

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

ΠΟΛΥΕΤΕΣ ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΕΛΕΓΧΟΥ

ΓΙΑ ΤΑ ΕΤΗ 2013-2015

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΚΥΠΡΟΣ

Η σύνταξη της παρούσας έκθεσης έγινε με βάση την απόφαση της Επιτροπής 2007/363/ΕΚ σε σχέση με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη διενέργεια επίσημων ελέγχων της συμμόρφωσης προς τη νομοθεσία περί ζωοτροφών και τροφίμων και προς τους κανόνες για την υγεία και την καλή διαβίωση των ζώων.

Αναθέωση 4^η
Έκδοση 12/2013

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΗΜΕΙΟ ΕΠΑΦΗΣ	14
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 – ΕΙΣΑΓΩΓΗ	15
1.1 Ιστορικό	15
1.2 Πεδίο εφαρμογής του πολυετούς σχεδίου εθνικού ελέγχου	15
1.3 Περιεχόμενα του πολυετούς σχεδίου εθνικού ελέγχου	15
1.4 Κύκλος προγραμματισμού εξόδων	16
1.5 Εφαρμογή του Πολυετούς Εθνικού Σχεδίου Ελέγχου	16
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 – ΕΘΝΙΚΟΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	17
2.1 Γενικοί στόχοι	17
2.2 Συγκεκριμένοι στόχοι.	17
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 – ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΑΡΧΩΝ, ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ	19
3.1 Ιστορικό και αρμόδιες αρχές	19
3.2 Αρμοδιότητες	19
3.2.1 Καθορισμός των Αρμοδίων Αρχών που έχουν ευθύνη για την άσκηση των επισήμων ελέγχων:	19
3.2.2 Κοινοτικά και εθνικά εργαστήρια αναφοράς (CRL και NRL)	20
3.2.3 Επίσημα εργαστήρια και υπηρεσίες	20
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 – ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΑΡΧΩΝ	22
4.1 Ιστορικό	22
4.2. Οργάνωση και διαχείριση των επίσημων ελέγχων από τις αρμόδιες αρχές	23
4.3 Σχέδια έκτακτης ανάγκης και αμοιβαία συνδρομή	23
4.4 Νομοθετικό πλαίσιο	23
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 – ΡΥΘΜΙΣΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΑΡΧΩΝ	24
5.1 Ιστορικό	24
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6 – ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΕΞΑΣΦΑΛΙΖΟΥΝ ΤΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΜΕ ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΚ) ΑΡΙΘ. 882/2004	24
6.1 Ιστορικό	24

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7 – ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	25
7.1 Ιστορικό	25
7.2 Διαχείριση της αναθεώρησης και της υποβολής εκθέσεων της διαδικασίας	25
7.3 Δραστηριότητες ελέγχου	25
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	26
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1	27
ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	27
1. Δομή και Οργάνωση των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών	29
2. Νομοθετικό Πλαίσιο	31
3. Μέτρα που εξασφαλίζουν συμμόρφωση με τα κριτήρια λειτουργίας του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004	32
3.1 Αμεροληψία, ποιότητα και συνοχή των ελέγχων	32
3.2 Κριτήριο αμεροληψίας ελεγκτών	32
3.3 Κριτήριο της αριθμητικής επάρκειας, της καταλληλότητας και της εμπειρίας του προσωπικού	32
3.4 Κριτήριο της επάρκειας του εξοπλισμού και των διευκολύνσεων	33
3.5 Κριτήριο επάρκειας των νομικών εξουσιών	33
3.6 Κριτήρια της συνεργασίας των υπεύθυνων των εγκαταστάσεων/εκμεταλλεύσεων με τους Λειτουργούς που ασκούν επίσημους ελέγχους	33
3.7 Κριτήριο της ύπαρξης τεκμηριωμένων διαδικασιών	33
3.8 Τήρηση αρχείων	33
4. Μέτρα επιβολής	34
5. Τομέας Υγείας και Ευημερίας των Ζώων	35
5.1 Περιεχόμενο του Σχεδίου	35
5.2 Νομική Βάση	35
5.3 Εθνικοί στρατηγικοί στόχοι	35
5.4. Καθορισμός των Αρμοδίων Αρχών, Διορισμός των φορέων ελέγχου και των εθνικών εργαστηρίων αναφοράς	36
5.5 Οργάνωση και διαχείριση των επίσημων ελέγχων από την αρμόδια αρχή.	37
5.6 Τμήμα 1: Τμήμα Ελέγχου Εισαγωγών και Εμπορίου Ζώων και Ζωοκομικών Προϊόντων	38
5.7. Τμήμα 2: Τμήμα Προγραμμάτων Ελέγχου και εξάλειψης των Ζωικών Ασθενειών και Εκτάκτων Σχεδίων Δράσης	39
5.7.1 Μεταδοτικές Σπογγόμορφες Εγκεφαλοπάθειες	41
5.7.2 Φυματίωση των Βοοειδών	42
5.7.3 Εθνικά προγράμματα ελέγχου Σαλμονέλας	43
5.8 Τμήμα 3: Τμήμα Ευημερίας Ζώων	46
5.9 Τμήμα 4: Λειτουργία Σχεδίου Αναγνώρισης και Καταγραφής Ζώων	47

5.10	Πρόγραμμα ελέγχου και δειγματοληψίας ζωοτροφών στην Κύπρο	47
6.	Τομέας Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας	49
6.1	Συνολικοί Εθνικοί Στρατηγικοί στόχοι	49
6.2	Καθορισμός των Αρμοδίων Αρχών, διορισμός των φορέων ελέγχου, διορισμός των φορέων ελέγχου και εθνικών εργαστηρίων αναφοράς.	49
	Φορείς Ελέγχου : Η Αρμόδια Αρχή διεξάγει από μόνη της όλους τους προβλεπόμενους ελέγχους και δεν κάνει χρήση των «Φορέων Ελέγχου».	49
6.3	Οργάνωση και διαχείριση των επισήμων ελέγχων από την Αρμόδια Αρχή	50
6.4	Έγκριση εγκαταστάσεων	52
6.5	Συντονισμός Αρμοδίων Αρχών	55
6.6.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1069/2009	55
6.6.1.	Αναγκαία μέτρα εκτέλεσης του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1069/2009	55
6.6.2.	Υποχρεώσεις	55
6.6.3.	Δικαιολογητικά για την χορήγηση κτηνιατρικής άδειας λειτουργίας μονάδων διαχείρισης ζωικών υποπροϊόντων	56
6.6.4	Χορήγηση αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας μονάδων διαχείρισης ζωικών υποπροϊόντων	57
6.6.5	Εμπορικό έγγραφο μεταφοράς ζωικών υποπροϊόντων –Υποχρέωση απολύμανσης	57
6.6.6.	Μητρώα	57
6.6.7.	Ιχνηλασιμότητα-αποθήκευση	57
6.6.8.	Συνοδευτικά έγγραφα	58
6.6.9	Επιθεωρήσεις-Έλεγχοι	58
6.6.10	Συνδρομή Κτηνιατρικών Υπηρεσιών	59
6.6.11	Κυρώσεις	59
6.7.	SRM -Διαδικασία Αφαίρεσης, μεταφοράς και καταστροφής των υλικών ειδικού κινδύνου (ΥΕΚ).	59
6.7.1	Ευθύνες του υπεύθυνου της μονάδας διαχείρισης	60
6.7.2.	Διαχωρισμός και χειρισμός του ΥΕΚ	60
6.7.3.	Χρώση των ΥΕΚ	60
6.7.4.	Αποθήκευση	60
6.7.5	Απομάκρυνση των ΥΕΚ από το σφαγείο.	61
6.7.6.	Μητρώα	61
6.7.7.	Μεταφορά	61
6.7.8.	Ευθύνες των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών.	61
6.7.9.	Κανόνες για τον χειρισμό και αποθήκευση του ΥΕΚ.	62
6.7.10	Ποσότητες των ΥΕΚ που αποστέλλονται από την εγκατάσταση /μονάδα	63
6.7.11	Αναισθητοποίηση	63
6.7.13	Τεμαχισμός των σφάγιων βοοειδών	64
6.7.14	Βάρος των ΥΕΚ που αποστέλλονται	64
6.7.15.	ΥΕΚ από πρόβατα και αίγες	64
6.8.	Εθνικό Πρόγραμμα Παρακολούθησης και ελέγχου Καταλοίπων Κτηνιατρικών Φαρμακευτικών Ουσιών, Φυτοφαρμάκων και Περιβαλλοντικών ρυπαντών στα ζωντανά ζώα και τα προϊόντα τους	66
6.8.1.	Οι γενικοί εθνικοί στρατηγικοί στόχοι	66
6.8.2.	Ομάδες-στόχοι των ζώων	67
6.8.3.	Επίσημα δείγματα	68
6.8.4.	Προσδιορισμός των αρμόδιων αρχών, των εθνικών εργαστηρίων αναφοράς και των εξουσιοδοτημένων οργανισμών ελέγχου	68
	• Να εξασφαλιστεί η σωστή χρήση των κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων στα εκτρεφόμενα ζώα.	68

• Να ελαχιστοποιηθούν τα υπολείμματα (κατάλοιπα) των κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων στα ζωικά προϊόντα και να προστατεύσουν τη ρύπανση του περιβάλλοντος με τους μεταβολίτες των κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων.	68
6.8.5. Προσδιορισμός των αρμόδιων αρχών, των εθνικών εργαστηρίων αναφοράς και των εξουσιοδοτημένων οργανισμών ελέγχου	68
6.8.5.1. Εργαστήρια - Εθνικά Εργαστήρια Αναφοράς	69
6.8.6. Αναθεώρηση και αναπροσαρμογή του εθνικού προγράμματος καταλοίπων.	70
Κάθε έτος, σύμφωνα με τα ευρήματα του προηγούμενου έτους (αποτελέσματα του εθνικού προγράμματος καταλοίπων) και τις προτάσεις των κοινοτικών εργαστηρίων αναφοράς της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της Γενικής Διεύθυνσης για την υγεία και την προστασία των καταναλωτών.	70
7.Κλάδος Φαρμάκων και Φαρμακευτικών Προϊόντων	71
7.1 Συνολικοί Εθνικοί Στρατηγικοί Στόχοι	71
7.2 Συγκεκριμένοι στόχοι	71
7.3 Εφαρμογή του Στρατηγικού σχεδίου	72
7.4 Καθορισμός Αρμοδίων Αρχών	72
7.5 Οργάνωση και διαχείριση επίσημων ελέγχων από τις αρμόδιες αρχές.	74
7.6 Οργανόγραμμα	76
7.7 Εκπαίδευση	78
7.8 Συνεργασία με άλλες Υπηρεσίες	78
7.9 Υποχρεώσεις και απαιτήσεις για την παρασκευή φαρμακούχων ζωοτροφών	79
7.10 Έντυπα και έγγραφα για υπηρεσιακή χρήση	79
7.11 Συνεχής παρακολούθηση	80
7.12 Προτεραιότητες	80
7.13 Μέτρα για εξασφάλιση της συμμόρφωσης με τα λειτουργικά κριτήρα του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004	80
8. Εκπαίδευση Προσωπικού	81
8.1 Στόχος	81
8.2 Τομείς- Πεδία	81
8.3 Προσδιορισμός (εκτίμηση) των αναγκών της εκπαίδευσης του προσωπικού που εκτελεί τους πιο κάτω επίσημους ελέγχους	81
8.4 Ύλη Εκπαίδευσης	82
8.5 Παροχή και Αξιολόγηση Εκπαίδευσης - Τρόπος Εκπαίδευσης	82
8.6 Αξιολόγηση Εκπαίδευσης	82
8.7 Οικονομικοί Πόροι	82
8.8 Κατάρτιση Αρχείου	84
10. Σχέδια Εκτάκτου Ανάγκης και Αμοιβαίας Αρωγής.	84
10 Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου	84
10.1 Διαδικασία διεξαγωγής εσωτερικών ελέγχων	84
10.1.1 Εναρκτήρια Συνάντηση	84
10.1.2. Επιθεώρηση Κεντρικής Υπηρεσίας	85
10.1.3. Επιθεωρήσεις Επαρχιακών Γραφείων	85
10.1.4. Επιθεωρήσεις εγκαταστάσεων / εκμεταλλεύσεων	85
10.1.5. Καταληκτική συνάντηση	85
10.1.6. Προκαταρκτική Έκθεση	85
10.1.7. Τελική Έκθεση	85
10.1.8. Διορθωτικές Ενέργειες	85
10.1.9. Επαλήθευση διορθωτικών ενεργειών	86
11. Μέτρα για εξασφάλιση της συμμόρφωσης με τα κριτήρια του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004.	86
12. Αναθέωση και προσαρμογή των εθνικών Σχεδίων Ελέγχου	86
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2: ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	87
ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΟ ΧΗΜΕΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ	87

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2. Α- ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ _____ 88

1. Εισαγωγή	88
2. Ορισμός των Αρμοδίων Αρχών	88
2.1. Συντονισμός και Συνεργασία	89
2.2. Σημείο Επαφής	90

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2Α- ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ _____ 91

1. Γενικοί Εθνικοί Στρατηγικοί Στόχοι	91
1.1 Γενικοί στόχοι	91
1.2 Ειδικοί στόχοι	91
2. Καθορισμός των Αρμοδίων Αρχών – Αρμοδιότητες και Ευθύνες	92
3. Οργάνωση και διαχείριση των επίσημων ελέγχων από τις Αρμόδιες Αρχές	94
4. Δομή και οργάνωση Αρμοδίων Αρχών	94
4.2 Συστήματα για άσκηση επίσημων ελέγχων	95
4.3. Επίσημοι έλεγχοι σε εγκαταστάσεις επιχειρήσεων τροφίμων	96
4.4. Εθνικά προγράμματα δειγματοληψίας	97
4.5. Εισαγωγή τροφίμων	99
4.9. Σύστημα ταχείας ενημέρωσης για τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές(RASFF)	101
5. Μέτρα επιβολής	104
6. Συντονισμός, συνεργασία μεταξύ των εμπλεκόμενων αρμοδίων αρχών	105
7. Εκπαίδευση	105
8. Σχέδια Έκτακτης Ανάγκης και Αμοιβαίας Συνδρομής	106
9. Ρύθμιση για τον έλεγχο των Αρμοδίων Αρχών.	107
10. Μέτρα που εξασφαλίζουν συμμόρφωση με τα κριτήρια λειτουργίας του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004	108
10.1 Αμεροληψία, ποιότητα και συνοχή των ελέγχων	108
10.2. Κριτήριο αμεροληψίας ελεγκτών	108
10.3. Κριτήριο της αριθμητικής επάρκειας, της καταλληλότητας και της εμπειρίας του προσωπικού	108
10.4 Κριτήριο της επάρκειας του εξοπλισμού και των διευκολύνσεων	108
10.5. Κριτήριο επάρκειας των νομικών εξουσιών	108
10.6. Κριτήρια της συνεργασίας των υπεύθυνων των επιχειρήσεων τροφίμων με τους λειτουργούς που ασκούν επίσημους ελέγχους	108
10.7 Κριτήριο της ύπαρξης τεκμηριωμένων διαδικασιών	109
10.8 Τήρηση αρχείων	109
10.9 Αναθεώρηση και προσαρμογή των εθνικών σχεδίων ελέγχου	110

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2.Β - ΓΕΝΙΚΟ ΧΗΜΕΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ _____ 141

1. Εισαγωγή	141
2. Πολυετές Εθνικό Σχέδιο Ελέγχου και συνεργαζόμενες Αρμόδιες Υπηρεσίες- Σχεδιασμός	141
3. Στρατηγικοί στόχοι των Πολυετών Εθνικών Σχεδίων Ελέγχου	142
4. Κοινοποίηση αποτελεσμάτων και εκθέσεις	142

5.	Πολυετές Εθνικό Σχέδιο Ελέγχου 2010-2012 – Επίσημα και Εθνικά Εργαστήρια Αναφοράς	142
6.	Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας, Επιθεωρήσεις, Προσωπικό, Εκπαίδευση, Εξοπλισμός	143
7.	Τροποποιήσεις Ολοκληρωμένου Πολυετούς Εθνικού Σχεδίου Ελέγχου	144
8.	Οργανόγραμμα του ΓΧΚ και Πίνακες Πολυετών Εθνικών Σχεδίων Ελέγχου 2010-2012	144
ΠΙΝΑΚΕΣ –ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ-ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑΤΑ		145
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3		195
ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΡΓΙΑΣ		195
Σημείο επαφής:		196
ΜΕΡΟΣ Α		197
Κεφάλαιο 1 – Εισαγωγή		197
1.1	Ιστορικό	197
1.2	Πεδίο εφαρμογής του πολυετούς σχεδίου εθνικού ελέγχου	197
1.3	Περιεχόμενα του πολυετούς σχεδίου εθνικού ελέγχου	197
1.4	Διάρκεια πολυετούς εθνικού σχεδίου ελέγχου	198
1.5	Χρηματοδότηση των επίσημων ελέγχων	198
1.5.1	Οικονομικοί πόροι για την εφαρμογή του περί Ζωοτροφών Νόμου	198
1.5.2	Οικονομικοί πόροι στον τομέα της φυτοϋγείας	199
1.5.3	Οικονομικοί πόροι για τους τομείς ελέγχου των βιολογικών προϊόντων, των προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ	199
1.6	Εφαρμογή του Ενιαίου Ολοκληρωμένου Πολυετούς Εθνικού Σχεδίου Ελέγχου	199
Κεφάλαιο 2 – Δραστηριότητες της Αρμόδιας Αρχής		200
2.1	Αρμόδια Αρχή	200
2.2	Οργανωτική δομή του Τμήματος Γεωργίας	200
2.3	Οργανωτική δομή και στελέχωση του Τμήματος Γεωργίας	202
2.4	Γενικές δραστηριότητες των Κλάδων/Τομέων του Τμήματος Γεωργίας	203
2.4.1	Κλάδος Γεωργικών Εφαρμογών και Δημοσιότητας	203
2.4.2	Κλάδος Αγροτικής Οικονομικής	203
2.4.3	Σποροπαραγωγικό Κέντρο	203
2.4.4	Κλάδος Οπωροκηπευτικών	203
2.4.5	Κλάδος Αμπελοουργίας και Οινολογίας (Χημείο Κλάδου)	204
2.4.6	Κλάδος Χρήσης Γης και Ύδατος	205
(α)	Στις αρμοδιότητες του Κλάδου περιλαμβάνονται οι Τομείς Εδαφολογίας, Θρέψης Φυτών, Χρήσης Ύδατος, Αγρομηχανικής και Αγροπεριβαλλοντικά θέματα. Στόχος είναι η αναβάθμιση της γεωργικής παραγωγής με ορθολογική αξιοποίηση των παραμέτρων παραγωγής (έδαφος, νερό και λιπάσματα) και την εξοικονόμηση φυσικών πόρων, μέσα στα πλαίσια μιας περιβαλλοντικής αειφόρου ανάπτυξης.	205
(1)	Εδαφολογία: Καλύπτει δραστηριότητες που αφορούν την ταξινόμηση και χαρτογράφηση των εδαφών για γεωργικούς σκοπούς. Συμβουλεύει τους χρήστες της γης για την καταλληλότητα της και για τα μέτρα που	

επιβάλλεται να ληφθούν ως και την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των χημικών αναλύσεων του εδάφους. Προς τούτο υπάρχουν χάρτες χρήσης γης που καλύπτουν διάφορες περιοχές της Κύπρου. _____	205
(2) Θρέψη Φυτών: Η χρησιμοποίηση / εφαρμογή των λιπασμάτων, η αξιολόγηση αναλύσεων εδάφους και φύλλων και η εκπόνηση προγραμμάτων λίπανσης για κάθε καλλιέργεια αποτελούν ζωτικό τομέα των δραστηριοτήτων του τομέα. Η εφαρμογή και αξιοποίηση των διαφόρων υγρών και στερεών αποβλήτων, στη γεωργία αποτελεί περιβαλλοντική δραστηριότητα πρωταρχικής σημασίας. _____	205
(3) Χρήση Ύδατος: Οι κυριότερες δραστηριότητες του τομέα περιλαμβάνουν την παροχή τεχνικής βοήθειας για ορθολογική χρήση και εξοικονόμηση του νερού. Παρέχεται τεχνική βοήθεια για εκπόνηση, σχεδίαση και εποπτεία της εγκατάστασης και παρακολούθησης των Βελτιωμένων Συστημάτων Άρδευσης (ΒΣΑ) ως και για εφαρμογή της σύγχρονης τεχνολογίας και αυτοματισμού. Ετοιμάζονται ωράρια άρδευσης, προγράμματα συνδυασμένης άρδευσης / λίπανσης και γίνεται ενημέρωση / προώθηση της χρήσης του ανακυκλωμένου νερού. _____	205
(4) Υδροπονία: Μελετούνται και αναλύονται θρεπτικά διαλύματα για διάφορες φυτείες. Αξιολογούνται διάφορα υποστρώματα ως και η αξιοποίηση / επαναχρησιμοποίηση των πλεονασμάτων των θρεπτικών διαλυμάτων. _____	205
(5) Περιβαλλοντικά και Αγροπεριβαλλοντικά θέματα: Η διαφύλαξη, η σωστή χρήση και η αναστροφή της υποβάθμισης του περιβάλλοντος αποτελούν τους αγροπεριβαλλοντικούς σκοπούς και στόχους του Κλάδου. Η δημοσίευση του Κώδικα Ορθής Γεωργικής Πρακτικής που αναφέρεται στη χρήση των λιπασμάτων, των κτηνοτροφικών αποβλήτων, του ανακυκλωμένου νερού αστικών αποβλήτων και της λάσπης, ο καθορισμός των ευπρόσβλητων περιοχών από τη νιτρορύπανση ως και η παρακολούθηση της εφαρμογής του προγράμματος δράσης για προστασία του περιβάλλοντος από τη νιτρορύπανση αποτελούν δραστηριότητες πρώτης προτεραιότητας. _____	205
(6) Αγρομηχανική: Ασχολείται με τη διατήρηση του εδάφους και την προώθηση διαφόρων εγγειοβελτιωτικών έργων παρέχοντας τεχνικές συμβουλές και σχέδια. Για Χωροταξική και Περιβαλλοντική Ανάπτυξη της Κτηνοτροφίας εκτελούνται βελτιωτικά έργα και έργα υποδομής σε κτηνοτροφικές περιοχές / ζώνες και εφαρμόζει προγράμματα μετακίνησης των οχληρών υποστατικών. Ο τομέας της Γεωργικής Μηχανολογίας στοχεύει στην προώθηση της εκμηχάνισης της γεωργίας και την προώθηση νέων μηχανημάτων. _____	205
2.4.7 Κλάδος Προστασίας Φυτών (Φυτοπαθολογικό Διαγνωστικό Εργαστήριο) _____	206
2.4.8 Κλάδος Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου και Ελέγχου Ποιότητας _____	206
2.4.8.1 Τομέας Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου _____	206
2.4.8.2 Θέματα Ποιοτικού Ελέγχου _____	206
2.4.8.3 Θέματα Ελέγχου Αγενούς Πολλαπλασιαστικού Υλικού _____	206
2.4.8.4 Θέματα Ελέγχου Σπόρων _____	207
2.4.8.5 Τομέας Ελέγχου Φυτοπροστατευτικών προϊόντων και Βιοκτόνων _____	207
2.4.9 Κλάδος Εργαστηριακών Αναλύσεων και Μονάδα Ελέγχου Ζωοτροφών _____	207
2.4.10 Μονάδα Ελέγχου Ζωοτροφών (υπάγεται στον Κλάδο Εργαστηριακών Αναλύσεων) _____	207
2.4.11 Κλάδος Αγελαδοτροφίας και Γαλακτοκομίας _____	207
2.4.12 Κλάδος Αιγοπροβατοτροφίας _____	209
2.4.13 Κλάδος Χοιροτροφίας/Πτηνοτροφίας _____	209
2.4.14 Τομέας Εξουσιοδότησης Πληρωμών _____	209
2.4.14.1 Κλάδος Εξουσιοδότησης Πληρωμών Α' _____	209
2.4.14.2 Κλάδος Εξουσιοδότησης Πληρωμών Β' _____	209
2.4.14.3 Μονάδα μηχανογραφικών ελέγχων _____	209
2.4.14.4 Σώμα επιτόπιων ελεγκτών _____	210
2.5 Αρμοδιότητες του Τμήματος Γεωργίας _____	210
2.6 Πόροι (Ανθρώπινο δυναμικό, εξοπλισμός, εκπαίδευση προσωπικού) _____	211
2.6.1 Ανθρώπινο δυναμικό _____	211
2.6.2 Αγορά εξοπλισμού _____	212
2.6.3 Εκπαίδευση προσωπικού και αγροτών _____	212

2.7	Στόχοι της Αρμόδιας Αρχής με την εφαρμογή Ενιαίου Ολοκληρωμένου Πολυετούς Εθνικού Σχεδίου Ελέγχου _____	212
2.8	Νομικό καθεστώς των σχεδίων ελέγχου του Τμήματος Γεωργίας _____	213
ΜΕΡΟΣ Β _____		214
Κεφάλαιο 3 – Εθνική Στρατηγική στον Τομέα των Ζωοτροφών _____		214
3.1	Εθνική στρατηγική που αφορά τους ελέγχους ζωοτροφών, προμιγμάτων και προσθετικών ζωοτροφών 214	
3.2	Νομοθετική βάση για τη διοργάνωση των επίσημων ελέγχων _____	215
3.3	Διαφάνεια και εμπιστευτικότητα _____	216
Κεφάλαιο 4 – Σώμα Ελέγχου στον Τομέα των Ζωοτροφών _____		216
4.1	Σώμα ελέγχου _____	216
4.1	Συνεργασία με άλλες Υπηρεσίες/Τμήματα/Εργαστήρια _____	217
4.2.1	Συνεργασία με άλλες Υπηρεσίες/Τμήματα _____	217
4.2.2	Το Εργαστήριο Ζωοτροφών και η συνεργασία με χημικά εργαστήρια _____	218
4.3	Ροή οδηγιών στον τομέα των ζωοτροφών _____	219
4.4	Προσόντα προσωπικού _____	220
4.5	Καθήκοντα των Επιθεωρητών _____	220
4.6	Εκπαίδευση προσωπικού _____	221
Κεφάλαιο 5 – Οργάνωση και διαχείριση των επίσημων ελέγχων στον τομέα των ζωοτροφών _____		222
5.1	Σημεία εισόδου για εισαγωγές από τρίτες χώρες _____	222
5.2	Οργάνωση και διαχείριση των επίσημων ελέγχων _____	222
5.3	Έλεγχοι εισαγωγών από τρίτες χώρες και αφίξεων από την Ευρωπαϊκή Ένωση – Έλεγχοι ντόπιων υλικών ²²³	
5.4	Δειγματοληψία και διαδικασία ανάλυσης _____	224
5.5	Προγράμματα ελέγχου – Έλεγχος επιχειρήσεων ζωοτροφών _____	225
5.6	Τεκμηριωμένες διαδικασίες _____	225
5.7	Μέτρα που διασφαλίζουν τη συμμόρφωση προς τα κριτήρια λειτουργίας του Καν. 882/2004 _____	226
Κεφάλαιο 6 – Κατηγοριοποίηση δραστηριοτήτων με βάση τους κινδύνους _____		228
6.1	Προτεραιότητες _____	228
6.2	Τομείς δραστηριοτήτων Υψηλής προτεραιότητας _____	228
6.3	Τομείς Χαμηλής προτεραιότητας _____	229
Κεφάλαιο 7 – Σχέδια εκτάκτου ανάγκης _____		229

7.1	Λήψη εκτάκτων μέτρων στον τομέα των ζωοτροφών	229
7.2	Διοικητική συνδρομή και συνεργασία στον τομέα των Ζωοτροφών - Συνεργασία με άλλα κράτη μέλη	230
ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ- ΠΙΝΑΚΕΣ		231
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ		231
	ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ	231
	ΕΛΕΓΧΟΣ ΥΛΙΚΩΝ	232
A.	ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ	232
	Ολικό Α	233
B.	ΣΥΝΘΕΤΕΣ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ	233
	Ολικό Β	234
Γ.	ΑΥΤΟΥΣΙΑ ΠΡΟΣΘΕΤΙΚΑ	234
	ΒΙΤΑΜΙΝΕΣ	234
	ΙΧΝΟΣΤΟΙΧΕΙΑ	234
	ΣΥΝΔΕΤΙΚΕΣ, ΑΝΤΙΣΥΣΣΩΜΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΗΚΤΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ	234
	ΑΜΙΝΟΞΕΑ	234
	Ολικό Γ	234
Δ.	ΠΡΟΜΙΓΜΑΤΑ	234
	ΠΡΟΜΙΓΜΑΤΑ ΠΟΥΛΕΡΙΚΩΝ	234
	ΠΡΟΜΙΓΜΑΤΑ ΓΙΑ ΧΟΙΡΟΥΣ	234
	ΠΡΟΜΙΓΜΑΤΑ ΓΙΑ ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΑ	234
	ΠΡΟΜΙΓΜΑΤΑ ΓΙΑ ΑΓΕΛΑΔΕΣ	234
	Ολικό Δ	234
	Ολικό Α+Β+Γ+Δ	234
	ΕΛΕΓΧΟΣ ΥΛΙΚΩΝ	235
A.	ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ	235
	Ολικό Α	236
B.	ΣΥΝΘΕΤΕΣ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ	236
	Ολικό Β	237
Γ.	ΑΥΤΟΥΣΙΑ ΠΡΟΣΘΕΤΙΚΑ	237
	ΒΙΤΑΜΙΝΕΣ	237
	ΙΧΝΟΣΤΟΙΧΕΙΑ	237
	ΣΥΝΔΕΤΙΚΕΣ, ΑΝΤΙΣΥΣΣΩΜΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΗΚΤΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ	237
	ΑΜΙΝΟΞΕΑ	237
	Ολικό Γ	237
Δ.	ΠΡΟΜΙΓΜΑΤΑ	237
	ΠΡΟΜΙΓΜΑΤΑ ΠΟΥΛΕΡΙΚΩΝ	237
	ΠΡΟΜΙΓΜΑΤΑ ΓΙΑ ΧΟΙΡΟΥΣ	237
	ΠΡΟΜΙΓΜΑΤΑ ΓΙΑ ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΑ	237
	ΠΡΟΜΙΓΜΑΤΑ ΓΙΑ ΑΓΕΛΑΔΕΣ	237
	Ολικό Δ	237
	Ολικό Α+Β+Γ+Δ	237
ΜΕΡΟΣ Γ		242
Κεφάλαιο 8 – Εθνική Στρατηγική στον Τομέα της Φυτοϋγείας		242
8.1	Γενική στρατηγική σχεδίου φυτογειονομικού ελέγχου φυτών και φυτικών προϊόντων	242
8.2	Νομοθετική ρύθμιση για την διοργάνωση των επίσημων ελέγχων	243
8.2.1	Ειδικά για το φυτοϋγειονομικό έλεγχο	243
8.3	Οργάνωση συνεργασίας και αμοιβαίας βοήθειας	244
Κεφάλαιο 9 – Σώμα Ελέγχου		244

9.1	Καθορισμός σώματος ελέγχου	244
9.2	Οργανωτική δομή και στελέχωση	244
9.3	Καθήκοντα Λειτουργιών του Κλάδου Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου και Ελέγχου Ποιότητας	245
9.3.1	Τομέας Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου	246
9.4	Διαθέσιμοι Πόροι (Ανθρώπινο Δυναμικό, Εξοπλισμός)	246
9.4.1	Ανθρώπινο Δυναμικό (Οργανόγραμμα 4)	246
9.4.2	Εκπαιδύσεις προσωπικού Κλάδου Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου και Ελέγχου Ποιότητας σε θέματα φυτοϋγειονομικού ελέγχου	247
9.4.3	Τεκμηριωμένες διαδικασίες και εξοπλισμός	247
9.4.3.1	Καταγραφή Διαδικασιών Ελέγχου	247
9.4.3.2	Εξοπλισμός Γραφείων Κλάδου/Σημείων Εισόδου/Χώρων Επιθεώρησης	248
9.5	Συντονισμός και συνεργασία στον τομέα της φυτοϋγείας	249
Κεφάλαιο 10 – Διοργάνωση ελέγχων στον τομέα φυτοϋγειονομικού ελέγχου		249
10.1	Σχέδιο φυτοϋγειονομικού ελέγχου	249
10.1.1	Γενικά	249
10.1.2	Τριετές Σχέδιο Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου	250
10.1.2.1	Έλεγχος εγγεγραμμένων στο Φυτοϋγειονομικό Μητρώο εγκαταστάσεων εμπόρων, παραγωγών, αποθηκών συλλογής νωπών οπωροκηπευτικών, ξυλείας, καλλωπιστικών φυτών και σπόρων για έκδοση Φυτοϋγειονομικού Διαβατηρίου και χρήση ειδικής σήμανσης στα ξύλινα μέσα συσκευασίας	250
10.1.2.2	Επισκοπήσεις φυτειών για εντοπισμό εχθρών καραντίνας βάσει Κοινοτικών Οδηγιών και Κοινοτικών Αποφάσεων	251
10.1.2.2.1	Επισκοπήσεις πατατών κατανάλωσης, πατατόσπορου και φυτειών πατάτας για καστανή σήψη, δακτυλιωτή σήψη και δορυφόρο της πατάτας	251
10.1.2.2.2	Επισκοπήσεις αμπελιών για τη φυλλοξήρα των αμπελιών και εσπεριδοειδών	252
10.1.2.3	Επισκοπήσεις για άλλους επιβλαβείς οργανισμούς	252
10.1.2.4	Έλεγχος εισαγόμενων από τρίτες χώρες φυτών και φυτικών προϊόντων	252
10.1.2.5	Έλεγχος διακινούμενων φυτών και φυτικών προϊόντων Κατηγοριοποίηση κινδύνων	253
Σε περίπτωση υποψίας παρουσίας επιβλαβούς οργανισμού λαμβάνονται δείγματα για εργαστηριακό έλεγχο ή σε περιπτώσεις περαιτέρω διερεύνησης και ανάγκης επιστημονικής στήριξης, λαμβάνονται αντιπροσωπευτικά δείγματα και αποστέλλονται στο εργαστήριο για έλεγχο και επίσημη διάγνωση. Τα δείγματα αποστέλλονται στο εργαστήριο του Κλάδου Προστασίας Φυτών και Μελισσοκομίας, της αρμόδιας αρχής. Σε περίπτωση παρουσίας επιβλαβούς οργανισμού τα εμπορεύματα αυτά δεσμεύονται και λαμβάνονται έκτακτα επίσημα μέτρα.		
10.1.2.6	Έλεγχος εξαγόμενων φυτών και φυτικών προϊόντων προς Τρίτες Χώρες	253
10.1.2.7	Έλεγχος φυτικών προϊόντων που μεταφέρονται από τα κατεχόμενα στις ελεγχόμενες από την Κυβέρνηση της Δημοκρατίας περιοχές	254
10.1.2.8	Έλεγχος εγκαταστάσεων για εγγραφή στο Φυτοϋγειονομικό Μητρώο	254
10.1.2.9	Φυτοϋγειονομικό μητρώο πατατοκαλλιεργητών, εσπεριδοκαλλιεργητών και αμπελοκαλλιεργητών	254
10.1.2.9.1	Φυτοϋγειονομικό Μητρώο πατατοκαλλιεργητών	254
10.1.2.9.2	Φυτοϋγειονομικό Μητρώο εσπεριδοκαλλιεργητών	255
10.1.2.9.3	Φυτοϋγειονομικό Μητρώο αμπελοκαλλιεργητών	255
10.2	Σχέδιο Δράσης για την παρεμπόδιση της εξάπλωσης και καταπολέμησης του κόκκινου ρυγχωτού κάνθαρου	255
ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ- ΠΙΝΑΝΕΣ		256
Κεφάλαιο 11 – Εθνική Στρατηγική και Διοργάνωση ελέγχων στον τομέα Βιολογικής Παραγωγής		261
11.1	Γενική Στρατηγική στον τομέα της βιολογικής γεωργίας	261
11.1.2	Στόχοι του σχεδίου ελέγχου βιολογικής γεωργίας	261

11.2	Καθορισμός σώματος ελέγχου _____	262
11.3	Δομή και στελέχωση _____	262
11.4	Καθήκοντα Λειτουργιών Τομέα Βιολογικής Καλλιέργειας _____	262
11.5	Σχέδιο Ελέγχου Βιολογικής Γεωργίας _____	263
11.5.1	Γενικά _____	263
11.5.2	Τριετές σχέδιο ελέγχου βιολογικής γεωργίας _____	264
11.5.2.1	Έλεγχος επιχειρηματιών βιολογικής γεωργίας _____	264
	Ο έλεγχος που διενεργεί η Αρμόδια Αρχή στα πλαίσια της εποπτείας του συστήματος ελέγχου, είναι δειγματοληπτικός και η επιλογή των Επιχειρηματιών στους οποίους θα διενεργείται, βασίζεται σε εφαρμογή ανάλυσης επικινδυνότητας, για κάθε κατηγορία Επιχειρηματιών ξεχωριστά (βιοκαλλιεργητές, μεταποιητές και έμποροι/εισαγωγείς). Ετησίως ελέγχεται τουλάχιστον το 5% όλων των Επιχειρηματιών που συμμετέχουν στις δραστηριότητες οποιουδήποτε σταδίου παραγωγής, παρασκευής και διανομής προϊόντων βιολογικής παραγωγής. Επιπρόσθετα διενεργούνται έλεγχοι όταν υπάρχουν συγκεκριμένες καταγγελίες ή πληροφορίες ή αυτεπάγγελτα σε περίπτωση ευλόγων υποψιών για παράβαση των προνοιών της νομοθεσίας. Οι χρονικές περίοδοι κατά τις οποίες διενεργούνται οι έλεγχοι καθορίζονται με βάση τον βαθμό επικινδυνότητας κάθε καλλιέργειας. _____	264
11.5.2.2	Έλεγχος οργανισμών ελέγχου και πιστοποίησης προϊόντων βιολογικής παραγωγής _____	264
	(β) Επιπρόσθετα, στα πλαίσια της εποπτείας των ΟΕΠ, εξουσιοδοτημένοι λειτουργοί του Κλάδου Προϊόντων Ποιότητας παρευρίσκονται σε προγραμματισμένους ή/και ξαφνικούς ελέγχους που διενεργούν οι ΟΕΠ σε Επιχειρηματίες βιολογικής παραγωγής που αντιστοιχούν σε ποσοστό τουλάχιστον 1% των ελέγχων που διενεργούν οι ΟΕΠ. Σκοπός του ελέγχου αυτού είναι η εξακρίβωση της αποτελεσματικότητας και αντικειμενικότητας των ελέγχων και η εξακρίβωση της εφαρμογής του Άρθρου 92γ παρ.3, του Καν. (ΕΚ) 889/2008. _____	265
11.5.2.3	Έλεγχος καταστημάτων διάθεσης προϊόντων βιολογικής παραγωγής _____	265
11.6	Συντονισμός και συνεργασία με άλλους τομείς ή υπηρεσίες _____	265
11.6.1	Συνεργασία με άλλους Κλάδους του Τμήματος Γεωργίας _____	265
11.6.2	Συνεργασία στη διενέργεια ελέγχων με άλλες Κυβερνητικές Υπηρεσίες ή Τμήματα _____	265
	ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ-ΠΙΝΑΚΕΣ _____	266
	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12 – Εθνική Στρατηγική και διοργάνωση ελέγχων στον τομέα των προϊόντων Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης (ΠΟΠ) από προϊόντα Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης (ΠΓΕ) _____	268
12.1	Γενική στρατηγική του σχεδίου ελέγχου ΠΟΠ και ΠΓΕ _____	268
12.2	Στόχοι σχεδίου ελέγχου ΠΟΠ και ΠΓΕ _____	268
12.3	Καθορισμός σώματος ελέγχου _____	268
12.4	Δομή και στελέχωση _____	268
12.5	Καθήκοντα Λειτουργιών που έχουν εξουσιοδοτηθεί για τους ελέγχους ΠΟΠ και ΠΓΕ _____	268
12.6	Διετές Σχέδιο Ελέγχου γεωργικών προϊόντων και τροφίμων ΠΟΠ και ΠΓΕ _____	269
12.7	Συνεργασία με άλλους Κλάδους και Υπηρεσίες _____	269
	ΜΕΡΟΣ Δ _____	271
	Κεφάλαιο 13 – Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου _____	271
13.1	Καθορισμός του σώματος ελέγχου στο Τμήμα Γεωργίας _____	271
13.2	Στόχοι εσωτερικών ελέγχων _____	271
13.3	Διαδικασία ελέγχου _____	272

13.3.1	Ανακοίνωση των ελέγχων _____	272
13.3.2	Αρχική συνάντηση _____	272
13.3.3	Σχέδιο ελέγχου _____	272
13.3.4	Έγγραφα ελέγχου _____	272
13.3.5	Συνεχής παρακολούθηση _____	272
13.3.6	Κοινοποίηση των εκθέσεων ελέγχου _____	273

Σημείο επαφής

ΥΠΟΥΡΓΕΟ ΥΓΕΙΑΣ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	
Διεύθυνση:	Προδρόμου 1 1449, Λευκωσία, Κύπρος
Ηλεκτρονική Διεύθυνση:	perm.sec@moh.gov.cy
Τηλέφωνο:	00357 22605318
Τηλεομοιότυπο:	00357 22605701
Ιστοσελίδα:	www.moh.gov.cy/vs

Πρόσωπο επαφής:

Για σκοπούς επικοινωνίας όλες οι ερωτήσεις που αφορούν το Ενιαίο Ολοκληρωμένο Πολυετές Εθνικό Σχέδιο Ελέγχου που αφορά την Κυπριακή Δημοκρατία θα πρέπει να απευθύνονται ως ακολούθως

ΥΠΟΥΡΓΕΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΜΗΜΑ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	
Διεύθυνση:	Πόπη Κυριακίδου Κτηνιατρικός Λειτουργός Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, Τ.Τ 1417, Λευκωσία, Κύπρος
Ηλεκτρονική Διεύθυνση:	public.health@vs.moa.gov.cy
Τηλέφωνο:	00357 22805208
Τηλεομοιότυπο:	00357 22805139
Ιστοσελίδα:	www.moa.gov.cy/vs

Όλα τα σχετικά, μετέπειτα θα αποστέλλονται στα αρμόδια τμήματα των διαφόρων κυβερνητικών υπηρεσιών

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 – Εισαγωγή

1.1 Ιστορικό

Το Πολυετές Εθνικό Σχέδιο Ελέγχου που εφαρμόζεται, έχει ετοιμαστεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου σχετικά με τη διενέργεια επίσημων ελέγχων της συμμόρφωσης προς τη νομοθεσία περί ζωοτροφών και τροφίμων και προς τους κανόνες για την υγεία και την καλή διαβίωση των ζώων. Ο Κοινοτικός Κανονισμός θεσπίζει, σε κοινοτικό επίπεδο, εναρμονισμένο πλαίσιο γενικών κανόνων για την οργάνωση των επίσημων ελέγχων.

Για να ακολουθείται σφαιρική και ομοιόμορφη προσέγγιση όσον αφορά τη διενέργεια επίσημων ελέγχων, τα κράτη μέλη πρέπει να καταρτίζουν και να εφαρμόζουν πολυετή εθνικά σχέδια ελέγχου σύμφωνα με τις γενικές κατευθυντήριες γραμμές που καθορίζονται σε κοινοτικό επίπεδο στην Απόφαση 2007/363/ΕΚ. Οι κατευθυντήριες γραμμές προάγουν τις συνεκτικές εθνικές στρατηγικές και καθορίζουν τις προτεραιότητες με βάση την ανάλυση κινδύνου και τις πιο αποτελεσματικές διαδικασίες ελέγχου.

Ο στόχος υποστήριξης του Κανονισμού είναι να βελτιωθεί η συνέπεια και η αποτελεσματικότητα των επίσημων ελέγχων μέσα στα κράτη μέλη και σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Κοινότητα, για καλύτερη προστασία της δημόσιας υγείας και αύξηση της εμπιστοσύνης του καταναλωτή καθώς και βελτίωση της φυτοϋγειονομικής κατάστασης.

Το Πολυετές Εθνικό Σχέδιο Ελέγχου έχει ετοιμαστεί σε συνεργασία από τις πιο κάτω αρμόδιες αρχές και υπό την αιγίδα του Συμβουλίου Ασφάλειας των Τροφίμων (ΣΑΤ):

1. Υγειονομικές Υπηρεσίες, Υπουργείο Υγείας
2. Γενικό Χημείο του Κράτους, Υπουργείο Υγείας
3. Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος
4. Τμήμα Γεωργίας, Υπουργείου Γεωργίας Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

1.2 Πεδίο εφαρμογής του πολυετούς σχεδίου εθνικού ελέγχου

Το Πολυετές Εθνικό Σχέδιο Ελέγχου καλύπτει τα επίσημα συστήματα ελέγχου που εφαρμόζονται ήδη για τον έλεγχο των τροφίμων και ζωοτροφών (όπως περιγράφονται στον Κανονισμό (ΕΚ) αρ. 882/2004) και με σεβασμό προς την Υγεία των Ζώων (περιλαμβανομένου των ψαριών και των μελισσών) και την ευημερία των ζώων. Επιπλέον, καλύπτει τα συστήματα ελέγχου που αφορούν τις νομοθεσίες του φυτοϋγειονομικού ελέγχου φυτών και φυτικών προϊόντων (Οδηγία 2000/29/ΕΚ).

1.3 Περιεχόμενα του πολυετούς σχεδίου εθνικού ελέγχου

Το πολυετές σχέδιο εθνικού ελέγχου διαχωρίζεται σε διάφορα κεφάλαια, λαμβάνοντας υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές καθοδήγησης σχετικά με την προετοιμασία των σχεδίων ελέγχου που αναπτύχθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για βοήθεια των κρατών μελών ούτως ώστε να τα βοηθήσει να προετοιμάσουν το πολυετές σχέδιο εθνικού ελέγχου.

1.4 Κύκλος προγραμματισμού εξόδων

Για την εφαρμογή των νομοθεσιών των διαφόρων υπηρεσιών καταρτίζεται κατ' έτος προϋπολογισμός δαπανών που λαμβάνει υπόψη τους προγραμματισμένους και απρόβλεπτους ελέγχους, τις ανάγκες σε εξοπλισμό και οποιεσδήποτε άλλες δαπάνες περιλαμβανόμενης και της πρόσληψης προσωπικού. (Για περαιτέρω πληροφορίες βλέπε παραρτήματα)

Σημειώνεται ότι οι δαπάνες για την εφαρμογή των διαφόρων νομοθεσιών καλύπτονται από τον κρατικό προϋπολογισμό δαπανών

1.5 Εφαρμογή του Πολυετούς Εθνικού Σχεδίου Ελέγχου

Το πολυετές εθνικό σχέδιο ελέγχου αφορά τα έτη 2013-2015. Κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού, η επίτευξη των στόχων θα παρακολουθείται, θα ελέγχεται και θα αναθεωρείται συνεχώς και θα προσαρμόζεται ανάλογα με την περίπτωση. Οι ετήσιες εκθέσεις προόδου σχετικά με την εφαρμογή, θα αποστέλλονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όπως απαιτείται από τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 882/2004.

Το πολυετές εθνικό πρόγραμμα ελέγχου και οι ετήσιες εκθέσεις που θα αποστέλλονται στην Επιτροπή, θα είναι η βάση για τις μελλοντικές αξιολογήσεις όσον αφορά την απόδοση του συστήματος ελέγχου στην Κυπριακή Δημοκρατία από τις υπηρεσίες επιθεώρησης του Γραφείου Κτηνιατρικής και Τροφίμων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (FVO).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 – Εθνικοί Στρατηγικοί Στόχοι

2.1 Γενικοί στόχοι

Οι κύριοι στόχοι του πολυετούς εθνικού προγράμματος ελέγχου είναι πλήρως εναρμονισμένοι και συμφωνούν με εκείνους που έχουν καθιερωθεί σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 882/2004 και είναι οι ακόλουθοι:

- Εξασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής του σχετικού κοινοτικού δικαίου στο έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας
- Εξασφάλιση εφαρμογής της σχετικής νομοθεσίας για τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές και των σχετικών συστημάτων επίσημων ελέγχων και άλλων κατάλληλων δραστηριοτήτων επιτήρησης και ελέγχου που καλύπτουν όλα τα στάδια της παραγωγής, της επεξεργασίας της διανομής και χρήσης των τροφίμων και ζωοτροφών
- Εξασφάλιση αποτελεσματικού συστήματος επίσημων ελέγχων για τον έλεγχο και την επαλήθευση της συμμόρφωσης με τους κανόνες υγείας, ασφάλειας και ευημερίας των ζώων.
- Εξασφάλιση ενός αποτελεσματικού συστήματος επίσημων ελέγχων για τον έλεγχο και την επαλήθευση της συμμόρφωσης με τους κανόνες υγείας των φυτών με βάση την Οδηγία του Ευρωπαϊκού κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 2000/29/ΕΚ

2.2 Συγκεκριμένοι στόχοι.

Τρόφιμα και Ζωοτροφές

Η εξασφάλιση ότι υπάρχει ένα περιεκτικό και ενσωματωμένο σύστημα επίσημων ελέγχων από τη «φάρμα στο τραπέζι» θα συμβάλει και θα συνεισφέρει στην προστασία του καταναλωτή, του περιβάλλοντος και της υγείας και καλής διαβίωσης των ζώων. Κατά τη διάρκεια εφαρμογής του σχεδίου, στόχος είναι ένα τέτοιο σύστημα να συμβάλει στους ακόλουθους στρατηγικούς στόχους

Γενικότερος στόχος είναι να μην επιβαρύνονται οι αρχές με περιττά έξοδα.

Η σταθερή παροχή ασφαλών και υγιεινών τροφίμων και ζωοτροφών, εξασφαλίζοντας ότι η διαιτολογική πρόσληψη των διαφόρων χημικών ουσιών (πρόσθετα, προσμίξεις και υπολείμματα) μικροοργανισμών, αλλεργιογόνων και γενετικά τροποποιημένων οργανισμών που παρουσιάζονται στα τρόφιμα.

- Μείωση τροφιμογενών ασθενειών
- Έλεγχος, παραγωγής και διάθεσης τροφίμων ζωικής προέλευσης
- Έλεγχος παραγωγής και διάθεσης τροφίμων μη ζωικής προέλευσης
- Ορθή και ολοκληρωμένη ενημέρωση του καταναλωτικού κοινού.
- Προστασία του καταναλωτή από τις παράνομες πρακτικές
- Μείωση του κινδύνου μόλυνσης και επιβάρυνσης των τροφίμων και ζωοτροφών.
- Ιχνηλασιμότητα.
- Έλεγχος και προστασία των τροφίμων και ζωοτροφών από διάφορες ανεπιθύμητες ουσίες.
- Έλεγχος τροφίμων και ζωοτροφών που εισάγονται από τρίτες χώρες.
- Προστασία του καταναλωτή και των ζώων από ανεπιθύμητες ουσίες (υπολλείματα Κτηνιατρικών Φαρμάκων, φυτοφάρμακα κτλ).
- Προστασία από χρήση μη επιτρεπόμενων πρόσθετων ουσιών
- Έλεγχος για Γενετικά Τροποποιημένους Οργανισμούς και αλλεργιογόνα.

Υγεία και ευημερία των ζώων

Οι συγκεκριμένοι στόχοι για να έχουμε ένα αποτελεσματικό σύστημα επίσημων ελέγχων στους τομείς υγείας και ευημερίας των ζώων είναι να προστατεύσουμε την δημόσια υγεία και υγεία των ζώων, να προωθήσουμε την ευημερία των ζώων και να προστατεύσουμε ευρύτερα τα συμφέροντα της οικονομίας, της κοινωνίας και του περιβάλλοντος με την παρεμπόδιση, τον έλεγχο και εκρίζωση διαφόρων ασθενειών αλλά και για να ενθαρρύνουμε το εμπόριο.

Οι στόχοι αυτοί συνδέονται άμεσα με τη στρατηγική υγείας και ευημερίας των ζώων που έχει αναπτυχθεί στην Κύπρο. Η στρατηγική αυτή είναι εφαρμοσμένη σε κάθε χώρα σύμφωνα με τις συγκεκριμένες προτεραιότητές της αρμόδιας αρχής και οι αξιολογήσεις των αναγκών και των ρυθμίσεων είναι σε θέση να εξασφαλίσουν αποτελεσματικό συντονισμό σε ολόκληρη τη χώρα.

Φυτουγεία

Στον τομέα αυτό οι προτεραιότητες είναι

- Η προστασία της γεωργικής παραγωγής και γενικότερα της φυτικής παραγωγής με την παρεμπόδιση της εισαγωγής και εξάπλωσης επιβλαβών οργανισμών.
- Η διασφάλιση από φυτοϋγειονομικής πλευράς της ελεύθερης εμπορίας φυτών και φυτικών προϊόντων εντός της Κοινότητας.
- Εφαρμογή φυτοϋγειονομικών μέτρων για την προώθηση εξαγωγών φυτών και φυτικών προϊόντων σε Τρίτες Χώρες.

Τέλος, στα πλαίσια του Πολυετούς Εθνικού Προγράμματος Ελέγχου, θα συνεχιστεί η υφιστάμενη συνεργασία με τους καταναλωτές, τις επιχειρήσεις, τη βιομηχανία, τους παραγωγούς και τα οργανωμένα σύνολα ούτως ώστε:

- να εφαρμοστεί πλήρως, αποτελεσματικά με διαφάνεια και αντικειμενικότητα η σχετική ισχύουσα νομοθεσία για τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές
- να βελτιωθούν τα συστήματα των επίσημων ελέγχων και γενικά της παρακολούθησης της εφαρμογής της νομοθεσίας σε όλα τα στάδια της αλυσίδας της παραγωγής των τροφίμων και ζωοτροφών, μεταποίησης, διανομής μέχρι την τελική κατανάλωση ούτως ώστε να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της σχετικής Κοινοτικής νομοθεσίας,
- παροχή εκπαίδευσης στους αρμόδιους λειτουργούς και επιθεωρητές,
- παροχή άμεσης βοήθειας σε περίπτωση εκτάκτου ανάγκης ή σε περίπτωση σοβαρού προβλήματος στην τροφική αλυσίδα,
- προσφορά γνώματευσης και τεχνικής υποστήριξης σε νομοθετικά θέματα.
- εφαρμογή πρωτοποριακού ρόλου, για ευθυγράμμιση και βελτίωση των επίσημων ελέγχων, διατηρώντας καλές σχέσεις με τις επιχειρήσεις και παράλληλη διασφάλιση της προστασίας των καταναλωτών.

Κεφάλαιο 3 – Ορισμός των Αρμοδίων Αρχών, των Εθνικών Εργαστηρίων Αναφοράς και των Φορέων Ελέγχου

3.1 Ιστορικό και αρμόδιες αρχές

Η ευθύνη για τους επίσημους ελέγχους που αφορούν τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές, την υγεία και ευημερία των ζώων, την υγεία των φυτών και έχουν σχέση με την εφαρμογή του Πολυετούς Εθνικού Σχεδίου Ελέγχου καθορίζεται και επιμερίζεται από τις σχετικές νομοθεσίες στις πιο κάτω αρμόδιες υπηρεσίες.

1. Υγειονομικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας
2. Γενικό Χημείο του Κράτους του Υπουργείου Υγείας
3. Κτηνιατρικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος
4. Τμήμα Γεωργίας του Υπουργείου Γεωργίας Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

3.2 Αρμοδιότητες

3.2.1 Καθορισμός των Αρμοδίων Αρχών που έχουν ευθύνη για την άσκηση των επισήμων ελέγχων:

Έχουν καθοριστεί οι αρμοδιότητες των πιο κάτω αρχών:

1. **Οι Υγειονομικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας** έχουν την αρμοδιότητα άσκησης επίσημων ελέγχων σε όλα τα στάδια της τροφικής αλυσίδας των τροφίμων μη ζωικής προέλευσης, περιλαμβανομένου του μελιού και του παγωτού. Πέραν τούτου έχουν την ευθύνη των ελέγχων στο επίπεδο του λιανικού εμπορίου των τροφίμων ζωικής προέλευσης, εκτός από τα νωπά και κατεψυγμένα κρέατα (κρεοπωλεία). Οι επίσημοι έλεγχοι στοχεύουν στην εφαρμογή των προνοιών της Κοινοτικής και Εθνικής νομοθεσίας για τα τρόφιμα.

Εκτός από την Κοινοτική Νομοθεσία, εφαρμόζουν και την Εθνική Νομοθεσία, όπως έχει εναρμονιστεί.

2. **Το Γενικό Χημείο του Κράτους (ΓΧΚ)** είναι το Επίσημο Εργαστήριο Ελέγχου σύμφωνα και με τους Περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώλησης) Νόμους του 1996-2007, για χημικές, μικροβιολογικές/βιολογικές αναλύσεις τροφίμων και πόσιμου νερού, αξιολόγηση των αποτελεσμάτων και σχετική εκτίμηση κινδύνου. Είναι διαπιστευμένο σε μεγάλο εύρος δοκιμών/αναλύσεων βάσει του διεθνούς και ευρωπαϊκού προτύπου EN/ISO IEC 17025:2005 και σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004. Παράλληλα εφαρμόζει σχετική εφαρμοσμένη έρευνα και προγράμματα επιτήρησης, παρακολούθησης και ελέγχου στα πιο πάνω πεδία, σύμφωνα με τα σχετικά το Πολυετές Εθνικό Σχέδιο Ελέγχου (βλ. Παράρτημα II).

Τα εν λόγω προγράμματα σχεδιάζονται σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Κράτους που είναι: (α) Οι Υγειονομικές Υπηρεσίες των Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας και των Δήμων, (β) Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και (γ) Υπηρεσία Επιθεώρησης Προϊόντων του Τμήματος Γεωργίας.

Τα προγράμματα έχουν κατά το δυνατό, προληπτικό χαρακτήρα και τα δείγματα λαμβάνονται από κρίσιμα σημεία ελέγχου που να καλύπτουν όλη την τροφική αλυσίδα (εισαγωγή, πρωτογενής αποθήκευση, βιομηχανία, μαζική κατανάλωση) και από την αγορά. Σε μερικές περιπτώσεις η δειγματοληψία είναι ένας συνδυασμός τυχαίας και στοχευμένης δειγματοληψίας.

Ο σχεδιασμός των προγραμμάτων βασίζεται σε προτεραιοποίηση του κινδύνου και ιδιαίτερα σε: αποκλίσεις από την νομοθεσία και εκ των προτέρων γνωστά προβλήματα, πληροφορίες από το Σύστημα Ταχείας Ενημέρωσης της Ε.Ε. και επικεντρώνεται σε ευαλλοίωτα και βασικά είδη διατροφής ή και τρόφιμα που καταναλώνονται συχνά σε αυξημένες ποσότητες και ιδιαίτερα από ευαίσθητες ομάδες του πληθυσμού (π.χ. παιδιά).

Επιπλέον, το Γενικό Χημείο του Κράτους είναι και το Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για πολλά πεδία χημικών, μικροβιολογικών/βιολογικών αναλύσεων τροφίμων (βλ. Παράρτημα II).

2. **Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες** του Υπουργείου Γεωργίας έχουν την ευθύνη για την εφαρμογή της νομοθεσίας για την υγεία και ευημερία των ζώων καθώς επίσης και για την υγιεινή παραγωγή τροφίμων ζωικής προέλευσης και διάθεσης τους στην αγορά. Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες δεν έχουν αναθέσει συγκεκριμένα καθήκοντα σχετικά με τους επισήμους ελέγχους σε φορέα ελέγχου.
3. **Το Τμήμα Γεωργίας** του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος είναι η αρμόδια αρχή για τον έλεγχο της τήρησης της εφαρμογής των νομοθεσιών που αφορούν τον έλεγχο και ποιότητα των ζωοτροφών, της φυτουγείας, της βιολογικής παραγωγής, καθώς και τον έλεγχο των προϊόντων προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης και των προϊόντων γεωγραφικής ένδειξης.

3.2.2 Κοινοτικά και εθνικά εργαστήρια αναφοράς (CRL και NRL)

Προκειμένου να παρασχεθεί η τεχνική και επιστημονική υποστήριξη για το επίσημο πλαίσιο ελέγχου, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει δημιουργήσει ένα δίκτυο κοινοτικών εργαστηρίων αναφοράς (CRLs). Η νομική βάση για αυτό είναι βάση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004. Αυτό το δίκτυο των εργαστηρίων είναι αρμόδιο για την οργάνωση των πανκοινοτικών προτύπων για δοκιμές. Προσφέρει στερεότερες διαδικασίες και αξιόπιστες εξεταστικές μεθόδους για τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές.

Για κάθε Κοινοτικό Εργαστήριο Αναφοράς έχουν οριστεί αντίστοιχα **Εθνικά Εργαστήρια Αναφοράς** ως εξής:

- 1) Το Γενικό Χημείο του Κράτους,
- 2) Ορισμένα εργαστήρια των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών και
- 3) Το Εργαστήριο Ελέγχου Ποιότητας Ζωοτροφών του Κλάδου Εργαστηριακών Αναλύσεων,

3.2.3 Επίσημα εργαστήρια και υπηρεσίες

Τα επίσημα εργαστήρια υποδεικνύονται από τις αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της χημικής ανάλυσης ή της μικροβιολογικής εξέτασης των δειγμάτων που λαμβάνονται από τους ανώτερους υπαλλήλους επιβολής (προσωπικό των αρμόδιων αρχών) κατά τη διάρκεια της πραγματοποίησης των επίσημων ελέγχων.

Ο καθορισμός ως επίσημο εργαστήριο μπορεί μόνο να χορηγηθεί εάν το εργαστήριο ανταποκρίνεται σε ορισμένα πρότυπα (δηλ. είναι αναγνωρισμένο από τα ευρωπαϊκά πρότυπα που διευκρινίζονται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 882/2004).

Ως Επίσημα Εργαστήρια Ελέγχου, βάσει της σχετικής νομοθεσίας έχουν ορισθεί τα ακόλουθα

A) Για τα Τρόφιμα

1. Το Γενικό Χημείο του Κράτους και
2. Το Εργαστήριο Ελέγχου Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών (ΕΕΤΖΠ).

Όσον αφορά τον έλεγχο των τροφίμων, το εργαστήριο του ΓΧΚ και το ΕΕΤΖΠ είναι τα δύο Επίσημα Εργαστήρια Ελέγχου που υπάρχουν στην Κύπρο για την διεξαγωγή των εξετάσεων της *L. monocytogenes*, του *Staphylococcus aureus* και των Σταφυλοκόκκων θετικών στην πηκτάση. Το ΓΧΚ διεξάγει αναλύσεις για τα τρόφιμα που βρίσκονται στο λιανικό εμπόριο και το ΕΕΤΖΠ διεξάγει αναλύσεις για τα τρόφιμα σε επίπεδο εγκαταστάσεων και των τροφίμων που διακινούνται μέσω ενδοκοινοτικού εμπορίου και των εισαγόμενων προϊόντων στην Κύπρο και βρίσκονται σε επίπεδο λιανικού εμπορίου.

B) Για την υγεία των ζώων (Κτηνιατρικές Υπηρεσίες)

1. Εργαστήριο Υγείας των Ζώων

- Τμήμα Ιολογίας
- Τμήμα Βακτηριολογία – Ορολογίας
- Τμήμα Παθολογικής Ανατομικής Βακτηριολογίας και Παρασιτολογίας
- Τμήμα Ιστοπαθολογίας
- Τμήμα Εγκεφαλοπαθειών

Γ) Για τις ζωοτροφές

1. Το Εργαστήριο Ελέγχου Ποιότητας Ζωοτροφών του Κλάδου Εργαστηριακών Αναλύσεων του Τμήματος Γεωργίας
2. Το Τμήμα Παθολογικής Ανατομικής Βακτηριολογίας και Παρασιτολογίας των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών διεξάγει τον έλεγχο για την παρουσία ζωικών πρωτεϊνών στις ζωοτροφές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 – Συντονισμός και Συνεργασία μεταξύ των Αρμοδίων Αρχών

4.1 Ιστορικό

Προκειμένου να εξασφαλιστεί η επίτευξη των στόχων των πολυετών σχεδίων ελέγχου, οι αρμόδιες αρχές έχουν προβεί σε ορισμένες ρυθμίσεις, για τη βελτίωση του συντονισμού και συνεργασίας μεταξύ αυτών.

Το παρόν σχέδιο είναι αναθεωρημένο και αφορά τα έτη 2013-2015. Η αναθεώρηση του σχεδίου έγινε κατόπιν συσκέψεων, στις οποίες συμμετείχαν οι εμπλεκόμενοι λειτουργοί από τις Αρμόδιες Αρχές. Για την αναθεώρηση του σχεδίου έχουν ληφθεί υπόψη τα αποτελέσματα των επίσημων ελέγχων των επιθεωρητών του Γραφείου Τροφίμων και Κτηνιατρικής (FVO).

Έχει αποφασιστεί όπως, μία τουλάχιστο φορά το χρόνο, θα γίνονται συναντήσεις εκπροσώπων των αρμοδίων αρχών με σκοπό την παρακολούθηση της εφαρμογής των σχεδίων ελέγχου και την κατάρτιση της ετήσιας έκθεσης. Θα πραγματοποιούνται ακόμη συναντήσεις στις περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών.

Όσον αφορά τη συνεργασία μεταξύ των αρμοδίων αρχών έχουν γίνει οι πιο κάτω ρυθμίσεις για κάθε τομέα ελέγχου χωριστά:

1. Για τον καταρτισμό των Εθνικών Προγραμμάτων Δειγματοληψίας και Ανάλυσης Τροφίμων, γίνονται καθορισμένες συναντήσεις μεταξύ των διαφόρων εργαστηρίων του Γενικού Χημείου του Κράτους και εκπροσώπου των Υγειονομικών Υπηρεσιών ή και των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών κατά το τέλος κάθε χρόνου. Όσο αφορά τον έλεγχο των ζωοτροφών τα προγράμματα καταρτίζονται από το Τμήμα Γεωργίας ετησίως. Μετά από τον καταρτισμό των προγραμμάτων τότε συντάσσεται και υπογράφεται σχετικό πρωτόκολλο συνεργασίας. Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες ετοιμάζουν το δικό τους ετήσιο πρωτόκολλο δειγματοληψιών το οποίο αποστέλλεται στα επαρχιακά γραφεία για εφαρμογή. Όλα τα προγράμματα υποβάλλονται στο Συμβούλιο Ασφάλειας Τροφίμων για έγκριση.
2. Σε σοβαρές περιπτώσεις εντοπισμού μη ασφαλών τροφίμων τότε συνέρχεται η επιτροπή αξιολόγησης των κινδύνων, η οποία έχει οριστεί από το Συμβούλιο Ασφάλειας των Τροφίμων (ΣΤΑ) ώστε να γίνεται εκτίμηση τη επικινδυνότητας και να ακολουθεί στη συνέχεια η διαχείριση του κινδύνου. Στην Επιτροπή αυτή συμμετέχουν εκπρόσωποι των Υγειονομικών Υπηρεσιών και του Γενικού Χημείου του Κράτους, των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών στις περιπτώσεις τροφίμων ζωικής προέλευσης και του Τμήματος Γεωργίας, στην περίπτωση ζωοτροφών.
3. Το σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης για τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές (RASFF) έχει οργανωθεί με τέτοιο τρόπο ώστε να πληροφορούνται άμεσα όλα τα εμπλεκόμενα τμήματα.
4. Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, οι Υγειονομικές Υπηρεσίες και το Τμήμα Γεωργίας συνεργάζονται στενά σε θέματα κατάρτισης του προσωπικού όπως είναι η διοργάνωση σεμιναρίων κλπ.
5. Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες συνεργάζονται με το Τμήμα Γεωργίας για την οργάνωση και συνεργασία των αρμοδίων αρχών σχετικά με την υλοποίηση των προγραμμάτων της υγείας των ζώων.
6. Η συνεργασία μεταξύ των αρμοδίων αρχών γίνεται με επιστολές, εγκυκλίους, τηλεμοιότυπα, τηλεφωνικά και με συσκέψεις. Σε περίπτωση που χρειάζονται λειτουργοί από διαφορετικές αρμόδιες αρχές για την ολοκλήρωση μιας εργασίας ή την επίλυση κάποιου θέματος που προκύπτει, τότε αυτοί συνεργάζονται αμέσως.

4.2. Οργάνωση και διαχείριση των επίσημων ελέγχων από τις αρμόδιες αρχές

Σύμφωνα με τις αρχές και τις κατευθυντήριες γραμμές του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004 οι αρμόδιες αρχές οργανώνουν και διαχειρίζονται επίσημους ελέγχους οι οποίοι παρατίθενται στα σχετικά παραρτήματα.

4.3 Σχέδια έκτακτης ανάγκης και αμοιβαία συνδρομή

Το πολυετές εθνικό σχέδιο ελέγχου 2013-2015 περιλαμβάνει το σχέδιο έκτακτης ανάγκης και αμοιβαίας συνδρομής για τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές που ετοιμάστηκε το 2009 και έχει εθνικό σημείο επαφής τον Προϊστάμενο των Υγειονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας. Σχέδια έκτακτης ανάγκης έχουν καταρτιστεί από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες και έχουν εγκριθεί από την Ε.Ε. για αριθμό ζωικών ασθενειών.

4.4 Νομοθετικό πλαίσιο

Το πολυετές εθνικό σχέδιο ελέγχου καταρτίστηκε από μια ομάδα εργασίας των αρμοδίων αρχών που συστάθηκε με σκοπό την τροποποίηση του σχεδίου, σε εφαρμογή:

- του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004 που θεσπίζει τους κανόνες για την διενέργεια επίσημων ελέγχων της συμμόρφωσης προς τη νομοθεσία περί ζωοτροφών και τροφίμων και προς τους κανόνες για την υγεία και την καλή διαβίωση των ζώων.
- της Απόφασης 2007/363/ΕΚ, σύμφωνα με το άρθρο 43 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004, για τα κατευθυντήριες οδηγίες που βοηθούν τα κράτη μέλη στην κατάρτιση του πολυετούς εθνικού σχεδίου ελέγχου που προβλέπεται από τον πιο πάνω κανονισμό.
- της Απόφασης 2006/677/ΕΚ για τον καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών που προβλέπουν κριτήρια για τη διεξαγωγή των ελέγχων βάσει του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη διενέργεια επίσημων ελέγχων της συμμόρφωσης προς τη νομοθεσία περί ζωοτροφών και τροφίμων και προς τους κανόνες για την υγεία και την καλή διαβίωση των ζώων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 – Ρύθμιση για τον έλεγχο από τις Αρμοδίων Αρχών

5.1 Ιστορικό

Σύμφωνα με το άρθρο 4 (6) του Κανονισμού (ΕΚ) αρ. 882/2004 και την Απόφαση 2006/677/ΕΚ, έχουν συσταθεί από τις Αρμόδιες Αρχές τομείς για άσκηση ελέγχων στις αρχές που έχουν ευθύνη για διενέργεια επίσημων ελέγχων στους διάφορους τομείς και παρατίθενται στα παραρτήματα.

Κεφάλαιο 6 – Μέτρα που εξασφαλίζουν τη συμμόρφωση με τα κριτήρια λειτουργίας του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004

6.1 Ιστορικό

Τα μέτρα αυτά καθορίζονται στο σχέδια της κάθε αρμόδιας αρχής όπως παρατίθενται στα σχετικά παραρτήματα

Κεφάλαιο 7 – Αναθεώρηση και Προσαρμογή του Εθνικού Σχεδίου Ελέγχου

7.1 Ιστορικό

Το Πολυετές Εθνικό Σχέδιο Ελέγχου έχει εφαρμοστεί από την 1η Ιανουαρίου 2007 και, έκτοτε, η πρόοδος ελέγχεται πάνω σε τρέχουσα βάση και μια ετήσια έκθεση θα προετοιμάζεται και θα αποστέλλεται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Το παρόν σχέδιο είναι το πρώτο αναθεωρημένο σχέδιο ελέγχου και αφορά τα έτη 2013-2015.

Αυτό το κεφάλαιο περιγράφει πώς η αναθεώρηση και η υποβολή εκθέσεων της διαδικασίας θα ρυθμιστούν και περιγράφει τις δραστηριότητες ελέγχου που θα αναληφθούν.

7.2 Διαχείριση της αναθεώρησης και της υποβολής εκθέσεων της διαδικασίας

Στο τέλος κάθε χρόνου το πρόσωπο επαφής θα μεριμνά για τη σύγκλιση των εκπροσώπων όλων των αρμοδίων αρχών για ανασκόπηση του βαθμού εφαρμογής του Πολυετούς Εθνικού Σχεδίου Ελέγχου και στις αναγκαίες αναθεωρήσεις αν κριθεί αναγκαίο.

Όσον αφορά τα θέματα σχετικά με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 882/2004 της ΕΕ, τα διάφορα εμπλεκόμενα τμήματα αναμένεται να εργαστούν στενά με τις υπόλοιπες υπηρεσίες.

Οι ετήσιες εκθέσεις προόδου σχετικά με την εφαρμογή του Εθνικού Προγράμματος Ελέγχου θα προετοιμαστούν, όπως απαιτείται από τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 882/2004 και την απόφαση της Επιτροπής 2008/654/ΕΚ, και στέλνονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή από το εθνικό σημείο αναφοράς που είναι οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες. Θα υπάρχουν επίσης μέσα στον ιστοχώρο του κάθε τμήματος ούτως ώστε να διασφαλιστεί η διαφάνεια για τους καταναλωτές και για τις δραστηριότητες ελέγχου που αναλαμβάνονται στην Κύπρο και αφορούν τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές αλλά και για τα αποτελέσματά τους.

7.3 Δραστηριότητες ελέγχου

Το Εθνικό Σχέδιο Ελέγχου θα αναθεωρείται και θα αναζητούνται πληροφορίες που μπορούν να το τροποποιούν και να το ενημερώνουν. Οι τροποποιήσεις μπορεί να χρειάζονται, για παράδειγμα, στο να απεικονίσουν τις εξελίξεις σε εθνικό επίπεδο όπως η εισαγωγή μιας νέας νομοθεσίας, αλλαγές στους ρόλους και ευθύνες των αρμοδίων αρχών ή τη δομή και οργάνωση του συστήματος ελέγχου, αποτελέσματα ελέγχου των ελέγχων των αρμόδιων αρχών, και η έκβαση των επιθεωρήσεων των εθνικών συστημάτων ελέγχου από το FVO.

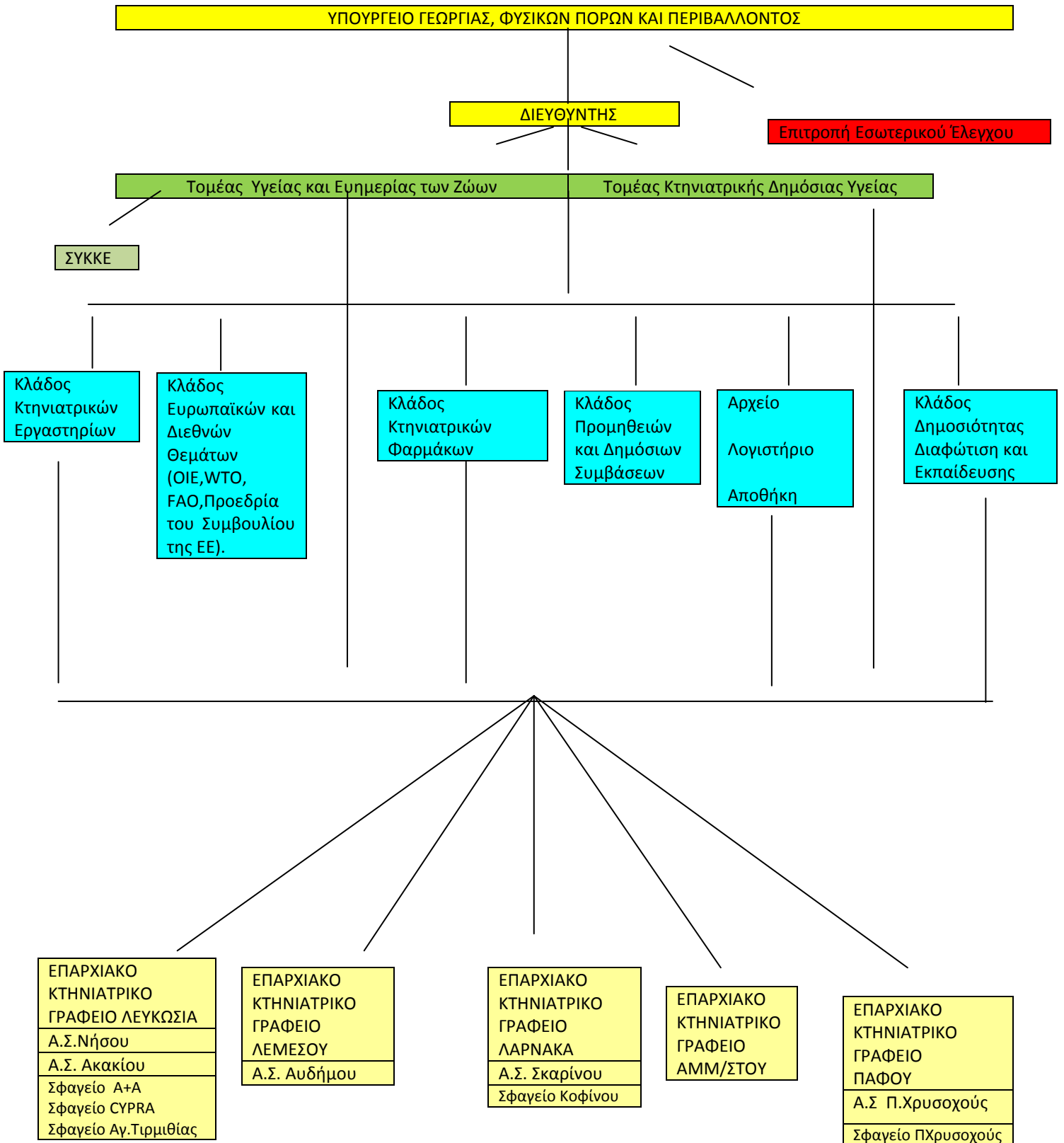
Οι μηχανισμοί για αξιολόγηση και έλεγχο και οι επίσημες δραστηριότητες ελέγχου τροφίμων και ζωοτροφών στην Κύπρο που περιγράφεται αλλού σε αυτό το σχέδιο θα είναι η βάση στην οποία η πρόοδος στην εφαρμογή αξιολογείται.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1
ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ

1. Δομή και Οργάνωση των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών

Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες υπάγονται στο Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και είναι αρμόδιες τόσο για τον έλεγχο των τροφίμων ζωικής προέλευσης όσο και για τον έλεγχο των ζωικών ασθενειών.

Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες είναι διαρθρωμένες σε κεντρικό και επαρχιακό επίπεδο. Σε κεντρικό επίπεδο λειτουργούν οι Τομείς Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας και Υγείας και Ευημερίας των Ζώων καθώς και οι Κλάδοι Κτηνιατρικών Εργαστηρίων και Κτηνιατρικών Φαρμακευτικών Προϊόντων και Προμηθειών. Σε επαρχιακό επίπεδο λειτουργούν πέντε Επαρχιακά Κτηνιατρικά Γραφεία και έξι Αγροτικοί Κτηνιατρικοί Σταθμοί.

Οι Τομείς Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας (ΤΚΔΥ) και Υγείας και Ευημερίας των Ζώων (ΤΥΕΖ) έχουν συντονιστικό ρόλο ενώ τα Επαρχιακά Κτηνιατρικά Γραφεία έχουν εκτελεστικό ρόλο. Οι Λειτουργοί που εργάζονται στους τομείς (συντονιστές) συντονίζουν τον έλεγχο της εφαρμογής των Κοινοτικών Κανονισμών και την Εθνικής Νομοθεσίας όσο αφορά την υγιεινή των τροφίμων, την υγεία των ζώων και την ευημερία των ζώων. Ετοιμάζουν νομοθεσίες, έντυπα επιθεωρήσεων, πρωτόκολλα, ενημερωτικά έντυπα και άλλο διαφωτιστικό υλικό, κατευθυντήριες γραμμές και μέτρα για την διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής της νομοθεσίας οι οποίες κοινοποιούνται στα Επαρχιακά Κτηνιατρικά Γραφεία για εφαρμογή τους και διοργανώνουν εκπαιδευτικά σεμινάρια για το προσωπικό των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών και όλους τους εμπλεκόμενους.

Οι συντονιστές των Τομέων Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας και Υγείας και Ευημερίας των ζώων είναι υπεύθυνοι για την νομοπαρασκευαστική επεξεργασία και έκδοση εθνικών διατάξεων και οδηγιών, αποφάσεις, κανονισμούς και συστάσεις που εκδίδονται από τα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συμμετέχουν στα όργανα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των Διεθνών Οργανισμών για την υποστήριξη των απόψεων και θέσεων της χώρας και τη διαμόρφωση των σχετικών με τις αρμοδιότητες αποφάσεις. Επικοινωνούν με τα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και με τις Κεντρικές Αρμόδιες Αρχές των Κρατών Μελών της Ε.Ε και τρίτων χωρών και παρέχουν αμοιβαία συνεργασία.

Επιπλέον οι συντονιστές του Τομέα Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας προβαίνουν σε επιτόπου επιθεωρήσεις στις εγκαταστάσεις τροφίμων ζωικής προέλευσης για την έκδοση υπό όρους εγκρίσεων

τελικών εγκρίσεων και άδεια λειτουργίας και στις περιπτώσεις που προκύψει έκτακτος έλεγχος ή διερεύνηση περιστατικού.

Ο συντονιστής της Κεντρικής υπηρεσίας είναι υπεύθυνος για τη διαμόρφωση και υλοποίησης εκπαιδευτικών προγραμμάτων για την συνεχή ενημέρωση, επιμόρφωση και κατάρτιση του προσωπικού που διεξάγει επισήμους ελέγχους.

Το προσωπικό των Επαρχιακών Κτηνιατρικών Γραφείων είναι υπεύθυνο για την εφαρμογή και συμμόρφωση προς τις οδηγίες, αποφάσεις, κανονισμούς και συστάσεις που εκδίδονται από τα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και για την υλοποίηση όλων των κατευθυντήριων οδηγιών που εκδίδονται από του τομείς.

Αναλυτικά:

- εφαρμόζουν τα προγράμματα ελέγχου της υγιεινής των τροφίμων ζωικής προέλευσης, προγράμματα ελέγχου
- εφαρμόζουν την σχετική νομοθεσία αναφορικά με τις εγκρίσεις/ εγγραφές των εγκαταστάσεων/υποστατικών/οχημάτων τροφίμων ζωικής προέλευσης,
- εφαρμόζουν την σχετική νομοθεσία αναφορικά με τις δειγματοληψίες προϊόντων,
- εφαρμόζουν τα προγράμματα εξάλειψης και επιτήρησης ζωικών ασθενειών,
- εφαρμόζουν τα προγράμματα για την αναγνώριση και καταγραφή μονάδων (σήμανση ζώων),
- εφαρμόζουν τα προγράμματα για την προστασία και καλή διαβίωση των ζώων,
- εφαρμόζουν έκτακτα σχέδια,
- ελέγχουν το ενδοκοινοτικό εμπόριο και το εμπόριο από τρίτες χώρες.

Η αποτελεσματικότητα των επισήμων ελέγχων διασφαλίζεται με την αμφίδρομη συνεργασία και την επικοινωνία μεταξύ του προσωπικού των τομέων ή της κεντρικής υπηρεσίας και των επαρχιακών κτηνιατρικών γραφείων. Αυτό επιτυγχάνεται με επιστολές, με έντυπα επιθεωρήσεων, με παρατηρήσεις στα έντυπα επιθεώρησης (μέσω κανονικού ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου), τηλεφωνικώς, με τηλεομοιότυπα και με συσκέψεις.

Στην περίπτωση που οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες αποτελούν εθνικό σημείο αναφοράς για την Κύπρο τότε οι υπεύθυνοι Κτηνιατρικοί Λειτουργοί συντονίζουν και συνεργάζονται με τους λειτουργούς των εμπλεκόμενων αρμόδιων αρχών. Γίνεται ανταλλαγή χρήσιμων πληροφοριών και λήψη κοινών αποφάσεων όταν παρουσιάζονται έκτακτα περιστατικά.

Κατά το 2013 οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες διέθεταν περίπου το ακόλουθο προσωπικό:

73	Κτηνιατρικούς Λειτουργούς
12	Κτηνιατρικούς Φαρμακοποιούς
98	Κτηνιατρικούς Επιθεωρητές
5	Κτηνιατρικούς Βοηθούς
7	Κτηνιατρικοί Γραφείς
29	Γραμματειακό προσωπικό
113	Κτηνιατρικούς Εργάτες
24	Συμβασιούχους Ιδιώτες Κτηνιάτρους

Με βάση τον «Περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμο» του 1990 έως 2006 τα ελάχιστα ακαδημαϊκά προαπαιτούμενα προσόντα για πρόσληψη στις ακόλουθες θέσεις είναι τα ακόλουθα:

Κτηνιατρικός Λειτουργός :

Κατοχή Πανεπιστημιακού διπλώματος Κτηνιατρικής Σχολής

Μόνιμος Κτηνιατρικός Επιθεωρητής :

Απολυτήριο Μέση εκπαίδευσης με γενικό βαθμό πάνω από 16

Επιτυχία στις Γενικές Κυβερνητικές Γραπτές εξετάσεις

Έκτακτοι Κτηνιατρικοί Επιθεωρητές : Απολυτήριο Μέση εκπαίδευσης

Σε καμία από τις πιο πάνω προσλήψεις δεν απαιτείται προηγούμενη πείρα.

Επίσης οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες εργοδοτούν με συμβόλαιο διάρκειας τριών ετών ιδιώτες κτηνιάτρους για τον κρεοσκοπικό έλεγχο των σφαγείων ζώων, πουλερικών και εκτρεφόμενου θηράματος καθώς επίσης και για τον έλεγχο της υγείας των ζώων στα προγράμματα ελέγχου της Τρομώδης Νόσου, με την εξέταση όλων των ζώων, τη σφαγή των θετικών και ύποπτων ζώων, καθώς και τη λήψη υγειονομικών μέτρων.

2. Νομοθετικό Πλαίσιο

Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες εφαρμόζουν τις ακόλουθες νομοθεσίες :

1. «Οι Περί Υγιεινής Παραγωγής Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης και Διάθεσης τους στην Αγορά καθώς και για Άλλα Συναφή Θέματα Νόμοι Ν150 (Ι)/ 2003 μέχρι 2011»
2. «Οι Περί Υγείας των Ζώων Νόμων» 2001-2012»

3. «Οι Περί Προστασίας και Ευημερίας Νόμοι 1994-2013
4. «Ο Περί Κτηνιατρικών Ελέγχων στο Ενδοκοινοτικό Εμπόριο και την Εισαγωγή από Τρίτες Χώρες Ζώων και Ζωικών Προϊόντων καθώς και για Άλλα Συναφή Θέματα Νόμος 98 (I)/ 2002»
5. «Οι Περί του Ελέγχου της Παραγωγής και Εμπορίας Γενετικού Υλικού των Ζώων και για Συναφή Θέματα Νόμοι 2001-2004»
6. «Ο Περί Κτηνιατρικών Φαρμακευτικών Προϊόντων (έλεγχος ποιότητας , εγγραφή , κυκλοφορία, παρασκευή, χορήγηση, και χρήση) Νόμος 10(I) του 2006»
7. Οι Περί Κτηνιατρικών Φαρμακευτικών Προϊόντων (φαρμακούχες ζωοτροφές) Κανονισμοί 136/2006
8. Οι Περί Κτηνιατρικών Φαρμακευτικών Προϊόντων (Κανόνες Καλής Παρασκευής) Κανονισμοί 131/2006
9. Οι Περί Κτηνιατρικών Φαρμακευτικών Προϊόντων (Διαδικασία και περιεχόμενο Εξετάσεων για Άδεια Χονδρεμπορίου) Κανονισμοί 133/2006.
10. «Ο Περί Κτηνιατρικών Τελών νόμος 2002-2004»
11. «Ο Περί της Εφαρμογής Κοινοτικών Κανονισμών στον Τομέα της Κτηνιατρικής Νόμος 2004»

3. Μέτρα που εξασφαλίζουν συμμόρφωση με τα κριτήρια λειτουργίας του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004

3.1 Αμεροληψία, ποιότητα και συνοχή των ελέγχων

Το προσωπικό που διεξάγει ελέγχους διασφαλίζει την διαφάνεια και αντικειμενικότητα των επισήμων ελέγχων. Είναι αμερόληπτο και ανεπηρέαστο από ενδεχόμενη σύγκρουση συμφερόντων σχετικά με την άσκηση των καθηκόντων που του ανατίθεται.

3.2 Κριτήριο αμεροληψίας ελεγκτών

Το προσωπικό συμπληρώνει δήλωση αμεροληψία με βάση του άρθρου 4 (2) (β) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου («Έντυπο δήλωσης αμεροληψίας/ανεξαρτησίας μη σύγκρουσης συμφερόντων του προσωπικού που διενεργεί επισήμους ελέγχους»). Οι επί συμβάσει κτηνίατροι έχουν τα ίδια προσόντα με τους μόνιμους ελεγκτές και έχουν υπογράψει έντυπο αμεροληψίας.

3.3 Κριτήριο της αριθμητικής επάρκειας, της καταλληλότητας και της εμπειρίας του προσωπικού

Γίνεται καταμερισμός των καθηκόντων στο προσωπικό των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών από τους Προϊστάμενους των τομέων ή κλάδων ή τον Επαρχιακό Κτηνιατρικό Λειτουργό. Το προσωπικό εκπαιδεύεται σε σεμινάρια που οργανώνονται είτε στις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες σε κεντρικό ή επαρχιακό επίπεδο είτε σε άλλα τμήματα αρμόδιων αρχών είτε στο εξωτερικό.

3.4 Κριτήριο της επάρκειας του εξοπλισμού και των διευκολύνσεων

Όλο το προσωπικό των Κτηνιατρικών υπηρεσιών που ασκεί επίσημους ελέγχους και δειγματοληψίες έχει εφοδιαστεί με τον αναγκαίο εξοπλισμό και έχει όλες τις απαραίτητες διευκολύνσεις ούτως ώστε οι έλεγχοι να ασκούνται με ορθό και αποτελεσματικό τρόπο.

3.5 Κριτήριο επάρκειας των νομικών εξουσιών

Βάσει του περί Υγιεινής Παραγωγής Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης και Διάθεσης τους στην Αγορά καθώς και για Άλλα Συναφή Θέματα Νόμος Ν150 (Ι)/ 2003 μέχρι 2011 (άρθρο 9), των περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων Νόμων του 1994 έως 2013 (άρθρο 31) και με βάση των περί Υγείας των Ζώων Νόμων» 2001-2012, το (άρθρο 9), του περί Κτηνιατρικών Φαρμακευτικών Προϊόντων (έλεγχος ποιότητας, εγγραφή, κυκλοφορία, παρασκευή, χορήγηση, και χρήση) Νόμου 10(Ι) του 2006 (άρθρο 97), παρέχονται όλες οι απαραίτητες νομικές εξουσίες στους Κτηνιατρικούς Λειτουργούς και Κτηνιατρικούς Επιθεωρητές για την είσοδο και άσκηση κτηνιατρικών ελέγχων.

3.6 Κριτήρια της συνεργασίας των υπεύθυνων των εγκαταστάσεων/εκμεταλλεύσεων με τους Λειτουργούς που ασκούν επίσημους ελέγχους

Βάσει του άρθρου 9 του Νόμου Ν150 (Ι)/ 2003 μέχρι 2011 όλοι οι επιχειρηματίες έχουν υποχρέωση να παρέχουν στους Λειτουργούς που ασκούν επίσημους ελέγχους τροφίμων οποιοσδήποτε πληροφορίες ζητούν δικαιολογημένα και να προβαίνουν σε όλες τις διορθωτικές ενέργειες που τους ζητηθήκαν. Βάση των άρθρων 94 (για ιδιοκτήτες ή υπεύθυνους ζώων παραγωγής), 88 (Λιανοπώλες ΚΦΠ), 85 (Χονδρεμπόρους ΚΦΠ) και 63 (Παρασκευαστές ΚΦΠ) του περί Κτηνιατρικών Φαρμακευτικών Προϊόντων (έλεγχος ποιότητας, εγγραφή, κυκλοφορία, παρασκευή, χορήγηση, και χρήση) Νόμος 10(Ι) του 2006 επίσης βάση του άρθρου 97(2) του περί Κτηνιατρικών Φαρμακευτικών Προϊόντων (έλεγχος ποιότητας, εγγραφή, κυκλοφορία, παρασκευή, χορήγηση, και χρήση) Νόμος 10(Ι) του 2006.

3.7 Κριτήριο της ύπαρξης τεκμηριωμένων διαδικασιών

Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες έχουν ετοιμάσει έντυπα επιθεωρήσεων και δειγματοληψιών για ομοιόμορφους ελέγχους και διευκόλυνση της διεξαγωγής των επίσημων ελέγχων σε εγκαταστάσεις τροφίμων ζωικής προέλευσης/ υποστατικά/ εκμεταλλεύσεις/ οχήματα.

3.8 Τήρηση αρχείων

Μετά από τη διεξαγωγή των επίσημων ελέγχων, συμπληρώνονται τα έντυπα επιθεωρήσης, τα έντυπα δειγματοληψιών, έντυπα παρακολούθησης των ελλείψεων ή εάν κριθεί αναγκαίο ετοιμάζονται διάφορες εκθέσεις οι οποίες καταχωρούνται στο φάκελο κάθε επιχείρησης στα επαρχιακά κτηνιατρικά γραφεία και στους τομείς. Αντίγραφα των εντύπων δίνονται στους υπεύθυνους επιχειρήσεων. Επιπρόσθετα ετοιμάζονται εξαμηνιαίες εκθέσεις με τα αποτελέσματα των επιθεωρήσεων και δειγματοληψιών από τα επαρχιακά κτηνιατρικά γραφεία και αποστέλλονται στον Τομέα Υγείας και Ευημερίας των Ζώων. Όσο αφορά τις εκθέσεις του Τομέα Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας, αυτές ετοιμάζονται σε μηνιαία βάση από τα Επαρχιακά Κτηνιατρικά Γραφεία, αποστέλλονται στον Τομέα Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας ο οποίος κρατά στοιχεία σε μηνιαία βάση. Τα στοιχεία αυτά αποστέλλονται σε εξαμηνιαία βάση στον Τομέα Υγείας και Ευημερίας των Ζώων.

4. Μέτρα επιβολής

Σε περίπτωση που διαπιστωθούν μη συμμορφώσεις με τη νομοθεσία κατά την άσκηση των επισήμων ελέγχων, τότε λαμβάνονται μέτρα επιβολής ανάλογα με την περίπτωση και την σοβαρότητα της μη συμμόρφωσης ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα, η αναλογικότητα και η αποτρεπτικότητα των μέτρων επιβολής.

Τα μέτρα επιβολής είναι τα ακόλουθα:

- Γραπτές οδηγίες για λήψη των σχετικών μέτρων.
- Κατακράτηση ύποπτων ή ακατάλληλων προϊόντων.
- Κατάσχεση και καταστροφή ακατάλληλων προϊόντων.
- Αναστολή λειτουργίας εγκατάστασης ή υποστατικού.
- Ακύρωση της άδεια λειτουργίας εγκατάστασης ή ακύρωση εγγραφής εγγεγραμμένης επιχείρησης τροφίμων.
- Επαναποστολή ή επανεξαγωγή ζώων ή προϊόντων.
- Καταγγελία για ποινική δίωξη.
- Επιβολή διοικητικού προστίμου.

Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης αποστέλλεται στον υπεύθυνο της εγκατάστασης/ υποστατικού έντυπο επιθεώρησης με τις παρατηρήσεις και το χρονοδιάγραμμα που δίνεται για ολοκλήρωση των απαιτήσεων. Ο Λειτουργός/Επιθεωρητής προβαίνει σε εκ νέου επιθεώρηση για να διαπιστώσει τη συμμόρφωση ως προς τις απαιτήσεις-παρατηρήσεις.

Ο Κτηνιατρικός Λειτουργός μπορεί να επιβάλλει αναστολή λειτουργίας της εγκατάστασης τροφίμων ζωικής προέλευσης με γραπτή ειδοποίηση για χρονικό διάστημα μέχρι 4 μέρες. Εάν ο υπεύθυνος της εγκατάστασης αποτύχει να διορθώσει τους λόγους για τους οποίους επιβλήθηκε η αναστολή λειτουργίας κατά τη διάρκεια της επιβαλλόμενης αναστολής, ο Επίσημος Κτηνίατρος μπορεί να επιβάλει δεύτερη αναστολή για περίοδο μέχρι 4 μέρες. Παρερχόμενης χωρίς συμμόρφωση και της δεύτερης αναστολής λειτουργίας τότε μπορεί να επιβληθεί αναστολή ή ακύρωση της λειτουργίας εγκατάστασης ή ακύρωση εγγραφής εγγεγραμμένης επιχείρησης τροφίμων.

Ανάλογα με την περίπτωση μη συμμόρφωσης ο Κτηνιατρικός Λειτουργός μπορεί να προβεί σε καταγγελία για ποινική δίωξη του υπευθύνου της εγκατάστασης/υποστατικού/ εκμετάλλευσης. Η καταγγελία ετοιμάζεται από τον Κτηνιατρικό Λειτουργό που προέβηκε σε επιθεώρηση και απευθύνεται στον Αστυνομικό Σταθμό της Επαρχίας ή στην Γενική Εισαγγελία.

Σε περίπτωση ακαταλλήλων τροφίμων που είναι επικίνδυνα για την δημόσια υγεία και έχουν διατεθεί στην αγορά, ο Υπεύθυνος της Επιχειρήσης τροφίμων ή και οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες προβαίνουν σε ανακοίνωση για ενημέρωση του καταναλωτικού κοινού. Οι ανακοινώσεις κοινοποιούνται στην ιστοσελίδα των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών.

5. Τομέας Υγείας και Ευημερίας των Ζώων

5.1 Περιεχόμενο του Σχεδίου

Το Πολυετές Εθνικό Σχέδιο Ελέγχου ετοιμάστηκε για εφαρμογή των απαιτήσεων του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004 της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (ΕΚ) που αφορά τους επίσημους ελέγχους¹.

Ο Κανονισμός (Κ) αυτός ορίζει τις ενέργειες και τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνουν οι αρμόδιες αρχές των Κρατών Μελών (ΚΜ) οι οποίες είναι υπεύθυνες να διασφαλίζουν ότι πληρούνται οι απαιτήσεις της κοινοτικής νομοθεσίας για την υγεία και ευημερία των ζώων, τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές (οι αρμόδιες αρχές είναι υπεύθυνες για την οργάνωση των επίσημων ελέγχων).

Στόχος του Κ αυτού είναι να βελτιωθεί η συνάφεια και η αποτελεσματικότητα των επίσημων ελέγχων στα ΚΜ και την ΕΚ προκειμένου να διασφαλισθεί η δημόσια υγεία. Το σχέδιο αυτό σκοπό έχει την εκπλήρωση του πιο πάνω στόχου από μέρους της Κύπρου.

5.2 Νομική Βάση

Το Πολυετές Εθνικό Σχέδιο Ελέγχου προβλέπεται από το άρθρο 41 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004

5.3 Εθνικοί στρατηγικοί στόχοι

Στόχος του ΤΥΕΖ είναι η εκπλήρωση από μέρους της Κύπρου των προνοιών και υποχρεώσεων που απορρέουν από την Κοινοτική νομοθεσία αναφορικά με τη διασφάλιση της Υγείας και Ευημερίας των Ζώων, της σήμανσης και ταυτοποίησης των ζώων, της έγκρισης, εγγραφής και καταχώρησης των ζωικών εγκαταστάσεων, του ενδοκοινοτικού εμπορίου ζώων και ζωοκομικών προϊόντων και του εμπορίου ζώων και ζωοκομικών προϊόντων με τις τρίτες χώρες.

- Στόχος 1: Η αποτροπή της εισόδου ζωικών ασθενειών στην Κύπρο.
- Στόχος 2: Η διατήρηση, από την Κύπρο, του καθεστώτος της επίσημα ελεύθερης από τις ζωικές ασθένειες, και ζωνόσους, χώρας, καθώς και η απόκτηση του πιο πάνω καθεστώτος για ασθένειες από τις οποίες απαλλάγηκε.
- Στόχος 3: Ο περιορισμός, αντιμετώπιση και εξάλειψη ζωικών ασθενειών που υπάρχουν στην Κύπρο.
- Στόχος 4: Η βελτίωση του επιπέδου εκτροφής και υγείας των ζώων με διασφάλιση της ευημερίας και καλής διαβίωσης τους σε όλα τα στάδια της ζωής τους.
- Στόχος 5: Η απρόσκοπτη και νομότυπη διεξαγωγή του εμπορίου ζώων και ζωοκομικών προϊόντων σε ενδοκοινοτικό επίπεδο και επίπεδο Τρίτων Χωρών.

5.4. Καθορισμός των Αρμοδίων Αρχών, Διορισμός των φορέων ελέγχου και των εθνικών εργαστηρίων αναφοράς

Αρμόδια Αρχή: Για τους ελέγχους διασφάλισης της εφαρμογής των σχετικών με τις πιο πάνω αρμοδιότητες υποχρεώσεων είναι οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες.

Η αρμοδιότητα αυτή έχει ανατεθεί σε κεντρικό συντονιστικό επίπεδο στον ΤΥΕΖ ο οποίος με τη σειρά του οργανώνει, συντονίζει, επιτηρεί και τεκμηριώνει τη διεξαγωγή των σχετικών δραστηριοτήτων σύμφωνα με τις πρόνοιες της σχετικής νομοθεσίας.

Φορείς ελέγχου: Ο ΤΥΕΖ είναι ο κεντρικός φορέας ελέγχου και τεκμηρίωσης, ενώ σε περιφερειακό επίπεδο φορείς ελέγχου είναι οι αντίστοιχοι Λειτουργοί των Επαρχιακών Κτηνιατρικών Γραφείων που ορίστηκαν από τους Επαρχιακούς Κτηνιατρικούς Λειτουργούς και οι υπεύθυνοι Λειτουργοί των ΣΥΚΚΕ. Επιπρόσθετα, το Τμήμα Τελωνείων διενεργεί ελέγχους σε αποσκευές επιβατών σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 206/2009 και σε ζώα συντροφιάς από Κράτη Μέλη σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 998/2003 σε όλα τα σημεία εισόδου στην Κυπριακή Δημοκρατία εκ μέρους των ΚΥ. Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες έχουν αναθέσει τη διενέργεια ελέγχων σε ζώα συντροφιάς και σε αποσκευές επιβατών για την εφαρμογή ευρωπαϊκής νομοθεσίας, για την οποία είμαστε η Αρμόδια Αρχή, στο Τμήμα Τελωνείων.

Εθνικά Εργαστήρια Αναφοράς: Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες χρησιμοποιούν για τους επίσημους ελέγχους τα πιο κάτω εργαστήρια:

Το **Εργαστήριο Υγείας των Ζώων** των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών. Το ΕΥΖ φέρει την ευθύνη της διεξαγωγής εργαστηριακών δοκιμών για τη διάγνωση και την επιτήρηση ζωικών ασθενειών στην Κύπρο, συνεργαζόμενο στενά με τους δύο Τομείς των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών καθώς και με άλλα Τμήματα και Υπηρεσίες της κρατικής μηχανής. Πέραν από τη διαγνωστική εργασία, διεξάγονται και έρευνες για ασθένειες που δημιουργούν σοβαρά προβλήματα στην κτηνοτροφία της Κύπρου (τρομώδης νόσος στις αίγες). Το ΕΥΖ περιλαμβάνει τα ακόλουθα πέντε εργαστήρια.

- Εργαστήριο Ιολογίας
- Εργαστήριο Βακτηριολογία – Ορολογίας
- Εργαστήριο Παθολογικής Ανατομικής Βακτηριολογίας και Παρασιτολογίας
- Εργαστήριο Ιστοπαθολογίας
- Εργαστήριο Εγκεφαλοπαθειών

Το **Εργαστήριο Ελέγχου Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης (ΕΕΤΖΠ)** των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών. Στο ΕΕΤΖΠ διενεργούνται γενικής και ειδικής φύσεως εξετάσεις όπως μικροβιολογικές εξετάσεις σε τρόφιμα ζωικής προέλευσης, έλεγχος παρουσίας αντιβιοτικών και σουλφοναμίδων (κατάλοιπα κτηνιατρικών φαρμάκων) στα κρέατα, ζωοτροφές, νερό και γάλα, οργανοληπτικές εξετάσεις στο κρέας και αλιεύματα, εφόσον απαιτείται, φυσικοχημικές εξετάσεις στο γάλα, έλεγχος του νωπού γάλακτος για νοθεία με νερό και καταμέτρηση των σωματικών κυττάρων που περιέχονται σ' αυτό, παρασιτολογικές εξετάσεις στα ψάρια και τριχινέλλας σε δείγματα κρέατος, ανίχνευση σταφυλοκοκκικών εντεροτοξινών σε όλα τα είδη των τροφίμων και αφλατοξίνης Μ₁ στο γάλα και τα προϊόντα του.

Το **Γενικό Χημείο του Κράτους** για όλες τις εξετάσεις τροφίμων που τυχόν διενεργούνται κατά τους ελέγχους του εμπορίου με τρίτες χώρες και τις οποίες δεν μπορεί να διενεργήσει το ΕΕΤΖΠ.

5.5 Οργάνωση και διαχείριση των επίσημων ελέγχων από την αρμόδια αρχή.

Ο ΤΥΕΖ στεγάζεται στη Λευκωσία. Σε κεντρικό επίπεδο στελεχώνεται από 13 Κτηνιάτρους (επιστημονικό προσωπικό), 7 κτηνιατρικούς επιθεωρητές, βοηθούς και εργάτες (τεχνικό προσωπικό) και 1 γραφέα (γραφειακό προσωπικό). Σε περιφερειακό επίπεδο κάθε ΕΚΣ έχει ορίσει το ανάλογο προσωπικό που είναι αρμόδιο για τα θέματα που είναι αρμοδιότητας του ΤΥΕΖ.

Οι οικονομικοί πόροι για τη λειτουργία του ΤΥΕΖ εξασφαλίζονται από τον ετήσιο κρατικό προϋπολογισμό μέσω του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (ΥΓΦΠΠ).

Κεντρική Αρμόδια Αρχή: Τομέας Υγείας και Ευημερίας των Ζώων.

Κεντρική Αρμόδια Αρχή Τμήμα 1: Τμήμα Ελέγχου Εισαγωγών και Εμπορίου Ζώων.

Κεντρική Αρμόδια Αρχή Τμήμα 2: Τμήμα Προγραμμάτων Ελέγχου και εξάλειψης των Ζωικών Ασθενειών και Εκτάκτων Σχεδίων Δράσης.

Κεντρική Αρμόδια Αρχή Τμήμα 3: Τμήμα Ευημερίας των Ζώων.

Κεντρική Αρμόδια Αρχή Τμήμα 4: Τμήμα Σχεδίου Αναγνώρισης και Καταγραφής των Ζώων.

5.6 Τμήμα 1:Τμήμα Ελέγχου Εισαγωγών και Εμπορίου Ζώων και Ζωοκομικών Προϊόντων

Το Τμήμα Ελέγχου Εισαγωγών και Εμπορίου Ζώων και Ζωοκομικών Προϊόντων του ΤΥΕΖ είναι το αρμόδιο συντονιστικό τμήμα για τη λειτουργία των δύο Συνοριακών Κέντρων Κτηνιατρικού Ελέγχου (ΣΥΚΚΕ) που δραστηριοποιούνται στο αεροδρόμιο Λάρνακας και Λιμάνι Λεμεσού αντίστοιχα. Επιπλέον είναι το αρμόδιο συντονιστικό τμήμα για την λειτουργία του συστήματος TRACES καθώς επίσης και για το διενεργούμενο ενδοκοινοτικό εμπόριο.

Εμπόριο με τρίτες χώρες

Η διασφάλιση της ορθής λειτουργίας των ΣΥΚΚΕ γίνεται με επί τόπου επιθεωρήσεις και ελέγχους στα ΣΥΚΚΕ, οι οποίοι διεξάγονται από τον αρμόδιο για τα ΣΥΚΚΕ Λειτουργό του ΤΥΕΖ.

Διενεργείται μία τουλάχιστον επί τόπου επιθεώρηση ετησίως και κατά τη διενέργεια αυτής ελέγχεται η εκπλήρωση των σχετικών προνοιών αναφορικά με την διενέργεια των ελέγχων στα ΣΥΚΚΕ, καθώς και την οργάνωση και λειτουργία των ΣΥΚΚΕ. Τα ευρήματα της επιθεώρησης αυτής με τα τυχόντα σχόλια, παρατηρήσεις και εισηγήσεις και απαιτούμενες διορθωτικές ενέργειες καταγράφονται στο σχετικό έντυπο επιθεώρησης και στην επόμενη επιθεώρηση διερευνάται τυχόν ανάληψη δράσης ή εκτέλεσης της διορθωτικής ενέργειας. Πέραν της μίας αυτής επιθεώρησης είναι δυνατό να διενεργηθούν και έκτακτες επιθεωρήσεις.

Οι διενεργούμενοι σε επίπεδο ΣΥΚΚΕ έλεγχοι γίνονται πάντοτε σε συνάφεια με το εγχειρίδιο που έχει ετοιμαστεί από τον ΤΥΕΖ, τις εκάστοτε οδηγίες του ΤΥΕΖ, τις ενημερώσεις που λαμβάνονται από την ΕΕ, τον ΟΙΕ, το σύστημα ταχείας ενημέρωσης (RASFF), και την ισχύουσα νομοθεσία της ΕΕ.

Σε περιπτώσεις ενημερώσεων μας για την ανάληψη έκτακτων μέτρων πρόσθετου ελέγχου αυτά εφαρμόζονται άμεσα με την λήψη της πληροφόρησης σε συνδυασμό με την επικινδυνότητα/σοβαρότητα της κάθε περίπτωσης.

Τα στατιστικά αποτελέσματα των ελέγχων καταχωρούνται σε μηνιαίες εκθέσεις οι οποίες τηρούνται στα ΣΥΚΚΕ και επίσης αποστέλλονται στον ΤΥΕΖ για ενημέρωση.

Ενδοκοινοτικό εμπόριο

Αρμόδιοι φορείς ελέγχου, σε περιφερειακό επίπεδο, των αποστολών ζώων και ζωοκομικών προϊόντων τα οποία διακινούνται στα πλαίσια του ενδοκοινοτικού εμπορίου είναι τα ΕΚΓ. Για το σκοπό αυτό διενεργούν δειγματοληπτικούς ελέγχους των αποστολών που αφικνούνται στη ζώνη ευθύνης τους προκειμένου να τεκμηριωθεί η εκπλήρωση των σχετικών κοινοτικών προνοιών υγιεινής (ζωοκομικά προϊόντα), καθώς και των απαιτήσεων που διέπουν την προστασία των ζώων κατά τη μεταφορά στη διάρκεια της εμπορικής διακίνησης τους από ένα ΚΜ σε άλλο ΚΜ.

Έλεγχος αποσκευών επιβατών και ζώων συντροφιάς

Οι έλεγχοι στις αποσκευές επιβατών σχετικά με τη συμμόρφωση προς τις πρόνοιες του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 206/2009 διενεργούνται από το Τμήμα Τελωνείων εκ μέρους των ΚΥ σε όλα τα σημεία εισόδου στην Κυπριακή Δημοκρατία. Τα αποτελέσματα ελέγχου για την κατάσχεση παράνομων φορτίων ζωοκομικών προϊόντων για προσωπική κατανάλωση (Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 206/2009) των οποίων δεν επιτρέπεται η μεταφορά στην ΕΕ από τους επιβάτες διεθνών μέσων μεταφοράς κατά την άφιξη τους στα αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου και το Λιμάνι Λεμεσού καταχωρούνται σε ετήσια έκθεση η οποία ακολούθως αποστέλλεται στην ΕΕ πριν την 1/5 του τρέχοντος έτους όσον αφορά το προηγούμενο έτος ελέγχου.

Αρμόδια Υπηρεσία για τον έλεγχο των ζώων συντροφιάς στα σημεία εισόδου στην Κυπριακή Δημοκρατία είναι οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες. Οι έλεγχοι αυτοί διενεργούνται τόσο από τις ΚΥ όσο και από το Τμήμα Τελωνείων, ως ακολούθως:

- Σκύλοι, γάτοι και κουνάβια συντροφιάς που αφικνούνται από Κράτος Μέλος: ο έλεγχος των ζώων αυτών και των συνοδευτικών τους εγγράφων διενεργείται στα σημεία εισόδου από το Τμήμα Τελωνείων σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 998/2003. Σε περιπτώσεις που κατά τον έλεγχο διαπιστωθεί ότι δεν πληρούνται οι πρόνοιες του Κανονισμού το Τμήμα Τελωνείων καλεί τον επί καθήκοντα Κτηνιατρικό Λειτουργό για χειρισμό τις υπόθεσης. Οι ΚΥ επιθεωρούν τακτικά το Τμήμα Τελωνείων για τη διασφάλιση της σωστής εφαρμογής των προνοιών του Κανονισμού.
- Σκύλοι και γάτοι συντροφιάς που αφικνούνται από Τρίτες Χώρες και λοιπά ζώα συντροφιάς που αφικνούνται από Κράτη Μέλη και Τρίτες Χώρες: τα ζώα αυτά και τα συνοδευτικά τους έγγραφα επιθεωρούνται στα σημεία εισόδου από τις ΚΥ.

5.7. Τμήμα 2: Τμήμα Προγραμμάτων Ελέγχου και εξάλειψης των Ζωικών Ασθενειών και Εκτάκτων Σχεδίων Δράσης

Ασθένειες για τις οποίες η Κύπρος είναι επίσημα απαλλαγμένη

Η Κύπρος είναι αναγνωρισμένη από την ΕΕ ως Επίσημα Απαλλαγμένη χώρα από τη νόσο της Ενζωτικής Λεύκωση των Βοοειδών και τη Ψευδολύσα των Χοίρων (νόσος του Aujesky) με την Απόφαση 2004/320/ΕΚ. Επίσης, το 2013 έχει ανακηρυχθεί από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας Ζώων (ΟΙΕ) ως επίσημα απαλλαγμένη χώρα από την Αφρικανική Πανώλη των Ιπποειδών.

Εκρίζωση και επιτήρηση βρουκέλωσης βοοειδών και αιγοπροβάτων

Υπεύθυνες για την εκρίζωση και την επιτήρηση της βρουκέλωσης βοοειδών και αιγοπροβάτων είναι οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

Ο Τομέας Υγείας και Ευημερίας Ζώων καταρτίζει τα προγράμματα εκρίζωσης και επιτήρησης τα οποία κοινοποιούνται στα Επαρχιακά Κτηνιατρικά Γραφεία.

Τα Επαρχιακά Κτηνιατρικά Γραφεία είναι υπεύθυνα για την εφαρμογή των προγραμμάτων, τις δειγματοληψίες και την ενημέρωση της Κεντρικής Υπηρεσίας.

Η έναρξη και η λήξη περιοριστικών μέτρων σε περιπτώσεις εύρεσης θετικών ή ύποπτων ζώων, οι ολικές σφαγές κοπαδιών καθώς και άλλα θέματα που απαιτούν ειδικό χειρισμό, αποτελούν αντικείμενο εργασίας της Επιτροπής Βρουκέλωσης, που αποτελείται από δύο άτομα από τον Τομέα Υγείας και Ευημερίας Ζώων και ένα άτομο από το Εργαστήριο Βακτηριολογίας Ορολογίας

Σε περίπτωση εύρεσης θετικών ή ύποπτων ζώων ενημερώνεται ο ιδιοκτήτης για τη λήψη μέτρων.

Αρμόδια Αρχή	Φορείς Ελέγχου	Αρμοδιότητες
1. Κτηνιατρικές Υπηρεσίες	1. Τομέας Υγείας και Ευημερίας Ζώων	1. Έλεγχος βρουκέλωσης στις εκτροφές

Εθνικά Εργαστήρια	Αρμόδια Αρχή	Δραστηριότητες για τις οποίες δραστηριοποιούνται
1. Εργαστήριο Βακτηριολογίας - Ορολογίας	Κτηνιατρικές Υπηρεσίες	1. Εξέταση δειγμάτων
2. Εργαστήριο Παθολογικής, Ανατομικής, Βακτηριολογίας - Παρασιτολογίας	Κτηνιατρικές Υπηρεσίες	2. Εξέταση δειγμάτων

Στον Τομέα Υγείας και Ευημερίας των Ζώων υπάρχει υπεύθυνος Κτηνιατρικός Λειτουργός για τη βρουκέλωση βοοειδών και αιγοπροβάτων. Ο Προϊστάμενος του Τομέα Υγείας και Ευημερίας Ζώων και ο πιο πάνω Λειτουργός μαζί με τον υπεύθυνο Λειτουργό του Εργαστηρίου Ορολογίας – Βακτηριολογίας καταρτίζουν την τριμελή Επιτροπή Βρουκέλωσης που συνεδριάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα σχετικά με την έναρξη ή άρση περιοριστικών μέτρων, ολικές σφαγές και άλλα θέματα που απαιτούν ειδικό χειρισμό.

Ο Τομέας Υγείας και Ευημερίας Ζώων ενημερώνει τα Επαρχιακά Κτηνιατρικά Γραφεία για τα προγράμματα εκρίζωσης και επιτήρησης της βρουκέλωσης βοοειδών και αιγοπροβάτων. Τα Επαρχιακά Κτηνιατρικά Γραφεία είναι υπεύθυνα για την εφαρμογή των προγραμμάτων, τις δειγματοληψίες και την ενημέρωση της Κεντρικής Υπηρεσίας.

Τα δείγματα που λαμβάνονται στα πλαίσια των προγραμμάτων αποστέλλονται στα εργαστήρια των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών και τα αποτελέσματα κοινοποιούνται στον Τομέα Υγείας και Ευημερίας Ζώων όπου καταχωρούνται σε βάση δεδομένων. Σε περίπτωση εύρεσης θετικού ζώου ενημερώνεται ο Τομέας Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας, το Επαρχιακό Κτηνιατρικό Γραφείο και ο ιδιοκτήτης.

Στα προγράμματα εκρίζωσης και επιτήρησης της βρουκέλωσης βοοειδών και αιγοπροβάτων δεν εμπλέκονται άλλα εργαστήρια πλην των εργαστηρίων των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών.

Από το 2010 και μετά ακολουθείται πρωτόκολλο αντιμετώπισης μη αρνητικών αποτελεσμάτων και έχουν τυποποιηθεί τα έντυπα που χρησιμοποιούνται για την εφαρμογή του προγράμματος.

5.7.1 Μεταδοτικές Σπογγόμορφες Εγκεφαλοπάθειες

Ο έλεγχος των Μεταδοτικών Σπογγωδών Εγκεφαλοπαθειών (ΜΣΕ) (σπογγώδης εγκεφαλοπάθεια των βοοειδών (ΣΕΒ) και τρομώδης νόσος) διεξάγεται με βάση τις πρόνοιες του Κανονισμού (ΕΚ) 999/2001.

Τόσο η ΣΕΒ όσο και η τρομώδης νόσος είναι γνωστοποιηταίες ασθένειες από το 1987.

Η ΣΕΒ δεν έχει εντοπιστεί στην Κύπρο σε αντίθεση με την τρομώδη νόσο που αποτελεί αυτή τη στιγμή το μεγαλύτερο πρόβλημα της κυπριακής κτηνοτροφίας.

Οι στόχοι που έχουν τεθεί από πλευράς Κτηνιατρικών Υπηρεσιών σχετικά με την τρομώδη νόσο των αιγοπροβάτων επικεντρώνονται στα ακόλουθα:

- στον εντοπισμό όλων των μολυσμένων μονάδων
- στον έλεγχο και εξάλειψη της νόσου
- στην εφαρμογή προγράμματος επιλεκτικής αναπαραγωγής

Για να καταστεί δυνατό να εντοπιστούν ενδεχόμενα κρούσματα ΜΣΕ, εφαρμόζεται πρόγραμμα επιτήρησης στα πλαίσια του οποίου εξετάζονται με ταχεία δοκιμή όλα τα ζώα ηλικίας άνω των 18 μηνών των μολυσμένων εκμεταλλεύσεων που οδηγούνται στο σφαγείο και δεν φέρουν το γονότυπο ARR/ARR. Επίσης εξετάζεται με ταχεία δοκιμή από τις μη μολυσμένες εκμεταλλεύσεις τουλάχιστο ένα νεκρό ζώο ηλικίας άνω των 18 μηνών το οποίο δεν φέρει το γονότυπο ARR/ARR.

Στα νέα κρούσματα που εντοπίζονται επιβάλλονται περιοριστικά μέτρα όσον αφορά τις μετακινήσεις ζώων από και προς τις συγκεκριμένες μονάδες.

Τα Επαρχιακά Κτηνιατρικά Γραφεία διενεργούν τουλάχιστο μία φορά το μήνα επιτόπιους ελέγχους στις μολυσμένες εκμεταλλεύσεις για εντοπισμό ενδεχομένων νέων κλινικά υπόπτων περιπτώσεων.

Στην περίπτωση εντοπισμού νέων κλινικά υπόπτων ζώων, αυτά κατάσχονται θανατώνονται και καταστρέφονται με αποτέφρωση σε ειδική μονάδα, αφού προηγουμένως ληφθούν τα απαραίτητα δείγματα για διενέργεια των απαιτούμενων εργαστηριακών εξετάσεων.

Στα δείγματα εγκεφάλου όπου έχει επιβεβαιωθεί η τρομώδης νόσος και είναι κρούσματα - δείκτες διενεργείται δοκιμή διάκρισης για αποκλεισμό της ΣΕΒ. Δοκιμή διάκρισης διενεργείται επίσης στα δύο πρώτα θετικά κρούσματα ΜΣΕ που ανιχνεύονται κάθε χρόνο μετά το κρούσμα -δείκτης.

Εφόσον αποκλειστεί το ενδεχόμενο ύπαρξης της ΣΕΒ στη μονάδα βάση των προνοιών του Παραρτήματος Χ του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 999/2001, τότε επιτρέπονται οι διακινήσεις ζώων από τη συγκεκριμένη μονάδα προς το σφαγείο για σφαγή για ανθρώπινη κατανάλωση υπό τις προϋποθέσεις που τίθενται στο Παράρτημα VII του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 999/2001.

Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες έθεσαν ως στόχο να αντιμετωπίσουν την τρομώδη νόσο των αιγοπροβάτων με την εφαρμογή προγράμματος επιλεκτικής αναπαραγωγής.

Η χρήση κριών με γονότυπο ARR/ARR για σκοπούς αναπαραγωγής είναι υποχρεωτική σε όλα τα κοπάδια. Τα αποτελέσματα που παρατηρούνται τα τελευταία χρόνια όσον αφορά το ποσοστό του αλληλομόρφου ARR στα πρόβατα της Κύπρου είναι πολύ ενθαρρυντικά αφού παρατηρείται μια σημαντική αύξηση.

Για σκοπούς ενημέρωσης του κοινού όσον αφορά τη νόσο, τα συμπτώματα και την αντιμετώπιση της οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες προχώρησαν στην έκδοση ενημερωτικού δελτίου για τη νόσο, το οποίο διανεμήθηκε στους κτηνοτρόφους.

Το προσωπικό των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών διαθέτει την απαραίτητη εμπειρία για εντοπισμό των υπόπτων κλινικών συμπτωμάτων στα ζώα.

Όλες οι διαγνωστικές εργαστηριακές εξετάσεις γίνονται στα Εργαστήρια των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών. Στο Εργαστήριο Εγκεφαλοπαθειών διενεργούνται η ταχεία δοκιμή (TeSeE BioRad), η δοκιμή διάκρισης και η μοριακή δοκιμή DGGE για καθορισμό του γονότυπου. Στο Εργαστήριο Ιστολογίας εφαρμόζονται οι τεχνικές της ιστοπαθολογίας και της ανοσοϊστοχημείας.

Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες έχουν καταρτίσει έκτακτα σχέδια για αντιμετώπιση των ΜΣΕ. Για όλες τις διαδικασίες που αφορούν τις ΜΣΕ ετοιμάστηκε σχετικό Εγχειρίδιο Οδηγιών για το Προσωπικό, το οποίο ενημερώνεται όποτε προκύψει ανάγκη.

Σημειώνεται ότι από 1^η Ιουλίου 2013 τίθεται σε εφαρμογή η τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 999/2001 και η ισχύ των μέτρων που προβλέπονται σε αυτόν.

5.7.2 Φυματίωση των Βοοειδών

Σκοπός του προγράμματος μας είναι η απόκτηση από την Κύπρο του καθεστώτος της επίσημα Απαλλαγμένης από Φυματίωση Χωράς

Υπεύθυνη Αρχή για τον έλεγχο της Φυματίωσης των Βοοειδών είναι οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

Ο Τομέας Υγείας και Ευημερίας των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών καταρτίζει το πρόγραμμα ελέγχου το οποίο αποστέλλεται στα Επαρχιακά Κτηνιατρικά Γραφεία. Τα Επαρχιακά Κτηνιατρικά Γραφεία είναι υπεύθυνα για την εφαρμογή του προγράμματος και την εκτέλεση των εξετάσεων του φυματινισμού.

Μια εκμετάλλευση θεωρείται απαλλαγμένη Φυματίωσης όταν όλα τα βοοειδή ηλικίας άνω των 6 εβδομάδων έχουν αντιδράσει αρνητικά σε 2 τουλάχιστον ενδοδερμικές δοκιμές φυματινισμού, οι οποίες έχουν διενεργηθεί μετά από παρέλευση εξάμηνου τουλάχιστον χρονικού διαστήματος μεταξύ των ημερομηνιών διενέργειας τους. Ζώα τα οποία αντιδρούν θετικά στη πρώτη δοκιμή, υποβάλλονται μετά από 42 ημέρες σε διπλή ενδοδερμική δοκιμή με βόειου και ορνίθιου τύπου φυματίνη. Παράλληλα, απαγορεύονται οι μετακινήσεις από και προς τη μονάδα, τα ύποπτα ζώα απομονώνονται και στην περίπτωση που βρίσκονται σε γαλακτοπαραγωγή το γάλα τους μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο για τη διατροφή των μοσχарιών της μονάδας, αφού προηγουμένως υποστεί θερμική επεξεργασία, αλλιώς καταστρέφεται. Το γάλα των υπόλοιπων ζώων πρέπει να παραδίδεται σε γαλακτοκομείο που διαθέτει παστεριωτή. Εάν το ζώο αντιδράσει αρνητικά στη δεύτερη δοκιμή, τότε τα μέτρα αίρονται.

Εάν, αντίθετα, αντιδράσει ύποπτα ή θετικά, τότε το ζώο σφάζεται και λαμβάνονται δείγματα για εργαστηριακή επιβεβαίωση της ύπαρξης φυματίωσης. Εάν εργαστηριακά δεν επιβεβαιωθεί η φυματίωση και όλα τα ζώα άνω των 6 εβδομάδων αντιδράσουν αρνητικά στη δοκιμή φυματινισμού, που διενεργείται τουλάχιστον 42 ημέρες μετά την απομάκρυνση του θετικού ζώου, τότε η εκμετάλλευση χαρακτηρίζεται ως επίσημα απαλλαγμένη φυματίωσης. Στην περίπτωση που η παρουσία της φυματίωσης επιβεβαιωθεί εργαστηριακά και προκειμένου να χορηγηθεί στην εκμετάλλευση ο χαρακτηρισμός «Εκτροφή Απαλλαγμένη Φυματίωσης» πρέπει όλα τα ζώα άνω των 6 εβδομάδων να αντιδράσουν αρνητικά σε 2 τουλάχιστον διαδοχικές δοκιμές φυματινισμού, η πρώτη από τις οποίες διενεργείται τουλάχιστον 2 μήνες και η δεύτερη 4 έως 12 μήνες μετά την απομάκρυνση του θετικού στη Φυματίωση ζώου.

Αρμόδια Αρχή	Τομέας / Κλάδος Ελέγχου	Αρμοδιότητες
1. Κτηνιατρικές Υπηρεσίες	Τομέας Υγείας και Ευημερίας Ζώων	Διενέργεια φυματινισμού στις εκμεταλλεύσεις βοοειδών από τα Επαρχιακά Κτηνιατρικά Γραφεία
2. Κτηνιατρικές Υπηρεσίες	Εργαστήριο Βακτηριολογίας, Ορολογίας	Εργαστηριακή επιβεβαίωση ύπαρξης Φυματίωσης

Στον Τομέα Υγείας και Ευημερίας των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών υπάγεται ο υπεύθυνος Λειτουργός για την εκπόνηση του προγράμματος επιτήρησης της Φυματίωσης.

Τα Επαρχιακά Κτηνιατρικά Γραφεία είναι υπεύθυνα για την εφαρμογή του προγράμματος (πότε πρέπει να εξεταστεί μια εκμετάλλευση για να αποκτήσει ή να διατηρήσει το καθεστώς της «Επίσημα Απαλλαγμένης από Φυματίωση»).

Σε περίπτωση που ζώο δεν αντιδράσει αρνητικά στη διπλή ενδοδερμική δοκιμή με βόειου και ορνίθιου τύπου φυματίνη, τότε σφάζεται και δείγματα από λεμφογάγγλια (οπισθοφαρυγγικά, μεσοπνευμόνια, μεσεντέρια) και από εσωτερικά όργανα (πνεύμονα, ήπαρ, σπλήνα) λαμβάνονται και αποστέλλονται στο εργαστήριο Βακτηριολογίας, Ορολογίας των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών για περαιτέρω εξετάσεις. Τα αποτελέσματα κοινοποιούνται στον ιδιοκτήτη, στη δειγματοδότησα αρχή (Επαρχιακά) και στον Τομέα Υγείας και Ευημερίας των Ζώων.

Για τη διενέργεια εργαστηριακών εξετάσεων το Εργαστήριο Βακτηριολογίας, Ορολογίας των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών συνεργάζεται με το Εργαστήριο Μικροβιολογίας των Ιατρικών Υπηρεσιών της Κύπρου, καθώς και με το Veterinary Research Institute του Brno της Τσεχίας.

Ο έλεγχος της Φυματίωσης γίνεται με τη διενέργεια ενδοδερμικής έγχυσης βόειου τύπου φυματίνης στον αυχένα του ζώου και το πάχος του δέρματος μετριέται μετά από 72 ώρες.

Κάθε εξέταση πιστοποιείται με τη συμπλήρωση σχετικών εντύπων, αντίγραφα των οποίων διατηρούνται στους φακέλους όλων των εμπλεκόμενων μερών. Στα έντυπα κάθε εκμετάλλευσης αναφέρονται αναλυτικά όλα τα ενώτια των ζώων, και δίπλα από το ενώτιο κάθε ζώου αναγράφεται η ημερομηνία εξέτασης και το πάχος της πτυχής του δέρματος.

5.7.3 Εθνικά προγράμματα ελέγχου Σαλμονέλας

Υπεύθυνες για τα Εθνικά προγράμματα ελέγχου Σαλμονέλας είναι οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

Ο Τομέας Υγείας και Ευημερίας των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών έχει ετοιμάσει εγχειρίδια για τα προγράμματα αυτά τα οποία αφορούν τις μονάδες ορνίθων αναπαραγωγής, αυγοπαραγωγής και κρεοπαραγωγής και τις γαλοπούλες πάχυνσης. Τα εγχειρίδια αυτά είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών (<http://www.moa.gov.cy/moa/vs/vs.nsf>, Εθνικά Προγράμματα Ελέγχου Σαλμονέλας, username: salmnet password:vetser). Η εφαρμογή των εγχειριδίων ξεκίνησε στις 1/3/2012 .

Πρόγραμμα επιτήρησης της γρίπης των πτηνών.

Οι επίσημοι έλεγχοι για το πρόγραμμα επιτήρησης της γρίπης των πτηνών περιλαμβάνουν δειγματοληψίες σε όλες τις μονάδες της οργανωμένης πτηνοτροφίας, καθώς και δειγματοληψίες άγριων μεταναστευτικών πτηνών .

Ο ΤΥΕΖ καταρτίζει το πρόγραμμα ελέγχου της γρίπης των πτηνών, το οποίο κοινοποιείται στα Επαρχιακά Κτηνιατρικά Γραφεία. Τα Επαρχιακά Κτηνιατρικά Γραφεία είναι υπεύθυνα για την εφαρμογή του προγράμματος, τις δειγματοληψίες και την ενημέρωση της κεντρικής υπηρεσίας.

Αρμόδια Αρχή	Τομέας / Κλάδος Ελέγχου	Αρμοδιότητες
1. Κτηνιατρικές Υπηρεσίες	1. Τομέας Υγείας και Ευημερίας Ζώων	Έλεγχος ασθενειών στις εκτροφές και στα άγρια πτηνά
1. Εργαστήριο Ιολογίας	Κτηνιατρικές Υπηρεσίες	Ιολογική εξέταση δειγμάτων
2. Εργαστήριο Παθολογικής Ανατομικής, Βακτηριολογίας και Παρασιτολογίας	Κτηνιατρικές Υπηρεσίες	Νεκροψίες
2. Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας		Εφαρμογή του ΕΣΔ των Ιατρικών Υπηρεσιών για τη Γρίπη όσον αφορά τη δημόσια υγεία.

Τα δείγματα που λαμβάνονται στα πλαίσια των προγραμμάτων αποστέλλονται στα εργαστήρια των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών και τα αποτελέσματα κοινοποιούνται στον ιδιοκτήτη, στη δειγματίζουσα αρχή (Επαρχιακά) και στον Τομέα Υγείας και Ευημερίας των Ζώων .

Στη διενέργεια των Επίσημων Ελέγχων δεν εμπλέκονται άλλα εργαστήρια πλην αυτών των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών.

Κάθε δειγματοληψία πιστοποιείται με τη συμπλήρωση σχετικών εντύπων, αντίγραφα των οποίων διατηρούνται στους φακέλους όλων των εμπλεκόμενων μερών.

Σε περιπτώσεις εντοπισμού κρούσματος γρίπης των πτηνών ειδοποιούνται οι Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας, το Τμήμα Γεωργίας, τα ΜΜΕ και εφαρμόζεται το έκτακτο σχέδιο καταπολέμησης της νόσου.

Έκτακτα Σχέδια Δράσης για την περίπτωση εκτάκτων αναγκών

Ο ΤΥΕΖ έχει ετοιμάσει Έκτακτα Σχέδια Δράσης (ΕΣΔ) για καταστάσεις εκτάκτων αναγκών όπως για τις περιπτώσεις που εκδηλωθεί Αφθώδης Πυρετός, Κλασσική Πανώλη των Χοίρων, Αφρική Πανώλη των Χοίρων, Γρίπη των Πτηνών, Ψευδοπανώλη των Πτηνών, Σπογγόμορφη Εγκεφαλοπάθεια των Βοοειδών, Τρομώδης Νόσος και Καταρροϊκός Πυρετός του Προβάτου.

Τα ΕΣΔ για τον Αφθώδη Πυρετό (FMD), την Κλασσική Πανώλη των Χοίρων (CSF) και την Γρίπη των Πτηνών (AI) έχουν εγκριθεί από την ΕΕ με τις Αποφάσεις 2004/435/ΕΚ, 2004/431/ΕΚ και 2004/402/ΕΚ αντίστοιχα.

Αρμόδια αρχή για την εφαρμογή των προνοιών των εν λόγω σχεδίων είναι οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες. Τα σχέδια αυτά έχουν κοινοποιηθεί σε όλα τα Επαρχιακά Κτηνιατρικά Γραφεία και οργανώνονται ασκήσεις προσομοίωσης για εκπαίδευση του προσωπικού των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών. Στις ασκήσεις

αυτές λαμβάνουν μέρος και όλες οι εμπλεκόμενες, σύμφωνα με το σχέδιο, Υπηρεσίες. Το 2006 πραγματοποιήθηκε άσκηση για τη γρίπη των πτηνών.

5.8 Τμήμα 3: Τμήμα Ευημερίας Ζώων

Οι συντονιστές του Τομέα Υγείας και Ευημερίας των Ζώων (ΤΥΕΖ) που ασχολούνται με θέματα προστασίας και καλής διαβίωσης των ζώων ετοιμάζουν νομοθεσίες, έντυπα επιθεώρησης, διαδικασίες και κατευθυντήριες οδηγίες και συντονίζουν την εφαρμογή τους από τα Επαρχιακά Κτηνιατρικά Γραφεία (ΕΚΓ). Επιπλέον, ετοιμάζουν ενημερωτικά έντυπα και άλλο διαφωτιστικό υλικό και διοργανώνουν εκπαιδευτικά σεμινάρια για το προσωπικό των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών και όλους τους εμπλεκόμενους συμπεριλαμβανομένων των ιδιοκτητών κτηνοτροφικών μονάδων, των μεταφορέων ζώων και των υπευθύνων επιχειρήσεων τροφίμων.

Όλες οι κατευθυντήριες οδηγίες για το προσωπικό που διενεργεί επισήμους ελέγχους για την προστασία και καλή διαβίωση των ζώων στις εκτροφές, κατά τη μεταφορά και τη σφαγή τους, έχουν κωδικοποιηθεί σε ένα εγχειρίδιο που ετοιμάστηκε από τον ΤΥΕΖ και στο οποίο περιλαμβάνονται:

- Το νομικό πλαίσιο που διέπει την προστασία και καλή διαβίωση των παραγωγικών ζώων.
- Γενικές οδηγίες για τη διενέργεια των ελέγχων, τη συχνότητά τους και τις ενέργειες σε περίπτωση εντοπισμού ελλείψεων.
- Κατευθυντήριες οδηγίες ανά είδος ζώου / δραστηριότητας.
- Όλα τα σχετικά έντυπα (έντυπα επιθεώρησης, έντυπο παρακολούθησης ελλείψεων, έντυπο αναφοράς και διερεύνησης παραπόνων, μορφότυπα υποβολής εκθέσεων).

Όποτε κρίνεται αναγκαίο το εγχειρίδιο αναθεωρείται και διαβιβάζεται από τον ΤΥΕΖ στα ΕΚΓ.

Οι έλεγχοι για την εφαρμογή της νομοθεσίας για την προστασία και καλή διαβίωση των ζώων διενεργούνται από τα ΕΚΓ. Επιθεωρούνται και ελέγχονται τα υποστατικά εκτροφής παραγωγικών ζώων και οι συνθήκες διαβίωσης των ζώων, τα μεταφορικά μέσα και οι συνθήκες μεταφοράς των ζώων καθώς και οι εγκαταστάσεις, ο εξοπλισμός και η διαχείριση των ζώων στα σφαγεία.

Τα ΕΚΓ υποβάλλουν στον ΤΥΕΖ μηνιαία έκθεση για τους ελέγχους που πραγματοποίησαν σχετικά με την προστασία και την καλή διαβίωση των ζώων (στην οποία επισυνάπτονται αντίγραφα όλων των εντύπων επιθεώρησης που συμπληρώθηκαν), καθώς και εξαμηνιαίες εκθέσεις και ετήσια έκθεση. Ο ΤΥΕΖ λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα (οδηγίες, εγκύκλιοι, εκπαίδευση) στην περίπτωση που διαπιστωθεί ότι υπάρχουν προβλήματα στη συμπλήρωση των εντύπων, στον τρόπο διενέργειας των επιθεωρήσεων και γενικά προβλήματα όσον αφορά την τήρηση των απαιτήσεων της νομοθεσίας.

Ο ΤΥΕΖ ετοιμάζει εξαμηνιαίες και ετήσιες εκθέσεις για τις επιθεωρήσεις που διενεργήθηκαν σε Παγκύπρια κλίμακα, καθώς και τα αποτελέσματά τους.

Οι ετήσιες εκθέσεις που αφορούν την προστασία των παραγωγικών ζώων αναρτώνται στην ιστοσελίδα των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών.

5.9 Τμήμα 4: Λειτουργία Σχεδίου Αναγνώρισης και Καταγραφής Ζώων

Η Αρμόδια Αρχή η υπεύθυνη για την εφαρμογή των Κοινοτικών Κανονισμών και της εθνικής Νομοθεσίας όσον αφορά την αναγνώριση και την καταγραφή των ζώων, είναι οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

Ο Τομέας Υγείας και Ευημερίας των Ζώων είναι υπεύθυνος για την σωστή εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας για την αναγνώριση και την καταγραφή των ζώων.

Συγκεκριμένα, στις αρμοδιότητες του Τομέα Υγείας και Ευημερίας των Ζώων, περιλαμβάνονται:

- Η ενσωμάτωση όπου αυτό απαιτείται, της Κοινοτικής Νομοθεσίας σε εθνικό δίκαιο, η έκδοση εθνικών διατάξεων για τη θέσπιση αναγκαίων συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή των κοινοτικών κανόνων.
- Ο έλεγχος της λειτουργίας της ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων στην οποία καταχωρούνται στοιχεία που αφορούν τις εκμεταλλεύσεις, ζωικό πληθυσμό καθώς και άλλες στοιχειώδεις πληροφορίες που καθορίζονται σε κοινοτική βάση.
- Η ενημέρωση των Επαρχιακών Κτηνιατρικών Γραφείων σχετικά με τη Νομοθεσία.
- Η συνεργασία με τα Επαρχιακά Κτηνιατρικά Γραφεία, ο συντονισμός των ενεργειών τους και η παροχή κατευθυντήριων γραμμών με στόχο τις αποτελεσματικές διαδικασίες ελέγχων.
- Η έγκριση μέσων αναγνώρισης που είναι δυνατόν να διακινούνται από τις εταιρείες προμήθειας τους.
- Η εξασφάλιση σε συνεργασία με το Τμήμα Υπηρεσίας Πληροφορικής της συνεχούς λειτουργίας της ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων καθώς και της τεχνικής υποστήριξης και συντήρησης της απαραίτητης υποδομής μηχανογράφησης.
- Η μέριμνα για ενημέρωση των κατόχων ζώων σχετικά με την εθνική και κοινοτική νομοθεσία που αφορούν την αναγνώριση και την καταγραφή των ζώων μέσω εγχειριδίων, εγκυκλίων, ενημερωτικών φυλλαδίων.
- Εξασφάλιση αποτελεσματικού συστήματος επίσημων ελέγχων για την επαλήθευση της συμμόρφωσης με τις διατάξεις της νομοθεσίας.

Τα Επαρχιακά Κτηνιατρικά Γραφεία είναι υπεύθυνα για την εφαρμογή της νομοθεσίας που αφορά την αναγνώριση και καταγραφή των ζώων και την υλοποίηση των κατευθυντήριων γραμμών που εκδίδονται από τον ΤΥΕΖ.

Έχουν επίσης ευθύνη όσον αφορά τη σωστή ενημέρωση της ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων.

Επιπλέον διενεργούν επιτόπιους ελέγχους στις εκμεταλλεύσεις και λαμβάνουν αποφάσεις για επιβολή διοικητικών κυρώσεων στις περιπτώσεις παραβάσεων ή παραλείψεων συμμόρφωσης.

Έχουν υποχρέωση να ενημερώνουν την Κεντρική Υπηρεσία σχετικά με τα αποτελέσματα των διενεργούμενων ελέγχων, των μέτρων που λαμβάνουν και για οποιαδήποτε ενέργεια στην οποία προβαίνουν. Έτσι εξασφαλίζεται μια αμφίδρομη συνεργασία μεταξύ του προσωπικού των ΕΚΓ και του προσωπικού του ΤΥΕΖ.

5.10 Πρόγραμμα ελέγχου και δειγματοληψίας ζωοτροφών στην Κύπρο

Η διατροφή των μηρυκαστικών με πρωτεΐνη προερχόμενη από μηρυκαστικά ζώα, απαγορεύτηκε στην Κύπρο από το 1990. Από τότε οι έλεγχοι έγιναν σταδιακά αυστηρότεροι.

Από το 1994 έχει απαγορευτεί η σίτιση των μηρυκαστικών με πρωτεΐνες που προέρχονται από θηλαστικά, και μέχρι τον Ιανουάριο του 2001 η σίτιση οποιουδήποτε εκτρεφόμενου παραγωγικού ζώου με κρεατάλευρα και οστεάλευρα θηλαστικών (ΜΒΜ θηλαστικών). Η απαγόρευση της σίτισης

όλων των εκτρεφόμενων παραγωγικών ζώων με κρεατάλευρα και οστεάλευρα, καθιερώθηκε για να αποφευχθεί η ακούσια χορήγηση αυτών των υλικών στα μηρυκαστικά και συνοδευόταν από ένα σχέδιο ανάκλησης ζωοτροφών το οποίο ολοκληρώθηκε το Μάρτιο του 2001 και διασφάλισε ότι όλες οι ζωοτροφές που περιείχαν κρεατάλευρα και οστεάλευρα θηλαστικών είχαν απομακρυνθεί από τις φάρμες.

Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες εφαρμόζουν πρόγραμμα ελέγχου ζωοτροφών, το οποίο έχει τροποποιηθεί το 2005. Τα δείγματα συλλέγονται από τις εγκαταστάσεις παραγωγής ζωοτροφών, από κτηνοτροφικές μονάδες οι οποίες διαθέτουν δικό τους εξοπλισμό για ανάμιξη συστατικών των ζωοτροφών και από άλλες εγκαταστάσεις στις οποίες τροφές ή συστατικά για ζωοτροφές παράγονται ή/και αποθηκεύονται. Αυτά τα δείγματα εξετάζονται στο Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τον έλεγχο των ζωοτροφών για την παρουσία ζωικών πρωτεϊνών σύμφωνα με το Παράρτημα της Οδηγίας 2003/126/ΕΚ.

Η δειγματοληψία γίνεται με βάση ανάλυση κινδύνου.

6. Τομέας Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας

6.1 Συνολικοί Εθνικοί Στρατηγικοί στόχοι

Οι εν λόγω στρατηγικοί στόχοι του ΤΚΔΥ των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών είναι η πιστή εφαρμογή του άρθρου 17 (2) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 178/2002 και του άρθρου 45 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004. Προς τούτο με τα διάφορα προγράμματα ελέγχου, εξασφαλίζεται ότι τα τρόφιμα ζωικής προέλευσης σε όλα τα στάδια της παραγωγής, μεταποίησης, φύλαξης, μεταφοράς και διάθεσης τους στην αγορά ικανοποιούν τις απαιτήσεις των σχετικών κανονισμών.

Πρωταρχικός στόχος είναι η παροχή στον Κύπριο καταναλωτή ασφαλών και ποιοτικών προϊόντων ζωικής προέλευσης και η προστασία και ασφάλεια της υγείας του, από ακατάλληλα και ποιοτικά υποβαθμισμένα προϊόντα καθώς και η δυνατότητα εξαγωγών αυτών των προϊόντων.

Δεύτερος στόχος είναι η εξασφάλιση εμπιστοσύνης μεταξύ της βιομηχανίας προϊόντων ζωικής προέλευσης και των καταναλωτών.

Τρίτος στόχος είναι η ανάληψη και ανάπτυξη του συναισθήματος της ευθύνης των επιχειρήσεων για τα παραγόμενα προϊόντα.

6.2 Καθορισμός των Αρμοδίων Αρχών, διορισμός των φορέων ελέγχου, διορισμός των φορέων ελέγχου και εθνικών εργαστηρίων αναφοράς.

Αρμόδια Αρχή : για τον έλεγχο των Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης πλην του παγωτού και του μελιού είναι οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος. Για το παγωτό και το μέλι Αρμόδια Αρχή είναι οι Υγειονομικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας.

Φορείς Ελέγχου : Η Αρμόδια Αρχή διεξάγει από μόνη της όλους τους προβλεπόμενους ελέγχους και δεν κάνει χρήση των «Φορέων Ελέγχου».

Εθνικά Εργαστήρια Αναφοράς

Η Αρμόδια Αρχή χρησιμοποιεί για τους επίσημους ελέγχους των τροφίμων ζωικής προέλευσης τα ακόλουθα εργαστήρια

1. **Το Εργαστήριο Ελέγχου Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών** για τις εξετάσεις :
  - i. Όλων των ειδών μικροβιολογικές εξετάσεις
  - ii. Αντιμικροβιακοί αναστολείς στο κρέας (FPT)
  - iii. Αντιμικροβιακοί παράγοντες στο γάλα (Delvo test)
  - iv. Σταφυλοκοκκική εντεροτοξίνη
  - v. Αφλατοξίνη M1 στο γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα
  - vi. Σωματικά κύτταρα στο γάλα
  - vii. Διάφορες φυσικοχημικές, οργανοληπτικές και παρασιτολογικές εξετάσεις

Το ΕΕΤΖΠ ως Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς συνεργάζεται με τα κοινοτικά εργαστήρια αναφοράς στον τομέα αρμοδιότητας τους. Συντονίζει τις δραστηριότητες των επισήμων εργαστηρίων που έχουν ευθύνη ανάλυσης των δειγμάτων τροφίμων ζωικής προέλευσης. Το ΕΕΤΖΠ οργανώνει συγκριτικές δοκιμές τουλάχιστον μια φορά το χρόνο για την ανίχνευση και ταυτοποίηση της Σαλμονέλας και Λιστέριας. Επίσης οργανώνει δοκιμές για την καταμέτρηση σωματικών κυττάρων και ολικού αριθμού μικροβίων. Κοινοποιεί τις πληροφορίες που παρέχουν τα Κοινοτικά Εργαστήρια Αναφοράς στην Αρμόδια Αρχή.

2. Εργαστήρια Τριχίνης

Σε όλα τα σφαγεία που σφάζονται χοίροι λειτουργούν εργαστήρια για τον έλεγχο της τριχίνης κάτω από τον έλεγχο του σφαγείου ΕΕΤΖΠ.

3. Γενικό Χημείο του Κράτους

- i. Εθνικό Σχέδιο Καταλοίπων με εξαίρεση τις αντιμικροβιακές ουσίες που γίνονται στο ΕΕΤΖΠ
- ii. Χημικές Αναλύσεις
- iii. Έλεγχος Ισταμίνης

Στο πλαίσιο του Εθνικού Προγράμματος Καταλοίπων υπάρχει συμφωνία συνεργασίας με διαπιστευμένα εργαστήρια του εξωτερικού τα οποία διενεργούν διάφορες εξετάσεις για κατάλοιπα οι οποίες δεν μπορούν να καλυφθούν από το ΕΕΤΖΠ και το Γενικό Χημείο του Κράτους.

4. Εργαστήριο ΟΚΓΒ

Διενεργεί διάφορες αναλύσεις νωπού γάλακτος (ολικός αριθμός μικροβίων, σωματικά κύτταρα, αφλατοξίνες και Delvo Test).

6.3 Οργάνωση και διαχείριση των επίσημων ελέγχων από την Αρμόδια Αρχή

Προσωπικό το οποίο ασχολείται με τον έλεγχο των τροφίμων ζωικής προέλευσης

	Κεντρική Υπηρεσία ΤΚΔΥ	Επαρχίες Λευκωσία	Λεμεσός	Λάρνακα	Α/χωστος	Πάφος
Πρώτος Κτηνιατρικός Λειτουργός Κτην. Λειτουργοί/ Συντονιστές	1 7					41
Κτην. Λειτουργοί		7	5	4	4	
Κτην. Επιθεωρητές	7	14	8	6	4	3

Οι πόροι εξασφαλίζονται από τον Κρατικό προϋπολογισμό που διανέμεται στα Υπουργεία και στη συνέχεια στα τμήματα.

Στα εγκεκριμένα σφαγεία χοίρων λειτουργούν ειδικά εργαστήρια για τριχίνη τα οποία πληρούν τις απαιτήσεις των επίσημων εργαστηρίων.

Αντικείμενο ελέγχου είναι τα ερυθρά κρέατα, λευκά κρέατα, κιμάς, άγρια και εκτρεφόμενα θηράματα, ζωντανά δίθυρα, μαλάκια, σαλιγκάρια, βατραχοπόδαρα, αλιευτικά προϊόντα, γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα, προϊόντα με βάση το κρέας, κρεατοπαρασκευάσματα, εδώδιμα εντόσθια, ψυκτικοί θάλαμοι, κέντρα επανασυσκευασίας και τα αυγά και προϊόντα αυγού. Από τις ανωτέρω εγκαταστάσεις δεν υπάρχουν προς το παρόν εγκαταστάσεις βατραχοποδάρων, σαλιγκαριών και δίθυρων μαλακίων.

Για όλα τα είδη εγκαταστάσεων υπάρχουν τα ανάλογα έντυπα ελέγχου η ετοιμασία των οποίων έγινε σύμφωνα με τους Κανονισμούς (ΕΚ) αριθ. 178/2002, 852/2004, 853/2004, 854/2004, 2073/2005, 2074/2005 και 2076/2005 .

Η συχνότητα των επιθεωρήσεων και δειγματοληψιών γίνεται με βάση την ανάλυση επικινδυνότητας, η οποία καθορίζεται και συντονίζεται από τον Τομέα Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας και επεξεργάζεται και εκπονείται από τα Επαρχιακά Κτηνιατρικά Γραφεία. Τα κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη για την εκτίμηση του κινδύνου είναι:

- Ελλείψεις σε προηγούμενες επιθεωρήσεις και τα μη ικανοποιητικά αποτελέσματα.
- Προβλήματα και αδυναμίες όσον αφορά την αξιοπιστία των ελέγχων και την εφαρμογή του συστήματος HACCP.
- Ύπαρξη ιστορικού μη συμμορφώσεων και καταγγελιών.
- Πολλαπλές δραστηριότητες των εγκαταστάσεων και η ποικιλία των παραγομένων προϊόντων.
- Μέγεθος εγκατάστασης τέτοιο που να δικαιολογεί αυξημένους ελέγχους.
- Μικροβιολογικά ευαίσθητα προϊόντα.
- Διάθεση προϊόντων.
- Ανεπάρκεια στις κατασκευαστικές /κτηριακές απαιτήσεις/συνθήκες υγιεινής/καθαριότητα.

Ο αριθμός των επιθεωρήσεων και δειγματοληψιών, δυνατόν να αυξάνεται στις εγκαταστάσεις, αξιολογώντας τους ενδεχομένους επιπλέον κινδύνους για τη Δημόσια Υγεία, όπως σε περιπτώσεις διαπίστωσης προβλημάτων, ιδιαίτερα σε θέματα υγειονομικών συνθηκών ή όποτε κριθεί αναγκαίο (παλαιές εγκαταστάσεις, δυσκολίες στη μονόδρομη ροή, πολλαπλές δραστηριότητες στην ίδια εγκατάσταση, ανεύρεση υποβαθμισμένων ή ακατάλληλων τροφίμων, αδυναμιών στην εφαρμογή των αυτοελέγχων HACCP κλπ).

Το αντίθετο δηλαδή μείωση της συχνότητας των επιθεωρήσεων και δειγματοληψιών μπορεί να αποφασιστεί όταν υπάρχουν σαφείς αποδείξεις σαν αποτέλεσμα των επίσημων ελέγχων, ότι δεν παρουσιάζουν σοβαρά προβλήματα και ότι οι αυτοέλεγχοι (HACCP) γίνονται σε ικανοποιητικό βαθμό.

Κατά την αξιολόγηση των κινδύνων και τον καθορισμό της συχνότητας των επιθεωρήσεων και των δειγματοληψιών στις εγκαταστάσεις τροφίμων ζωικής προέλευσης, λαμβάνονται υπόψη οι περιπτώσεις μη συμμόρφωσης ως προς τις απαιτήσεις του Καν (ΕΚ) αριθ. 2073/2005 για τα μικροβιολογικά κριτήρια. Στόχος είναι η αύξηση των επίσημων ελέγχων σε εγκαταστάσεις υψηλής επικινδυνότητας, η επιβεβαίωση ότι οι εν λόγω εγκαταστάσεις λαμβάνουν τις ανάλογες ενέργειες αυτοελέγχων για μείωση και εξάλειψη των κινδύνων διασφαλίζοντας έτσι ότι τα τρόφιμα που είναι επικίνδυνα για τη δημόσια υγεία δε διατίθενται στην αγορά.

Επιπρόσθετα πραγματοποιήθηκαν αναλύσεις κινδύνου στις εγκαταστάσεις που παράγουν μικρές ποσότητες κιμά, κρεατοπαρασκευασμάτων και προϊόντων κρέατος για καθορισμό της συχνότητας των μικροβιολογικών αναλύσεων για *Salmonella*, *E.coli* και OMX, στα εργαστήρια τεμαχισμού των πουλερικών παραγωγής λευκού κρέατος και του κέντρου επανασυσκευασίας μικρών ποσοτήτων για καθορισμό της συχνότητας για τη σαλμονέλα, στα σφαγεία πουλερικών όπου η σφαγή είναι $\leq 300\ 000$ πουλερικά ετησίως προκειμένου να προσδιοριστεί η συχνότητα για τη σαλμονέλα, σε σφαγεία οπληφόρων ζώων που σφάζουν μικρές ποσότητες ζώων για καθορισμό της συχνότητας δειγματοληψιών νωπού κρέατος από τις εν λόγω εγκαταστάσεις και σε εγκαταστάσεις παραγωγής γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων προκειμένου να καθοριστεί η συχνότητα δειγματοληψίας των εν λόγω προϊόντων. Υπάρχουν αναλυτικά οι αναλύσεις κινδύνου στο Τομέα Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας.

Για την επαλήθευση των πιο πάνω δραστηριοτήτων που φαίνονται στα check list γίνεται αξιολόγηση και καταγραφή των ευρημάτων σε μηνιαίες τετραμηνιαίες – χρονιαίες εκθέσεις και στέλνονται στην Κεντρική Υπηρεσία (Διευθυντή Κτηνιατρικών Υπηρεσιών). Από τη μελέτη των εκθέσεων αυτών,

αποφασίζεται η αύξηση ή μείωση των επιθεωρήσεων λαμβάνοντας πάντα υπόψη τον αριθμό του προσωπικού. Δεν υπάρχει θέμα κατανομής των πόρων καθότι αυτά προβλέπονται από τον ετήσιο προϋπολογισμό του κράτους.

Επιπλέον, τα έτη 2012 -2013 ο ΤΚΔΥ έχει ετοιμάσει διαδικασίες/οδηγίες οι οποίες έχουν σταλεί στα ΕΚΓ για εφαρμογή, οι οποίες είναι οι ακόλουθες:

- Διαδικασίες στην περίπτωση παρουσίας παθογόνων μικροοργανισμών *Listeria*, *Salmonella* και σταφυλοκοκκικής εντεροτοξίνης στα προϊόντα ζωικής προέλευσης.
- Διαδικασίες για την ανίχνευση Αφλατοξίνης M1 στο νωπό γάλα.
- Καθορισμός της συχνότητας των επιθεωρήσεων και των δειγματοληψιών στις εγκαταστάσεις τροφίμων ζωικής προέλευσης με βάση της εκτίμησης των κινδύνων.
- Δειγματοληψίες κιμά και κρεατοπαρασκευασμάτων.
- Δειγματοληψίες προϊόντων από τα κρεοπωλεία.
- Μικροβιολογικές εξετάσεις κρέατος στα εργαστήρια κοπής ερυθρού κρέατος.
- Κατακράτηση προϊόντων με βάση το κρέας.
- Βελτίωση της υγιεινής στις διαδικασίες που ακολουθούνται στα εργαστήρια κοπής κρέατος και εργαστήρια παραγωγής κιμά, κρεατοπαρασκευασμάτων και αλλαντικών και για την εξυγίανση των συστημάτων νερού.
- Σημάνσεις κρεάτων, κρεατοπαρασκευασμάτων, αλλαντικών και προϊόντων αυγών.
- Σημάνσεις κιμά, κρεατοπαρασκευασμάτων και προϊόντων με βάση το κρέας που πρόκειται να καταναλωθούν μαγειρευμένα.
- Δειγματοληψίες για την ανίχνευση παρουσίας αντιμικροβιακών ουσιών στο νωπό κρέας.
- Οδηγίες για την έκδοση πιστοποιητικών τροφίμων ζωικής προέλευσης για σκοπού εξαγωγής στην Ρωσία.
- Αναθεωρημένα έντυπα για τους επίσημους ελέγχους στα σημεία εκφόρτωσης.
- Αναθεωρημένα έντυπα για τους επίσημους ελέγχους επί των αλιευτικών σκαφών.

Τα έτη 2012 -2013 ο ΤΚΔΥ έχει ετοιμάσει διαδικασίες/οδηγίες οι οποίες έχουν σταλεί στους ΥΕΤ για εφαρμογή οι οποίες είναι οι ακόλουθες:

- Δειγματοληψία και ανάλυση των προϊόντων σε πεντάδες δειγμάτων
- Οδηγίες για τις διαδικασίες που λαμβάνουν οι ΥΕΤ κρεάτων, κιμά, κρεατοπαρασκευασμάτων και αλλαντικών στις περιπτώσεις απόκλισης των προϊόντων τους από τα μικροβιολογικά κριτήρια.
- Οδηγίες για την ιχνηλασιμότητα και την ανάκληση προϊόντων στις εγκαταστάσεις κρεάτων, κιμά, κρεατοπαρασκευασμάτων και αλλαντικών.
- Σημάνσεις κιμά, κρεατοπαρασκευασμάτων και προϊόντων με βάση το κρέας που πρόκειται να καταναλωθούν μαγειρευμένα.

Επιπρόσθετα έχουν δοθεί οδηγίες στους Υπεύθυνους των ιδιωτικών εργαστηρίων ανάλυσης τροφίμων ζωικής προέλευσης, για υποβολή στις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες της αναλυτικής μεθόδου, πέραν αυτών που καθορίζονται από τον Καν. (ΕΚ) αριθ. 2073/2005, για επικύρωση της μεθόδου σύμφωνα με τα αποδεκτά πρωτόκολλα.

6.4 Έγκριση εγκαταστάσεων

1. Όταν μία εγκατάσταση είναι έτοιμη για έγκριση ο ιδιοκτήτης κάνει αίτηση προς το Διευθυντή Κτηνιατρικών Υπηρεσιών για να επιθεωρηθεί η εγκατάσταση. Την αίτηση συνοδεύει αντίγραφο σχεδίου κάτοψης της εγκατάστασης, στο οποίο σημαίνονται οι χώροι της εγκατάστασης, ώστε να διαφαίνεται η λειτουργικότητα των χώρων, αντίγραφο του εγχειριδίου HACCP, το τέλος που καθορίζεται με κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει των Νόμων 150 (I) 2003-2011.

2. Η Κεντρική Υπηρεσία διαβιβάζει αντίγραφο της αίτησης για επιθεώρηση στον αντίστοιχο Επαρχιακό Κτηνιατρικό Λειτουργό με εντολή για επιθεώρηση της εγκατάστασης από Λειτουργό του Επαρχιακού Κτηνιατρικού Γραφείου (ΕΚΓ).
3. Ο υπεύθυνος της εγκατάστασης ενημερώνει το ΕΚΓ ότι έχει συμπληρώσει τις αδυναμίες που εντοπίστηκαν. Ο Λειτουργός του ΕΚΓ προβαίνει σε νέα επιθεώρηση και εφ' όσον τα αποτελέσματα είναι ικανοποιητικά διαβιβάζεται στην Κεντρική Υπηρεσία (ΤΚΔΥ) το έντυπο επιθεώρησης. Στη συνέχεια διευθετείται επιθεώρηση της εγκατάστασης από κοινού επιθεώρηση με το συντονιστή του Τομέα Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας. Στην κοινή επιθεώρηση Συντονιστή με Λειτουργό του Επαρχιακού Κτηνιατρικού Γραφείου, συμπληρώνεται το έντυπο επιθεώρησης. Όταν δεν εντοπιστούν αδυναμίες στις κτιριακές απαιτήσεις και τις απαιτήσεις που αφορούν τον εξοπλισμό, συμπληρώνεται το έντυπο επιθεώρησης, μαζί με το έντυπο εισήγησης για υπό όρους έγκριση της εγκατάστασης το οποίο υπογράφεται από τον Επαρχιακό και το Συντονιστή του ΤΚΔΥ.
4. Ο ΤΚΔΥ εκδίδει υπό όρους έγκριση που υπογράφεται από τον Διευθυντή των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών. Η υπό όρους έγκριση διαρκεί για διάστημα τριών μηνών.

Σε περίπτωση που το αποτέλεσμα της επιθεώρησης δεν είναι ικανοποιητικό και εντοπιστούν αδυναμίες και προγραμματίζεται νέα επιθεώρηση με την συμπλήρωση των σημείων. Σε τέτοια περίπτωση το έντυπο εισήγησης για υπό όρους έγκριση της εγκατάστασης δεν συμπληρώνεται.

5. Τα κατά τόπους Επαρχιακά Κτηνιατρικά Γραφεία έχουν την εποπτεία για συμπλήρωση των αδυναμιών που εντοπίστηκαν και με τη συμπλήρωσή τους, συμπληρώνεται το έντυπο εισήγησης προς το Διευθυντή Κτηνιατρικών Υπηρεσιών για έγκριση της εγκατάστασης. Για την έκδοση τελικής έγκρισης ακολουθεί αρχικά επιθεώρηση από Λειτουργό του ΕΚΓ και όταν τα αποτελέσματα είναι ικανοποιητικά γίνεται από κοινού επιθεώρηση του Συντονιστή με Λειτουργό του Επαρχιακού Κτηνιατρικού Γραφείου, κατά την οποία γίνεται έλεγχος του συστήματος HACCP. Όταν δεν εντοπιστούν αδυναμίες, συμπληρώνεται το έντυπο επιθεώρησης, μαζί με το Έντυπο Εισήγησης για τελική έγκριση της εγκατάστασης το οποίο υπογράφεται από τον Επαρχιακό και το Συντονιστή του ΤΚΔΥ ή Προϊστάμενο του ΤΚΔΥ. Ο ΤΚΔΥ εκδίδει τελική έγκριση και άδεια λειτουργίας της εγκατάστασης που υπογράφεται από τον Διευθυντή των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών. Ο ΤΚΔΥ καταχωρεί την εγκατάσταση στον κατάλογο των εγκεκριμένων εγκαταστάσεων και της παραχωρείται ο αριθμός κτηνιατρικής έγκρισης.

Σε περίπτωση που δεν πληρούνται οι απαιτήσεις ανανεώνεται η υπό όρους έγκριση για ακόμα τρεις μήνες. Αν κατά το διάστημα αυτό δεν συμπληρωθούν οι απαιτήσεις δεν εκδίδεται τελική έγκριση.

6. Η έγκριση της άδειας λειτουργίας μιας εγκατάστασης μαζί με οδηγίες για την -σήμανση των προϊόντων της αποστέλλονται στην εγκατάσταση και συγχρόνως ενημερώνεται στην ιστοσελίδα του τμήματος ο κατάλογος των εγκεκριμένων εγκαταστάσεων.
7. Για όλες τις δραστηριότητες υπάρχουν ειδικά έντυπα που συμπληρώνονται ανάλογα και είναι στη διάθεση της επιτροπής όταν ζητηθούν. Τα έντυπα αναθεωρούνται ετησίως ή όποτε είναι αναγκαίο και είναι τα ακόλουθα:
  1. Τα έντυπα ελέγχου (check list)
  2. Τα έντυπα μηνιαίων, τετραμηνιαίων, χρονιαίων εκθέσεων
  3. Τα έντυπα εισήγησης για έγκριση των εγκαταστάσεων
  4. Έντυπα επιθεώρησης οχημάτων
  5. Έντυπο αίτησης για άδεια λειτουργίας των εγκαταστάσεων
  6. Έντυπο δήλωσης αμεροληψίας
  7. Έντυπο παρακολούθησης των εγκαταστάσεων

8. Έντυπο αποστολής δειγμάτων προϊόντων ζωικής προέλευσης στο ΕΕΤΖΠ.
  9. Πρωτόκολλο δειγματοληψιών.
-
8. Ο Τομέας Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας ετοιμάζει ενημερωτικά φυλλάδια για ενημέρωση τόσο των καταναλωτών και των Υπεύθυνων Εγκαταστάσεων Τροφίμων όσο και του προσωπικού των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών. Λειτουργοί της Υπηρεσίας συμμετέχουν σε ενημερωτικές εκπομπές στην τηλεόραση και στο ραδιόφωνο καθώς επίσης αρθρογραφούν στον ημερήσιο τύπο και σε περιοδικά που απευθύνονται σε οργανωμένα σύνολα (π.χ. σε αγρότες) με θέματα που σχετίζονται με την Δημόσια Υγεία.
  9. Ο Τομέας Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας ετοιμάζει και κοινοποιεί ηλεκτρονικά στον ιστοχώρο των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών, κατάλογο με όλες τις εγκεκριμένες εγκαταστάσεις τροφίμων ζωικής προέλευσης και οι οποίες εγκριθήκαν σε κριτήρια των Ευρωπαϊκών Κανονισμών. Στην περίπτωση που μια νέα εγκατάσταση εγκριθεί, αμέσως συμπληρώνεται στον κατάλογο εγκεκριμένων εγκαταστάσεων και κοινοποιείται ηλεκτρονικά στον ιστοχώρο των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών. Επιπρόσθετα στον ιστοχώρο των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών υπάρχει δημοσιευμένο το ΠΕΣΕ και οι ετήσιες εκθέσεις του ΠΕΣΕ που ετοιμάζονται ετησίως και αποστέλλονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

6.5 Συντονισμός Αρμοδίων Αρχών

Ο συντονισμός και η συνεργασία μεταξύ των Αρμοδίων Αρχών (Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, Υγειονομικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας), επιτυγχάνεται με την οργάνωση συναντήσεων, με σχετική αλληλογραφία, (επιστολές, fax, e-mails) τηλεφωνική επικοινωνία και με τη συμμετοχή σε σεμινάρια κοινού ενδιαφέροντος.

Σε περίπτωση εμφάνισης περιστατικού όπου η συμμετοχή των Υγειονομικών Υπηρεσιών είναι αναγκαία και αντίθετα όσον αφορά οποιονδήποτε κίνδυνο από τρόφιμα ζωικής προέλευσης, τα οποία έχουν τοποθετηθεί στην αγορά (αρμοδιότητα των Υγειονομικών Υπηρεσιών πλην των κρεοπωλείων), άμεσα πληροφορούνται με τους τρόπους που αναφέρθηκαν πιο πάνω και αντίθετα και η απόσυρση των μη συμμορφούμενων προϊόντων γίνεται άμεσα, από τα καταστήματα λιανικής πώλησης

Ένα σπουδαίο μέσο συντονισμού των διαφόρων Αρμοδίων Αρχών για την ασφάλεια των τροφίμων, είναι το Συμβούλιο Ασφαλείας Τροφίμων. Πρόεδρος του Συμβουλίου είναι ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Υγείας και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας. Στο Συμβούλιο μετέχουν οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, Υγειονομικές Υπηρεσίες, Σύνδεσμος Καταναλωτών και άλλοι αξιωματούχοι συναφών υπηρεσιών.

6.6. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1069/2009

6.6.1. Αναγκαία μέτρα εκτέλεσης του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1069/2009

Συντονισμός για την εφαρμογή των διαδικασιών που προνοεί ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1069/2009 των διαδικασιών που αφορούν τα Υλικά Ειδικού Κινδύνου, Κανονισμός(ΕΚ) αριθ. 999/2001 και των διαδικασιών για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1292/2005 (τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 999/2001)

Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος είναι υπεύθυνες για το συντονισμό, τον έλεγχο της εφαρμογής και για την ενημέρωση των κοινοτικών οργάνων και των κρατών μελών σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού για τον έλεγχο των μονάδων διαχείρισης, των παραγωγών και των μεταφορέων, της διάθεσης των ζωικών υποπροϊόντων και των μεταποιημένων προϊόντων που προέρχονται από αυτά, καθώς και για τη λήψη κάθε αναγκαίου για την τήρηση των σχετικών κτηνιατρικών υγειονομικών απαιτήσεων.

6.6.2. Υποχρεώσεις

Για την τήρηση των κτηνιατρικών υγειονομικών απαιτήσεων του Κανονισμού

1. Οι παραγωγοί υποχρεούνται:

- α) να καταγράφουν καθημερινά τις παραγόμενες ποσότητες των ζωικών υποπροϊόντων ανά κατηγορία υλικών
- β) να εξασφαλίζουν τη διάθεση των ζωικών υποπροϊόντων, που παράγουν σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού
- γ) να εξασφαλίζουν την ιχνηλασιμότητα των ζωικών υποπροϊόντων και την αποθήκευσή τους
- δ) να τηρούν μητρώα αποστολών
- ε) να τηρούν αρχείο με τα συνοδευτικά έγγραφα
- στ) να επιδεικνύουν όλα τα απαραίτητα για τη διενέργεια του ελέγχου έγγραφα και να επιτρέπουν στους Αρμόδιους για τον έλεγχο Υπαλλήλους την πρόσβαση σε όλα τα σημεία της μονάδας διαχείρισης.

2. Οι μονάδες διαχείρισης υποχρεούνται:

- α) να λάβουν την κτηνιατρική άδεια υγειονομικών όρων για την εγκατάσταση και την λειτουργία της μονάδας διαχείρισης
- β) να καταγράφουν καθημερινά τις παραγόμενες ποσότητες των ζωικών υποπροϊόντων και των μεταποιημένων προϊόντων που προέρχονται από αυτά ανά κατηγορία υλικών
- γ) να εξασφαλίζουν την ιχνηλασιμότητα των ζωικών υποπροϊόντων και την αποθήκευσή τους
- δ) να τηρούν μητρώα αποστολών
- ε) να τηρούν αρχείο με τα συνοδευτικά έγγραφα
- στ) να εξασφαλίζουν τη διάθεση των ζωικών υποπροϊόντων και των μεταποιημένων προϊόντων που προέρχονται από αυτά, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού
- ζ) να εφαρμόζουν συστήματα αυτοελέγχου, όπου απαιτείται, σύμφωνα με το άρθρο 25 του Κανονισμού
- η) να επιδεικνύουν όλα τα απαραίτητα για τη διενέργεια του ελέγχου έγγραφα και να επιτρέπουν στους αρμόδιους για τον έλεγχο υπαλλήλους την πρόσβαση σε όλα τα σημεία της μονάδας διαχείρισης και
- θ) να ενημερώνουν τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες που προτίθενται να επιφέρουν στη μονάδα διαχείρισης.

3. Οι μεταφορείς υποχρεούνται:

- α) Κατά τη μεταφορά τα ζωικά υποπροϊόντα και τα μεταποιημένα προϊόντα να συνοδεύονται από εμπορικό έγγραφο
- β) να τηρούν μητρώα αποστολών
- γ) να τηρούν αρχείο με τα αποδεικτικά του καθαρισμού και της απολύμανσης του οχήματος/περιέκτη
- δ) να επιδεικνύουν όλα τα απαραίτητα για τη διενέργεια του ελέγχου έγγραφα και να επιτρέπουν στους αρμόδιους για τον έλεγχο υπαλλήλους την ελεύθερη πρόσβαση σε όλα τα σημεία του εμπορεύματος που μεταφέρουν.

4. Ο εκάστοτε κατά το χρόνο θανάτου του ζώου ιδιοκτήτης του υποχρεούται να καταγράφει σε αρχείο το ζώο που πέθανε, να ενημερώνει τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, και να εξασφαλίζει ότι το πτώμα του ζώου διατίθεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού.

6.6.3. Δικαιολογητικά για την χορήγηση κτηνιατρικής άδειας λειτουργίας μονάδων διαχείρισης ζωικών υποπροϊόντων

1. Για τη χορήγηση κτηνιατρικής άδειας λειτουργίας μονάδας διαχείρισης ζωικών υποπροϊόντων, υποβάλλονται στις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες αίτηση συνοδευόμενη από τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

- α) Τοπογραφικό διάγραμμα της περιοχής και γενικό σχεδιάγραμμα του οικοπέδου (κάτοψη) όπου αποτυπώνονται οι μονάδες που λειτουργούν, το είδος τους και η ύπαρξη οικισμών,
- β) Τοπογραφικό διάγραμμα σε κλίμακα με αποτύπωση των εγκαταστάσεων, των ορίων τους
- γ) Σχεδιάγραμμα, ανάλογα με το μέγεθος των χώρων, με λεπτομερή απεικόνιση και περιγραφή των χώρων
- δ) Πίνακα απαρίθμησης και περιγραφής του τεχνικού εξοπλισμού, των ειδικών συσκευών και οργάνων της μονάδας, με αποτύπωση της διάταξης του εξοπλισμού στον χώρο, Τεχνική περιγραφή της λειτουργίας της μονάδας με ιδιαίτερη αναφορά στην ημερήσια δυναμικότητα, στο είδος και τη μέση ημερήσια ποσότητα της προς επεξεργασία πρώτης ύλης και των τελικών προϊόντων,
- στ) Κατάλογο των προμηθευτών και του είδους της πρώτης ύλης, περιγραφή του τρόπου συλλογής και μεταφοράς της,
- ζ) ο μηχανισμός ελέγχου των υγειονομικών κινδύνων, που βασίζεται στον εντοπισμό και στη εφαρμογή μεθόδων παρακολούθησης των κρίσιμων σημείων ελέγχου (HACCP)

η) το πρόγραμμα καθαρισμού και απολύμανσης των εγκαταστάσεων, του εξοπλισμού και των οχημάτων.

θ) τα μέτρα για τον αποκλεισμό της εισόδου των πτηνών και τεκμηριωμένο πρόγραμμα καταπολέμησης των τρωκτικών, των εντόμων ή άλλων παρασίτων

6.6.4 Χορήγηση αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας μονάδων διαχείρισης ζωικών υποπροϊόντων

1. Οι Κτηνιατρικές Άδειες εγκατάστασης και λειτουργίας των μονάδων διαχείρισης ζωικών υποπροϊόντων χορηγούνται με απόφαση του Διευθυντή Κτηνιατρικών Υπηρεσιών μετά από σύμφωνη γνώμη της επιτροπής που αποτελείται από

α) τον προϊστάμενο του Τομέα Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας,

β) τον Επαρχιακό Κτηνιατρικό Λειτουργό στη επαρχία του οποίου ανήκει η μονάδα και

γ) τον Συντονιστή, υπεύθυνο για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1774/2002(ΕΚ)

6.6.5 Εμπορικό έγγραφο μεταφοράς ζωικών υποπροϊόντων –Υποχρέωση απολύμανσης

1. Για τη μεταφορά στο έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας υποπροϊόντων ζωικής προέλευσης και προϊόντων που προέρχονται από αυτά και δεν προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1774/2002/ΕΚ πρέπει να συνοδεύονται με εμπορικό έγγραφο από τον τόπο της φόρτωσης μέχρι τον τόπο προορισμού.

2. Ο μεταφορέας μετά από κάθε εκφόρτωση υποχρεούται να καθαρίζει και να απολυμαίνει το όχημα ή το εμπορευματοκιβώτιο. Η ημερομηνία και ώρα των εργασιών πλυσίματος και απολύμανσης αναγράφεται σε υπεύθυνη δήλωση, που σας επισυνάπτεται.

6.6.6. Μητρώα

1. Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες τηρούν ενημερωμένο αρχείο καταχώρισης μονάδων διαχείρισης με πλήρη στοιχεία για κάθε μονάδα μαζί με τα αντίγραφα των εκθέσεων των ελέγχων που διενεργούνται

2. Όποιος αποστέλλει, μεταφέρει ή παραλαμβάνει ζωικά υποπροϊόντα και τα μεταποιημένα προϊόντα που προέρχονται από αυτά τηρεί μητρώο αποστολών.

6.6.7. Ιχνηλασιμότητα-αποθήκευση

1. Οι παραγωγοί και μονάδες διαχείρισης λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα, ώστε κάθε υλικό κατηγορίας 1, 2 ή 3 και κάθε μεταποιημένο προϊόν που προέρχεται από αυτό, να μπορεί να ιχνηλατείται από τη στιγμή της παραγωγής του μέχρι τη διάθεσή του στο λιανικό εμπόριο ή την τελική του διάθεση. . Εφόσον τα υλικά κατηγορίας 1, 2 και 3 δεν απομακρύνονται καθημερινά από τον τόπο στον οποίο παράγονται, πρέπει να αποθηκεύονται σε χώρο ή σε δοχεία υπό ψύξη. Τα δοχεία πρέπει να ταυτοποιούνται με σαφήνεια ανάλογα με την κατηγορία του υλικού που περιέχουν, με την επικόλληση ανεξίτηλης ταινίας πλάτους τουλάχιστον 15 εκατοστών χρώματος κόκκινου για τα υλικά κατηγορίας 1, κίτρινου για τα υλικά κατηγορίας 2 και πράσινου για τα υλικά κατηγορίας 3, με την επιφύλαξη των διατάξεων περί των υλικών ειδικού κινδύνου.

Επίσης κατά τη διάρκεια της μεταφοράς, στα οχήματα, στα εμπορευματοκιβώτια ή/και στις συσκευασίες των υποπροϊόντων ζωικής προέλευσης και των μεταποιημένων προϊόντων, πρέπει να τοποθετείται ανεξίτηλη ετικέτα που φέρει ευανάγνωστα τα εξής στοιχεία:

α) Την κατηγορία των υποπροϊόντων ζωικής προέλευσης ή, αν πρόκειται για μεταποιημένα προϊόντα, την κατηγορία των υποπροϊόντων ζωικής προέλευσης από τα οποία προήλθαν τα μεταποιημένα προϊόντα.

Ειδικότερα:

i) για υλικά κατηγορίας 3, την ένδειξη: «απαγορεύεται η κατανάλωση από τον άνθρωπο», ή αν προορίζονται για τις παρακάτω χρήσεις, τις ενδείξεις: «Προορίζεται για την παραγωγή ζωοτροφών ζώων συντροφιάς» - «Προορίζεται αποκλειστικά για την παραγωγή λιπασμάτων»

ii) για υλικά κατηγορίας 2, εκτός από την κόπρου και το περιεχόμενο του πεπτικού σωλήνα και τα μεταποιημένα προϊόντα που προέρχονται από αυτά, την ένδειξη: «απαγορεύεται η κατανάλωση από τα ζώα», και αν προορίζεται για ζωοτροφές ζώων που αναφέρονται στο άρθρο 23 παράγραφος 2 στοιχείο γ) του Κανονισμού και σύμφωνα με τους όρους του εν λόγω ίδιου άρθρου, στην ετικέτα θα αναγράφεται «προς ζωοτροφή για ...» συμπληρωμένη με την ονομασία του είδους του ζώου (ζώων) για τα οποία προορίζεται το υλικό.

iii) για υλικά κατηγορίας 1 και τα μεταποιημένα προϊόντα που προέρχονται από αυτά, την ένδειξη: «μόνο για καταστροφή».

iv) στην περίπτωση της κόπρου και του περιεχομένου του πεπτικού σωλήνα, η λέξη «κόπρος».

β) Στη συσκευασία των ζωικών υποπροϊόντων ή των μεταποιημένων προϊόντων που προέρχονται από αυτά αναγράφεται επίσης η ημερομηνία παραγωγής, ο αριθμός παραγωγής της παρτίδας, ο ειδικός κωδικός αριθμός έγκρισης της μονάδας διαχείρισης ή ο κωδικός του παραγωγού, η επωνυμία και η διεύθυνσή τους.

γ) Οι παραπάνω ετικέτες, πλην των ετικετών της παρ. β), έχουν πράσινο χρώμα για τα υλικά της κατηγορίας 3, κίτρινο χρώμα για τα υλικά της κατηγορίας 2 και κόκκινο χρώμα για τα υλικά της κατηγορίας 1. Στην περίπτωση των οχημάτων ή εμπορευματοκιβωτίων οι διαστάσεις της ετικέτας δεν επιτρέπεται να είναι μικρότερες από 50X35 εκ. Στις άλλες περιπτώσεις, οι διαστάσεις δεν μπορεί να είναι μικρότερες από 20X30 εκ. Το ύψος των χαρακτήρων δεν επιτρέπεται να είναι μικρότερο από 5 εκ.

6.6.8. Συνοδευτικά έγγραφα

1. α) Κατά τη διάρκεια της μεταφοράς εντός της Χώρας τα υποπροϊόντα ζωικής προέλευσης και τα μεταποιημένα προϊόντα που προέρχονται από αυτά, πρέπει να συνοδεύονται από εμπορικό έγγραφο.

β) Το εμπορικό έγγραφο εκδίδεται από τον αποστολέα σε τετραπλού, ένα πρωτότυπο και τρία αντίγραφα, και συνυπογράφεται από τον μεταφορέα. Το πρωτότυπο συνοδεύει την παρτίδα μέχρι τον τελικό προορισμό. Ο παραλήπτης φυλάσσει το πρωτότυπο και αποστέλλει υπογεγραμμένο ένα αντίγραφο στον αποστολέα. Ο αποστολέας και ο μεταφορέας φυλάσσουν καθένας από ένα αντίγραφο. Όταν η συλλογή και η μεταφορά πραγματοποιούνται από την ίδια τη μονάδα μεταποίησης, το αντίγραφο του εμπορικού εγγράφου που προβλέπεται για τον μεταφορέα, φυλάσσεται από τη μονάδα αυτή.

2. Όταν μεταφέρονται νεκρά ζώα ο ιδιοκτήτης τους υποχρεούται να το δηλώσει στις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες. Η υποχρέωση αυτή ισχύει και στην περίπτωση έκτακτης υγειονομικής ανάγκης ή εκδήλωσης εστιών επιζωοτικών ασθενειών.

6.6.9 Επιθεωρήσεις-Ελεγχτοι

α) Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες διενεργούν δύο φορές ετησίως επιθεωρήσεις στις μονάδες διαχείρισης σύμφωνα με το άρθρο 26 του Κανονισμού.

β) Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες διενεργούν αυτεπάγγελτος ή κατόπιν καταγγελίας έκτακτους ελέγχους. Κατά τη διενέργεια των ελέγχων τα αρμόδια όργανα έχουν ελεύθερη πρόσβαση σε όλα τα μέρη της μονάδας διαχείρισης και στα μητρώα, τα εμπορικά έγγραφα και τα υγειονομικά πιστοποιητικά.

6.6.10 Συνδρομή Κτηνιατρικών Υπηρεσιών

1. Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες υποχρεούνται να παρέχουν στους εμπειρογνώμονες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, που διενεργούν Κοινοτικούς ελέγχους, κάθε αναγκαία συνδρομή για την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

6.6.11 Κυρώσεις

1. Για κάθε παράβαση των διατάξεων Κανονισμού υπόκειται σε κυρώσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου που προνοεί για την εφαρμογή κοινοτικών κανονισμών στο τομέα της Κτηνιατρικής Αριθμός 149(1) του 2004.

6.7. SRM -Διαδικασία Αφαίρεσης, μεταφοράς και καταστροφής των υλικών ειδικού κινδύνου (ΥΕΚ).

Ως υλικά ειδικού κινδύνου ορίζονται οι ακόλουθοι ιστοί:

Βοοειδή

α) το κρανίο, εκτός της κάτω γνάθου και συμπεριλαμβανομένων του εγκεφάλου και των οφθαλμών,

β) η σπονδυλική στήλη βοοειδών ηλικίας **άνω των εικοσι τεσσάρων μηνών** εκτός από τους σπονδύλους της ουράς, τις εγκάρσιες αποφύσεις των οσφυϊκών και των θωρακικών σπονδύλων και τις πτέρυγες του ιερού οστού, αλλά συμπεριλαμβανομένων των γαγγλίων της ραχιαίας ρίζας και του νωτιαίου μμυελού των βοοειδών ηλικίας άνω των δώδεκα μηνών.

Καθώς επίσης:

α) οι αμυγδαλές,

β) τα έντερα από το δωδεκαδάκτυλο έως το ορθό και

γ) το μεσεντέριο

οποιασδήποτε ηλικίας.

Αιγοπρόβατα

α) το κρανίο, συμπεριλαμβανομένων του εγκεφάλου και των οφθαλμών,

β) οι αμυγδαλές

γ) ο νωτιαίος μμυελός αιγοπροβάτων,

ηλικίας άνω των 12 μηνών ή των οποίων ένας μόνιμος κοπτήρας έχει ανατείλει μέσω των ούλων

Καθώς επίσης:

α) η σπλήνα και

β) ο ειλεός αιγοπροβάτων

κάθε ηλικίας.

ΥΕΚ είναι επίσης όλα τα ζωικά υλικά που συλλέγονται από το πάτωμα και τις εργασίες εσχαρισμού κατά την διάρκεια της σφαγής των βοοειδών και αιγοπροβάτων καθώς επίσης τα ζωικά υλικά που συλλέγονται από το πάτωμα και τις εργασίες εσχαρισμού και από άλλες εγκαταστάσεις στις οποίες αφαιρείται υλικό ειδικού κινδύνου.

ΥΕΚ είναι επίσης και οποιοδήποτε μέρος του σφάγιου που είχε επαφή με ΥΕΚ κατά τη διάρκεια χειρισμού του. Υλικό που δεν είναι ΥΕΚ δεν πρέπει να αναμιγνύεται με ΥΕΚ. Εάν αναμιχθεί, πρέπει να τυγχάνει της ίδιας μεταχείρισης με τα ΥΕΚ.

6.7.1 Ευθύνες του υπεύθυνου της μονάδας διαχείρισης

Ο ιδιοκτήτης του σφαγείου των βοοειδών, προβάτων ή αιγών είναι υπεύθυνος για την οργάνωση και την διεξαγωγή προγραμμάτων εκπαίδευσης για το προσωπικό οι οποίοι έχουν την ευθύνη για χειρισμό των ΥΕΚ, τηρώντας τις διαδικασίες που τους υποδεικνύονται σε αυτό το έγγραφο, σε συνεργασία με τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες.

Ο ιδιοκτήτης πρέπει να έχει επαρκή ποσότητα χρωστικής ουσίας (patent blue). Κάθε παρτίδα χρωστικής ουσίας που προμηθεύεται πρέπει να συνοδεύεται με την αντίστοιχη απόδειξη παραλαβής(τιμολόγιο), για σκοπούς ελέγχου από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες. Ο ιδιοκτήτης του σφαγείου επίσης, είναι υποχρεωμένος να έχει τον κατάλληλο εξοπλισμό μέτρησης της χρωστικής και να δίδει ξεκάθαρες οδηγίες στους υπαλλήλους, που ετοιμάζουν το διάλυμα της χρωστικής ουσίας.

Εάν η ηλικία του ζώου αναγνωρίζεται μετά τη σφαγή, από τους οδόντας, ο υπεύθυνος του σφαγείου διασφαλίζει ότι η εξέταση αυτή γίνεται πριν τη αφαίρεση της κεφαλής και γίνεται με τέτοιο τρόπο ώστε να μην υπάρξει περίπτωση λανθασμένης εκτίμησης μέχρι και το τελικό έλεγχο του ζώου(post mortem) και τη σήμανση του.

6.7.2 Διαχωρισμός και χειρισμός του ΥΕΚ

Ο διαχειριστής της εγκατάστασης είναι υποχρεωμένος :

- Να διασφαλίζει ότι τα ΥΕΚ διαχωρίζονται άμεσα, πριν την τελική εξέταση του σφάγιου (post mortem) και
- Να διασφαλίζει ότι ο χειρισμός του ΥΕΚ γίνεται με τέτοιο τρόπο που αποκλείει την πιθανότητα επαφής του με άλλο υλικό.

6.7.3 Χρώση των ΥΕΚ

Όλα τα ΥΕΚ πρέπει να βάφονται με χρωστική ουσία, χρώματος μπλε (patent blue), αμέσως μετά την αφαίρεση από το σφάγιο. Η βαφή πρέπει να είναι ορατή στο 100% της επιφάνειας των.

Το βάψιμο θα πρέπει να γίνεται σε ειδικούς χώρους δίπλα από το χώρο σφαγής, αμέσως μετά την τελική εξέταση του σφάγιου.

Τα ΥΕΚ μπορεί να μετακινηθεί από το σφαγείο χωρίς βάψιμο μόνο όταν αποστέλλεται στο εργαστήριο.

6.7.4 Αποθήκευση

Η εγκατάσταση (σφαγείο ή εργαστήριο τεμαχισμού) πρέπει να διαθέτει επαρκή αριθμό στεγανών δοχείων, με σήμανση, για την ασφαλή τοποθέτηση τους μέχρι τη μεταφορά τους στη

μονάδα καταστροφής τους. Πρέπει να αποθηκεύονται ξεχωριστά από το κρέας που προορίζεται ανθρώπινη κατανάλωση αλλά και από άλλα τρόφιμα.

Σε περίπτωση επαφής των με άλλα υλικά, τα υλικά αυτά πρέπει να τύχουν της ίδιας διαχείρισης όπως τα ΥΕΚ.

6.7.5 Απομάκρυνση των ΥΕΚ από το σφαγείο.

Τα ΥΕΚ μπορούν να φύγουν από την εγκατάσταση με προορισμό μόνο σε:

- Εγκεκριμένες εγκαταστάσεις μεταποίησης ή
- Εγκεκριμένες εγκαταστάσεις αποτέφρωσης.

6.7.6. Μητρώα

Ο αποστολέας των ΥΕΚ πρέπει να τηρεί μητρώο που να περιέχει την ημερομηνία, το είδος και τον τόπο προορισμού κάθε παρτίδας. Αυτοί οι φάκελοι πρέπει να κρατούνται στην εγκατάσταση για τουλάχιστο για περίοδο 2 χρόνων.

6.7.7. Μεταφορά

Τα ΥΕΚ πρέπει να μεταφέρονται σε στεγανά δοχεία ή μέσα μεταφοράς, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1069/2009, παράρτημα II, σε πλήρη διαχωρισμό από άλλο υλικό. Υλικά που κατά τη μεταφορά ή το ζύγισμα έχουν αναμιχθεί με ΥΕΚ με θεωρούνται ΕΥΚ και πρέπει να τύχουν της ίδιας διαχείρισης όπως τα ΥΕΚ.

6.7.8. Ευθύνες των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών.

Οι υπεύθυνοι για τον Κτηνιατρικό έλεγχο πρέπει να ελέγχουν εάν:

- τα ΥΕΚ έχουν εξ ολοκλήρου αφαιρεθεί από το σφάγιο πριν την σήμανση
- Ο χειρισμός, διαχωρισμός, αποθήκευση και απομάκρυνση του ΕΥΚ γίνεται με τέτοιο τρόπο και σύμφωνα με τις οδηγίες, ούτως ώστε να μην υπάρχει κίνδυνος επιμόλυνσης άλλων υλικών,
- τα ΥΕΚ σηματοδοτούνται φυλάσσονται ξεχωριστά από άλλα υλικά,
- τα ΥΕΚ φορτώνονται και μεταφέρονται σύμφωνα με το Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1069/2009 (παράρτημα II),
- τα ΥΕΚ τυγχάνουν της πρέπουσας χρώσης.
- Η διεύθυνση της εγκατάστασης τηρεί αρχείο των παρτίδων του ΕΥΚ που αποστέλλονται.

Για την μεταφορά των ΥΕΚ σε μονάδα μεταποίησης ή αποτέφρωσης πρέπει να χρησιμοποιείται πιστοποιητικό (VET 98) αλλά και Εμπορικό Έγγραφο σύμφωνα με το Καν. (ΕΚ) 1069/2009 .

Εκτός από τα πιο πάνω καθήκοντα, οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες είναι επίσης υπεύθυνες για τον

- Άμεσο έλεγχο διαχωρισμού των ΥΕΚ,
- λεπτομερή τελικό έλεγχο κάθε σφάγιου πριν την σήμανση, να είναι σίγουρο ότι δεν υπάρχει ορατό ΥΕΚ να έχει μείνει στο σφάγιο,
- έλεγχο σωστής χρήσης της χρώσης των ΥΕΚ.

Σε μεγάλης χωρητικότητας σφαγεία αυτοί οι έλεγχοι πρέπει να γίνονται κάθε 30 λεπτά. Σε μικρά σφαγεία ο έλεγχος πρέπει να είναι συνεχής. Αυτοί οι έλεγχοι μπορούν να γίνονται από βοηθητικό προσωπικό, κάτω από την επίβλεψη του Επίσημου Κτηνίατρου.

- Τακτικοί έλεγχοι του τρόπου της αποθήκευσης του ΥΕΚ. Αυτοί οι έλεγχοι πρέπει να γίνονται καθημερινά, τουλάχιστο μια φορά, κατά τις εργάσιμες ώρες, και μπορούν να γίνονται από βοηθητικό προσωπικό υπό την επίβλεψη Επίσημου Κτηνίατρου,
- τακτικοί έλεγχοι για την τήρηση μητρώων, τιμολογίων, και του βάρους των ΥΕΚ που αποστέλλονται.

Αυτοί οι έλεγχοι πρέπει να γίνονται τουλάχιστο μια φορά την εβδομάδα και μπορούν να γίνονται από βοηθητικό προσωπικό, υπό την επίβλεψη επίσημου κτηνίατρου.

- Έλεγχο τήρησης μητρώων που επιβεβαιώνει τις δραστηριότητες ελέγχου.

Πριν τη σφαγή, ο Κτηνίατρος πρέπει να ελέγξει εάν:

- (α) η εγκατάσταση/μονάδα έχει επαρκή ποσότητα χρωστικής ουσίας,
- (β) υπάρχει επαρκής αριθμός σεσημασμένων δοχείων (καθαροί, υδατοστεγείς και με κάλυμμα).
- (γ) Όλοι οι αποστειρωτήρες και νεροχύτες της εγκατάστασης είναι σε καλή κατάσταση.

Εάν ορισμένα σφάγια φέρουν απομεινάρια ΥΕΚ κατά έλεγχο, οι κτηνιατρικές υπηρεσίες θα πάρουν τα πιο κάτω μέτρα:

- (α) αναγνώρισης και κατακράτησης του σφάγιου,
- (β) καταγραφής του είδους και ώρας της αποκάλυψης της ατέλειας,
- (γ) ενδυνάμωσης των μέτρων ελέγχου και
- (δ) επιβολή κυρώσεων.

Οποιαδήποτε κατάλοιπα ΥΕΚ στο σφάγιο πρέπει να απομακρύνονται πριν τη σήμανση, υπό την επίβλεψη των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών.

6.7.9. Κανόνες για τον χειρισμό και αποθήκευση του ΕΥΚ.

Μετά την αφαίρεση των ΥΕΚ από το σφάγιο, πρέπει να απομακρυνθεί, με τρόπο που να αποφεύγεται η επιμόλυνση του εξοπλισμού που χρησιμοποιείται για το χειρισμό του υπόλοιπου κρέατος.

Πρέπει:

- (α) Τα ΥΕΚ να τοποθετούνται σε κατάλληλα δοχεία και από αυτά τα δοχεία να μεταφέρονται άμεσα στον μαζικό υποδοχέα (bulk container).
Πριν την μεταφορά αυτού του υλικού στον μαζικό υποδοχέα, πρέπει να βάζονται εξολοκλήρου,
- (β) όλα τα δοχεία που χρησιμοποιούνται για τα ΥΕΚ να είναι σεσημασμένα ευκρινώς και μόνιμα,
- (γ) τα απόβλητα που συλλέγονται από το δάπεδο και τις σχάρες αποχέτευσης πρέπει να τυγχάνουν μεταχείρισης όπως τα ΥΕΚ. Οι σχάρες αποστράγγισης πρέπει να έχουν οπές δικτύου όχι μεγαλύτερες των 6 χιλιοστών,
- (δ) να μην επαναχρησιμοποιούνται πλαστικές σακούλες για επένδυση των δοχείων,
- (ε) τα ΥΕΚ να φυλάγονται σε χώρους που δεν υπάρχουν άλλα υλικά και
- (ζ) τα ΥΕΚ να μεταφέρονται σε υδατοστεγή, σεσημασμένα δοχεία ή μέσα μεταφοράς, στα οποία δεν μεταφέρεται άλλο υλικό.
Εάν το ΥΕΚ μεταφέρεται μαζί με άλλο υλικό, ολόκληρο το φορτίο καθίσταται ΥΕΚ.

6.7.10 Ποσότητες των ΥΕΚ που αποστέλλονται από την εγκατάσταση /μονάδα

Εξουσιοδοτημένο, υπεύθυνο άτομο πρέπει να καταγράφει το βάρος των ΥΕΚ που αποστέλλονται και κατά την Κτηνιατρική Επιθεώρηση συγκρίνεται αυτή η τιμή (value) με τον αριθμό των σφαγέντων ζώων (οι κεφαλές των βοοειδών που έχουν βάρος 500kg ζωικού βάρους, με εγκέφαλο και αμυγδαλές, χωρίς την γλώσσα ζυγίζουν περίπου 18Kg), έντερα με το περιεχόμενο, μαζί με μεσεντέριο, περίπου 38 kg, αδειανά έντερα με μεσεντέριο, περίπου 29 kg).

ΥΕΚ από Βοοειδή

Επιπρόσθετα των όσων αναφέρονται πιο πάνω, ισχύουν τα ακόλουθα, σχετικά με τα βοοειδή.

6.7.11 Αναισθητοποίηση

Η ηλεκτρική ή μηχανική αναισθητοποίηση πρέπει να γίνεται με τέτοιο τρόπο που να μην προκαλεί την διάχυση του εγκεφαλικού ιστού.

Εάν γίνεται μηχανική αναισθητοποίηση με εισαγωγή ραβδοειδούς οργάνου, οι παρακάτω διαδικασίες επιτρέπουν τη μη διάχυση και διασκορπισμό του ΥΕΚ:

(α) η κεφαλή του οργάνου αναισθητοποίησης πρέπει να καθαρίζεται μετά από κάθε χρήση. Υλικό που χρησιμοποιείται για σκούπισμα (πχ.πανί.) να είναι μίας χρήσης και μετά από κάθε αναισθητοποίηση να τοποθετείται στο δοχείο που είναι τα ΥΕΚ.

(β) τρύπα στο μετωπικό οστό του κρανίου πρέπει αποφράσσεται, πριν την αφαίρεση της κεφαλής. Για αυτό χρησιμοποιούνται πλαστικοί φελλοί κατάλληλου μεγέθους

3. Χρήση ράβδου, για τη αφαίρεση του νωτιαίου μυελό μέσω της σπονδυλικής αύλακας, απαγορεύεται.

6.7.13 Τεμαχισμός των σφάγιων βοοειδών

Ο τεμαχισμός πρέπει να γίνεται σε εγκεκριμένα σφαγεία.

1. Για να αφαιρεθεί ο νωτιαίος μυελός γίνεται τομή κατά μήκος της σπονδυλικής στήλης. Σε όλες τις περιπτώσεις, ο νωτιαίος μυελός και όργανα από το σφάγιο, όπου εντοπίζονται κατάλοιπα του νωτιαίου μυελού πρέπει να τυγχάνουν χειρισμού όπως τα ΥΕΚ. Το εργαλεία τα οποία χρησιμοποιούνται πρέπει να απολυμαίνονται μετά από κάθε χρήση. Μικρά κομμάτια των οστών που μένουν επάνω στο πριόνι πρέπει να καθαρίζονται με πίεση υγρού και να μαζεύονται από την σχάρα αποχέτευσης, ως ΥΕΚ.
2. Ο νωτιαίος μυελός πρέπει να αφαιρείται πλήρως, καθώς και η σκληρά μήνιγξ και το λίπος που περιβάλλεται θεωρούνται ΥΕΚ. Δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται προστατευτικά ασάλινα γάντια εκτός εάν είναι καλυμμένα με πλαστικά γάντια.
4. Η σπονδυλική αύλακα πρέπει να καθαρίζεται με πιεσμένο ζεστό νερό, υπό χαμηλή πίεση. Πλύσιμο του σφάγιου πριν το τελικό έλεγχο απαγορεύεται.

6.7.14 Βάρος των ΥΕΚ που αποστέλλονται

Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες ελέγχουν εάν τα ΥΕΚ ζυγίζονται κανονικά και καταγράφονται στα μητρώα.

6.7.15. ΥΕΚ από πρόβατα και αίγες

1. Πριν τη σφαγή, τα πρόβατα και οι αίγες πρέπει να ταξινομούνται σε 2 κατηγορίες σύμφωνα με την ηλικία. Αυτό θα επιτρέψει τον διαχωρισμό τους σε:
  - (α) νεαρά ζώα, χωρίς τουλάχιστο ένα μόνιμο κοπήρα και
  - (β) τα υπόλοιπα ζώα που έχουν τουλάχιστο ένα μόνιμο κοπήρα.
2. Προκαταρκτική διαλογή δύναται να γίνει από το προσωπικό του σφαγείου.
3. Η κατηγορίες που περιγράφονται στο σημείο 1(α) πρέπει να τύχουν ξανά επιθεώρησης από κτηνίατρο
4. Κατά την εξέταση των οδόντων πρέπει να χρησιμοποιούνται προστατευτικά γάντια.

Αρμοδιότητες του ΤΚΔΥ

Είδος προϊόντων	Στάδιο παραγωγής	Αρμόδια Αρχή	Αρμοδιότητες
Ερυθρό Κρέας	Παραγωγή Συσκευασία Αποθήκευση Μεταφορά Διάθεση στην Αγορά	Κτηνιατρικές Υπηρεσίες	Επιθεώρηση Εγγραφή Έγκριση Κατάσχεση/ Καταστροφή Προϊόντων Αναστολή λειτουργίας Αφαίρεση άδειας
Λευκό Κρέας			
Κιμάς			
Κουνέλια και εκτρεφόμενο θήραμα			
Άγριο θήραμα			
Δίθυρα Μαλάκια			
Σαλιγκάρια			
Βατραχοπόδαρα			
Αλιευτικά Προϊόντα	Κτηνιατρικές Υπηρεσίες Υγειονομικές Υπηρεσίες (Υπουργείο Υγείας)	Κτηνιατρικές Υπηρεσίες	Επιθεώρηση Εγγραφή / Έγκριση Αναστολή λειτουργίας Αφαίρεση άδειας
Γάλα και Γαλακτοκομικά			
Προϊόντα με βάση το κρέας			
Κρεατοσκευάσματα			
Αυγά και Προϊόντα Αυγών			
Παγωτό	Παραγωγή Συσκευασία Αποθήκευση Μεταφορά Διάθεση στην Αγορά	Υγειονομικές Υπηρεσίες (Υπουργείο Υγείας)	Επιθεώρηση Εγγραφή / Έγκριση Αναστολή λειτουργίας Αφαίρεση άδειας
Μέλι			

6.8. Εθνικό Πρόγραμμα Παρακολούθησης και ελέγχου Καταλοίπων Κτηνιατρικών Φαρμακευτικών Ουσιών, Φυτοφαρμάκων και Περιβαλλοντικών ρυπαντών στα ζωντανά ζώα και τα προϊόντα τους

6.8.1. Οι γενικοί εθνικοί στρατηγικοί στόχοι

Το εθνικό σχέδιο καταλοίπων πραγματοποιείται ετησίως σύμφωνα με τη εθνική νομοθεσία και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ώστε να εξασφαλιστεί ότι οι έλεγχοι στοχεύουν στο να ανιχνεύσουν τα υπολείμματα ουσιών που έχουν φαρμακολογική ή ορμονική δράση, τα παράγωγά τους, τα αντιβιοτικά, τα φυτοφάρμακα, και άλλες επιβλαβείς ουσίες που μπορούν να μεταφερθούν στο κρέας και τα ζωικά προϊόντα και που μπορούν να καταστήσουν την κατανάλωση αυτών των προϊόντων επικίνδυνη ή επιβλαβή στην ανθρώπινη υγεία.

Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες της Κύπρου και το Γενικό Χημείο του Κράτους από κοινού προετοιμάζουν το Εθνικό Πρόγραμμα Καταλοίπων στα ζώα και τα ζωικά προϊόντα. Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες είναι αρμόδιες για τον προγραμματισμό του εθνικού σχεδίου σε συνεργασία με το κρατικό γενικό εργαστήριο.

Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες είναι αρμόδιες για τη δειγματοληψία των ζωικών προϊόντων, δειγμάτων από τα ζωντανά ζώα και για το συντονισμό και τη λήψη των απαραίτητων μέτρων που πρέπει να λαμβάνονται σε περίπτωση διαπίστωσης της παρουσίας καταλοίπων ή υπερβάσεων των ανωτάτων ορίων καταλοίπων.

Το Γενικό Χημείο του Κράτους προβαίνει σε εργαστηριακές εξετάσεις όλων των ομάδων ουσιών.

Το εργαστήριο ελέγχου τροφίμων ζωικής προέλευσης των κτηνιατρικών υπηρεσιών ελέγχει κυρίως ουσίες της ομάδας Β1 (αντιμικροβιακές ουσίες (ανασταλτικές της ανάπτυξης των μικροβίων ουσίες) χρησιμοποιώντας την δοκιμή των τετραπλών τρυβλίων, Delvo test/Premi test και για εντοπισμό καταλοίπων σουλφοναμιδών την δοκιμή ELISA) και από την υποομάδα Α6 chloramphenicol χρησιμοποιώντας ELISA.

Όλες οι εργαστηριακές δοκιμές χρηματοδοτούνται από το Υπουργείο Υγείας (Γενικό Χημείο του Κράτους) και το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (Κτηνιατρικές Υπηρεσίες), από τον εθνικό προϋπολογισμό της Δημοκρατίας της Κύπρου.

Τα δείγματα ελέγχονται για πάνω από 80 διαφορετικές ουσίες (ορμόνες, β-αγωνιστές, κτηνιατρικές φαρμακευτικές ουσίες, φυτοφάρμακα και περιβαλλοντικούς ρύπους).

Η δειγματοληψία του Εθνικού Προγράμματος Καταλοίπων εκτελείται σύμφωνα με τις οδηγίες που δίνονται από το Τομέα κτηνιατρικής δημόσιας υγείας των κτηνιατρικών υπηρεσιών και περιλαμβάνει τους κανόνες για την δειγματοληψία, τους χειρισμούς και την αποστολή των δειγμάτων.

Τα δείγματα συλλέγονται, συσκευάζονται, μεταφέρονται και αποθηκεύονται κάτω από συνθήκες που διασφαλίζουν την αποφυγή της ρύπανσης τους με άλλους παράγοντες που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε αλλοιώσεις των δειγμάτων.

Ο Τομέας Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών που στεγάζεται στην Αθαλάσσια είναι υπεύθυνος για τη γενική εφαρμογή του σχεδίου, της λήψης των δειγμάτων, συντονισμός της λήψης των δειγμάτων, εξασφάλιση της στοχοθετημένης δειγματοληψίας και της εφαρμογής του προγράμματος καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

Τα δείγματα λαμβάνονται από τους επίσημους επιθεωρητές σε επίπεδο γεωργικής εκμετάλλευσης, στα σφαγεία και στις εγκαταστάσεις αρχικής επεξεργασίας των πρωτογενών προϊόντων ζωικής προέλευσης.

Ο στόχος της άμεσης επιλογής και της λήψης του επίσημου δείγματος, η προετοιμασία των συνοδευτικών εγγράφων, η συσκευασία του δείγματος στην κατάλληλη προστατευτική συσκευασία, και η προετοιμασία και η οργάνωση της παράδοσης του δείγματος σε ένα οριζόμενο εργαστήριο εκτελούνται από το εξουσιοδοτημένο προσωπικό των κτηνιατρικών υπηρεσιών.

Οι οδηγίες για τη λήψη και της παράδοσης των δειγμάτων ετοιμάζονται χωριστά για κάθε επαρχιακό κτηνιατρικό γραφείο και αγροτικό κτηνιατρικό σταθμό από τον Τομέα Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας. Για την δειγματοληψία που πρέπει να γίνει αλλά και για την διακίνηση των δειγμάτων από το σημείο δειγματοληψίας στο εργαστήριο χρησιμοποιούνται ειδικά έντυπα. Σχετικά με τη διαδικασία δειγματοληψίας έχουν εκδοθεί σε κεντρικό επίπεδο λεπτομερείς οδηγίες.

Ο Επαρχιακός Κτηνιατρικός Λειτουργός δίνει οδηγίες στον επιφορτισμένο με την δειγματοληψία υπάλληλο για να επισκεφτεί το σημείο όπου πρόκειται να ληφθούν τα δείγματα.

Η δειγματοληψία πρέπει να γίνει σε χρόνο απρόβλεπτο, απροσδόκητα και όχι σε σταθερά προκαθορισμένο χρόνο ή ιδιαίτερα ημέρα της εβδομάδας.

Οι υπάλληλοι των κτηνιατρικών υπηρεσιών, κτηνίατροι καθώς επίσης και τεχνικοί, έχουν εξουσιοδότηση να προβαίνουν σε δειγματοληψίες

Η λήψη των δειγμάτων πρέπει να γίνει αμέσως μετά την παραλαβή του εντύπου με τις γραπτές οδηγίες δειγματοληψίας.

6.8.2. Ομάδες-στόχοι των ζώων

- Ζωντανά ζώα και κρέας (βοοειδή, πρόβατα και αίγες, χοίροι)
- Πουλερικά (κοτόπουλα, γαλοπούλες και πάπιες σχαρών)
- Εκτρεφόμενα ψάρια υδατοκαλλιέργειας (πέστροφα- γλυκού νερού και ψάρια εκτρεφόμενα σε θαλάσσιο νερό)
- Γάλα (αγελάδες, πρόβατα και αίγες)
- Κουνέλι (κρέας)
- Άγριο και εκτρεφόμενο θήραμα (ορτύκια και στρουθοκάμηλοι)
- Ωστόσοκες όρνιθες (αυγά για ανθρώπινη κατανάλωση)
- Μέλισσες (μέλι, βασιλικός πολτός)

6.8.3. Επίσημα δείγματα

Οι κανόνες που καθορίζουν τη συλλογή των επίσημων δειγμάτων και οι οποίοι έχουν ως σκοπό να διασφαλίσουν ότι:

- Κάθε δείγμα τοποθετείται σε έναν καθαρό, χημικά αδρανές περιέκτη και σφραγίζεται ώστε να είναι ανιχνεύσιμη κάθε επέμβαση που πιθανώς να γίνει από κάποιο μη εξουσιοδοτημένο πρόσωπο.
- Το δείγμα μπορεί να προσδιοριστεί εύκολα.
- Μπορεί να συσχετισθεί με το σημείο δειγματοληψίας και το ζώο ή το σφάγιο από τα οποία λαμβάνεται.
- Το δείγμα καταψύχεται και αποστέλλεται στο εργαστήριο σύμφωνα με τους προβλεπόμενους όρους μεταφοράς. Εάν τα δείγματα δεν στέλνονται αμέσως θα πρέπει να παγώσουν στους -20 C (εξαιρέση αποτελούν τα δείγματα αίματος).
- Η διατήρηση και επιτήρηση του δείγματος κατά τρόπο ιδιαίτερο με σκοπό να τηρήσει αλλά και να ικανοποιήσει τους κανόνες που απαιτούνται σε περίπτωση που θα ληφθούν δικαστικά μέτρα και για να εξασφαλιστεί ότι το δείγμα παραμένει μη μολυσμένο και υπό επίσημο έλεγχο.

6.8.4. Προσδιορισμός των αρμόδιων αρχών, των εθνικών εργαστηρίων αναφοράς και των εξουσιοδοτημένων οργανισμών ελέγχου

- Το εθνικό σχέδιο καταλοίπων πραγματοποιείται ετησίως σύμφωνα με τη εθνική νομοθεσία και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ώστε να εξασφαλιστεί ότι οι έλεγχοι στοχεύουν στο να ανιχνεύσουν τα υπολείμματα ουσιών που έχουν φαρμακολογική ή ορμονική δράση, τα παράγωγά τους, τα αντιβιοτικά, τα φυτοφάρμακα, και άλλες επιβλαβείς ουσίες που μπορούν να μεταφερθούν στο κρέας και τα ζωικά προϊόντα και που μπορούν να καταστήσουν την κατανάλωση αυτών των προϊόντων επικίνδυνη ή επιβλαβή στην ανθρώπινη υγεία.
- Να εξασφαλιστεί η σωστή χρήση των κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων στα εκτρεφόμενα ζώα.
- Να ελαχιστοποιηθούν τα υπολείμματα (κατάλοιπα) των κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων στα ζωικά προϊόντα και να προστατεύσουν τη ρύπανση του περιβάλλοντος με τους μεταβολίτες των κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων.

6.8.5. Προσδιορισμός των αρμόδιων αρχών, των εθνικών εργαστηρίων αναφοράς και των εξουσιοδοτημένων οργανισμών ελέγχου

Η νομική βάση για την εφαρμογή του ετησίου προγράμματος παρακολούθησης των υπολειμμάτων (καταλοίπων) είναι οι “ Περὶ Υγιεινῆς Παραγωγῆς Τροφίμων Ζωικῆς Προέλευσης καὶ Διάθεσης τους στην Αγορά καθώς και ἄλλα Συναφή Θέματα Νόμοι 150 (I) του 2003 - 2011 και οι κανονισμοί “Οι Περὶ Υγιεινῆς Παραγωγῆς Τροφίμων Ζωικῆς Προέλευσης καὶ Διάθεσης τους στην Αγορά καθώς και ἄλλα Συναφή Θέματα (Έλεγχος Χρήσης Ορισμένων Ουσιῶν και Καταλοίπων στα Ζῶντα Ζῶα και των Προϊόντων τους” Κανονισμοί του 2004 ὅπως ἔχουν τροποποιηθεῖ ἀπὸ Κ.Δ.Π. 296/2007, 13/07/2007, Αρ.4208 (Τροποποιητικοί Κανονισμοί του 2007) Κ.Δ.Π. 222/2009, Αρ.4361,29/05/2009.

Το Εθνικό Πρόγραμμα Καταλοίπων χρηματοδοτεῖται ἀπὸ τον εθνικό προϋπολογισμό μέσω των χρημάτων που συλλέγονται ἀπὸ τους κτηνιατρικούς υπαλλήλους που εφαρμόζουν τον περὶ "Κτηνιατρικῶν τελῶν " Νόμο 239(1)2002, Νο. 3670, 31.12.2002, παράρτημα II ἄρθρο 3,4,5,6,7,8(b),9(2),10 και 11 της σελίδας 4713.

Τέλη εισπράττονται από τους υπαλλήλους των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών που απασχολούνται στα σφαγεία, στους Συνοριακά Κέντρα Κτηνιατρικών Ελέγχων (ΣΥΚΚΕ) ή κατά τη διάρκεια της συνηθισμένης επίσκεψης που αποβλέπει στον έλεγχο της υγιεινής κατάστασης των εγκαταστάσεων όπου χειρίζονται κρέατα και παρασκευάζουν κρεατοπαρασκευάσματα που προορίζονται για την αγορά και ανθρώπινη κατανάλωση ή κατά τις επιθεωρήσεις και ελέγχους των ψυκτικών εγκαταστάσεων αποθήκευσης κρεάτων. Το χρηματικό ποσό που εισπράττεται εξαρτάται από τον αριθμό των σφαζόμενων ζώων, ή τον αριθμό εργατωρών απασχόλησης απαραίτητες για την επιθεώρηση και το έλεγχο των προαναφερθέντων εγκαταστάσεων.

6.8.5.1. Εργαστήρια - Εθνικά Εργαστήρια Αναφοράς

- Γενικό χημείο του κράτους (Γ.Χ.Κ)
- Εργαστήριο Ελέγχου Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης των κτηνιατρικών υπηρεσιών(Ε.Ε.Τ.Ζ.Π)

Το Γενικό Χημείο του Κράτους εφαρμόζει τόσο επίσημα αναγνωρισμένες μεθόδους όσο και μεθόδους που αναπτύσσονται στα εργαστήρια βασισμένες όμως στην ευρωπαϊκή μεθοδολογία. Το πρόγραμμα διασφάλισης της ποιότητας βασίζεται στο πρότυπο ELOT EN ISO/IEC17025: 2005 με το οποίο τα εργαστήρια υποχρεούνται να συμμετέχουν σε ενδο και ο διεργαστηριακές δοκιμές επαγγελματικής δεξιότητας. Τα εργαστήρια έχουν διαπιστευτεί κατά το πρότυπο ELOT EN ISO/IEC17025: 2005 και συμμετέχουν σε διεργαστηριακές δοκιμές.

Το εργαστήριο Ελέγχου των Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης έχει αναγνωριστεί ήδη από το Εθνικό Σώμα Διαπίστευσης της Ελλάδας (Ε.Σ.Υ.Δ) τον Ιούλιο του 2003 σύμφωνα με πρότυπο ELOT EN ISO/IEC17025:2005 και θα επεκτείνει περαιτέρω το πεδίο διαπίστευσης του σε άλλες μεθόδους και τεχνικές. Συμμετέχει σε διεργαστηριακές δοκιμές/ σχήματα επαγγελματικής ικανότητας που οργανώνονται από διεθνείς οργανισμούς.

Οι έλεγχοι που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του έτους από το Ε.Ε.Τ.Ζ.Π σχετίζονται:

- Κρέας και προϊόντα κρέατος,
- Γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα
- Ψάρια και προϊόντα ψαριών
- Αυγά και τα προϊόντα τους
- Σαλιγκάρια and και
- Άλλα τρόφιμα ζωικής προέλευσης.

Τα δείγματα των προαναφερθέντων τροφίμων υποβάλλονται στο εργαστήριο σε εργαστηριακές εξετάσεις. Τα δείγματα προέρχονται είτε από παρτίδες τροφίμων που προορίζονται είτε για εξαγωγή είτε για την τοπική αγορά, καθώς επίσης από εισαγόμενα τρόφιμα. Το Γενικό Χημείο του Κράτους, που είναι το εθνικό εργαστήριο αναφοράς, προβαίνει στην επιβεβαίωση των αποτελεσμάτων των εργαστηριακών εξετάσεων εντοπισμού καταλοίπων κτηνιατρικών φαρμακευτικών ουσιών που γίνονται στο εργαστήριο Ελέγχου Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης.

Η νομική βάση για τον προσδιορισμό και τον έλεγχο των εργαστηρίων είναι:

Οι περί "Υγιεινής παραγωγής τροφίμων ζωικής προέλευσης και τοποθέτησής τους στη αγορά και άλλα συναφή θέματα " Νόμοι 150 (I) του 2003 - 2011, 3758,3.10.2003 Άρθρο 2 σελίδα 985 (ορισμοί) Παράρτημα Ι ,σελίδα 1010

Το Γενικό Χημείο του Κράτους καθορίσθηκε ως το επίσημο εργαστήριο ελέγχου από τον Περί Τροφίμων (έλεγχος και πωλήσεις) Νόμο1996-2006.

Το Γενικό Χημείο του Κράτους προβαίνει σε εργαστηριακές εξετάσεις για τον εντοπισμό ουσιών που ανήκουν σε όλες τις ομάδες που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι της οδηγίας του Συμβουλίου 96/23

Α. Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τα Υπολείμματα κτηνιατρικών φαρμάκων

Β. Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τα Υπολειμμάτων Φυτοφαρμάκων και

Γ. Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για Περιβαλλοντικής και Άλλης Επιβάρυνσης Τροφίμων και φυσικών τοξίνων.

Τα τρία εργαστήρια αποτελούν τμήματα του Γενικού Χημείου του Κράτους του Υπουργείου Υγείας .

Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για την υγιεινή των τροφίμων ζωικής προέλευσης καθορίσθηκε το Εργαστήριο Ελέγχου Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών.

6.8.6. Αναθεώρηση και αναπροσαρμογή του εθνικού προγράμματος καταλοίπων.

Κάθε έτος, σύμφωνα με τα ευρήματα του προηγούμενου έτους (αποτελέσματα του εθνικού προγράμματος καταλοίπων) και τις προτάσεις των κοινοτικών εργαστηρίων αναφοράς της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της Γενικής Διεύθυνσης για την υγεία και την προστασία των καταναλωτών.

7.Κλάδος Φαρμάκων και Φαρμακευτικών Προϊόντων

7.1 Συνολικοί Εθνικοί Στρατηγικοί Στόχοι

Ο τελικός στρατηγικός στόχος είναι η προστασία :

- των ζώων για τα οποία προορίζεται η Φαρμακούχος Ζωοτροφή,
- του προσωπικού της παρασκευαστικής μονάδας και των εξουσιοδοτημένων διανομέων,
- των καταναλωτών και του περιβάλλοντος

Για την επίτευξη των πιο πάνω στόχων γίνονται προγραμματισμένες ή/και έκτακτες επιθεωρήσεις και έλεγχοι των αδειούχων υποστατικών παρασκευής φαρμακούχων ζωοτροφών/ενδιάμεσων προϊόντων και διάθεσης φαρμακούχων ζωοτροφών για να διαπιστωθεί εάν πληρούν τις πρόνοιες των περί Κτηνιατρικών Φαρμακευτικών Προϊόντων (Φαρμακούχες Ζωοτροφές) Κανονισμών 136/2006 και 145/2011, οι οποίοι είναι πλήρως εναρμονισμένοι με την Ευρωπαϊκή Οδηγία 90/169/ΕΟΚ σχετικά με την παρασκευή, διάθεση στην αγορά και χρήση των φαρμακούχων ζωοτροφών στην Κοινότητα. Έτσι παρασκευάζονται, χρησιμοποιούνται και κυκλοφορούν στην αγορά μόνο ελεγχόμενες φαρμακούχες ζωοτροφές από εγκεκριμένα υποστατικά, τα οποία έχουν εξασφαλίσει την σχετική άδεια από την Αρμόδια Αρχή που είναι το Συμβούλιο Κτηνιατρικών Φαρμακευτικών Προϊόντων.

Τα εγκεκριμένα υποστατικά υπόκεινται στους Κανόνες και τις Αρχές Υγιεινής Παρασκευής, ικανοποιούν τους Κανόνες Καλής Παρασκευαστικής Πρακτικής (Good Manufacturing Practice Rules) και διασφαλίζουν ότι οι πρώτες ύλες και τα ελεγχόμενα προϊόντα αποθηκεύονται, διαχειρίζονται και χρησιμοποιούνται με ασφαλή και ικανοποιητικό τρόπο και ότι η ανάμειξη στις ζωοτροφές γίνεται με τέτοιο τρόπο ώστε οι κίνδυνοι λάθους, η μόλυνση και η διασταυρούμενη επιμόλυνση ελαχιστοποιούνται και επιτυγχάνεται η επιθυμητή ποιότητα της τελικής ζωοτροφής.

7.2 Συγκεκριμένοι στόχοι

✚ Η διασφάλιση ενός οργανωμένου συστήματος επίσημων ελέγχων των υποστατικών παρασκευής φαρμακούχων ζωοτροφών/ενδιάμεσων προϊόντων και διάθεσης φαρμακούχων ζωοτροφών το οποίο θα μας βοηθήσει στη/στον :

- Μείωση του κινδύνου επιμόλυνσης των φαρμακούχων ζωοτροφών
- Ιχνηλασιμότητα
- Ορθή χρήση των εγκεκριμένων φαρμακούχων προμειγμάτων
- Διασφάλιση της δημόσιας υγείας και της υγείας των ζώων
- Έλεγχο φαρμακούχων ζωοτροφών για την διασφάλιση της ποιότητας του προϊόντος
- Έλεγχο της διακίνησης φαρμακούχων ζωοτροφών από άλλο Κράτος Μέλος
- Έλεγχο εισαγωγής φαρμακούχων ζωοτροφών από τρίτες χώρες
- Προστασία των ζώων από ανεπιθύμητες ουσίες
- Προστασία από απαγορευμένη χρήση προσθετικών

✚ Ο έλεγχος και η επιθεώρηση υποστατικών παρασκευής φαρμακούχων ζωοτροφών/ενδιάμεσων προϊόντων και διάθεσης φαρμακούχων ζωοτροφών, έτσι ώστε να διασφαλίζεται ότι πληρούνται οι πιο πάνω Κανονισμοί και η Οδηγία.

✚ Ο έλεγχος και η επιθεώρηση υποστατικών παρασκευής φαρμακούχων ζωοτροφών/ενδιάμεσων προϊόντων και διάθεσης φαρμακούχων ζωοτροφών, μετά την έκδοση/ανανέωση των σχετικών αδειών και δειγματοληπτικοί έλεγχοι.

✚ Η διασφάλιση ότι η Κύπρος έχει ένα αποτελεσματικό σύστημα επίσημων ελέγχων για τον έλεγχο και την επαλήθευση της συμμόρφωσης με τους Κανόνες Ορθής Υγιεινής Πρακτικής (GHP) των φαρμακούχων ζωοτροφών. Ο στόχος είναι να επιτευχθεί αυτό σε συνεργασία με τα διάφορα αρμόδια κυβερνητικά σώματα:

- Τμήμα Γεωργίας, Υπουργείο Γεωργίας
- Υγειονομικές Υπηρεσίες, Υπουργείο Υγείας
- Γενικό χημείο, Υπουργείο Υγείας
- Αρχή Λιμένων Κύπρου
- Γενική Εισαγγελία
- Υπηρεσία Προστασίας του Καταναλωτή

Στην επίτευξη αυτών των στόχων, ακολουθούνται οι αρχές της : υπευθυνότητας, συνέπειας, διαφάνειας και στοχοθέτησης.

7.3 Εφαρμογή του Στρατηγικού σχεδίου

Κατά τη διάρκεια της περιόδου εφαρμογής του Εθνικού Προγράμματος Ελέγχου, οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες για να βρίσκονται μέσα στα χρονικά πλαίσια του στρατηγικού σχεδίου για το 2013 έως το 2015, θα συνεργαστούν με όλα τα εμπλεκόμενα Τμήματα και Φορείς με σκοπό:

- να μπορέσουν οι Επιθεωρητές κατά την περίοδο εφαρμογής του Εθνικού Προγράμματος Ελέγχου να αυξήσουν την ανταπόκριση των άμεσα εμπλεκόμενων, έτσι ώστε να ολοκληρωθούν οι έλεγχοι και να μπορέσει το Συμβούλιο Κτηνιατρικών Φαρμακευτικών Προϊόντων να διεκπεραιώσει το έργο του
- να παρέχεται εκπαίδευση στους Επιθεωρητές όπου απαιτείται
- να προσφέρεται άμεση βοήθεια σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης και σοβαρού προβλήματος στην τροφική αλυσίδα
- να προσφέρεται γνωμάτευση και τεχνική υποστήριξη σε θέματα νομολογίας
- να αξιολογούνται τα αποτελέσματα των επιθεωρήσεων έτσι ώστε να μπορούν να χρησιμοποιηθούν στο μέλλον
- να δημοσιεύονται πληροφορίες για ενημέρωση των καταναλωτών σε ετήσια βάση.

7.4 Καθορισμός Αρμοδίων Αρχών

Αρμόδια Αρχή: είναι το Συμβούλιο Κτηνιατρικών Φαρμακευτικών Προϊόντων και οι εργασίες εκτελούνται από τον Κλάδο Κτηνιατρικών Φαρμακευτικών Προϊόντων του Υπουργείου Γεωργίας,

Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και οι οποίες βασίζονται στην εφαρμογή των πιο κάτω Νομοθεσιών, Οδηγιών και Κανονισμών :

- Ο περί Κτηνιατρικών Φαρμακευτικών Προϊόντων (Έλεγχος Ποιότητας, Εγγραφή, Κυκλοφορία, Παρασκευή, Χορήγηση και Χρήση) Νόμοι 10(Ι) του 2006 έως 2011, πλήρως εναρμονισμένοι με την Οδηγία 2001/82/ΕΚ όπως τροποποιήθηκε με την Οδηγία 2004/28/ΕΚ .
- Οι περί Κτηνιατρικών Φαρμακευτικών Προϊόντων (Φαρμακούχες Ζωοτροφές) Κανονισμοί 136/2006 και 145/2011, πλήρως εναρμονισμένοι με την Οδηγία 90/167/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 26ης Μαρτίου 1990 σχετικά με την παρασκευή, διάθεση στην αγορά και χρήση των φαρμακούχων ζωοτροφών στην Κοινότητα.
- Οι περί Ζωοτροφών και Προσθετικών των Ζωοτροφών (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Χρήσεως) Νόμοι 1993-2011.
- Ο Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 1831/2003 του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Συμβουλίου της 22ης Σεπτεμβρίου 2003 για τις πρόσθετες ύλες που χρησιμοποιούνται στη διατροφή των ζώων, όπως εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.

Η αρμόδια αρχή παρακολουθεί στενά οποιεσδήποτε αλλαγές της Κοινοτικής Νομοθεσίας σχετικά με τις φαρμακούχες ζωοτροφές και τα προσθετικά των ζωοτροφών, μεταφέροντας τις Οδηγίες στην Εθνική Νομοθεσία ενώ παράλληλα διευκολύνει με κατάλληλες νομοθετικές ρυθμίσεις την εφαρμογή των Κοινοτικών Κανονισμών.

Όργανα ελέγχου: Το Συμβούλιο Κτηνιατρικών Φαρμακευτικών Προϊόντων (ΣΚΦΠ), σημαίνει το Συμβούλιο που καθιερύεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 των πιο πάνω Νόμων, και απαρτίζεται αποκλειστικά από Υπαλλήλους του Υπουργείου Γεωργίας Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και του Υπουργείου Υγείας. Αυτό έχει την αρμοδιότητα και εξουσία να εξετάζει και να εκδίδει/ανανεώνει άδειες παρασκευής φαρμακούχων ζωοτροφών/ενδιάμεσων προϊόντων και διάθεσης φαρμακούχων ζωοτροφών, μετά από επιθεώρηση που διενεργείται από Εντεταλμένους Επιθεωρητές για να εξακριβωθεί ότι τα στοιχεία που υποβάλλονται με την αίτηση είναι ακριβή. Η άδεια δύναται να συνοδεύεται υπό όρους, οι οποίοι επιβάλλονται κατά την έκδοση της ή μεταγενέστερα.

Επίσης το Συμβούλιο Κτηνιατρικών Φαρμακευτικών Προϊόντων δύναται, με αιτιολογημένη απόφασή του, να ανακαλέσει ή να αναστείλει την άδεια παρασκευής φαρμακούχου ζωοτροφής/ενδιάμεσου προϊόντος, ή την άδεια διάθεσης φαρμακούχου ζωοτροφής, σε περίπτωση παράβασης των καθορισμένων υποχρεώσεων του κατόχου της άδειας.

Δειγματοληψία /Εθνικά Εργαστήρια Αναφοράς

Ο Υπεύθυνος Φαρμακοποιός/Εντεταλμένος Επιθεωρητής προβαίνει σε προγραμματισμένες δειγματοληψίες σύμφωνα με το προκαθορισμένο πρόγραμμα από τα υποστατικά που έχουν εξασφαλίσει άδεια παρασκευής φαρμακούχων ζωοτροφών/ενδιάμεσων προϊόντων και τα αποστέλλει σε εγκεκριμένο Χημείο με το οποίο η Υπηρεσία μας έχει συνάψει συμφωνία μετά από προσφορές. Όταν παραληφθούν τα αποτελέσματα των αναλύσεων αξιολογούνται και αν δεν είναι ικανοποιητικά τότε εφαρμόζονται οι πρόνοιες των πιο πάνω Νόμων και Κανονισμών. Όλα τα στοιχεία που αφορούν μια δειγματοληψία καταγράφονται στο μητρώο εισερχόμενων δειγμάτων.

7.5 Οργάνωση και διαχείριση επίσημων ελέγχων από τις αρμόδιες αρχές.

Αναλυτική Διαδικασία ελέγχων επιθεωρήσεων για έκδοση/ανανέωση άδειας παρασκευής φαρμακούχων ζωοτροφών/ενδιάμεσων προϊόντων και άδειας διάθεσης φαρμακούχων ζωοτροφών.

Η διαδικασία που ακολουθείται από τον Κτηνιατρικό Φαρμακοποιοό (Εντεταλμένος Επιθεωρητής) είναι ως εξής :

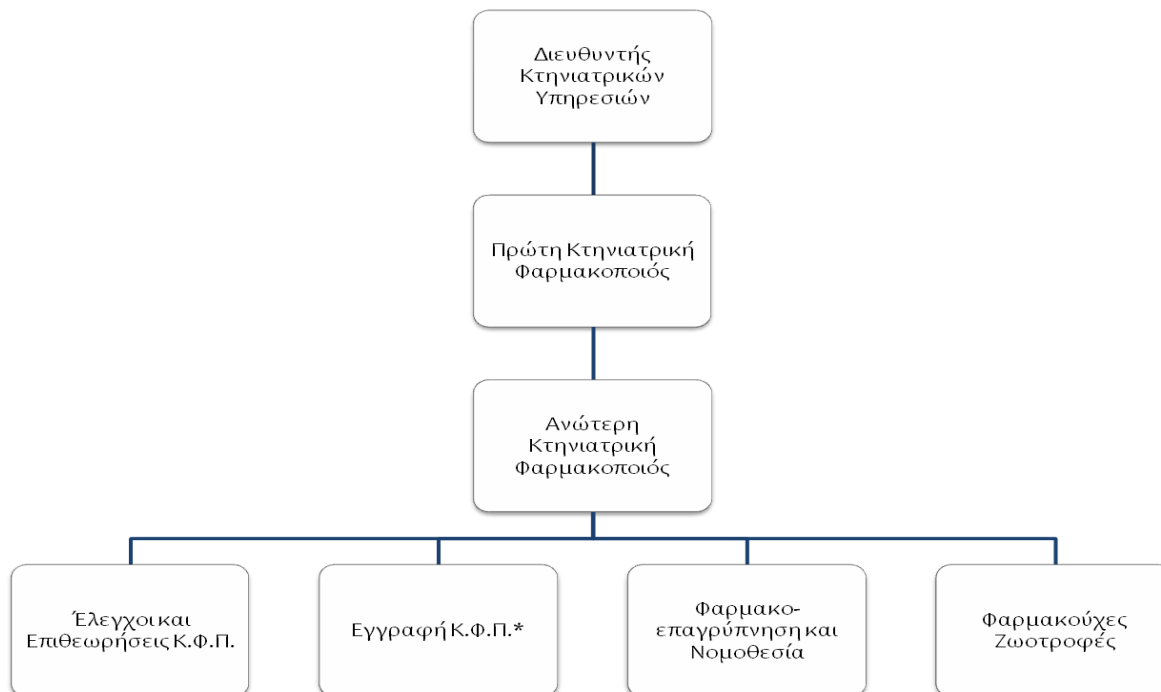
- ◇ **παραλαμβάνει** τις αιτήσεις, οι οποίες συνοδεύονται από τα καθορισμένα τέλη.
- ◇ **αξιολογεί** προκαταρκτικά τον υποβληθέντα φάκελο στην παρουσία του ενδιαφερόμενου χρησιμοποιώντας check-list και **αριθμεί** την αίτηση.
- ◇ **αξιολογεί** λεπτομερώς όλα τα σχετικά στοιχεία και έγγραφα που υποβλήθηκαν από τον ενδιαφερόμενο με την αίτηση του.
- ◇ **ενημερώνει** τηλεφωνικά την εταιρεία/υποστατικό για τον προγραμματισμένο έλεγχο και ετοιμάζεται για την επικείμενη επιθεώρηση.
- ◇ **διενεργεί** προγραμματισμένο έλεγχο και επιθεώρηση των υποστατικών παρασκευής φαρμακούχων ζωοτροφών/ενδιάμεσων προϊόντων και διάθεσης φαρμακούχων ζωοτροφών με ακόμα ένα άλλο Εντεταλμένο Επιθεωρητή. Ο έλεγχος γίνεται με την βοήθεια ενός έντυπου επιθεώρησης που είναι σε μορφή καταλόγου σημείων ελέγχου για να εξακριβωθεί ότι τα στοιχεία που υπέβαλε με την αίτηση του ο ενδιαφερόμενος είναι ακριβής. Εντοπίζει τις διάφορες παρεκκλίσεις/ελλείψεις και γίνονται οι κατάλληλες παρατηρήσεις. Το συγκεκριμένο έντυπο επιθεώρησης υπογράφεται συγχρόνως από τους επιθεωρητές και τον υπεύθυνο αντιπρόσωπο της εταιρείας/υποστατικού, ο οποίος ήταν παρόν στην επιθεώρηση. Αντίγραφο του υπογεγραμμένου εντύπου δίνεται/αποστέλλεται στον ενδιαφερόμενο και καταχωρείται στον φάκελο του αιτητή.
- ◇ **υποβάλλει έκθεση** στον Διευθυντή των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών μέσω του Προϊσταμένου του Κλάδου Κτηνιατρικών Φαρμάκων για τα αποτελέσματα της επιθεώρησης
- ◇ **αποστέλλεται** επιστολή στον Ενδιαφερόμενο από τον Διευθυντή Κτηνιατρικών Υπηρεσιών για τα αποτελέσματα της επιθεώρησης και καθορίζεται χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των απαιτούμενων διορθωτικών μέτρων που ενδεχομένως εντοπίστηκαν κατά την επιθεώρηση.
- ◇ **διενεργεί** επιθεώρηση παρακολούθησης διορθωτικών ενεργειών (follow-up), μετά την λήξη του χρονοδιαγράμματος, για επιβεβαίωση της υλοποίησης των.
- ◇ **συμπληρώνει το έντυπο**, στην περίπτωση που το υποστατικό κρίνεται κατάλληλο για την παρασκευή ΦΖ/ΕΠ ή για την διάθεση φαρμακούχων ζωοτροφών και **εισηγείται στον Έφορο την προώθηση της αίτησης** προς στο Συμβούλιο Κτηνιατρικών Φαρμακευτικών Προϊόντων για απόφαση.
- ◇ **κοινοποιεί** γραπτώς στον ενδιαφερόμενο κάθε απόφαση που λαμβάνει το Συμβουλίου. Εάν το Συμβούλιο εγκρίνει την αίτηση, ειδοποιείται ο αιτητής για να παραλάβει την σχετική άδεια. Σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο αφού αιτιολογηθεί επαρκώς η απόφαση του Συμβουλίου, αναφέροντας τα ένδικα μέσα κατά της απόφασης αυτής και την προθεσμία εντός της οποίας δύναται αυτά να ασκηθούν.
- ◇ **καταχωρεί** όλη την αλληλογραφία στο φάκελο του αιτητή.
- ◇ **ενημερώνει** την βάση δεδομένων του Κλάδου και την ιστοσελίδα με την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, την ημερομηνία επιθεώρησης και όλες τις σχετικές πληροφορίες που αφορούν τον αιτητή.
- ◇ **εκδίδει/ανανεώνει** την άδεια παρασκευής φαρμακούχων ζωοτροφών/ενδιάμεσων προϊόντων ή/και την άδεια διάθεσης φαρμακούχων ζωοτροφών το συντομότερο δυνατό και όχι αργότερα

από ενενήντα (90) ημέρες από την ημερομηνία που έχει παραληφθεί από το Συμβούλιο Κτηνιατρικών Φαρμακευτικών Προϊόντων ο πλήρης φάκελος της αίτησης.

- ◇ δημοσιεύει στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας περίληψη της άδειας με συνοπτική περιγραφή του περιεχομένου της
- ◇ διενεργεί επιθεωρήσεις επιτήρησης (τακτικές περιοδικές επιθεωρήσεις) τουλάχιστον κάθε 18 μήνες. Σε περίπτωση όπου εντοπισθούν σοβαρές παρατυπίες ή γίνουν παράπονα ή καταγγελίες τότε διενεργεί πιο συχνά επιθεωρήσεις επιτήρησης

7.6 Οργανόγραμμα

Το οργανόγραμμα του Κλάδου Κτηνιατρικών Φαρμάκων, στο οποίο υπάγεται η μονάδα ελέγχου/επιθεωρήσεων φαρμακούχων ζωοτροφών είναι:

Αρμοδιότητες

➤ Ο Διευθυντής Κτηνιατρικών Υπηρεσιών είναι ως εκ της θέσεως του ο Έφορος Συμβουλίου Κτηνιατρικών Φαρμακευτικών Προϊόντων του οποίου τα καθήκοντα καθορίζονται από το άρθρο 8 των Νόμων 10(Ι) του 2006 έως 2011 ως εξής:

1. έχει τη γενική ευθύνη της διοικητικής διαχείρισης των αποφάσεων που λαμβάνονται από το Συμβούλιο Κτηνιατρικών Φαρμακευτικών Προϊόντων, και
2. παρέχει στο Συμβούλιο Κτηνιατρικών Φαρμακευτικών Προϊόντων την απαραίτητη γραμματειακή υποστήριξη μέσω των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών.

➤ Η Πρώτη Κτηνιατρική Φαρμακοποιός σε συνεργασία με την Ανώτερη Κτηνιατρική Φαρμακοποιό του Κλάδου Κτηνιατρικών Φαρμακευτικών Προϊόντων προωθούν τις εργασίες που πρέπει να γίνουν προς το προσωπικό της Μονάδας και ελέγχουν τις εργασίες που προωθούνται προς το Συμβούλιο Κτηνιατρικών Φαρμακευτικών Προϊόντων για απόφαση.

Προσωπικό που εκτελεί τους επίσημους ελέγχους

➤ Το προσωπικό της Μονάδας Επιθεώρησης φαρμακούχων ζωοτροφών αποτελείται από Κτηνιατρικούς Φαρμακοποιούς οι οποίοι είναι Εντεταλμένο Επιθεωρητές που ορίζονται με Διάταγμα του Υπουργού σύμφωνα με το εδάφιο (1) άρθρο 97 των περί Κτηνιατρικών Φαρμακευτικών Προϊόντων Νόμων μετά από εισήγηση του Εφόρου. Το πιο πάνω Διάταγμα δημοσιεύεται στην

Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, για σκοπούς επιθεώρησης και ελέγχου της εφαρμογής των παρόντων Νόμων και Κανονισμών.

Καθήκοντα και αρμοδιότητες των Εντεταλμένων Επιθεωρητών

Οι Εντεταλμένοι Επιθεωρητές, οι οποίοι καταρτίζουν κατά την αρχή κάθε έτους πρόγραμμα επιθεωρήσεων/ελέγχου/δειγματοληψίας φαρμακούχων ζωοτροφών/ενδιάμεσων προϊόντων, έχουν τα ακόλουθα καθήκοντα και αρμοδιότητες:

Ελέγχουν τα υποστατικά παρασκευής φαρμακούχων ζωοτροφών/ενδιάμεσων προϊόντων και τα υποστατικά διάθεσης φαρμακούχων ζωοτροφών για να διαπιστώσουν, εάν τα υποστατικά αυτά πληρούν τις πρόνοιες των Κανονισμών για την έκδοση/ανανέωση της σχετικής άδειας μετά την υποβολή της σχετικής αίτησης και συγκεκριμένα ότι αφορά :

- τις κτιριακές εγκαταστάσεις (σχεδιασμός, υποδομή και λειτουργία, μητρώα καθαριότητας και συντήρησης)
- τον εξοπλισμό
- το προσωπικό (καθήκοντα, προσόντα, πείρα, εκπαίδευση, ασφάλεια)
- την παραγωγή (καθορισμός προσώπου υπεύθυνου για την παραγωγή, καταγραφή της διαδικασίας παραγωγής, τεχνικές πληροφορίες για τα μηχανήματα κ.λ.π.)
- τα κρίσιμα σημεία παραγωγής
- τον έλεγχο ποιότητας (καθορισμός προσώπου υπεύθυνου για τον ποιοτικό έλεγχο, καταρτισμός προγράμματος ποιοτικού ελέγχου, συνθήκες αποθήκευσης, διατήρηση των δειγμάτων, τήρηση αρχείων, ζυγαριές κ.λ.π.)
- την αποθήκευση (έλεγχος των αποθηκευτικών χώρων, σήμανση των πρώτων υλών και των τελικών φαρμακούχων ζωοτροφών, πρόληψη επιμολύνσεων)
- την τήρηση μητρώων και αρχείων
- την ανάκληση των προϊόντων (σύστημα ανάκλησης, καταγγελίες, μητρώα)
- τα προληπτικά μέτρα και αναμενόμενη επιμέλεια (αποτελέσματα αναλύσεων πρώτων υλών και τελικών προϊόντων, έλεγχοι)
- καθώς και κάθε στοιχείο που έχει σχέση με την παρασκευή φαρμακούχων ζωοτροφών/ενδιάμεσων προϊόντων και διάθεσης φαρμακούχων ζωοτροφών

Σε περίπτωση που δεν ικανοποιούνται με την υφιστάμενη κατάσταση, γίνονται διορθωτικές ενέργειες.

Οι Εντεταλμένοι Επιθεωρητές μπορούν να :

- **εισέρχονται** σε οποιοδήποτε εύλογο χρόνο σε κάθε υποστατικό στο οποίο παρασκευάζονται, ελέγχονται, αποθηκεύονται ή χορηγούνται φαρμακούχες ζωοτροφές/ενδιάμεσα προϊόντα
- **προβαίνουν** σε έλεγχο της φύσης, σύστασης, ποιότητας, σήμανσης και συσκευασίας κάθε υλικού (αυτούσιου φαρμακούχου προμείγματος ή ζωοτροφής) που έχει αφιχθεί, έχει επιτόπια παρασκευαστεί, εκτίθεται για πώληση, έχει πωληθεί ή βρίσκεται σε κυκλοφορία εντός Κύπρου.
- **διενεργούν** επιθεωρήσεις σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, όταν ανιχνευθούν κατάλοιπα φαρμακούχων προμειγμάτων σε ζώα στα οποία έχει χορηγηθεί φαρμακούχος ζωοτροφή, των οποίων το κρέας ή άλλα προϊόντα ζωικής προέλευσης προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση.
- **λαμβάνουν** δείγματα τα οποία αποστέλλουν σε ενδεδειγμένο Χημείο για ποιοτική και ποσοτική ανάλυση
- **προβαίνουν** στην δέσμευση/κατάσχεση φαρμακούχων ζωοτροφών στην περίπτωση κατά την οποία εύλογα πιστεύεται ότι διαπράχθηκε παράβαση ή αδίκημα δυνάμει των παρόντων

Νόμων ή/και Κανονισμών. Εάν κριθεί αναγκαίο προβαίνουν στην κατάσχεση των φαρμακούχων ζωοτροφών για το χρονικό διάστημα των δύο μηνών, μέχρι να εξακριβωθεί μετά από διερεύνηση εάν υπάρχει διοικητικό ή ποινικό αδίκημα. Οι πιο πάνω φαρμακούχες ζωοτροφές θα χρησιμοποιηθούν ως αποδεικτικά στοιχεία σε περίπτωση ποινικού αδικήματος. Εκεί που κρίνεται αναγκαίο γίνεται καταστροφή των ακατάλληλων φαρμακούχων ζωοτροφών/ενδιάμεσων προϊόντων.

Κατά τη διεξαγωγή των επιθεωρήσεων, οι Επιθεωρητές ελέγχουν τους παρασκευαστές φαρμακούχων ζωοτροφών/ενδιάμεσων προϊόντων εάν χρησιμοποιούν το φαρμακούχο πρόμειγμα σύμφωνα με την άδεια κυκλοφορίας του.

Ελευθερία από τη σύγκρουση συμφερόντων

Οι Εντεταλμένοι Επιθεωρητές υπογράφουν κάθε χρόνο το έντυπο «κώδικας δεοντολογίας» και την δήλωση εμπιστευτικότητας και σύγκρουσης συμφερόντων και είναι αμερόληπτοι στην πραγματοποίηση των καθηκόντων τους.

7.7 Εκπαίδευση

Με βάση τις οδηγίες του Διευθυντή των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών ο κάθε Επιθεωρητής πρέπει να λαμβάνει σχετική και δομημένη κατάρτιση μέσα στον τομέα ευθύνης του σε τρέχουσα βάση που καλύπτει τη νέα νομοθεσία και τη διαδικαστική και τεχνολογική ανάπτυξη.

Επίσης οι επιθεωρητές είναι υποχρεωμένοι και απαιτείται να παρακολουθούν διάφορα επιμορφωτικά σεμινάρια που αφορούν και έχουν άμεση σχέση με την υγιεινή και ασφάλεια των ζωοτροφών τόσο σε τοπικό επίπεδο αλλά και σε διεθνές επίπεδο (π.χ. ΤΑΙΕΧ)

7.8 Συνεργασία με άλλες Υπηρεσίες

Για την αποδοτικότερη εφαρμογή των σχετικών Νόμων και Κανονισμών οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες συνεργάζονται με :

➤ *Λειτουργούς του Τμήματος Γεωργίας, οι οποίοι από κοινού με τους Εντεταλμένους Επιθεωρητές των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών διενεργούν επιθεωρήσεις διερευνήσεων σε περιπτώσεις εντοπισμού καταλοίπων (π.χ. αντιβιοτικών) στις ζωοτροφές και σε περιπτώσεις εκτός προδιαγραφών χρήσης επιτρεπόμενων προσθετικών. Επιπρόσθετα, οι Λειτουργοί του Τμήματος Γεωργίας ειδοποιούν τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες σε περίπτωση που θα εντοπίσουν υποστατικά παρασκευής φαρμακούχων ζωοτροφών τα οποία δεν έχουν εξασφαλίσει την σχετική άδεια.*

➤ *Τις Υγειονομικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας, οι οποίες έχουν οριστεί ως το Εθνικό Σημείο Επαφής για το RASFF στην Κύπρο. Πληροφορούν άμεσα τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες όταν υπάρχει επίσημη ειδοποίηση από την Ε.Ε. για παρουσία μολυσμένης ή επικίνδυνης φαρμακούχου ζωοτροφής ή/και φαρμακούχου προμείγματος. Σε τέτοια περίπτωση λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για να αποτραπεί η εισαγωγή, διακίνηση, κυκλοφορία και χρήση αυτής της φαρμακούχου ζωοτροφής από τους διανομείς, εμπορικούς και μη εμπορικούς μύλους καθώς και από τους κτηνοτρόφους.*

➤ Τη *Γενική Εισαγγελία της Δημοκρατίας (Νομική Υπηρεσία)*, μέσω της οποίας προωθούνται καταγγελίες στο δικαστήριο στην περίπτωση που οι Επιθεωρητές διαπιστώνουν παράβαση των σχετικών Νόμων και Κανονισμών.

7.9 Υποχρεώσεις και απαιτήσεις για την παρασκευή φαρμακούχων ζωοτροφών

Οι επιθεωρήσεις επικεντρώνονται κυρίως στον έλεγχο σε σχέση με τις διατάξεις των Κανονισμών και των Νόμων και διεξάγονται παρουσία του Υπεύθυνου του υποστατικού μετά από σχετική ενημέρωση του. Κατά την επιθεώρηση οι επιθεωρητές χρησιμοποιούν τυποποιημένο κατάλογο ερωτήσεων που αφορούν τα κρίσιμα σημεία ελέγχου (check list). Μετά την ολοκλήρωση της επιθεώρησης, δίδεται στον επιθεωρούμενο υπογεγραμμένο και από τον επιθεωρητή και τον επιθεωρούμενο αντίγραφο του check list.

Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες δίνουν προτεραιότητα στον έλεγχο των εμπορικών μύλων λόγω του μεγάλου όγκου παρασκευής φαρμακούχων ζωοτροφών.

7.10 Έντυπα και έγγραφα για υπηρεσιακή χρήση

- ❑ Αίτηση για έκδοση άδειας παρασκευής φαρμακούχων ζωοτροφών/ενδιάμεσων προϊόντων.
- ❑ Αίτηση για έκδοση άδειας διάθεσης φαρμακούχων ζωοτροφών
- ❑ Αίτηση για επιθεώρηση υποστατικών παρασκευής φαρμακούχων ζωοτροφών/ ενδιάμεσων προϊόντων και διάθεσης φαρμακούχων ζωοτροφών.
- ❑ Έντυπο παρατηρήσεων – υποδείξεων προς τον αιτήτη.
- ❑ Άδεια παρασκευής φαρμακούχων ζωοτροφών.
- ❑ Άδεια διάθεσης φαρμακούχων ζωοτροφών.
- ❑ Άδεια παρασκευής ενδιάμεσων προϊόντων.
- ❑ Έντυπο παραλαβής αιτήσεων για έκδοση/ανανέωση άδειας παρασκευής φαρμακούχων ζωοτροφών/ενδιάμεσων προϊόντων (check list).
- ❑ Έντυπο επιθεώρησης υποστατικών παρασκευής φαρμακούχων ζωοτροφών/ ενδιάμεσων προϊόντων (check list).
- ❑ Έκθεση επιθεώρησης εγκατάστασης παρασκευής φαρμακούχων ζωοτροφών / ενδιάμεσων προϊόντων.

7.11 Συνεχής παρακολούθηση

Οι συνεχείς έλεγχοι περιλαμβάνουν επιθεωρήσεις επιτήρησης, οι οποίες διεξάγονται σύμφωνα πάντα με τον είδος του υποστατικού και το επίπεδο συμμόρφωσης με τους Κανονισμούς και Νομοθεσίες και καταρτίζεται σχετικό ετήσιο πρόγραμμα δράσης. Το πρόγραμμα αυτό οργανώνεται, ελέγχεται και αναθεωρείται ετησίως και περιλαμβάνει ένα συνδυασμό ολοκληρωμένων ελέγχων σε όλους τους τομείς και δραστηριότητες σύμφωνα πάντα με τις πρόνοιες των Κανονισμών των Φαρμακούχων Ζωοτροφών.

7.12 Προτεραιότητες

Προκειμένου να καθοριστεί η σαφής κατεύθυνση με απώτερο σκοπό την προστασία της υγεία των ζώων και κατ'επέκταση της δημόσιας υγείας, μέσω της ορθής χρήσης και παρασκευής των φαρμακούχων ζωοτροφών, καθορίστηκαν προτεραιότητες, οι οποίες συνδέονται άμεσα με τους στόχους του στρατηγικού σχεδίου για το 2013 ως το 2015.

- Ασφάλεια της τροφικής αλυσίδας και της προστασίας των ζώων.
- Άμεση αντιμετώπιση και παρεμπόδιση παρασκευής φαρμακούχων ζωοτροφών/ενδιάμεσων προϊόντων για υποστατικά που δεν τηρούν τους κανόνες καλής παρασκευής, νοθεύουν και μεταπωλούν μολυσμένα προϊόντα και η σήμανση δεν είναι σύμφωνη με τις προδιαγραφές του εγκεκριμένου φαρμακούχου προμείγματος που έχει χρησιμοποιηθεί.
- Παροχή κατάλληλων, στοχοθετημένων, συγκεκριμένων και τεκμηριωμένων οδηγιών, προς τους παρασκευαστές φαρμακούχων ζωοτροφών/ενδιάμεσων προϊόντων και διανομείς φαρμακούχων ζωοτροφών.
- Παροχή βοήθειας, συμβουλές και υποστήριξη στους καταναλωτές, για προστασία της δημόσιας υγείας και της υγείας των ζώων.

7.13 Μέτρα για εξασφάλιση της συμμόρφωσης με τα λειτουργικά κριτήρα του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004

Έχουν ληφθεί όλα τα απαραίτητα μέτρα για την αμερόληπτη εκπλήρωση όλων των καθηκόντων από τους εντεταλμένους επιθεωρητές. Παρακάμπτονται όλα τα εμπόδια από εσωτερικό ή εξωτερικό παράγοντα τα οποία θα επηρέαζαν αρνητικά το έργο των επιθεωρητών.

- **Εξοπλισμός για τις ανάγκες των ελέγχων:** η αρμόδια αρχή έχει λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα έτσι ώστε οι επιθεωρητές να έχουν στην διάθεση τους όλο τον απαραίτητο εξοπλισμό, για την καλύτερη διεκπεραίωση του έργου τους.
- **Νομική κάλυψη των επιθεωρητών:** σύμφωνα με τους πιο πάνω Κανονισμούς παρέχεται η ελεύθερη είσοδος για σκοπούς ελέγχου σε όλες τις εγκαταστάσεις που σχετίζονται με τις φαρμακούχες ζωοτροφές/ενδιάμεσα προϊόντα καθώς και η παροχή κάθε διευκόλυνσης από τους υπεύθυνους των εγκαταστάσεων για την επιτέλεση του έργου των επιθεωρητών.

8. Εκπαίδευση Προσωπικού

8.1 Στόχος

Η εκπαίδευση του ανθρωπίνου δυναμικού των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών και η ενίσχυση των ικανοτήτων τους για την εκτέλεση ελέγχων για την ασφάλεια των τροφίμων

8.2 Τομείς- Πεδία

- Τομέας Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας
- Τομέας Υγείας και Ευημερίας των Ζώων
- Κλάδος Εργαστηρίων Ελέγχου Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης
  - Τμήμα Ελέγχου Κρέατος Προϊόντων Κρέατος & Κρεατοπαρασκευασμάτων
  - Τμήμα Ελέγχου Γάλακτος και Γαλακτοκομικών Προϊόντων
  - Τμήμα Παθογόνων Οργανισμών
- Τμήμα Ελέγχου Καταλοίπων Κτηνιατρικών Φαρμακευτικών Ουσιών
- Κλάδος Φαρμάκων και Φαρμακευτικών Προϊόντων
- Επαρχιακά Κτηνιατρικά Γραφεία :
  - Λευκωσίας
  - Λεμεσού
  - Πάφου
  - Λάρνακα
  - Αμμοχώστου
- Αγροτικοί Κτηνιατρικοί Σταθμοί:
  - Νήσου
  - Ακακίου
  - Σκαρίνου
  - Αυδήμου
  - Πόλης Χρυσοχούς
- Συνοριακά Κέντρα Κτηνιατρικών Ελέγχων
  - Λιμάνι Λεμεσού
  - Αεροδρόμιο Λάρνακας

8.3 Προσδιορισμός (εκτίμηση) των αναγκών της εκπαίδευσης του προσωπικού που εκτελεί τους πιο κάτω επίσημους ελέγχους

Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες διαθέτουν ένα σύστημα ηλεκτρονικής ενημέρωσης προς τους Κτηνιατρικούς Λειτουργούς σχετικά με τα σεμινάρια που διεξάγονται τόσο στο εξωτερικό όσο και στο εσωτερικό.

Ο κάθε Κτηνιατρικός Λειτουργός αξιολογεί και αιτείται έγκριση για εκπαίδευση με βάση τα καθήκοντα που εκτελεί, την αναγκαιότητα εφαρμογής εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας ή τη συμμετοχή του σε συνεδριάσεις Ευρωπαϊκών ή Διεθνών Οργανισμών.

Η αίτηση αξιολογείται ανάλογα από το Διευθυντή των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών και αποστέλλεται στο Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος για τελική έγκριση.

Η εκτίμηση των αναγκών εκπαίδευσης των Κτηνιατρικών Επιθεωρητών γίνεται από τους Προϊσταμένους και Συντονιστές ανάλογα με τον τρόπο εφαρμογής της εθνικής νομοθεσίας, προγραμμάτων περιορισμού εξάλειψης ζωικών ασθενειών, σχέδιο αναγνώρισης και καταγραφής των ζώων, επιθεώρηση και έγκριση εγκαταστάσεων τροφίμων ζωικής προέλευσης κλπ.

Γίνεται επίσης πρακτική εξάσκηση.

8.4 Ύλη Εκπαίδευσης

Τα εκπαιδευτικά σεμινάρια τα οποία πραγματοποιούνται για ενδοτμηματικούς σκοπούς για εκπαίδευση των επιθεωρητών, γίνονται από Κτηνιατρικούς Λειτουργούς. Η ύλη της εκπαίδευσης καθορίζεται από τον εκπαιδευτή με βάση την εθνική και κοινοτική νομοθεσία.

Η ύλη της εκπαίδευσης ετοιμάζεται σε διαφάνειες για χρήση κατά την διάρκεια της εκπαίδευσης. Δίνονται αντίγραφα σε όλους τους συμμετέχοντες. Επίσης δίνονται αντίγραφα της νομοθεσίας που είναι σχετική με το θέμα του σεμιναρίου.

8.5 Παροχή και Αξιολόγηση Εκπαίδευσης - Τρόπος Εκπαίδευσης

Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες έχουν ως κύριο μέλημα τους τη συνεχή εκπαίδευση τόσο του νεοεισερχόμενου προσωπικού όσο και του υφιστάμενου προσωπικού

Αυτό επιτυγχάνεται με δυο μεθόδους

Εξωτερικό : Άμεση συνεργασία με Διεθνείς και Ευρωπαϊκούς Οργανισμούς (π.χ. ΤΑΙΕΧ) και τη συμμετοχή του προσωπικού μας σε εκπαιδευτικά σεμινάρια, ευρωπαϊκά και παγκόσμια συνέδρια, επισκέψεις σε αρμόδιες αρχές και διαπιστευμένα εργαστήρια της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Εσωτερικό: Διοργάνωση Ευρωπαϊκών Σεμιναρίων στην Κύπρο κάτω από την ευθύνη Ευρωπαϊκών Οργανισμών (ΤΑΙΕΧ. ΕΥΦΜΔ), πρόσκληση εμπειρογνομόνων από το εξωτερικό για την πραγματοποίηση λιγομέρων εκπαιδευτικών σεμιναρίων στο προσωπικό των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών, οργάνωση σεμιναρίων σε θέματα που αφορούν και άλλα Τμήματα ή/και Υπουργεία (π.χ. Άσκηση εφαρμογής του Έκτακτου Σχεδίου δράσης της Γρίπης των Πτηνών) και πληθώρα ολοημέρων σεμιναρίων από Ανώτερους Κτηνιατρικούς Λειτουργούς για την ενημέρωση του προσωπικού σχετικά με τη νέα Ευρωπαϊκή Νομοθεσία, η πρακτική εφαρμογή των Ευρωπαϊκών Οδηγιών και Κανονισμών.

Επίσης οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες είναι σε άμεση επαφή και συνεργασία με την Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης για την πραγματοποίηση σεμιναρίων γενικού περιεχομένου που είναι όμως απαραίτητα για την ομαλή ένταξη λειτουργών στην Δημοσία Υπηρεσία.

8.6 Αξιολόγηση Εκπαίδευσης

Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες ακολουθούν τον "Περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμο" του 1990 έως 2006 για την αξιολόγηση όλων των λειτουργών της για τη διεκπεραίωση των καθηκόντων τους .

Επιπλέον σε περιπτώσεις όπου απαιτείται ανάλογα με το θέμα του σεμιναρίου διεξάγεται και γραπτή εξέταση .

Η οργάνωση του Πυρήνα Μάθησης, που αποτελείται από λειτουργούς και έχει την αρμοδιότητα της υλοποίησης εκπαιδευτικών προγραμμάτων που είναι απαραίτητα για την επιπλέον εκπαίδευση του προσωπικού.

8.7 Οικονομικοί Πόροι

Κάθε χρόνο καθορίζεται στον ετήσιο προϋπολογισμό των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών, οι εγκεκριμένοι οικονομικοί πόροι βάσει των οποίων καθορίζονται τα ετήσια έξοδα για την διεξαγωγή των εκπαιδευτικών σεμιναρίων, την συμμετοχή των Λειτουργών σε συναντήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ.α. Σημειώνεται ότι αρκετές από τις

επισκέψεις στο εξωτερικό για εκπαιδευτικούς λόγους καλύπτονται από κονδύλια της Ευρωπαϊκής Ένωσης

8.8 Κατάρτιση Αρχείου

Για κάθε σεμινάριο που πραγματοποιείται στην Κύπρο, οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες διαθέτουν αρχείο όπου συμπεριλαμβάνονται οι προσκλήσεις, οι παρουσιάσεις, οι λίστες των συμμετεχόντων και το δείγμα πιστοποιητικού συμμετοχής.

Για σεμινάρια που πραγματοποιούνται στο εξωτερικό, ο συμμετέχων έχει την υποχρέωση υποβολής γραπτής έκθεσης στο Διευθυντή Κτηνιατρικών Υπηρεσιών, στο Γενικό Διευθυντή Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος καθώς και σε οποιοδήποτε λειτουργό της Υπηρεσίας που αφορά το συγκεκριμένο θέμα, παραθέτοντας τις συμβατικές πληροφορίες που έχει λάβει κατά τη διάρκεια του σεμιναρίου.

10. Σχέδια Εκτάκτου Ανάγκης και Αμοιβαίας Αρωγής.

Έχουν ήδη υποβληθεί στην Επιτροπή και εγκριθεί αριθμός σχεδίων εκτάκτου ανάγκης που αφορούν την Υγεία των Ζώων. Το σχέδιο διαχείρισης κρίσεων για τρόφιμα και ζωοτροφές έχει ετοιμασθεί από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, ενοποιήθηκε με το σχέδιο διαχείρισης κρίσεων του Τμήματος Γεωργίας και των Υγειονομικών Υπηρεσιών και στάλθηκε στην Επιτροπή από τις Υγειονομικές Υπηρεσίες που είναι το σημείο αναφοράς της Κύπρου. (βλέπε σχέδιο διαχείρισης κρίσης τροφίμων και ζωοτροφών).

10 Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου

Με βάση τον Κοινοτικό Κανονισμό (ΕΚ) αρ. 882/2004, άρθρο 4, παράγραφος 6, οι Αρμόδιες Αρχές των Κρατών μελών, διενεργούν εσωτερικούς ελέγχους, ώστε να διασφαλίζεται ότι επιτυγχάνονται οι στόχοι του εν λόγω Κανονισμού.

Στην Κοινοτική Απόφαση 2006/677/ΕΚ, παρατίθενται οι κατευθυντήριες γραμμές που καθορίζουν τα κριτήρια για τη διεξαγωγή των ελέγχων σχετικά με τους επίσημους ελέγχους της συμμόρφωσης προς τη νομοθεσία περί ζωοτροφών και τροφίμων.

Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου (ΥΕΕ) διορίζεται από το Διευθυντή Κτηνιατρικών Υπηρεσιών μετά την σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος. Είναι ανεξάρτητη, λειτουργεί με διαφάνεια και στόχος της είναι να εξακριβώνει αν οι επίσημοι έλεγχοι που διενεργούνται από την Αρμόδια Αρχή σχετικά με την εφαρμογή της νομοθεσίας των τροφίμων και υγείας των ζώων, εφαρμόζονται αποτελεσματικά.

Η ΥΕΕ αφού διενεργήσει έλεγχο, συντάσσει έκθεση σε κάθε περίπτωση στην οποία καταγράφονται τα ευρήματα, και στην συνέχεια κοινοποιείται άμεσα στους ενδιαφερόμενους για λήψη των διορθωτικών μέτρων μέσα σε καθορισμένα χρονοδιαγράμματα.

Ο επιθεωρούμενος τομέας κοινοποιεί στην ΥΕΕ τα διορθωτικά μέτρα που λαμβάνει και στην συνέχεια γίνεται επιβεβαιωτική επιθεώρηση για επαλήθευση των διορθωτικών ενεργειών που έχουν ληφθεί.

10.1 Διαδικασία διεξαγωγής εσωτερικών ελέγχων

10.1.1 Εναρκτήρια Συνάντηση

Στην εναρκτήρια συνάντηση η ΥΕΕ ενημερώνει το προσωπικό που εμπλέκεται στην επιθεώρηση για τους στόχους και τον σκοπό της επιθεώρησης και οι Λειτουργοί του τομέα

που θα επιθεωρηθεί κάνουν παρουσίαση σχετικά με τις αρμοδιότητες του τομέα. Δηλαδή γίνεται παρουσίαση όλων των δραστηριοτήτων και δίνονται οι απαραίτητες διευκρινήσεις προς την ΥΕΕ.

10.1.2. Επιθεώρηση Κεντρικής Υπηρεσίας

Στην Κεντρική Υπηρεσία γίνεται έλεγχος για να διαπιστωθεί η εφαρμογή της νομοθεσίας. Η νομοθεσία εφαρμόζεται μέσα από τις εγκυκλίους και τις οδηγίες που κοινοποιούνται στις Επαρχίες. Γίνεται έλεγχος των φακέλων που διατηρούνται σε κεντρικό επίπεδο και έλεγχος της διαδικασίας έκδοσης έγκρισης και εγγραφής των εγκαταστάσεων και εκμεταλλεύσεων, αντίστοιχα.

10.1.3 Επιθεωρήσεις Επαρχιακών Γραφείων

Κατά τις επισκέψεις στα ΕΚΓ διαπιστώνεται η οργανωτική δομή του τομέα που ελέγχεται καθώς και η αποτελεσματικότητα των ελέγχων που διενεργούνται. Γίνεται έλεγχος των φακέλων και των προγραμμάτων που τηρούνται και εφαρμόζονται στα ΕΚΓ καθώς και της συμμόρφωσής τους με τις οδηγίες και εγκυκλίους που αποστέλλει η Κεντρική Υπηρεσία. Επίσης γίνεται έλεγχος για την ύπαρξη και τη σωστή χρήση του αναγκαίου εξοπλισμού που χρησιμοποιείται κατά τους Επίσημους Ελέγχους.

10.1.4 Επιθεωρήσεις εγκαταστάσεων / εκμεταλλεύσεων

Ανάλογα με το θέμα/τομέα που διενεργείται ο έλεγχος γίνονται και οι ανάλογοι έλεγχοι στις εγκαταστάσεις ή κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις.

10.1.5. Καταληκτική συνάντηση

Κατά την καταληκτική συνάντηση η ΥΕΕ εκθέτει τα ευρήματά του ελέγχου. Στην καταληκτική συνάντηση παρευρίσκονται όλοι οι εμπλεκόμενοι Λειτουργοί, γίνεται συζήτηση των ευρημάτων και δίδονται οι αναγκαίες πληροφορίες και διευκρινήσεις.

10.1.6. Προκαταρκτική Έκθεση

Με το τέλος του ελέγχου και σε διάστημα εικοσιπέντε (25) εργάσιμων ημερών αποστέλλεται από την ΥΕΕ στο Διευθυντή η προκαταρκτική έκθεση στην οποία αναφέρονται όλα τα ευρήματα της ΥΕΕ. Με την λήψη της προκαταρκτικής έκθεσης και σε διάστημα δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών υποβάλλονται σε περίπτωση που υπάρχουν, τα σχόλια/παρατηρήσεις από τον ελεγχόμενο τομέα/θέμα.

10.1.7. Τελική Έκθεση

Με την λήψη των σχολίων/παρατηρήσεων από τον ελεγχόμενο τομέα/θέμα, σε διάστημα δέκα (10) εργάσιμων ημερών αποστέλλεται από την ΥΕΕ η τελική έκθεση. Η τελική έκθεση αποτελεί το επίσημο έγγραφο βάσει του οποίου ο ελεγχόμενος τομέας/θέμα προβαίνει σε διορθωτικές ενέργειες για επίλυση τυχόν ελλείψεων που εντοπίστηκαν.

10.1.8. Διορθωτικές Ενέργειες

Με την λήψη της τελικής έκθεσης και σε διάστημα εικοσιπέντε (25) εργάσιμων ημερών ο ελεγχόμενος τομέας/θέμα αποστέλλει στην ΥΕΕ το πλάνο δράσης και λήψης διορθωτικών ενεργειών σε σχέση με τις ελλείψεις που εντοπίστηκαν.

10.1.9. Επαλήθευση διορθωτικών ενεργειών

Με την λήψη του πλάνου δράσης και των διορθωτικών ενεργειών και βάσει των χρονοδιαγραμμάτων που τίθενται από τον ελεγχόμενο τομέα/θέμα, γίνεται προγραμματισμός επιβεβαιωτικής επιθεώρησης. Κατά την επιβεβαιωτική επιθεώρηση γίνεται επαλήθευση της λήψης και της αποτελεσματικότητας των διορθωτικών ενεργειών.

11. Μέτρα για εξασφάλιση της συμμόρφωσης με τα κριτήρια του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004.

Η Αρμόδια Αρχή εξασφαλίζει με τις υπάρχοντες διαδικασίες ότι οι έλεγχοι γίνονται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μην διαφεύγει του ελέγχου κανένα στάδιο παραγωγής τροφίμων.

12. Αναθεώρηση και προσαρμογή των εθνικών Σχεδίων Ελέγχου

Το Πολυετές Εθνικό Σχέδιο Ελέγχου είναι δυνατό να αναθεωρηθούν και προσαρμοστούν και η Επιτροπή θα ενημερώνεται άμεσα όταν παρατηρηθούν αλλαγές:

- i. Στη νομοθεσία
- ii. Αλλαγή στη δομή της Υπηρεσίας
- iii. Ανάδειξη νέων κινδύνων για τη Δημόσια Υγεία
- iv. Αποτελέσματα εσωτερικού ελέγχου
- v. Αποτελέσματα των ελέγχων των οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- vi. Νέα Επιστημονικά δεδομένα
- vii. Οποιαδήποτε τροποποίηση των οδηγιών βάσει του άρθρου 43 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882 /2004

Η αναθεώρηση θα γίνεται από τους προϊσταμένους των τομέων σε συνεργασία με τους υπεύθυνους λειτουργούς και θα αναφέρονται στην ετήσια έκθεση αναφορά.

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2: ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ
ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΟ ΧΗΜΕΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2. Α- ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

1. Εισαγωγή

Το τρίτο Πολυετές Εθνικό Σχέδιο Ελέγχου (ΠΕΣΕ), έχει ετοιμαστεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004 της 29^{ης} Απριλίου 2004 για τη διενέργεια επίσημων ελέγχων για συμμόρφωση προς τη νομοθεσία περί ζωοτροφών και τροφίμων καθώς και την υγεία και καλή διαβίωση των ζώων και την απόφαση 2007/363/ΕΚ, για κατευθυντήριες γραμμές οι οποίες βοηθούν τα Κράτη Μέλη στην κατάρτιση των Ενιαίων Ολοκληρωμένων Πολυετών Εθνικών Σχεδίων Ελέγχου. Ο Κανονισμός αυτός και η απόφαση καθορίζουν τις αρχές και τις κατευθυντήριες γραμμές πάνω στις οποίες έχει βασιστεί ο καταρτισμός των ολοκληρωμένων Πολυετών Εθνικών Σχεδίων Ελέγχου. Επιπρόσθετα, κατά την ετοιμασία τους έχουν ληφθεί υπόψη οι παρατηρήσεις των επιθεωρητών της Ε.Ε. κατά τις εκάστοτε επισκέψεις και ειδικούς ελέγχους στην Κύπρο.

Ο σκοπός των Πολυετών Εθνικών Σχεδίων Ελέγχου είναι η βελτίωση της συνοχής, ομοιομορφίας και της αποτελεσματικότητας των επίσημων ελέγχων που ασκούνται εντός των Κρατών Μελών, με στόχο την διασφάλιση της ποιότητας και της ασφάλειας των τροφίμων ώστε να εξασφαλίζεται, στο μέγιστο δυνατό βαθμό, η προστασία της υγείας και τα δικαιώματα των καταναλωτών. Κάθε Κράτος Μέλος έχει υποχρέωση για καταρτισμό πολυετών εθνικών σχεδίων ελέγχων για τα τρόφιμα, για περίοδο τριών μέχρι πέντε ετών.

Το Ολοκληρωμένο Πολυετές Εθνικό Σχέδιο Ελέγχου καλύπτει όλο το νομοθετικό πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΚ) 882/2004, συμπεριλαμβανομένης της υγείας των φυτών και στοχεύει στην άσκηση των επίσημων ελέγχων με ορθό και αποτελεσματικό τρόπο με βάση τις αρχές της διαφάνειας και εμπιστευτικότητας. Οι αρμόδιες αρχές έχουν οργανώσει συστήματα ελέγχων των αρμοδίων υπηρεσιών για σκοπούς αξιολόγησης και επαλήθευσης της ορθότητας και αποτελεσματικότητας των επίσημων ελέγχων.

Οι έλεγχοι οργανώνονται, βάσει προτεραιοτήτων και στόχων, που καθορίζονται από τις Αρμόδιες Αρχές και αφορούν την περίοδο εφαρμογής των Πολυετών Εθνικών Σχεδίων Ελέγχου 1.1.2013 – 31.12.2015.

2. Ορισμός των Αρμοδίων Αρχών

Όσον αφορά τον τομέα ελέγχου των τροφίμων (μη ζωικής προέλευσης) αρμοδιότητα έχουν οι Υγειονομικές Υπηρεσίες (Υ.Υ.) και το Γενικό Χημείο του Κράτους (ΓΧΚ) που υπάγονται στο Υπουργείο Υγείας. Το ΓΧΚ ελέγχει τρόφιμα ζωικής προέλευσης που δειγματοποιούνται από τις αρμόδιες Κτηνιατρικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος. Σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, έχουν καθοριστεί οι πιο κάτω αρχές σαν αρμόδιες για την οργάνωση και άσκηση των επίσημων ελέγχων, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 882/2004:

- α. Υγειονομικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας** έχουν την αρμοδιότητα άσκησης επίσημων ελέγχων σε όλα τα στάδια της τροφικής αλυσίδας των τροφίμων μη ζωικής προέλευσης περιλαμβανομένου του μελιού και των παγωτών. Στις αρμοδιότητες τους δεν συμπεριλαμβάνεται η πρωτογενή παραγωγή τροφίμων φυτικής προέλευσης. Πέραν τούτου έχουν την ευθύνη των ελέγχων στο επίπεδο του λιανικού εμπορίου των τροφίμων ζωικής προέλευσης, εκτός από τα νωπά και κατεψυγμένα κρέατα. Οι επίσημοι έλεγχοι στοχεύουν στην εφαρμογή των προνοιών της Κοινοτικής νομοθεσίας για τα τρόφιμα. Εκτός από την Κοινοτική

Νομοθεσία, εφαρμόζουν και την Εθνική Νομοθεσία, όπως έχει εναρμονιστεί. Σχετικός κατάλογος επισυνάπτεται στο **Παράρτημα Υ.Υ.Ι.**

β. Το Γενικό Χημείο του Κράτους (ΓΧΚ) είναι το Επίσημο Εργαστήριο Ελέγχου σύμφωνα και με τους Περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) Νόμους του 1996-2006, για χημικές, μικροβιολογικές/βιολογικές αναλύσεις τροφίμων και πόσιμου νερού, αξιολόγηση των αποτελεσμάτων και σχετική εκτίμηση κινδύνου. Είναι διαπιστευμένο σε μεγάλο εύρος δοκιμών/αναλύσεων βάσει του διεθνούς και ευρωπαϊκού προτύπου EN/ISO IEC 17025:2005 και σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004. Παράλληλα εφαρμόζει σχετική εναρμονισμένη έρευνα και προγράμματα επιτήρησης, παρακολούθησης και ελέγχου στα πιο πάνω πεδία, σύμφωνα με τα σχετικά Ολοκληρωμένα Πολυετή Εθνικά Σχέδια Ελέγχου (βλ. κατωτέρω).

Τα εν λόγω προγράμματα σχεδιάζονται σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Κράτους που είναι: (α) Οι Υγειονομικές Υπηρεσίες των Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας και των Δήμων, (β) Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες και το Τμήμα Γεωργίας του Υπουργείου Γεωργίας Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

Τα προγράμματα στο μέτρο του δυνατού, έχουν προληπτικό χαρακτήρα και τα δείγματα λαμβάνονται από κρίσιμα σημεία ελέγχου που καλύπτουν διάφορα στάδια της τροφικής αλυσίδας (εισαγωγή, πρωτοταγής αποθήκευση, βιομηχανία, μαζική κατανάλωση) και από την αγορά. Σε μερικές περιπτώσεις η δειγματοληψία είναι ένας συνδυασμός τυχαίας και στοχευμένης δειγματοληψίας.

Ο σχεδιασμός των προγραμμάτων βασίζεται σε προτεραιότητες ανάλογα με το βαθμό του κινδύνου και ιδιαίτερα σε αποκλίσεις από την νομοθεσία και εκ των προτέρων γνωστά προβλήματα, εμπειρίες, πληροφορίες από το Σύστημα Ταχείας Ενημέρωσης της Ε.Ε. (RASFF) και επικεντρώνεται σε ευαλλοίωτα και βασικά είδη διατροφής ή και τρόφιμα που καταναλώνονται συχνά σε αυξημένες ποσότητες και ιδιαίτερα από ευαίσθητες ομάδες του πληθυσμού (π.χ. παιδιά).

Επιπλέον, το Γενικό Χημείο του Κράτους είναι και το **Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς** για πολλά πεδία χημικών, μικροβιολογικών/βιολογικών αναλύσεων τροφίμων (βλ. κατωτέρω).

2.1. Συντονισμός και Συνεργασία

Το συντονιστικό ρόλο των πιο πάνω υπηρεσιών έχει το **Συμβούλιο Ασφάλειας των Τροφίμων** το οποίο έχει συσταθεί με τις Υπουργικές αποφάσεις 57.682 της 9.4.2004 και 60.959 της 19.4.2004. Του Σ.Α.Τ. προΐσταται ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Υγείας και συμμετέχουν ως μέλη οι Διευθυντές των πιο πάνω κάτω υπηρεσιών και οι αντικαταστάτες τους:

- Διευθύντρια Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας
- Διευθύντρια Γενικού Χημείου του Κράτους
- Διευθυντής Κτηνιατρικών Υπηρεσιών
- Διευθυντής Τμήματος Γεωργίας
- Πρόεδρος του Συνδέσμου Καταναλωτών και
- Πρόεδρος της Ένωσης Δήμων.

Το Σ.Α.Τ. έχει ορίσει σαν πρόσωπο επαφής για την υποβολή των Πολυετών Εθνικών Σχεδίων Ελέγχου την Κτηνιατρική Λειτουργό κα. Πόπη Κυριακίδου.

Για σκοπούς καλύτερου συντονισμού μεταξύ των αρμοδίων αρχών, έχουν γίνει διευθετήσεις για συναντήσεις μεταξύ των εκπροσώπων αυτών τουλάχιστο δύο φορές το χρόνο, τον Ιανουάριο για ανασκόπηση των αποτελεσμάτων του προηγούμενου χρόνου και το Μάιο για παρακολούθηση του βαθμού εφαρμογής των σχεδίων και για την ετοιμασία της ετήσια έκθεση για τον προηγούμενο χρόνο.

Σε περίπτωση εντοπισμού σοβαρού προβλήματος που αφορά θέματα ασφάλειας τροφίμων συγκαλείται σύσκεψη εκπροσώπων των Υγειονομικών Υπηρεσιών και του Γενικού Χημείου του Κράτους ή και εκπροσώπου των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών εάν αφορά τρόφιμο ζωικής προέλευσης.

2.2. Σημείο Επαφής

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	
Διεύθυνση:	Προδρόμου 1 1449, Λευκωσία, Κύπρος
Ηλεκτρονική Διεύθυνση:	perm.sec@moh.gov.cy
Τηλέφωνο:	+ 357 22605318
Τηλεομοιότυπο:	+ 357 22605701
Ιστοσελίδα:	www.moh.gov.cy

Άτομο Επαφής Υγειονομικών Υπηρεσιών

Προϊστάμενος Υγειονομικών Υπηρεσιών Κύριος Γιώργος Γιωργαλλάς	
Διεύθυνση:	Προδρόμου 1 1449, Λευκωσία, Κύπρος
Ηλεκτρονική Διεύθυνση:	ggeorgallas@moh.gov.cy
Τηλέφωνο:	+ 357 22605554
Τηλεομοιότυπο:	+ 357 22305345
Ιστοσελίδα:	www.moh.gov.cy

Άτομο Επαφής του Γενικού Χημείου του Κράτους

Διευθύντρια Γενικού Χημείου του Κράτους Δρ Πόπη Κανάρη	
Διεύθυνση:	Κίμωνος 44 1451, Λευκωσία, Κύπρος
Ηλεκτρονική Διεύθυνση:	pkanari@sgl.moh.gov.cy
Τηλέφωνο:	+ 357 22809110
Τηλεομοιότυπο:	+ 357 22316434
Ιστοσελίδα:	www.moh.gov.cy/sgl

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2Α- ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

1. Γενικοί Εθνικοί Στρατηγικοί Στόχοι

Οι κύριοι στόχοι των Κυπριακών Πολυετών Σχεδίων Ελέγχου (ΠΕΣΕ), είναι ευθυγραμμισμένοι με αυτούς που περιλαμβάνονται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 882/2004. και είναι οι ακόλουθοι:

1.1 Γενικοί στόχοι

1. Η διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής της σχετικής Κοινοτικής και Εθνικής νομοθεσίας με στόχο την εξασφάλιση της ποιότητας, θρεπτικής αξίας και ασφάλειας των τροφίμων, της χημικής τους σύστασης (πρόσθετα, προσμίξεις, υπολείμματα), της μικροβιολογικής και βιολογικής τους κατάστασης (GMOs).
2. Η διασφάλιση της ύπαρξης αποτελεσματικού συστήματος επίσημων ελέγχων, σε όλα τα στάδια της τροφικής αλυσίδας εκτός από την πρωτογενή παραγωγή τροφίμων φυτικής προέλευσης, που περιλαμβάνει την εισαγωγή από τρίτες χώρες, την παραγωγή, την επεξεργασία, την αποθήκευση και την διανομή των τροφίμων, ώστε να εξασφαλίζεται η συμμόρφωση με τις πρόνοιες της νομοθεσίας για τα τρόφιμα.

Ο στόχος των Υγειονομικών Υπηρεσιών της Κυπριακής Δημοκρατίας είναι να εφαρμόσουν τα σχέδια τους μέσω της υιοθέτησης μιας ευέλικτης προσέγγισης, η οποία θα προστατεύσει την υγεία και τα δικαιώματα των καταναλωτών, χωρίς την επιβάρυνση των δημόσιων ταμείων με αδικαιολόγητα έξοδα. Σίγουρα ο στόχος αυτός θα επιτευχθεί εάν η όλη η δράση βασισθεί στη στενή συνεργασία και στον επαρκή συντονισμό μεταξύ των οργανώσεων των καταναλωτών, των οργανωμένων φορέων της βιομηχανίας τροφίμων και των εμπλεκόμενων αρμοδίων αρχών καθώς και τον σχεδιασμό και προγραμματισμό ο οποίος θα λαμβάνει σοβαρά υπόψη τις καθορισμένες προτεραιότητες.

1.2 Ειδικοί στόχοι

Η αρμόδια αρχή της Κύπρου στοχεύει να προστατεύσει γενικά τη δημόσια υγεία επιτυγχάνοντας τους πιο κάτω ειδικούς στόχους μέσω των επίσημων ελέγχων:

1. Μείωση των τροφιμογενών ασθενειών,
2. Καταγραφή και μείωση των κινδύνων για τους καταναλωτές από πιθανές επιπτώσεις από χημική ρύπανση των τροφίμων ή ύπαρξη ραδιενεργών στοιχείων σ' αυτά,
3. Ολοκληρωμένη και ορθή ενημέρωση των καταναλωτών,
4. Προστασία των καταναλωτών από παραπλάνηση, νοθεία ή άλλες παράνομες πρακτικές και
5. Υλοποίηση της υποχρέωσης επιμόρφωσης οργανωμένων Κλάδων που ασχολούνται με την παρασκευή/διακίνηση τροφίμων σύμφωνα με τη νομοθεσία. Τέτοιοι κλάδοι είναι μεταξύ άλλων οι ακόλουθοι:

Μελισσοκόμοι
Εισαγωγείς και Διακινητές Φρούτων και Λαχανικών
Εμφιαλωτές και Διακινητές Πόσιμου Νερού
Ζαχαροπλάστες
Εστιάτορες
Βιομήχανοι Τροφίμων
Εισαγωγείς/Διακινητές τροφίμων κ.τ.λ.

2. Καθορισμός των Αρμοδίων Αρχών – Αρμοδιότητες και Ευθύνες

Αρμόδια αρχή για τον έλεγχο όλων των τροφίμων μη ζωικής προέλευσης σε όλα τα στάδια της τροφικής αλυσίδας εκτός από την πρωτογενή παραγωγή τροφίμων φυτικής προέλευσης είναι οι Υγειονομικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας. Επιπρόσθετα έχουν την αρμοδιότητα ελέγχου των επιχειρήσεων παραγωγής παγωτού και μελιού και ελέγχουν όλα τα τρόφιμα στο λιανικό εμπόριο εκτός από τα φρέσκα και κατεψυγμένα σφάγια.

Για την διενέργεια των επισήμων ελέγχων σε 15000 και πλέον επιχειρήσεις τροφίμων παγκύπρια, είναι υπεύθυνοι 91 Υγειονομικοί Επιθεωρητές του Υπουργείου Υγείας, καθώς και 34 Υγειονομικοί Επιθεωρητές των δέκα συνεργαζομένων Δήμων (Λευκωσία, Στροβόλος, Λακατάμια, Έγκωμη, Λεμεσός, Γερμασόγεια, Άγιος Αθανάσιος, Λάρνακα, Παραλίμνι, Πάφος) στους τελευταίους έχουν εκχωρηθεί εξουσίες από το Υπουργείο Υγείας για έλεγχο καθορισμένων κατηγοριών επιχειρήσεων τροφίμων και έχουν την ευθύνη άσκησης επίσημων ελέγχων.

Το προσωπικό που ασκεί επίσημους ελέγχους, εργάζεται πάνω σε συνεχή βάση και τα έξοδα άσκησης των επίσημων ελέγχων καλύπτονται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό όσον αφορά τις Υγειονομικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας και από τον Προϋπολογισμό των Δήμων όσον αφορά τις Υγειονομικές Υπηρεσίες των Δήμων.

Οργανόγραμμα με τη δομή των Υγειονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας επισυνάπτεται σαν **Παράρτημα Υ.Υ.ΙΙ.**

Οι αρμοδιότητες / εξουσίες για άσκηση των επισήμων ελέγχων, τα νομικά και διοικητικά μέτρα επιβολής, πηγάζουν από την Εθνική νομοθεσία που είναι οι περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) Νόμοι του 1996 έως 2011, καθώς και από όλες τις νομοθεσίες που παρατίθενται στο **Παράρτημα Υ.Υ.Ι.**

Οι επίσημοι έλεγχοι στοχεύουν στην επαλήθευση της συμμόρφωσης των υπεύθυνων των επιχειρήσεων τροφίμων με όλες τις πρόνοιες των Κοινοτικών Κανονισμών, Κοινοτικών Οδηγιών και Αποφάσεων καθώς επίσης και με όλες τις πρόνοιες της Εθνικής Νομοθεσίας (Νόμων, Κανονισμών, Διαταγμάτων και Αποφάσεων).

Οι Υγειονομικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας έχουν αρμοδιότητα για τον έλεγχο των πιο κάτω τροφίμων:

(α) Όλων των τροφίμων μη ζωικής προέλευσης σε όλα τα στάδια της τροφικής αλυσίδας εξαιρουμένης της πρωτογενούς παραγωγής ως διέπεται από το Πρώτο Παράρτημα του Κοινοτικού Κανονισμού 852/2004,

(β) Όλων των τροφίμων ζωικής προέλευσης στο στάδιο της λιανικής πώλησης, εκτός από τα νωπά και κατεψυγμένα σφάγια,

(γ) Των παγωτών από το στάδιο της παραγωγής μέχρι τη λιανική πώληση και του μελιού από το στάδιο της επεξεργασίας και εμφιάλωσης μέχρι και τη λιανική πώληση.

Οι Υγειονομικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας έχουν αρμοδιότητα για τον έλεγχο των πιο κάτω τροφίμων:

(α) Όλων των τροφίμων μη ζωικής προέλευσης σε όλα τα στάδια της τροφικής αλυσίδας εξαιρουμένης της πρωτογενούς παραγωγής ως διέπεται από το Πρώτο Παράρτημα του Κοινοτικού Κανονισμού 852/2004,

(β) Όλων των τροφίμων ζωικής προέλευσης στο στάδιο της λιανικής πώλησης, εκτός από τα νωπά και κατεψυγμένα κρέατα,

(γ) Των παγωτών από το στάδιο της παραγωγής μέχρι τη λιανική πώληση και του μελιού από το στάδιο της επεξεργασίας και εμφιάλωσης μέχρι και τη λιανική πώληση.

Οι Υγειονομικές Υπηρεσίες των Δήμων έχουν εξουσιοδοτηθεί για άσκηση επίσημων ελέγχων σε καθορισμένες επιχειρήσεις τροφίμων που βρίσκονται εντός των δημοτικών ορίων τους, μετά από συμφωνία που έχει επιτευχθεί σε συνάντηση μεταξύ εκπροσώπων των Δήμων και του Υπουργού Υγείας και αφού προηγουμένως ικανοποίησαν καταρχήν τα ελάχιστα απαιτούμενα κριτήρια.

Το Μάιο του 2009 τέθηκε σε εφαρμογή νέο πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ των Υγειονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας και των Υγειονομικών Υπηρεσιών των συνεργαζομένων Δήμων, σύμφωνα με τον οποίο οι δεύτεροι θα ασκούν επίσημους ελέγχους στις πιο κάτω επιχειρήσεις τροφίμων:

α) Εστιατόρια (συμπεριλαμβάνονται εστιατόρια που λειτουργούν εντός υπεραγορών)

β) Καφεστιατόρια,

γ) Ταβέρνες,

δ) Κέντρα αναψυχής, συμπεριλαμβανομένων μουσικοχορευτικών κέντρων, δισκοθηκών, καμπαρέ, μπυραριών και μπαρ,

ε) Πιτσαρίες,

στ) Επιχειρήσεις παρασκευής ετοιμών τροφίμων για κατανάλωση εκτός του υποστατικού,

ζ) Καντίνες αθλητικών χώρων,

η) Προσωρινοί σταθμοί πώλησης τροφίμων,

θ) Κινητές καντίνες πώλησης τροφίμων,

ι) Αυτόματες μηχανές πώλησης τροφίμων,

κ) Περίπτερα και

λ) Μικρά καταστήματα πώλησης τροφίμων (mini market),

Ο Προϊστάμενος των Υγειονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας, ασκεί εποπτικό και συντονιστικό ρόλο στις πέντε επαρχίες και στους συνεργαζόμενους Δήμους.

Μεταξύ των αρμοδιοτήτων του Προϊστάμενου Υγειονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας είναι η επικοινωνία με τις πέντε επαρχίες, το Γενικό Χημείο του Κράτους και τους εννέα Δήμους για διαβίβαση χρήσιμων πληροφοριών. Ανάλογα με την σοβαρότητα των πληροφοριών επιλέγεται σε κάθε περίπτωση ο καταλληλότερος τρόπος αποστολής ο οποίος μπορεί να είναι μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή και τηλεμοιότυπου ή και τηλεφώνου. Όλα τα επίσημα έγγραφα ανεξάρτητα από τον τρόπο αρχικής αποστολής τους αποστέλλονται και μέσω κανονικού ταχυδρομείου.

Πέραν τούτου συγκαλούνται συσκέψεις μεταξύ των Υπεύθυνων Υγειονομικών Επιθεωρητών των πέντε επαρχιών και των Υπεύθυνων Υγειονομικών Επιθεωρητών των εννέα Δήμων κατά τις οποίες συζητούνται διάφορα θέματα και λαμβάνονται αποφάσεις για βελτίωση της τεχνικής που ακολουθείται και γενικά του τρόπου διεξαγωγής των επίσημων ελέγχων.

3. Οργάνωση και διαχείριση των επίσημων ελέγχων από τις Αρμόδιες Αρχές

Οι Υγειονομικές Υπηρεσίες λαμβάνοντας υπόψη τη νομοθεσία για τα τρόφιμα, τους κινδύνους για την ασφάλεια και ποιότητα των τροφίμων, καθώς και τις τοπικές ιδιαιτερότητες έχουν προβεί στο σχεδιασμό των αναγκαίων συστημάτων ελέγχου, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι που έχουν τεθεί στα πολυετή σχέδια ελέγχου. Πέραν τούτου οι πέντε επαρχίες και οι οκτώ συνεργαζόμενοι δήμοι καταρτίζουν και εφαρμόζουν Ετήσια Σχέδια Ελέγχων σε επαρχιακό και τοπικό επίπεδο.

4. Δομή και οργάνωση Αρμοδίων Αρχών

Οι Υγειονομικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας αποτελούνται από την Προϊστάμενη αρμόδια αρχή και τις πέντε επαρχίες, όπως παρουσιάζεται στο **Παράρτημα Υ.Υ.ΙΙ**. Σε κεντρικό επίπεδο ετοιμάζονται τα διάφορα σχέδια δράσης και οργανώνονται οι επίσημοι έλεγχοι. Τα προγράμματα διαβιβάζονται στις πέντε επαρχίες, οι Λειτουργοί των οποίων έχουν την ευθύνη της εκτέλεσης τους και ενημέρωσης της Κεντρικής Αρμόδιας Αρχής αναφορικά με την εκτέλεσή τους. Μέρος των εθνικών προγραμμάτων δειγματοληψίας τροφίμων εκτελείται από τις Υγειονομικές Υπηρεσίες των οκτώ Δήμων, Λειτουργοί των οποίων έχουν την ευθύνη της εφαρμογής αυτών. Στους Υπεύθυνους Υγειονομικούς Επιθεωρητές των πέντε επαρχιών καθώς και στους οκτώ Δήμους διαβιβάζονται πληροφορίες μέσω του συστήματος ταχείας ανταλλαγής πληροφοριών (RASFF) ή άλλες περιπτώσεις που αφορούν μη ασφαλή τρόφιμα και ζητείται από αυτούς όπως προβούν στις αναγκαίες διερευνήσεις, στη λήψη των αναγκαίων μέτρων επιβολής καθώς και στην υποβολή ενημερωτικών εκθέσεων στην προϊσταμένη αρχή των Υγειονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας.

4.1 Σύστημα επίβλεψης και αναφοράς μεταξύ των Κεντρικών Γραφείων και των Επαρχιακών Γραφείων

Μεταξύ των Κεντρικών Γραφείων και των πέντε Επαρχιακών Γραφείων υπάρχει απευθείας και συστηματική επικοινωνία μέσω τηλεφώνου, διαδικτύου, τηλεμοιότυπου ή κανονικού ταχυδρομείου. Για επείγοντα και σοβαρά θέματα ασφάλειας τροφίμων υπάρχει αμφίδρομη τηλεφωνική επικοινωνία μεταξύ των Κεντρικών και Επαρχιακών Γραφείων για ενημέρωση

και λήψη οδηγιών. Οποιαδήποτε σχετικά έγγραφα διαβιβάζονται χωρίς καθυστέρηση μέσω τηλεομοιότυπου ή διαδικτύου.

Για θέματα ρουτίνας π.χ. μηνιαίες εκθέσεις τα οποία δεν έχουν το χαρακτηριστικό του επείγοντος η επικοινωνία γίνεται μέσω τηλεομοιότυπου ή διαδικτύου τα δε συναφή έγγραφα διαβιβάζονται είτε μέσω διαδικτύου (όπου είναι τεχνικά δυνατό) είτε μέσω κανονικού ταχυδρομείου. Όλες οι δραστηριότητες των Επαρχιακών Γραφείων π.χ. επίσημοι έλεγχοι, δειγματοληψίες τροφίμων, διερεύνηση παραπόνων καταγράφονται σε ειδικά έντυπα σε συνοπτική μορφή και διαβιβάζονται στα Κεντρικά Γραφεία κάθε μήνα ή ενωρίτερα εάν απαιτείται, για ενημέρωση .

Όσον αφορά την επίβλεψη των εργασιών των Επαρχιακών Γραφείων αυτή διεξάγεται από τον Υπεύθυνο Υγειονομικό Επιθεωρητή (Υ.Υ.Ε.) κάθε επαρχίας καθώς και από υπεύθυνους λειτουργούς οι οποίοι ορίζονται από αυτόν. Για εξακρίβωση της αποτελεσματικότητας των επίσημων ελέγχων και γενικά της εργασίας του προσωπικού των επαρχιακών γραφείων διενεργούνται έλεγχοι από τον Προϊστάμενο Υγειονομικών Υπηρεσιών ή εκπρόσωπο αυτού καθώς και από τον Τομέα Εσωτερικού Ελέγχου. Τα οποιαδήποτε ευρήματα διαβιβάζονται από τον Π.Υ.Υ. στα Επαρχιακά Γραφεία με σαφείς οδηγίες για λήψη μέτρων προς βελτίωση των διαδικασιών επίσημου ελέγχου.

4.2 Συστήματα για άσκηση επίσημων ελέγχων

Οι επίσημοι έλεγχοι περιλαμβάνουν διάφορες τεχνικές. Εστιάζονται όμως κυρίως σε επίσημους ελέγχους εγκαταστάσεων τροφίμων, οργανοληπτικούς ελέγχους και δειγματοληψίες τροφίμων για εργαστηριακές εξετάσεις, γίνονται δε από έμπειρους και πλήρως καταρτισμένους Υγειονομικούς Επιθεωρητές βάσει του κώδικα πρακτικής που έχει εκδοθεί από το γραφείο του Προϊσταμένου Υγειονομικών Υπηρεσιών και επισυνάπτεται σαν **Παράρτημα Υ.Υ.III**.

Τα εθνικά σχέδια ελέγχου καλύπτουν όλη την τροφική αλυσίδα εκτός της πρωτογενούς παραγωγής και οι επίσημοι έλεγχοι καλύπτουν πλήρως τα πιο κάτω στάδια:

- (α) Τον έλεγχο κατά την εισαγωγή τροφίμων μη ζωικής προέλευσης από τρίτες χώρες στα σημεία εισόδου,
- (β) Τον έλεγχο της παρασκευής ή μεταποίησης τροφίμων μη ζωικής προέλευσης από ντόπιες επιχειρήσεις,
- (γ) Τον έλεγχο της αποθήκευσης και διανομής ντόπιων και εισαγόμενων τροφίμων καθώς και τροφίμων που διακινούνται μέσω του ενδοκοινοτικού εμπορίου,
- (δ) Τη μεταφορά Τροφίμων
- (ε) Τη λιανική πώληση τροφίμων,
- (στ) Την παρασκευή και διάθεση τροφίμων μέσω των επιχειρήσεων ομαδικής Σίτισης.

Στα πλαίσια της ανάπτυξης των συστημάτων ελέγχου, ο τομέας των τροφίμων έχει διαχωριστεί στους πιο κάτω υποτομείς:

- α) Επίσημοι έλεγχοι σε εγκαταστάσεις επιχειρήσεων τροφίμων
- β) Εθνικά προγράμματα δειγματοληψίας τροφίμων

- γ) Εισαγωγή τροφίμων μη ζωικής προέλευσης από τρίτες χώρες
- δ) Σύστημα ταχείας ενημέρωσης για τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές (RASFF).

4.3. Επίσημοι έλεγχοι σε εγκαταστάσεις επιχειρήσεων τροφίμων

Οι Υπεύθυνοι Υγειονομικοί Επιθεωρητές των επαρχιών καθώς και των οκτώ συνεργαζομένων Δήμων, καταρτίζουν Σχέδια Επίσημων Ελέγχων για κάθε χρόνο σε επαρχιακό και τοπικό επίπεδο, προκειμένου να επιτευχθούν οι γενικοί και ειδικοί στόχοι των Πολυετών Εθνικών Σχεδίων Ελέγχου.

Οι επιχειρήσεις παραγωγής, μεταποίησης και διανομής τροφίμων, για σκοπούς καθορισμού της συχνότητας των ελέγχων αυτών, έχουν κατηγοριοποιηθεί μετά από ανάλυση των κινδύνων και εκτίμησης της επικινδυνότητάς τους. Σχετικός νέος κώδικας έχει αποσταλεί στα Επαρχιακά Γραφεία και τους 8 συνεργαζόμενους Δήμους για άμεση εφαρμογή. Επιπρόσθετα έχει αποσταλεί εγκύκλιος σε όλους τους λειτουργούς που ασκούν επίσημους ελέγχους όπως δώσουν ιδιαίτερη προσοχή στο θέμα της τήρησης διαδικασιών με βάση τις αρχές του HACCP.

Για το σκοπό αυτό έχουν καθορισθεί οι πιο κάτω κίνδυνοι αναφορικά με την ασφάλεια των τροφίμων:

- Βιολογικοί κίνδυνοι – παθογόνοι μικροοργανισμοί, ιοί, παράσιτα κλπ,
- Χημικοί κίνδυνοι: Πρόσθετα, υπολείμματα φυτοφαρμάκων, βαρέα μέταλλα, διοξίνες, PCBs, μυκοτοξίνες κλπ,
- Φυσικοί κίνδυνοι: ξένα σώματα κλπ.

Με βάση αντικειμενικά κριτήρια έχουν καθορισθεί τρεις κατηγορίες επιχειρήσεων τροφίμων, ψηλού, μέτριου και χαμηλού κινδύνου. Για τις επιχειρήσεις ψηλού κινδύνου έχει καθορισθεί συχνότητα επίσημων ελέγχων τουλάχιστον τρεις φορές το χρόνο, για τις επιχειρήσεις μέτριου κινδύνου δύο φορές το χρόνο και για τις επιχειρήσεις χαμηλού κινδύνου μια φορά το χρόνο.

Για την καλύτερη και αποτελεσματική εφαρμογή των επίσημων ελέγχων ακολουθούνται οι πιο κάτω διαδικασίες:

- Καταχώρηση επιχειρήσεων στο Μητρώο του Διευθυντή Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας, (πρόνοια Κοινοτικού Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 852/2004)
- Έγκριση επιχειρήσεων όπου απαιτείται από τη νομοθεσία, (πρόνοια Κοινοτικού Κανονισμού 853/2004), αφορά μόνο επιχειρήσεις παγωτού
- Επίσημοι έλεγχοι σε όλες τις επιχειρήσεις τροφίμων κατά τους οποίους ελέγχονται οι πάγιες διαδικασίες με βάση τις αρχές HACCP, που εφαρμόζουν σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού 852/2004.
- Καταρτισμός Εθνικών προγραμμάτων δειγματοληψίας τροφίμων.
- Υλοποίηση των προγραμμάτων με διενέργεια δειγματοληψιών τροφίμων για εργαστηριακούς ελέγχους.
- Μέτρα επιβολής.

4.4. Εθνικά προγράμματα δειγματοληψίας

Τα Εθνικά προγράμματα δειγματοληψίας καταρτίζονται σε συνεργασία με το Γενικό Χημείο του Κράτους (βλέπε κείμενο που αφορά το ΓΧΚ) και λαμβάνονται υπόψη τα πιο κάτω δεδομένα:

- Αποτελέσματα εργαστηριακών ελέγχων προηγούμενων χρόνων.
- Πληροφορίες μέσω του Συστήματος Ταχείας Ανταλλαγής Πληροφοριών για τα Τρόφιμα (RASFF).
- Συστάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για ενοποιημένα Ευρωπαϊκά προγράμματα.
- Υποχρεώσεις που προκύπτουν από τη νομοθεσία για τα τρόφιμα.

Πιο κάτω παρατίθενται οι εξετάσεις στις οποίες υποβάλλονται τα δείγματα ανάλογα με την περίπτωση:

1. **Αναλύσεις για παθογόνα μικρόβια και τοξίνες** σύμφωνα με τον Κοινοτικό Κανονισμό, (ΕΚ) αριθ. 2073/2005 περί μικροβιολογικών κριτηρίων για τα τρόφιμα καθώς και του τροποποιητικού κανονισμού 1441/2007 της Επιτροπής της 5^{ης} Δεκεμβρίου 2007, όπως εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.
Το πρόγραμμα αυτό περιλαμβάνει τον έλεγχο μεγάλου αριθμού τροφίμων από μονάδες μαζικής εστίασης, το λιανικό εμπόριο και τις επιχειρήσεις τροφίμων.
2. **Αναλύσεις για υπολείμματα γεωργικών φαρμάκων** σύμφωνα με των περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) Νόμων του 1996 έως 2011, τον Κοινοτικό Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 396/2005 για τα ανώτατα όρια καταλοίπων φυτοφαρμάκων μέσα ή πάνω στα τρόφιμα φυτικής προέλευσης και παιδικές τροφές και ΚΔΠ 473/2004 για τη δειγματοληψία όπως εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται.
Το πρόγραμμα αυτό περιλαμβάνει τον έλεγχο των εισαγομένων τροφίμων από τρίτες χώρες, τον προϊόντων που προέρχονται από χώρες της Ε.Ε. καθώς των Κυπριακών προϊόντων από το λιανικό εμπόριο.
3. **Αναλύσεις για πρόσθετα (χρωστικές, γλυκαντικές, ποικίλες ουσίες κλπ.)**
Το πρόγραμμα αυτό είναι συνεχές και περιλαμβάνει πολύ μεγάλο αριθμό δειγμάτων από την αγορά καθώς και εισαγομένων τροφίμων σύμφωνα με τις ακόλουθες εθνικές και κοινοτικές νομοθεσίες: Οι Περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) Νόμοι 1996-2011 και σχετικοί Κανονισμοί και τροποποιήσεις τους και ΚΔΠ 76/2002, ΚΔΠ 78/2002, ΚΔΠ 126/2002, ΚΔΠ 262/2002, ΚΔΠ 267/2002, ΚΔΠ 195/85 και Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.1333/2008 για τα πρόσθετα τροφίμων και οι σχετικές τροποποιήσεις, Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1334/2008 για τις αρωματικές ουσίες και Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.669/2009.
4. **Αναλύσεις για νιτρικά.** Στο πρόγραμμα αυτό περιλαμβάνεται έλεγχος νιτρικών (πρόγραμμα GEMS) σε λαχανικά που παράγονται επιτοπίως τρόφιμα (ΕΚ 1882/2006) καθώς και παιδικές τροφές.
5. **Αναλύσεις για μυκοτοξίνες.** Ο έλεγχος των μυκοτοξινών βρίσκεται πολύ ψηλά στις προτεραιότητες των Υγειονομικών Υπηρεσιών, γι' αυτό σε συνεργασία με το Γενικό Χημείο του Κράτους καταρτίζουν προγράμματα ελέγχου των ξηρών καρπών, του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων κατά την εισαγωγή τους από τρίτες χώρες (Κανονισμός 1152/2009) και το λιανικό εμπόριο.
6. **Αναλύσεις για βαρέα μέταλλα** σε ψάρια και λαχανικά σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 333/2007.

7. **Αναλύσεις για διοξίνες, PCBs και άλλους περιβαλλοντικούς ρυπαντές**, σύμφωνα με τη σύσταση της επιτροπής 2006/794/(ΕΚ) και 2007/331(ΕΚ).
8. **Παρακολούθηση και έλεγχος Ωχρατοξίνης Α σε δημητριακά και σταφίδα**, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) 401/2006
9. **Παρακολούθηση και έλεγχος Πατουλίνης σε παιδικές τροφές**, σύμφωνα με τον κανονισμό 401/2006.
10. **Παρακολούθηση και έλεγχος Πολυκυκλικών Αρωματικών Υδρογονανθράκων**, σύμφωνα με τον κανονισμό 333/2007.
11. **Αναλύσεις για Γενετικά Τροποποιημένους Οργανισμούς**. Το πρόγραμμα αυτό περιλαμβάνει έλεγχο των εισαγομένων τροφίμων από τρίτες χώρες και των τροφίμων που κυκλοφορούν στο λιανικό εμπόριο, σύμφωνα με Περί τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) Νόμων του 1996 έως 2011, των σχετικών κοινοτικών κανονισμών 1829/2003/ΕΚ και 1830/2003/ΕΚ για τα γενετικά τροποποιημένα τρόφιμα και ζωοτροφές καθώς και τον Περί Σήμανσης Κανονισμό 2000/13/ΕΚ.
12. **Αναλύσεις για σύσταση, ποιότητα, θρεπτική αξία και νοθεία**. Πρόκειται για ένα πολύ μεγάλο πρόγραμμα στο οποίο περιλαμβάνονται όλες οι εξετάσεις των τροφίμων για να διαπιστωθεί αν αυτά πληρούν τις προϋποθέσεις ώστε να κρίνονται κατάλληλα για ανθρώπινη κατανάλωση. Αυτά επιτυγχάνονται με τη εφαρμογή της πιο κάτω νομοθεσίας:
  - των περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) Νόμων του 1996 έως 2011
  - των περί Σήμανσης, Παρουσίασης και Διαφήμισης των Τροφίμων (Γενικών) Κανονισμών του 2002-2010
  - του Κοινοτικού Κανονισμού 1169/2011/ΕΕ σχετικά με τη παροχή πληροφοριών στους καταναλωτές
  - του Κοινοτικού Κανονισμού 1924/2006/ΕΕ περί Διατροφικών Ισχυρισμών
  - του Κοινοτικού Κανονισμού 2568/91/ΕΕ και τροποποιήσεων για προσδιορισμό των χαρακτηριστικών των ελαιολάδων και πυρηνελαίων καθώς και με τις μεθόδους προσδιορισμού ελαιολάδου
  - του Κοινοτικού Κανονισμού 1441/2007/ΕΕ για τροποποίηση του Κανονισμού 2073/2005/ΕΕ περί μικροβιολογικών κριτηρίων για τα τρόφιμα
  - των περί Μέλιτος κανονισμών ΚΔΠ118/2004 (Οδηγία 110/2001/ΕΕ
13. **Αναλύσεις για αλλεργιογόνες ουσίες**, γίνονται, ανάλογα με τις δυνατότητες του Γενικού Χημείου του Κράτους, σε τρόφιμα που πιθανό να περιέχουν αλλεργιογόνες ουσίες και να μη ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις των Περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) Νόμων του 1996 έως 2011, των περί Σήμανσης, Παρουσίασης και Διαφήμισης των Τροφίμων (Γενικών) Κανονισμών του 2002-2010 και του κανονισμού 178/2002/ΕΚ. Οι δειγματοληψίες θα είναι στοχευόμενες και τα δειγματοζόμενα τρόφιμα θα βρίσκονται ψηλά στις διαιτητικές συνήθειες των Κυπρίων.
14. **Αναλύσεις για συμπληρώματα διατροφής**. Πρόκειται για στοχευόμενο έλεγχο με βάση τον Περί Συμπληρωμάτων Διατροφής Κανονισμών 2004 και 2006 και την Κοινοτική Οδηγία 46/2002 για να διαπιστωθεί ότι τα συμπληρώματα διατροφής που κυκλοφορούν στην εγχώρια αγορά δεν περιέχουν απαγορευμένες ή άλλες φαρμακευτικές ουσίες

15. **Αναλύσεις για υλικά και αντικείμενα για επαφή με τρόφιμα.** Το πρόγραμμα αυτό περιλαμβάνει έλεγχο των εισαγομένων υλικών και αντικειμένων στα σημεία εισόδου ή στοχευόμενο έλεγχο από το λιανικό εμπόριο, σύμφωνα με τους Περί Υλικών και Αντικειμένων για Επαφή με Τρόφιμα Κανονισμούς και Κανονισμούς 1935/2004, 1895/2005, 2023/2006, 372/2007, 597/2008, 10/2011 και 284/2011.
16. **Αναλύσεις Φυσικών Μεταλλικών Νερών και Εμφιαλωμένου Νερών.** Οι έλεγχοι αυτοί γίνονται τόσο στα ντόπια όσο και τα εισαγόμενα εμφιαλωμένα νερά για να διαπιστωθεί αν αυτά ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της κοινοτικής και εθνικής νομοθεσίας.
17. **Δειγματοληψίες και αναλύσεις των αρτυμάτων των τροφίμων για αρωματικές ύλες.** Κατά τα έτη 2007 και 2009 έγινε έλεγχος για κουμαρίνη. Κατά το 2011 και 2012 προγραμματίζεται πληρέστερος έλεγχος για αρωματικές ύλες σύμφωνα με το παράρτημα 3, Μέρος Β του κανονισμού 1334/2008.
18. **Έλεγχος των τροφίμων για ειδική διατροφή σε ότι αφορά τις μειωμένες θερμίδες και τα επίπεδα βιταμινών και ιχνοστοιχείων.** Το πρόγραμμα αυτό περιλαμβάνει έλεγχο των τροφίμων για ειδική διατροφή όλων των κατηγοριών.
19. **Έλεγχος νεωτεριστικών τροφίμων για φυτοστερόλες.** Πρόκειται για νέο πρόγραμμα το οποίο θα περιλαμβάνει μαργαρίνες και γαλακτοκομικά προϊόντα.
20. **Πρόγραμμα ελέγχου επιπέδων ακτινοβολίας σε τρόφιμα που έχουν υποστεί ακτινοβόληση.** Μέχρι σήμερα δεν έχουν ληφθεί οποιαδήποτε δείγματα επειδή το εργαστήριο του Υπουργείου Υγείας αδυνατεί να προβεί στις σχετικές εξετάσεις. Για το λόγο αυτό θα γίνεται δειγματοληψία μικρού αριθμού τροφίμων τα οποία θα αποστέλλονται σε διαπιστευμένα εργαστήρια του εξωτερικού για έλεγχο μέχρι να διαπιστευτεί το εργαστήριο του Υπουργείου Υγείας.

4.5. Εισαγωγή τροφίμων

Στην Κύπρο υπάρχουν δύο επίσημα σημεία ελέγχου (Entry Points), το Αεροδρόμιο Λάρνακας και το Λιμάνι Λεμεσού. Τα σημεία αυτά μέσω των οποίων εισάγονται και διακινούνται τρόφιμα μη ζωικής προέλευσης από τρίτες χώρες καθώς και προϊόντα από άλλα Κράτη Μέλη, είναι στελεχωμένα με κατάλληλα εκπαιδευμένο προσωπικό, το οποίο έχει στη διάθεσή του όλη τη νομοθεσία για τρόφιμα, όλες τις απαραίτητες πληροφορίες καθώς και όλο τον απαραίτητο εξοπλισμό για να μπορεί να διενεργεί επαρκείς και αποτελεσματικούς επίσημους ελέγχους. Επιπρόσθετα οι λειτουργοί που εμπλέκονται στον έλεγχο των εισαγομένων τροφίμων έχουν στην κατοχή τους εκσυγχρονισμένο κώδικα πρακτικής βάσει του οποίου ενεργούν (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Υ.Υ.Υ**).

Ο έλεγχος των εισαγομένων τροφίμων περιλαμβάνει:

- Έλεγχο των εγγράφων που συνοδεύουν το φορτίο
- Έλεγχο της ταυτότητας του τροφίμου
- Φυσικό έλεγχο
- Εργαστηριακός έλεγχος

Ο Φυσικός έλεγχος περιλαμβάνει την εξέταση των οργανοληπτικών χαρακτηριστικών των τροφίμων, τον έλεγχο της θερμοκρασίας καθώς και τη δειγματοληψία και εργαστηριακό έλεγχο, όπου απαιτείται.

Επίσημες δειγματοληψίες και εργαστηριακές εξετάσεις διενεργούνται στις πιο κάτω περιπτώσεις:

- Όταν απαιτείται από τον Κανονισμό (ΕΚ) 669/2009
- Όταν απαιτείται από την Κοινοτική Απόφαση 2006/504 για τον έλεγχο του επιπέδου αφλατοξινών,
- Όταν υπάρχουν στοιχεία και πληροφορίες από το σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης για τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές (RASFF),
- Όταν ένα τρόφιμο εισάγεται για πρώτη φορά στην Κύπρο,
- Όταν κατά το φυσικό έλεγχο δημιουργηθούν εύλογες υποψίες για μη συμμόρφωση με την ισχύουσα νομοθεσία. Στις περιπτώσεις αυτές τα τρόφιμα δεσμεύονται και παραμένουν δεσμευμένα μέχρι τη συμπλήρωση των εργαστηριακών εξετάσεων.

4.6 Εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) Αριθ. 669/2009

Για την αποτελεσματική εφαρμογή του Κανονισμού έγιναν οι ακόλουθες ενέργειες:

- Υποβλήθηκε αίτημα στη Ευρωπαϊκή Επιτροπή για ενεργοποίηση του άρθρου 9(1) του Κανονισμού (ΕΚ) Αρ. 669/2009 ώστε να δοθεί η άδεια στην Κυπριακή Δημοκρατία να εκτελεί επίσημους ελέγχους στις αποθήκες των εισαγωγών, αντί στα καθορισμένα σημεία εισόδου.
- Τροποποιήθηκε η Εθνική νομοθεσία της Κύπρου δηλαδή ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) Νόμος έτσι ώστε να δοθεί η εξουσία στο Διευθυντή του Ι.Υ. & Υ.Δ.Υ. να επιβάλει διοικητικό πρόστιμο εναντίον των Υπεύθυνων Επιχειρήσεων Τροφίμων, σε περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τις πρόνοιες του Κανονισμού (ΕΚ) Αρ. 669/2009.
- Ο οδηγός υγιεινής για των επίσημο έλεγχο των εισαγόμενων τροφίμων αναθεωρήθηκε έτσι ώστε να προστεθεί νέο τμήμα το οποίο αφορά την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) Αρ. 669/2009.
- Τήρηση αρχείου με όλες τις πληροφορίες που αφορούν την εισαγωγή τροφίμων που εμπίπτουν στις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΚ) αρ. 669/2009 και αποστολή τους στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

4.7 Εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) Αρ. 2073/2005 Περί Μικροβιολογικών Κριτηρίων για τα Τρόφιμα

Οι Υγειονομικές Υπηρεσίες στα πλαίσια άσκησης των αρμοδιοτήτων τους, διενεργούν επίσημους ελέγχους στις επιχειρήσεις τροφίμων οι οποίες εμπίπτουν στις πρόνοιες του υπό αναφορά Κανονισμού, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στον έλεγχο των προγραμμάτων αυτοελέγχων που εφαρμόζουν αυτές οι επιχειρήσεις ούτως ώστε αυτά τα προγράμματα να συμπεριλαμβάνουν εκτός των άλλων ελέγχους των παραγόμενων τροφίμων όσον αφορά την μικροβιολογική τους ασφάλεια, με βάση τις πρόνοιες του Κανονισμού.

4.8 Εφαρμογή άλλων νομοθεσιών για εισαγόμενα τρόφιμα / υλικά και αντικείμενα σε επαφή με τρόφιμα

Πιο κάτω παρατίθεται μη εξαντλητικός κατάλογος με νομοθεσίες οι οποίες επιβάλλουν συγκεκριμένες υποχρεώσεις στους εισαγωγείς τροφίμων / υλικών και αντικειμένων σε επαφή με τρόφιμα για την εφαρμογή των οποίων οι Υγειονομικές Υπηρεσίες έχουν καταρτίσει συγκεκριμένες διαδικασίες:

- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1135/2009 της Επιτροπής, της 25ης Νοεμβρίου 2009, για την επιβολή ειδικών όρων που διέπουν την εισαγωγή ορισμένων προϊόντων καταγωγής ή προέλευσης Κίνας και για την κατάργηση της απόφασης 2008/798/ΕΚ
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1151/2009 της Επιτροπής, της 27ης Νοεμβρίου 2009, για την επιβολή ειδικών όρων όσον αφορά την εισαγωγή ηλιελαίου καταγωγής ή προέλευσης Ουκρανίας λόγω του κινδύνου επιμόλυνσης με ορυκτέλαιο και την κατάργηση της απόφασης 2008/433/ΕΚ
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1152/2009 της Επιτροπής, της 27ης Νοεμβρίου 2009, για την επιβολή ειδικών όρων που διέπουν την εισαγωγή ορισμένων τροφίμων από ορισμένες τρίτες χώρες λόγω του κινδύνου μόλυνσης από αφλατοξίνες και για την κατάργηση της απόφασης 2006/504/ΕΚ
- Απόφαση 2010/315/ΕΚ της Επιτροπής, της 8ης Ιουνίου 2010, για την κατάργηση της απόφασης 2006/601/ΕΚ σχετικά με τη λήψη έκτακτων μέτρων για τον μη εγκεκριμένο γενετικώς τροποποιημένο οργανισμό «LL RICE 601» στα προϊόντα ρυζιού, και για την πρόβλεψη τυχαίων ελέγχων για έλλειψη του εν λόγω οργανισμού στα προϊόντα ρυζιού
- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 258/2010 της Επιτροπής, της 25ης Μαρτίου 2010, για την επιβολή ειδικών όρων όσον αφορά το εισαγόμενο κόμμι γκουάρ που κατάγεται ή αποστέλλεται από την Ινδία λόγω του κινδύνου μόλυνσής του από πενταχλωροφαινόλη και διοξίνες, και για την κατάργηση της απόφασης 2008/352/ΕΚ
- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 284/2011 της Επιτροπής, της 22ας Μαρτίου 2011, για καθορισμό ειδικών όρων και λεπτομερών διαδικασιών για την εισαγωγή πλαστικών ειδών κουζίνας από πολυαμίδια και μελαμίνη καταγωγής ή προέλευσης Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας και Ειδικής Διοικητικής Περιοχής Χονγκ Κονγκ της Κίνας
- Εκτελεστική απόφαση 2011/884/ΕΕ της Επιτροπής, της 22ας Δεκεμβρίου 2011, σχετικά με τη λήψη έκτακτων μέτρων για μη εγκεκριμένο γενετικώς τροποποιημένο ρύζι στα προϊόντα ρυζιού καταγωγής Κίνας και την κατάργηση της απόφασης 2008/289/ΕΚ
- Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 996/2012 της Επιτροπής, της 26ης Οκτωβρίου 2012, για την επιβολή ειδικών όρων που διέπουν την εισαγωγή ζωοτροφών και τροφίμων καταγωγής ή προέλευσης Ιαπωνίας μετά το ατύχημα στον πυρηνικό σταθμό της Φουκουσίμα και για την κατάργηση του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 284/2012
- Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 91/2013 της Επιτροπής, της 31ης Ιανουαρίου 2013, για τον καθορισμό ειδικών όρων που εφαρμόζονται στις εισαγωγές αραχίδων από την Γκάνα και την Ινδία, μπαμιών και φύλλων κάρι από την Ινδία και σπόρων καρπουζιού από τη Νιγηρία και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 669/2009 και 1152/2009 της Επιτροπής
- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 211/2013 της Επιτροπής, της 11ης Μαρτίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις πιστοποίησης για εισαγωγές στην Ένωση βλαστών και σπόρων που προορίζονται για την παραγωγή βλαστών

4.9. Σύστημα ταχείας ενημέρωσης για τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές(RASFF)

Περιγραφή Συστήματος

Το Σύστημα Έγκαιρης Προειδοποίησης για τα Τρόφιμα (RASFF) διευθύνεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Γενική Διεύθυνση DG SANCO) και αποσκοπεί στην ταχεία ενημέρωση των Κρατών Μελών σχετικά με προβλήματα ή κινδύνους που αφορούν τα τρόφιμα ή και τις

ζωοτροφές που δεν πληρούν τις απαιτήσεις ασφάλειας των τροφίμων/ζωοτροφών ή τα οποία έχουν παραπλανητική ή ελλιπή σήμανση και που μπορούν να θέσουν σε κίνδυνο την υγεία των καταναλωτών.

Οι Υπηρεσίες μας ενεργούν ως Εθνικό Σημείο Επαφής, λαμβάνουν τις σχετικές πληροφορίες από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τις αξιολογούν και τις αποστέλλουν για σχετική ενημέρωση και τυχόν ενέργεια ως ακολούθως: Για τρόφιμα ζωικής προέλευσης οι πληροφορίες διαβιβάζονται τόσο στις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες όσο και στις Υγειονομικές Υπηρεσίες για έλεγχο στην αγορά. Οι περιπτώσεις τροφίμων μη ζωικής προέλευσης διαβιβάζονται στις Υγειονομικές Υπηρεσίες για ανάλογη ενέργεια, οι δε περιπτώσεις ζωοτροφών προς το Τμήμα Γεωργίας.

Νομοθετικό Πλαίσιο

Ο Κοινοτικός Κανονισμός 178/2002 εγκαθιδρύει και ρυθμίζει τη λειτουργία του συστήματος (RASFF). Η Υγειονομική Υπηρεσία του Υπουργείου Υγείας ενεργεί ως σημείο επαφής (Contact Point) και διαβιβάζει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή γνωστοποιήσεις εκ μέρους της Κύπρου τόσο για τρόφιμα ζωικής και μη προέλευσης όσο και για ζωοτροφές.

Ομάδα RASFF Υγειονομικών Υπηρεσιών

Στο Γραφείο του Προϊστάμενου Υγειονομικών Υπηρεσιών υπάρχει τριμελής ομάδα η οποία ασχολείται με το διαχωρισμό των γνωστοποιήσεων που αποστέλλονται από την Ε.Ε. και η ομάδα αυτή είναι υπεύθυνη για τη συμπλήρωση και αποστολή των γνωστοποιήσεων που αφορούν την Κύπρο. Η ομάδα εποπτεύεται άμεσα από το Εθνικό Σημείο Επαφής (ΕΣΕ).

Οι Υγειονομικές Υπηρεσίες των Επαρχιών έχουν καταρτισμένες ομάδες που ασχολούνται με το RASFF. Σε κάθε Επαρχία υπάρχουν τρεις λειτουργοί οι οποίοι εκτελούν χρέη Υπεύθυνου Λειτουργίας για την επαρχία τους, δηλαδή είναι επιφορτισμένοι με το έργο της επικοινωνίας με το Γραφείο του Προϊστάμενου Υγειονομικών Υπηρεσιών, με την παραλαβή γνωστοποιήσεων για διερεύνηση και την παροχή πληροφοριών στο Γραφείο του Προϊστάμενου Υγειονομικών Υπηρεσιών. Σε επαρχιακό επίπεδο, η τριμελής ομάδα με ένα τουλάχιστο Ανώτερο Υγειονομικό Επιθεωρητή αξιολογεί την κάθε γνωστοποίηση.

Διαδικασία διαχείρισης των γνωστοποιήσεων που παραλαμβάνονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Το Εθνικό Σημείο Επαφής λαμβάνει όλες τις γνωστοποιήσεις που προέρχονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέσω του Συστήματος κυρίως με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (e-mail). Στη συνέχεια οι γνωστοποιήσεις διαχειρίζονται ανάλογα με την φύση του τροφίμου και διαβιβάζονται σε μια ή σε περισσότερες από τις ακόλουθες Αρχές για αξιολόγηση, χειρισμό και διαχείριση λόγω αρμοδιότητας :

(α) Εάν η γνωστοποίηση αφορά ζωοτροφές, τότε αυτή διαβιβάζεται στο Τμήμα Γεωργίας και στις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος λόγω αρμοδιότητας.

(β) Εάν η γνωστοποίηση αφορά τρόφιμα ζωικής προέλευσης, τότε αυτή διαβιβάζεται στις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος για έλεγχο στο στάδιο εισαγωγής και στα υποστατικά επεξεργασίας τροφίμων ζωικής προέλευσης, στις Υγειονομικές Υπηρεσίες για έλεγχο του Λιανικού Εμπορίου αλλά και στο Γενικό Χημείο για πληροφόρηση.

(γ) Εάν η γνωστοποίηση αφορά τρόφιμα μη ζωικής προέλευσης γίνεται προκαταρκτική αξιολόγηση και αν θεωρείται ότι υπάρχει πιθανή διανομή στην Κύπρο τότε διαβιβάζεται στα Επαρχιακά Γραφεία των Υγειονομικών Υπηρεσιών όπως φαίνονται και στο Γενικό Χημείο για πληροφόρηση. Τα Επαρχιακά Γραφεία αξιολογούν περαιτέρω τις γνωστοποιήσεις και αν υπάρχει υποψία για πιθανή ύπαρξη εμπλεκόμενου προϊόντος στην αγορά γίνεται έρευνα σύμφωνα με το διάγραμμα στο **Παράρτημα Υ.Υ.IV**.

Δήλωση περιστατικού RASFF από Κύπρο

Με την επιφύλαξη άλλων κοινοτικών ρυθμίσεων, τα κράτη μέλη κοινοποιούν αμέσως στην Επιτροπή, μέσω του συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης:

α) κάθε μέτρο που θεσπίζουν, το οποίο αποσκοπεί στον περιορισμό διάθεσης στην αγορά ή στην επιβολή απόσυρσης από την αγορά ή στην ανάκληση του τροφίμου ή της ζωοτροφής προκειμένου να προστατευθεί η υγεία των ανθρώπων και των ζώων, και απαιτεί ταχεία δράση·

β) κάθε σύσταση ή συμφωνία με επιχειρήσεις που, σε εθελοντική ή υποχρεωτική βάση, αποσκοπεί στην πρόληψη, τον περιορισμό ή την επιβολή συγκεκριμένων όρων για τη διάθεση στην αγορά ή την ενδεχόμενη χρήση τροφίμου ή ζωοτροφής, λόγω σοβαρού κινδύνου για την υγεία των ανθρώπων και των ζώων που απαιτεί ταχεία δράση·

γ) κάθε απόρριψη, συνδεδεμένη με άμεσο ή έμμεσο κίνδυνο για την υγεία των ανθρώπων και των ζώων, παρτίδας, εμπορευματοκιβωτίου ή φορτίου τροφίμων ή ζωοτροφών από αρμόδια υπηρεσία συνοριακού σταθμού εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η κοινοποίηση συνοδεύεται από λεπτομερή αιτιολόγηση της δράσης που ανέλαβαν οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους στο οποίο εκδόθηκε η κοινοποίηση. Ακολουθείται, σε εύθετο χρόνο, από συμπληρωματικές πληροφορίες, ιδιαίτερα όταν τα μέτρα στα οποία βασίζεται η κοινοποίηση έχουν τροποποιηθεί ή ανακληθεί.

5. Μέτρα επιβολής

Κατά την άσκηση των επισήμων ελέγχων, εάν διαπιστωθούν παραβάσεις της νομοθεσίας για τα τρόφιμα, λαμβάνονται μέτρα επιβολής ανάλογα με τη σοβαρότητα της παράβασης. Τα μέτρα επιβολής είναι τα ακόλουθα:

- Γραπτές οδηγίες εξυγίανσης για εξασφάλιση της ασφάλειας των τροφίμων
- Περιορισμοί στη διάθεση στην αγορά μη ασφαλών τροφίμων
- Απόσυρση ή ανάκληση μη ασφαλών τροφίμων
- Αναστολή λειτουργίας επιχειρήσεων τροφίμων
- Αναστολή ή ανάκληση της έγκρισης επιχειρήσεων τροφίμων
- Επανεξαγωγή ή καταστροφή μη ασφαλών εισαγομένων τροφίμων
- Ποινική δίωξη
- Επιβολή διοικητικού προστίμου.

6. Συντονισμός, συνεργασία μεταξύ των εμπλεκόμενων αρμοδίων αρχών

Επειδή στον έλεγχο των τροφίμων εμπλέκονται πέραν των Υγειονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας, οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, το Τμήμα Γεωργίας του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και οι οκτώ μεγάλοι Δήμοι, επιβάλλεται να υπάρχει συντονισμός και συνεργασία μεταξύ των εμπλεκόμενων αρμόδιων αρχών.

Ο συντονισμός κατά βάση ασκείται από το Συμβούλιο Ασφάλειας Τροφίμων, όργανο που έχει συσταθεί με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου και αποτελείται από εκπροσώπους Κυβερνητικών Τμημάτων και μη Κυβερνητικών Οργανισμών.

Οι Υγειονομικές Υπηρεσίες συνεργάζονται στενά με τις Υγειονομικές Υπηρεσίες των οκτώ μεγάλων Δήμων, τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, το Τμήμα Γεωργίας καθώς και το Γενικό Χημείο του Κράτους, ανταλλάζοντας χρήσιμες πληροφορίες και συμμετέχοντας σε κοινές συσκέψεις για διαβούλευση και λήψη κοινών αποφάσεων όταν παρουσιάζονται έκτακτα περιστατικά.

Ένας τομέας που έχει καθιερωθεί και παρουσιάζει στενή συνεργασία μεταξύ των εμπλεκόμενων υπηρεσιών είναι το Σύστημα Ταχείας Ανταλλαγής Πληροφοριών για τα Τρόφιμα (RASFF).

Κατά το 2009 έχει καταρτισθεί, σε συνεργασία με εκπροσώπους των Δήμων, κώδικας πρακτικής για τη συνεργασία μεταξύ των Υγειονομικών Υπηρεσιών και των οκτώ συνεργαζομένων Δήμων ο οποίος έχει τεθεί ήδη σε εφαρμογή.

7. Εκπαίδευση

Η εκπαίδευση των Υγειονομικών Επιθεωρητών διενεργείται σε τακτά χρονικά διαστήματα και καλύπτονται κυρίως θέματα εφαρμογής της νομοθεσίας. Διενεργείται δε τόσο θεωρητικό όσο και σε πρακτικό επίπεδο μέσω πρακτικής εκπαίδευσης.

Στα πλαίσια της απόκτησης γνώσεων σε θέματα προγραμματισμού και άσκησης επίσημων ελέγχων καθώς και σε θέματα που αφορούν την Κοινοτική και Εθνική Νομοθεσία για τα Τρόφιμα, πραγματοποιείται εισαγωγική εκπαίδευση σ' όλους του νεοδιοριζόμενους. Πέραν τούτου το υφιστάμενο προσωπικό με ευθύνη της Κεντρικής Αρμόδιας Αρχής, καλείται να παρακολουθήσει επιμορφωτικά σεμινάρια επί ειδικών θεμάτων που αφορούν τον τομέα της υγιεινής και της ασφάλειας των τροφίμων.

Για τη διάγνωση και ικανοποίηση των αναγκών μάθησης/εκπαίδευσης σε ατομικό, ομαδικό και οργανωτικό επίπεδο λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα:

- Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης του ερωτηματολογίου διάγνωσης αναγκών μάθησης το οποίο συμπληρώνεται από όλους τους Υγειονομικούς Λειτουργούς πάνω σε ετήσια βάση.
- Εισηγήσεις των ιδίων των Υγειονομικών Επιθεωρητών,
- Παρατηρήσεις από τον Π.Υ.Υ. και των Λειτουργών των Κεντρικών Γραφείων οι οποίοι ασκούν έλεγχο της εργασίας που επιτελείται σε περιφερειακό επίπεδο,
- Εισηγήσεις του της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, μέσω του προγράμματος BTSF
- Παρατηρήσεις των επιθεωρητών του Γραφείου Τροφίμων και Κτηνιατρικών Θεμάτων (FVO) της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά τις αποστολές τους στην Κύπρο και

- Εισηγήσεις του Τομέα Εσωτερικού Ελέγχου
- Παράρτημα ΙΙ Κεφ. 1 του Κανονισμού (ΕΚ) Αρ.882/2004

Οι εκπαιδευτές επιλέγονται τόσο από την Κύπρο όσο και από το εξωτερικό. Διοργανώνονται ειδικές εκπαιδεύσεις στο εξωτερικό, υπό μορφή υποτροφιών μικρής διάρκειας σε συγκεκριμένα θέματα που αφορούν την υγιεινή και ασφάλεια των τροφίμων καθώς και σύντομες αποστολές διάρκειας 2-3 ημερών για πρακτική εκπαίδευση σε διάφορα θέματα. Λειτουργοί των Υγειονομικών Υπηρεσιών συμμετέχουν επίσης και σε σεμινάρια που οργανώνονται στο εξωτερικό από το ΒΤSF ή άλλες αρμόδιες αρχές Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Όσον αφορά τους νέους Υγειονομικούς Λειτουργούς που προσλαμβάνονται στην Υπηρεσία, διεξάγονται εντατικά σεμινάρια σχετικά με τη νομοθεσία των τροφίμων διάρκειας τουλάχιστον δύο εβδομάδων και παρακάθονται σε εξετάσεις για διαπίστωση του επιπέδου γνώσεων που έχουν αποκτηθεί. Παραμένουν στα κατά τόπους Επαρχιακά Γραφεία, υπό την καθοδήγηση και εποπτεία πιο έμπειρων Λειτουργών για τουλάχιστον για διάρκεια ενός μηνός.

Θέματα εκπαίδευσης για το 2013 έως 2015:

- Εφαρμογή του συστήματος υγιεινής και ασφάλειας των τροφίμων με βάση τις αρχές HACCP
- Λειτουργία του συστήματος RASFF
- Εφαρμογή των Κοινοτικών Κανονισμών 852/2004, 2073/2005 και 882/2004
- Τεχνικές άσκησης επίσημων ελέγχων σε επιχειρήσεις τροφίμων
- Σήμανση τροφίμων, Κοινοτικός Κανονισμός 1169/2011 Σχετικά με την Παροχή Πληροφοριών για τα Τρόφιμα στους Καταναλωτές Υλικά και Αντικείμενα σε Επαφή με Τρόφιμα
- Ισχυρισμοί για θέματα Διατροφής και Υγείας
- Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα για τα πρόσθετα τροφίμων και τον έλεγχο της χρήσης και της εμπορίας τους
- Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα για τους ελέγχους των Βρεφικών Τροφών

Η απόφαση για τα θέματα που έχουν επιλεγεί για τα έτη 2013 – 2015 έχει ληφθεί μετά από αξιολόγηση των εμπειριών που έχουν αποκτηθεί κατά τη διάρκεια της προηγούμενης τριετίας.

8. Σχέδια Έκτακτης Ανάγκης και Αμοιβαίας Συνδρομής

Οι Υγειονομικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας έχουν καταρτίσει Σχέδια Έκτακτης Ανάγκης στον τομέα των τροφίμων με βάση την υποχρέωση που προκύπτει από την Απόφαση 2004/478/ΕΚ. (Βλέπε σχέδιο διαχείρισης κρίσης στα τρόφιμα και ζωοτροφές).

9. Ρύθμιση για τον έλεγχο των Αρμοδίων Αρχών.

Σύμφωνα με το άρθρο 4.6 του Κανονισμού (ΕΚ) αρ. 882/2004 και την Απόφαση 2006/677/ΕΚ, έχει συσταθεί στις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας (ΙΥ και ΥΔΥ) Υγειονομικές του Υπουργείου Υγείας από το 2007, τομέας για άσκηση εσωτερικού ελέγχου σε αρμόδιες αρχές που ασκούν επίσημους ελέγχους σε τρόφιμα.

Ο τομέας αυτός είναι ανεξάρτητος από την λειτουργία των Υγειονομικών Υπηρεσιών καθώς υπάγεται απευθείας στις ΙΥ και ΥΔΥ, στελεχώνεται δε από έμπειρο προσωπικό, το οποίο έχει προβεί στο σχεδιασμό και προγραμματισμό των ελέγχων σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, με βάση τις αρχές και κατευθυντήριες γραμμές που καθορίζονται στη Απόφαση 2006/677/ΕΚ.

Οι έλεγχοι σκοπεύουν στην επαλήθευση της ορθής και αποτελεσματικής άσκησης των επισήμων ελέγχων από τις Αρμόδιες Αρχές.

Οι έλεγχοι είναι τόσο εσωτερικοί όσο και εξωτερικοί και καλύπτουν όλα τα στάδια της τροφικής αλυσίδας και όλες τις δραστηριότητες που σχετίζονται με την εφαρμογή της νομοθεσίας για τα τρόφιμα. Ο κύκλος κάλυψης όλων των υποτομικών τροφίμων και όλων των αρχών (κεντρικής, τοπικών και περιφερειακών), αναμένεται να είναι διάρκειας δύο ετών.

Κατά τα έτη 2010 - 2012 έχουν ασκηθεί έλεγχοι σε όλες τις Επαρχίες για τους πιο κάτω υποτομείς του τομέα της νομοθεσίας για τα τρόφιμα, σχετική έκθεση του τομέα εσωτερικού ελέγχου επισυνάπτεται ως **Παράρτημα VII.**

- Επίσημοι έλεγχοι σε επιχειρήσεις τροφίμων
- Εθνικά σχέδια δειγματοληψίας τροφίμων
- Εισαγωγή τροφίμων
- Διερεύνηση τροφογενών δηλητηριάσεων
- Σύστημα RASFF
- Διερεύνηση παραπόνων καταναλωτών

Για την νέα περίοδο, αναμένεται ο καταρτισμός προγράμματος πάνω σε ετήσια βάση για την διενέργεια εσωτερικών ελέγχων στις Επαρχίες και στους συνεργαζόμενους Δήμους. Το πρόγραμμα διαμορφώνεται κατάλληλα ώστε να καλύπτονται όλες οι δραστηριότητες των Αρμοδίων Αρχών που ασκούν επίσημους ελέγχους.

Με βάση τα πορίσματα ελέγχων των Αρμοδίων Αρχών, καταγράφονται συστάσεις για λήψη διορθωτικών μέτρων, οι οποίες γνωστοποιούνται στις Αρμόδιες Αρχές και καλούνται όπως συμμορφωθούν εντός συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος. Μετά τη συμπλήρωση έκαστου ετήσιου προγράμματος ελέγχων διενεργείται αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών των ελέγχων και ανασκόπηση των αποτελεσμάτων, προκειμένου να γίνουν οποιοσδήποτε τροποποιήσεις κριθούν αναγκαίες.

Οι έλεγχοι διεξάγονται με διαφάνεια, ομοιομορφία και αντικειμενικότητα με βάση τεκμηριωμένες διαδικασίες.

10. Μέτρα που εξασφαλίζουν συμμόρφωση με τα κριτήρια λειτουργίας του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004

10.1 Αμεροληψία, ποιότητα και συνοχή των ελέγχων

Όσον αφορά τη συνοχή, την ποιότητα και την αμεροληψία των επίσημων ελέγχων, έχει ετοιμαστεί νέος κώδικας πρακτικής ο οποίος έχει τεθεί σε εφαρμογή από τον Μάιο του 2009. (Φωτοαντίγραφο επισυνάπτεται σαν **Παράρτημα Υ.Υ.III**).

10.2. Κριτήριο αμεροληψίας ελεγκτών

Όλοι οι Λειτουργοί των Υγειονομικών Υπηρεσιών και των Δήμων που ασκούν επίσημους ελέγχους των τροφίμων από την 1.1.2007, έχουν υπογράψει ειδικό έντυπο για αμεροληψία.

10.3. Κριτήριο της αριθμητικής επάρκειας, της καταλληλότητας και της εμπειρίας του προσωπικού

Κατά τη διάρκεια του πρώτου τριετούς Σχεδίου Ελέγχου έχουν εντοπιστεί αδυναμίες στη διανομή του αριθμού των επιχειρήσεων τροφίμων ανά Λειτουργό που ασκεί επίσημους ελέγχους και θα καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να γίνουν διορθωτικές κινήσεις με την ανακατανομή και την πρόσληψη επιπρόσθετου προσωπικού.

10.4 Κριτήριο της επάρκειας του εξοπλισμού και των διευκολύνσεων

Όλοι οι Λειτουργοί που ασκούν επίσημους ελέγχους έχουν εφοδιαστεί με τον αναγκαίο εξοπλισμό και διαθέτουν όλες τις απαραίτητες διευκολύνσεις ούτως ώστε οι έλεγχοι να ασκούνται με ορθό και αποτελεσματικό τρόπο.

10.5. Κριτήριο επάρκειας των νομικών εξουσιών

Έχουν γίνει νομοθετικές ρυθμίσεις και το άρθρο 14 των περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) Νόμων του 1996 έως 2006 παρέχει όλες τις απαραίτητες νομικές εξουσίες στους Λειτουργούς των Υγειονομικών Υπηρεσιών για αποτελεσματικό έλεγχο των τροφίμων.

10.6. Κριτήρια της συνεργασίας των υπεύθυνων των επιχειρήσεων τροφίμων με τους Λειτουργούς που ασκούν επίσημους ελέγχους

Βάσει του άρθρου 14(2) των περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) Νόμων του 1996 έως 2011, όλοι οι υπεύθυνοι των επιχειρήσεων τροφίμων έχουν υποχρέωση να παρέχουν στους Λειτουργούς που ασκούν επίσημους ελέγχους τροφίμων οποιοσδήποτε πληροφορίες ζητούν δικαιολογημένα και να παρέχουν σε αυτούς οποιοσδήποτε διευκολύνσεις κρίνονται απαραίτητες για την άσκηση των ελέγχων.

Επιπρόσθετα τόσο το Συμβούλιο Ασφάλειας Τροφίμων όσο και οι Υγειονομικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας συνεργάζονται στενά με επαγγελματικούς συνδέσμους των υπευθύνων των επιχειρήσεων τροφίμων κατά την ετοιμασία νέων νομοθετημάτων και εκδόσεων Κωδικών Υγιεινής.

10.7 Κριτήριο της ύπαρξης τεκμηριωμένων διαδικασιών

Για σκοπούς διευκόλυνσης της διεξαγωγής των επίσημων ελέγχων σε επιχειρήσεις τροφίμων έχουν εκσυγχρονιστεί τα ειδικά έντυπα (check lists) τα οποία χρησιμοποιούν οι Λειτουργοί κατά τους ελέγχους. Κατάλογος των εντύπων αυτών επισυνάπτεται σαν **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Υ.Υ.VI.**

10.8 Τήρηση αρχείων

Μετά από τη διεξαγωγή των επίσημων ελέγχων ετοιμάζονται διάφορες εκθέσεις οι οποίες καταχωρούνται στο φάκελο κάθε επιχείρησης και πέραν τούτου ετοιμάζονται και μηνιαίες καταστάσεις για τα προγράμματα επιθεωρήσεων και δειγματοληψιών τροφίμων με τα ευρήματα και τα ληφθέντα μέτρα.

10.9 Αναθεώρηση και προσαρμογή των εθνικών σχεδίων ελέγχου

Τα Πολυετή Εθνικά Σχέδια Ελέγχων, είναι δυνατόν όποτε κριθεί αναγκαίο π.χ. λόγω διαφοροποίησης των υφιστάμενων δεδομένων ή νέων εξελίξεων και αναγκών, να τροποποιηθούν με στόχο να βελτιώσουν ακόμα περισσότερο την αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα των επίσημων ελέγχων, που διενεργούνται από τους Λειτουργούς των Υγειονομικών Υπηρεσιών.

Τα πιο κάτω κριτήρια είναι δυνατό να δικαιολογήσουν την τροποποίηση των υφιστάμενων πολυετών εθνικών προγραμμάτων ελέγχων:

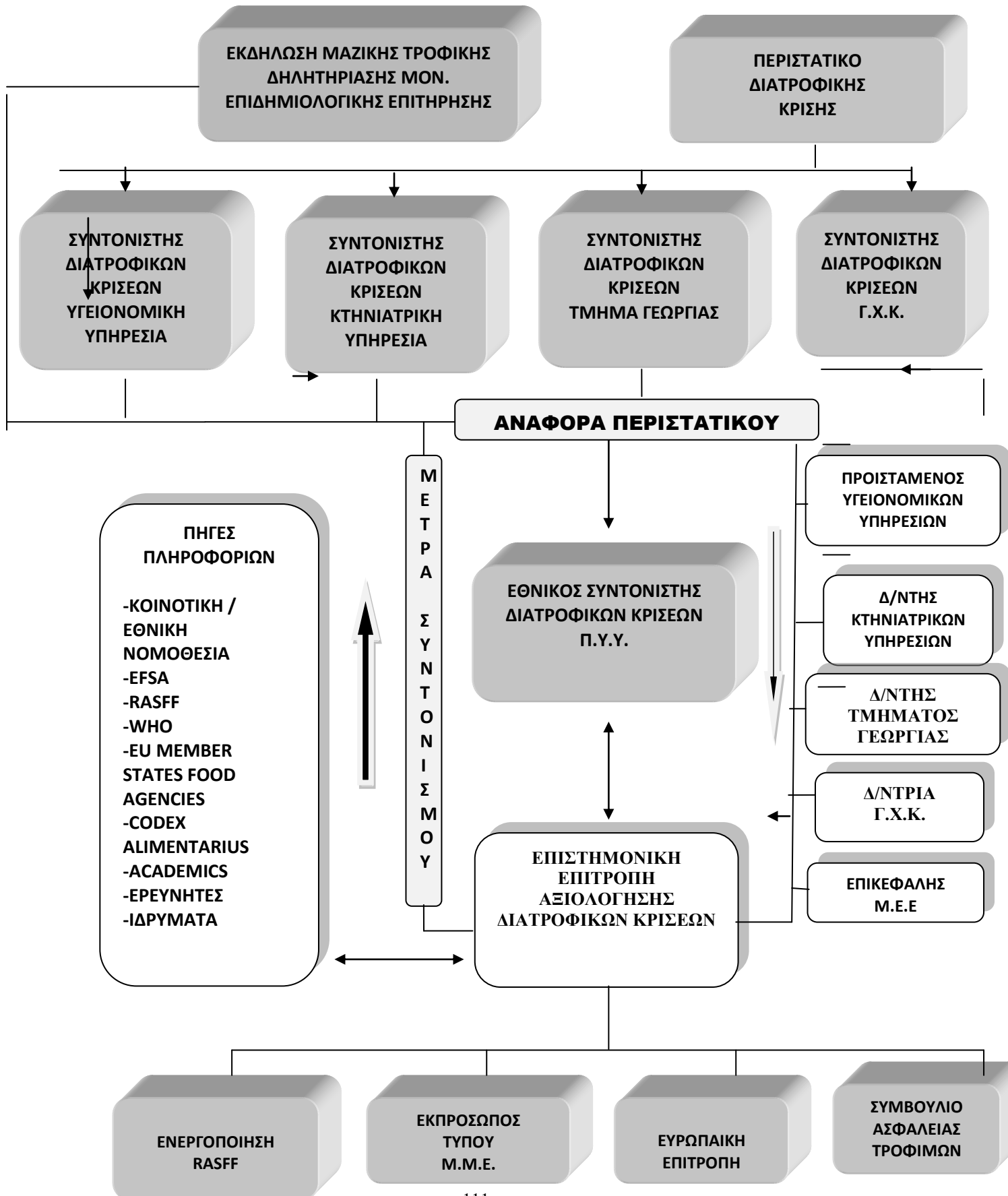
- (α) Νέα νομοθεσία,
- (β) Ανάδειξη νέων κινδύνων για την υγεία,
- (γ) Σημαντικές αλλαγές στη δομή και λειτουργία των Αρμοδίων Αρχών,
- (δ) Τα αποτελέσματα των επίσημων ελέγχων των Κρατών Μελών,
- (ε) Τα αποτελέσματα των ελέγχων των οργάνων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,
- (στ) Επιστημονικά δεδομένα,
- (ζ) Οποιαδήποτε τροποποίηση των οδηγιών βάσει του άρθρου 43 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004.

Στο τέλος κάθε έτους θα γίνεται μια σφαιρική αξιολόγηση και εκτίμηση όλων των δεδομένων από επιτροπή που θα αποτελείται από τον Προϊστάμενο Υγειονομικών Υπηρεσιών, τον υπεύθυνο του Τομέα Εσωτερικού Ελέγχου, τον συντονιστή του Τομέα Ασφάλειας των Τροφίμων και ένα εκπρόσωπο των Δήμων.

Στις περιπτώσεις που η Επιτροπή αξιολόγησης εγκρίνει ορισμένες τροποποιήσεις στη συνέχεια θα κινείται η διαδικασία για ενσωμάτωση των προτεινόμενων αναθεωρήσεων και θα ενημερώνεται σχετικά η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ (Α)

ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΩΝ ΚΡΙΣΕΩΝ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΤΡΟΦΙΜΑ

Α. ΕΘΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

<u>A/A</u>	<u>ΝΟΜΟΣ / ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ</u>	<u>ΚΔΠ - ΑΡΙΘΜΟΣ ΝΟΜΟΥ</u>	<u>ΑΡΙΘΜΟΣ - ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΠΙΣΗΜΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ</u>	<u>ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΙΟΘΕΤΗΣΗΣ</u>	<u>ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ</u>
ΓΕΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ					
1.	Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) Νόμος του 1996	<u>54(Ι)/96</u>	<u>3052</u> <u>19/4/1996</u>		<u>19/4/96</u>
	Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000	<u>4(Ι)/2000</u>	<u>3382</u> <u>21/1/2000</u>		<u>21/1/2000</u>
	Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) (Αρ.2) Νόμος του 2000	<u>122(Ι)/2000</u>	<u>3420</u> <u>21/7/2000</u>		<u>21/7/2000</u>
	Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001	<u>40(Ι)/2001</u>	<u>3485</u> <u>30/3/2001</u>		<u>30/3/2001</u>
	Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001	<u>151 (Ι)/2001</u>	<u>3558</u> <u>14/12/2001</u>		<u>14/12/2001</u>
	Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001	<u>159(Ι)/ 2001</u>	<u>3565</u> <u>31/12/2001</u>		<u>31/12/2001</u>
	Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001	<u>61(Ι)/2002</u>	<u>3608</u> <u>31/5/2002</u>		<u>31/5/2002</u>
	Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002	<u>61(Ι)/2002</u>	<u>3626</u> <u>26/7/2002</u>		<u>26/7/2002</u>
	Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2002	<u>20(Ι)/2003</u>	<u>3679</u> <u>31/1/2003</u>		<u>31/1/2003</u>
	Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2002	<u>153(Ι)/ 2002</u>	<u>3758</u> <u>3/10/2003</u>		<u>1/5/2004</u> ΜΕ ΓΝΩΣΤΟ- ΠΟΙΗΣΗ ΚΔΠ <u>212/2004,</u> <u>3832, 8/4/04</u>
	Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2003	<u>132(Ι)/2003</u>	<u>3763</u> <u>17/10/2003</u>		<u>17/10/2003</u>
Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2003	<u>132(Ι)/2003</u>	<u>3833</u> <u>8/4/2004</u>		<u>8/4/2004</u>	
Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση)	<u>161(Ι)/2003</u>	<u>3852</u> <u>30/4/2004</u>		<u>30/4/2004</u>	
Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση)	<u>161(Ι)/2003</u>	<u>3967</u> <u>18/3/2005</u>		<u>18/3/2005</u>	

<u>A/A</u>	<u>ΝΟΜΟΣ / ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ</u>	<u>ΚΔΠ - ΑΡΙΘΜΟΣ ΝΟΜΟΥ</u>	<u>ΑΡΙΘΜΟΣ - ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΠΙΣΗΜΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ</u>	<u>ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΙΟΘΕΤΗΣΗΣ</u>	<u>ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ</u>
	(Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2003	<u>67(Ι)/2004</u>	<u>4019</u> <u>29/7/2005</u>		
	Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2004	<u>172(Ι)/2004</u>	<u>4036</u> <u>30/9/2005</u>		
	Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2004	<u>27(Ι)/2005</u>	<u>4153</u> <u>8/12/2006</u>		
	Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2005		<u>4103</u> <u>22/12/2006</u>		
	Διόρθωση του περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) Νόμου του 2005	<u>457/2006</u>	<u>4224</u> <u>21/9/2007</u>		
	Διόρθωση του περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) Νόμου του 2005	<u>163(Ι)/2006</u>	<u>4298</u> <u>29/8/2008</u>		
	Εξουσιοδότηση δυνάμει του άρθρου 14(4α) των περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) Νόμων του 1996 έως 2005	<u>371/2007</u>			
	Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2006	<u>329/2008</u>			
	Το περί Τροποποίησης Παραρτήματος του περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) Νόμου, Διάταγμα του 2007				
	Το περί Τροποποίησης Παραρτήματος του περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) Νόμου, Διάταγμα του 2008				
2.	<u>Οι περί Υγιεινής και του Επισήμου Ελέγχου των Τροφίμων Κανονισμοί του 2006</u> (96/3/EURATOM, 98/28/EK, 2004/4/EK)	<u>320/2006</u>	<u>4124</u> <u>28/7/2006</u>		<u>28/7/2006</u>
	<u>Οι περί Υγιεινής και του Επισήμου Ελέγχου των Τροφίμων Κανονισμοί του 2007</u>	<u>269/2007</u>	<u>4205</u> <u>29/6/2007</u>		<u>29/6/2007</u>
<u>ΥΛΙΚΑ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΕ ΕΠΑΦΗ ΜΕ ΤΡΟΦΙΜΑ</u>					
3.	Οι περί Υλικών και Αντικειμένων για Επαφή με Τρόφιμα Κανονισμοί του 2004 (89/109/EK, 80/590/EK, 78/142/EK, 80/766/EK, 81/432/EK, 84/500/EK, 93/10/EK, 93/111/EK, 93/11/EK, 82/711/EK, 93/8/EK, 97/48/EK, 85/572/EK, 2002/16/EK,	450/2004	3850 30/4/2004	<u>29/04/2004</u>	<u>01/05/2004</u>

<u>A/A</u>	<u>ΝΟΜΟΣ / ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ</u>	<u>ΚΔΠ - ΑΡΙΘΜΟΣ ΝΟΜΟΥ</u>	<u>ΑΡΙΘΜΟΣ - ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΠΙΣΗΜΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ</u>	<u>ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΙΟΘΕΤΗΣΗΣ</u>	<u>ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ</u>
	2002/72/ΕΚ) Οι περί Υλικών και Αντικειμένων για Επαφή με Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2005 (Κανονισμός 1935/2004, 2004/13/ΕΚ)	225/2005	3988 6/5/2005		<u>6/5/2005</u>
	Οι περί Υλικών και Αντικειμένων για Επαφή με Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2005 (2004/1/ΕΚ, 2004/14/ΕΚ, 2004/19/ΕΚ)	575/2005	4060 23/12/2005		<u>23/12/2005</u>
	Οι περί Υλικών και Αντικειμένων για Επαφή με Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2006 (1895/2005/ΕΚ)	291/2006	4120 14/7/2006		<u>14/7/2006</u>
	Οι περί Υλικών και Αντικειμένων για Επαφή με Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2006 (2005/31/ΕΚ)	292/2006	4120 14/7/2006		<u>14/7/2006</u>
	Οι περί Υλικών και Αντικειμένων για Επαφή με Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2006 (2005/79/ΕΚ)	483/2006	4161 29/12/2006		<u>19/11/2007</u> <u>εκτός Καν. 7</u> <u>από</u> <u>29/12/2006</u>
	Οι περί Υλικών και Αντικειμένων για Επαφή με Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008 (2007/19/ΕΚ)	251/2008	4289 4/7/2008		
	Οι περί Υλικών και Αντικειμένων για Επαφή με Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2009 (2008/39/ΕΚ)	230/2009	4363 5/6/2009		
ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ					
4.	Οι περί Ποικίλων Ουσιών στα Τρόφιμα Κανονισμοί του 2002 (1995/2/ΕΚ, 1998/72/ΕΚ, 1996/77/ΕΚ, 1996/85/ΕΟΚ, 1998/86/ΕΚ, 2000/63/ΕΚ)	126/2002	3585 11/3/2002	28/2/2002	11/9/2002
	Το περί Τροποποίησης Παραρτημάτων των περί Ποικίλων Ουσιών στα Τρόφιμα Κανονισμών, Διάταγμα του 2003 (2001/5/ΕΚ, 2001/30/ΕΚ)	833/2003	3768 7/11/2003	7/11/2003	7/5/2004
	Το περί Τροποποίησης Παραρτημάτων των περί Ποικίλων Ουσιών στα Τρόφιμα Κανονισμών, Διάταγμα του 2004 (2003/52/ΕΚ)	93/2004	3812 20/2/2004	20/2/2004	20/2/2004

<u>A/A</u>	<u>ΝΟΜΟΣ / ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ</u>	<u>ΚΔΠ - ΑΡΙΘΜΟΣ ΝΟΜΟΥ</u>	<u>ΑΡΙΘΜΟΣ - ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΠΙΣΗΜΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ</u>	<u>ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΙΟΘΕΤΗΣΗΣ</u>	<u>ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ</u>
	Το περί Τροποποίησης Παραρτημάτων των περί Ποικίλων Ουσιών στα Τρόφιμα Κανονισμών, Δεύτερο Διάταγμα του 2004 (2002/82/ΕΚ)	284/2004	3847 30/4/2004		1/5/2004
	Οι περί Ποικίλων Ουσιών στα Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2004 (2003/95/ΕΚ)	817/2004	3930 3/12/2004		1/11/2004
	Οι περί Ποικίλων Ουσιών στα Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2005 (2004/45/ΕΚ)	352/2005	4019 29/7/2005		29/7/2005
	Οι περί Ποικίλων Ουσιών στα Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2005 (2003/114/ΕΚ)	493/2005	4044 27/10/2005		27/1/2006
	Το περί Τροποποίησης Παραρτημάτων των περί Ποικίλων Ουσιών στα Τρόφιμα Κανονισμών, Διάταγμα του 2007 (2006/129/ΕΚ)	565/2007	4060 23/12/2005		15/2/2008
	Οι περί Ποικίλων Ουσιών στα Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008 (2006/52/ΕΚ)	171/2008	4247 21/12/2007		
			4275 2/5/2008		
	<u>Οι περί Χρωστικών Ουσιών στα Τρόφιμα Κανονισμοί του 2002</u> <u>(94/36/ΕΟΚ, 95/45/ΕΟΚ, 99/75/ΕΚ)</u>	<u>78/2002</u>	<u>3575</u> <u>11/2/2002</u>	<u>31/1/2002</u>	<u>11/2/2002</u>
5.	Το περί Τροποποίησης Παραρτήματος των περί Χρωστικών Ουσιών στα Τρόφιμα Κανονισμών, Διάταγμα του 2003 <u>(2001/50/ΕΚ)</u>	291/2003	3704 11/4/2003	11/4/2003	11/10/2003

<u>A/A</u>	<u>ΝΟΜΟΣ / ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ</u>	<u>ΚΔΠ - ΑΡΙΘΜΟΣ ΝΟΜΟΥ</u>	<u>ΑΡΙΘΜΟΣ - ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΠΙΣΗΜΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ</u>	<u>ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΙΟΘΕΤΗΣΗΣ</u>	<u>ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ</u>
	Οι περί Χρωστικών Ουσιών στα Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2005 (2004/47/ΕΚ)	353/2005	4019 29/7/2005		29/7/2005
	Το περί Τροποποίησης Παραρτήματος των περί Χρωστικών Ουσιών στα Τρόφιμα Κανονισμών, Διάταγμα του 2006 (2006/33/ΕΚ)	244/2006	4110 2/6/2006		10/4/2007
	Οι περί Γλυκαντικών Ουσιών στα Τρόφιμα Κανονισμοί του 2002 (94/35/ΕΟΚ, 96/83/ΕΚ, 95/31/ΕΟΚ, 98/66/ΕΚ)	<u>76/2002</u>	<u>3575</u> <u>11/2/2002</u>	<u>31/1/2002</u>	<u>11/2/2002</u>
	Το περί Τροποποίησης Παραρτήματος των περί Γλυκαντικών Ουσιών στα Τρόφιμα Κανονισμών Διάταγμα του 2002 (2000/51/ΕΚ)	<u>322/2002</u>	<u>3619</u> <u>5/7/2002</u>	<u>11/4/2002</u>	<u>5/7/2002</u>
	Διορθωτικό του περί Τροποποίησης Παραρτήματος των περί Γλυκαντικών Ουσιών στα Τρόφιμα Κανονισμών Διατάγματος του 2002	<u>290/2003</u>	<u>3625</u> <u>26/7/2002</u>	<u>11/4/2003</u>	
	Το περί Τροποποίησης Παραρτήματος των περί Γλυκαντικών Ουσιών στα Τρόφιμα Κανονισμών, Διάταγμα του 2003 (2001/52/ΕΚ)	<u>226/2005</u>	3704 <u>11/4/2003</u>		<u>11/10/2003</u>
6.	Οι περί Γλυκαντικών Ουσιών στα Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2005 (2003/115/ΕΚ)	<u>316/2005</u>	<u>3988</u> <u>6/5/2005</u>		<u>29/7/2005</u>
	Το περί Τροποποίησης Παραρτήματος των περί Γλυκαντικών Ουσιών στα Τρόφιμα Κανονισμών, Διάταγμα του 2005 (2004/46/ΕΚ)	<u>566/2007</u>	<u>4013</u> <u>15/7/2005</u>		<u>15/7/2005</u>
	Το περί Τροποποίησης Παραρτήματος των περί Γλυκαντικών Ουσιών στα Τρόφιμα Κανονισμών, Διάταγμα του 2007 (2006/128/ΕΚ)	<u>158/2008</u>	<u>4247</u> <u>21/12/2007</u>		<u>15/2/2008</u>
	Οι περί Γλυκαντικών Ουσιών στα Τρόφιμα		<u>4273</u> <u>24/4/2008</u>		<u>15/8/2008</u>

<u>A/A</u>	<u>ΝΟΜΟΣ / ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ</u>	<u>ΚΔΠ - ΑΡΙΘΜΟΣ ΝΟΜΟΥ</u>	<u>ΑΡΙΘΜΟΣ - ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΠΙΣΗΜΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ</u>	<u>ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΙΟΘΕΤΗΣΗΣ</u>	<u>ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ</u>
	<u>(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008</u> (2006/52/ΕΚ)				
ΣΗΜΑΝΣΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ					
	Οι περί Σήμανσης, Παρουσίασης και Διαφήμισης Τροφίμων (Γενικοί) Κανονισμοί του 2002 (2000/13/ΕΚ, 1999/10/ΕΚ, 94/54/ΕΚ, 96/21/ΕΚ, 90/496/ΕΚ, 89/396/ΕΟΚ, 91/238/ΕΟΚ, 92/11/ΕΟΚ, 87/250/ΕΟΚ, Καν.1139/98, Καν. 49/2000, Καν. 50/2000)	262/2002	3608 31/5/2002	16/5/2002	31/5/2002
	Το περί Τροποποίησης Παραρτήματος των περί Σήμανσης, Παρουσίασης και Διαφήμισης Τροφίμων (Γενικών) Κανονισμών, Διάταγμα του 2003 (2001/101/ΕΚ)	289/2003	3704 11/4/2003	11/4/2003	11/10/2003
	Οι περί Σήμανσης, Παρουσίασης και Διαφήμισης Τροφίμων (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2004 (2002/67/ΕΚ, 2000/13/ΕΚ)	97/2004	3814 27/2/2004	1/7/2004	1/7/2004 εκτός των άρθρων 2, 4(α), 5 και 8 στις 27/2/2004
	Οι περί Σήμανσης, Παρουσίασης και Διαφήμισης Τροφίμων (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2004 (2002/67/ΕΚ, 2000/13/ΕΚ)	605/2004	3872 18/6/2004	31/7/2004	31/7/2004
7.	Το περί Τροποποίησης Παραρτήματος των περί Σήμανσης, Παρουσίασης και Διαφήμισης Τροφίμων (Γενικοί) Κανονισμών, Διάταγμα του 2004 (2003/120/ΕΚ)	884/2004	3940 31/12/2004	25/11/2005	
	Οι περί Σήμανσης, Παρουσίασης και Διαφήμισης Τροφίμων (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2004 (2003/89/ΕΚ)	419/2005	4027 2/9/2005	25/11/2005	25/11/2005 εξαιρουμένης της παραγράφου 3(2)
	Οι περί Σήμανσης, Παρουσίασης και Διαφήμισης Τροφίμων (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2004 (2003/89/ΕΚ)	492/2005	4044 27/10/2005	20/5/2006	20/5/2006
	Το περί Τροποποίησης Παραρτήματος των περί Σήμανσης, Παρουσίασης και Διαφήμισης Τροφίμων (Γενικοί) Κανονισμών, Διάταγμα του 2005 (2005/26/ΕΚ)	565/2005	4057 9/12/2005	9/12/2005	9/12/2005
	Οι περί Σήμανσης, Παρουσίασης και Διαφήμισης Τροφίμων (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2005	268/2007	4205 29/6/2007	29/6/2007	29/6/2007

<u>A/A</u>	<u>ΝΟΜΟΣ / ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ</u>	<u>ΚΔΠ - ΑΡΙΘΜΟΣ ΝΟΜΟΥ</u>	<u>ΑΡΙΘΜΟΣ - ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΠΙΣΗΜΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ</u>	<u>ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΙΟΘΕΤΗΣΗΣ</u>	<u>ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ</u>
	(2004/77/ΕΚ) Το περί Τροποποίησης Παραρτήματος των περί Σήμανσης, Παρουσίασης και Διαφήμισης Τροφίμων (Γενικοί) Κανονισμών, Δεύτερο Διάταγμα του 2005 (2005/63/ΕΚ) Οι περί Σήμανσης, Παρουσίασης και Διαφήμισης Τροφίμων (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2007 (2000/13/ΕΚ, 2003/89/ΕΚ) Οι περί Σήμανσης, Παρουσίασης και Διαφήμισης Τροφίμων (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2007 (2006/142/ΕΚ) Το περί Τροποποίησης Παραρτήματος των περί Σήμανσης, Παρουσίασης και Διαφήμισης Τροφίμων (Γενικοί) Κανονισμών, Διάταγμα του 2007 (2005/26/ΕΚ) Οι περί Σήμανσης, Παρουσίασης και Διαφήμισης Τροφίμων (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008 (2007/68/ΕΚ)	271/2007 307/2007 418/2008	4205 29/6/2007 4209 18/7/2007 4315 21/11/2008	23/12/2007 25/11/2007 21/11/2008	23/12/2007 21/11/2008
8.	<u>Οι περί της Σήμανσης Προσθέτων Τροφίμων Κανονισμοί του 2002</u> <u>(1989/107/ΕΟΚ, 1993/34/ΕΟΚ)</u> <u>Το περί Τροποποίησης Παραρτημάτων των περί Σήμανσης Προσθέτων Τροφίμων Κανονισμών, Διάταγμα του 2002</u> <u>(2000/13/ΕΚ, 95/2/ΕΟΚ, 98/72/ΕΟΚ, 89/107/ΕΟΚ)</u>	<u>72/2002</u> 349/2002	<u>3575</u> <u>11/2/2002</u> <u>3623</u> <u>19/7/2002</u>	<u>31/1/2002</u> <u>19/7/2002</u>	<u>11/2/2002</u> 19/7/2002
ΑΡΤΥΜΑΤΑ ΣΤΑ ΤΡΟΦΙΜΑ					
9.	Ο περί Αρτυμάτων στα Τρόφιμα Κανονισμοί του 2002 (1988/388/ΕΟΚ, 1991/71/ΕΟΚ, 2232/96/ΕΚ, 1999/217/ΕΚ, 2000/489/ΕΚ)	267/2002	3608 31/5/2002	16/5/2002	1/12/2002
ΚΑΖΕΙΝΕΣ					
10.	Ο περί Καζεϊνών και Καζεϊνικών Αλάτων Κανονισμοί του 2001	<u>476/2001</u>	<u>3561</u> <u>21/12/01</u>	<u>6/12/2001</u>	<u>21/12/2001</u>

<u>A/A</u>	<u>ΝΟΜΟΣ / ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ</u>	<u>ΚΔΠ - ΑΡΙΘΜΟΣ ΝΟΜΟΥ</u>	<u>ΑΡΙΘΜΟΣ - ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΠΙΣΗΜΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ</u>	<u>ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΙΟΘΕΤΗΣΗΣ</u>	<u>ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ</u>
	(83/417/ΕΟΚ, 86/424/ΕΟΚ, 85/503/ΕΟΚ)				
ΙΟΝΙΖΟΥΣΑ ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΑ					
11.	Οι περί Κατεργασμένων Τροφίμων δια Ιονίζουσας Ακτινοβολίας Κανονισμοί του 2001 (99/2/ΕΚ, 99/3/ΕΚ)	<u>469/2001</u>	<u>3558</u> <u>14/12/01</u>	<u>6/12/2001</u>	<u>14/12/2002</u>
	Το περί Τροποποίησης Παραρτημάτων των περί Κατεργασμένων Τροφίμων δια Ιονίζουσας Ακτινοβολίας Κανονισμών, Διάταγμα του 2002 (2000/13/ΕΚ, 1999/2/ΕΚ)	<u>350/2002</u>	<u>3623</u> <u>19/7/2002</u>	<u>19/7/2002</u>	<u>19/7/2002</u>
ΤΡΟΦΙΜΑ ΒΑΘΕΙΑΣ ΚΑΤΑΨΥΞΗΣ					
12.	Οι Περί Τροφίμων Βαθείας Κατάψυξης Κανονισμοί του 2002 (89/108/ΕΟΚ, 92/1/ΕΟΚ, 92/2/ΕΟΚ)	<u>80/2002</u>	<u>3575</u> <u>11/2/2002</u>	<u>31/1/2002</u>	<u>11/2/2002</u>
	Οι Περί Τροφίμων Βαθείας Κατάψυξης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002 (2000/13/ΕΚ, 1989/108/ΕΟΚ)	<u>450/2002</u>	<u>3639</u> <u>27/9/2002</u>	<u>12/9/2002</u>	<u>27/9/2002</u>
	Οι Περί Τροφίμων Βαθείας Κατάψυξης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2006 (37/2005/ΕΚ)	<u>442/2006</u>	<u>4151</u> <u>1/12/2006</u>		<u>1/12/2006</u>
ΔΙΑΛΥΤΕΣ ΕΚΧΥΛΙΣΗΣ					
13.	Οι περί Διαλυτών Εκχύλισης Κανονισμοί του 2002 (88/344/ΕΚ, 92/115/ΕΟΚ, 97/60/ΕΚ)	<u>265/2002</u>	<u>3608</u> <u>31/5/2002</u>	<u>16/5/2002</u>	<u>11/9/2002</u>
ΕΡΟΥΣΙΚΟ ΟΞΥ ΣΤΑ ΤΡΟΦΙΜΑ					
14.	Οι περί Ερουσικού Οξέος στα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983	<u>301/1983</u>			<u>29/11/1983</u>
	Οι περί Ερουσικού Οξέος στα Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002 (80/891/ΕΟΚ)	<u>263/2002</u>	<u>3608</u> <u>31/5/2002</u>	<u>16/5/2002</u>	<u>31/5/2002</u>
ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΚΑΟ ΚΑΙ ΣΟΚΟΛΑΤΑΣ					
15.	Οι περί Προϊόντων του Κακάο και της Σοκολάτας Κανονισμοί του 2002 (73/241/ΕΟΚ, 89/344/ΕΟΚ, 2000/36/ΕΚ)	<u>339/2002</u>	<u>3623</u> <u>19/7/2002</u>	<u>4/7/2002</u>	<u>19/7/2002</u>
ΑΦΥΔΑΤΩΜΕΝΟ ΔΙΑΤΗΡΗΜΕΝΟ ΓΑΛΑ					
16.	Οι περί Αφυδατωμένου Διατηρημένου Γάλακτος Κανονισμοί του 2002	<u>432/2002</u>	<u>3638</u>	<u>12/9/2002</u>	<u>1/1/2003</u>

<u>A/A</u>	<u>ΝΟΜΟΣ / ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ</u>	<u>ΚΔΠ - ΑΡΙΘΜΟΣ ΝΟΜΟΥ</u>	<u>ΑΡΙΘΜΟΣ - ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΠΙΣΗΜΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ</u>	<u>ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΙΟΘΕΤΗΣΗΣ</u>	<u>ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ</u>
	(76/118/ΕΟΚ, 83/635/ΕΟΚ, 79/1067/ΕΟΚ, 2001/114/ΕΚ) Οι περί Αφυδατωμένου Διατηρημένου Γάλακτος (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008 (2007/61/ΕΚ)	416/2008	27/9/2002 4315 21/11/2008		21/11/2008
<u>ΣΑΚΧΑΡΑ</u>					
17.	Οι περί Σακχάρων Κανονισμοί του 2002 (73/437/ΕΟΚ, 2001/111/ΕΚ, 79/796/ΕΟΚ)	433/2002	3638 27/9/2002	12/9/2002	1/1/2003
<u>ΟΡΥΚΤΩΝ ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΩΝ</u>					
18.	Οι περί Ορυκτών Υδρογονανθράκων στα Τρόφιμα Κανονισμοί του 1983 Οι περί Ορυκτών Υδρογονανθράκων στα Τρόφιμα (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002 (2000/13/ΕΚ)	300/1983 453/2002	 3639 27/9/2002	 12/9/2002	29/11/1983 27/9/2002
<u>ΕΚΧΥΛΙΣΜΑΤΩΝ ΚΑΦΕ ΚΑΙ ΚΙΧΩΡΙΟΥ</u>					
19.	Οι περί Εκχυλισμάτων Καφέ και Εκχυλισμάτων Κιχωρίου Κανονισμοί του 2002 (1999/4/ΕΚ) Διόρθωση του Κανονισμού 4 των περί Εκχυλισμάτων Καφέ και Εκχυλισμάτων Κιχωρίου Κανονισμών του 2002	456/2002	3639 27/9/2002 3709 2/5/2003	12/9/2002	1/1/2003
<u>ΧΥΜΟΙ ΦΡΟΥΤΩΝ</u>					
20.	Οι περί Χυμών Φρούτων και Ομοειδών Προϊόντων Κανονισμοί του 2004 (2001/112/ΕΚ)	482/2004	3852 30/4/2004	<u>29/04/2004</u>	<u>01/05/2004</u>
<u>ΜΑΡΜΕΛΑΔΕΣ, ΖΕΛΕΔΕΣ ΚΑΙ ΚΡΕΜΑ ΚΑΣΤΑΝΟΥ</u>					
21.	Οι περί Μαρμελάδων, Ζελέδων και Μαρμελάδων Εσπεριδοειδών καθώς και Κρέμα Κάστανου Κανονισμοί του 2004 (2001/113/ΕΚ)	483/2004	3852 30/4/2004	<u>29/04/2004</u>	<u>01/05/2004</u>
<u>ΜΕΛΙ</u>					
22.	Οι περί Μελιού Κανονισμοί του 2004 (2001/110/ΕΚ)	<u>118/2004</u>	3815 <u>5/3/2004</u>		<u>1/8/2004</u>

<u>A/A</u>	<u>ΝΟΜΟΣ / ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ</u>	<u>ΚΔΠ - ΑΡΙΘΜΟΣ ΝΟΜΟΥ</u>	<u>ΑΡΙΘΜΟΣ - ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΠΙΣΗΜΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ</u>	<u>ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΙΟΘΕΤΗΣΗΣ</u>	<u>ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ</u>
ΕΙΔΙΚΗ ΔΙΑΤΡΟΦΗ					
23.	Ο περί Παρασκευασμάτων για Βρέφη και Παρασκευασμάτων Δεύτερης Βρεφικής Ηλικίας Κανονισμοί του 2001 (91/321/ΕΟΚ)	<u>501/2001</u>	<u>3565</u> <u>31/12/2001</u>	<u>20/12/2001</u>	<u>31/12/2001</u>
	Ο περί Παρασκευασμάτων για Βρέφη και Παρασκευασμάτων Δεύτερης Βρεφικής Ηλικίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002 (2000/13/ΕΚ, 99/50/ΕΚ, 92/52/ΕΟΚ, 91/321/ΕΟΚ, 96/4/ΕΟΚ)	<u>454/2002</u>	<u>3639</u> <u>27/9/2002</u>	<u>12/9/2002</u>	<u>27/9/2002</u>
	Οι περί Παρασκευασμάτων για Βρέφη και Παρασκευασμάτων Δεύτερης Βρεφικής Ηλικίας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2004 (2003/14/ΕΚ)	<u>476/2004</u>	<u>3852</u> <u>30/4/2004</u>	<u>29/04/2004</u>	<u>01/05/2004</u>
24.	Ο περί Παρασκευασμάτων για Βρέφη και Παρασκευασμάτων Δεύτερης Βρεφικής Ηλικίας Κανονισμοί του 2008 (2006/141/ΕΚ, 92/52/ΕΟΚ)	<u>157/2008</u>	<u>4273</u> <u>24/4/2008</u>	<u>31/12/2009</u>	
	Σημ. Οι περί Παρασκευασμάτων για Βρέφη και Παρασκευασμάτων Δεύτερης Βρεφικής Ηλικίας Κανονισμοί του 2001 έως 2004 καταργούνται από 31 Δεκεμβρίου 2009, αλλά οι Κανονισμοί του 2008 δύνανται να εφαρμόζονται Το περί Τροποποίησης Παραρτημάτων των περί Παρασκευασμάτων για Βρέφη και Παρασκευασμάτων Δεύτερης Βρεφικής Ηλικίας Κανονισμών, Διάταγμα του 2009 (Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1243/2008)	<u>79/2009</u>	<u>4334</u> <u>13/2/2009</u>		<u>13/2/2009</u>
25.	Οι περί Τροφίμων που προορίζονται για Ειδική Διατροφή Κανονισμοί του 2001 (89/398/ΕΚ, 96/84/ΕΚ, 1999/41/ΕΚ)	<u>502/2001</u>	<u>3565</u> <u>31/12/01</u>	<u>20/12/2001</u>	<u>1/7/2002</u>
	Οι περί Τροφίμων που προορίζονται για Ειδική Διατροφή (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2002 (2000/13/ΕΚ, 89/398/ΕΟΚ, 1991/321/ΕΟΚ, 1996/5/ΕΚ, 1996/8/ΕΚ, 1999/21/ΕΚ)	<u>451/2002</u>	<u>3639</u> <u>27/9/2002</u>	<u>12/9/2002</u>	<u>27/9/2002</u>
26.	Οι περί Τροφίμων που Προορίζονται για Χρήση σε Δίαιτα Μειωμένων Θερμίδων για Απώλεια Βάρους Κανονισμοί του 2002 (96/8/ΕΟΚ)	266/2002	3608 31/5/2002	16/5/2002	1/12/2002
	Το περί Τροποποίησης Παραρτήματος των περί Τροφίμων που Προορίζονται για Χρήση σε Δίαιτα Μειωμένων Θερμίδων για Απώλεια Βάρους	326/2007	4211 25/7/2007		25/7/2007

<u>A/A</u>	<u>ΝΟΜΟΣ / ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ</u>	<u>ΚΔΠ - ΑΡΙΘΜΟΣ ΝΟΜΟΥ</u>	<u>ΑΡΙΘΜΟΣ - ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΠΙΣΗΜΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ</u>	<u>ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΙΟΘΕΤΗΣΗΣ</u>	<u>ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ</u>
	Κανονισμών, Διάταγμα του 2007 (2007/29/ΕΚ)				
27.	Οι περί Μεταποιημένων Τροφών με βάση τα Δημητριακά και Παιδικών Τροφών για Βρέφη και Νήπια Κανονισμοί του 2002 (96/5/ΕΚ, 98/36/ΕΚ, 99/39/ΕΚ, Διορθωτικό στην οδηγία 96/5/ΕΚ)	261/2002	3608 31/5/2002	16/5/2002	1/12/2002
	Οι περί Μεταποιημένων Τροφών με Βάση τα Δημητριακά και τις Παιδικές Τροφές για Βρέφη και Μικρά Παιδιά (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2004 (2003/13/ΕΚ)	481/2004	3852 30/4/2004	29/04/2004	01/05/2004
28.	Οι περί Διαιτητικών Τροφίμων για Ειδικούς Ιατρικούς Σκοπούς Κανονισμοί του 2002 (1999/21/ΕΚ)	260/2002	3608 31/5/2002	16/5/2002	1/12/2002
	Οι περί Διαιτητικών Τροφίμων για Ειδικούς Ιατρικούς Σκοπούς (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2008 (2006/141/ΕΚ)	154/2008	4273 24/4/2008		
29.	<u>Οι περί Προστιθέμενων Ουσιών για Ειδικούς Διατροφικούς Σκοπούς σε Τρόφιμα που προορίζονται για Ειδική Διατροφή Κανονισμοί του 2004</u> <u>(2001/15/ΕΚ)</u>	56/2004	3805 6/2/2004	19/1/2004	1/4/2004
	<u>Οι περί Προστιθέμενων Ουσιών για Ειδικούς Διατροφικούς Σκοπούς σε Τρόφιμα που Προορίζονται για Ειδική Διατροφή (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2004</u> <u>(2004/5/ΕΚ, 2004/6/ΕΚ)</u>	478/2004	3852 30/4/2004	29/04/2004	01/05/2004
	<u>Το περί Τροποποίησης Παραρτήματος των περί Προστιθέμενων Ουσιών για Ειδικούς Διατροφικούς Σκοπούς σε Τρόφιμα που Προορίζονται για Ειδική Διατροφή Κανονισμών, Διάταγμα του 2006</u> <u>(2006/34/ΕΚ)</u>		4117		
	<u>Οι περί Προστιθέμενων Ουσιών για Ειδικούς Διατροφικούς Σκοπούς σε Τρόφιμα που Προορίζονται για Ειδική Διατροφή (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2007</u> <u>(2007/26/ΕΚ)</u>	279/2006	5/7/2006		31/12/2006

<u>A/A</u>	<u>ΝΟΜΟΣ / ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ</u>	<u>ΚΔΠ - ΑΡΙΘΜΟΣ ΝΟΜΟΥ</u>	<u>ΑΡΙΘΜΟΣ - ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΠΙΣΗΜΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ</u>	<u>ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΙΟΘΕΤΗΣΗΣ</u>	<u>ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ</u>
		560/2007	4249 21/12/2007		21/12/2007
30.	Οι περί Συμπληρωμάτων Διατροφής Κανονισμοί του 2004 (2002/46/ΕΚ)	449/2004	3850 30/4/2004	<u>29/04/2004</u>	<u>01/05/2004</u>
	Το περί Τροποποίησης Παραρτήματος των περί Συμπληρωμάτων Διατροφής Κανονισμών, Διάταγμα του 2006 (2006/37/ΕΚ)	278/2006	4117 5/7/2006		<u>30/4/2007</u>
ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ					
31.	Οι περί Μεθόδων Δειγματοληψίας και Ανάλυσης για τον Έλεγχο των Διοξινών και Φουρανίων και τον Προσδιορισμό των Παρόμοιων με τις Διοξίνες PCB στα Τρόφιμα Κανονισμοί του 2004 (2002/69/ΕΚ)	485/2004	3852 30/4/2004	<u>29/04/2004</u>	<u>01/05/2004</u>
	Το περί Τροποποίησης Παραρτημάτων των περί των Μεθόδων Δειγματοληψίας και Ανάλυσης Τροφίμων για τον Έλεγχο των Διοξινών και Φουρανίων και τον Προσδιορισμό των Παρόμοιων με τις Διοξίνες PCB στα Τρόφιμα Κανονισμών, Διάταγμα του 2005 (2004/44/ΕΚ)	243/2005	3994 20/5/2005		<u>20/50/2005</u>
	Οι περί Μεθόδων Δειγματοληψίας και Ανάλυσης Τροφίμων για τον Έλεγχο των Διοξινών και Φουρανίων και τον Προσδιορισμό των Παρόμοιων με τις Διοξίνες PCB στα Τρόφιμα (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2009 (Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1883/2006)	97/2009	4337 27/2/2009		
32.	Οι περί Μεθόδων Δειγματοληψίας Διατηρημένου Γάλακτος Κανονισμοί του 2002 (87/524/ΕΟΚ)	<u>117/2002</u>	<u>3583</u> <u>8/3/2002</u>	<u>21/2/2002</u>	<u>8/3/2002</u>
33.	Οι περί Μεθόδων Ανάλυσης ή Εξέτασης για τον Έλεγχο της Συμμόρφωσης των Προσθέτων Τροφίμων με Καθοριζόμενα Κριτήρια Καθαρότητας Κανονισμοί του 2002 (81/712/ΕΟΚ)	115/2002	3583 8/3/02	21/2/2002	<u>8/3/2002</u>
34.	Οι περί Μεθόδων Δειγματοληψίας και Ανάλυσης ή Εξέτασης των Εσπεριδοειδών για Υπολείμματα Συντηρητικών Κανονισμοί του 2001 (67/427/ΕΟΚ)	<u>118/2002</u>	<u>3583</u> <u>8/3/02</u>	<u>21/2/2002</u>	<u>8/3/2002</u>
35.	Οι περί Μεθόδων Δειγματοληψίας για τον Επίσημο Έλεγχο των Υπολειμμάτων Γεωργικών Φαρμάκων επί και εντός των Προϊόντων Φυτικής και Ζωικής Προέλευσης Κανονισμοί του 2004 (2002/63/ΕΚ)	473/2004	3852 30/4/2004	<u>29/04/2004</u>	<u>01/05/2004</u>

<u>A/A</u>	<u>ΝΟΜΟΣ / ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ</u>	<u>ΚΔΠ - ΑΡΙΘΜΟΣ ΝΟΜΟΥ</u>	<u>ΑΡΙΘΜΟΣ - ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΠΙΣΗΜΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ</u>	<u>ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΙΟΘΕΤΗΣΗΣ</u>	<u>ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ</u>
ΦΥΣΙΚΑ ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΝΕΡΑ					
	Οι περί Φυσικών Μεταλλικών Νερών Κανονισμοί του 2002 (80/777/ΕΟΚ, 80/1276/ΕΟΚ, 85/7/ΕΟΚ, 96/70/ΕΚ)	264/2002	3608 31/5/2002	16/5/2002	1/1/2003
	Οι περί Φυσικών Μεταλλικών Νερών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2004 (2003/40/ΕΚ)	477/2004	3852 30/4/2004	29/04/2004	01/05/2004
	Οι περί Φυσικών Μεταλλικών Νερών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2006 (80/777/ΕΟΚ, 2003/40/ΕΚ)	304/2006	4122 21/7/2006	21/7/2006	21/7/2006
36.	Κατάλογος φυσικών μεταλλικών νερών αναγνωρισμένων από τα κράτη μέλη (Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων C 54, 7 Μαρτίου 2009) Διορθωτικό στον κατάλογο φυσικών μεταλλικών νερών αναγνωρισμένων από τα κράτη μέλη (Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων C 70, 24 Μαρτίου 2009) Διορθωτικό στον κατάλογο φυσικών μεταλλικών νερών αναγνωρισμένων από τα Κράτη Μέλη (Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων C 117, 26 Μαΐου 2009)				
<u>ΚΑΤΑΡΓΗΤΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ</u>					
37.	Οι περί Υπολειμμάτων Γεωργικών Φαρμάκων πάνω ή μέσα στα Τρόφιμα (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2009 (Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 396/2005)	87/2009	4335 20/2/2009		
38.	Οι περί Κατάργησης Ορισμένων περί Τροφίμων Κανονισμών, Κανονισμοί του 2004	883/2004	3940 31/12/2004		<u>31/12/2004</u>
39.	Οι περί Κατάργησης Ορισμένων περί Τροφίμων Κανονισμών, Κανονισμοί του 2007 (Κοινοτικός Κανονισμός 401/2006/ΕΚ)	270/2007	4205 29/6/2007		29/6/2007
40.	Οι περί Κατάργησης Ορισμένων περί Τροφίμων Κανονισμών (Αρ. 2), Κανονισμοί του 2007 (Κοινοτικός Κανονισμός 333/2007/ΕΚ)	619/2007	4252 28/12/2007		28/12/2007
<u>ΣΧΟΛΙΚΑ ΚΥΛΙΚΕΙΑ</u>					

<u>A/A</u>	<u>ΝΟΜΟΣ / ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ</u>	<u>ΚΔΠ - ΑΡΙΘΜΟΣ ΝΟΜΟΥ</u>	<u>ΑΡΙΘΜΟΣ - ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΠΙΣΗΜΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ</u>	<u>ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΙΟΘΕΤΗΣΗΣ</u>	<u>ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ</u>
41.	<u>Ο περί Σχολικών κυλικείων Νόμος του 2000</u>	60(Ι)/2000	3405 5/5/2000		
	<u>Ο περί Σχολικών κυλικείων Νόμος του 2005</u>	16(Ι)/2005	3963 4/3/2005		

B. ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ.
ΜΕΡΟΣ 1: ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

A/A	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ
	ΓΕΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ - ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ (ΕΚ) 178/2002
1.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 178/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28 ^{ης} Ιανουαρίου 2002 για τον καθορισμό των γενικών αρχών και απαιτήσεων της νομοθεσίας για τα τρόφιμα, για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων και τον καθορισμό διαδικασιών σε θέματα ασφάλειας τροφίμων
2.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1304/2003 της Επιτροπής, της 11ης Ιουλίου 2003, σχετικά με τη διαδικασία που εφαρμόζεται από την Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφάλειας των Τροφίμων στις αιτήσεις επιστημονικής γνώμης οι οποίες της υποβάλλονται
3.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 575/2006 της Επιτροπής της 7ης Απριλίου 2006 για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 178/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τον αριθμό και τα ονόματα των μόνιμων επιστημονικών ομάδων της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων
4.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1642/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 22ας Ιουλίου 2003 για την τροποποίηση του Κανονισμού 178/2002/ΕΚ για τον καθορισμό των γενικών αρχών και απαιτήσεων της νομοθεσίας για τα τρόφιμα, για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων και τον καθορισμό διαδικασιών σε θέματα ασφάλειας τροφίμων
5.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 202/2008 της Επιτροπής της 4ης Μαρτίου 2008 για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 178/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τον αριθμό και τα ονόματα των επιστημονικών ομάδων της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων
6.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 852/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 2004 για την υγιεινή των τροφίμων
7.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 853/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 2004 για τον καθορισμό ειδικών κανόνων υγιεινής για τα τρόφιμα ζωικής προέλευσης
8.	<u>Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1662/2006 της Επιτροπής της 6^{ης} Νοεμβρίου 2006 για τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 853/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τον καθορισμό ειδικών κανόνων υγιεινής για τα τρόφιμα ζωικής προέλευσης</u>
9.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 854/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 2004 για τον καθορισμό ειδικών διατάξεων για την οργάνωση των επίσημων ελέγχων στα προϊόντα ζωικής προέλευσης που προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο
10.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29 ^{ης} Απριλίου 2004 για τη διενέργεια επίσημων ελέγχων της συμμόρφωσης προς τη νομοθεσία περί ζωοτροφών και τροφίμων και προς τους κανόνες για την καλή διαβίωση των ζώων
11.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 776/2006 της Επιτροπής της 23ης Μαΐου 2006 για την τροποποίηση του παραρτήματος VII του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τα κοινοτικά εργαστήρια αναφοράς
12.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 301/2008 του Συμβουλίου, της 17 ^{ης} Μαρτίου 2008, για την προσαρμογή του παραρτήματος I του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004 για τη διενέργεια επίσημων ελέγχων της συμμόρφωσης προς τη νομοθεσία περί ζωοτροφών και τροφίμων και προς τους κανόνες για την υγεία και την καλή διαβίωση των ζώων
13.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2073/2005 της Επιτροπής της 15 ^{ης} Νοεμβρίου 2005 περί μικροβιολογικών κριτηρίων για τα τρόφιμα Διορθωτικό στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2073/2005 της Επιτροπής, της 15ης Νοεμβρίου 2005, περί μικροβιολογικών κριτηρίων για τα τρόφιμα
14.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1441/2007 της Επιτροπής, της 5ης Δεκεμβρίου 2007, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2073/2005 της Επιτροπής περί μικροβιολογικών κριτηρίων για τα τρόφιμα

Α/Α	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ
15.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2074/2005 της Επιτροπής της 5 ^{ης} Δεκεμβρίου 2005 για θέσπιση μέτρων εφαρμογής για ορισμένα προϊόντα βάσει του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 853/2004 και για την οργάνωση επίσημων ελέγχων βάσει των Κανονισμών (ΕΚ) 854/2004 και (ΕΚ) αριθ. 882/2004, για την παρέκκλιση από τον κανονισμό 852/2004 και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 853/2004 και (ΕΚ) αριθ. 854/2004
16.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2076/2005 της Επιτροπής της 5 ^{ης} Δεκεμβρίου 2005 για τη θέσπιση μεταβατικών διατάξεων σχετικά με την εφαρμογή των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 853/2004, (ΕΚ) αριθ. 854/2004 και (ΕΚ) αριθ. 882/2004 και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 853/2004 και (ΕΚ) αριθ. 854/2004
17.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 479/2007 της Επιτροπής, της 27ης Απριλίου 2007, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2076/2005 για τη θέσπιση μεταβατικών διατάξεων σχετικά με την εφαρμογή των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 853/2004, (ΕΚ) αριθ. 854/2004 και (ΕΚ) αριθ. 882/2004 και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 853/2004 και (ΕΚ) αριθ. 854/2004
18.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 884/2007 της Επιτροπής της 26ης Ιουλίου 2007 σχετικά με τη λήψη επειγόντων μέτρων για την αναστολή της χρήσης του E 128 (Ερυθρό 2G) ως χρωστικής τροφίμων
19.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1019/2008 της Επιτροπής, της 17ης Οκτωβρίου 2008, για την τροποποίηση του παραρτήματος II του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 852/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την υγιεινή των τροφίμων
20.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1020/2008 της Επιτροπής, της 17ης Οκτωβρίου 2008, για τροποποίηση των παραρτημάτων II και III του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 853/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τον καθορισμό ειδικών κανόνων υγιεινής για τα τρόφιμα ζωικής προέλευσης και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2076/2005 όσον αφορά την επισήμανση αναγνώρισης, το νωπό γάλα και τα γαλακτοκομικά προϊόντα, τα αυγά και τα προϊόντα αυγών και ορισμένα προϊόντα αλιείας
21.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1021/2008 της Επιτροπής, της 17ης Οκτωβρίου 2008, για τροποποίηση των παραρτημάτων I, II και III του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 854/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τον καθορισμό ειδικών διατάξεων για την οργάνωση των επίσημων ελέγχων στα προϊόντα ζωικής προέλευσης που προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2076/2005 όσον αφορά τα ζώα δίθυρα μαλάκια, ορισμένα προϊόντα αλιείας και το προσωπικό που επικουρεί κατά τους επίσημους ελέγχους στα σφαγεία
22.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1023/2008 της Επιτροπής της 17ης Οκτωβρίου 2008 για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2076/2005 όσον αφορά την παράταση της μεταβατικής περιόδου που χορηγείται σε υπεύθυνους επιχειρήσεων τροφίμων οι οποίοι εισάγουν ιχθυέλαιο που προορίζεται για κατανάλωση από τον άνθρωπο
23.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1029/2008 της Επιτροπής, της 20ής Οκτωβρίου 2008, για τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με σκοπό την επικαιροποίηση της αναφοράς σε ορισμένα ευρωπαϊκά πρότυπα
ΠΡΟΣΜΙΞΕΙΣ ΣΤΑ ΤΡΟΦΙΜΑ - ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) 315/93	
24.	Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 315/93 του Συμβουλίου της 8ης Φεβρουαρίου 1993 για τη θέσπιση κοινοτικών διαδικασιών για τις προσμειξεις των τροφίμων
25.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1881/2006 της Επιτροπής, της 19ης Δεκεμβρίου 2006, για καθορισμό μέγιστων επιτρεπτών επιπέδων για ορισμένες ουσίες οι οποίες επιμολύνουν τα τρόφιμα
26.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1126/2007 της Επιτροπής της 28ης Σεπτεμβρίου 2007 για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1881/2006 σχετικά με τον καθορισμό μέγιστων επιτρεπτών επιπέδων για ορισμένες ουσίες που επιμολύνουν τα τρόφιμα όσον αφορά τις τοξίνες από μύκητες του γένους <i>Fusarium</i> στον αραβόσιτο και στα προϊόντα αραβόσιτου
27.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 565/2008 της Επιτροπής, της 18ης Ιουνίου 2008, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1881/2006 σχετικά με τον καθορισμό μέγιστων επιτρεπτών επιπέδων για ορισμένες ουσίες οι οποίες επιμολύνουν τα τρόφιμα όσον αφορά τον καθορισμό μέγιστων επιτρεπτών επιπέδων για τις διοξίνες και τα PCB στο ήπαρ των ψαριών
28.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 629/2008 της Επιτροπής της 2ας Ιουλίου 2008 για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1881/2006 για καθορισμό μέγιστων επιτρεπτών επιπέδων για ορισμένες ουσίες οι οποίες

A/A	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ
	επιμολύνουν τα τρόφιμα
29.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 124/2009 της Επιτροπής, της 10ης Φεβρουαρίου 2009, σχετικά με τον καθορισμό ανώτατων ορίων για την παρουσία κοκκιδιοστατικών ή ιστομοναδοστατικών στα τρόφιμα ως αποτέλεσμα της αναπόφευκτης μεταφοράς των εν λόγω ουσιών σε μη στοχευόμενες ζωοτροφές
	ΥΛΙΚΑ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΕ ΕΠΑΦΗ ΜΕ ΤΡΟΦΙΜΑ - ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) 1935/2004
30.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1935/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27 ^{ης} Οκτωβρίου 2004 σχετικά με τα υλικά και αντικείμενα που προορίζονται να έρθουν σε επαφή με τρόφιμα και με την κατάργηση των οδηγιών 80/590/ΕΟΚ και 89/109/ΕΟΚ
31.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1895/2005 της Επιτροπής της 18ης Νοεμβρίου 2005 για περιορισμό της χρήσης ορισμένων εποξεικών παραγώγων σε υλικά και αντικείμενα που προορίζονται να έλθουν σε επαφή με τρόφιμα
32.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2023/2006 της Επιτροπής, της 22ας Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με την ορθή πρακτική παραγωγής υλικών και αντικειμένων που προορίζονται να έλθουν σε επαφή με τρόφιμα
33.	Διορθωτικό στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 372/2007 της Επιτροπής, της 2ας Απριλίου 2007, σχετικά με τον καθορισμό μεταβατικών ορίων μετανάστευσης για πλαστικοποιητές σε παρεμβύσματα σε καπάκια που προορίζονται να έρθουν σε επαφή με τρόφιμα
34.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 282/2008 της Επιτροπής, της 27ης Μαρτίου 2008, για τα υλικά και αντικείμενα από ανακυκλωμένο πλαστικό τα οποία προορίζονται να έρθουν σε επαφή με τρόφιμα και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2023/2006
35.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 597/2008 της Επιτροπής, της 24ης Ιουνίου 2008, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 372/2007 σχετικά με τον καθορισμό μεταβατικών ορίων μετανάστευσης για πλαστικοποιητές σε παρεμβύσματα σε καπάκια που προορίζονται να έρθουν σε επαφή με τρόφιμα
36.	Κανονισμός αριθ. 450/2009 της Επιτροπής, της 29ης Μαΐου 2009, σχετικά με τα ενεργά και νοήμονα υλικά και αντικείμενα που προορίζονται να έλθουν σε επαφή με τρόφιμα
	ΑΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ - ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) 2232/96
37.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2232/96 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Οκτωβρίου 1996 σχετικά με τη θέσπιση κοινοτικής διαδικασίας για τις αρωματικές ύλες που χρησιμοποιούνται ή προορίζονται να χρησιμοποιηθούν εντός ή επί των τροφίμων
38.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1565/2000 της Επιτροπής, της 18ης Ιουλίου 2000, περί θεσπίσεως μέτρων έγκρισης ενός προγράμματος αξιολόγησης, σε εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2232/96 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
39.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 622/2002 της Επιτροπής, της 11ης Απριλίου 2002, περί καθορισμού προθεσμιών για την υποβολή πληροφοριών για την αξιολόγηση των χημικά καθορισμένων αρωματικών υλών που χρησιμοποιούνται στα τρόφιμα
40.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 627/2006 της Επιτροπής της 21ης Απριλίου 2006 για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2065/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση ποιοτικών κριτηρίων για τις επικυρωμένες μεθόδους ανάλυσης για τη δειγματοληψία, την ταυτοποίηση και το χαρακτηρισμό πρωτογενών καπνιστών προϊόντων
	ΝΕΩΤΕΡΙΣΤΙΚΑ ΤΡΟΦΙΜΑ - ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) 258/97
41.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 258/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Ιανουαρίου 1997 σχετικά με τα νέα τρόφιμα και τα νέα συστατικά τροφίμων
42.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1852/2001 της Επιτροπής της 20 ^{ης} Σεπτεμβρίου 2001 για τους κανόνες εφαρμογής σχετικά με την πρόσβαση του κοινού σε ορισμένες πληροφορίες και την προστασία των πληροφοριών που παρέχονται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 258/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
	ΓΕΝΕΤΙΚΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΤΡΟΦΙΜΑ - ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) 1829/2003
43.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1829/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Σεπτεμβρίου 2003, για τα γενετικώς τροποποιημένα τρόφιμα και ζωοτροφές

A/A	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ
44.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1981/2006 της Επιτροπής, της 22ας Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με λεπτομερείς κανόνες για την εφαρμογή του άρθρου 32 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1829/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το κοινοτικό εργαστήριο αναφοράς για τους γενετικούς τροποποιημένους οργανισμούς
45.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1830/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Σεπτεμβρίου 2003, σχετικά με την ιχνηλασιμότητα και την επισήμανση γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών και την ιχνηλασιμότητα τροφίμων και ζωοτροφών που παράγονται από γενετικώς τροποποιημένους οργανισμούς, και για την τροποποίηση της οδηγίας 2001/18/ΕΚ
ΣΗΜΑΝΣΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ - ΟΔΗΓΙΑ 2000/13/ΕΚ	
46.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 608/2004 της Επιτροπής, της 31ης Μαρτίου 2004, για τη σήμανση των τροφίμων και των συστατικών τροφίμων με προσθήκη φυτοστερόλων, φυτοστερολεστέρων, φυτοστανόλων ή φυτοστανολεστέρων
47.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 41/2009 της Επιτροπής, της 20ής Ιανουαρίου 2009, σχετικά με τη σύνθεση και την επισήμανση τροφίμων κατάλληλων για άτομα με δυσανεξία στη γλουτένη
48.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 415/2009 της Επιτροπής, της 20ής Μαΐου 2009, για την τροποποίηση της οδηγίας 2007/68/ΕΚ που τροποποιεί το παράρτημα ΙΙΙΑ της οδηγίας 2000/13/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά ορισμένα συστατικά τροφίμων
ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΦΑΡΜΑΚΩΝ - ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) 396/2005	
49.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 396/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23 ^{ης} Σεπτεμβρίου 2005, για τα ανώτατα όρια καταλοίπων φυτοφαρμάκων πάνω ή μέσα στα τρόφιμα και τις ζωοτροφές φυτικής ή ζωικής προέλευσης και για την τροποποίηση της Οδηγίας 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου
50.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 178/2006 της Επιτροπής της 1ης Φεβρουαρίου 2006 για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 396/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με σκοπό την κατάρτιση του παραρτήματος Ι όπου απαριθμούνται τα τρόφιμα και οι ζωοτροφές για τα οποία ισχύουν τα ανώτατα όρια καταλοίπων φυτοφαρμάκων
51.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 149/2008 της Επιτροπής, της 29ης Ιανουαρίου 2008, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 396/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με τη θέσπιση των παραρτημάτων ΙΙ, ΙΙΙ και ΙV για τον καθορισμό ανώτατων ορίων καταλοίπων στα προϊόντα που καλύπτονται από το παράρτημα Ι του κανονισμού
52.	Διορθωτικό στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 149/2008 της Επιτροπής, της 29ης Ιανουαρίου 2008, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 396/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με τη θέσπιση των παραρτημάτων ΙΙ, ΙΙΙ και ΙV για τον καθορισμό ανώτατων ορίων καταλοίπων στα προϊόντα που καλύπτονται από το παράρτημα Ι του κανονισμού
53.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 260/2008 της Επιτροπής της 18ης Μαρτίου 2008 για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 396/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με σκοπό την κατάρτιση του παραρτήματος VII στο οποίο απαριθμούνται οι συνδυασμοί δραστικής ουσίας/προϊόντος που καλύπτονται κατά παρέκκλιση ύστερα από μετασυλλεκτική χρήση με υποκαπνιστικό
54.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 299/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Μαρτίου 2008 για τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 396/2005 για τα ανώτατα όρια καταλοίπων φυτοφαρμάκων μέσα ή πάνω στα τρόφιμα και τις ζωοτροφές φυτικής και ζωικής προέλευσης, όσον αφορά τις εκτελεστικές αρμοδιότητες που ανατίθενται στην Επιτροπή
55.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 839/2008 της Επιτροπής της 31ης Ιουλίου 2008 για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 396/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τα παραρτήματα ΙΙ, ΙΙΙ και ΙV σχετικά με τα ανώτατα όρια καταλοίπων φυτοφαρμάκων μέσα ή πάνω σε ορισμένα προϊόντα
56.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1213/2008 της Επιτροπής, της 5ης Δεκεμβρίου 2008, για ένα συντονισμένο πολυετές κοινοτικό πρόγραμμα ελέγχου για τα έτη 2009, 2010 και 2011 ώστε να εξασφαλιστεί συμμόρφωση με τα ανώτατα όρια και να εκτιμηθεί η έκθεση του καταναλωτή στα υπολείμματα φυτοφαρμάκων μέσα και πάνω στα τρόφιμα φυτικής και ζωικής προέλευσης

Α/Α	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ
57.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 256/2009 της Επιτροπής, της 23ης Μαρτίου 2009, για την τροποποίηση των παραρτημάτων II και III του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 396/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τα ανώτατα όρια καταλοίπων azoxystrobin και fludioxonil μέσα ή πάνω σε ορισμένα προϊόντα
ΕΛΑΙΟΛΑΔΑ ΚΑΙ ΠΥΡΗΝΕΛΑΙΑ – ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ (ΕΚ) 2568/91 ΚΑΙ (ΕΚ) 1019/2002	
58.	Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2568/91 της Επιτροπής της 11ης Ιουλίου 1991 σχετικά με τον προσδιορισμό των χαρακτηριστικών των ελαιολάδων και των πυρηνελαίων καθώς και με τις μεθόδους προσδιορισμού ως έχει τροποποιηθεί (Έχει τροποποιηθεί από τους Κανονισμούς. 3682/91/ΕΟΚ, 1429/92/ΕΟΚ, 1683/92/ΕΟΚ, 1996/92/ΕΟΚ, 3288/92/ΕΟΚ, 183/93/ΕΟΚ, 620/93/ΕΟΚ, 177/94/ΕΟΚ, 2632/94/ΕΟΚ, 656/95/ΕΟΚ, 2527/95/ΕΟΚ, 2472/97/ΕΟΚ. 282/98/ΕΟΚ, 2248/98/ΕΚ, 379/1999/ΕΚ, 455/2001/ΕΚ, 2042/2001/ΕΚ, 796/2002/ΕΚ, 1989/2003/ΕΚ, 702/2007/ΕΚ, 640/2008/ΕΚ)
59.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1019/2002 της Επιτροπής της 13ης Ιουνίου 2002 για τις προδιαγραφές εμπορίας του ελαιολάδου
60.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1044/2006 της Επιτροπής της 7ης Ιουλίου 2006 για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1019/2002 για τις προδιαγραφές εμπορίας του ελαιολάδου
61.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 632/2008 της Επιτροπής, της 2ας Ιουλίου 2008, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1019/2002 για τις προδιαγραφές εμπορίας του ελαιολάδου
62.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1183/2008 της Επιτροπής, της 28ης Νοεμβρίου 2008, σχετικά με την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1019/2002 για τις προδιαγραφές εμπορίας του ελαιολάδου
63.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 182/2009 της Επιτροπής, της 6ης Μαρτίου 2009, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1019/2002 για τις προδιαγραφές εμπορίας του ελαιολάδου
ΙΣΧΥΡΙΣΜΟΙ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΧΥΡΙΣΜΟΙ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ – ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ (ΕΚ) 1924/2006 ΚΑΙ 1925/2006	
64.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1924/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20 Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με τους ισχυρισμούς διατροφής και υγείας που διατυπώνονται στα τρόφιμα (Διορθωτικό)
65.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1925/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με την προσθήκη βιταμινών και ανόργανων συστατικών και ορισμένων άλλων ουσιών στα τρόφιμα
66.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 108/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Ιανουαρίου 2008 για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1925/2006 σχετικά με την προσθήκη βιταμινών και ανόργανων συστατικών και ορισμένων άλλων ουσιών στα τρόφιμα
67.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 353/2008 της Επιτροπής, της 18ης Απριλίου 2008, για τη θέσπιση εκτελεστικών κανόνων σχετικά με τις αιτήσεις έγκρισης ισχυρισμών υγείας όπως προβλέπεται στο άρθρο 15 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1924/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	
68.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 401/2006 της Επιτροπής, της 23ης Φεβρουαρίου 2006, για τον καθορισμό μεθόδων δειγματοληψίας και ανάλυσης για τον επίσημο έλεγχο των επιπέδων μυκοτοξινών στα τρόφιμα
69.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1882/2006 της Επιτροπής, της 19ης Δεκεμβρίου 2006, για καθορισμό μεθόδων δειγματοληψίας και ανάλυσης για τον επίσημο έλεγχο των επιπέδων νιτρικών ιόντων σε ορισμένα τρόφιμα
70.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1883/2006 της Επιτροπής, της 19ης Δεκεμβρίου 2006, για καθορισμό των μεθόδων δειγματοληψίας και ανάλυσης για τον επίσημο έλεγχο των επιπέδων των διοξινών και των παρόμοιων με τις διοξίνες PCBs σε ορισμένα τρόφιμα
71.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 333/2007 της Επιτροπής, της 28ης Μαρτίου 2007, για τον καθορισμό μεθόδων δειγματοληψίας και ανάλυσης για τον επίσημο έλεγχο των επιπέδων μολύβδου, καδμίου, υδραργύρου, ανόργανου κασσιτέρου, 3-μονοχλωροπροπανοδιόλης και βενζο[α]πυρενίου στα τρόφιμα
ΕΙΔΙΚΗ ΔΙΑΤΡΟΦΗ – ΟΔΗΓΙΑ 1989/398/ΕΚ	

A/A	ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ
72.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1243/2008 της Επιτροπής, της 12ης Δεκεμβρίου 2008, για την τροποποίηση των παραρτημάτων III και VI της οδηγίας 2006/141/ΕΚ όσον αφορά τις απαιτήσεις σχετικά με τη σύνθεση ορισμένων παρασκευασμάτων για βρέφη
73.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1609/2006 της Επιτροπής, της 27ης Οκτωβρίου 2006, για την έγκριση της διάθεσης στην αγορά παρασκευασμάτων για βρέφη βασισμένων σε προϊόντα υδρόλυσης πρωτεΐνης ορού γάλακτος από πρωτεΐνη γάλακτος αγελάδας για περίοδο δύο ετών
ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	
74.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1331/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16 ^{ης} Δεκεμβρίου 2008 για τη θέσπιση ενιαίας διαδικασίας έγκρισης για τα πρόσθετα τροφίμων, τα ένζυμα τροφίμων και τις αρωματικές ύλες τροφίμων
75.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1332/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16 ^{ης} Δεκεμβρίου 2008 για τα ένζυμα τροφίμων και την τροποποίηση της οδηγίας 83/417/ΕΟΚ του Συμβουλίου, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1493/1999 του Συμβουλίου, της οδηγίας 2000/13/ΕΚ, της οδηγίας 2001/112/ΕΚ του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 258/97
76.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1333/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16 ^{ης} Δεκεμβρίου 2008 που αφορά τα πρόσθετα τροφίμων
77.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1334/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16 ^{ης} Δεκεμβρίου 2008 για αρωματικές ύλες και ορισμένα συστατικά τροφίμων με αρωματικές ιδιότητες που χρησιμοποιούνται εντός και επί των τροφίμων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1601/91 του Συμβουλίου, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2232/96, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 110/2008 και της οδηγίας 2000/13/ΕΚ
ΤΡΟΦΙΜΑ ΒΑΘΕΙΑΣ ΚΑΤΑΨΥΞΗΣ ΟΔΗΓΙΑ 1989/108/ΕΚ	
78.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 37/2005 της Επιτροπής, της 12ης Ιανουαρίου 2005, σχετικά με τον έλεγχο της θερμοκρασίας στα μέσα μεταφοράς και στους χώρους αποθήκευσης και φύλαξης τροφίμων βαθείας καταψύξεως που προορίζονται για τη διατροφή του ανθρώπου
ΠΡΑΣΙΝΗ ΓΡΑΜΜΗ - ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) 866/2004	
79.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 587/2008 του Συμβουλίου, της 16ης Ιουνίου 2008, για τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 866/2004 για το καθεστώς βάσει του άρθρου 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 10 της πράξης προσχώρησης, σχετικά με τους κανόνες που ισχύουν για τη διέλευση των εμπορευμάτων, των υπηρεσιών και των προσώπων από την Πράσινη Γραμμή στην Κύπρο
80.	Απόφαση 2007/330/ΕΚ της Επιτροπής, της 4ης Μαΐου 2007, για την άρση των απαγορεύσεων σχετικά με τη διακίνηση ορισμένων ζωικών προϊόντων στην Κύπρο δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 866/2004 του Συμβουλίου και τον καθορισμό των όρων που διέπουν τη διακίνηση των εν λόγω προϊόντων
81.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 293/2005 του Συμβουλίου, της 17ης Φεβρουαρίου 2005, για τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 866/2004 για το καθεστώς βάσει του άρθρου 2 του πρωτοκόλλου αριθ.10 της πράξης προσχώρησης όσον αφορά τη γεωργία και τις διευκολύνσεις για τα πρόσωπα που διασχίζουν τη γραμμή
82.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 601/2005 της Επιτροπής, της 18ης Απριλίου 2005, για τροποποίηση του παραρτήματος I του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 866/2004 του Συμβουλίου για το καθεστώς βάσει του άρθρου 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 10 της πράξης προσχώρησης
83.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1624/2005 της Επιτροπής, της 4ης Οκτωβρίου 2005, για παρέκκλιση από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 866/2004 του Συμβουλίου όσον αφορά τη διέλευση εσπεριδοειδών από τη διαχωριστική γραμμή στην Κύπρο
84.	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 866/2004 του Συμβουλίου Της 29ης Απριλίου 2004 για το καθεστώς βάσει του άρθρου 2 του Πρωτοκόλλου αριθ. 10 της Πράξης Προσχώρησης

ΜΕΡΟΣ Β: ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

A/A	ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ
ΑΦΛΑΤΟΞΙΝΕΣ	
1.	Απόφαση 2006/504/ΕΚ της Επιτροπής, της 12ης Ιουλίου 2006 , σχετικά με τους ειδικούς όρους για ορισμένα τρόφιμα εισαγωγής από ορισμένες τρίτες χώρες λόγω του κινδύνου μόλυνσής τους από αφλατοξίνες
2.	Απόφαση 2007/459/ΕΚ της Επιτροπής της 25ης Ιουνίου 2007 για την τροποποίηση της απόφασης 2006/504/ΕΚ σχετικά με τους ειδικούς όρους για ορισμένα τρόφιμα εισαγωγής από ορισμένες τρίτες χώρες λόγω του κινδύνου μόλυνσής τους από αφλατοξίνες
3.	Απόφαση 2007/563/ΕΚ της Επιτροπής της 1ης Αυγούστου 2007 για την τροποποίηση της απόφασης 2006/504/ΕΚ σχετικά με τους ειδικούς όρους για ορισμένα τρόφιμα εισαγωγής από ορισμένες τρίτες χώρες λόγω του κινδύνου μόλυνσής τους από αφλατοξίνες σχετικά με τα αμύγδαλα και τα παράγωγα προϊόντα καταγωγής ή προέλευσης Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής
4.	Απόφαση 2007/759/ΕΚ της Επιτροπής, της 19ης Νοεμβρίου 2007, για την τροποποίηση της απόφασης 2006/504/ΕΚ όσον αφορά τη συχνότητα των ελέγχων σχετικά με τις αραχίδες και τα παράγωγα προϊόντα που κατάγονται ή αποστέλλονται από τη Βραζιλία, λόγω του κινδύνου μόλυνσης των εν λόγω προϊόντων από αφλατοξίνες
5.	Απόφαση 2008/47/ΕΚ της Επιτροπής της 20ής Δεκεμβρίου 2007 για την έγκριση ελέγχων πριν από την εξαγωγή που εκτελούνται από τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής σε φιστίκια και παράγωγα προϊόντα αυτών σε ό,τι αφορά την παρουσία αφλατοξινών
ΕΚΤΑΚΤΑ ΜΕΤΡΑ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ (ΕΚ) 178/2002	
6.	Απόφαση 2002/247/ΕΚ της Επιτροπής, της 27ης Μαρτίου 2002, για την αναστολή της διάθεσης στην αγορά και της εισαγωγής ζελέ ζαχαροπλαστικής που περιέχει την πρόσθετη ύλη τροφίμων E 425 konjac
7.	Απόφαση 2004/374/ΕΚ της Επιτροπής, της 13ης Απριλίου 2004, για αναστολή της διάθεσης στην αγορά και της εισαγωγής ζελεδομπουκίτσων που περιέχουν τα πρόσθετα τροφίμων E 400, E 401, E 402, E 403, E 404, E 405, E 406, E 407, E 407α, E 410, E 412, E 413, E 414, E 415, E 417 ή/και E 418
8.	Απόφαση 2005/402/ΕΚ της Επιτροπής της 23ης Μαΐου 2005 για τα έκτακτα μέτρα όσον αφορά τα τσίλι και τα προϊόντα τσίλι, <i>curcuma</i> (κουρκούμα) και φοινικέλαιο
9.	Απόφαση 2008/352/ΕΚ της Επιτροπής της 29ης Απριλίου 2008 για την επιβολή ειδικών όρων όσον αφορά το κόμμι γκουάρ που προέρχεται ή αποστέλλεται από την Ινδία λόγω του κινδύνου μόλυνσής του από πενταχλωροφαινόλη και διοξίνες
10.	Απόφαση 2008/433/ΕΚ της 10ης Ιουνίου 2008 για την επιβολή ειδικών όρων όσον αφορά την εισαγωγή ηλιελαίου καταγωγής ή προέλευσης Ουκρανίας λόγω του κινδύνου επιμόλυνσης με ορυκτέλαιο
11.	Απόφαση 2008/798/ΕΚ της Επιτροπής, της 14ης Οκτωβρίου 2008, για την επιβολή ειδικών όρων που διέπουν την εισαγωγή προϊόντων τα οποία περιέχουν γάλα ή γαλακτοκομικά προϊόντα καταγωγής ή προέλευσης Κίνας, και για την κατάργηση της απόφασης 2008/757/ΕΚ της Επιτροπής
12.	Απόφαση 2008/921/ΕΚ της Επιτροπής, της 9ης Δεκεμβρίου 2008, για την τροποποίηση της απόφασης 2008/798/ΕΚ
13.	Απόφαση 2008/660/ΕΚ της Επιτροπής, της 31ης Ιουλίου 2008, για την τροποποίηση της απόφασης 2006/236/ΕΚ σχετικά με τις ειδικές συνθήκες που διέπουν τα αλιευτικά προϊόντα που εισάγονται από την Ινδονησία και προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο
14.	Απόφαση 2007/642/ΕΚ της Επιτροπής της 4ης Οκτωβρίου 2007 για τα μέτρα έκτακτης ανάγκης που εφαρμόζονται σε αλιευτικά προϊόντα που εισάγονται από την Αλβανία και προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο
15.	Απόφαση 2006/694/ΕΚ της Επιτροπής της 13ης Οκτωβρίου 2006 για την απαγόρευση της διάθεσης στην αγορά τυροπήγματος που παράγεται σε μια γαλακτοκομική εγκατάσταση στο Ηνωμένο Βασίλειο
16.	Απόφαση 2006/236/ΕΚ της Επιτροπής της 21ης Μαρτίου 2006 σχετικά με τις ειδικές συνθήκες που διέπουν τα αλιευτικά προϊόντα που εισάγονται από την Ινδονησία και προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο

Α/Α	ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ
17.	Απόφαση 2005/219/ΕΚ της Επιτροπής της 11ης Μαρτίου 2005 για την τροποποίηση της απόφασης 97/296/ΕΚ για την κατάρτιση του καταλόγου των τρίτων χωρών από τις οποίες επιτρέπονται οι εισαγωγές αλιευτικών προϊόντων για ανθρώπινη διατροφή, όσον αφορά τη Σαουδική Αραβία
18.	Απόφαση 2005/218/ΕΚ της Επιτροπής της 11ης Μαρτίου 2005 περί καθορισμού ειδικών όρων εισαγωγής αλιευτικών προϊόντων από τη Σαουδική Αραβία
ΕΚΔΟΘΕΙΣΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ (ΕΚ) 1829/2004	
19.	Απόφαση 2009/184/ΕΚ της Επιτροπής της 10ης Μαρτίου 2009 για την έγκριση της διάθεσης στην αγορά προϊόντων που περιέχουν ή παράγονται από γενετικώς τροποποιημένη ελαιοκράμβη T45 (ACS-BNØØ8-2) και τα οποία προέρχονται από την εμπορία της ελαιοκράμβης αυτής σε τρίτες χώρες έως το 2005 δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1829/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
20.	Απόφαση της Επιτροπής, της 10ης Μαρτίου 2009, για την έγκριση της διάθεσης στην αγορά προϊόντων που περιέχουν ή παράγονται από γενετικώς τροποποιημένη ελαιοκράμβη T45 (ACS-BNØØ8-2) και τα οποία προέρχονται από την εμπορία της ελαιοκράμβης αυτής σε τρίτες χώρες έως το 2005 δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1829/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
21.	Απόφαση 2008/933/ΕΟΚ της Επιτροπής, της 4ης Δεκεμβρίου 2008, για την έγκριση της διάθεσης στην αγορά προϊόντων που περιέχουν, αποτελούνται ή παράγονται από γενετικώς τροποποιημένη σόγια MON89788 (MON-89788-1) σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1829/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
22.	Απόφαση 2008/837/ΕΚ της Επιτροπής, της 29ης Οκτωβρίου 2008, για την έγκριση της διάθεσης στην αγορά προϊόντων που περιέχουν, αποτελούνται ή παράγονται από γενετικώς τροποποιημένο βαμβάκι LLCotton25 (ACS-GHØØ1-3) σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1829/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
23.	Απόφαση 2008/730/ΕΚ της Επιτροπής της 8ης Σεπτεμβρίου 2008 για έγκριση της διάθεσης στην αγορά προϊόντων που περιέχουν, αποτελούνται ή παράγονται από γενετικώς τροποποιημένη σόγια A2704-12 (ACS-GMØØ5-3) σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1829/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
24.	Απόφαση 2008/280/ΕΚ της Επιτροπής, της 28ης Μαρτίου 2008, για την έγκριση της διάθεσης στην αγορά προϊόντων που περιέχουν, αποτελούνται ή παράγονται από γενετικώς τροποποιημένο αραβόσιτο της σειράς GA21 (MON-ØØØ21-9) σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1829/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
25.	Απόφαση 2007/703/ΕΚ της Επιτροπής, της 24ης Οκτωβρίου 2007, για την έγκριση της διάθεσης στην αγορά προϊόντων που περιέχουν, αποτελούνται από ή παράγονται από γενετικώς τροποποιημένο αραβόσιτο της σειράς 1507xNK603 (DAS-Ø15Ø7-1xMON-ØØ6Ø3-6) σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1829/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
26.	Απόφαση 2007/702/ΕΚ της Επιτροπής, της 24ης Οκτωβρίου 2007, για την έγκριση της διάθεσης στην αγορά προϊόντων που περιέχουν, αποτελούνται ή παράγονται από γενετικώς τροποποιημένο αραβόσιτο της σειράς 59122 (DAS-59122-7) σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1829/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
27.	Απόφαση 2007/701/ΕΚ της Επιτροπής, της 24ης Οκτωβρίου 2007, για την έγκριση της διάθεσης στην αγορά προϊόντων που περιέχουν, αποτελούνται από ή παράγονται από γενετικώς τροποποιημένο αραβόσιτο της σειράς NK603xMON810 (MON-ØØ6Ø3-6xMON-ØØ81Ø-6) σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ.1829/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
28.	Απόφαση 2007/692 της Επιτροπής, της 24ης Οκτωβρίου 2007, για την έγκριση της διάθεσης στην αγορά τροφίμων ή ζωοτροφών που παράγονται από γενετικώς τροποποιημένο ζαχαρότευτλο της σειράς H7-1 (KM-ØØØH71-4) σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1829/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
29.	Απόφαση 2006/197/ΕΚ της Επιτροπής της 3ης Μαρτίου 2006 για την έγκριση της διάθεσης στην αγορά τροφίμων που περιέχουν, αποτελούνται ή παράγονται από γενετικώς τροποποιημένο αραβόσιτο της σειράς 1507 (DAS-Ø15Ø7-1) σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1829/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
ΕΚΔΟΘΕΙΣΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ (ΕΚ) 258/97	

Α/Α	ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ
30.	Απόφαση 2009/365/ΕΚ της Επιτροπής, της 28ης Απριλίου 2009, για την έγκριση της διάθεσης στην αγορά λυκοπενίου από <i>Blakeslea trispora</i> ως νέου συστατικού τροφίμων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 258/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
31.	Απόφαση 2009/362/ΕΚ της Επιτροπής, της 30ής Απριλίου 2009, για την έγκριση της διάθεσης στην αγορά λυκοπενίου ως νέου συστατικού τροφίμων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 258/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
32.	Απόφαση 2009/355/ΕΚ της Επιτροπής, της 28ης Απριλίου 2009, για την έγκριση της διάθεσης ελαιορητίνης λυκοπενίου από ντομάτες στην αγορά ως νέου συστατικού τροφίμων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 258/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
33.	Απόφαση 2009/348/ΕΚ της Επιτροπής, της 23ης Απριλίου 2009, για την έγκριση της διάθεσης στην αγορά λυκοπενίου ως νέου συστατικού τροφίμων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 258/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (Επ. Εφ. Ε.Ε. L106, 28.4.2009, σ. 55)
34.	Απόφαση 2009/345/ΕΚ της Επιτροπής, της 22ας Απριλίου 2009, για την έγκριση της διάθεσης στην αγορά της βιταμίνης K2 (μενακινόνη) από το <i>Bacillus subtilis natto</i> ως νέου συστατικού τροφίμων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 258/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (Επ. Εφ. Ε.Ε. L105, 25.4.2009, σ. 16)
35.	Απόφαση 2009/344/ΕΚ της Επιτροπής, της 22ας Απριλίου 2009, για την έγκριση της διάθεσης στην αγορά της πρωτεΐνης διαμόρφωσης παγοκρυστάλλων (ISP) τύπου III HPLC 12 ως νέου συστατικού τροφίμων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 258/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (Επ. Εφ. Ε.Ε. L105, 25.4.2009, σ. 14)
36.	Απόφαση 2008/985/ΕΚ της Επιτροπής, της 15ης Δεκεμβρίου 2008, για την έγκριση της κυκλοφορίας στην αγορά των φύλλων <i>Morinda citrifolia</i> ως νέου συστατικού τροφίμων, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 258/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
37.	Απόφαση 2008/968/ΕΚ της Επιτροπής, της 12ης Δεκεμβρίου 2008, για την έγκριση της κυκλοφορίας στην αγορά του πλούσιου σε αραχιδονικό οξύ ελαίου από τη <i>Mortierella alpina</i> ως νέου συστατικού τροφίμων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 258/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
38.	Απόφαση 2008/575/ΕΚ της Επιτροπής, της 27ης Ιουνίου 2008, για την έγκριση της διάθεσης στην αγορά αφυδατωμένου πολτού του φρούτου baobab ως νέου συστατικού τροφίμων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 258/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
39.	Απόφαση 2008/559/ΕΚ της Επιτροπής, της 27ης Ιουνίου 2008, την έγκριση της διάθεσης στη αγορά του σπορέλαιου <i>Allanblackia</i> ως νέου συστατικού τροφίμων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 285/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
40.	Απόφαση 2008/558/ΕΚ της Επιτροπής, της 27ης Ιουνίου 2008, για την έγκριση της διάθεσης στην αγορά εξευγενισμένου ελαίου <i>Echium</i> ως νέου συστατικού τροφίμων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 258/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
41.	Απόφαση 2008/413/ΕΚ της Επιτροπής, της 26ης Μαΐου 2008, για την έγκριση της διάθεσης στην αγορά της α-κυκλοδεξτρίνης ως νέου συστατικού τροφίμων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 258/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
42.	Απόφαση 2008/289/ΕΚ της Επιτροπής, της 3ης Απριλίου 2008, σχετικά με τη λήψη έκτακτων μέτρων για τον μη εγκεκριμένο γενετικώς τροποποιημένο οργανισμό «Bt 63» στα προϊόντα ρυζιού
43.	Απόφαση 2008/279/ΕΚ της Επιτροπής της 28ης Μαρτίου 2008 για την κατάργηση της απόφασης 2006/69/ΕΚ για την έγκριση της διάθεσης στην αγορά τροφίμων και συστατικών τροφίμων από γενετικώς τροποποιημένο αραβόσιτο Roundup Ready της σειράς GA21 ως νέων τροφίμων ή νέων συστατικών τροφίμων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 258/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
44.	Απόφαση 2008/36/ΕΚ της Επιτροπής, της 10ης Ιανουαρίου 2008, για την έγκριση της διάθεσης στην αγορά ροφημάτων ρυζιού με προσθήκη φυτοστερολών/φυτοστανολών ως νέων τροφίμων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 258/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
45.	Απόφαση 2007/343/ΕΚ της Επιτροπής, της 15ης Μαΐου 2007, για την έγκριση της διάθεσης στην αγορά ελαίου με προσθήκη φυτοστερολών/φυτοστανολών ως νέου συστατικού τροφίμων σύμφωνα με τον

Α/Α	ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ
	κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 258/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
46.	Απόφαση 2007/308/ΕΚ της Επιτροπής της 25ης Απριλίου 2007 σχετικά με την απόσυρση από την αγορά των προϊόντων που παράγονται από αραβόσιτο GA21xMON810 (MON-00021-9xMON-00810-6)
47.	Απόφαση 2007/307/ΕΚ της Επιτροπής της 25ης Απριλίου 2007 σχετικά με την απόσυρση από την αγορά της ελαιοκράμβης Toras 19/2 (ACS-BN007-1) και των παραγώγων της
48.	Απόφαση 2007/306/ΕΚ της Επιτροπής της 25ης Απριλίου 2007 σχετικά με την απόσυρση από την αγορά του υβριδίου ελαιοκράμβης Ms1xRf2 (ACS-BN004-7xACSBN002-5) και των παραγώγων του
49.	Απόφαση 2007/305/ΕΚ της Επιτροπής της 25ης Απριλίου 2007 σχετικά με την απόσυρση από την αγορά του υβριδίου ελαιοκράμβης Ms1xRf1 (ACS-BN004-7xACSBN001-4) και των παραγώγων του
50.	Απόφαση 2007/304/ΕΚ της Επιτροπής της 25ης Απριλίου 2007 σχετικά με την απόσυρση από την αγορά του αραβοσίτου Bt176 (SYN-EV176-9) και των παραγώγων του
51.	Απόφαση 2006/723/ΕΚ της Επιτροπής, της 24ης Οκτωβρίου 2006, για την έγκριση της διάθεσης στην αγορά ελαίου φύτρων αραβοσίτου με υψηλή περιεκτικότητα σε ασαπνωσιίτες ύλες ως νέου συστατικού τροφίμων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 258/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
52.	Απόφαση 2006/722/ΕΚ της Επιτροπής, της 24ης Οκτωβρίου 2006, για έγκριση της διάθεσης στην αγορά του κραμβελαίου με υψηλή περιεκτικότητα σε ασαπνωσιίτες ύλες ως νέου συστατικού τροφίμων βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 258/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
53.	Απόφαση 2006/720/ΕΚ της Επιτροπής, της 23ης Οκτωβρίου 2006, για την έγκριση της διάθεσης στην αγορά ελαίου φυτικής προέλευσης που περιέχει διακυλογλυκερόλη ως νέου τροφίμου σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 258/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
54.	Απόφαση 2006/68/ΕΚ της Επιτροπής της 13ης Ιανουαρίου 2006 για την έγκριση της διάθεσης στην αγορά τροφίμων και συστατικών τροφίμων από γενετικώς τροποποιημένο αραβόσιτο της σειράς MON 863 ως νέων τροφίμων ή νέων συστατικών τροφίμων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 258/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
55.	Απόφαση 2006/58/ΕΚ της Επιτροπής της 24ης Ιανουαρίου 2006 για την έγκριση κυκλοφορίας στην αγορά ψωμιού σίκαλης με προσθήκη φυτοστερολών/φυτοστανολών ως νέων τροφίμων ή νέων συστατικών τροφίμων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 258/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
56.	Απόφαση 2006/59/ΕΚ της Επιτροπής της 24ης Ιανουαρίου 2006 για την έγκριση διάθεσης στην αγορά ψωμιού από σίκαλη με προσθήκη φυτοστερολών/φυτοστανόλων ως νέων τροφίμων ή νέων συστατικών τροφίμων σύμφωνα με το κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 258/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
57.	Απόφαση 2005/581/ΕΚ της Επιτροπής της 25ης Ιουλίου 2005 που επιτρέπει τη διάθεση στην αγορά της ισομαλτουλόζης ως νέου τροφίμου ή νέου συστατικού τροφίμων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 258/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
58.	Απόφαση 2005/580/ΕΚ της Επιτροπής της 25ης Ιουλίου 2005 για την απαγόρευση της διάθεσης στην αγορά της βηταΐνης ως νέου τροφίμου ή νέου συστατικού τροφίμων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 258/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
59.	Απόφαση 2005/448/ΕΚ της Επιτροπής της 3ης Μαρτίου 2005 για την έγκριση της διάθεσης στην αγορά τροφίμων και συστατικών τροφίμων από γενετικώς τροποποιημένο αραβόσιτο της σειράς NK 603 ως νέων τροφίμων ή νέων συστατικών τροφίμων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 258/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
60.	Απόφαση 2005/457/ΕΚ της Επιτροπής της 4ης Απριλίου 2005 που επιτρέπει τη διάθεση στην αγορά της ισομαλτουλόζης ως νέου τροφίμου ή νέου συστατικού τροφίμων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 258/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
61.	Απόφαση 2004/845/ΕΚ της Επιτροπής, της 12ης Νοεμβρίου 2004, για την έγκριση της κυκλοφορίας στην αγορά ποτών με βάση το γάλα με προσθήκη φυτοστερολών/φυτοστανολών ως νέων τροφίμων ή νέων συστατικών τροφίμων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 258/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
62.	Απόφαση 2004/657/ΕΚ της Επιτροπής, της 19ης Μαΐου 2004, για έγκριση της διάθεσης στην αγορά γλυκού αραβοσίτου από γενετικώς τροποποιημένο αραβόσιτο της σειράς Bt11 ως νέου τροφίμου ή νέου συστατικού

A/A	ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ
	τροφίμου σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 258/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
63.	Απόφαση 2004/336/ΕΚ της Επιτροπής, της 31ης Μαρτίου 2004, για την έγκριση της τοποθέτησης στην αγορά κίτρινων λιπαρών ουσιών για επάλειψη, χυμών φρούτων με βάση το γάλα, προϊόντων τύπου γιαουρτιού και προϊόντων τύπου τυριού, στα οποία έχουν προστεθεί φυτοστερόλες/φυτοστανόλες ως νέα τρόφιμα ή νέα συστατικά τροφίμων δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 258/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
64.	Απόφαση 2004/335/ΕΚ της Επιτροπής της 31ης Μαρτίου 2004, για την έγκριση κυκλοφορίας στην αγορά τροφίμων τύπου γάλακτος και τύπου γιαούρτης με προσθήκη φυτοστερολεστέρων ως νέων συστατικών τροφίμων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 258/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του
65.	Απόφαση 2004/334/ΕΚ της Επιτροπής, της 31ης Μαρτίου 2004, για την έγκριση κυκλοφορίας στην αγορά αλειμμάτων κίτρινου λίπους, προϊόντων τύπου γάλακτος, προϊόντων τύπου γιαούρτης και πικάντικων σαλτσών με προσθήκη φυτοστερολών/φυτοστανολών ως νέων τροφίμων ή νέων συστατικών τροφίμων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 258/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
66.	Απόφαση 2004/333/ΕΚ της Επιτροπής, της 31ης Μαρτίου 2004, για την έγκριση κυκλοφορίας στην αγορά αλειμμάτων κίτρινου λίπους, σαλτσών σαλάτας, προϊόντων τύπου γάλακτος και γάλακτος που έχει υποστεί ζύμωση, ποτών σόγιας και προϊόντων με βάση το τυρί με προσθήκη φυτοστερολών/φυτοστανολών ως νέων τροφίμων ή νέων συστατικών τροφίμων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 258/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
67.	Απόφαση 2003/867/ΕΚ της Επιτροπής, της 1ης Δεκεμβρίου 2003, σχετικά με την έγκριση της διάθεσης στην αγορά των Salatrims ως νέων συστατικών τροφίμων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 258/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
68.	Απόφαση 2003/427/ΕΚ της Επιτροπής, της 5ης Ιουνίου 2003, για την έγκριση της διάθεσης στην αγορά του πλούσιου σε DHA (εικοσιεξανοϊκό οξύ) ελαίου που παράγεται από το μικροφύκος <i>Schizochytrium</i> sp. ως νέο συστατικό τροφίμων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 258/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
69.	Απόφαση 2003/426/ΕΚ της Επιτροπής, της 5ης Ιουνίου 2003, για την έγκριση της διάθεσης στην αγορά του "χυμού νόνι" (χυμός του φρούτου <i>Morinda citrifolia</i> L.) ως νέου συστατικού τροφίμων στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 258/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
70.	Απόφαση 2002/150/ΕΚ της Επιτροπής, της 15ης Φεβρουαρίου 2002, για την έγκριση της διάθεσης στην αγορά πηγμένων πρωτεϊνών πατάτας και των προϊόντων υδρόλυσής τους ως νέων συστατικών τροφίμων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 258/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
71.	Απόφαση 2001/721/ΕΚ της Επιτροπής, της 25ης Σεπτεμβρίου 2001, που επιτρέπει τη διάθεση στην αγορά της τρεχαλόζης ως νέου τροφίμου ή νέου συστατικού τροφίμων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 258/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
72.	Απόφαση 2001/424/ΕΚ της Επιτροπής, της 23ης Μαΐου 2001, για χορήγηση άδειας κυκλοφορίας των παστεριωμένων παρασκευασμάτων που παράγονται με βάση φρούτα και με παστερίωση υψηλής πίεσης βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 258/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
73.	Απόφαση 2001/122/ΕΚ της Επιτροπής, της 30ής Ιανουαρίου 2001, για χορήγηση άδειας κυκλοφορίας του σκευάσματος δεξτράνης που παρασκευάζεται από <i>Leuconostoc mesenteroides</i> ως νέου συστατικού τροφίμων σε προϊόντα αρτοποιίας βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 258/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
74.	Απόφαση 2001/17/ΕΚ της Επιτροπής, της 19ης Δεκεμβρίου 2000, περί της απόρριψης της διάθεσης στην αγορά των καρπών " <i>Nangai</i> (<i>Canarium indicum</i> L.)" ως νέου τροφίμου ή νέου συστατικού τροφίμων βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 258/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
75.	Απόφαση 2000/500/ΕΚ της Επιτροπής, της 24ης Ιουλίου 2000, για τη χορήγηση άδειας κυκλοφορίας «αλειμμάτων κίτρινου λίπους με προσθήκη εστέρων φυτοστερόλης» ως νέου τροφίμου ή νέου συνθετικού τροφίμου βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 258/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
76.	Απόφαση 2000/196/ΕΚ της Επιτροπής, της 22ας Φεβρουαρίου 2000, σχετικά με την απόρριψη της διάθεσης στην αγορά « <i>Stevia rebaudiana</i> Bertoni: φυτά και αποξηραμένα φύλλα» ως νέου τροφίμου ή νέου συστατικού τροφίμων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 258/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου

Α/Α	ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ
77.	Απόφαση 2000/195/ΕΚ της Επιτροπής, της 22ας Φεβρουαρίου 2000, σχετικά με την έγκριση της διάθεσης στην αγορά «φωσφολιπιδίων από κρόκο αυγού» ως νέου τροφίμου ή νέου συστατικού τροφίμων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 258/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΡΙΣΕΩΝ	
78.	Απόφαση 2004/478/ΕΚ της Επιτροπής, της 29ης Απριλίου 2004, σχετικά με την έγκριση ενός γενικού σχεδίου διαχείρισης κρίσεων στον τομέα των τροφίμων και των ζωοτροφών (Διορθωτικό)
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΑΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΥΛΩΝ	
79.	Απόφαση 1999/217/ΕΚ της Επιτροπής της 23ης Φεβρουαρίου 1999 για τη θέσπιση του ευρετηρίου των αρτυματικών υλών που χρησιμοποιούνται εντός ή επί των τροφίμων, το οποίο καταρτίστηκε κατ'εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2232/96 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
80.	Απόφαση 2002/113/ΕΚ της Επιτροπής, της 23ης Ιανουαρίου 2002, για την τροποποίηση της απόφασης 1999/217/ΕΚ σχετικά με το ευρετήριο των αρτυματικών υλών που χρησιμοποιούνται εντός ή επί των τροφίμων (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)
81.	Απόφαση 2004/357/ΕΚ της Επιτροπής, της 7ης Απριλίου 2004, για την τροποποίηση της απόφασης 1999/217/ΕΚ σχετικά με το ευρετήριο αρτυματικών υλών
82.	Απόφαση 2005/389/ΕΚ της Επιτροπής, της 18ης Μαΐου 2005, για την τροποποίηση της απόφασης 1999/217/ΕΚ όσον αφορά το ευρετήριο των αρωματικών (αρτυματικών) υλών που χρησιμοποιούνται εντός ή επί των τροφίμων
83.	Απόφαση 2006/252/ΕΚ της Επιτροπής της 27ης Μαρτίου 2006 για την τροποποίηση της απόφασης 1999/217/ΕΚ όσον αφορά το ευρετήριο των αρωματικών (αρτυματικών) υλών που χρησιμοποιούνται εντός ή επί των τροφίμων
84.	Απόφαση 2008/478/ΕΚ της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2008, για τροποποίηση της απόφασης 1999/217/ΕΚ όσον αφορά το ευρετήριο των αρτυματικών υλών που χρησιμοποιούνται εντός ή επί των τροφίμων
85.	Απόφαση 2009/163/ΕΚ της Επιτροπής, της 26ης Φεβρουαρίου 2009, για την τροποποίηση της απόφασης 1999/217/ΕΚ όσον αφορά το ευρετήριο των αρωματικών (αρτυματικών) υλών που χρησιμοποιούνται εντός ή επί των τροφίμων
ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΜΕ ΙΟΝΙΖΟΥΣΑ ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΑ	
86.	Απόφαση 2007/802/ΕΚ της Επιτροπής, της 4ης Δεκεμβρίου 2007, για τροποποίηση της απόφασης 2002/840/ΕΚ για την κατάρτιση καταλόγου των εγκεκριμένων εγκαταστάσεων τρίτων χωρών για την επεξεργασία τροφίμων με ιοντίζουσα ακτινοβολία
87.	Απόφαση 2004/691/ΕΚ της Επιτροπής, της 7ης Οκτωβρίου 2004, περί τροποποίησης της απόφασης 2002/840/ΕΚ για την κατάρτιση καταλόγου εγκεκριμένων εγκαταστάσεων τρίτων χωρών για την επεξεργασία τροφίμων με ιοντίζουσα ακτινοβολία
88.	Απόφαση 2002/840/ΕΚ της Επιτροπής, της 23ης Οκτωβρίου 2002, για την κατάρτιση καταλόγου των εγκεκριμένων εγκαταστάσεων τρίτων χωρών για την επεξεργασία τροφίμων με ιοντίζουσα ακτινοβολία
89.	Κατάλογος των τροφίμων και των συστατικών τροφίμων των οποίων η επεξεργασία με ιοντίζουσα ακτινοβολία επιτρέπεται στα κράτη μέλη (Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων με αριθμό C 112 ημερομηνίας 12/5/2006)
90.	Απόφαση 2006/255/ΕΚ της Επιτροπής της 14ης Μαρτίου 2006 σχετικά με τις εθνικές διατάξεις που επιβάλλουν στα πολυκαταστήματα την υποχρέωση να τοποθετούν τα γενετικά τροποποιημένα τρόφιμα σε ειδικό διαρρυθμισμένο χώρο, σε ξεχωριστά ράφια από τα μη γενετικά τροποποιημένα τρόφιμα, που κοινοποιήθηκαν από την Κύπρο βάσει του άρθρου 95 παράγραφος 5 της συνθήκης ΕΚ

Α/Α	ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ
91.	Απόφαση 2006/601/ΕΚ της Επιτροπής, της 5ης Σεπτεμβρίου 2006, σχετικά με τη λήψη έκτακτων μέτρων για τον μη εγκεκριμένο γενετικώς τροποποιημένο οργανισμό LL RICE 601 στα προϊόντα ρυζιού
92.	Απόφαση 2006/754/ΕΚ της Επιτροπής, της 6ης Νοεμβρίου 2006, για την τροποποίηση της απόφασης 2006/601/ΕΚ σχετικά με τη λήψη έκτακτων μέτρων για το μη εγκεκριμένο γενετικώς τροποποιημένο οργανισμό LL RICE 601 στα προϊόντα ρυζιού
93.	Απόφαση 2008/162/ΕΚ της Επιτροπής, της 26ης Φεβρουαρίου 2008, για την τροποποίηση της απόφασης 2006/601/ΕΚ σχετικά με τη λήψη έκτακτων μέτρων για τον μη εγκεκριμένο γενετικώς τροποποιημένο οργανισμό «LL RICE 601» στα προϊόντα ρυζιού
ΠΟΛΥΕΤΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	
94.	Απόφαση 2007/363/ΕΚ της Επιτροπής, της 21ης Μαΐου 2007, για κατευθυντήριες γραμμές οι οποίες βοηθούν τα κράτη μέλη στην κατάρτιση του ενιαίου ολοκληρωμένου πολυετούς εθνικού σχεδίου ελέγχου που προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ	
95.	Απόφαση 2006/677/ΕΚ της Επιτροπής της 29ης Σεπτεμβρίου 2006 για τον καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών που προβλέπουν κριτήρια για τη διεξαγωγή των ελέγχων βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη διενέργεια επίσημων ελέγχων της συμμόρφωσης προς τη νομοθεσία περί ζωοτροφών και τροφίμων και προς τους κανόνες για την υγεία και την καλή διαβίωση των ζώων
96.	Απόφαση 2007/29/ΕΚ της Επιτροπής, της 22ας Δεκεμβρίου 2006, για τη θέσπιση μεταβατικών μέτρων σχετικά με ορισμένα προϊόντα ζωικής προέλευσης που καλύπτονται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 853/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου τα οποία εισήχθησαν στη Βουλγαρία και στη Ρουμανία από τρίτες χώρες πριν από την 1η Ιανουαρίου 2007
97.	Απόφαση 2007/30/ΕΚ της Επιτροπής, της 22ας Δεκεμβρίου 2006, για τη θέσπιση μεταβατικών μέτρων σχετικά με την εμπορία ορισμένων προϊόντων ζωικής προέλευσης που παράγονται στη Βουλγαρία και στη Ρουμανία
98.	Απόφαση 2007/31/ΕΚ της Επιτροπής, της 22ας Δεκεμβρίου 2006, για τη θέσπιση μεταβατικών μέτρων σχετικά με την εμπορία ορισμένων προϊόντων ζωικής προέλευσης που παράγονται στη Βουλγαρία και στη Ρουμανία
99.	Απόφαση 2007/710/ΕΚ της Επιτροπής της 29ης Οκτωβρίου 2007 για τροποποίηση του προσαρτήματος Β του παραρτήματος VII της πράξης προσχώρησης της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας όσον αφορά ορισμένες εγκαταστάσεις των τομέων του κρέατος, του κρέατος πουλερικών, των ιχθύων και του γάλακτος καθώς και των γαλακτοκομικών προϊόντων στη Ρουμανία
100.	Απόφαση 2008/465/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Ιουνίου 2008 για την τροποποίηση του προσαρτήματος Β του παραρτήματος VII της πράξης προσχώρησης της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας όσον αφορά ορισμένες εγκαταστάσεις των τομέων του κρέατος, του κρέατος πουλερικών, των ιχθύων, του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων στη Ρουμανία
101.	Απόφαση 2008/720/ΕΚ της Επιτροπής, της 6ης Αυγούστου 2008, για την τροποποίηση του προσαρτήματος Β του παραρτήματος VII της πράξης προσχώρησης της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας όσον αφορά ορισμένες εγκαταστάσεις των τομέων του κρέατος, του κρέατος πουλερικών, των ιχθύων και του γάλακτος καθώς και των γαλακτοκομικών προϊόντων στη Ρουμανία
102.	Απόφαση 2009/374/ΕΚ της Επιτροπής, της 8ης Μαΐου 2009, για την τροποποίηση του προσαρτήματος Β του παραρτήματος VII της πράξης προσχώρησης της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας όσον αφορά ορισμένες εγκαταστάσεις των τομέων του κρέατος, του κρέατος πουλερικών, των ιχθύων, του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων στη Ρουμανία
103.	Απόφαση 2009/376/ΕΚ της Επιτροπής, της 8ης Μαΐου 2009, για την τροποποίηση της απόφασης 2007/716/ΕΚ όσον αφορά ορισμένες εγκαταστάσεις στους τομείς του κρέατος και του γάλακτος στη Βουλγαρία

A/A	ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ
104.	Απόφαση 2009/372/ΕΚ της Επιτροπής, της 8ης Μαΐου 2009, για την τροποποίηση του προσαρτήματος στο παράρτημα VI της πράξης προσχώρησης της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας όσον αφορά ορισμένες εγκαταστάσεις μεταποίησης γάλακτος στη Βουλγαρία
ΣΧΕΔΙΑ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΤΑΛΟΙΠΩΝ	
105.	Διορθωτικό στην απόφαση 2004/432/ΕΚ της Επιτροπής, της 29ης Απριλίου 2004, σχετικά με την έγκριση των σχεδίων επιτήρησης καταλοίπων των τρίτων χωρών σύμφωνα με την οδηγία 96/23/ΕΚ του Συμβουλίου
106.	Απόφαση 2004/685/ΕΚ της Επιτροπής, της 27ης Σεπτεμβρίου 2004, για την τροποποίηση της απόφασης 2004/432/ΕΚ σχετικά με την έγκριση των σχεδίων επιτήρησης καταλοίπων των τρίτων χωρών σύμφωνα με την οδηγία 96/23/ΕΚ του Συμβουλίου
107.	Απόφαση 2005/233/ΕΚ της Επιτροπής, της 11ης Μαρτίου 2005, για την τροποποίηση της απόφασης 2004/432/ΕΚ σχετικά με την έγκριση των σχεδίων επιτήρησης καταλοίπων των τρίτων χωρών σύμφωνα με την οδηγία 96/23/ΕΚ του Συμβουλίου
108.	Απόφαση 2007/362/ΕΚ της Επιτροπής, της 16ης Μαΐου 2007, για την τροποποίηση της απόφασης 2004/432/ΕΚ σχετικά με την έγκριση των σχεδίων επιτήρησης καταλοίπων των τρίτων χωρών σύμφωνα με την οδηγία 96/23/ΕΚ του Συμβουλίου
109.	Απόφαση 2008/772/ΕΚ της Επιτροπής, της 1ης Οκτωβρίου 2008, για τροποποίηση της απόφασης 2004/432/ΕΚ σχετικά με την έγκριση των σχεδίων επιτήρησης καταλοίπων των τρίτων χωρών σύμφωνα με την οδηγία 96/23/ΕΚ του Συμβουλίου

ΜΕΡΟΣ 3: ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

A/A	ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ
1.	Σύσταση 2003/54/ΕΚ του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2002 σχετικά με την πρόληψη του καπνίσματος και με πρωτοβουλίες για την ενίσχυση της καταπολέμησής του
2.	Σύσταση 2003/598/ΕΚ της Επιτροπής, της 11ης Αυγούστου 2003, για τη μείωση της μόλυνσης από πατουλίνη στο χυμό μήλου και στα συστατικά από χυμό μήλου σε άλλα ποτά
3.	Σύσταση 2004/787/ΕΚ της Επιτροπής, της 4ης Οκτωβρίου 2004, σχετικά με τεχνικές κατευθυντήριες γραμμές για τη δειγματοληψία και την ανίχνευση γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών και υλικών παραγόμενων από γενετικώς τροποποιημένους οργανισμούς ως προϊόντων ή συστατικών προϊόντων στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1830/2003
4.	Σύσταση 2005/108/ΕΚ της Επιτροπής, της 4ης Φεβρουαρίου 2005, για περαιτέρω έρευνα σχετικά με τις τιμές των πολυκυκλικών αρωματικών υδρογονανθράκων σε ορισμένα τρόφιμα
5.	Σύσταση 2005/175/ΕΚ της Επιτροπής της 1ης Μαρτίου 2005 σχετικά με ένα συντονισμένο πρόγραμμα για τον επίσημο έλεγχο των τροφίμων το 2005
6.	Σύσταση 2005/178/ΕΚ της Επιτροπής, της 1ης Μαρτίου 2005, σχετικά, αφενός, με ένα συντονισμένο κοινοτικό πρόγραμμα επίβλεψης για το 2005 με σκοπό να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση με τις ανώτατες περιεκτικότητες για τα κατάλοιπα φυτοφαρμάκων μέσα και επάνω στα σιτηρά και σε ορισμένα άλλα προϊόντα φυτικής προέλευσης και, αφετέρου, με τα εθνικά προγράμματα επίβλεψης για το 2006
7.	Σύσταση 2004/24/ΕΚ της Επιτροπής της 19ης Δεκεμβρίου 2003 σχετικά με ένα συντονισμένο πρόγραμμα για τον επίσημο έλεγχο των τροφίμων το 2004
8.	Σύσταση της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ αριθ. 55/04/COL της 30ής Μαρτίου 2004 σχετικά με συντονισμένο πρόγραμμα παρακολούθησης κατά το 2004 της συμμόρφωσης με τις ανώτατες περιεκτικότητες για τα κατάλοιπα φυτοφαρμάκων μέσα και επάνω στα σιτηρά και σε ορισμένα άλλα προϊόντα φυτικής προέλευσης

A/A	ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ
9.	Σύσταση 2006/26/EK της Επιτροπής της 18ης Ιανουαρίου 2006 σχετικά, αφενός, με ένα συντονισμένο κοινοτικό πρόγραμμα επίβλεψης για το 2006 με σκοπό να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση με τις ανώτατες περιεκτικότητες για τα υπολείμματα φυτοφαρμάκων μέσα και επάνω στα σιτηρά και σε ορισμένα άλλα προϊόντα φυτικής προέλευσης και, αφετέρου, με τα εθνικά προγράμματα επίβλεψης για το 2007
10.	Σύσταση 2006/88/EK της Επιτροπής, της 6ης Φεβρουαρίου 2006, για τη μείωση της παρουσίας διοξινών, φουρανίων και πολυχλωριωμένων διφαινυλίων στις ζωοτροφές και στα τρόφιμα
11.	Σύσταση 2006/794/EK της Επιτροπής, της 16ης Νοεμβρίου 2006, για την παρακολούθηση των βασικών επιπέδων διοξινών, παρόμοιων με τις διοξίνες PCBs και μη παρόμοιων με τις διοξίνες PCBs στα τρόφιμα
12.	Σύσταση της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ αριθ. 144/06/COL της 19ης Ιανουαρίου 2005 για τη μείωση της παρουσίας διοξινών, φουρανίων και πολυχλωριωμένων διφαινυλίων στις ζωοτροφές και στα τρόφιμα Διορθωτικό στη σύσταση της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ αριθ. 144/06/COL, της 19ης Ιανουαρίου 2005, για τη μείωση της παρουσίας διοξινών, φουρανίων και πολυχλωριωμένων διφαινυλίων στις ζωοτροφές και στα τρόφιμα
13.	Σύσταση 2007/196/EK της Επιτροπής, της 28ης Μαρτίου 2007, σχετικά με την παρακολούθηση της παρουσίας φουρανίου στα τρόφιμα
14.	Σύσταση 2007/225/EK της Επιτροπής, της 3ης Απριλίου 2007, σχετικά, αφενός, με ένα συντονισμένο κοινοτικό πρόγραμμα παρακολούθησης για το 2007 με σκοπό την εξασφάλιση της συμμόρφωσης με τις ανώτατες περιεκτικότητες για τα κατάλοιπα φυτοφαρμάκων μέσα και επάνω στα σιτηρά και σε ορισμένα άλλα προϊόντα φυτικής προέλευσης και, αφετέρου, με τα εθνικά προγράμματα παρακολούθησης για το 2008
15.	Σύσταση 2007/331/EK της Επιτροπής, της 3ης Μαΐου 2007, για την παρακολούθηση των επιπέδων ακρυλαμιδίου στα τρόφιμα
16.	Σύσταση 2008/103/EK της Επιτροπής, της 4ης Φεβρουαρίου 2008, σχετικά, αφενός, με ένα συντονισμένο κοινοτικό πρόγραμμα παρακολούθησης για το 2008 με σκοπό την εξασφάλιση της συμμόρφωσης με τις ανώτατες περιεκτικότητες για τα κατάλοιπα φυτοφαρμάκων μέσα και επάνω στα σιτηρά και σε ορισμένα άλλα προϊόντα φυτικής προέλευσης και, αφετέρου, με τα εθνικά προγράμματα παρακολούθησης για το 2009
17.	Σύσταση της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ αριθ. 119/07/COL, της 16ης Απριλίου 2007, για την παρακολούθηση των βασικών επιπέδων διοξινών, παρόμοιων με τις διοξίνες PCB και μη παρόμοιων με τις διοξίνες PCB στα τρόφιμα

Η υφιστάμενη δομή των Υγειονομικών Υπηρεσιών είναι ως εξής:

- 1 Προϊστάμενος
- 3 Πρώτοι Υγ. Επιθεωρητές
- 8 Ανώτεροι Υ.Ε. 1ης Τάξης
- 14 Ανώτεροι Υ.Ε. 2ης Τάξης
- 65 Υγειονομικοί Επιθεωρητές
- 91 ΣΥΝΟΛΟ

Αναλυτικά φαίνεται στο Παράρτημα ΥΥ ΙΙ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2.Β - ΓΕΝΙΚΟ ΧΗΜΕΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

1. Εισαγωγή

Το **Γενικό Χημείο του Κράτους (ΓΧΚ)** είναι ο κατεξοχήν αρμόδιος κρατικός φορέας του χημικού, βιολογικού/μικροβιολογικού και τοξικολογικού εργαστηριακού ελέγχου και λειτουργεί ως εθνικό κέντρο ελέγχου των τροφίμων, νερών, περιβαλλοντικών δειγμάτων, ναρκωτικών και αστυνομικών τεκμηρίων, φαρμάκων, καλλυντικών, παιδικών παιχνιδιών κ.α. καταναλωτικών αγαθών. Περιλαμβάνει 21 εξειδικευμένα εργαστήρια στα πιο πάνω πεδία των αρμοδιοτήτων του (βλ. Οργανόγραμμα) και είναι διαπιστευμένος οργανισμός σύμφωνα με το Πρότυπο EN ISO/IEC 17025:2005.

Σε συνεργασία με άλλες αρμόδιες υπηρεσίες συμμετέχει ενεργά στο σχεδιασμό και υλοποίηση προγραμμάτων παρακολούθησης και ερευνών στα πεδία των αρμοδιοτήτων του και δραστηριοποιείται πολύπλευρα σε θέματα επιπτώσεων της ρύπανσης του Περιβάλλοντος στην Υγεία, με έμφαση στην υγεία των παιδιών. Απώτερος στόχος του ΓΧΚ είναι η στήριξη της ανάπτυξης και εφαρμογής Πολιτικών και Νομοθεσιών σ' όλους τους τομείς των αρμοδιοτήτων του και η συμβολή του στην επίλυση προβλημάτων.

Ιδιαίτερα όσο αφορά τον τομέα των τροφίμων, είναι το **Επίσημο Εργαστήριο Ελέγχου** σύμφωνα με τους Περί Τροφίμων (Ελεγχος και Πώλησης) Νόμους του 1996-2006 και τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 882/2004, για χημικές, μικροβιολογικές/βιολογικές αναλύσεις τροφίμων και πόσιμο νερού, αξιολόγηση των αποτελεσμάτων και σχετική εκτίμηση κινδύνου (βλ. κατωτέρω 14 εξειδικευμένα εργαστήρια του).

Επιπλέον, το ΓΧΚ είναι το **Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς** για μεγάλο αριθμό πεδίων χημικών, μικροβιολογικών/βιολογικών αναλύσεων τροφίμων, σύμφωνα με τις σχετικές απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004.

Η Διευθύντρια του Γενικού Χημείου του Κράτους συμμετέχει στο Συμβουλευτικό Σώμα της Ευρωπαϊκής Αρχής Ασφάλειας Τροφίμων (EFSA) και το ΓΧΚ είναι το σημείο επαφής με την EFSA. Λειτουργοί του ΓΧΚ συμμετέχουν σε επιτροπές/ομάδες εμπειρογνομόνων στα διάφορα Όργανα της Ε.Ε. (Επιτροπή, Συμβούλιο, EFSA).

2. Πολυετές Εθνικό Σχέδιο Ελέγχου και συνεργαζόμενες Αρμόδιες Υπηρεσίες- Σχεδιασμός

Στα πλαίσια των πιο πάνω αρμοδιοτήτων του το **ΓΧΚ** και σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004, εφαρμόζει **Πολυετές Εθνικό Σχέδιο Ελέγχου** (βλ. και κατωτέρω) αποτελούμενο από επιμέρους προγράμματα επιτήρησης, παρακολούθησης, ελέγχου και εφαρμοσμένης έρευνας.

Τα προγράμματα καλύπτουν τόσο επιτόπια όσο και εισαγόμενα προϊόντα φυτικής και ζωικής προέλευσης και σχεδιάζονται από το ΓΧΚ σε συνεργασία με τις πιο κάτω **Αρμόδιες Υπηρεσίες**: (i) Τις Υγειονομικές Υπηρεσίες (ΥΥ) των Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας και (ii) τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες (ΚΥ) και το Τμήμα Γεωργίας (ΤΓ) του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων & Περιβάλλοντος,

Τα προγράμματα έχουν κατά το δυνατό, **προληπτικό χαρακτήρα** και τα **δείγματα** λαμβάνονται από **κρίσιμα σημεία ελέγχου**, έτσι ώστε να καλύπτουν τρόφιμα (ζωικής και φυτικής προέλευσης) από όλη την τροφική αλυσίδα (εισαγωγή, επιτόπια παραγωγή, χωράφια, φάρμα, πρωτοταγή αποθήκευση, βιομηχανία, μαζική κατανάλωση) και από την αγορά. Συνήθως η δειγματοληψία είναι ένας συνδυασμός τυχαίας και στοχευμένης δειγματοληψίας.

Ο **σχεδιασμός** των προγραμμάτων **βασίζεται** στην **προτεραιοποίηση του κινδύνου**, στις παρατηρούμενες αποκλίσεις από την νομοθεσία, σε εκ των προτέρων γνωστά προβλήματα, σε πληροφορίες από το Σύστημα Ταχείας Ενημέρωσης (RASFF) της Ε.Ε. και επικεντρώνεται σε ευαλλοίωτα και βασικά είδη διατροφής ή τρόφιμα που καταναλώνονται συχνά σε αυξημένες ποσότητες και ιδιαίτερα από ευαίσθητες ομάδες του πληθυσμού (π.χ. παιδιά). Σε περιπτώσεις που παρατηρούνται έκτακτα προβλήματα ή και **κρίσεις τροφίμων**, τα προγράμματα αναθεωρούνται και αναπροσαρμόζονται αναλόγως σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες.

3. Στρατηγικοί στόχοι των Πολυετών Εθνικών Σχεδίων Ελέγχου

Οι στρατηγικοί στόχοι των Πολυετών Εθνικών Σχεδίων Ελέγχου είναι:

Η σταθερή παροχή **ασφαλών τροφίμων**, ώστε η διαιτολογική πρόσληψη των διαφόρων χημικών ουσιών (όπως προσθέτων, ρυπαντών τροφίμων και υπολειμμάτων), αλλεργιογόνων, παθογόνων μικροοργανισμών και γενετικά τροποποιημένων οργανισμών (GMOs) που δυνατό υπάρχουν στα τρόφιμα, να κρατούνται σε ασφαλή επίπεδα.

Η σταθερή παροχή **υγιεινών τροφίμων** ψηλής ποιότητας και θρεπτικής αξίας, ώστε οι καταναλωτές να τρέφονται ορθά και υγιεινά.

4. Κοινοποίηση αποτελεσμάτων και εκθέσεις

Όλα τα αποτελέσματα των εργαστηριακών ελέγχων κοινοποιούνται στις Αρμόδιες Υπηρεσίες. Ιδιαίτερα όταν από τις διενεργούμενες αναλύσεις εντοπίζονται δείγματα με αποκλίσεις από τη σχετική Νομοθεσία ή κρίνονται ανασφαλής μετά από σχετική εκτίμηση κινδύνου, όπου απαιτείται, τα αποτελέσματα κοινοποιούνται άμεσα στις Αρμόδιες Υπηρεσίες για λήψη κατάλληλων μέτρων όπως: κατακράτηση, απόσυρση, καταστροφή, κοινοποίηση στο σύστημα ταχείας ενημέρωσης RASFF της Ε.Ε. σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αρ. 178/2002 και ανακοίνωση στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης όπου χρειάζεται.

Επίσης, γίνονται διερευνήσεις για εντοπισμό των αιτιών σε περιπτώσεις προβλημάτων και κρίσεων, για εφαρμογή κατάλληλων διορθωτικών μέτρων από όλους του εμπλεκόμενους φορείς (αρμόδιες αρχές, παραγωγοί, κατασκευαστές, εισαγωγείς) με στόχο την επίλυση του προβλήματος.

Οι Υγειονομικές Υπηρεσίες είναι το σημείο επαφής για τις κοινοποιήσεις στο σύστημα RASFF και το ΓΧΚ είναι το σημείο επαφής με την Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφάλειας Τροφίμων (EFSA).

Οι ετήσιες εκθέσεις του ΓΧΚ και οι ετήσιες εκθέσεις των πολυετών προγραμμάτων του ΓΧΚ με τα αποτελέσματα των ελέγχων, καταχωρούνται στην ιστοσελίδα του ΓΧΚ, www.sgl.moh.gov.cy για ενημέρωση του κοινού.

5. Πολυετές Εθνικό Σχέδιο Ελέγχου 2010-2012 – Επίσημα και Εθνικά Εργαστήρια Αναφοράς

Όπως αναφέρθηκε πιο πάνω 14 εξειδικευμένα εργαστήρια του ΓΧΚ έχουν την ευθύνη του **επίσημου εργαστηριακού ελέγχου τροφίμων** (συμπεριλαμβανομένου του πόσιμου νερού). Τα εν λόγω εργαστήρια για το 2013-2015, κατάρτισαν σε συνεργασία με τις Αρμόδιες Υπηρεσίες, αντίστοιχα επί μέρους προγράμματα σύμφωνα με τις απαιτήσεις της σχετικής νομοθεσίας της Ε.Ε.. Τα προγράμματα καλύπτουν αναλύσεις επίσημων ελέγχων που απορρέουν από τα πεδία των αρμοδιοτήτων τους (βλ. Πίνακες στις επόμενες σελίδες). Τα εν λόγω προγράμματα αναφέρονται και στην ιστοσελίδα του ΓΧΚ (www.sgl.moh.gov.cy). Τα 14 εξειδικευμένα **επίσημα εργαστήρια ελέγχου τροφίμων** του ΓΧΚ είναι τα εξής:

Εργαστήριο Σύστασης, Ποιότητας και Θρεπτικής Αξίας Τροφίμων (Εργ. 01)

Εργαστήριο Γενικών Αναλύσεων Νερών (Εργ. 02)

Εργαστήριο Υπολειμμάτων Κτηνιατρικών Φαρμάκων (Εργ. 05)

Εργαστήριο Περιβαλλοντικής Χημείας Ι (Εργ. 06)

Εργαστήριο Υπολειμμάτων Φυτοφαρμάκων & POPs (Εργ. 08)

Εργαστήριο Ραδιενέργειας Περιβάλλοντος & Τροφίμων (Εργ. 09)

Εργαστήριο Υλικών σε Επαφή με Τρόφιμα και Παιδικών Παιχνιδιών (Εργ. 12)

Εργαστήριο Προσθέτων και Ειδικών Αναλύσεων Τροφίμων (Εργ. 13)

Εργαστήριο Περιβαλλοντικής κ.α. Επιβάρυνσης Τροφίμων και Φυσικών Τοξινών (Εργ. 14)

Εργαστήριο Μικροβιολογίας Νερών, Φαρμάκων & Περιβάλλοντος (Εργ. 15)

Εργαστήριο Μικροβιολογίας Τροφίμων (Εργ. 16)

Εργαστήριο Καλλυντικών & Συμπληρωμάτων Διατροφής (Εργ. 19)

Εργαστήριο SNIF-NMR (Εργ. 20)

Εργαστήριο Γενετικά Τροποποιημένων Οργανισμών & Αλλεργιογόνα τροφίμων (Εργ. 21)

Όλα τα πιο πάνω εργαστήρια του ΓΧΚ, εκτός του εργ.09, είναι διαπιστευμένα από το Ελληνικό Συμβούλιο Διαπίστευσης ΕΣΥΔ σε πολλά πεδία αναλύσεων (βλ. www.esyd.gr) σύμφωνα με το πρότυπο EN ISO/IEC 17025:2005.

Από τα πιο πάνω επίσημα εργαστήρια, τα εργαστήρια 05, 08, 12, 14, 16 και 21 είναι και **Εθνικά Εργαστήρια Αναφοράς (ΕΕΑ)** στα πιο κάτω πεδία των αρμοδιοτήτων τους, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ.882/2004.

Εθνικά Εργαστήρια Αναφοράς (ΕΕΑ)	Καθορισμένα πεδία αναλύσεων
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Εργαστήριο Υπολειμμάτων Κτηνιατρικών Φαρμάκων (Εργ. 05) ➤ Εργαστήριο Υπολειμμάτων Φυτοφαρμάκων , PCBs και Διοξινών (Εργ. 08) ➤ Εργαστήριο Περιβαλλοντικής κ.α. Επιβάρυνσης Τροφίμων και Φυσικών Τοξινών (Εργ. 14)	Τα εργαστήρια 5, 8, 14 είναι τα ΕΕΑ για υπολείμματα (σε ζώντα ζώα και προϊόντα τους) όλων των ομάδων σύμφωνα με την Οδηγία 96/23/ΕΚ και την Απόφαση της Επιτροπής 2006/130/ΕΚ.
<ul style="list-style-type: none"> • Εργαστήριο Υπολειμμάτων Φυτοφαρμάκων, PCBs και Διοξινών (Εργ. 08)	Υπολείμματα Φυτοφαρμάκων σε δημητριακά, τρόφιμα ζωικής προέλευσης, φρούτα & λαχανικά και μεμονωμένων φυτοφαρμάκων (single method). Επίσης είναι το εργαστήριο αναφοράς για διοξίνες και PCBs και για το ρόλο του αυτό συνεργάζεται βάσει σχετικού συμβολαίου με εξειδικευμένο εργαστήριο του εξωτερικού που είναι το Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς στην χώρα του.
<ul style="list-style-type: none"> • Εργαστήριο Ελέγχου Υλικών σε Επαφή με Τρόφιμα και Παιδικών Παιχνιδιών (Εργ. 12)	Υλικά και αντικείμενα σε επαφή με τρόφιμα.
<ul style="list-style-type: none"> • Εργαστήριο Περιβαλλοντικής κ.α. Επιβάρυνσης Τροφίμων και Φυσικών Τοξινών (Εργ. 14)	Μυκοτοξίνες, βαρέα μέταλλα, πολυκυκλικό αρωματικοί υδρογονάνθρακες (PAHs) σε τρόφιμα.
<ul style="list-style-type: none"> • Εργαστήριο Μικροβιολογικού Ελέγχου Τροφίμων (Εργ. 16)	<i>Listeria monocytogenes</i> , Coagulase Positive <i>Staphylococci</i> .
<ul style="list-style-type: none"> • Εργαστήριο Γενετικά Τροποποιημένων Οργανισμών (Γ.Τ.Ο.) (Εργ. 21)	Γενετικά Τροποποιημένοι Οργανισμοί (Γ.Τ.Ο.) σε τρόφιμα.

6. Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας, Επιθεωρήσεις, Προσωπικό, Εκπαίδευση, Εξοπλισμός

Όπως προαναφέρθηκε και πιο πάνω, το ΓΧΚ είναι διαπιστευμένος οργανισμός σύμφωνα με το Διεθνές και Ευρωπαϊκό Πρότυπο Ελέγχου Ποιότητας EN ISO/IEC 17025:2005. Μέσα στα πλαίσια της εφαρμογής του πιο πάνω προτύπου και του Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας (ΣΔΠ) το ΓΧΚ είναι υποχρεωμένο να εφαρμόζει και διεξάγει πρόγραμμα ετήσιων εσωτερικών επιθεωρήσεων και **συνεχούς βελτίωσης**, μέσω διενέργειας κατάλληλων διορθωτικών και προληπτικών ενεργειών, τροφοδότησης πληροφοριών από πελάτες κ.α. Επίσης υφίσταται και εξωτερικές επιθεωρήσεις και αξιολογήσεις από τον φορέα διαπίστευσης ΕΣΥΔ καθώς και από άλλα σώματα Ευρωπαϊκά ή Διεθνή π.χ. DG SANCO, FVO, EURLs κ.α.

Το ΓΧΚ συμμετέχει επιτυχώς σε κατάλληλους διεργαστηριακούς ελέγχους/δοκιμές ικανότητας που οργανώνονται είτε από τα αντίστοιχα κοινοτικά Εργαστήρια Αναφοράς (EURL- PTS) είτε από ιδιωτικούς φορείς (FAPAS, GEMMA, AQUACHECK, NFA, CHECK, κ.α.).

Το προσωπικό του ΓΧΚ που ασχολείται με την ασφάλεια τροφίμων είναι 58 χημικοί, μικροβιολόγοι, βιολόγοι. Το ΓΧΚ εφαρμόζει πρόγραμμα **συνεχούς εκπαίδευσης** του προσωπικού του.

Το ΓΧΚ εκτελεί μεγάλο εύρος αναλύσεων και λόγω του ρόλου του σαν Επίσημο και Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς. Για αποτελεσματική εκτέλεση του έργου του, εξασφαλίζει τους αναγκαίους πόρους (συνολικός προϋπολογισμός - 9 εκ. ευρώ για το 2013). Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στην προμήθεια κατάλληλου εξοπλισμού προηγμένης τεχνολογίας (GC, LC, AAS, AAS-HGF/CVA, ICP-OES, ICP-MS, GC/MS, LC-MS, LC-MS-MS, SNIF-NMR, CG-IRMS etc.) που χρειάζεται για την διενέργεια του μεγάλου εύρους αναλύσεων που διεξάγει.

Το πρόβλημα της επαρκούς στελέχωσης και αναδιοργάνωσης παραμένει και για το οποίο προβαίνει σε συνεχή διαβήματα επίλυσης του η Διεύθυνση του ΓΧΚ.

7. Τροποποιήσεις Ολοκληρωμένου Πολυετούς Εθνικού Σχεδίου Ελέγχου

Στην εισαγωγή και στην παρ. 2, γίνεται αναφορά σε περιπτώσεις που παρατηρούνται έκτακτα προβλήματα, ή λόγω πληροφοριών από το σύστημα RASFF ή και **κρίσεις τροφίμων**. Σε τέτοιες περιπτώσεις τα προγράμματα **αναθεωρούνται** και τροποποιούνται αναλόγως σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες.

Όπου απαιτείται γίνεται αναπροσαρμογή και επικέντρωση του ελέγχου σε δείγματα στα οποία παρουσιάζονται προβλήματα (προβλεπόμενα ή έκτακτα ή κρίσεις τροφίμων) και παραβιάσεις της σχετικής νομοθεσίας.

8. Οργανόγραμμα του ΓΧΚ και Πίνακες Πολυετών Εθνικών Σχεδίων Ελέγχου 2010-2012

Πιο κάτω παρατίθεται το Οργανόγραμμα του ΓΧΚ και οι Πίνακες με τις λεπτομέρειες των Πολυετών Εθνικών Σχεδίων Ελέγχου 2013-2015, για τα 14 εξειδικευμένα επίσημα εργαστήρια τροφίμων του ΓΧΚ.

Στους Πίνακες αυτούς αναφέρονται πληροφορίες σχετικά με τις εξεταζόμενες παραμέτρους, τα είδη/ομάδες τροφίμων και η συγκεκριμένη νομοθεσία της Ε.Ε. βάσει της οποίας διενεργείται ο έλεγχος.

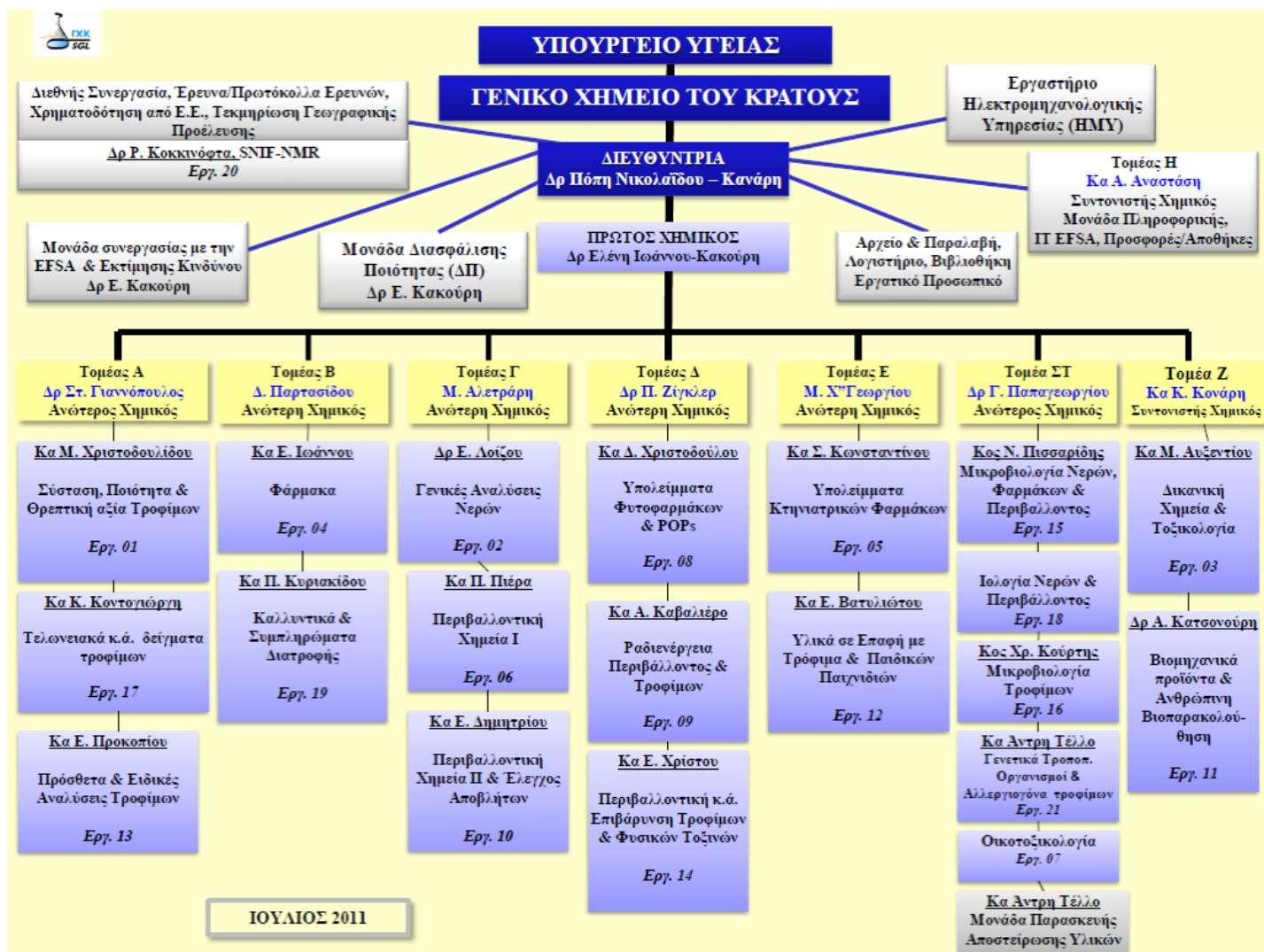
Επισημάνεται ότι, τα πλείστα των αναφερόμενων τροφίμων, δειγματίζονται από τις Υγειονομικές Υπηρεσίες. Τα τρόφιμα ζωικής προέλευσης που εξετάζονται για σκοπούς της Οδηγίας 96/23/ΕΚ δειγματίζονται από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες για τα Εργ. 05, 08 και 14. Τα δείγματα φυτικών τροφίμων που λαμβάνονται από συσκευαστήρια για έλεγχο υπολειμμάτων φυτοφαρμάκων από το Εργ. 08 για σκοπούς εξαγωγής, δειγματίζονται από το Τμήμα Γεωργίας. Τα δείγματα που ελέγχονται για ραδιενέργεια από το Εργ. 09 λαμβάνονται από το Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΙΝΑΚΕΣ –ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ-ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Γενικό Χημείο του Κράτους

Αριθμός Εργαστηρίου: 01

Όνομα: ΣΥΣΤΑΣΗ, ΠΟΙΟΤΗΤΑ & ΘΡΕΠΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΕΤΟΣ	ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ	ΟΜΑΔΕΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ Ε.Ε.
2013	Αγωγιμότητα	Μέλια	Ηλεκτρομετρική	Περί μέλιτος, Κανονισμοί 2004 ΚΔΠ118/2004
	Σάκχαρα		Χρωματογραφική (HPLC/RI)	
	HMF		Χρωματογραφική (HPLC/UV)	
	Διαστάση		Φασματοφωτομετρική	
	Ισογλυκόζη		Φασματοφωτόμετρο Μάζας λόγου Ισοτόπων (IRMS)	
	Υγρασία		Σταθμική	
	Οξύτητα		Ελαιόλαδα	
Αρ. Υπεροξειδίου	Ογκομετρική			
Μεθυλεστέρες Λιπαρών Οξέων	Αεροχρωματογραφική (GC/FID)			
Ειδικές απορροφήσεις	Φασματοφωτομετρική			
UV	Φασματοφωτομετρική			
ΔECN42	Χρωματογραφική (HPLC/RI)			
Στερόλες	Αεροχρωματογραφική (GC/FID)			
Οξύτητα	Σπορέλαια	Ογκομετρική	CYS 80:80 CYS 84:80	
Αρ. Υπεροξειδίου		Ογκομετρική	CYS 85:80 Codex-Stan 210	

Μεθυλεστέρες Λιπαρών Οξέων		Αεροχρωματογραφική (GC/FID)	(Amended 2003,2005)
Αρ. Υπεροξειδίου	Λίπη-Μαργαρίνες	Ογκομετρική	Προδιαγραφές Εθνικής Φρουράς Και Codex Stan (32-1989, 279 -1971, 256-2007)
Λίπος		Σταθμική (Soxhlet)	
Άλας		Σταθμική	
Υγρασία		Σταθμική	
Χοληστερόλη		GC/FID	
Λίπος	Παστεριωμένο Γάλα (Πλήρες, ημιαποβουτιρο-μενο, αρωματισμένο)	Gerber	CYS 91/1980 CYS 92/1982 CYS 93/1989
Ολικά Στερεά		Σταθμική	
Λίπος	Κρέμες- Βούτυρα	Soxhlet	Προδιαγραφές Εθνικής Φρουράς
Υγρασία		Σταθμική	
Ολικά Στερεά		Σταθμική	
Υγρασία	Χαλλούμια	Σταθμική	CYS 94/1985 PART I,PART II Κανονισμοί EK 1924/2006 και EK 1169/2011
Λίπος		Σταθμική (Soxhlet)	
Υγρασία	Τυριά	Σταθμική	Κανονισμοί EK 1924/2006 και EK 1169/2011
Λίπος		Σταθμική	
Λίπος	Γιαούρτια	Σταθμική	Προδιαγραφές Εθνικής Φρουράς
Ολικά Στερεά		Σταθμική	
Λίπος	Αυγά	Σταθμική (Soxhlet)	Κανονισμός EK 1924/2006
Υγρασία		Σταθμική	
Λιπαρά οξέα		GC/FID	

Χοληστερόλη		GC/FID	
Υγρασία	Κρέας & Προϊόντα τους	Σταθμική	Προδιαγραφές Εθνικής Φρουράς
Λίπος		Σταθμική (Soxhlet)	
Πρωτεΐνη		Kjeldahl/Ογκομετρική	
Άλας		Ογκομέτρηση	
Ισταμίνη	Ψάρια & Προϊόντα τους	Χρωματογραφική (HPLC/FI)	Κανονισμός ΕΚ 2073/2005 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει
Ολικό πτητικό βασικό άζωτο		Απόσταξη και Ογκομετρική	Κανονισμός ΕΚ2074/2005 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει
Υγρασία	Αρτοσκευάσματα	Σταθμική	Προδιαγραφές Εθνικής Φρουράς
Λίπος		Σταθμική (Soxhlet)	
Ζάχαρη		Χρωματογραφική (HPLC/RI)	
Πρωτεΐνη		Kjeldahl/Ογκομετρική	
Τέφρα		Σταθμική	
Υγρασία	Άλευρα	Σταθμική	«
Τέφρα	Άλευρα	Σταθμική	
Υγρασία	Είδη Ζαχαροπλαστικής- σοκολάτες, μπισκότα κ.α.	Σταθμική	«
Σάκχαρα		HPLC/RI	
Λίπος		Σταθμική (Soxhlet)	
Πρωτεΐνες		Kjeldahl /Ογκομετρική	
Βουτυρικό οξύ		GF/FID	

Τέφρα		Σταθμική	
Οξύτητα	Χυμοί φρούτων & φρουτοποτά	Ογκομετρική	«
Αριθμός Φορμόλης		Ογκομετρική	
Brix			
Περιεκτικότητα Άλατος	Αλάτι	Σταθμική	«
Υγρασία		Σταθμική	
Υγρασία	Καφές – τσάι & προϊόντα τους	Σταθμική	«
Τέφρα		Σταθμική	
Καφεΐνη		Χρωματογραφική (HPLC/UV)	
pH		Ηλεκτρομετρική	
Υγρασία	Δημητριακά & προϊόντα τους	Σταθμική	«
Πρωτεΐνη		Kjeldahl / Ογκομετρική	
Υγρασία	Διάφορα	Σταθμική	Κανονισμοί ΕΚ 1169/2011, ΕΚ 1924/2006 και άλλου σχετικοί
Λίπος		Σταθμική, Όξινη υδρόλυση-Soxhlet	
Πρωτεΐνη		Kjeldahl/ Ογκομετρική	
Τέφρα		Σταθμική	
Ανόργανα συστατικά (μέταλλα)		Φασματοσκοπία Ατομικής Απορρόφησης (AAS) ή /και εκπομπής (ICP)	
Διαιτητικές ίνες		Ενζυματική	
Ανάλογα με είδος τροφίμων			

2014	Όλες οι παράμετροι του 2013 θα αναλυθούν και το 2014
2015	Όλες οι παράμετροι του 2014 θα αναλυθούν και το 2015

Αριθμός Εργαστηρίου: 02

Όνομα εργαστηρίου: Γενικές Αναλύσεις Νερού

ΕΤΟΣ	ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΣ	ΟΜΑΔΑ ΤΡΟΦΙΜΟΥ/ΕΙΔΟΣ (π.χ. λαχανικά/ντομάτες)	ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ Ε.Ε.
2013	ρΗ	<i>Πόσιμα Νερά (Δίκτυα διανομής, βυτιοφόρα, κερματοδέκτες, εμφιαλωμένα)</i>	ΑΡΗΑ 4500 -H+	Οδηγία 98/83/ΕΚ
	Αγωγιμότητα		ΑΡΗΑ 2510 -B	
	Νιτρικά		ΑΡΗΑ 4500-B ή Ιοντική Χρωματογραφία	
	Χλωριούχα		ΑΡΗΑ 4500 -Cl B ή Ιοντική Χρωματογραφία	
	Θειικά		ΑΡΗΑ 4500-E* ή Ιοντική Χρωματογραφία	
	Νιτρώδη		Χρωματομετρική *	
	Αμμωνία		Φωτομετρική*	
	Φθόριο		Εκλεκτικό Ηλεκτρόδιο Φθορίου* ή Ιοντική Χρωματογραφία	
	Βόριο		ICP -AES* ή ICP/MS	
	Νάτριο		Φλογοφωτομετρία* ή ICP -AES *	
	Ολικός Οργανικός Άνθρακας		Καταλυτική οξείδωση-Υπέρυθρη φασματοσκοπία *	
	Μόλυβδος		ICP/MS	
	Κάδμιο		ICP/MS	
	Χρώμιο		ICP/MS	
	Νικέλιο		ICP/MS	
	Αρσενικό		ICP/MS	
Σελήνιο	ICP/MS			
Αντιμόνιο	ICP/MS*			

	Υδράργυρος		ICP/MS*	
	Μαγγάνιο		ICP/MS	
	Χαλκός		ICP/MS	
	Αλουμίνιο		ICP/MS*	
	Σίδηρος		ICP/MS*	
		Φυσικά Μεταλλικά Νερά		2003/40/ΕΕ
	Νιτρικά		ΑΡΗΑ 4500-B ή Ιοντική Χρωματογραφία	
	Νιτρώδη		Χρωματομετρική*	
	Φθόριο		Εκλεκτικό Ηλεκτρόδιο Φθορίου * ή Ιοντική Χρωματογραφία	
	Βάριο		AES-ICP* ή ICP/MS*	
	Μόλυβδος		ICP/MS	
	Κάδμιο		ICP/MS	
	Χρώμιο		ICP/MS	
	Νικέλιο		ICP/MS	
	Αρσενικό		ICP/MS	
	Σελήνιο		ICP/MS	
	Αντιμόνιο		ICP/MS*	
	Υδράργυρος		ICP/MS*	
	Μαγγάνιο		ICP/MS	
	Χαλκός		ICP/MS	
2014		Πόσιμα Νερά (Δίκτυα διανομής, βυτιοφόρα, κερματοδέκτες, εμφιαλωμένα)		98/83/ΕΕ

Όλες οι παράμετροι του 2013 θα αναλυθούν και το 2014	
Φυσικά Μεταλλικά Νερά	
Όλες οι παράμετροι του 2013 θα αναλυθούν και το 2014	
2015	Πόσιμα Νερά(Δίκτυα διανομής, βυτιοφόρα, κερματοδέκτες, εμφιαλωμένα)
	Όλες οι παράμετροι του 2014 θα αναλυθούν και το 2015
	Φυσικά Μεταλλικά Νερά
Όλες οι παράμετροι του 2014 θα αναλυθούν και το 2015	

* Μη διαπιστευμένη μέθοδος

Αριθμός Εργαστηρίου: 05

Όνομα εργαστηρίου: Υπολείμματα Κτηνιατρικών Φαρμάκων#

ΕΤΟΣ	ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΣ#	ΟΜΑΔΑ ΤΡΟΦΙΜΟΥ/ΕΙΔΟΣ#	ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ Ε.Ε.
2013	Σουλφοναμίδια Χλωραμφενικόλη Τετρακυκλίνες	Μέλι	HPLC-FLD GC-MS/NCI LC-MS/MS	Οδηγία 96/23/ΕΚ
	Δαπσώνη Χλωραμφενικόλη Νιτροφουράνια Σουλφοναμίδια Τετρακυκλίνες Κινολόνες Β-λακτάμες Μακρολίδια Αμινογλυκοσίδες Βενζιμιδαζόλια Ηρεμιστικά Κοκκιδιοστατικά Καρπαδοξίνη Ολακουϊδοξίνη ΜΣΑΦ(NSAIDs) Αβερμεκτίνες	Κρέας / Συκώτι / Νεφρά Χοιρινό Βοδινό Αιγοπρόβειο Πουλερικά Κουνέλια Ορτύκια	LC-MS/MS* LC-MS/MS LC-MS/MS LC-MS/MS* LC-MS/MS* LC-MS/MS* LC-MS/MS* LC-MS/MS* LC-MS/MS* LC-MS/MS* LC-MS/MS LC-MS/MS* LC-MS/MS LC-MS/MS LC-MS/MS* HPLC-FLD	Οδηγία 96/23/ΕΚ

<p>Δαπσώνη Χλωραμφενικόλη Νιτροφουράνια Σουλφοναμίδια Τετρακυκλίνες Β-λακτάμες Μακρολίδια Βενζιμιδαζόλια Ηρεμιστικά Πράσινο του Μαλαχίτη</p>	<p>Ψάρια</p>	<p>LC-MS/MS* LC-MS/MS LC-MS/MS LC-MS/MS* LC-MS/MS* LC-MS/MS* LC-MS/MS* LC-MS/MS* LC-MS/MS LC-MS/MS</p>	<p>Οδηγία 96/23/EK</p>
<p>Δαπσώνη Χλωραμφενικόλη Νιτροφουράνια Σουλφοναμίδια Τετρακυκλίνες Βενζιμιδαζόλια Νιτροϊμιδαζόλια Αβερμεκτίνες Κορτικοστεροειδή</p>	<p>Γάλα Αγελαδινό Αιγινό Πρόβειο</p>	<p>LC-MS/MS* LC-MS/MS LC-MS/MS LC-MS/MS* LC-MS/MS* LC-MS/MS* GC-MS/NCI HPLC-FLD LC-MS/MS*</p>	<p>Οδηγία 96/23/EK</p>
<p>Δαπσώνη Χλωραμφενικόλη Νιτροφουράνια Σουλφοναμίδια Τετρακυκλίνες Β-λακτάμες Μακρολίδια Αμινογλυκοσίδες Νιτροϊμιδαζόλια</p>	<p>Αυγά</p>	<p>LC-MS/MS* LC-MS/MS LC-MS/MS LC-MS/MS* LC-MS/MS* LC-MS/MS* LC-MS/MS* LC-MS/MS* GC-MS/NCI</p>	<p>Οδηγία 96/23/EK</p>
<p>Νιτροϊμιδαζόλια</p>	<p>Ορρός Χοιρινό Βοδινό Αιγοπρόβειο Πουλερικά Κουνέλια Ορτύκια</p>	<p>GC-MS/NCI</p>	<p>Οδηγία 96/23/EK</p>
<p>Αναβολικά Στεροειδή/Στιλβένια β- Αγωνιστές Ζερανόλες Τρενμπολόνη/Μπολτενόνη Σταναζολόνη Θυρεοστατικά</p>	<p>Ούρα Χοιρινό Βοδινό Αιγοπρόβειο Κουνέλι</p>	<p>GC-MS/EI* LC-MS/MS* LC-MS/MS LC-MS/MS * LC-MS/MS LC-MS/MS *</p>	<p>Οδηγία 96/23/EK Οδηγία 96/22/EK</p>
<p>Γεσταγόνα</p>	<p>Περινεφρικό Λίπος Χοιρινό Βοδινό Αιγοπρόβειο</p>	<p>LC-MS/MS</p>	<p>Οδηγία 96/23/EK Οδηγία 96/22/EK</p>

	Δαψόνη Χλωραμφενικόλη Νιτροφουράνια Σουλφοναμίδια Τετρακυκλίνες Β-λακτάμες Μακρολίδια Αμινογλυκοσίδες Νιτροϊμιδαζόλια	Αυγά	LC-MS/MS* LC-MS/MS LC-MS/MS LC-MS/MS* LC-MS/MS* LC-MS/MS* LC-MS/MS* LC-MS/MS* LC-MS/MS* GC-MS/NCI	Οδηγία 96/23/EK
	Νιτροϊμιδαζόλια	Ορρός Χοιρινό Βοδινό Αιγοπρόβειο Πουλερικά Κουνέλια Ορτύκια	GC-MS/NCI	Οδηγία 96/23/EK
	Αναβολικά Στεροειδή/Στιλβένια β- Αγωνιστές Ζερανόλες Τρενμπολόνη/Μπολτενόνη Σταναζολόνη Θυρεοστατικά	Ούρα Χοιρινό Βοδινό Αιγοπρόβειο Κουνέλι	GC-MS/EI* LC-MS/MS* LC-MS/MS LC-MS/MS * LC-MS/MS LC-MS/MS *	Οδηγία 96/23/EK Οδηγία 96/22/EK
	Γεσταγόνα	Περινεφρικό Λίπος Χοιρινό Βοδινό Αιγοπρόβειο	LC-MS/MS	Οδηγία 96/23/EK Οδηγία 96/22/EK
	Αναβολικά Στεροειδή β- Αγωνιστές Ζερανόλες Νιτροφουράνια Νιτροϊμιδαζόλια	Νερά από τις φάρμες	LC-MS/MS *	Οδηγία 96/23/EK Οδηγία 96/22/EK
2015	Σουλφοναμίδια Χλωραμφενικόλη Τετρακυκλίνες	Μέλι	HPLC-FLD GC-MS/NCI LC-MS/MS	Οδηγία 96/23/EK

<p>Δαπσώνη Χλωραμφενικόλη Νιτροφουράνια Σουλφοναμίδια Τετρακυκλίνες Κινολόνες Β-λακτάμες Μακρολίδια Αμινογλυκοσίδες Βενζιμιδαζόλια Ηρεμιστικά Κοκκιδιοστατικά Καρπαδοξίνη Ολακουϊδοξίνη ΜΣΑΦ(NSAIDs) Αβερμεκτίνες Κορτικοστεροειδή Αναβολικά Στεροειδή/Στιλβένια</p>	<p>Κρέας / Συκώτι / Νεφρά Χοιρινό Βοδινό Αιγοπρόβειο Πουλερικά Κουνέλια Ορτύκια</p>	<p>LC-MS/MS* LC-MS/MS LC-MS/MS LC-MS/MS* LC-MS/MS* LC-MS/MS* LC-MS/MS* LC-MS/MS* LC-MS/MS* LC-MS/MS LC-MS/MS* LC-MS/MS LC-MS/MS LC-MS/MS LC-MS/MS* HPLC-FLD LC-MS/MS* LC-MS/MS*</p>	<p>Οδηγία 96/23/EK</p>
<p>Δαπσώνη Χλωραμφενικόλη Νιτροφουράνια Σουλφοναμίδια Τετρακυκλίνες Β-λακτάμες Μακρολίδια Βενζιμιδαζόλια Ηρεμιστικά Πράσινο του Μαλαχίτη</p>	<p>Ψάρια</p>	<p>LC-MS/MS* LC-MS/MS LC-MS/MS LC-MS/MS* LC-MS/MS* LC-MS/MS* LC-MS/MS* LC-MS/MS* LC-MS/MS LC-MS/MS</p>	<p>Οδηγία 96/23/EK</p>
<p>Δαπσώνη Χλωραμφενικόλη Νιτροφουράνια Σουλφοναμίδια Τετρακυκλίνες Βενζιμιδαζόλια Νιτροϊμιδαζόλια Αβερμεκτίνες</p>	<p>Γάλα Αγελαδινό Αιγινό Πρόβειο</p>	<p>LC-MS/MS* LC-MS/MS LC-MS/MS LC-MS/MS* LC-MS/MS* LC-MS/MS* GC-MS/NCI HPLC-FLD</p>	<p>Οδηγία 96/23/EK</p>
<p>Δαπσώνη Χλωραμφενικόλη Νιτροφουράνια Σουλφοναμίδια Τετρακυκλίνες Β-λακτάμες Μακρολίδια Αμινογλυκοσίδες Νιτροϊμιδαζόλια</p>	<p>Αυγά</p>	<p>LC-MS/MS* LC-MS/MS LC-MS/MS LC-MS/MS* LC-MS/MS* LC-MS/MS* LC-MS/MS* GC-MS/NCI</p>	<p>Οδηγία 96/23/EK</p>

Νιτροϊμιδαζόλια	Ορρός Χοιρινό Βοδινό Αιγοπρόβειο Πουλερικά Κουνέλια Ορτύκια	GC-MS/NCI	Οδηγία 96/23/ΕΚ
Αναβολικά Στεροειδή/Στιλβένια β- Αγωνιστές Ζερανόλες Τρενμπολόνη/Μπολτενόνη Σταναζολόνη Θυρεοστατικά	Ούρα Χοιρινό Βοδινό Αιγοπρόβειο Κουνέλι	GC-MS/EI* LC-MS/MS* LC-MS/MS LC-MS/MS * LC-MS/MS LC-MS/MS *	Οδηγία 96/23/ΕΚ Οδηγία 96/22/ΕΚ
Γεσταγόνα	Περίνεφρικό Λίπος Χοιρινό Βοδινό Αιγοπρόβειο	LC-MS/MS	Οδηγία 96/23/ΕΚ Οδηγία 96/22/ΕΚ
Αναβολικά Στεροειδή β- Αγωνιστές Ζερανόλες Νιτροφουράνια Νιτροϊμιδαζόλια	Νερά από τις φάρμες	LC-MS/MS *	Οδηγία 96/23/ΕΚ Οδηγία 96/22/ΕΚ

Δειγματολ. από Κτηνιατρ. Υπηρ. βάσει του Εθνικού Προγράμματος Ελέγχου Καταλοίπων (NRCP).

Αριθμός Εργαστηρίου: 06

Όνομα: Εργαστήριο Περιβαλλοντικής Χημείας Ι

ΕΤΟΣ	ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΣ	ΟΜΑΔΑ ΤΡΟΦΙΜΟΥ/ΕΙΔΟΣ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ Ε.Ε.
2013		Πόσιμα Νερά (Δίκτυα διανομής, βυτιοφόρα, κερματοδέκτες, εμφιαλωμένα)		Οδηγία 98/83/ΕΚ
	Βενζόλιο		EPA 8260b,	
	Βινυλοχλωρίδιο		EPA 8260b	
	Βενζο-α-πυρένιο		EPA 550.1	
	1,2- διχλωροαιθάνιο		EPA 8260b	
	Υπολείμματα φυτοφαρμάκων		EPA 508 EPA 507	

	Βενζο(β)φθορανθένιο		EPA 550.1	
	Βενζο(κ)φθορανθένιο		EPA 550.1	
	Βενζο(ηθι)περυλένιο		EPA 550.1	
	Ινδενο(1,2,3-γδ)πυρένιο		EPA 550.1	
	Τετραχλωροαιθένιο και τριχλωροαιθένιο		EPA 8260b	
	Ολικά Τριαλογονομεθάνια		EPA 504	
2014		Πόσιμα Νερά (Δίκτυα διανομής, βυτιοφόρα, κερματοδέκτες, εμφιαλωμένα)		Οδηγία 98/83/ΕΚ
Όλες οι παράμετροι του 2013 θα αναλυθούν και το 2014				
2015		Πόσιμα Νερά (Δίκτυα διανομής, βυτιοφόρα, κερματοδέκτες, εμφιαλωμένα)		Οδηγία 98/83/ΕΚ
Όλες οι παράμετροι του 2013 θα αναλυθούν και το 2015				

Αριθμός Εργαστηρίου: 08

Όνομα: Εργαστήριο Υπολειμμάτων Φυτοφαρμάκων & POPs

ΕΤΟΣ	ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ	ΟΜΑΔΕΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	Μέθοδος	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ Ε.Ε.
2013	<p><u>Υπολείμματα Φυτοφαρμάκων</u></p> <p>(οργανοφωσφορικά, πυρεθροειδή, καρβαμικά, οργανοχλωριωμένα, διάφορα, διθειοκαρβαμικά, chlormequat, meriquat και άλλα)</p>	<p><u>Προϊόντα Φυτικής Προέλευσης</u></p> <p>Φράουλες Ντομάτες Κεφαλωτό Λάχανο Πράσα Ροδάκινα Μήλα Παιδικές τροφές Μαρούλια Κρασί Βρώμη / Σίκαλι Πατάτες Πορτοκάλια/ Μανταρίνια Αγγουράκια Μελιτζάνες Σταφύλια Δαμάσκηνα Κεράσια Φασόλια με λοβό Καρπούζια / Πεπόνια Καρότα Πιπέρια πράσινα Σιτάρι Σπανάκι Ρόκκα</p>	<p>Πολυυπολειμματική μέθοδος: εκχύλιση με οξεικό αιθυλεστέρα, προσδιορισμός των ενώσεων με τα αναλυτικά συστήματα GC-MS ITD GC-FPD GC-ECD LC-MS/MS</p> <p>Εκχύλιση με ισοοκτάνιο για προσδιορισμό διθειοκαρβαμικών φυτοφαρμάκων ως CS2 με το αναλυτικό σύστημα GC-FPD</p> <p>Εκχύλιση με methanol/water για προσδιορισμό chlormequat, meriquat με το αναλυτικό σύστημα LC-MS/MS</p> <p>Προσδιορισμός των φυτοφαρμάκων Ethepon και Glyphosate με το αναλυτικό σύστημα LC-MS/MS</p> <p>Προσδιορισμός ιόντων βρωμιδίου σε τρόφιμα φυτικής προέλευσης</p>	<p>Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 396/2005</p> <p>Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 788/2012</p> <p>Οδηγία 125/2006/ΕΚ</p>

<p>Υπολείμματα Φυτοφαρμάκων και μη παρόμοια με διοξίνες PCBs</p>	<p><u>Προϊόντα ζωικής προέλευσης</u> Γάλα Κρέας Αυγά Ψάρια</p>	<p>Πολυυπολειμματική μέθοδος υπολειμμάτων φυτοφαρμάκων, προσδιορισμός των ενώσεων με τα αναλυτικά συστήματα GC-MS ITD GC-FPD GC-ECD LC-MS/MS</p> <p>Προσδιορισμός οργανοχλωρισμένων φυτοφαρμάκων και PCBs με εκχύλιση SOXTEC</p>	<p>Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 396/2005</p> <p>Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 788/2012</p> <p>Οδηγία 96/23/ΕΚ</p> <p>Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.1881/2006</p> <p>Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.1883/2006</p>
<p>Διοξίνες/Φουράνια και παρόμοια με τις διοξίνες PCBs</p>	<p><u>Προϊόντα ζωικής προέλευσης</u> Κρέας Γάλα Αυγά Ψάρι</p>	<p>Χημική ανάλυση με HRGCMS (Υπεργολαβία)</p>	<p>Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1881/2006</p> <p>Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1883/2006</p> <p>Σύσταση 2011/516/ΕΚ</p>

2014	<p>Υπολείμματα Φυτοφαρμάκων (οργανοφωσφορικά, πυρεθροειδή, καρβαμιδικά, οργανοχλωριομένα, διάφορα, διθειοκαρβαμιδικά, chlormequat, meriquat και άλλα)</p>	<p>Προϊόντα Φυτικής Προέλευσης Φασόλια με λοβό Καρότα Αγγούρια Πορτοκάλια/ Μανταρίνια Αχλάδια Πατάτες Ρύζι Σπανάκι Σιτάλευρο Παιδικές τροφές</p>	<p>Πολυυπολειμματική μέθοδος: εκχύλιση με οξεικό αιθυλεστέρα, προσδιορισμός των ενώσεων με τα αναλυτικά συστήματα GC-MS ITD GC-FPD GC-ECD LC-MS/MS</p> <p>Εκχύλιση με ισοοκτάνιο για προσδιορισμό διθειοκαρβαμιδικών φυτοφαρμάκων ως CS2 με το αναλυτικό σύστημα GC-FPD</p> <p>Εκχύλιση με methanol/water για προσδιορισμό chlormequat, meriquat με το αναλυτικό σύστημα LC-MS/MS</p> <p>Προσδιορισμός των φυτοφαρμάκων Ethephon και Glyphosate με το αναλυτικό σύστημα LC-MSMS</p> <p>Προσδιορισμός ιόντων βρωμιδίου σε τρόφιμα φυτικής προέλευσης</p>	<p>Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 396/2005</p> <p>Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 788/2012</p> <p>Οδηγία 141/2006/ΕΚ</p>
	<p>Υπολείμματα Φυτοφαρμάκων και μη παρόμοια με διοξίνες PCBs</p>	<p>Προϊόντα ζωικής προέλευσης Γάλα Ψάρι Κρέας / συκώτι Αυγά Κότας</p>	<p>Πολυυπολειμματική μέθοδος υπολειμμάτων φυτοφαρμάκων, προσδιορισμός των ενώσεων με τα αναλυτικά συστήματα GC-MS ITD GC-FPD GC-ECD LC-MS/MS</p> <p>Προσδιορισμός οργανοχλωριομένων φυτοφαρμάκων και PCBs με εκχύλιση SOXTEC</p>	<p>Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 396/2005</p> <p>Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 788/2012</p> <p>Οδηγία 96/23/ΕΚ</p> <p>Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.1881/2006</p> <p>Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.1883/2006</p>

	Διοξίνες/Φουράνια και παρόμοια με τις διοξίνες PCBs	Ψάρι Κρέας Γάλα Αυγά Κότας	Χημική ανάλυση με HRGCMS (Υπεργολαβία)	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1881/2006 Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1883/2006 Σύσταση 2011/516/ΕΚ
2015	<u>Υπολείμματα Φυτοφαρμάκων</u> (οργανοφωσφορικά, πυρεθροειδή, καρβαμικά, οργανοχλωριωμένα, διάφορα, διθειοκαρβαμικά, chlormequat, meriquat και άλλα)	Προϊόντα Φυτικής Προέλευσης Μελιτζάνες Μπανάνες Κουνουπίδια/ Μπρόκολα Σταφύλια Χυμός πορτοκαλιού Μπιζέλια χωρίς λοβό Πιπεριές γλυκές Σιτάρι Παρθένο Ελαιόλαδο Παιδικές τροφές	Πολυπολεμιατική μέθοδος: εκχύλιση με οξεικό αιθυλεστέρα, προσδιορισμός των ενώσεων με τα αναλυτικά συστήματα GC-MS ITD GC-FPD GC-ECD LC-MS/MS Εκχύλιση με ισοοκτάνιο για προσδιορισμό διθειοκαρβαμικών φυτοφαρμάκων ως CS2 με το αναλυτικό σύστημα GC-FPD Εκχύλιση με methanol/water για προσδιορισμό chlormequat, meriquat με το αναλυτικό σύστημα LC-MS/MS Προσδιορισμός των φυτοφαρμάκων Ethephon και Glyphosate με το αναλυτικό σύστημα LC-MS/MS Προσδιορισμός ιόντων βρωμιδίου σε τρόφιμα φυτικής προέλευσης	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 396/2005 Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 788/2012 Οδηγία 125/2006/ΕΚ

Υπολείμματα Φυτοφαρμάκων και μη παρόμοια με διοξίνες PCBs	Προϊόντα προέλευσης Γάλα Κρέας Αυγά Κότας Βούτυρο Ψάρια	ζωικής	Πολυυπολειμματική μέθοδος υπολειμμάτων φυτοφαρμάκων, προσδιορισμός των ενώσεων με τα αναλυτικά συστήματα GC-MS ITD GC-FPD GC-ECD LC-MS/MS Προσδιορισμός οργανοχλωρισμένων φυτοφαρμάκων και PCBs με εκχύλιση SOXTEC	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 396/2005 Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 788/2012 Οδηγία 96/23/ΕΚ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.1881/2006 Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.1883/2006
	Διοξίνες/Φουράνια και παρόμοια με τις διοξίνες PCBs	Ψάρι Κρέας Γάλα Αυγά		Χημική ανάλυση με HRGCMS (Υπεργολαβία) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1881/2006 Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1883/2006 Σύσταση 2011/516/ΕΚ

Αριθμός Εργαστηρίου: 09

Όνομα εργαστηρίου: Ραδιενέργεια Περιβάλλοντος & Τροφίμων

ΕΤΟΣ	ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΣ	ΟΜΑΔΑ ΤΡΟΦΙΜΟΥ/ΕΙΔΟΣ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ Ε.Ε.
2013	Cs-137	Ψάρια	ΜΕΘ 09 01* Gamma Spectrometry	Κανονισμός ΕΚ 733/2008 και Κανονισμός ΕΚ 996/2012
	Cs-137	Διάφορα τρόφιμα φυτικής ή και ζωικής Προέλευσης	ΜΕΘ 0901* (Gamma Spectrometry)	Κανονισμός ΕΚ 733/2008 και Κανονισμός ΕΚ 996/2012
	Cs-137	Παιδικές τροφές	ΜΕΘ 09 01* (Gamma Spectrometry)	Κανονισμός ΕΚ 733/2008 και Κανονισμός ΕΚ 996/2012
	Cs-137	Φρέσκο Γάλα	ΜΕΘ 09 01* (Gamma Spectrometry)	Κανονισμός ΕΚ 733/2008 και Κανονισμός ΕΚ 996/2012
	Sr-90	Φρέσκο Γάλα	ΜΕΘ 09 05* (a/b, Low Level Gas Proportional Counter)	Council Regulation (EURATOM) No 3954/87 and its amendments

	Ολική α/β - ακτινοβολία	Πόσιμα νερά	ΜΕΘ 09 04* (a/b, Low Level Gas Proportional Counter)	Proposal for a COUNCIL DIRECTIVE, Drinking Water Directive Proposal June 2011, Commission of the European Communities.
2014	Cs-137	Ψάρια	ΜΕΘ 09 01* Gamma Spectrometry	Κανονισμός ΕΚ 733/2008 και Κανονισμός ΕΚ 996/2012
	Cs-137	Διάφορα τρόφιμα φυτικής ή και ζωικής Προέλευσης	ΜΕΘ 0901* (Gamma Spectrometry)	Κανονισμός ΕΚ 733/2008 και Κανονισμός ΕΚ 996/2012
	Cs-137	Παιδικές τροφές	ΜΕΘ 09 01* (Gamma Spectrometry)	Κανονισμός ΕΚ 733/2008 και Κανονισμός ΕΚ 996/2012
	Cs-137	Φρέσκο Γάλα	ΜΕΘ 09 01* (Gamma Spectrometry)	Κανονισμός ΕΚ 733/2008 και Κανονισμός ΕΚ 996/2012
	Sr-90	Φρέσκο Γάλα	ΜΕΘ 09 05* (a/b, Low Level Gas Proportional Counter)	Council Regulation (EURATOM) No 3954/87 and its amendments
	Ολική α/β - ακτινοβολία	Πόσιμα νερά	ΜΕΘ 09 04* (a/b, Low Level Gas Proportional Counter)	Proposal for a COUNCIL DIRECTIVE, Drinking Water Directive Proposal June 2011, Commission of the European Communities.
2015	Cs-137	Ψάρια	ΜΕΘ 09 01* Gamma Spectrometry	Κανονισμός ΕΚ 733/2008 και Κανονισμός ΕΚ 996/2012
	Cs-137	Διάφορα τρόφιμα φυτικής ή και ζωικής Προέλευσης	ΜΕΘ 0901* (Gamma Spectrometry)	Κανονισμός ΕΚ 733/2008 και Κανονισμός ΕΚ 996/2012
	Cs-137	Παιδικές τροφές	ΜΕΘ 09 01* (Gamma Spectrometry)	Κανονισμός ΕΚ 733/2008 και Κανονισμός ΕΚ 996/2012

Cs-137	Φρέσκο Γάλα	ΜΕΘ 09 01* (Gamma Spectrometry)	Κανονισμός ΕΚ 733/2008 και Κανονισμός ΕΚ 996/2012
Sr-90	Φρέσκο Γάλα	ΜΕΘ 09 05* (a/b, Low Level Gas Proportional Counter)	Council Regulation (EURATOM) No 3954/87 and its amendments
Ολική α/β - ακτινοβολία	Πόσιμα νερά	ΜΕΘ 09 04* (a/b, Low Level Gas Proportional Counter)	Proposal for a COUNCIL DIRECTIVE, Drinking Water Directive Proposal June 2011, Commission of the European Communities.

Αριθμός Εργαστηρίου: 12

Όνομα εργαστηρίου: Υλικά σε επαφή με τρόφιμα & Παιδικά παιχνίδια

ΕΤΟΣ	ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΣ	ΕΙΔΟΣ/ΟΜΑΔΑ ΥΛΙΚΟΥ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ Ε.Ε.
2013	Ταυτοποίηση πλαστικών, μονομερών και προσθέτων	Πλαστικά, πολυστρωματικά, κ.α. υλικά	FT-IR*	Καν.(ΕΚ) Αρ. 1935/2004 Καν.(ΕΕ) Αρ. 10/2011
	Ολική μετανάστευση με πλήρωση αντικειμένου (μη πτητικές ουσίες)	Διάφορα υλικά και αντικείμενα κυρίως πλαστικά.	EN 1186-1 : 2002 EN 1186-9 : 2002	Καν.(ΕΚ) Αρ. 1935/2004 Καν.(ΕΕ) Αρ. 10/2011
	Ολική μετανάστευση με ολική βύθιση (μη πτητικές ουσίες)	Διάφορα υλικά και αντικείμενα κυρίως πλαστικά.	EN 1186-1:2002 EN 1186-3:2002	Καν.(ΕΚ) Αρ. 1935/2004 Καν.(ΕΕ) Αρ. 10/2011
	Απελευθερούμενος μόλυβδος και κάδμιο	Πορσελάνες και Κεραμικά αντικείμενα κατηγ. 1,2 & 3	84/500/ΕΚ 2005/31/ΕΚ (ICP-OES, ICP-MS)	Καν.(ΕΚ) Αρ. 1935/2004 Οδηγ.84/500/ΕΚ & 2005/31/ΕΚ

	Απελευθερούμενος μόλυβδος και κάδμιο από τα χείλη γυάλινων αντικειμένων	Γυάλινα αντικείμενα χρωματισμένα απ'έξω μέχρι τα χείλη (ποτήρια, φλιτζάνια κ.α)	EN 1388-2:1996 ISO 7086-2:2000 (ICP-OES, ICP-MS) *	Καν.(ΕΚ) Αρ. 1935/2004 EN 1388-2:1996 ISO 7086-2:2000 Εθνικές Νομοθεσίες Ευρωπαϊκών Κρατών
	Ειδική Μετανάστευση Δισφαινόλης Α	Πολυκαρβονικά πολυμερή πλαστικά (PC) (μπιμπερά κ.α δοχεία ή σκεύη)	In house μέθοδος (ISNN-1018-5593-EC και MAT1-CT 92 - 0006) PM/Ref 13480 (HPLC)	Καν.(ΕΚ) Αρ. 1935/2004 Καν.(ΕΕ) Αρ. 10/2011 Εκτελεστικός Καν. (ΕΕ) Αρ. 321/2011
	Πρωτοταγείς αρωματικές αμίνες (ΡΑΑ)	Μαύρα πλαστικά κουζινικά είδη και αντικείμενα από πολυαμίδιο (nylon) όπως κουτάλες, σπάτουλες κ.α	Φασματοφωτομετ. προσδιορισμός (UV-VIS)* GC-MS*	Καν.(ΕΚ) Αρ. 1935/2004 Καν.(ΕΕ) Αρ. 10/2011
	Ειδική Μετανάστευση Φορμαλδεΐδης και Μελαμίνης	Πλαστικά κουζινικά είδη και αντικείμενα από μελαμίνη	CYS CEN/TS 13130-23:2005 UV-VIS * και CYS CEN/TS 13130-27:2005 HPLC*	Καν.(ΕΚ) Αρ. 1935/2004 Καν.(ΕΕ) Αρ. 10/2011 Καν.(ΕΕ) Αρ. 284/2011
	Προσδιορισμός μεταφερόμενων πλαστικοποιητών (ESBO, φθαλικοί εστέρες κ.α) και της συνολικής ειδικής μετανάστευσης τους από πλαστικά παρεμβύσματα σε ελαιώδη τρόφιμα **	Γυάλινα βαζάκια με πλαστικά παρεμβύσματα που περιέχουν ελαιώδη τρόφιμα όπως λιαστές ντομάτες, πάστα ελιάς κ.λ.π	Z5350/0405 (KLZH) HPLC-GC-MS* και Z5354/0609(KLZH) GC-MS*	Καν.(ΕΚ) Αρ. 1935/2004 Καν.(ΕΕ) Αρ. 10/2011
2014	Ταυτοποίηση πλαστικών, μονομερών και προσθέτων	Πλαστικά, πολυστρωματικά, κ.α. υλικά	FT-IR*	Καν.(ΕΚ) Αρ. 1935/2004 Καν.(ΕΕ) Αρ. 10/2011
	Ολική μετανάστευση με πλήρωση αντικειμένου (μη πτητικές ουσίες)	Διάφορα υλικά και αντικείμενα κυρίως πλαστικά.	EN 1186-1 : 2002 EN 1186-9 : 2002	Καν.(ΕΚ) Αρ. 1935/2004 Καν.(ΕΕ) Αρ. 10/2011

Ολική μετανάστευση με ολική βύθιση (μη πτητικές ουσίες)	Διάφορα υλικά και αντικείμενα κυρίως πλαστικά.	EN 1186-1:2002 EN 1186-3:2002	Καν.(ΕΚ) Αρ. 1935/2004 Καν.(ΕΕ) Αρ. 10/2011
Απελευθερούμενος μόλυβδος και κάδμιο	Πορσελάνες και Κεραμικά αντικείμενα κατηγ. 1,2 & 3	84/500/ΕΚ 2005/31/ΕΚ (ICP-OES, ICP-MS)	Καν.(ΕΚ) Αρ. 1935/2004 Οδηγ.84/500/ΕΚ & 2005/31/ΕΚ
Απελευθερούμενος μόλυβδος και κάδμιο από τα χείλη γυάλινων αντικειμένων	Γυάλινα αντικείμενα χρωματισμένα απ'έξω μέχρι τα χείλη (ποτήρια, φλιτζάνια κ.α)	EN 1388-2:1996 ISO 7086-2:2000 (ICP-OES, ICP-MS) *	Καν.(ΕΚ) Αρ. 1935/2004 EN 1388-2:1996 ISO 7086-2:2000 Εθνικές Νομοθεσίες Ευρωπαϊκών Κρατών
% περιεκτικότητα φθαλικών εστέρων σε πλαστικά παρεμβύσματα σε καπάκια από γυάλινα βαζάκια ή/και προσδιορισμός της Ειδικής Μετανάστευσής τους.	Άδεια γυάλινα βαζάκια με καπάκια με πλαστικά παρεμβύσματα	HPLC και GC-MS *	Καν.(ΕΚ) Αρ. 1935/2004 Καν.(ΕΕ) Αρ. 10/2011
Ειδική Μετανάστευση Δισφαινόλης Α	Πολυκαρβονικά πολυμερή πλαστικά (PC) (πλαστικές μπιμπερά κ.α δοχεία ή σκεύη)	In house μέθοδος (ISNN-1018-5593-EC και MAT1-CT 92 - 0006) PM/Ref 13480 (HPLC)	Καν.(ΕΚ) Αρ. 1935/2004 Καν.(ΕΕ) Αρ. 10/2011 Εκτελεστικός Καν. (ΕΕ) Αρ. 321/2011
Ειδική Μετανάστευση Φορμαλδεΐδης και Μελαμίνης	Πλαστικά κουζινικά είδη και αντικείμενα από μελαμίνη	CYS CEN/TS 13130-23:2005 UV-VIS * και CYS CEN/TS 13130-27:2005 HPLC*	Καν.(ΕΚ) Αρ. 1935/2004 Καν.(ΕΕ) Αρ. 10/2011 Καν.(ΕΕ) Αρ. 284/2011
Μεταφερόμενο Στυρένιο	Πλαστικά PS ή ABS, όπως δοχεία για take away , ποτήρια μίας χρήσης κ.α	HPLC *	Καν.(ΕΚ) Αρ. 1935/2004 Καν.(ΕΕ) Αρ. 10/2011

	Πλαστικοποιητής DEHA ή/ και Φθαλικοί Εστέρες	Μεμβράνες περιτυλίγματος (Cling films)	HPLC, GC-MS*	Καν.(ΕΚ) Αρ. 1935/2004 Καν.(ΕΕ) Αρ. 10/2011
2015	Ταυτοποίηση πλαστικών, μονομερών και προσθέτων	Πλαστικά, πολυστρωματικά, κ.α. υλικά	FT-IR*	Καν.(ΕΚ) Αρ. 1935/2004 Καν.(ΕΕ) Αρ. 10/2011
	Ολική μετανάστευση με πλήρωση αντικειμένου (μη πτητικές ουσίες)	Διάφορα υλικά και αντικείμενα κυρίως πλαστικά.	EN 1186-1 : 2002 EN 1186-9 : 2002	Καν.(ΕΚ) Αρ. 1935/2004 Καν.(ΕΕ) Αρ. 10/2011
	Ολική μετανάστευση με ολική βύθιση (μη πτητικές ουσίες)	Διάφορα υλικά και αντικείμενα κυρίως πλαστικά.	EN 1186-1:2002 EN 1186-3:2002	Καν.(ΕΚ) Αρ. 1935/2004 Καν.(ΕΕ) Αρ. 10/2011
	Μετανάστευση μετάλλων (μόλυβδου, καδμίου, νικελίου, χρωμίου κ.α)	Διάφορα μεταλλικά δοχεία, σκεύη και κουζινικά είδη	ICP-OES ή ICP-MS*	Καν.(ΕΚ) Αρ. 1935/2004
	Απελευθερούμενος μόλυβδος και κάδμιο	Πορσελάνες και Κεραμικά αντικείμενα κατηγ. 1,2 & 3	84/500/ΕΚ 2005/31/ΕΚ (ICP-OES, ICP-MS)	Καν.(ΕΚ) Αρ. 1935/2004 Οδηγ.84/500/ΕΚ & 2005/31/ΕΚ
	Απελευθερούμενος μόλυβδος και κάδμιο από τα χείλη γυάλινων αντικειμένων	Γυάλινα αντικείμενα χρωματισμένα απ'έξω μέχρι τα χείλη (ποτήρια, φλιτζάνια κ.α)	EN 1388-2:1996 ISO 7086-2:2000 (ICP-OES, ICP-MS) *	Καν.(ΕΚ) Αρ. 1935/2004 EN 1388-2:1996 ISO 7086-2:2000 Εθνικές Νομοθεσίες Ευρωπαϊκών Κρατών
	% περιεκτικότητα φθαλικών εστέρων σε πλαστικά παρεμβύσματα σε καπάκια από γυάλινα βαζάκια ή/και προσδιορισμός της Ειδικής Μετανάστευσής τους.	Άδεια γυάλινα βαζάκια με καπάκια με πλαστικά παρεμβύσματα	HPLC και GC-MS *	Καν.(ΕΚ) Αρ. 1935/2004 Καν.(ΕΕ) Αρ. 10/2011

Ειδική Μετανάστευση Δισφαινόλης Α	Πολυκαρβονικά πολυμερή πλαστικά (PC) (πλαστικές μπιμπερά κ.α δοχεία ή σκεύη)	In house μέθοδος (ISNN-1018-5593-EC και MAT1-CT 92 - 0006) PM/Ref 13480 (HPLC)	Καν.(ΕΚ) Αρ. 1935/2004 Καν.(ΕΕ) Αρ. 10/2011 Εκτελεστικός Καν. (ΕΕ) Αρ. 321/2011
Ειδική Μετανάστευση Φορμαλδεΰδης και Μελαμίνης	Πλαστικά κουζινικά είδη και αντικείμενα από μελαμίνη	CYS CEN/TS 13130- 23:2005 UV-VIS* και CYS CEN/TS 13130-27:2005 HPLC*	Καν.(ΕΚ) Αρ. 1935/2004 Καν.(ΕΕ) Αρ. 10/2011 Καν.(ΕΕ) Αρ. 284/2011
Εξετάσεις οποίες δεν θα καταστεί να υλοποιηθούν κατά το 2013 ή 2014 και έκτακτα περιστατικά			

* - Μη διαπιστευμένες μέθοδοι

** Οι συγκεκριμένες αναλύσεις γίνονται σε διαπιστευμένα εργαστήρια του εξωτερικού στα πλαίσια ενός προγράμματος για συντονισμένη επιβολή νομοθεσίας στην Ευρώπη.

Αριθμός Εργαστηρίου: 13

Όνομα εργαστηρίου: Πρόσθετα & Ειδικές Αναλύσεις Τροφίμων

ΕΤΟΣ	ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΣ	ΟΜΑΔΑ ΤΡΟΦΙΜΟΥ/ΕΙΔΟΣ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ Ε.Ε.
2013	1.Μεθανόλη	Αλκοολούχα ποτά (‘whisky’, ζιβανία , ‘brandy’ κ.ά)	ΜΕΘ 13*06 16 (GC/FID)	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.110/2008
	2. Καφεΐνη	Διάφοροι τύποι καφέ (στιγμιαίοι, κυπριακού τύπου κ.ά), ροφήματα (κακάο, σοκολάτα), ενεργειακά ποτά κ.ά	CYS EN:12856:1999 (HPLC/PDA)	Οδηγίες 1999/41/ΕΚ και 2002/67/ΕΚ

	3.Χρωστικές ουσίες: Συνθετικές χρωστικές (E104, E110, E122, E124, E131, E133 κ.ά) και φυσικές χρωστικές (E160e, E120)	Οινοπνευματώδη ποτά, γρανίτες, σάλτσες, ζαχαρώδη, παγωτά κ.ά	Μεθόδοι NMKL: No.130, 1989 (HPLC/PDA), No.157, 1997 (HPLC/PDA)*, No.114, 1985 (TLC)* ΜΕΘ 13*02 11 (HPLC/PDA) ΜΕΘ 13*02 12 (HPLC/PDA)	Κανονισμοί (ΕΚ) αριθ.1333/2008 και 1129/2011
	4.Συντηρητικά: 4.1 Διοξείδιο του θείου (αλλεργιογόνο) 4.2 Βενζοϊκό και Σορβικό οξύ 4.3 Προπιονικό οξύ	Κανέλα, σνακς, κρασί, ξύδι, αποξηραμένα/ γλασαρισμένα φρούτα κ.α Υγρά συμπληρώματα διατροφής. Ντοματόπαστες, απομμήσεις ψαρικών, εκλεκτά αρτοσκευάσματα (πχ. κρουασάν), κρασιά, αλεσμένα τυριά κ.α. Εκλεκτά αρτοσκευάσματα (πχ. τσουρέκια)	ΜΕΘ 13 01 02 (Ογκομετρική) NMKL No.124, 2ed., 1997 (HPLC/PDA) ΜΕΘ 13*01 08 (GC/FID)	Κανονισμοί(ΕΚ) αριθ.1333/2008 και 1129/2011 Οδηγία 2003/89/ΕΚ Κανονισμοί(ΕΚ) αριθ.1333/2008 και 1129/2011 Κανονισμοί ΕΚ) αριθ.1333/2008 και 1129/2011
	5.Γλυκαντικές ουσίες: Κυκλαμικά, ασπαράμη, σακχαρίνη, ακεσουλφαμικόΚ, γλυκοζίτες στεβιόλης	Αναψυκτικά και παγωτά μειωμένων θερμίδων. Συμπληρώματα διατροφής σε στερεά μορφή.	CYS EN:12856:1999 (HPLC/PDA) CYS EN:12857:1999 (HPLC/PDA) ΜΕΘ 13*03 06 (HPLC/PDA)	Κανονισμοί(ΕΚ) αριθ.1333/2008 και 1129/2011
	6.Αγελαδινό γάλα ή και καζεϊνικά άλατα	Αιγοπρόβεια τυριά και χαλλούμια (τυρί κυπριακού τύπου)	Μέθοδος Ισηλεκτρικής Εστίασης (IEF) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ.273/2008, Παράρτημα ΙΧ*	Οδηγία 2000/13/ΕΚ
2014	1.Αρωματικές ουσίες: Κουμαρίνη	Κανέλα αλεσμένη ή σε ξύλο.	ΜΕΘ 13*09 01 (HPLC/PDA)	Κανονισμός(ΕΚ) αριθ.1334/2008

2.Αντιοξειδωτικά: Ασκορβικό οξύ	Χυμοί και φρουτοποτά	ΜΕΘ 13*04 03 (Φασματοφωτομετρική)	Κανονισμοί(ΕΚ) αριθ.1333/2008 και 1129/2011
3.Χρωστικές ουσίες: Συνθετικές χρωστικές (E104, E110, E124 κ.α) Φυσικές χρωστικές (E120)	Ποικίλα τρόφιμα και ποτά	Μεθόδοι ΝΜΚΛ: No.130, 1989 (HPLC/PDA), No.157, 1997 (HPLC/PDA)*, No.114, 1985 (TLC)* ΜΕΘ 13*02 11 (HPLC/PDA)	Κανονισμοί (ΕΚ) αριθ.1333/2008 και 1129/2011
4.Συντηρητικά 4.1 Διοξείδιο του θείου (αλλεργιογόνο)	Ποικίλα τρόφιμα και ποτά	ΜΕΘ 13 01 02 (Ογκομετρική)	Κανονισμοί(ΕΚ) αριθ.1333/2008 και 1129/2011 Οδηγία 2003/89/ΕΚ Κανονισμοί(ΕΚ)
4.2 Βενζοϊκό και Σορβικό Οξύ	Ποικίλα τρόφιμα και ποτά	NMΚL No.124, 2ed., 1997 (HPLC/PDA)	αριθ.1333/2008 και 1129/2011
4.3 Νιτρώδη και νιτρικά άλατα	Κονσερβοποιημένα κρεατοσκευάσματα	CYS ENV:12014-4 1998 (HPLC/PDA)*	Κανονισμοί(ΕΚ) αριθ.1333/2008 και 1129/2011
5. Γλυκαντικές ουσίες: Ασπαρτάμη, σακχαρίνη, ακεσουλφαμικόΚ, γλυκοζίτες στεβιόλης	Επιδόρπια μειωμένων θερμίδων	CYS EN:12856:1999 (HPLC/PDA) ΜΕΘ 13*03 06 (HPLC/PDA)	Κανονισμοί(ΕΚ) αριθ.1333/2008 και 1129/2011
6. Αγελαδινό γάλα ή και καζεϊνικά άλατα	Αιγοπρόβεια τυριά και χαλλούμια (τυρί κυπριακού τύπου) Αιγοπρόβεια γιαούρτια	Μέθοδος Ισοηλεκτρικής Εστίασης (IEF) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ.273/2008, Παράρτημα ΙΧ*	Οδηγία 2000/13/ΕΚ
7.Μεθανόλη	Αλκοολούχα ποτά	ΜΕΘ 13*06 16 (GC/FID)	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ.110/2008

2015	1.Γλυκαντικές ουσίες: Ασπαρτάμη, σακχαρίνη, ακεσουλφαμικό Κ κ.α	Καραμέλες και τσίχλες χωρίς πρόσθετα σάκχαρα	CYS EN:12856:1999 (HPLC/PDA)	Κανονισμοί(ΕΚ) αριθ.1333/2008 και 1129/2011
	2.Συντηρητικά 2.1.Διοξείδιο του θείου (αλλεργιογόνο)	Ποικίλα τρόφιμα και ποτά	ΜΕΘ 13 01 02 (Ογκομετρική)	Κανονισμοί(ΕΚ) αριθ.1333/2008 και 1129/2011 Οδηγία 2003/89/ΕΚ Κανονισμοί(ΕΚ) αριθ.1333/2008 και 1129/2011
	2.2. Βενζοϊκό και σορβικό οξύ	Ποικίλα τρόφιμα και ποτά	NMKL No.124, 2ed., 1997 (HPLC/PDA)	Κανονισμοί(ΕΚ) αριθ.1333/2008 και 1129/2011
	2.3. Νιτρώδη και νιτρικά άλατα	Τυριά διαφόρων τύπων	CYS ENV 12014 -4:1998 (HPLC/PDA)*	Κανονισμοί(ΕΚ) αριθ.1333/2008 και 1129/2011
	2.4. Προπιονικό οξύ	Ψωμιά διαφόρων τύπων	ΜΕΘ 13*01 08 (GC/FID)	Κανονισμοί ΕΚ αριθ.1333/2008 και 1129/2011
	3.Χρωστικές ουσίες: Συνθετικές χρωστικές (E131, E132, E133, E142 κ.α) και φυσικές χρωστικές (E120, E160e, E160α(ii))	Ποικίλα τρόφιμα και ποτά	Μεθόδοι NMKL: No.130, 1989 (HPLC/PDA), No.157, 1997 (HPLC/PDA)*, No.114, 1985 (TLC)* ΜΕΘ 13*02 11 (HPLC/PDA) ΜΕΘ 13*02 12 (HPLC/PDA)	Κανονισμοί(ΕΚ) αριθ.1333/2008 και 1129/2011
	4. Συνθετικά αντιοξειδωτικά: ΒΗΑ, ΒΗΤ, tBHQ	Μαγειρικά λίπη και βούτυρο	ΜΕΘ 13*04 03 (HPLC/PDA)	Κανονισμοί(ΕΚ) αριθ.1333/2008 και 1129/2011
5. Ενισχυτικά γεύσης: Γλουταμινικά	Σνακς και άλλα τρόφιμα	ΜΕΘ 13*09 03 (Ενζυματική)	Κανονισμοί(ΕΚ) αριθ.1333/2008 και 1129/2011	

6.Αγελαδινό γάλα ή και καζεϊνικά άλατα	Αιγοπρόβεια τυριά και χαλλούμια (τυρί κυπριακού τύπου)	Μέθοδος Ισοηλεκτρικής Εστίασης (IEF) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ.273/2008, Παράρτημα ΙΧ*	Οδηγία 2000/13/ΕΚ
--	--	---	-------------------

* Μη Διαπιστευμένες μέθοδοι

Αριθμός Εργαστηρίου: 14

Όνομα εργαστηρίου: Περιβαλλοντική κ.ά. Επιβάρυνση τροφίμων και Φυσικές Τοξίνες

ΕΤΟΣ	ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΣ	ΟΜΑΔΑ ΤΡΟΦΙΜΟΥ/ΕΙΔΟΣ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ Ε.Ε.
2013	Αφλατοξίνες B ₁ , B ₂ , G ₁ , G ₂	Ξηροί καρποί και προϊόντα τους, ξηρά φρούτα, δημητριακά και παιδικές τροφές.	AOAC 991.31 (2010)	Καν. (ΕΚ) Αριθμ. 1881/2006
	Αφλατοξίνη M ₁	Γάλα (νωπό & παστεριωμένο) [#] , γαλακτοκομικά προϊόντα και παιδικές σκόνες γάλακτος.	AOAC 2000.08 (2010) & Journal of Chromatography Vol. 474, (1989) 457-461 by Sharman, M., Patey, A.L. and Gilbert, J.	Καν. (ΕΚ) Αριθμ. 1881/2006
	Ωχρατοξίνη Α	Δημητριακά και προϊόντα τους, καφέδες, σταφίδες και κρέατα [#] .	AOAC 2000.03 (2010) AOAC 2004.10 (2010) Food Additives and Contaminants Vol. 20, No 11, (2003) pp. 1072-1076 In-house method for meat	Καν. (ΕΚ) Αριθμ. 1881/2006
	Multimycotoxin Method: Αφλατοξίνες: AFB ₁ , AFB ₂ , AFG ₁ , AFG ₂ , Ωχρατοξίνη ΟΤΑ, Τριχοθισίνες: ZON, DON, T-2 και HT-2 τοξίνες Φουμονισίνες: FB1 και FB2	Ξηρούς Καρπούς, Ξηρά φρούτα, Δημητριακά και προϊόντα τους.	LC-MS/MS*	Καν. (ΕΚ) Αριθμ. 1881/2006
	Φουράνια	Παιδικές τροφές, καφέδες και εγκυτιωμένα φαγητά θερμικής επεξεργασίας	GC-MS*	Σύσταση 2007/196/ΕΚ
	Νιτρικά	Λαχανικά, πατάτες και παιδικές τροφές.	CYS EN 12014-2 (1997)	Καν. (ΕΚ) Αριθμ. 1881/2006

	Βαρέα μέταλλα (Pb, Cd, Hg, Sn, As)	Για Pb, Cd: σε τρόφιμα εκτός τροφίμων υψηλής περιεκτικότητας σε λιπαρά και σάκχαρα. Για Hg: συκώτια, μαλάκια, γάλα#, ψάρια#, κρέας# Για As: ψάρια#, γάλα#, δημητριακά, μαλάκια# Για Sn: Εγκυτωμένα τρόφιμα	AOAC 991.10 (2010) AOAC, 974.14 (2000), EN 13806 (2002) AOAC, Vol. 90, No 3 (2007)* AOAC, Vol. 89, No 2 (2006)*	Καν. (ΕΚ) Αριθμ. 1881/2006 Καν. (ΕΚ) Αριθμ. 1881/2006 ----- Καν. (ΕΚ) Αριθμ. 1881/2006
	PAHs	Καπνιστά κρέατα και αλλαντικά, ελαιόλαδα, δημητριακά, παιδικές τροφές.	ISO/WD 15753:2001 Τροποποιημένη*	Καν. (ΕΚ) Αριθμ. 1881/2006
	Πατουλίνη	Χυμός μήλου και παιδικές τροφές μήλου (pugee)	CEN-320*	Καν. (ΕΚ) Αριθμ. 1881/2006
	Ακρυλαμίδιο	Ψωμί, πατάτες, πατατάκια, μπισκότα, καφέδες και παιδικές τροφές.	GC-MS LC MS-MS	Σύσταση 2007/331/ΕΚ 2010/307/ΕΚ
	Υπερφθοροαλκυλιωμένες ουσίες (PFOA, PFOs)	Κρέας, αυγά, λαχανικά	LC MS-MS	Σύσταση 2010/161/ΕΚ
2014	Θα επαναληφθούν όλες οι παράμετροι όπως το 2013 και επιπρόσθετα:			
	PAHs	Καπνιστά κρέατα και αλλαντικά, ελαιόλαδα, δημητριακά, παιδικές τροφές.	LC MS-MS*	Καν. (ΕΚ) Αριθμ. 1881/2006
	Καρβαμιδικός Αιθυλεστέρας	Αλκοολούχα ποτά πυρηνόκαρπων φρούτων	GC-MS	Σύσταση 2010/133/ΕΚ
	Ακρυλαμίδιο	Ψωμί, πατάτες, πατατάκια, μπισκότα, καφέδες και παιδικές τροφές.	GC-MS LC MS-MS	Σύσταση 2007/331/ΕΚ 2010/307/ΕΚ
	Υπερφθοροαλκυλιωμένες ουσίες (PFOA, PFOs)	Κρέας, αυγά, λαχανικά	LC MS-MS	Σύσταση 2010/161/ΕΚ
2015	Θα επαναληφθούν όλες οι παράμετροι όπως το 2014 και επιπρόσθετα:			
	3-MCPD	Σάλτσες σόγιας	GC-MS*	Καν. (ΕΚ) Αριθμ. 1881/2006

Δειγματολ. από Κτηνiatr. Υπηρ. βάσει του Εθνικού Προγράμματος Ελέγχου Καταλοίπων (NRCP).

Αριθμός Εργαστηρίου: 15

Όνομα εργαστηρίου: Μικροβιολογία Νερών, Φαρμάκων & Περιβάλλοντος

ΕΤΟΣ	ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΣ	ΟΜΑΔΑ ΤΡΟΦΙΜΟΥ/ΕΙΔΟΣ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ Ε.Ε.
2013	<ul style="list-style-type: none"> - Ολικά κολοβακτηριοειδή - <i>Escherichia coli</i> - Εντερόκοκκοι - <i>Clostridium perfringens</i> - Ολικός αριθμός βακτηριδίων 22° & 37°C - <i>Pseudomonas aeruginosa</i> - <i>Legionella species</i> <p>Ανάλογα με το είδος του δείγματος επιλέγονταν οι κατάλληλοι παράμετροι</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Πόσιμο νερό από - Δίκτυα υδατοπρομήθειας - Νοσοκομεία - Σχολεία - Κεντρικές Δεξαμενές - Πόλεων - Στρατόπεδα - Βυτιοφόρα - Κερματοδέκτες - Πλοία - Αεροδρόμια 	<ul style="list-style-type: none"> - ISO9308-1:2000/ISO9308-2:2013 - ISO9308-1:2000/ISO9308-2:2013 - ISO 7899/2-2000 - 98/83/ΕΚ Παράρτημα III – 1 Σημείωση 1 - ISO 6222 :1999 - CYS EN ISO 16266 :2009 - ISO 11731: 1998, ISO 11731-2:2004 	98/83/ΕΚ
	<ul style="list-style-type: none"> - Ολικά κολοβακτηριοειδή - <i>Escherichia coli</i> - Εντερόκοκκοι - <i>Clostridium perfringens</i> - Ολικός αριθμός βακτηριδίων 22° & 37°C - <i>Pseudomonas aeruginosa</i> 	Εμφιαλωμένα νερά	<ul style="list-style-type: none"> - ISO 9308-1:2000 - ISO 9308-1:2000 - ISO 7899-2:2000 - 98/83/ΕΚ Παράρτημα III – 1 Σημείωση 1 - ISO 6222:1999 - CYS EN ISO 16266-2009 	98/83/ΕΚ

	<ul style="list-style-type: none"> - Ολικά κολοβακτηριοειδή - <i>Escherichia coli</i> - Εντερόκοκκοι - Θειοαναγωγικά κλωστρήδια - Ολικός αριθμός βακτηριδίων 22° & 37°C - <i>Pseudomonas aeruginosa</i> 	Φυσικά Μεταλλικά Νερά	<ul style="list-style-type: none"> - ISO 9308-1:2000 - ISO 9308-1:2000 - ISO 7899-2:2000 - ISO 6461-2:1986 - ISO 6222:1999 - CYS EN ISO 16266:2009 	2009/54/EC (Recast)
2014	<ul style="list-style-type: none"> - Ολικά κολοβακτηριοειδή - <i>Escherichia coli</i> - Εντερόκοκκοι - <i>Clostridium perfringens</i> - Ολικός αριθμός βακτηριδίων 22° & 37°C - <i>Pseudomonas aeruginosa</i> - <i>Legionella species</i> <p>Ανάλογα με το είδος του δείγματος επιλέγονταν οι κατάλληλοι παράμετροι</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Πόσιμο νερό από - Δίκτυα υδατοπρομήθειας - Νοσοκομεία - Σχολεία - Κεντρικές Δεξαμενές Πόλεων - Στρατόπεδα - Βυτιοφόρα - Κερματοδέκτες - Πλοία - Αεροδρόμια 	<ul style="list-style-type: none"> - ISO9308-1:2000/ISO9308-2:2013 - ISO9308-1:2000/ISO9308-2:2013 - ISO 7899-2:2000 - 98/83/EK Παράρτημα III – 1 Σημείωση 1 - ISO 6222:1999 - CYS EN ISO 16266-2009 - ISO 11731:1998, ISO 11731-2:2004 	98/83/EK

<ul style="list-style-type: none"> - Ολικά κολοβακτηριοειδή - <i>Escherichia coli</i> - Εντερόκοκκοι - <i>Clostridium perfringens</i> - Ολικός αριθμός βακτηριδίων 22° & 37°C - <i>Pseudomonas aeruginosa</i> 	<p>Εμφιαλωμένα νερά</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ISO 9308-1:2000 - ISO 9308-1:2000 - ISO 7899-2:2000 - 98/83/ΕΚ Παράρτημα ΙΙΙ – 1 Σημείωση 1 - ISO 6222:1999 - CYS EN ISO 16266:2009 	<p>98/83/ΕΚ</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Ολικά κολοβακτηριοειδή - <i>Escherichia coli</i> - Εντερόκοκκοι - <i>Clostridium perfringens</i> - Ολικός αριθμός βακτηριδίων 22° & 37°C - <i>Pseudomonas aeruginosa</i> 	<p>Φυσικά Μεταλλικά Νερά</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ISO 9308-1:2000 - ISO 9308-1:2000 - ISO 7899-2:2000 - ISO 6461-2:1986 - ISO 6222:1999 - CYS EN ISO 16266:2009 	<p>2009/54/ΕΚ (Recast)</p>

<p>2015</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ολικά κολοβακτηριοειδή - <i>Escherichia coli</i> - Εντερόκοκκοι - <i>Clostridium perfringens</i> - Ολικός αριθμός βακτηριδίων 22° & 37°C - <i>Pseudomonas aeruginosa</i> - <i>Legionella species</i> <p>Ανάλογα με το είδος του δείγματος επιλέγονταν οι κατάλληλοι παράμετροι</p>	<p>Πόσιμο νερό από</p> <ul style="list-style-type: none"> - Δίκτυα υδατοπρομήθειας - Νοσοκομεία - Σχολεία - Κεντρικές Δεξαμενές Πόλεων - Στρατόπεδα - Βυτιοφόρα - Κερματοδέκτες - Πλοία - Αεροδρόμια 	<ul style="list-style-type: none"> - ISO9308-1:2000/ISO9308-2:2013 - ISO9308-1:2000/ISO9308-2:2013 - ISO 7899-2:2000 - 98/83/ΕΚ Παράρτημα III – 1 Σημείωση 1 - ISO 6222 :1999 - CYS EN ISO 16266-2009 - ISO 11731 :1998, ISO 11731-2:2004 	<p>98/83/ΕΚ</p>
	<ul style="list-style-type: none"> - Ολικά κολοβακτηριοειδή - <i>Escherichia coli</i> - Εντερόκοκκοι - <i>Clostridium perfringens</i> - Ολικός αριθμός βακτηριδίων 22° & 37°C - <i>Pseudomonas aeruginosa</i> 	<p>Εμφιαλωμένα νερά</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ISO 9308-1:2000 - ISO 9308-1:2000 - ISO 7899-2:2000 - 98/83/ΕΚ Παράρτημα III – 1 Σημείωση 1 - ISO 6222:1999 - CYS EN ISO 16266:2009 	<p>98/83/ΕΚ</p>

- Ολικά κολοβακτηριοειδή <i>Escherichia coli</i> - Εντερόκοκκοι - Θειοαναγωγικά κλωστρήδια - Ολικός αριθμός βακτηριδίων 22° & 37°C - <i>Pseudomonas aeruginosa</i>	Φυσικά Μεταλλικά Νερά	- ISO 9308-1:2000 - ISO 9308-1:2000 - ISO 7899-2:2000 - ISO 6461-2:1986 - ISO 6222:1999 - CYS EN ISO 16266:2009	2009/54/EC (Recast)
---	-----------------------	--	----------------------------

Αριθμός Εργαστηρίου: 16

Όνομα εργαστηρίου: Μικροβιολογία Τροφίμων

ΕΤΟΣ	ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ	ΟΜΑΔΕΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ
2013	- <i>Escherichia coli</i> - Εντεροβακτηρίδια - Coagulase-positive <i>Staphylococci</i> (CPS) - Presumptive <i>Bacillus cereus</i> - <i>Salmonella spp.</i> - <i>Listeria monocytogenes</i> - <i>Clostridium perfringens</i> - Ολικός Αριθμός βακτηριδίων (O.A.B.) * Ανάλογα με το είδος δείγματος, γίνεται επιλογή από τις πιο πάνω παραμέτρους	Ετοιμα ψημένα φαγητά, σαλάτες, σάντουιτς από - σχολικές καντίνες και κυλικεία, - πανεπιστήμια, νηπιαγωγεία - εστιατόρια και καφετερίες, - αίθουσες δεξιώσεων - ξενοδοχεία, - κρουαζιερόπλοια, - αεροδρόμια - κρατικά νοσηλευτήρια και ιδιωτικές κλινικές, - γηροκομεία, - στρατόπεδα, - γήπεδα	-ISO 16649-2 -ISO 21528-2 -ISO 6888-1 -ISO 7932 -ISO 6579 -ISO 11290-1,2 -ISO 7937 -ISO 4833, Spiral HPA F11
		Είδη ζαχαροπλαστέιου και αρτοποιήματα	

<ul style="list-style-type: none"> - <i>E. coli</i> - Εντεροβακτηρίδια - CPS - Pres. <i>B. cereus</i> - <i>Salmonella spp.</i> - <i>L. monocytogenes</i> - <i>C. perfringens</i> - O.A.B. - Μύκητ./Ζυμομύκητ. - Σταφυλοκοκκική εντεροτοξίνη - <i>Bacillus cereus</i> εντεροτοξίνη <p>* Ανάλογα με το είδος δείγματος, γίνεται επιλογή από τις πιο πάνω παραμέτρους</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Τροφικές δηλητηριάσεις, - Διερεύνηση παραπόνων 	<ul style="list-style-type: none"> -ISO 16649-2 -ISO 21528-2 -ISO 6888-1 - ISO 7932 -ISO 6579 -ISO 11290-1,2 -ISO 7937 -ISO4833,HPA F11 -ISO 21527-1,2 -Eur. Screen. method -Kit instructions
<ul style="list-style-type: none"> - <i>E. coli</i> - Εντεροβακτηρίδια - CPS - <i>Salmonella spp.</i> - <i>L. monocytogenes</i> 	Τυριά και χαλούμια	<ul style="list-style-type: none"> -ISO 16649-2 -ISO 21528-2 -ISO 6888-1 -ISO 6579 -ISO 11290-1,2
<ul style="list-style-type: none"> - <i>E. coli</i> - Εντεροβακτηρίδια - <i>Salmonella spp.</i> - <i>L. monocytogenes</i> 	Αλλαντικά και κρεατοσκευάσματα	<ul style="list-style-type: none"> -ISO 16649-2 -ISO 21528-2 -ISO 6579 -ISO 11290-1,2
<ul style="list-style-type: none"> - <i>E. coli</i> - Εντεροβακτηρίδια - <i>Salmonella spp.</i> - <i>L. monocytogenes</i> 	Καπνιστά και μαριναρισμένα ψάρια	<ul style="list-style-type: none"> -ISO 16649-2 -ISO 21528-2 -ISO 6579 -ISO 11290-1,2
<ul style="list-style-type: none"> - Εντεροβακτηρίδια 	Παστεριωμένο γάλα και κρέμα	<ul style="list-style-type: none"> -ISO 21528-2
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Salmonella spp.</i> - Εντεροβακτηρίδια 	Παγωτά και κατεψυγμένα επιδόρπια με βάση το γάλα	<ul style="list-style-type: none"> -ISO 6579 -ISO 21528-2
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Cronobacter spp</i> - Pres. <i>B. cereus</i> - <i>Salmonella spp.</i> - Εντεροβακτηρίδια 	Βρεφικές τροφές <6μηνών	<ul style="list-style-type: none"> -ISO 22964 - ISO 7932 -ISO 6579 -ISO 21528-1
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Salmonella spp.</i> - Εντεροβακτηρίδια 	Βρεφικές τροφές >6μηνών	<ul style="list-style-type: none"> -ISO 6579 -ISO 21528-1
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Salmonella spp.</i> - <i>E. coli</i> 	Χυμοί φρέσκοι (μη παστεριωμένοι)	<ul style="list-style-type: none"> -ISO 6579 -ISO 16649-2
<ul style="list-style-type: none"> - Ολικός Αριθμός βακτηριδίων (O.A.B.) 	Χυμοί παστεριωμένοι και μακράς διαρκείας	<ul style="list-style-type: none"> -ISO 4833
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Salmonella spp.</i> - <i>Escherichia coli</i> 	Κομμένα (έτοιμα προς κατανάλωση) φρούτα και λαχανικά	<ul style="list-style-type: none"> -ISO 6579 -ISO 16649-2
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Salmonella spp.</i> 	Ταχίνες , χαλβάδες, χούμους, ταραμοσαλάτες	<ul style="list-style-type: none"> -ISO 6579

	- <i>Salmonella</i> spp.	Αυγά (ωμά)	-ISO 6579
	- <i>Campylobacter</i> spp. - <i>Salmonella</i> spp.	Προψημένα κατεψυγμένα φαγητά	ISO 10272-1 -ISO 6579
2014	- <i>Escherichia coli</i> - Εντεροβακτηρίδια - Coagulase-positive Staphylococci (CPS) - Presumptive <i>Bacillus cereus</i> - <i>Salmonella</i> spp. - <i>Listeria monocytogenes</i> - <i>Clostridium perfringens</i> - Ολικός Αριθμός βακτηριδίων (O.A.B.) * Ανάλογα με το είδος δείγματος, γίνεται επιλογή από τις πιο πάνω παραμέτρους	Ετοιμα ψημένα φαγητά, σαλάτες, σάντουιτς από - σχολικές καντίνες και κυλικεία, - πανεπιστήμια, νηπιαγωγεία - εστιατόρια και καφετερίες, - αίθουσες δεξιώσεων - ξενοδοχεία, - κρουαζιερόπλοια, - αεροδρόμια - κρατικά νοσηλευτήρια και ιδιωτικές κλινικές, - γηροκομεία, - στρατόπεδα, - γήπεδα	-ISO 16649-2 -ISO 21528-2 -ISO6888-1 -ISO 7932 -ISO 6579 -ISO 11290-1,2 -ISO 7937 -ISO 4833, Spiral HPA F11
		Είδη ζαχαροπλαστέιου και αρτοποιήματα	
	- <i>E. coli</i> - Εντεροβακτηρίδια - CPS - Pres. <i>B. cereus</i> - <i>Salmonella</i> spp. - <i>L. monocytogenes</i> - <i>C. perfringens</i> - O.A.B. - Μύκητ./Ζυμομύκητ. - Σταφυλοκοκκική εντεροτοξίνη - <i>Bacillus cereus</i> εντεροτοξίνη * Ανάλογα με το είδος δείγματος, γίνεται επιλογή από τις πιο πάνω παραμέτρους	- Τροφικές δηλητηριάσεις, - Διερεύνηση παραπόνων	-ISO 16649-2 -ISO 21528-2 -ISO 6888-1 - ISO 7932 -ISO 6579 -ISO 11290-1,2 -ISO 7937 -ISO4833,HPA F11 -ISO 21527-1,2 -Eur. Screen. method -Kit instructions
	- <i>E. coli</i> - Εντεροβακτηρίδια - CPS - <i>Salmonella</i> spp. - <i>L. monocytogenes</i>	Τυριά και χαλούμια	-ISO 16649-2 -ISO 21528-2 -ISO 6888-1 -ISO 6579 -ISO 11290-1,2
	- <i>E. coli</i> - Εντεροβακτηρίδια - <i>Salmonella</i> spp. - <i>L. monocytogenes</i>	Αλλαντικά και κρεατοσκευάσματα	-ISO 16649-2 -ISO 21528-2 -ISO 6579 -ISO 11290-1,2
	- <i>E. coli</i> - Εντεροβακτηρίδια - <i>Salmonella</i> spp. - <i>L. monocytogenes</i>	Καπνιστά και μαριναρισμένα ψάρια	-ISO 16649-2 -ISO 21528-2 -ISO 6579 -ISO 11290-1,2
	- Εντεροβακτηρίδια	Παστεριωμένο γάλα και κρέμα	-ISO 21528-2

	- Salmonella spp. - Εντεροβακτηρίδια	Παγωτά και κατεψυγμένα επιδόρπια με βάση το γάλα	-ISO 6579 -ISO 21528-2
	- Cronobacter spp - Pres. B. cereus - Salmonella spp. - Εντεροβακτηρίδια	Βρεφικές τροφές <6μηνών	-ISO 22964 - ISO 7932 -ISO 6579 -ISO 21528-1
	- Salmonella spp. - Εντεροβακτηρίδια	Βρεφικές τροφές >6μηνών	-ISO 6579 -ISO 21528-1
	- Salmonella spp. - E. coli	Χυμοί φρέσκοι (μη παστεριωμένοι)	-ISO 6579 -ISO 16649-2
	- Ολικός Αριθμός βακτηριδίων (O.A.B.)	Χυμοί παστεριωμένοι και μακράς διάρκειας	-ISO 4833
	- Salmonella spp. - Escherichia coli	Κομμένα (έτοιμα προς κατανάλωση) φρούτα και λαχανικά	-ISO 6579 -ISO 16649-2
	- Salmonella spp.	Ταχίνες , χαλβάδες, χούμους, ταραμοσαλάτες	-ISO 6579
	- Salmonella spp.	Αυγά (ωμά)	-ISO 6579
	-Campylobacter spp. - Salmonella spp.	Προψημένα κατεψυγμένα φαγητά	ISO 10272-1 -ISO 6579
2015	- Escherichia coli - Εντεροβακτηρίδια - Coagulase-positive Staphylococci (CPS) - Presumptive Bacillus cereus - Salmonella spp. - Listeria monocytogenes - Clostridium perfringens - Ολικός Αριθμός βακτηριδίων (O.A.B.) * Ανάλογα με το είδος δείγματος, γίνεται επιλογή από τις πιο πάνω παραμέτρους	Έτοιμα ψημένα φαγητά, σαλάτες, σάντουιτς από - σχολικές καντίνες και κυλικεία, - πανεπιστήμια, νηπιαγωγεία - εστιατόρια και καφετερίες, - αίθουσες δεξιώσεων - ξενοδοχεία, - κρουαζιερόπλοια, - αεροδρόμια - κρατικά νοσηλευτήρια και ιδιωτικές κλινικές, - γηροκομεία, - στρατόπεδα, - γήπεδα	-ISO 16649-2 -ISO 21528-2 -ISO6888-1 -ISO 7932 -ISO 6579 -ISO 11290-1,2 -ISO 7937 -ISO 4833, Spiral HPA F11
		Είδη ζαχαροπλαστείου και αρτοποιήματα	

<ul style="list-style-type: none"> - E. coli - Εντεροβακτηρίδια - CPS - Pres. B. cereus - Salmonella spp. - L. monocytogenes - C. perfringens - O.A.B. - Μύκητ./Ζυμομύκητ. - Σταφυλοκοκκική εντεροτοξίνη - Bacillus cereus εντεροτοξίνη <p>* Ανάλογα με το είδος δείγματος, γίνεται επιλογή από τις πιο πάνω παραμέτρους</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Τροφικές δηλητηριάσεις, - Διερεύνηση παραπόνων 	<ul style="list-style-type: none"> -ISO 16649-2 -ISO 21528-2 -ISO 6888-1 - ISO 7932 -ISO 6579 -ISO 11290-1,2 -ISO 7937 -ISO4833,HPA F11 -ISO 21527-1,2 -Eur. Screen. method -Kit instructions
<ul style="list-style-type: none"> - E. coli - Εντεροβακτηρίδια - CPS - Salmonella spp. - L. monocytogenes 	Τυριά και χαλούμια	<ul style="list-style-type: none"> -ISO 16649-2 -ISO 21528-2 -ISO 6888-1 -ISO 6579 -ISO 11290-1,2
<ul style="list-style-type: none"> - E. coli - Εντεροβακτηρίδια - Salmonella spp. - L. monocytogenes 	Αλλαντικά και κρεατοσκευάσματα	<ul style="list-style-type: none"> -ISO 16649-2 -ISO 21528-2 -ISO 6579 -ISO 11290-1,2
<ul style="list-style-type: none"> - E. coli - Εντεροβακτηρίδια - Salmonella spp. - L. monocytogenes 	Καπνιστά και μαριναρισμένα ψάρια	<ul style="list-style-type: none"> -ISO 16649-2 -ISO 21528-2 -ISO 6579 -ISO 11290-1,2
<ul style="list-style-type: none"> - Εντεροβακτηρίδια 	Παστεριωμένο γάλα και κρέμα	<ul style="list-style-type: none"> -ISO 21528-2
<ul style="list-style-type: none"> - Salmonella spp. - Εντεροβακτηρίδια 	Παγωτά και κατεψυγμένα επιδόρπια με βάση το γάλα	<ul style="list-style-type: none"> -ISO 6579 -ISO 21528-2
<ul style="list-style-type: none"> - Cronobacter spp - Pres. B. cereus - Salmonella spp. - Εντεροβακτηρίδια 	Βρεφικές τροφές <6μηνών	<ul style="list-style-type: none"> -ISO 22964 - ISO 7932 -ISO 6579 -ISO 21528-1
<ul style="list-style-type: none"> - Salmonella spp. - Εντεροβακτηρίδια 	Βρεφικές τροφές >6μηνών	<ul style="list-style-type: none"> -ISO 6579 -ISO 21528-1
<ul style="list-style-type: none"> - Salmonella spp. - E. coli 	Χυμοί φρέσκοι (μη παστεριωμένοι)	<ul style="list-style-type: none"> -ISO 6579 -ISO 16649-2
<ul style="list-style-type: none"> - Ολικός Αριθμός βακτηριδίων (O.A.B.) 	Χυμοί παστεριωμένοι και μακράς διαρκείας	<ul style="list-style-type: none"> -ISO 4833
<ul style="list-style-type: none"> - Salmonella spp. - Escherichia coli 	Κομμένα (έτοιμα προς κατανάλωση) φρούτα και λαχανικά	<ul style="list-style-type: none"> -ISO 6579 -ISO 16649-2
<ul style="list-style-type: none"> - Salmonella spp. 	Ταχίνες , χαλβάδες, χούμους, ταραμοσαλάτες	<ul style="list-style-type: none"> -ISO 6579

- Salmonella spp.	Αυγά (ωμά)	-ISO 6579
-Campylobacter spp. - Salmonella spp.	Προψημένα κατεψυγμένα φαγητά	ISO 10272-1 -ISO 6579

Αριθμός Εργαστηρίου: 19

Όνομα εργαστηρίου: Καλλυντικά & Συμπληρώματα Διατροφής

ΕΤΟΣ	ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΣ	ΟΜΑΔΑ ΤΡΟΦΙΜΟΥ/ΕΙΔΟΣ (π.χ. λαχανικά/ντομάτες)	ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ
2013		<u>Συμπληρώματα Διατροφής (ΣΔ)</u>	
		Το εργαστήριο θα συνεχίσει την εφαρμογή ελέγχων ποιότητας βάση του εθνικού προγράμματος.	
	Αναβολικά στεροειδή, Διεγερτικά	Οι έλεγχοι αυτοί θα συμπεριλαμβάνουν εξετάσεις για παρουσία ομάδας αναβολικών στεροειδών και διεγερτικών ουσιών καθώς επίσης και ποσοτικό προσδιορισμό Καφεΐνης.	➤ GC/MS
	Βαρέα μέταλλα	Θα διεξαχθει έλεγχος για παρουσία βαρέων μετάλλων σε δείγματα φυτικής προελεύσεως.	
	Ελεγχος παρουσίας φαρμακευτικών ουσιών της ομάδας PDE-5 analogs (Sildenafil, Tadalafil etc.)	Ελεγχος ΣΔ με ένδειξη για αύξηση της σεξουαλικής ικανότητας για παρουσία των απαγορευμένων ουσιών της ομάδας PDE-5 analogs (Sildenafil , Tadalafil etc.)	(a) ICP/MS
Ελεγχος παρουσίας φαρμακευτικών ουσιών της ομάδας PDE-5 analogs (Sildenafil, Tadalafil etc.)	Θα γίνεται εξέταση υπόπτων δειγμάτων ΣΔ με ένδειξη για απώλεια βάρους για παράνομη παρουσία φαρμακευτικών ουσιών (όπως πχ sibutramine etc.)	(a) HPLC	
Διερεύνηση για παράνομη παρουσία φαρμακευτικών ουσιών σε δείγματα με ένδειξη για απώλεια βάρους	Θα γίνει ανάπτυξη και επικύρωση μεθόδου για ανίχνευση της ουσίας 1,3-DMAA και ανάλυση δειγμάτων ΣΔ	(a) HPLC	
1,3-DMAA		(a) HPLC	

<p>2014</p>	<p>Αναβολικά στεροειδή, Διεγερτικά</p> <p>Φαρμακευτικές ουσίες Sibutramine, Sildenafil, Tadalafil.</p> <p>1,3-DMAA</p>	<p>Εξετάσεις για παρουσία ομάδας αναβολικών στεροειδών και διεγερτικών ουσιών καθώς επίσης και ποσοτικό προσδιορισμό Καφεΐνης.</p> <p>Διερεύνηση για παράνομη παρουσία φαρμακευτικών ουσιών για απώλεια βάρους και καταπολέμηση της στυτικής δυσλειτουργίας (όπως sibutramine καθώς επίσης Sildenafil Tadalafil etc.)</p> <p>Ανάλυση δειγμάτων ΣΔ για παρουσία 1,3-DMAA</p>	<p>(a) GC/MS</p> <p>(a) HPLC</p> <p>(a) HPLC</p>
<p>2015</p>	<p>Αναβολικά στεροειδή, Διεγερτικά</p> <p>Βιταμίνες</p> <p>Φαρμακευτικές ουσίες Sibutramine, Sildenafil, Tadalafil.</p>	<p>Εξετάσεις για παρουσία ομάδας αναβολικών στεροειδών και διεγερτικών ουσιών καθώς επίσης και ποσοτικό προσδιορισμό Καφεΐνης.</p> <p>Θα γίνει εξέταση δειγμάτων για την παρουσία βιταμινών</p> <p>Επίσης θα διεξάγεται έλεγχος σε ύποπτα δείγματα για παράνομη παρουσία φαρμακευτικών ουσιών όπως sibutramine καθώς επίσης Sildenafil Tadalafil κ.α</p>	<p>(a) GC/MS</p> <p>(a) HPLC</p> <p>(a) HPLC</p>

Αριθμός Εργαστηρίου: 20

Όνομα εργαστηρίου: SNIF-NMR

ΕΤΟΣ	ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΣ	ΟΜΑΔΑ ΤΡΟΦΙΜΟΥ/ΕΙΔΟΣ (π.χ. λαχανικά/ντομάτες)	ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ Ε.Ε. (μόνο ο αριθμός της Οδηγίας, Κανονισμού κ.λ.π.)
2013	(D/H) _i , (D/H) _{ii} , R Μέταλλα (K, Na, Ca, Mg, Mn, Cu, Zn, P)	Κρασιά	SNIF-NMR	EK 555/2008
	¹³ C/ ¹² C ¹⁸ O/ ¹⁶ O		IR-MS	EK 822/97 EK 440/2003
	(D/H) _i , (D/H) _{ii} , R ¹³ C/ ¹² C ¹⁸ O/ ¹⁶ O	Αλκοολούχα ποτά Χυμοί Χαλλούμια Μέλια	SNIF-NMR IR-MS FT-IR	Ερευνητική δραστηριότητα
	(D/H) _i ¹³ C/ ¹² C ¹⁸ O/ ¹⁶ O	Ξύδι	SNIF-NMR IR-MS	Ερευνητική δραστηριότητα
	Screening Αυθεντικότητας	Ελαιόλαδο	FT-IR N-IR	Ερευνητική δραστηριότητα
	Γρήγορος Έλεγχος Screening	Γαλακτοκομικά	FT-IR	Ερευνητική δραστηριότητα
2014	(D/H) _i , (D/H) _{ii} , R Μέταλλα (K, Na, Ca, Mg, Mn, Cu, Zn, P)	Κρασιά	SNIF-NMR	EK 555/2008
	¹³ C/ ¹² C ¹⁸ O/ ¹⁶ O		IR-MS	EK 822/97 EK 440/2003
	(D/H) _i , (D/H) _{ii} , R ¹³ C/ ¹² C ¹⁸ O/ ¹⁶ O	Αλκοολούχα ποτά Χυμοί Χαλλούμια Μέλια Άλλα παραδοσιακά προϊόντα	SNIF-NMR IR-MS FT-IR Raman (πιθανή εφαρμογή)	Ερευνητική δραστηριότητα
	(D/H) _i ¹³ C/ ¹² C ¹⁸ O/ ¹⁶ O	Ξύδι	SNIF-NMR IR-MS	Ερευνητική δραστηριότητα
	Screening Αυθεντικότητας	Ελαιόλαδο	FT-IR N-IR	Ερευνητική δραστηριότητα

	Γρήγορος Έλεγχος Screening	Γαλακτοκομικά	FT-IR	Ερευνητική δραστηριότητα
	$^{18}\text{O}/^{16}\text{O}$	Νερό (χαρτογράφηση νερών της Κύπρου)	IR-MS	Ερευνητική δραστηριότητα
2015	(D/H) _i , (D/H) _{ii} , R Μέταλλα (K, Na, Ca, Mg, Mn, Cu, Zn, P)	Κρασιά	SNIF-NMR	EK 555/2008
	$^{13}\text{C}/^{12}\text{C}$ $^{18}\text{O}/^{16}\text{O}$		IR-MS	EK 822/97 EK 440/2003
	(D/H) _i , (D/H) _{ii} , R $^{13}\text{C}/^{12}\text{C}$ $^{18}\text{O}/^{16}\text{O}$	Αλκοολούχα ποτά Χυμοί Χαλλούμια Μέλια Άλλα παραδοσιακά προϊόντα	SNIF-NMR IR-MS FT-IR Raman (πιθανή εφαρμογή)	Ερευνητική δραστηριότητα
	(D/H) _i $^{13}\text{C}/^{12}\text{C}$ $^{18}\text{O}/^{16}\text{O}$	Ξύδι	SNIF-NMR IR-MS	Ερευνητική δραστηριότητα
	Screening Αυθεντικότητας	Ελαιόλαδο	FT-IR N-IR	Ερευνητική δραστηριότητα
	Γρήγορος Έλεγχος Screening	Γαλακτοκομικά	FT-IR	Ερευνητική δραστηριότητα

Αριθμός Εργαστηρίου: 21

Όνομα εργαστηρίου: Γενετικά Τροποποιημένοι Οργανισμοί & Αλλεργιογόνα τροφίμων

Γενετικά Τροποποιημένοι Οργανισμοί

ΕΤΟΣ	ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΣ	ΟΜΑΔΑ ΤΡΟΦΙΜΟΥ/ ΕΙΔΟΣ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ
2013	Σόγια <ul style="list-style-type: none"> ● Roundup Ready 1 ● Roundup Ready 2 	<ul style="list-style-type: none"> - Νηστίσιμα προϊόντα - Συμπληρώματα διατροφής 	<p>Ανίχνευση του υποκινητή 35S, του υποκινητή FMV και του τερματιστή NOS – Real Time PCR</p> <p>Ανίχνευση και ποσοτικοποίηση Σόγιας:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Roundup Ready 1 ● Roundup Ready 2*
	Αραβόσιτος <ul style="list-style-type: none"> ● Bt-11 ● GA21 ● MON863 ● MON810 ● NK603 ● T25 	<ul style="list-style-type: none"> - Μείγματα για παραγωγή κέικ, κρέπες, ντόνατς, μπισκότα, muffins, άνθος αραβόσιτου κ.α. - Προϊόντα που περιέχουν παράγωγα αραβόσιτου όπως μαλτοδεξτρίνη, σιρόπι γλυκόζης, φρουκτόζη, καραμελόχρωμα - Αρτοσκευάσματα 	<p>Ανίχνευση του υποκινητή 35S και του τερματιστή NOS – Real Time PCR</p> <p>Ανίχνευση και ποσοτικοποίηση με Real Time PCR αραβόσιτου:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Bt-11* ● GA21* ● MON863* ● MON810* ● NK603* ● T25*
	Ρύζι <ul style="list-style-type: none"> ● LL 62 ● LL 601 ● 35S Bar ● Άλλες μη εγκεκριμένες τροποποιήσεις 	<ul style="list-style-type: none"> - Πρώτες ύλες ρυζιού - Noodles - Παιδικά ρυζάλευρα 	<p>Ανίχνευση του υποκινητή 35S, του υποκινητή 35S:Bar και του τερματιστή NOS – Real Time PCR</p> <p>Ανίχνευση με Real Time PCR, ρυζιού:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● LL 62* ● LL 601*
2014	Σόγια <ul style="list-style-type: none"> ● Roundup Ready 1 ● Roundup Ready 2 	<ul style="list-style-type: none"> - Tofu - Επιδόρπια σόγιας - Σνακ 	<p>Ανίχνευση του υποκινητή 35S, του υποκινητή FMV και του τερματιστή NOS – Real Time PCR</p> <p>Ανίχνευση και ποσοτικοποίηση Σόγιας:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Roundup Ready 1 ● Roundup Ready 2*

	Αραβόσιτος <ul style="list-style-type: none"> ● Bt-11 ● GA21 ● MON863 ● MON810 ● NK603 ● T25 	<ul style="list-style-type: none"> - Κατεψυγμένος αραβόσιτος - Σνακ από αραβόσιτο - Εγκυτωμένος αραβόσιτος 	<p>Ανίχνευση του υποκινητή 35S και του τερματιστή NOS – Real Time PCR</p> <p>Ανίχνευση και ποσοτικοποίηση με Real Time PCR αραβόσιτου:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Bt-11* ● GA21* ● MON863* ● MON810* ● NK603* ● T25*
	Ρύζι <ul style="list-style-type: none"> ● LL 62 ● LL 601 ● 35S Bar ● Άλλες μη εγκεκριμένες τροποποιήσεις 	<ul style="list-style-type: none"> - Επιδόρπια ρυζιού - Ρυζογκοφρέτες 	<p>Ανίχνευση του υποκινητή 35S, του υποκινητή 35S:Bar και του τερματιστή NOS – Real Time PCR</p> <p>Ανίχνευση με Real Time PCR, ρυζιού:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● LL 62* ● LL 601*
2015	Σόγια <ul style="list-style-type: none"> ● Roundup Ready 1 ● Roundup Ready 2 	<ul style="list-style-type: none"> - Σάλτσες - Προϊόντα με σήμανση GMO free ή Βιολογικά - Παιδικές Τροφές 	<p>Ανίχνευση του υποκινητή 35S, του υποκινητή FMV και του τερματιστή NOS – Real Time PCR</p> <p>Ανίχνευση και ποσοτικοποίηση Σόγιας:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Roundup Ready 1 ● Roundup Ready 2*
	Αραβόσιτος <ul style="list-style-type: none"> ● Bt-11 ● GA21 ● MON863 ● MON810 ● NK603 ● T25 	<ul style="list-style-type: none"> - Δημητριακά και μπάρες δημητριακών - Αραβοσιτάλευρα 	<p>Ανίχνευση του υποκινητή 35S και του τερματιστή NOS – Real Time PCR</p> <p>Ανίχνευση και ποσοτικοποίηση με Real Time PCR αραβόσιτου:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Bt-11* ● GA21* ● MON863* ● MON810* ● NK603* ● T25*

	Ρύζι <ul style="list-style-type: none"> ● LL 62 ● LL 601 ● 35S Bar ● Άλλες μη εγκεκριμένες τροποποιήσεις 	<ul style="list-style-type: none"> - Έτοιμα φαγητά που περιέχουν ρύζι (σούπες, ριζότο κ.α.) - Δημητριακά ρυζιού 	<p>Ανίχνευση του υποκινητή 35S, του υποκινητή 35S:Bar και του τερματιστή NOS – Real Time PCR</p> <p>Ανίχνευση με Real Time PCR, ρυζιού:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● LL 62* ● LL 601*
--	---	---	---

* Μη Διαπιστευμένες μέθοδοι

Αλλεργιογόνες Ουσίες

ΕΤΟΣ	ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΣ	ΟΜΑΔΑ ΤΡΟΦΙΜΟΥ/ ΕΙΔΟΣ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ Ε.Ε.
2013	-Γλουτένη	<ul style="list-style-type: none"> - Συμπληρώματα διατροφής - Γαλακτοκομικά προϊόντα - Ψωμιά Gluten free 	Ανίχνευση του και ποσοτικοποίηση γλουτένης- Μέθοδος Elisa*	178/2002/EC 2003/89/EC 2006/142/EC
	-Σέλινο	<ul style="list-style-type: none"> -Συσκευασμένα χόρτα -Ανάμεικτα λαχανικά -Χαλούμια με δυόσμο 	Ανίχνευση του και ποσοτικοποίηση σέλινου- Μέθοδος Real Time PCR*	
	-Pistachios	<ul style="list-style-type: none"> -Σοκολάτες -Μπισκότα -Κέικ 	Ανίχνευση του και ποσοτικοποίηση pistachio- Μέθοδος Real Time PCR*	
	-Σησάμι	<ul style="list-style-type: none"> -Παστελλάκια -Μπάρες δημητριακών -Παξιμάδια 	Ανίχνευση του και ποσοτικοποίηση σησαμιού- Μέθοδος Elisa*	
2014	-Σόγια	<ul style="list-style-type: none"> -Σοκολάτες -Ψωμί -Δημητριακά 	Ανίχνευση του και ποσοτικοποίηση σόγιας- Μέθοδος Elisa*	178/2002/EC 2003/89/EC 2006/142/EC

	-Πρωτεΐνες γάλακτος	-Υποκατάστατα γιαουρτιού -Κρεατοσκευάσματα -Ζωμοί	Ανίχνευση του και ποσοτικοποίηση πρωτεϊνών γάλακτος-Μέθοδος Elisa	
	-Πρωτεΐνες αυγού	-Κρασί -Παγωτά -Έτοιμα κέικ -Σοκολάτες	Ανίχνευση του και ποσοτικοποίηση πρωτεϊνών αυγού-Μέθοδος Elisa*	
	-Καρκινοειδή	-Sandwich με τόνο ή σολομό -Σαλάτες με τόνο ή σολομό	Ανίχνευση του και ποσοτικοποίηση καρκινοειδών-Μέθοδος Elisa*	
2015	-Μουστάρδα	-Έτοιμα sandwich	Ανίχνευση του και ποσοτικοποίηση μουστάρδας-Μέθοδος Elisa	178/2002/EC 2003/89/EC 2006/142/EC
	-Καρύδι -Φουντούκι -Αμύγδαλο -Φιστίκι	-Ψωμιά -Ροφήματα (υποκατάστατα γάλακτος)	Ανίχνευση του και ποσοτικοποίηση καρυδιού*, φουντουκιού*, αμυγδάλου και φιστικιού-Μέθοδος Elisa	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Σημείο επαφής:

Για σκοπούς επικοινωνίας όλες οι ερωτήσεις που αφορούν το Ενιαίο Ολοκληρωμένο Πολυετές Εθνικό Σχέδιο Ελέγχου Ζωοτροφών, Τροφίμων και Φυτοϋγείας του Τμήματος Γεωργίας θα πρέπει να απευθύνονται ως ακολούθως

ΥΠΟΥΡΓΕΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΡΓΙΑΣ	
Διεύθυνση:	Διευθυντής Τμήματος Γεωργίας, Λουκή Ακρίτα 12, Τ.Τ 1412, Λευκωσία, Κύπρος
Ηλεκτρονική Διεύθυνση:	doagrg@da.moa.gov.cy
Τηλέφωνο:	00357 22408519
Τηλεομοιότυπο:	00357 22781425
Ιστοσελίδα:	www.moa.gov.cy/da

ΜΕΡΟΣ Α

Κεφάλαιο 1 – Εισαγωγή

1.1 Ιστορικό

Το Πολυετές Εθνικό Σχέδιο Ελέγχου των νομοθεσιών που εφαρμόζει το Τμήμα Γεωργίας έχει ετοιμαστεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004 σχετικά με τη διενέργεια επίσημων ελέγχων της συμμόρφωσης προς τη νομοθεσία περί ζωοτροφών και τροφίμων και προς τους κανόνες για την υγεία και την καλή διαβίωση των ζώων. Ο Κοινοτικός Κανονισμός θεσπίζει, σε κοινοτικό επίπεδο, εναρμονισμένο πλαίσιο γενικών κανόνων για την οργάνωση και των επίσημων αυτών ελέγχων.

Για να ακολουθείται σφαιρική και ομοιόμορφη προσέγγιση όσον αφορά τη διενέργεια επίσημων ελέγχων, τα κράτη μέλη πρέπει να καταρτίζουν και να εφαρμόζουν πολυετή εθνικά σχέδια ελέγχου σύμφωνα με τις γενικές κατευθυντήριες γραμμές που καθορίζονται σε κοινοτικό επίπεδο. Οι κατευθυντήριες γραμμές προάγουν τις συνεκτικές εθνικές στρατηγικές και καθορίζουν τις προτεραιότητες με βάση την ανάλυση κινδύνου και τις πιο αποτελεσματικές διαδικασίες ελέγχου.

Ο στόχος υποστήριξης του Κανονισμού είναι να βελτιωθεί η συνέπεια και η αποτελεσματικότητα των επίσημων ελέγχων μέσα στα κράτη μέλη και σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Κοινότητα, για καλύτερη προστασία της δημόσιας υγείας και αύξηση της εμπιστοσύνης του καταναλωτή καθώς και βελτίωση της φυτοϋγειονομικής κατάστασης.

1.2 Πεδίο εφαρμογής του πολυετούς σχεδίου εθνικού ελέγχου

Το Πολυετές Εθνικό Σχέδιο Ελέγχου καλύπτει τα επίσημα συστήματα ελέγχου που εφαρμόζονται ήδη στους περί Ζωοτροφών και Προσθετικών των Ζωοτροφών (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Χρήσης/Νόμους του 1993 έως 2007). Τα συστήματα αυτά είναι τα ίδια με τα απαιτούμενα στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 882/2004 με στόχο τη μέγιστη δυνατή ασφάλεια των ζωοτροφών και καλύτερη προστασία των καταναλωτών, τόσο σε κοινοτικό όσο και εθνικό επίπεδο. Οι έλεγχοι καλύπτουν όλα τα στάδια εισαγωγής, παραγωγής, μεταποίησης και διανομής των ζωοτροφών, καθώς και τη χρήση των ζωοτροφών και των προσθετικών ουσιών.

Επιπλέον, καλύπτει τα συστήματα ελέγχου που αφορούν τις νομοθεσίες του φυτοϋγειονομικού ελέγχου φυτών και φυτικών προϊόντων (Οδηγία 2000/29/ΕΚ), του ελέγχου των οργανικών (βιολογικών) προϊόντων, του ελέγχου των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης (ΠΟΠ) και προστατευόμενης γεωγραφικής ένδειξης (ΠΓΕ) (Καν. (ΕΚ) αριθ. 510/2006).

1.3 Περιεχόμενα του πολυετούς σχεδίου εθνικού ελέγχου

Το Πολυετές Σχέδιο Εθνικού Ελέγχου διαχωρίζεται σε τέσσερα μέρη, λαμβάνοντας υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές καθοδήγησης σχετικά με την προετοιμασία των σχεδίων ελέγχου που αναπτύχθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για βοήθεια των κρατών μελών ούτως ώστε να τα βοηθήσει να προετοιμάσουν το πολυετές σχέδιο εθνικού ελέγχου.

Το πρώτο Μέρος (Μέρος Α) παρέχει βασικές πληροφορίες για τις αρμοδιότητες του Τμήματος Γεωργίας, στο οποίο έχει ανατεθεί από το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (αρμόδια Αρχή)

η εφαρμογή των νομοθεσιών που αφορούν τους τομείς των ζωοτροφών, της φυτοϋγείας, της οργανικής γεωργίας, των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων ΠΟΠ και ΠΓΕ και συγκεκριμένες λεπτομέρειες για το ρόλο του Τμήματος Γεωργίας, καταγράφοντας το φάσμα των ευθυνών του και τις δραστηριότητές του γενικότερα.

Το δεύτερο Μέρος (Μέρος Β) περιγράφει τη γενική στρατηγική του Τμήματος Γεωργίας στον τομέα ελέγχου των ζωοτροφών. Παρέχει επίσης πληροφορίες και τους μηχανισμούς που είναι σε ισχύ ή θεσπίζονται για να βοηθήσουν στην εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας, την εφαρμογή της ορθής πρακτικής από τους επιθεωρητές και την οργάνωση των επίσημων ελέγχων στον τομέα των ζωοτροφών, όπου γίνεται αναφορά στη σχέση του σώματος ελέγχου με την αρμόδια αρχή, τη στελέχωση και τις ευθύνες του σώματος ελέγχου, τα σχέδια έκτακτης ανάγκης και αμοιβαίας συνδρομής, ρυθμίσεις για εσωτερικούς ελέγχους της αρμόδιας Αρχής και τα μέτρα που εξασφαλίζουν συμμόρφωση προς τα κριτήρια εφαρμογής του Καν. 882/2004.

Το τρίτο Μέρος (Μέρος Γ) περιγράφει την εθνική στρατηγική του Τμήματος Γεωργίας στους τομείς της φυτοϋγείας και των υπόλοιπων νομοθεσιών που αφορούν τους τομείς των ζωοτροφών, της βιολογικής γεωργίας, των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων ΠΟΠ και ΠΓΕ, τους μηχανισμούς που είναι σε ισχύ ή θεσπίζονται για να βοηθήσουν στην εφαρμογή των προαναφερθεισών νομοθεσιών, την οργάνωση των επίσημων ελέγχων των νομοθεσιών αυτών, όπου γίνεται αναφορά στα προγράμματα ελέγχων και στη σχέση του σώματος ελέγχου με την αρμόδια αρχή, τη στελέχωση και τις ευθύνες του σώματος ελέγχου γενικότερα και τα σχέδια έκτακτης ανάγκης και αμοιβαίας συνδρομής.

Τέλος, στο τέταρτο Μέρος (Μέρος Δ) γίνεται αναφορά στους εσωτερικούς ελέγχους και τους τρόπους εφαρμογής τους και στις διαδικασίες για την εκτίμηση της προόδου του σχεδίου ελέγχου και αναθεώρησης του Ενιαίου Ολοκληρωμένου Πολυετούς Εθνικού Σχεδίου Ελέγχου.

1.4 Διάρκεια πολυετούς εθνικού σχεδίου ελέγχου

Το Πολυετές Εθνικό Σχέδιο Ελέγχου είναι διάρκειας 3 ετών και είναι η αναθεώρηση του προηγούμενου πολυετούς σχεδίου ελέγχου που ήταν διάρκειας 3 ετών από το 2013 μέχρι το 2015.

1.5 Χρηματοδότηση των επίσημων ελέγχων

Το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος εκχώρησε στο Τμήμα Γεωργίας την αρμοδιότητα για την πλήρη εναρμόνιση με το Κοινοτικό Κεκτημένο και την εφαρμογή των νομοθεσιών για τις ζωοτροφές, τη φυτοϋγεία, τη βιολογική γεωργία και των προϊόντων και τροφίμων που διέπονται από τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 510/2006. Για την εφαρμογή των νομοθεσιών αυτών καταρτίζεται κατ' έτος προϋπολογισμός δαπανών που λαμβάνει υπόψη τους προγραμματισμένους και απρόβλεπτους ελέγχους, τις ανάγκες σε εξοπλισμό και οποιεσδήποτε άλλες δαπάνες περιλαμβανόμενης και της πρόσληψης προσωπικού.

1.5.1 Οικονομικοί πόροι για την εφαρμογή του περί Ζωοτροφών Νόμου

Με βάση τον Κανονισμό 37 των Εθνικών Κανονισμών περί Ζωοτροφών και Προσθετικών των Ζωοτροφών (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Χρήσης) (Κ.Δ.Π. 131/2001), προνοείται η είσπραξη τελών κατά την εφαρμογή της νομοθεσίας, που προς το παρόν ανέρχονται στα 100.000 Ευρώ/έτος. Τα τέλη αυτά προέρχονται από την εγγραφή/ έγκριση εγκαταστάσεων, τα τέλη εισαγωγής ζωοτροφών από τρίτες χώρες και την εφαρμογή ποιοτικού ελέγχου στις ζωοτροφές.

Τα έσοδα αυτά διατίθενται για μισθούς των υπαλλήλων, καταβολή τελών ανάλυσης δειγμάτων ζωοτροφών και προσθετικών των ζωοτροφών, αγορά εξοπλισμού και για την πληρωμή οποιασδήποτε

άλλης δαπάνης που κρίνεται αναγκαία για την πλήρη εφαρμογή του Νόμου και τη λειτουργία του Συμβουλίου Ζωοτροφών και Προσθετικών των Ζωοτροφών.

Σημειώνεται ότι οι δαπάνες για την εφαρμογή του Νόμου συμπληρώνονται από τον κρατικό Προϋπολογισμό δαπανών, και για το 2012 οι δαπάνες ανήλθαν περίπου στο ολικό ποσό των 235.000 Ευρώ.

1.5.2 Οικονομικοί πόροι στον τομέα της φυτοϋγείας

Όσον αφορά τα έσοδα που προέρχονται από τις διαδικασίες που ακολουθούνται για τη διενέργεια των φυτοϋγειονομικών ελέγχων φυτών και φυτικών προϊόντων, των ποιοτικών ελέγχων φυτικών προϊόντων, των ελέγχων αγενούς πολλαπλασιαστικού υλικού και ελέγχου σπόρων, αυτά ανέρχονται περίπου στις 500.000 Ευρώ, μεταξύ άλλων από:

- την είσπραξη φυτοϋγειονομικών και ποιοτικών τελών επιθεώρησης (έλεγχος εγγράφων, έλεγχος ταυτοποίησης, φυσικός έλεγχος, έκδοση σχετικών πιστοποιητικών)
- την έκδοση άδειας εμπορίας σπόρων ή λειτουργίας σποροπαραγωγικής επιχείρησης, και διεξαγωγής δοκιμών για εγγραφή νέων ποικιλιών σπόρων
- την έκδοση άδειας προμηθευτή φυτικού πολλαπλασιαστικού υλικού, τέλη πιστοποίησης φυτικού πολλαπλασιαστικού υλικού

Τα έσοδα αυτά κατατίθενται ως έσοδα του κράτους σε ανάλογα κονδύλια. Τα έξοδα εφαρμογής των νομοθεσιών του φυτοϋγειονομικού ελέγχου περιλαμβανομένων και των δαπανών λειτουργίας του Φυτοπαθολογικό Διαγνωστικό Εργαστήριο (για ιώσεις, μυκητολογικές και βακτηριακές ασθένειες) καλύπτονται από τον εκάστοτε εγκεκριμένο κυβερνητικό προϋπολογισμό δαπανών, που ξεπερνά για το σκοπό αυτό το 1.600.000 Ευρώ/έτος.

1.5.3 Οικονομικοί πόροι για τους τομείς ελέγχου των βιολογικών προϊόντων, των προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ

Οι οικονομικοί αυτοί πόροι προέρχονται από την είσπραξη τελών από αιτήσεις αναγνώρισης Οργανισμών Ελέγχου και Πιστοποίησης και για προώθηση αιτήσεων για κατοχύρωση προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ. Κυρίως, όμως, προέρχονται από τον ετήσιο Προϋπολογισμό του Κράτους, που ανέρχεται για το σκοπό αυτό, σε περίπου 120.000 Ευρώ/έτος περιλαμβανομένων και των μισθών των υπαλλήλων, τα έξοδα δειγματοληψίας και αναλύσεων και δαπάνες εκπαίδευσης του προσωπικού για καλύτερη εφαρμογή των νόμων.

1.6 Εφαρμογή του Ενιαίου Ολοκληρωμένου Πολυετούς Εθνικού Σχεδίου Ελέγχου

Το Πολυετές Εθνικό Σχέδιο Ελέγχου εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2013 και ισχύει μέχρι το τέλος του 2015. Κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού, η επίτευξη των στόχων θα παρακολουθείται, θα ελέγχεται και θα αναθεωρείται συνεχώς και θα προσαρμόζεται ανάλογα με την περίπτωση. Οι ετήσιες εκθέσεις προόδου σχετικά με την εφαρμογή, θα αποστέλλονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όπως απαιτείται από τον Κοινοτικό Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 882/2004.

Το πολυετές εθνικό πρόγραμμα ελέγχου και οι ετήσιες εκθέσεις που θα αποστέλλονται στην Επιτροπή, θα είναι η βάση για τις μελλοντικές αξιολογήσεις όσον αφορά την απόδοση του συστήματος ελέγχου στην Κυπριακή Δημοκρατία από τις υπηρεσίες επιθεώρησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (FVO).

Κεφάλαιο 2 – Δραστηριότητες της Αρμόδιας Αρχής

2.1 Αρμόδια Αρχή

Με βάση τις ισχύουσες εθνικές νομοθεσίες για τις ζωοτροφές, φυτοϋγεία, βιολογικά προϊόντα, προϊόντα ΠΟΠ και ΠΓΕ, ως Αρμόδια Αρχή για την εφαρμογή των ελέγχων για:

- (α) την υγιεινή των ζωοτροφών,
- (β) τη σύνθεση των ζωοτροφών,
- (γ) τα προσθετικά των ζωοτροφών,
- (δ) τη σήμανση των ζωοτροφών,
- (ε) την ιχνηλασιμότητα των ζωοτροφών,
- (στ) τις πρώτες ύλες και ζωοτροφές που παράγονται από τους γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς,
- (ζ) τα υπολείμματα φυτοφαρμάκων στις ζωοτροφές,
- (η) τις εισαγόμενες ζωοτροφές,
- (ι) τις ζωοτροφές που προορίζονται για τα άλογα και τα ζώα συντροφιάς,
- (ια) τα μέτρα προστασίας κατά της εισαγωγής και εξάπλωσης οργανισμών επιβλαβών για τα φυτά, φυτικά προϊόντα και άλλα αντικείμενα που υπόκεινται σε φυτοϋγειονομικό έλεγχο,
- (ιβ) την παραγωγή, εισαγωγή και διάθεση στην αγορά βιολογικών προϊόντων
- (ιγ) την παραγωγή, εισαγωγή και διάθεση στην αγορά γεωργικών προϊόντων και τροφίμων που προκύπτουν από την εφαρμογή της νομοθεσίας για τα συστήματα ποιότητας γεωργικών προϊόντων και τροφίμων (πχ ΠΟΠ και ΠΓΕ),

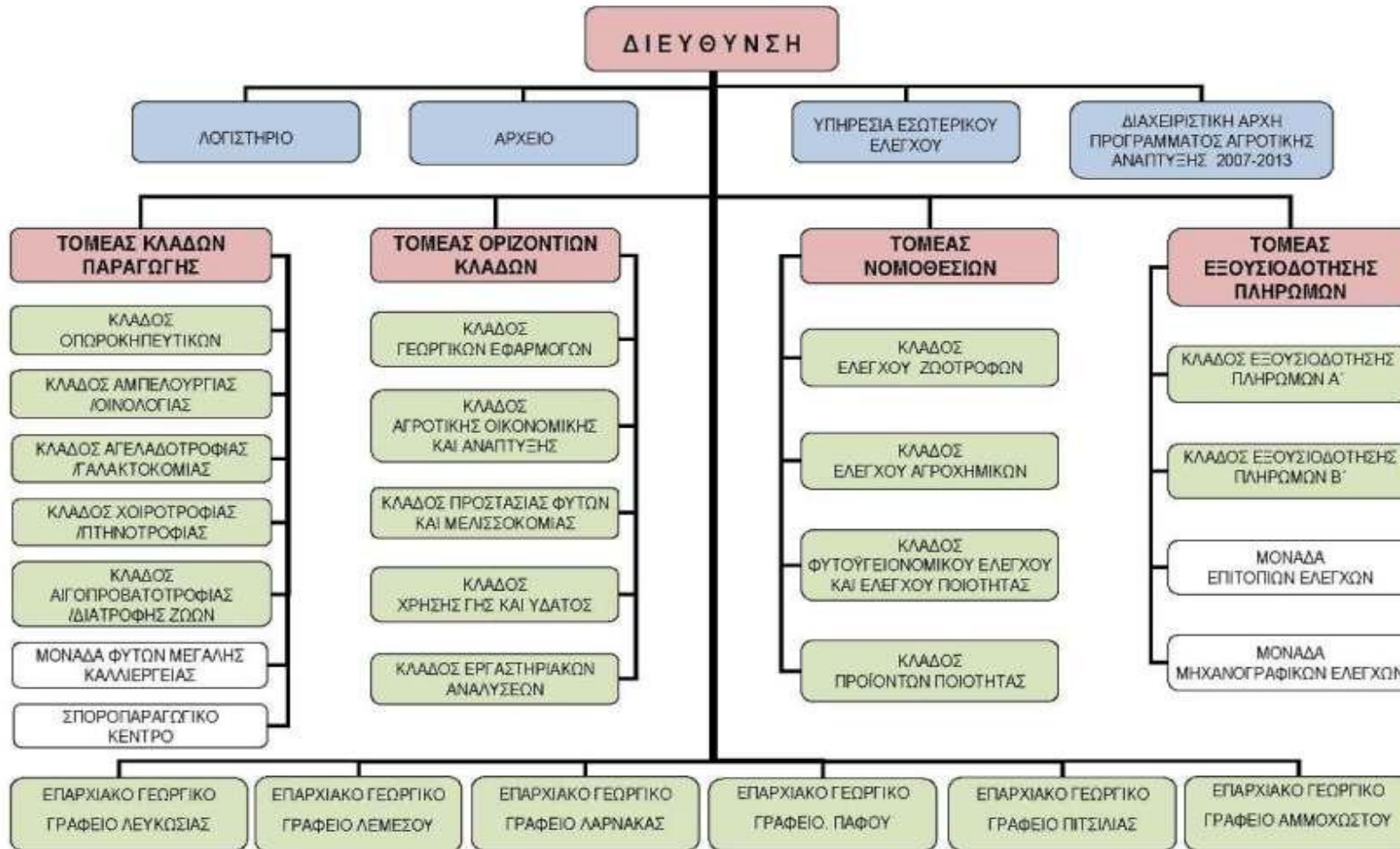
έχει καθορισθεί το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, το οποίο, όμως, έχει αναθέσει την εφαρμογή τους στο Τμήμα Γεωργίας, το οποίο, με βάση τους όρους εντολής του, διαθέτει το απαιτούμενο και κατάλληλα εκπαιδευμένο προσωπικό, καθώς και την απαιτούμενη υποδομή.

2.2 Οργανωτική δομή του Τμήματος Γεωργίας

Η οργανωτική δομή του Τμήματος περιλαμβάνει είκοσι ειδικούς κλάδους στο Κέντρο (εκ των οποίων οι τρεις είναι Μονάδες) και έξι Επαρχιακά Γεωργικά Γραφεία στις Επαρχίες (Οργανόγραμμα 1).

ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ 1: ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

2.3 Οργανωτική δομή και στελέχωση του Τμήματος Γεωργίας

Οι Υπηρεσίες του Τμήματος Γεωργίας είναι διαρθρωμένες βασικά σε τρία επίπεδα: κέντρου, επαρχίας και περιφέρειας.

Στο Κέντρο λειτουργούν 20 ειδικοί Κλάδοι της Γεωργίας και της Κτηνοτροφίας που έχουν στόχο:

1. την προώθηση και εφαρμογή του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης και αναπτυξιακών σχεδίων και προγραμμάτων του Τμήματος,
2. την υιοθέτηση από μέρους των αγροτών και αγροτισσών νέων βελτιωμένων μεθόδων και τεχνικών στη γεωργοκτηνοτροφία και στην αγροτική οικιακή οικονομία
3. έλεγχο της εφαρμογή των νομοθεσιών που αφορούν:
  - i. τις ζωοτροφές,
  - ii. τη φυτοϋγεία
  - iii. τις φυτοπροστατευτικές ουσίες
  - iv. τα βιοκτόνα
  - v. τους σπόρους
  - vi. το πολλαπλασιαστικό υλικό
  - vii. τον ποιοτικό έλεγχο των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων
  - viii. τη βιολογική γεωργία
  - ix. την κατοχύρωση προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ
  - x. τις προδιαγραφές του κρέατος πουλερικών και εδώδιμων αυγών
  - xi. τις κοινές οργανώσεις της αγοράς για γεωργικά προϊόντα και τις ομάδες/οργανώσεις παραγωγών.

Για την καλύτερη επίτευξη των στόχων του Τμήματος Γεωργίας, λειτουργούν σε επίπεδο επαρχίας έξι Επαρχιακά Γεωργικά Γραφεία (Λευκωσίας, Λάρνακας, Αμμοχώστου, Λεμεσού, Πάφου και Πιτσιλιάς) τα οποία στελεχώνονται με όλους τους ειδικούς επιστήμονες (Κτηνοτροφικούς Λειτουργούς, Λειτουργούς Φυτοπροστασίας, Οπωροκηπευτικών, Χρήσης Ύδατος και Εδάφους και άλλους Λειτουργούς Γεωργικών Εφαρμογών στα επιμέρους θέματα της γεωργίας, π.χ. σιτηρά, αμπελοργία κτλ.) με σκοπό την παροχή ολοκληρωμένων συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τους γεωργούς και τους κτηνοτρόφους.

Οι έξι γεωργικές επαρχίες υποδιαιρούνται σε γεωργικές περιφέρειες, με αριθμό κοινοτήτων ανά περιφέρεια που ποικίλλει ανάλογα με το μέγεθος των κοινοτήτων και την εντατικότητα των διαφόρων καλλιεργειών.

Το Τμήμα Γεωργίας έχει, επίσης, την ευθύνη στελέχωσης και λειτουργίας έξι εγκεκριμένων σημείων εισόδου (Λιμάνι Λάρνακας, Αεροδρόμιο Λάρνακας, Λιμάνι Βασιλικού, Λιμάνι Λεμεσού, Αεροδρόμιο Πάφου και Ταχυδρομείο δεμάτων Λευκωσίας).

Περισσότερες πληροφορίες για την οργάνωση, δομή και λειτουργία του Τμήματος Γεωργίας βρίσκονται στην ιστοσελίδα του Τμήματος Γεωργίας: www.moa.gov.cy/da .

2.4 Γενικές δραστηριότητες των Κλάδων/Τομέων του Τμήματος Γεωργίας

2.4.1 Κλάδος Γεωργικών Εφαρμογών και Δημοσιότητας

- (α) Διαφώτιση αγροτικού κόσμου για τα διάφορα μέτρα του Σχεδίου Αγροτικής Ανάπτυξης.
- (β) Ετοιμασία και ενημέρωση ιστοσελίδας του Τμήματος Γεωργίας.
- (γ) Οργάνωση εκπαιδύσεων του αγροτικού πληθυσμού στις εξελίξεις της γεωργικής τεχνολογίας και θέματα αγροτικής οικονομίας.
- (δ) Οργάνωση εκπαιδύσεων προσωπικού του Τμήματος Γεωργίας.
- (ε) Στην αξιοποίηση των διευκολύνσεων που προσφέρει η μηχανογράφηση και στην αξιοποίηση των μέσων μαζικής ενημέρωσης (ραδιόφωνο, τηλεόραση, εφημερίδες, περιοδικά).
- (στ) Συλλογή αντικειμένων του Μουσείου Κυπριακής Υπαίθρου.
- (ζ) Βιβλιοθήκη.

2.4.2 Κλάδος Αγροτικής Οικονομικής

- (1) Συντονισμός και ετοιμασία προτάσεων για τον ετήσιο προϋπολογισμό του Τμήματος Γεωργίας, όσον αφορά τις Δαπάνες Ανάπτυξης.
- (2) Εφαρμογή του Μέτρου «Τεχνική Υποστήριξη και Προετοιμασία Ομαδικών Ιδιωτικών Αναπτυξιακών Πρωτοβουλιών Τοπικού Χαρακτήρα» και του Άξονα 4 -Leader του Π.Α.Α..
- (3) Χειρισμό/ διεκπεραίωση θεμάτων για κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας.

2.4.3 Σποροπαραγωγικό Κέντρο

- (α) Προώθηση σχεδίων παραγωγής πιστοποιημένων σπόρων σιτηρών και κτηνοτροφικών φυτών.
- (β) Εφαρμογή σχεδίου παραγωγής βασικών σπόρων για διατήρηση της αυθεντικότητας και της γενετικής καθαρότητας των ποικιλιών.

2.4.4 Κλάδος Οπωροκηπευτικών

- (Προαναγνώριση/ αναγνώριση Ομάδων και Οργανώσεων Παραγωγών συμμετέχοντας στις Εθνικές Συμβουλευτικές Επιτροπές (Ε.Σ.Ε), καθώς και στον έλεγχο της λειτουργία τους.
- (β) Βελτίωση παραγωγικότητας, ανταγωνιστικότητας και αξιοποίησης των συγκριτικών πλεονεκτημάτων που προσφέρει το εδαφοκλιματικό περιβάλλον στις διάφορες περιοχές, εξοικονόμηση νερού άρδευσης, αποδοτικότερη χρήση του για βελτίωση της ποιότητας των φρούτων ή άλλων πιο αποδοτικών και οικονομικά συμφερούσων δενδρωδών καλλιεργειών, προώθηση νέων ειδών ή/και βελτιωμένων ποικιλιών στον τομέα λαχανικών, πεπονοειδών, φράουλας, αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών και ανθοκομικών προϊόντων, σε συνεργασία με άλλους Κλάδους και Υπηρεσίες.

2.4.5 Κλάδος Αμπελουργίας και Οινολογίας (Χημείο Κλάδου)

- (α) Εργασία αμπελολογικής – οινολογικής αξιολόγησης των γηγενών ποικιλιών της Κύπρου εμβολιασμένα σε αμερικάνικα υποκείμενα της διασταύρωσης *Vitis berlanderi x Vitis rupestris*.
- (β) Εκλεπτισμός των οργανοληπτικών χαρακτηριστικών της κυπριακής Κουμανδαρίας (συγκριτική εργασία λιασίματος σταφυλιών σε αποξηραντήριο Vs απλώστρα σταφυλιών, και ωρίμανση του οίνου σε βαρέλια ακακίας Vs δρυ.
- (γ) Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών και τεχνικής υποστήριξης αμπελουργών και οινοποιών.
- (δ) Διασφάλιση της ποιότητας των αμπελοοινικών προϊόντων μέσω της σχετικής εθνικής νομοθεσίας και των Ενωσιακών διατάξεων που προβλέπουν για τον έλεγχο των Οινολογικών Πρακτικών και Επεξεργασία από το αρμόδιο Τμήμα Ελέγχου(Τ.Ε.Ο.Π)
- (ε) Διασφάλιση της ποιότητας των αμπελοοινικών προϊόντων και καταπολέμηση της απάτης μέσω της διενέργειας Εργαστηριακών Αναλύσεων από το αρμόδιο διαπιστευμένο Οινολογικό Εργαστήριο.
- (στ) Καταγραφή επιτραπέζιων ποικιλιών της αμπέλου και διαχείριση του σχετικού Μητρώου.

2.4.6 Κλάδος Χρήσης Γης και Ύδατος

(α) Στις αρμοδιότητες του Κλάδου περιλαμβάνονται οι Τομείς Εδαφολογίας, Θρέψης Φυτών, Χρήσης Ύδατος, Αγρομηχανικής και Αγροπεριβαλλοντικά θέματα. Στόχος είναι η αναβάθμιση της γεωργικής παραγωγής με ορθολογική αξιοποίηση των παραμέτρων παραγωγής (έδαφος, νερό και λιπάσματα) και την εξοικονόμηση φυσικών πόρων, μέσα στα πλαίσια μιας περιβαλλοντικής αειφόρου ανάπτυξης.

- (1) Εδαφολογία: Καλύπτει δραστηριότητες που αφορούν την ταξινόμηση και χαρτογράφηση των εδαφών για γεωργικούς σκοπούς. Συμβουλεύει τους χρήστες της γης για την καταλληλότητα της και για τα μέτρα που επιβάλλεται να ληφθούν ως και την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των χημικών αναλύσεων του εδάφους. Προς τούτο υπάρχουν χάρτες χρήσης γης που καλύπτουν διάφορες περιοχές της Κύπρου.
- (2) Θρέψη Φυτών: Η χρησιμοποίηση / εφαρμογή των λιπασμάτων, η αξιολόγηση αναλύσεων εδάφους και φύλλων και η εκπόνηση προγραμμάτων λίπανσης για κάθε καλλιέργεια αποτελούν ζωτικό τομέα των δραστηριοτήτων του τομέα. Η εφαρμογή και αξιοποίηση των διαφόρων υγρών και στερεών αποβλήτων, στη γεωργία αποτελεί περιβαλλοντική δραστηριότητα πρωταρχικής σημασίας.
- (3) Χρήση Ύδατος: Οι κυριότερες δραστηριότητες του τομέα περιλαμβάνουν την παροχή τεχνικής βοήθειας για ορθολογική χρήση και εξοικονόμηση του νερού. Παρέχεται τεχνική βοήθεια για εκπόνηση, σχεδίαση και εποπτεία της εγκατάστασης και παρακολούθησης των Βελτιωμένων Συστημάτων Άρδευσης (ΒΣΑ) ως και για εφαρμογή της σύγχρονης τεχνολογίας και αυτοματισμού. Ετοιμάζονται ωράρια άρδευσης, προγράμματα συνδυασμένης άρδευσης / λίπανσης και γίνεται ενημέρωση / προώθηση της χρήσης του ανακυκλωμένου νερού.
- (4) Υδροπονία: Μελετούνται και αναλύονται θρεπτικά διαλύματα για διάφορες φυτείες. Αξιολογούνται διάφορα υποστρώματα ως και η αξιοποίηση / επαναχρησιμοποίηση των πλεονασμάτων των θρεπτικών διαλυμάτων.
- (5) Περιβαλλοντικά και Αγροπεριβαλλοντικά θέματα: Η διαφύλαξη, η σωστή χρήση και η αναστροφή της υποβάθμισης του περιβάλλοντος αποτελούν τους αγροπεριβαλλοντικούς σκοπούς και στόχους του Κλάδου. Η δημοσίευση του Κώδικα Ορθής Γεωργικής Πρακτικής που αναφέρεται στη χρήση των λιπασμάτων, των κτηνοτροφικών αποβλήτων, του ανακυκλωμένου νερού αστικών αποβλήτων και της λάσπης, ο καθορισμός των ευπρόσβλητων περιοχών από τη νιτρορύπανση ως και η παρακολούθηση της εφαρμογής του προγράμματος δράσης για προστασία του περιβάλλοντος από τη νιτρορύπανση αποτελούν δραστηριότητες πρώτης προτεραιότητας.
- (6) Αγρομηχανική: Ασχολείται με τη διατήρηση του εδάφους και την προώθηση διαφόρων εγγειοβελτιωτικών έργων παρέχοντας τεχνικές συμβουλές και σχέδια. Για Χωροταξική και Περιβαλλοντική Ανάπτυξη της Κτηνοτροφίας εκτελούνται βελτιωτικά έργα και έργα υποδομής σε κτηνοτροφικές περιοχές / ζώνες και εφαρμόζει προγράμματα μετακίνησης των οχληρών υποστατικών. Ο τομέας της Γεωργικής Μηχανολογίας στοχεύει στην προώθηση της εκμηχάνισης της γεωργίας και την προώθηση νέων μηχανημάτων.

2.4.7 Κλάδος Προστασίας Φυτών (Φυτοπαθολογικό Διαγνωστικό Εργαστήριο)

- (α) Διάγνωση εχθρών και ασθενειών και παροχή συμβουλών για την έγκαιρη και αποτελεσματική καταπολέμησή τους.
- (β) Διεξαγωγή εργαστηριακών εξετάσεων για σκοπούς πολλαπλασιαστικού υλικού και Φυτουγείας.
- (γ) Παροχή συμβουλών σε παραγωγούς για θέματα ζιζανιοκτονίας.
- (δ) Επισκοπήσεις εχθρών και ασθενειών.
- (ε) Εφαρμογή βιολογικών μεθόδων στα ολοκληρωμένα προγράμματα καταπολέμησης των εχθρών και ασθενειών των εσπεριδοειδών.
- (στ) Προγράμματα καταπολέμησης εχθρών και ασθενειών.
- (ζ) Επιμόρφωση παραγωγών σε θέματα φυτοπροστασίας και ασφαλούς χρήσης φυτοφαρμάκων και καλής γεωργικής πρακτικής.
- (η) Εφαρμογή σχεδίου καταπολέμησης ποντίκας.
- (θ) Ανάπτυξη και βελτίωση της μελισσοκομίας.

2.4.8 Κλάδος Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου και Ελέγχου Ποιότητας

2.4.8.1 Τομέας Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου

- (α) Προστασία της γεωργικής παραγωγής με την παρεμπόδιση της εισαγωγής και εξάπλωσης εχθρών και ασθενειών
- (β) Επισκοπήσεις πατατοφυτειών και κονδύλων (πατατόσπορου και πατατών κατανάλωσης) για ανίχνευση εχθρών καραντίνας (καστανής σήψης, δακτυλιωτής σήψης, δορυφόρου της πατάτας), PSTVd, *Synchytrium endobioticum*, αμπελιών για το έντομο φυλλοξήρα, δασικών ειδών για το νηματώδη σκώληκα των κωνοφόρων, των δασικών εχθρών *Ips sexdentatus* και *Seiridium cardinale*, σε φυτείες, δημόσια πάρκα, κλπ για *Pepino mosaic virus*, *Phytophthora ramorum*, *Anoplophora chinensis*, *Rhynchophorus ferrugineus*, *Paysandisia archon*, *Guignardia citricarpa*, *Xanthomonas campestris*, *Dryocosmus kuriphilus*, *Diabrotica virgifera virgifera*, *Bactrocera zonata*, *Giberella circinata*, κλπ.
- (γ) Δημιουργία επίσημων μητρώων εμπορών, εισαγωγέων, εξαγωγέων, παραγωγών, αποθηκών συλλογής φυτών και φυτικών προϊόντων που καθορίζονται στο Παράρτημα V της Κοινοτικής Οδηγίας 2000/29/EK .

2.4.8.2 Θέματα Ποιοτικού Ελέγχου

- (α) Ποιοτικός έλεγχος όλων των εισαγόμενων, εξαγόμενων, διακινούμενων και ντόπιων παραγόμενων γεωργικών προϊόντων.
- (β) Μητρώο συναλασσόμενων νωπών οπωροκηπευτικών.
- (γ) Επιθεώρηση παραγωγών στα πλαίσια πιστοποίησης εσπεριδοειδών που συμμετέχουν στο σχέδιο Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Παραγωγής Εσπεριδοειδών.

2.4.8.3 Θέματα Ελέγχου Αγενούς Πολλαπλασιαστικού Υλικού

- (α) Πιστοποίηση ντόπιου πατατόσπορου και λοιπού αγενούς πολλαπλασιαστικού υλικού.
- (β) Καταγραφή και έγκριση μονάδων παραγωγής ή/και εμπορίας πολλαπλασιαστικού υλικού.
- (γ) Έλεγχος μονάδων παραγωγής/εμπορίας πολλαπλασιαστικού υλικού.

2.4.8.4 Θέματα Ελέγχου Σπόρων

- (α) Έλεγχος ταυτότητας, βλαστικότητας, ποσοστού υγρασίας και καθαρότητας σπόρων προς σπορά.
- (β) Ετοιμασία και αναθεώρηση Εθνικού Καταλόγου Ποικιλιών.
- (γ) Δειγματοληψίες σπόρων για έλεγχο παρουσίας γενετικά τροποποιημένων σπόρων στα εισαγόμενα φορτία σπόρων.
- (δ) Έλεγχος της αγοράς στον τομέα των σπόρων για σπορά.

2.4.8.5 Τομέας Ελέγχου Φυτοπροστατευτικών προϊόντων και Βιοκτόνων

2.4.8.6

- (α) Ρύθμιση της εγγραφής φυτοπροστατευτικών προϊόντων και βιοκτόνων.
- (β) Έλεγχος της εισαγωγής, αποθήκευσης και διάθεσης των φυτοπροστατευτικών προϊόντων και βιοκτόνων στην αγορά.
- (γ) Έλεγχος της εφαρμογής και παρακολούθησης της Καλής Γεωργικής Πρακτικής όσον αφορά την ενδεδειγμένη χρήση των φυτοπροστατευτικών ουσιών σύμφωνα με τη σήμανση της συσκευασίας, με επιτόπιους ελέγχους και δειγματοληψίες.
- (δ) Εφαρμογή προγράμματος δειγματοληψίας για τον έλεγχο ποιότητας των φυτοπροστατευτικών προϊόντων..

2.4.9 Κλάδος Εργαστηριακών Αναλύσεων και Μονάδα Ελέγχου Ζωοτροφών

- α) Έλεγχος ποιότητας ζωοτροφών και προσθετικών των ζωοτροφών και προσδιορισμός ανεπιθύμητων ουσιών
- β) Έλεγχος ποιότητας λιπασμάτων σύμφωνα με τη σήμανση τους
- γ) Έλεγχος υπολειμμάτων γεωργικών φαρμάκων σε βιολογικά προϊόντα, σε ζωοτροφές καθώς και σε άλλα γεωργικά προϊόντα για έλεγχο εφαρμογής της καλής γεωργικής Πρακτικής
- δ) Έλεγχος ποιότητας σκευασμάτων γεωργικών φαρμάκων αγοράς
- ε) Αναλύσεις δειγμάτων νερού, λυμάτων, εδάφους και φύλλων

2.4.10 Μονάδα Ελέγχου Ζωοτροφών (υπάγεται στον Κλάδο Εργαστηριακών Αναλύσεων)

- (α) Εφαρμογή της εθνικής και Ευρωπαϊκής νομοθεσίας για τις ζωοτροφές και τα προσθετικά των ζωοτροφών.
- (β) Έλεγχος της εισαγωγής, παραγωγής, συσκευασίας, σήμανσης, κυκλοφορίας και χρήσης των ζωοτροφών, προσθετικών των ζωοτροφών και προμιγμάτων των προσθετικών.
- (γ) Έλεγχος της λειτουργίας των εγκαταστάσεων, παρασκευής σύνθετων ζωοτροφών (εμπορικών και μη εμπορικών μύλων ζωοτροφών), προμιγμάτων και των ενδιάμεσων των προσθετικών και προμιγμάτων.

2.4.11 Κλάδος Αγελαδοτροφίας και Γαλακτοκομίας

Ο τομέας της αγελαδοτροφίας παρέχει συμβουλευτικές και τεχνικές υπηρεσίες για την ορθή διαχείριση των μονάδων γαλακτοπαραγωγής και των μονάδων πάχυνσης μοσχαριών. Οι συμβουλευτικές υπηρεσίες καλύπτουν θέματα σωστής διατροφής, γενετικής βελτίωσης των ζώων, στέγασης, παραγωγής καθαρού και υγιεινού γάλακτος και μείωση του κόστους παραγωγής. Επίσης, καλύπτονται θέματα νέου μηχανολογικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού των βουστασίων. Η ενημέρωση γίνεται κυρίως μέσω των ατομικών επαφών, την παρουσίαση ραδιοφωνικών προγραμμάτων και την ετοιμασία άρθρων στο περιοδικό «ΑΓΡΟΤΗΣ». Παράλληλα, ο Κλάδος

Αγελαδοτροφίας και Γαλακτοκομίας, κάθε χρόνο, πραγματοποιεί την Επισκόπηση της Αγελαδοτροφίας, στόχος της οποίας είναι η λεπτομερής αριθμητική καταγραφή του πληθυσμού όλων των κατηγοριών των ζώων της γαλακτοφόρου φυλής Holstein-Friesian, τα οποία εκτρέφονται στις μονάδες αγελαδοτροφίας στην Κύπρο.

Στην όλη προσπάθεια που γίνεται για τη διάσωση των ζώων της ντόπιας φυλής βοοειδών, που απειλούνται με εξαφάνιση, ο Κλάδος πραγματοποιεί κάθε δυο χρόνια καταγραφή των ζώων αυτών σε συνεργασία με τα Επαρχιακά Γεωργικά Γραφεία με σκοπό την αξιοποίηση των στοιχείων.

Ο τομέας της γαλακτοκομίας ενημερώνει και παρέχει τεχνικές συμβουλές και εκπαιδεύει αγρότες/αγρότισσες στην παρασκευή, σε οικογενειακό επίπεδο, κυρίως, κυπριακών γαλακτοκομικών προϊόντων, όπως χαλουμιού, γιαουρτιού, παφίτικου τυριού, τυριού φλαούνας και τελεμέ.

Μέσα στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της Αγελαδοτροφίας και Γαλακτοκομίας είναι και η εφαρμογή των προνοιών της περί ταξινόμησης των σφάγιων των χονδρών βοοειδών, χοίρων και προβατοειδών και της αναφοράς των τιμών αυτών Νομοθεσίας Ν81(Ι)/2006.

Επιπρόσθετα, στις αρμοδιότητες της αγελαδοτροφίας εμπίπτει και η εφαρμογή, του περί Βελτίωσης των Ζώων, Νόμου [Ν86(Ι)/2001, Ν272(Ι)/2004, Ν115(Ι)/2009].

Ευθύνη του Κλάδου Αγελαδοτροφίας και Γαλακτοκομίας είναι και η εκπροσώπηση του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος στις Επιτροπές Διαχείρισης της Κοινής Οργάνωσης των Γεωργικών Αγορών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, που έχουν ως αντικείμενο το βόειο κρέας, το γάλα και τα γαλακτοκομικά προϊόντα και στις Ομάδες Εργασίας του Συμβουλίου για το γάλα και τα γαλακτοκομικά προϊόντα. Επίσης, συμμετέχει στις Ομάδες Εργασίας Ειδικών για την ταξινόμηση των σφάγιων των βοοειδών και τις στατιστικές του γάλακτος. Παράλληλα, χειρίζεται τα ζωοτεχνικά θέματα της αντίστοιχης Επιτροπής Ζωοτεχνίας.

2.4.12 Κλάδος Αιγοπροβατοτροφίας

- (α) (α) Εκπαίδευση και ενημέρωση αιγοπροβατοτρόφων σε θέματα σωστής διαχείρισης και ορθολογικής διατροφής.
- (β) Σχέδιο καταγραφής αποδόσεων αιγοπροβάτων.
- (γ) Πρόγραμμα βελτίωσης της γενετικής αξίας των αιγοπροβάτων.
- (δ) Συνεργασία με Κτηνιατρικές Υπηρεσίες για αντιμετώπιση της τρομώδους νόσου.

2.4.13 Κλάδος Χοιροτροφίας/Πτηνοτροφίας

- (α) Παροχή τεχνικών συμβουλών για την ορθή διαχείριση των χοιροτροφικών, πτηνοτροφικών και κονικλοτροφικών μονάδων για τη διατροφή, την ανέγερση/ βελτίωση των υποστατικών και την αγορά μηχανολογικού και άλλου εξοπλισμού.
- (β) Έλεγχος εφαρμογής της νομοθεσίας για τη ταξινόμηση και την αναφορά των τιμών των σφάγιων χοίρων (81(I)2006).
- (γ) Έλεγχος εφαρμογής των νομοθεσιών για τη τις προδιαγραφές του κρέατος πουλερικών, βρώσιμων αυγών, αυγών προς επώαση και νεωσών πουλερικών (280(I)2004, 276(I)2004 και 281(I)2004).

2.4.14 Τομέας Εξουσιοδότησης Πληρωμών

- (α) Εφαρμογή διαδικασιών που απαιτούνται για την υλοποίηση των Μέτρων/ Καθεστώτων/ Δράσεων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013 και των Μέτρων των Κοινών Οργανώσεων Αγοράς για τα οποία έγινε αναδοχή στο Τμήμα Γεωργίας από τον Κυπριακό Οργανισμό Αγροτικών Πληρωμών (ΚΟΑΠ).

2.4.14.1 Κλάδος Εξουσιοδότησης Πληρωμών Α'

- (α) Εφαρμογή των Επενδυτικών Μέτρων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης, με την διενέργεια διοικητικών, οπτικών, μηχανογραφικών και επιτόπιων ελέγχων καθώς και με την έγκριση και αποστολή των αιτημάτων πληρωμής στον ΚΟΑΠ. Έλεγχος όλων των αιτήσεων για τη συμμόρφωση τους προς τους ειδικούς όρους και κριτήρια του Μέτρου για το οποίο υποβλήθηκαν.

2.4.14.2 Κλάδος Εξουσιοδότησης Πληρωμών Β'

- (α) Εφαρμογή των Μέτρων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης και ΚΟΑ, με την διενέργεια διοικητικών, οπτικών, μηχανογραφικών και επιτόπιων ελέγχων καθώς και με την έγκριση και αποστολή των αιτημάτων πληρωμής στον ΚΟΑΠ. Έλεγχος όλων των αιτήσεων για τη συμμόρφωση τους προς τους ειδικούς όρους και κριτήρια του Μέτρου για το οποίο υποβλήθηκαν.

2.4.14.3 Μονάδα μηχανογραφικών ελέγχων

- (α) Εξαγωγή δειγμάτων ελέγχου για τους εκ των υστέρων ελέγχους των διαφόρων Καθεστώτων του Σχεδίου Αγροτικής Ανάπτυξης 2004 – 2006. Διοικητικοί έλεγχοι αιτήσεων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007 – 2013.

2.4.14.4 Σώμα επιτόπιων ελεγκτών

(α) Διενέργεια επιτόπιων ελέγχων για τις ανάγκες του Σχεδίου Αγροτικής Ανάπτυξης 2004 – 2006, των Μέτρων των Κοινών Οργανώσεων Αγοράς(ΚΟΑ) και του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013 για τα οποία έγινε αναδοχή στο Τμήμα Γεωργίας από τον Κυπριακό Οργανισμό Αγροτικών Πληρωμών (ΚΟΑΠ).

2.4.14.5 Μονάδα Φυτών Μεγάλης Καλλιέργειας

Στο πεδίο αρμοδιότητας της Μονάδας Φυτών Μεγάλης Καλλιέργειας (Φ.Μ.Κ.) εμπίπτουν οι καλλιέργειες των σιτηρών, των ψυχανθών, των κτηνοτροφικών φυτών, των βιομηχανικών φυτών (ελαιούχα, κλωστικά, ζάχαρη κ.ά.). Η Μονάδα έχει την ευθύνη για την εκπροσώπηση της Κυπριακής Δημοκρατίας στη Διαχειριστική Επιτροπή της Κοινής Οργάνωσης των Γεωργικών Αγορών της ΕΕ για τα σιτηρά, τη ζάχαρη και τα βιομηχανικά φυτά. Επίσης, χειρίζεται και ενημερώνει τους γεωργούς για θέματα που αφορούν την αγροτική ανάπτυξη σε σχέση με τις πιο πάνω καλλιέργειες.

Επιπλέον δραστηριότητες είναι:

α) η διεξαγωγή μελετών και η χρήση δοκιμαστικών/ επιδεικτικών αγρών για επίλυση προβλημάτων, προώθηση τεχνικών και ποικιλιών προς τους αγρότες,

β) η συγκέντρωση στοιχείων για τον όγκο παραγωγής, την καλλιεργούμενη έκταση, την ποσότητα σποράς, την αξία παραγωγής και το κόστος παραγωγής,

γ) η συγκέντρωση των τρεχουσών τιμών πώλησης για τα κυριότερα είδη ανά εβδομάδα και αποστολή τους στην ΕΕ, και

δ) η δημιουργία Μητρώου καλλιεργητών σιτηρών, ψυχανθών και βιομηχανικών φυτών.

2.4.15 Κλάδος Προϊόντων Ποιότητας

(α) Εφαρμογή της νομοθεσίας για την βιολογική παραγωγή

(β) Διαχείριση των μέτρων του προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης που αφορά την ανάπτυξη της βιολογικής παραγωγής και των προϊόντων ποιότητας γενικότερα

(γ) Εφαρμογή νομοθεσίας που αφορά τα συστήματα ποιότητας γεωργικών προϊόντων και τροφίμων.

2.5 Αρμοδιότητες του Τμήματος Γεωργίας

Η διεύθυνση του Τμήματος Γεωργίας ασκεί το διοικητικό ρόλο στην εφαρμογή όλων των εθνικών και Κοινοτικών νομοθεσιών των Κλάδων/Τομέων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά του (βλέπε οργανόγραμμα 1). Για τη διεκπεραίωση των εργασιών της έχει αναθέσει σε τρεις Πρώτους Λειτουργούς Γεωργίας (Chief Agricultural Officers), τον προγραμματισμό, συντονισμό, έλεγχο και διοίκηση των επιμέρους Κλάδων που εμπλέκονται στην εναρμόνιση και εφαρμογή των νομοθεσιών.

Πιο συγκεκριμένα η Διεύθυνση του Τμήματος μέσω των Πρώτων Λειτουργών Γεωργίας και των Προϊσταμένων των Κλάδων έχει ευθύνη για:

- (i) Την οργάνωση, προγραμματισμό, συντονισμό, παρακολούθηση και έλεγχο των εργασιών όλων των Κλάδων/Τομέων που βρίσκονται υπό τη διεύθυνση της.
- (ii) Τον καθορισμό των καθηκόντων των Λειτουργών ανάλογα με τις ανάγκες του Τμήματος Γεωργίας.
- (iii) Την παροχή κατευθυντήριων γραμμών όσον αφορά τις διαδικασίες ελέγχων και εργασιών των Κλάδων και την υλοποίηση αποφάσεων της Διεύθυνσης, και λήψη αποφάσεων όσον αφορά τα θέματα αυτά, συμπεριλαμβανομένης και της εφαρμογής των νομοθεσιών.
- (iv) Την προώθηση ετήσιων, μηνιαίων εκθέσεων στο Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος το οποίο ασκεί ελεγκτικό ρόλο στη Διεύθυνση του Τμήματος Γεωργίας.
- (v) Την ετοιμασία, προώθηση και εφαρμογή των Προγραμμάτων Αγροτικής Ανάπτυξης καθώς και των Σχεδίων Παροχής Κρατικών Ενισχύσεων στους Αγρότες.

Για την επίτευξη των προαναφερθέντων στόχων, η διεύθυνση επικοινωνεί άμεσα με τους προϊστάμενους των Κλάδων/Τομέων σε περίπτωση προβλημάτων, κλπ., αλλά και προβαίνει σε τακτικές και έκτακτες συνεδριάσεις με αυτούς. Η επικοινωνία γίνεται καθημερινά μέσω τηλεφώνου αλλά και με προσωπική επαφή με τους προϊστάμενους των Κλάδων/Τομέων των οποίων τα γραφεία βρίσκονται στο κέντρο, όπως και της διεύθυνσης.

2.6 Πόροι (Ανθρώπινο δυναμικό, εξοπλισμός, εκπαίδευση προσωπικού)

2.6.1 Ανθρώπινο δυναμικό

Η Αρμόδια Αρχή έχει υπό τη διεύθυνσή της 161 άτομα επιστημονικού προσωπικού, 175 άτομα Τεχνικού προσωπικού και 20 άτομα γραμματειακό προσωπικό. Επιπλέον η αρμόδια αρχή εργοδοτεί 122 άτομα ωρομίσθιο προσωπικό κατά καιρούς για κάλυψη των αναγκών της.

Το συντονισμό και επίβλεψη της εκπαίδευσης του τεχνικού και επιστημονικού προσωπικού έχει ο Κλάδος Γεωργικών Εφαρμογών, ο οποίος μετά από συνεννόηση με τους επί μέρους Κλάδους του Τμήματος Γεωργίας ετοιμάζει ετήσια προγράμματα εκπαίδευσης, που εγκρίνονται από τη Διευθύντρια του Τμήματος. Ο κάθε κλάδος/ τομέας μπορεί επίσης και εισηγείται εξειδικευμένα προγράμματα εκπαίδευσης που τον αφορούν και αναλαμβάνει από το κονδύλι του δικού του προϋπολογισμού τα έξοδα για τις εκπαιδεύσεις του προσωπικού του.

2.6.2 Αγορά εξοπλισμού

Κάθε τέλος του χρόνου όλοι οι Κλάδοι του Τμήματος Γεωργίας υποβάλλουν προς την Αρμόδια Αρχή τις ανάγκες που έχει όσον αφορά τον εξοπλισμό. Οι ανάγκες αυτές μελετούνται από την Αρμόδια Αρχή και εφόσον εγκριθούν προωθούνται μέσω του Λογιστηρίου στο Υπουργείο Οικονομικών για την τελική έγκριση.

Η αγορά του απαραίτητου εξοπλισμού για την εφαρμογή των νομοθεσιών γίνεται μέσω του ετήσιου Προϋπολογισμού του Τμήματος, ύστερα από υποβολή εισηγήσεων από τους αρμόδιους Κλάδους. Ο Προϋπολογισμός υλοποιείται ύστερα από έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο και τη Βουλή.

Όσον αφορά τον ηλεκτρονικό εξοπλισμό, την ευθύνη φέρει ο Κλάδος Γεωργικών Εφαρμογών και Δημοσιότητας, στον οποίο οι Κλάδοι υποβάλλουν, μέσω της Διεύθυνσης του Τμήματος Γεωργίας, τις ανάγκες τους. Η Διεύθυνση σε συνεργασία με τον Κλάδο Γεωργικών Εφαρμογών και Δημοσιότητας εξετάζει και αξιολογεί τις ανάγκες αυτές και προωθεί αίτημα στο Υπουργείο Οικονομικών.

Όσον αφορά τα ειδικά ηλεκτρονικά προγράμματα που διευκολύνουν την εφαρμογή των νομοθεσιών, π.χ. μητρώα φυτειών, εγκαταστάσεων, εισαγωγέων, συναλλασσόμενων κτλ. και τήρηση στοιχείων για ελέγχους, εισαγωγές, κοινοτικές αφίσες και ντόπια παραγωγή, αυτά εξασφαλίζονται άμεσα είτε με αγορά ή ετοιμασία από τους αρμόδιους Κλάδους σε συνεργασία με το Τμήμα Μηχανογραφικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών.

2.6.3 Εκπαίδευση προσωπικού και αγροτών

Όσον αφορά τις ενδοϋπηρεσιακές εκπαιδεύσεις, κάθε τέλος του χρόνου καταγράφονται οι ανάγκες των Κλάδων για εκπαίδευση και επιμόρφωση τόσο του προσωπικού όσο και των γεωργών και κτηνοτρόφων που πρέπει να γίνουν τον επόμενο χρόνο από Λειτουργούς του Τμήματος για πλήρη ενημέρωση των ενδιαφερομένων για τις νέες νομοθεσίες που τίθενται σε εφαρμογή καθώς και για απαιτήσεις ήδη εφαρμοζόμενων νομοθεσιών. Για τις εκπαιδεύσεις αυτές, που υπόκεινται στην έγκριση του Διευθυντή, προνοείται ειδικό κονδύλι στον προϋπολογισμό.

Προκειμένου για εκπαιδεύσεις του προσωπικού εκτός Τμήματος, κάθε χρόνο περιλαμβάνονται στον προϋπολογισμό του επόμενου έτους οι προγραμματισμένες ανάγκες εκπαίδευσης/ ενημέρωσης του προσωπικού σε σημαντικές και κρίσιμες πτυχές των υπό εφαρμογή νομοθεσιών.

Όλες οι εκπαιδεύσεις καταγράφονται κατά κατηγορία θέματος, διάρκεια και τόπο εκπαίδευσης. Επιπλέον καταγράφονται τα στοιχεία των εκπαιδευόμενων και όλες οι πληροφορίες για τελική αξιολόγηση των προγραμμάτων εκπαίδευσης.

2.7 Στόχοι της Αρμόδιας Αρχής με την εφαρμογή Ενιαίου Ολοκληρωμένου Πολυετούς Εθνικού Σχεδίου Ελέγχου

Κατά τη διάρκεια της περιόδου εφαρμογής του Πολυετούς Εθνικού Προγράμματος Ελέγχου, το Τμήμα Γεωργίας για να είναι μέσα στα πλαίσια του στρατηγικού σχεδίου για το 2013 ως το 2015, θα συνεργαστεί με τους καταναλωτές, τις επιχειρήσεις, τη βιομηχανία, τους παραγωγούς ούτως ώστε :

- να εφαρμοστεί πλήρως, αποτελεσματικά, με διαφάνεια και αντικειμενικότητα η νομοθεσία στους τομείς των ζωοτροφών, της φυτοϋγείας, της βιολογικής γεωργίας, και των συστημάτων ποιότητας των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων,

- να βελτιώσει τα συστήματα των επίσημων ελέγχων και γενικά της παρακολούθησης της εφαρμογής της νομοθεσίας σε όλα τα στάδια της αλυσίδας της παραγωγής των τροφίμων και ζωοτροφών, μεταποίησης, διανομής μέχρι την τελική κατανάλωση ούτως ώστε να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της σχετικής Κοινοτικής νομοθεσίας,
- να συνεχίσει να παρέχει εκπαίδευση στους επιθεωρητές όπου απαιτείται,
- να προσφέρει άμεση βοήθεια σε περίπτωση εκτάκτου ανάγκης και σε περίπτωση σοβαρού προβλήματος στην διατροφική αλυσίδα,
- να προσφέρει γνωμάτευση και τεχνική υποστήριξη σε θέματα νομολογίας,
- να διαδραματίσει πρωτοποριακό ρόλο, να ευθυγραμμίσει και να βελτιώσει τα καθεστάτα επιθεωρήσεων, διατηρώντας άριστες σχέσεις με τις επιχειρήσεις και ταυτόχρονα να διατηρήσει την προστασία των καταναλωτών.

2.8 Νομικό καθεστώς των σχεδίων ελέγχου του Τμήματος Γεωργίας

Οι νομοθεσίες που αφορούν τις ζωοτροφές, τα προσθετικά και προμίγματα, τη φυτοϋγεία, τον έλεγχο των βιολογικών προϊόντων, καθώς και των ελέγχων των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων, που προκύπτουν από την εφαρμογή της νομοθεσίας για τα συστήματα ποιότητας είναι πλήρως εναρμονισμένες με το σχετικό Κοινοτικό Κεκτημένο, και όλοι οι έλεγχοι που διαλαμβάνονται στο Τριετές Πρόγραμμα Ελέγχου προνοούνται από τις αντίστοιχες προαναφερθείσες νομοθεσίες.

Οι Νόμοι, οι Κανονισμοί και τα Διατάγματα ετοιμάζονται από λειτουργούς των αρμόδιων Κλάδων και μετά από διαβούλευση με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, προωθούνται για νομοτεχνικό έλεγχο από την αρμόδια αρχή στη Νομική Υπηρεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας. Μετά το σχετικό νομοτεχνικό έλεγχο τα κείμενα επιστρέφονται στο Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, που τα προωθεί δεόντως αιτιολογημένα στο Υπουργικό Συμβούλιο στην περίπτωση των Νόμων και των Κανονισμών για έγκριση και προώθηση στη Βουλή των Αντιπροσώπων για ψήφιση, ενώ τα Διατάγματα προωθούνται στον Υπουργό για έγκριση και υπογραφή. Μετά την ψήφιση των Νόμων και των Κανονισμών από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και την έγκριση των Διαταγμάτων από τον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, οι νομοθεσίες προωθούνται στο Κυβερνητικό Τυπογραφείο για δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Οι Κοινοτικές Αποφάσεις σε θέματα Φυτοϋγείας υιοθετούνται υπό μορφή εγκυκλίων οι οποίες ετοιμάζονται από τον αρμόδιο Κλάδο, εγκρίνονται από την αρμόδια αρχή και κοινοποιούνται σε όλους τους Επιθεωρητές Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου, ενώ στην περίπτωση άλλων νομοθεσιών διευκολύνεται η εφαρμογή τους με την ετοιμασία σχετικών νόμων που παρέχουν στους Επιθεωρητές το δικαίωμα εισόδου σε εγκαταστάσεις, ελέγχου και πρόσβασης κατηγορίας.

Κεφάλαιο 3 – Εθνική Στρατηγική στον Τομέα των Ζωοτροφών**3.1 Εθνική στρατηγική που αφορά τους ελέγχους ζωοτροφών, προμιγμάτων και προσθετικών ζωοτροφών**

Η εθνική στρατηγική των ελέγχων αποσκοπεί στην ασφάλεια των προϊόντων ζωικής προέλευσης καθώς και στην προστασία της υγείας του καταναλωτή. Οι κύριοι εθνικοί στρατηγικοί στόχοι του πολυετούς εθνικού σχεδίου ελέγχου ζωοτροφών είναι πλήρως εναρμονισμένοι με εκείνους που έχουν καθιερωθεί σύμφωνα με τον Κοινοτικό Κανονισμό 882/2004/ΕΚ και είναι οι ακόλουθοι:

- (α) Η διασφάλιση πλήρους, διαφανούς και αποτελεσματικής εφαρμογής στο έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας του Κοινοτικού Κεκτημένου όσον αφορά τις ζωοτροφές και τα προσθετικά των ζωοτροφών, ως αυτό έχει πλήρως μεταφερθεί στο Νόμο περί Ζωοτροφών και Προσθετικών των Ζωοτροφών (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Χρήσεως) του 1993 έως το 2007.
- (β) Η διασφάλιση ότι όλα τα συστήματα επίσημων ελέγχων και επιτήρησης, καλύπτουν όλα τα στάδια της εισαγωγής, παραγωγής, της επεξεργασίας, κυκλοφορίας, διανομής και χρήσης των ζωοτροφών, προσθετικών και προμιγμάτων.
- (γ) Η διασφάλιση, μέσω εσωτερικού ελέγχου, της αποτελεσματικής εφαρμογής των επίσημων ελέγχων για την επαλήθευση της συμμόρφωσης με τους κανόνες υγιεινής και ασφάλειας των ζωοτροφών.
- (δ) Η διασφάλιση της υγείας και παραγωγικότητας των ζώων χωρίς επιβολή περιττών επιβαρύνσεων σε εκείνους που υποβάλλονται σε αυτούς τους ελέγχους.
- (ε) Η διασφάλιση της ιχνηλασιμότητας σε όλα τα στάδια της παραγωγικής αλυσίδας.

Οι ειδικότεροι στόχοι της προαναφερθείσας εθνικής στρατηγικής είναι:

- (α) Η μείωση του κινδύνου μόλυνσης των ζωοτροφών με τον έλεγχο των ανεπιθύμητων ουσιών και των απαγορευμένων προσθετικών για καλύτερη προστασία των ζώων και των καταναλωτών
- (β) Ο έλεγχος της ορθής χρήσης των προσθετικών
- (γ) Η προστασία του κοινού από ζωοτροφές με νοθείες, επιμολύνσεις, απάτες και ελλειψείς/ παραπλανητικές σημάνσεις.
- (δ) Ο έλεγχος των ανεπιθύμητων ουσιών και των απαγορευμένων προσθετικών για καλύτερη προστασία των ζώων και των καταναλωτών.
- (ε) Ο έλεγχος προϊόντων που εισάγονται στη Δημοκρατία από τρίτες χώρες.

- (στ) Ο έλεγχος της χρήσης γενετικά τροποποιημένων οργανισμών (γ.τ.ο.) ή προϊόντων που παράγονται από αυτούς στη διατροφή των ζώων.
- (ζ) Ο μικροβιολογικός έλεγχος των ζωοτροφών.

Στόχος των διενεργούμενων, βάση ανάλυσης κινδύνου ελέγχων, είναι η προτασία της δημόσια υγείας, της υγείας των ζώων και του περιβάλλοντος, χωρίς περιττά έξοδα σε εκείνους που υποβάλλονται σε αυτούς τους ελέγχους. Ο στόχος αυτός επιτυγχάνεται μέσα από τη στενή συνεργασία και αλληλοενημέρωση με διάφορες αρμόδιες κυβερνητικές υπηρεσίες π.χ. Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, Υγειονομικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας, Γενικό Χημείο του Κράτους, Τελωνειακές Αρχές, Αρχή Λιμένων Κύπρου, Γενική Εισαγγελία καθώς και σε συνεργασία με επαγγελματικούς οργανισμούς (Παγκύπριο Σύνδεσμο Βιομηχάνων και Εισαγωγέων Ζωοτροφών, Προσθετικών και Πρώτων Υλών Ζωοτροφών) και με την Υπηρεσία Προστασίας του Καταναλωτή.

Πρέπει, επίσης, να σημειωθεί ότι στην εθνική στρατηγική περιλαμβάνονται:

- (α) Η ετοιμασία Κώδικα Καλής Πρακτικής στην εφαρμογή της νομοθεσίας όσο και των εσωτερικών ελέγχων (audit controls),
- (β) η παροχή καθοδήγησης, τεχνικών συμβουλών και εκπαίδευσης στους κοινωνικούς εταίρους (stake holders), ιδιαίτερα στους κτηνοτρόφους και στους εισαγωγείς, παρασκευαστές και εμπόρους ζωοτροφών,
- (γ) η δημοσιοποίηση πληροφοριών για τα αποτελέσματα εφαρμογής της νομοθεσίας, περιλαμβανομένης και της διερεύνησης παραπόνων των καταναλωτών για προβληματικές ζωοτροφές.

Στην επίτευξη των στόχων αυτών, ακολουθούνται οι αρχές της αναλογικότητας (λαμβάνοντας υπόψη τον κίνδυνο ζημιάς που προκαλείται από τη μη συμμόρφωση), υπευθυνότητας, συνέπειας, διαφάνειας (βοηθώντας εκείνους που ελέγχονται για να καταλάβουν τι απαιτείται από αυτούς και τι μπορούν να αναμένουν από το Τμήμα Γεωργίας) και στοχοθέτησης (προτεραιότητα και κατεύθυνση δραστηριοτήτων με επικέντρωση σε υψηλού κινδύνου δραστηριότητες). Επιπλέον επιδιώκεται η απλούστευση των διαδικασιών.

3.2 Νομοθετική βάση για τη διοργάνωση των επίσημων ελέγχων

Η νομική βάση για διοργάνωση των επίσημων ελέγχων είναι οι Κοινοτικοί Κανονισμοί και οι σχετικές Κοινοτικές Οδηγίες. Οι τελευταίες έχουν μεταφερθεί:

- (1) στο βασικό νόμο περί Ζωοτροφών και Προσθετικών των Ζωοτροφών (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Χρήσεως) 13(I) του 1993, στους Τροποποιητικούς Νόμους 34 (I) του 2001, 53(I) του 2002, 19 (I) του 2004, 125 (I) του 2004 του 33(I) του 2006 και 30(I) του 2007,
- (2) στους εθνικούς Κανονισμούς 131/2001, 518/2004, 124/2006 και 458/2010 καθώς και
- (3) στα Υπουργικά Διατάγματα 246/2002, 357/2004, 49/2005, 118/2005, 107/2006, 312/2006, 332/2007, 245/2008, 41/2009, 199/2009, 19/2010, 162/2010 και 366/2010.

Η νομοθεσία για τις Ζωοτροφές και τα Προσθετικά των Ζωοτροφών ρυθμίζει θέματα που αφορούν την εισαγωγή, παρασκευή, συσκευασία, σήμανση, εμπορία και χρήση όλων των ζωοτροφών, αυτούσιων προσθετικών και προμιγμάτων (εκτός των φαρμακούχων ζωοτροφών που ελέγχονται από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες), καθώς επίσης και την εγγραφή και έγκριση εγκαταστάσεων και ενδιάμεσων. Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες είναι, επίσης, αρμόδιες για τη νομοθεσία ελέγχου της παρουσίας ζωικών πρωτεϊνών στις ζωοτροφές με βάση τον Κανονισμό ΕΚ 999/2001 και των σχετικών τροποποιήσεων.

Ο νόμος που αφορά τις Ζωοτροφές περιλαμβάνει τις διατάξεις για την υγιεινή των ζωοτροφών, την παραγωγή σύνθετων ζωοτροφών, τις πρώτες ύλες ζωοτροφών, τα προσθετικά, τη σήμανση και την ιχνηλασιμότητα των ζωοτροφών, τις γενετικά τροποποιημένες ζωοτροφές, τις ανεπιθύμητες ουσίες, στα προσθετικά τα προμείγματα και τις εισαγόμενες ζωοτροφές. Καλύπτει επίσης και τις ζωοτροφές που προορίζονται για ζώα συντροφιάς περιλαμβανομένων και των αλόγων καθώς και τις ζωοτροφές για ειδικό διατροφικό σκοπό.

Οι τελευταίες τροποποιήσεις της νομοθεσίας απαιτούν αυστηρότερες ποινές και διοικητικά πρόστιμα για παραβάσεις στη λειτουργία των εγκαταστάσεων. Προβλέπονται επίσης διευριμένες εξουσίες που απαιτούνται από την αρμόδια αρχή για να υλοποιήσει τα καθήκοντά της στον έλεγχο και την επαλήθευση της συμμόρφωσης των επιχειρήσεων προς τις απαιτήσεις αυτές. Γενικά, αυτό περιλαμβάνει την είσοδο στις εγκαταστάσεις, την εξουσία επιθεώρησης και λήψης αντίγραφου των τηρούμενων αρχείων, καθώς και τη λήψη δειγμάτων. Περιλαμβάνει επίσης την δυνατότητα του Επιθεωρητή για επαναποστολή ή την καταστροφή εισαγόμενης ζωοτροφής καθώς και οδηγίες για δέσμευση υλικού, καταστροφή υλικού ή εφαρμογή διορθωτικών μέτρων.

Το Τμήμα Γεωργίας παρακολουθεί στενά οποιοσδήποτε αλλαγές της Κοινοτικής Νομοθεσίας σχετικά με τις ζωοτροφές και τα προσθετικά των ζωοτροφών μεταφέροντας τις Οδηγίες στην Εθνική Νομοθεσία ενώ παράλληλα διευκολύνει με κατάλληλες νομοθετικές ρυθμίσεις την εφαρμογή των Κοινοτικών Κανονισμών.

3.3 Διαφάνεια και εμπιστευτικότητα

Ο Κλάδος Ελέγχου Ζωοτροφών σύμφωνα και με το άρθρο 7 του Κανονισμού 882/2004/ΕΚ, και το άρθρο 10 του 178/2002/ΕΚ ενημερώνει το κοινό σε θέματα που αφορούν τους ελέγχους, την ασφάλεια των ζωοτροφών καθώς και για διάφορα έκτακτα θέματα όπως αυτά που προέκυψαν στο παρελθόν με τις αφλατοξίνες και την σαλμονέλα στις ζωοτροφές. Η ενημέρωση του κοινού για τα θέματα αυτά γίνεται από την ιστοσελίδα του Τμήματος Γεωργίας στο www.moa.gov.cy/da (Κλάδος Ελέγχου Ζωοτροφών).

Διάφορα άρθρα δημοσιεύονται και προβάλλονται από την τηλεόραση, το ραδιόφωνο, τα περιοδικά και εφημερίδες καθώς και σε άλλες έντυπες μορφές ή ηλεκτρονικά μέσα. Το έργο της Αρμόδιας Αρχής για τις Ζωοτροφές παρουσιάζεται κατά την διάρκεια της αγροτικής έκθεσης που διοργανώνεται κάθε 2 χρόνια. Τέλος η έκθεση του Γενικού Ελεγκτή του κράτους που αφορά τον Τομέα ζωοτροφών δημοσιεύεται στο διαδίκτυο.

Κεφάλαιο 4 – Σώμα Ελέγχου στον Τομέα των Ζωοτροφών

4.1 Σώμα ελέγχου

Το Οργανόγραμμα δείχνει την οργάνωση και δομή του σώματος ελέγχου, το οποίο αποτελείται βασικά από έξι πλήρως απασχολούμενους Επιθεωρητές Ζωοτροφών, εκ των οποίων οι πέντε είναι στα Κεντρικά

Γραφεία στη Λευκωσία. Οι επιθεωρητές αυτοί εκτελούν επιθεωρήσεις σ' όλη την Κύπρο και εξυπηρετούν τα σημεία εισόδου στο λιμάνι Λάρνακας και το αεροδρόμιο Λάρνακας. Ο πέμπτος πλήρως απασχολούμενος Επιθεωρητής είναι τοποθετημένος στο λιμάνι Λεμεσού και επιθεωρεί επίσης τις εισαγωγές στο λιμάνι Βασιλικού. Στο σώμα ελέγχου απασχολείται επίσης πλήρως ένας Τεχνικός (Γεωργικός Επιθεωρητής) που προσφέρει βοηθητική εργασία (Τήρηση μητρώων, κράτηση στοιχείων κλπ.)

Πέραν των πλήρως απασχολούμενων Επιθεωρητών υπάρχουν ακόμη 15 μερικώς απασχολούμενοι Επιθεωρητές για τις υπόλοιπες Επαρχίες του Νησιού που χρησιμοποιούνται για περιπτώσεις εκτάκτου ανάγκης οι οποτεδήποτε χρειαστεί.

4.1 Συνεργασία με άλλες Υπηρεσίες/Τμήματα/Εργαστήρια

4.2.1 Συνεργασία με άλλες Υπηρεσίες/Τμήματα

Για την αποτελεσματικότερη και πληρέστερη εφαρμογή του Νόμου περί Ζωοτροφών, το Τμήμα Γεωργίας συνεργάζεται στενά με τις ακόλουθες πέντε υπηρεσίες:

- Κτηνιατρικές Υπηρεσίες: Με το Τμήμα αυτό υπάρχει καθημερινή συνεργασία όπου ανταλλάσσονται αμφίδρομα πληροφορίες σχετικά με προβλήματα που εντοπίζονται στις ζωοτροφές, στα ζώα και στα τρόφιμα ζωικής προέλευσης. Οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες λόγω της άμεσης επαφής τους με τους ελέγχους που ασκούν στους ζωικούς πληθυσμούς και τα προϊόντα ζωικής προέλευσης, πληροφορούν αμέσως το Τμήμα Γεωργίας όταν διαπιστώσουν προβλήματα με κατάλοιπα από φάρμακα ή ανεπιθύμητες ουσίες ή λανθασμένη χρήση προσθετικών ή νοθείες ζωοτροφών. Σαν αποτέλεσμα της στενής και άμεσης συνεργασίας στο παρελθόν προλήφθηκαν προβλήματα σε ζωοτροφές. Πέραν τούτου, οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες προβαίνουν στο μικροβιολογικό έλεγχο δειγμάτων ζωοτροφών που το Τμήμα Γεωργίας αποστέλλει σ' αυτές. Το Τμήμα Γεωργίας με την σειρά του ενημερώνει τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες για περιπτώσεις ζωοτροφών στις οποίες ανιχνεύθηκαν κατάλοιπα φαρμάκων, ανεπιθύμητες ουσίες ή μικροβιολογικοί επιμολυντές έστω και εάν αυτοί βρίσκονται σε επίπεδα κατώτερα του μέγιστου επιτρεπτού.
- Γενικό Χημείο του Υπουργείου Υγείας: Το Γενικό Χημείο διενεργεί αναλύσεις σε τρόφιμα. Εάν κατά τους ελέγχους αυτούς διαπιστωθεί κάποιο πρόβλημα που πιθανόν να προέρχεται από την χρήση κακής ποιότητας ζωοτροφών, τότε πληροφορεί άμεσα το Τμήμα Γεωργίας αν κάποιο προσθετικό ή ανεπιθύμητη ουσία βρέθηκε σε επίπεδα πέραν των επιτρεπόμενων.
- Υγειονομικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας: έχουν οριστεί ως το Εθνικό Σημείο Επαφής για το RASFF στην Κύπρο. Πληροφορούν άμεσα το Τμήμα Γεωργίας όταν υπάρχει επίσημη ειδοποίηση από την Ε.Ε. για μολυσμένες ή επικίνδυνες ζωοτροφές, προμίγματα ή προσθετικά. Στις περιπτώσεις αυτές, το Τμήμα Γεωργίας λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα για να αποτρέψει την εισαγωγή, κυκλοφορία και χρήση των υλικών αυτών. Οι Υγειονομικές Υπηρεσίες ενημερώνουν επίσης το Τμήμα Γεωργίας για τυχόν πληροφορίες για ακατάλληλες ζωοτροφές που μπορεί να εντοπίσουν κατά τη διάρκεια επιθεώρησης των τροφίμων, ιδιαίτερα ζωικής προέλευσης. Οι Υγειονομικές Υπηρεσίες συνεργάζονται επίσης με το Τμήμα Γεωργίας στην ανάκληση ακατάλληλων τροφίμων που παράχθηκαν από ακατάλληλες ζωοτροφές.
- Γενική Εισαγγελία της Δημοκρατίας (Νομική Υπηρεσία): αποστέλλονται οι καταγγελίες που ετοιμάζουν οι Επιθεωρητές όταν διαπιστώνεται παράβαση της νομοθεσίας, για προώθηση στο δικαστήριο.
- Αρχηγείο Αστυνομίας Κύπρου: για περιπτώσεις πέραν από τη δικαιοδοσία των επιθεωρητών.

4.2.2 Το Εργαστήριο Ζωοτροφών και η συνεργασία με χημικά εργαστήρια

Το Εργαστήριο Ελέγχου Ποιότητας Ζωοτροφών του Τμήματος Γεωργίας έχει οριστεί από τον Νόμο περί Ζωοτροφών ως το αρμόδιο εργαστήριο για σκοπούς της χημικής ανάλυσης των δειγμάτων των ζωοτροφών και προσθετικών που λαμβάνονται από τους επιθεωρητές κατά τη διάρκεια άσκησης των καθηκόντων τους στα πλαίσια των επίσημων ελέγχων σε σημεία εισόδου, αποθήκες, μύλους ζωοτροφών, καταστήματα, κτηνοτροφικές μονάδες κτλ.

Το εργαστήριο αυτό είναι διαπιστευμένο και πλήρως εξοπλισμένο για τη διεκπεραίωση όλων των ειδών αναλύσεων εκτός του μικροβιολογικού ελέγχου, του ελέγχου ενζύμων, μικροοργανισμών, Γ.Τ.Ο. , διοξινών και παρόμοιων με διοξίνες ουσιών. Οι μέθοδοι ανάλυσης που ακολουθούνται είναι οι επίσημοι μέθοδοι που ακολουθεί η Ε.Ε. Σημειώνεται ότι δείγματα για ανίχνευση/ προσδιορισμό Γ.Τ.Ο. και για διαπίστωση τυχόν παρουσίας διοξινών και παρόμοιων με διοξίνες ουσιών, αποστέλλονται σε διαπιστευμένα εργαστήρια στο εξωτερικό.

Το εργαστήριο ζωοτροφών του Κλάδου Εργαστηριακών Αναλύσεων στελεχώνεται από προσοντούχο, κατάλληλα εκπαιδευμένο και έμπειρο προσωπικό. Στο εργαστήριο αυτό απασχολούνται δύο χημικοί και δύο τεχνικοί, πτυχιούχοι χημικοί, που έχουν την ευθύνη για τη διενέργεια του ελέγχου ποιότητας των ζωοτροφών και όλων σχεδόν των προσθετικών των ζωοτροφών. Μετά από κάθε ανάλυση ο Γεωργικός Χημικός εκδίδει Πιστοποιητικό Ανάλυσης και το διαβιβάζει στον Επιθεωρητή που πήρε το δείγμα.

Στους χημικούς προσδιορισμούς που διεξάγονται στο εργαστήριο του Κλάδου Εργαστηριακών Αναλύσεων περιλαμβάνονται:

- θρεπτικά συστατικά,
- προσθετικά των ζωοτροφών,
- ανεπιθύμητες ουσίες,

Σε περίπτωση καταγγελίας, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την ανάλυση του τρίτου μέρους του δείγματος το οποίο φυλάσσεται σε ασφαλισμένη αποθήκη.

Τα Εργαστήρια με τα οποία το Τμήμα Γεωργίας συνεργάζεται και θα συνεχίσει να συνεργάζεται για την αποτελεσματική εφαρμογή του Νόμου είναι:

- Το διαπιστευμένο κατά EN ISO 17025 Γερμανικό Εργαστήριο Eurofins ÖKOMETRIC GmbH για προσδιορισμό διοξινών, παρόμοιων με τις διοξίνες PCBs, ανεπιθύμητων ουσιών και γενετικά τροποποιημένων οργανισμών.
- Το Εργαστήριο του Ελέγχου Σπόρων του Τμήματος Γεωργίας για τον προσδιορισμό της βοτανικής καθαρότητας των πρώτων υλών (κυρίως σιτηρών), καθώς και την ταυτοποίηση τοξικών σπόρων.
- Το διαπιστευμένο κατά EN ISO 17025 Εργαστήριο Υπολειμμάτων Γεωργικών Φαρμάκων του Τμήματος Γεωργίας, για τον προσδιορισμό υπολειμμάτων γεωργικών Φαρμάκων.
- Το διαπιστευμένο κατά EN ISO 17025 Εργαστήριο του Τμήματος Κτηνιατρικών Υπηρεσιών για το μικροβιολογικό έλεγχο των ζωοτροφών.

4.3 Ροή οδηγιών στον τομέα των ζωοτροφών

➤ Πρώτος Λειτουργός Γεωργίας

Επιβλέπει το σχεδιασμό, την εποπτεία και το συντονισμό της εφαρμογής της νομοθεσίας περί ζωοτροφών που περιλαμβάνει το σχεδιασμό του ετήσιου προγράμματος επιθεώρησης. Εξετάζει επίσης τις παραβάσεις της νομοθεσίας, εγκρίνει/ καθορίζει εκπαιδευτικά προγράμματα για τους εμπλεκόμενους στον τομέα παρασκευής, χρήσης και εμπορίας των ζωοτροφών και σε συνεργασία με τους Επιθεωρητές Ζωοτροφών προετοιμάζει τις διάφορες εκθέσεις. Παράλληλα είναι υπεύθυνος για την επίλυση των προβλημάτων που παρουσιάζονται στους Επιθεωρητές κατά την εφαρμογή της νομοθεσίας και γενικά ασκεί διοικητικό ρόλο.

➤ Αν. Προϊσταμένη Κλάδου Ελέγχου Ζωοτροφών

Ενημερώνει και συντονίζει τους Επιθεωρητές Ζωοτροφών για τους επικείμενους ελέγχους καθώς και για τις αρμοδιότητες και υποχρεώσεις του κλάδου. Ενημερώνει και λαμβάνει οδηγίες από τον Πρώτο Λειτουργό Γεωργίας για θέματα που άπτονται των αρμοδιοτήτων και υποχρεώσεων του Κλάδου .

➤ Γεωργικός Χημικός

Λαμβάνει οδηγίες από τον Πρώτο Λειτουργό Γεωργίας για να διασφαλίζει όπως οι ιδιαίτερες απαιτήσεις κάθε αναλυτικής μεθόδου που πρόκειται να ακολουθηθεί για την ανάλυση των ζωοτροφών, είναι πλήρως κατανοητές και εφαρμόζονται με ακρίβεια από το προσωπικό που εργάζεται στο χημείο. Παράλληλα επιτηρεί όλες τις δραστηριότητες που πραγματοποιούνται κατά την επεξεργασία και ανάλυση των δειγμάτων και προωθεί τα αποτελέσματα των αναλύσεων στους Επιθεωρητές. Επιπλέον είναι υπεύθυνος όπως όλες οι διαδικασίες που ακολουθούνται στο εργαστήριο είναι σύμφωνες με τις πρόνοιες της νομοθεσίας. Στις αρμοδιότητες του Γεωργικού Χημικού υπάγεται επίσης η επίλυση τεχνικών προβλημάτων που δύναται να παρουσιαστούν στον εξοπλισμό του εργαστηρίου ώστε να διασφαλίζεται η αξιοπιστία των αναλύσεων και να διατηρείται αμετάβλητη η φυσική κατάσταση των δειγμάτων.

➤ Επιθεωρητές Ζωοτροφών

Οι Επιθεωρητές Ζωοτροφών εφαρμόζουν το μηνιαίο πρόγραμμα επιθεωρήσεων και ακολουθούν τις οδηγίες της Διεύθυνσης που διαβιβάζονται μέσω της Αν. Προϊσταμένης του Κλάδου Ελέγχου Ζωοτροφών. Το μηνιαίο πρόγραμμα εργασίας ετοιμάζεται από την Αν. Προϊσταμένη του Κλάδου και εγκρίνεται από τη Διευθύντρια του Τμήματος. Το πρόγραμμα αυτό περιλαμβάνει κυρίως τις επιθεωρήσεις και δειγματοληψίες και καταρτίζεται στο τέλος του προηγούμενου μήνα με βάση το Επίσημο Ετήσιο Πρόγραμμα Επιθεωρήσεων και λαμβάνοντας υπόψη έκτακτες επιθεωρήσεις και άλλες πληροφορίες/ καταγγελίες και υποχρεώσεις του Κλάδου. Για σκοπούς διαφάνειας και αντικειμενικότητας, οι επιθεωρήσεις γίνονται συνήθως από δύο Επιθεωρητές. Όταν διαπιστωθεί οποιαδήποτε σοβαρή παράβαση του Νόμου που αφορά θέματα ασφάλειας των ζωοτροφών, υποχρεούνται να ενημερώσουν άμεσα την Αν. Προϊσταμένη του Κλάδου, που με τη σειρά της το αναφέρει στη Διευθύντρια του Τμήματος. Οι Επιθεωρητές Ζωοτροφών κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους είναι ανεξάρτητοι, αμερόληπτοι και απαλλαγμένοι από οποιαδήποτε συμφέροντα στην πραγματοποίηση των καθηκόντων τους. Για την εξασφάλιση καλύτερης οργάνωσης και τον πλήρη συντονισμό των διαδικασιών σχετικά με την εφαρμογή του Νόμου περί Ζωοτροφών, ο Πρώτος

Λειτουργός Γεωργίας, επιτηρεί το σύνολο των δραστηριοτήτων του Κλάδου Ελέγχου Ζωοτροφών. Παράλληλα, η Αν. Προϊσταμένη του Κλάδου Ελέγχου Ζωοτροφών επιβλέπει καθημερινά την εργασία των Επιθεωρητών και προβαίνει σε εβδομαδιαίες συσκέψεις μαζί τους για σκοπούς επίλυσης προβλημάτων και καλύτερης οργάνωσης των εργασιών της εβδομάδας που ακολουθεί.

4.4 Προσόντα προσωπικού

Όλοι οι Επιθεωρητές είναι υποχρεωμένοι να κατέχουν δίπλωμα στη Γεωπονία ή Ζωική παραγωγή ή άλλο συναφή κλάδο (π.χ. Διατροφή Ζώων).

4.5 Καθήκοντα των Επιθεωρητών

Οι Επιθεωρητές Ζωοτροφών είναι επιφορτισμένοι με την πλήρη, έγκαιρη και αποτελεσματική εφαρμογή του Νόμου περί Ζωοτροφών και Προσθετικών των Ζωοτροφών. Έχουν καθήκον να ελέγχουν τη φύση, σύσταση, ποιότητα, σήμανση, συσκευασία και χρήση όλων των ζωοτροφών, προσθετικών και προμιγμάτων που εισάγονται από τρίτες χώρες, διακινούνται από ή προς την Κοινότητα ή παρασκευάζονται εγχώρια. Στα πλαίσια αυτά διενεργούν ελέγχους εγγράφων, ελέγχους αντιστοιχίας μεταξύ εγγράφων και υλικών όλων των ειδών ζωοτροφών, προμιγμάτων και προσθετικών ουσιών βάσει αφενός καθοριζόμενου προγράμματος ελέγχων που ετοιμάζεται από την Αν. Προϊσταμένη του Κλάδου και εγκρίνεται από τη Διευθύντρια του Τμήματος και αφετέρου έκτακτων πληροφοριών και παραπόνων των κτηνοτρόφων, καταναλωτών και άλλων εμπλεκόμενων. Οι έλεγχοι των υλικών αυτών γίνονται στην εισαγωγή, στον τόπο προορισμού για τα κοινοτικά υλικά, κατά την έκθεση προς πώληση, την πώληση, μεταφορά, παρασκευή, αποθήκευση, κυκλοφορία και χρήση. Οι Επιθεωρητές έχουν επίσης δικαίωμα εισόδου και ελέγχου υλικών που βρίσκονται σε κτιριακές εγκαταστάσεις που δεν χρησιμοποιούνται αποκλειστικά ως κατοικίες όταν έχουν εύλογες υποψίες ότι υπάρχουν υλικά προοριζόμενα προς πώληση ή που έχουν αγοραστεί ή παρασκευαστεί για ίδια χρήση τα οποία δεν είναι σύμφωνα με το Νόμο. Σε περίπτωση διαπίστωσης παράβασης του Νόμου, οι Επιθεωρητές προχωρούν σε διορθωτικές ενέργειες και καταγγελία των υπευθύνων.

Στις αρμοδιότητες των Επιθεωρητών εμπίπτει επίσης ο έλεγχος της ορθής χρήσης των προσθετικών και ζωοτροφών από τις κτηνοτροφικές μονάδες. Οι έλεγχοι αυτοί αποσκοπούν για να διαπιστωθεί τυχόν συγκέντρωση ανεπιθύμητων ουσιών ή προσθετικών πέραν του μέγιστου επιτρεπτού ορίου, τυχόν παρουσία απαγορευμένων προσθετικών καθώς και η ορθή χρήση των προσθετικών, δηλ. η δοσολογία του προσθετικού ανάλογα με το είδος και την κατηγορία του ζώου.

Οι Επιθεωρητές Ζωοτροφών ελέγχουν επίσης εάν τηρούνται οι προϋποθέσεις που απαιτούνται για την εγγραφή ή έγκριση εγκαταστάσεων ή ενδιάμεσων όσον αφορά τις κτιριακές εγκαταστάσεις, τον εξοπλισμό, τα κρίσιμα σημεία παραγωγής, τον ποιοτικό έλεγχο, το προσωπικό, την τήρηση αρχείων για την προμήθεια, χρήση και διάθεση των υλικών (για διασφάλιση της ιχνηλασιμότητας), την ύπαρξη αποθηκευτικών χώρων κλπ. και σε περίπτωση που δεν ικανοποιούνται οι πρόνοιες του Νόμου, προβαίνουν σε διορθωτικές ενέργειες ή καταγγέλλουν, ανάλογα με την περίπτωση.

Ως προαναφέρθηκε, κάθε Επιθεωρητής προβαίνει σε επιθεωρήσεις με βάση το μηνιαίο πρόγραμμα επιθεωρήσεων, το οποίο αποτελεί μέρος του ετήσιου προγράμματος επιθεώρησης. Παράλληλα, διενεργούνται επιθεωρήσεις σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, όταν τούτο ζητηθεί από οποιοδήποτε αγοραστή ζωοτροφών, προσθετικών των ζωοτροφών ή προμιγμάτων, ή μετά από πληροφορίες που ενδέχεται να κοινοποιηθούν μέσω του συστήματος RASFF (Σύστημα Έγκαιρης Προειδοποίησης για

Τρόφιμα και Ζωοτροφές). Πληροφορίες μπορούν να φθάσουν και από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, το Υπουργείο Υγείας ή οποιαδήποτε άλλη πηγή.

Σύμφωνα με το μηνιαίο πρόγραμμα επιθεωρήσεων, οι Επιθεωρητές στην Κεντρική Υπηρεσία, επιτελούν όλα τα είδη ελέγχων συμπεριλαμβανομένου του φυσικού ελέγχου όλων των υλικών (κοινοτικών και τρίτων χωρών) καθώς και ελέγχων για την εγγραφή ή έγκριση εγκαταστάσεων ή ενδιάμεσων. Ο Επιθεωρητής στο Σημείο Εισόδου Λεμεσού είναι υπεύθυνος, κυρίως, για τον έλεγχο των εισαγωγών από τρίτες χώρες καθώς και για δειγματοληπτικό έλεγχο σε υλικά που διακινούνται από χώρες της Ε.Ε.. Ο έλεγχος αυτός περιλαμβάνει έλεγχο εγγράφων, έλεγχο αντιστοιχίας και φυσικό έλεγχο (περιλαμβανομένων και δειγματοληψιών) των υλικών που εισέρχονται στην Κύπρο. Σε συνεργασία με τους έμπορους ζωοτροφών λαμβάνονται καθημερινά πληροφορίες για την άφιξη ζωοτροφών από την Κοινότητα και προγραμματίζονται, με βάση την ανάλυση επικινδυνότητας, οι έλεγχοι στα σημεία προορισμού που επιτελούνται συνήθως από τους Επιθεωρητές της κεντρικής υπηρεσίας.

Όλα τα δείγματα που λαμβάνονται από τους Επιθεωρητές της Κεντρικής Υπηρεσίας ή της Περιφέρειας, με τη συνοδεία των σχετικών εντύπων, προωθούνται αμέσως στο Γεωργικό Χημικό.

Για αποτελεσματικότερη επίβλεψη των ενεργειών τους, οι Επιθεωρητές υποχρεούνται στις αρχές κάθε μήνα να υποβάλλουν στη Διευθύντρια του Τμήματος Γεωργίας έκθεση για τον προηγούμενο μήνα σχετικά με το είδος και τα αποτελέσματα των διεξαχθέντων ελέγχων καθώς και για τα ληφθέντα μέτρα. Επίσης, στο τέλος κάθε χρόνου, ετοιμάζουν έκθεση πεπραγμένων για ολόκληρο το χρόνο η οποία αξιολογείται σε σχέση με το Επίσημο Ετήσιο Πρόγραμμα Επιθεωρήσεων.

Οι Επιθεωρητές εκπροσωπούν, επίσης, τη χώρα στα διάφορα Όργανα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις ζωοτροφές και τα προσθετικά, όπως στη Μόνιμη Επιτροπή για τη Διατροφή των Ζώων, τις διάφορες Ομάδες Εργασίας και τις Ομάδες Εμπειρογνομόνων.

4.6 Εκπαίδευση προσωπικού

Βάσει οδηγιών της Διευθύντριας του Τμήματος Γεωργίας και ύστερα από εισηγήσεις εκ μέρους της Αν. Προϊσταμένης του Κλάδου, κάθε χρόνο καθορίζονται οι ανάγκες εκπαίδευσης των Επιθεωρητών με βάση τα προβλήματα και αδυναμίες που είχαν διαρκούντος του έτους καθώς και τη θέση σε ισχύ νέων νομοθεσιών. Έτσι, ο κάθε επιθεωρητής είναι υποχρεωμένος να λαμβάνει σχετική και δομημένη κατάρτιση μέσα στον τομέα ευθύνης του σε τρέχουσα βάση που καλύπτει τη νέα νομοθεσία και τη διαδικαστική και τεχνολογική ανάπτυξη. Η ελάχιστη κατάρτιση πρέπει να είναι δέκα ώρες ετησίως.

Κάθε χρόνο το Τμήμα Γεωργίας οργανώνει και εκτελεί ένα τεκμηριωμένο επιμορφωτικό πρόγραμμα για τους επιθεωρητές, καταγράφοντας όλες τις λεπτομέρειες της εκπαίδευσης και στο τέλος του χρόνου αξιολογεί τον κάθε επιθεωρητή. Η αξιολόγηση αυτή γίνεται με βάση την ικανότητα τους να ανταποκριθούν στους εσωτερικούς ελέγχους.

Επίσης, οι επιθεωρητές είναι υποχρεωμένοι και απαιτείται να παρακολουθούν διάφορα επιμορφωτικά σεμινάρια που αφορούν και έχουν άμεση σχέση με την υγιεινή και ασφάλεια των ζωοτροφών τόσο σε κρατικό επίπεδο αλλά και σε Κοινοτικό επίπεδο (π.χ D.G.SANCO).

Κεφάλαιο 5 – Οργάνωση και διαχείριση των επίσημων ελέγχων στον τομέα των ζωοτροφών

5.1 Σημεία εισόδου για εισαγωγές από τρίτες χώρες

Στο έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας λειτουργούν τα ακόλουθα Σημεία Ελέγχου Εισόδου για όλες τις ζωοτροφές, προσθετικά των ζωοτροφών και προμίγματα:

- Λιμάνι Λεμεσού
- Λιμάνι Λάρνακας
- Αεροδρόμιο Λάρνακας
- Λιμάνι Βασιλικού

Η είσοδος στην Δημοκρατία των ζωοτροφών, προμιγμάτων και προσθετικών των ζωοτροφών γίνεται κυρίως από τα λιμάνια Λεμεσού και Λάρνακας σε ποσοστό 95% (45% και 50% αντίστοιχα), ενώ το υπόλοιπο 5% εισέρχεται από το λιμάνι Βασιλικού. Αξίζει να σημειωθεί ότι όλη η ποσότητα των προσθετικών, προμιγμάτων συμπληρωματικών ζωοτροφών κ.τ.λ. εισέρχεται στην Κύπρο από το λιμάνι Λεμεσού.

Τα Σημεία Εισόδου στα λιμάνια διαθέτουν αυτόματο μηχανικό δειγματολήπτη για λήψη δειγμάτων από υλικά χύμα σε φορτηγά αυτοκίνητα. Διαθέτουν επίσης αριθμό φορητών δειγματοληπτών για διάφορες χρήσεις, διαιρέτες δειγμάτων, κόσκινα διαφόρων διαμετρημάτων, τηλέφωνα, συσκευές fax και άλλο παρεμφερή γραφειακό εξοπλισμό, ενώ το λιμάνι Λεμεσού διαθέτει επίσης και InfraRed Analyzer για άμεσο προσδιορισμό κάποιων σημαντικών παραμέτρων κυρίως πρώτων υλών ζωοτροφών (εισαγόμενων) πριν τον εκτελωνισμό, προκειμένου ο Επιθεωρητής να έχει μια ένδειξη για την ποιότητα των ύποπτων ζωοτροφών.

5.2 Οργάνωση και διαχείριση των επίσημων ελέγχων

Λόγω του μικρού μεγέθους της χώρας, των πολύ μικρών αποστάσεων των Κεντρικών γραφείων από τα σημεία εισόδου, τους μύλους ζωοτροφών και τις κτηνοτροφικές μονάδες καθώς και του πάρα πολύ καλού οδικού δικτύου ή οργάνωση και διαχείριση των επίσημων ελέγχων γίνεται πάντοτε από το Κέντρο. Η οργάνωση και ο προγραμματισμός των επίσημων ελέγχων σε ετήσια ή πολυετή βάση αποφασίζεται σε από κοινού σύσκεψη του Πρώτου λειτουργού με όλους τους εμπλεκόμενους λειτουργούς. Στη συνέχεια, η Αν. Προϊσταμένη του Κλάδου σε συνεργασία με τους Επιθεωρητές καταρτίζει το μηνιαίο πρόγραμμα επισκέψεων λαμβάνοντας υπόψη το ετήσιο/πολυετές πρόγραμμα, τις τρέχουσες εξελίξεις και τυχόν προβλήματα στον τομέα των ζωοτροφών, με στόχο την καλύτερη δυνατή εφαρμογή της νομοθεσίας και πρόληψη προβλημάτων.

Με βάση την ανάλυση επικινδυνότητας και άλλους παράγοντες προγραμματίζονται επιθεωρήσεις και δειγματοληψίες όλων σχεδόν των ειδών ζωοτροφών, (κοινοτικών, τρίτων χωρών και ντόπιων) που καλύπτουν όχι μόνο το στάδιο της εισαγωγής και άφιξης από την Κοινότητα αλλά και την παρασκευή, έκθεση προς πώληση, πώληση, κυκλοφορία και χρήση. Ελέγχονται, επίσης, οι επιχειρήσεις ζωοτροφών και οι ενδιαμέσοι όσον αφορά όλες τις επιμέρους υποχρεώσεις τους έναντι του Νόμου. Ως θα αναφερθεί στη συνέχεια, ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στους ελέγχους των εισαγωγών από τρίτες χώρες, στις επιτόπια παραγόμενες σύνθετες ζωοτροφές και στη χρήση των ζωοτροφών (με ανεπιθύμητες ουσίες) και προσθετικών από τις κτηνοτροφικές μονάδες.

Κατά τον καταρτισμό του Πολυετούς Εθνικού Προγράμματος Ελέγχου, Ζωοτροφών λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα κριτήρια:

- Ο όγκος της ετήσιας χρήσης των διαφόρων ειδών υλικών και η σημασία και συνεισφορά του καθενός στον τομέα της κτηνοτροφίας.
- Η χώρα προέλευσης των υλικών. Τα υλικά που προέρχονται από τρίτες χώρες (ιδιαίτερα τα υλικά από Κίνα και Ινδία) υπόκεινται σε αυξημένους ελέγχους.
- Η ανάλυση κινδύνου με βάση προηγούμενες παραβάσεις της νομοθεσίας. Οι έλεγχοι είναι πιο εντατικοί για υλικά από συγκεκριμένες χώρες ή εγκαταστάσεις ή που εισάγονται ή διακινούνται από συγκεκριμένους διανομείς που στο παρελθόν είχαν παρουσιάσει προβλήματα με υλικά που ήταν επιμολυσμένα με ανεπιθύμητες ουσίες (βαρέα μέταλλα και μυκοτοξίνες), μη επιτρεπόμενες αντιμικροβιακές ουσίες, παρουσία κτηνιατρικών φαρμάκων και προβλήματα στην ποιότητα και τη συγκέντρωση θρεπτικών συστατικών. Οι πληροφορίες για τα υλικά αυτά στηρίζονται στα αποτελέσματα του ετήσιου προγράμματος επιθεώρησης των προηγούμενων χρόνων και στις ανακοινώσεις μέσω του Συστήματος Έγκαιρης Προειδοποίησης για Τρόφιμα και Ζωοτροφές.

5.3 Έλεγχοι εισαγωγών από τρίτες χώρες και αφίξεων από την Ευρωπαϊκή Ένωση – Έλεγχοι ντόπιων υλικών

Η Κύπρος παρουσιάζει την ιδιαιτερότητα να καλύπτει πέραν του 80% των αναγκών της σε πρώτες ύλες και το 100% των αναγκών της σε προσθετικά, μέσω αφίξεων από την Κοινότητα και εισαγωγών από τρίτες χώρες, ενώ αρκετές είναι και οι αφίξεις συμπληρωματικών ζωοτροφών. Από τα αφιχθέντα υλικά ποσοστό γύρω στο 30% προέρχεται από τρίτες χώρες. Συνεπώς οι έλεγχοι των εισαγόμενων αλλά και των Κοινοτικών υλικών αποκτούν ιδιαίτερη σημασία.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στα εισαγόμενα υλικά των οποίων για να επιτραπεί η είσοδος στη χώρα πρέπει οι εισαγωγείς να υποβάλουν εκ των προτέρων στην Αρμόδια Αρχή όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για να εξασφαλίσουν έγκριση εισαγωγής υλικών. Τα στοιχεία που πρέπει να υποβάλουν είναι:

- το όνομα του υλικού σύμφωνα με τις πρόνοιες του νόμου,
- το καθαρό βάρος του υλικού,
- το είδος της συσκευασίας του υλικού (σε κιβώτια, σάκους, εμπορευματοκιβώτια) και το καθαρό βάρος κάθε περιέκτη,
- το όνομα του αποστολέα ή του εξαγωγέα,
- τη χώρα προέλευσης,
- το όνομα του αντιπροσώπου στην Ε.Ε και την πλήρη διεύθυνση του,
- τα συστατικά της ζωοτροφής (όταν είναι σύνθετη) με την εκατοστιαία κατά βάρος περιεκτικότητα σε πρώτες ύλες,

- τα συνοδευτικά έγγραφα (τιμολόγιο, πιστοποιητικό ανάλυσης και σήμανση που πρόκειται να συνοδεύει κάθε υλικό), και
- την ημερομηνία και το σημείο εισόδου του υλικού στην Δημοκρατία.

Όλα αυτά τα στοιχεία βοηθούν, σε συνδυασμό με την αποκτηθείσα πείρα και τους ελέγχους στα Σημεία Εισόδου, στον καταρτισμό των Προγραμμάτων Ελέγχων. Σε περιπτώσεις υλικών με μεγάλη επικινδυνότητα ασκείται πάντοτε φυσικός έλεγχος.

Όλα τα υλικά από τρίτες χώρες υπόκεινται σε έλεγχο εγγράφων και έλεγχο αντιστοιχίας ενώ ορισμένα υλικά ψηλού κινδύνου, π.χ. πρώτες ύλες ζωοτροφών και προμίγματα από κάποιες χώρες υπόκεινται πάντοτε και σε δειγματοληψία με παράλληλη δέσμευση τους μέχρι περάτωσης των αναλύσεων.

Για τον αποτελεσματικότερο και πληρέστερο έλεγχο των υλικών που προέρχονται από την Ε.Ε., η αρμόδια αρχή της Κύπρου κάνει χρήση των διατάξεων του άρθρου 3 του Κανονισμού της ΕΚ με αρ. 882/2004 σύμφωνα με τις οποίες, οι έμποροι ζωοτροφών πρέπει να υποβάλουν εκ των προτέρων γνωστοποίηση για άφιξη στην Κύπρο οποιασδήποτε ζωοτροφής, προσθετικού ή προμίγματος, ώστε να διευκολύνεται ο προγραμματισμός των επιθεωρήσεων στον τόπο προορισμού. Οι πρώτες ύλες ζωοτροφών, οι σύνθετες ζωοτροφές, τα προσθετικά και τα προμίγματα ελέγχονται επίσης στις εγκαταστάσεις των εμπόρων/ ενδιάμεσων, στους εμπορικούς μύλους ζωοτροφών και στους μύλους στις κτηνοτροφικές μονάδες. Κατά τους ελέγχους αυτούς γίνονται τυχαίες δειγματοληψίες ή δειγματοληψίες που καθορίζονται με βάση την επικινδυνότητα ενός υλικού ή σχετικές πληροφορίες που λαμβάνονται από το Σύστημα Έγκαιρης Προειδοποίησης για Τρόφιμα και Ζωοτροφές (RASFF) της Ε.Ε. ή άλλες πληροφορίες.

Όσον αφορά τα εγχώρια υλικά διενεργούνται συχνοί έλεγχοι στις πρώτες ύλες ζωοτροφών κυρίως σε κριθάρι και σανούς, σε προμίγματα και, κυρίως, σε σύνθετες ζωοτροφές, καθότι οι τελευταίες παρουσιάζουν με βάση τους μέχρι σήμερα ελέγχους ψηλότερο ποσοστό παραβίασης του Νόμου όσον αφορά την περιεκτικότητα σε ανεπιθύμητες ουσίες (μυκοτοξίνες) προσθετικά και θρεπτικά συστατικά συγκριτικά με αντίστοιχες κοινοτικές ζωοτροφές.

5.4 Δειγματοληψία και διαδικασία ανάλυσης

Η δειγματοληψία γίνεται με τον καθορισμένο τρόπο, ανάλογα με το αν το υλικό είναι χύμα ή συσκευασμένο και αν πρόκειται για έλεγχο γ.τ.ο., και τα δείγματα αποστέλλονται από τον Επιθεωρητή στο Γεωργικό Χημικό για ανάλυση.

Με την ολοκλήρωση της ανάλυσης, ο Γεωργικός Χημικός αποστέλλει έκθεση αποτελεσμάτων στην Αν. Προϊσταμένη του Κλάδου Ελέγχου Ζωοτροφών η οποία τα κοινοποιεί για ενέργειες στον Επιθεωρητή που διενήργησε τη δειγματοληψία. Συγκεκριμένα, ο Γεωργικός Χημικός αποστέλλει τα αποτελέσματα συμπληρώνοντας το σχετικό έντυπο με τίτλο «Πιστοποιητικό Ανάλυσης Υλικού». Στο έντυπο αυτό ο Γεωργικός Χημικός επιβεβαιώνει πως το δείγμα παραλήφθηκε από αυτόν δεόντως κλεισμένο, σφραγισμένο και σημασμένο σύμφωνα με τις πρόνοιες της νομοθεσίας και δηλώνει πως το δείγμα συνοδευόταν από δήλωση υπογραμμένη από τον Επιθεωρητή ότι το δείγμα λήφθηκε με τον καθορισμένο τρόπο. Στο εν λόγω έντυπο αναφέρεται επίσης κατά πόσο το δείγμα είναι σύμφωνα με τις πρόνοιες της νομοθεσίας ή αν έχει παρουσιαστεί παράβαση της. Στη συνέχεια, τα αποτελέσματα αποστέλλονται από την αρμόδια αρχή στον κάτοχο του υλικού από το οποίο λήφθηκε το δείγμα ή στον πωλητή/

παρασκευαστή του υλικού αυτού (αν είχε αγοραστεί και θα χρησιμοποιηθεί) ή και στους δύο (αν πρόκειται το υλικό να μεταπωληθεί).

5.5 Προγράμματα ελέγχου – Έλεγχος επιχειρήσεων ζωοτροφών

Στην Κύπρο υπάρχουν περίπου 15.000 επιχειρήσεις ζωοτροφών. Αυτό περιλαμβάνει τους παραγωγούς πρωτογενούς παραγωγής, τις εγκαταστάσεις παρασκευής των προμιγμάτων, των σύνθετων ζωοτροφών είτε είναι εμπορικοί μύλοι είτε εγκαταστάσεις που παράγουν ιδίαν χρήση, τους ενδιάμεσους, εισαγωγείς, διανομείς και τις διάφορες κτηνοτροφικές μονάδες (Χοιροτροφίας, Πτηνοτροφίας, Αγελαδοτροφίας, Αιγοπροβατοτροφίας και Κονικλοτροφίας). Ο Κλάδος Ελέγχου Ζωοτροφών διατηρεί μητρώα ανά είδος επιχείρησης τα οποία ενημερώνονται, σε ετήσια βάση από τους Επιθεωρητές Ζωοτροφών. Για τους ελέγχους αυτούς χρησιμοποιείται σειρά εντύπων που αφορούν τα στοιχεία που πρέπει να τηρούν οι εγκαταστάσεις για τον έλεγχο/συντήρηση του εξοπλισμού, ποιοτικό έλεγχο, προμήθεια και διάθεση υλικών, βιβλίο παραπόνων, βιβλίο ανάλυσης υλικών κ. α. Η ορθή τήρηση των εντύπων αυτών ελέγχεται από τους Επιθεωρητές με την χρήση check list.

Ενδεικτικά προγράμματα ελέγχου των ζωοτροφών, των προμιγμάτων και προσθετικών των ζωοτροφών για τα τρία χρόνια εφαρμογής του πολυετούς σχεδίου ελέγχου παρουσιάζονται στους Πίνακες 1 - 9.

Συγκεκριμένα στους Πίνακες 1 και 2 παρουσιάζεται το Πρόγραμμα Ελέγχου Ποιότητας για το 2013 και 2014. Στους Πίνακες 3 και 4 συνοψίζεται το πρόγραμμα φυσικών ελέγχων στις ζωοτροφές, τα προσθετικά και τα προμείγματα, για τον έλεγχο των σημάτων, των συνοδευτικών εγγράφων, της ταυτοποίησης (της αντιστοιχίας μεταξύ των εγγράφων και των σημάτων ή της φύσης του προϊόντος) και της σωστής χρήσης των προσθετικών ουσιών από τους παρασκευαστές σύνθετων ζωοτροφών και τους κτηνοτρόφους για τα έτη 2013 και 2014. Οι Πίνακες 5 και 6 παρουσιάζουν το πρόγραμμα επιθεώρησης στις εγκαταστάσεις παρασκευής σύνθετων ζωοτροφών και τους ενδιάμεσους για το 2013 και 2014 για σκοπούς έγκρισης και εγγραφής και τήρησης των βασικών αρχών HACCP.

Επισημαίνεται ότι παρόμοια προγράμματα εφαρμόστηκαν κατά τα έτη 2010, 2011 και 2012 με ποσοστό υλοποίησης που σε αρκετές περιπτώσεις ξεπέρασε το 100%.

5.6 Τεκμηριωμένες διαδικασίες

Η εφαρμογή του Νόμου για τις ζωοτροφές και τα προσθετικά των ζωοτροφών στηρίζεται σε σαφείς, πλήρεις και διαφανείς διαδικασίες οι οποίες τεκμηριώνονται πλήρως και αφορούν:

- εγκυκλίους της Αρμόδιας Αρχής προς τους Επιθεωρητές για εκτέλεση των καθηκόντων τους με αμεροληψία, αντικειμενικότητα και συνέπεια,
- την ανάλυση κινδύνου,
- τη λήψη, αποστολή και ανάλυση δειγμάτων,
- την αποστολή των αποτελεσμάτων χημικής ανάλυσης από το Γεωργικό Χημικό προς την Αν Προϊσταμένη του Κλάδου Ελέγχου Ζωοτροφών και από την Αρμόδια Αρχή ~~των Επιθεωρητή~~ προς τον κάτοχο ή τον παρασκευαστή του υλικού,
- τη διαδικασία πρόσαψης κατηγορίας και αποστολής της προς τη Νομική υπηρεσία για ποινική δίωξη του παραβάτη,

- την τήρηση στοιχείων και μητρώων από τις επιχειρήσεις ζωοτροφών και ενδιάμεσους και τους ελέγχους από τους Επιθεωρητές,
- την επιθεώρηση επιχειρήσεων ζωοτροφών και ενδιάμεσων για σκοπούς εγγραφής ή έγκρισης με βάση check list, και πρόσαψης κατηγορίας στους μη συμμορφούμενους, αναστολή λειτουργίας της άδειας/ έγκρισης εγκατάστασης, επιβολή διοικητικού προστίμου,
- τη δέσμευση, κατάσχεση, λήψη διορθωτικών μέτρων, καταστροφής ή επανεξαγωγής, κατά περίπτωση,
- τη δημοσιοποίηση των περιπτώσεων καταγγελιών για ακατάλληλα υλικά που εγκυμονούν κινδύνους για τη δημόσια υγεία,
- την ετοιμασία από τους Επιθεωρητές μηνιαίων εκθέσεων για όλες τις επιθεωρήσεις προς το Διευθυντή του Τμήματος Γεωργίας με λεπτομερείς αναφορές όλων των ευρημάτων. Ετοιμάζονται, επίσης, ετήσιες εκθέσεις που τίθενται στη διάθεση κάθε ενδιαφερόμενου καθώς επίσης και στην γενική Ιστοσελίδα του Τμήματος Γεωργίας στο www.moa.gov.cy/da.

Πρέπει να σημειωθεί ότι όλες οι διαδικασίες μαζί με τα σχετικά έντυπα είναι στη διάθεση όλου του προσωπικού που ασχολείται με την εφαρμογή του Νόμου, και στους Επιθεωρητές του F.V.O. οι οποίοι τα έχουν ελέγξει στο παρελθόν.

Όλες οι τεκμηριωμένες διαδικασίες αναθεωρούνται με βάση τις τροποποιήσεις του Νόμου, την αποτελεσματικότητα εφαρμογής της νομοθεσίας καθώς και τις υποδείξεις των Επιθεωρητών της Επιτροπής (Γραφείο F.V.O.).

5.7 Μέτρα που διασφαλίζουν τη συμμόρφωση προς τα κριτήρια λειτουργίας του Καν. 882/2004

Τα μέτρα που λαμβάνονται για την επίτευξη του πιο πάνω στόχου είναι:

- Το προσωπικό που εφαρμόζει το Νόμο περί Ζωοτροφών και Προσθετικών των Ζωοτροφών αποτελεί ανεξάρτητη υπηρεσία χωρίς να δέχεται οποιασδήποτε μορφής παρεμβάσεις.
- Το προσωπικό αυτό αποτελείται από 5 πλήρως και 15 μερικώς απασχολούμενους Επιθεωρητές βοηθούμενους από 1 Τεχνικό δεν κρίνεται επαρκές για εφαρμογή του κανονισμού.
- Οι Επιθεωρητές διαθέτουν όλη την απαιτούμενη εξουσία για διενέργεια ελέγχων οποτεδήποτε και οπουδήποτε, έχοντας ακόμη και το δικαίωμα εισόδου για έλεγχο σε κατοικίες εφόσον υπάρχει η υπόνοια ότι αυτές δεν χρησιμοποιούνται αποκλειστικά ως τέτοιες.
- Το προσωπικό είναι πλήρως καταρτισμένο για τις πρόνοιες του Νόμου και τις διαδικασίες εφαρμογής του για αποτελεσματική εφαρμογή του.
- Οι έλεγχοι καλύπτουν όλα τα υλικά ανεξάρτητα προέλευσης σε όλα τα στάδια, δηλαδή εισαγωγής, παραγωγής, μεταποίησης, μεταφοράς, αποθήκευσης, κυκλοφορίας και χρήσης.
- Το Τμήμα Γεωργίας έχει στη διάθεση του πλήρως εξοπλισμένα και στελεχωμένα σύγχρονα εργαστήρια για άμεση διεξαγωγή των απαιτούμενων αναλύσεων.

- Όλες οι κτιριακές εγκαταστάσεις στέγασης του προσωπικού καθώς και εκείνες στα Σημεία Εισόδου είναι πλήρως εξοπλισμένες με τον απαιτούμενο εξοπλισμό για αποτελεσματική εκτέλεση των εργασιών εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΚ) 882/2004 και του Νόμου γενικότερα.
- Όλοι οι Επιθεωρητές έχουν δικαίωμα δέσμευσης, κατάσχεσης, καταστροφής, ή άλλου χειρισμού υλικού που θεωρείται ακατάλληλο για χρήση στη διατροφή των ζώων.
- Ο Νόμος προνοεί αποτρεπτικές ποινές συμπεριλαμβανομένου και διοικητικού προστίμου σε περιπτώσεις παραβάσεων του Κανονισμού (ΕΚ) 882/2004 και της Εθνικής Νομοθεσίας.

Στις αρχές κάθε μήνα η ομάδα για την εφαρμογή του Νόμου για τις ζωοτροφές υποβάλει στην Διευθύντρια πλήρη έκθεση για τους ελέγχους (και τα αποτελέσματα) που διεξάχθηκαν στον προηγούμενο μήνα, ενώ στο τέλος κάθε χρόνου ετοιμάζεται ετήσια έκθεση.

Κεφάλαιο 6 – Κατηγοριοποίηση δραστηριοτήτων με βάση τους κινδύνους

6.1 Προτεραιότητες

Προκειμένου να προστατευθεί καλύτερα η δημόσια υγεία και τα συμφέροντα των καταναλωτών όσον αφορά τις ζωοτροφές, έχουν καθοριστεί τομείς δραστηριοτήτων υψηλής προτεραιότητας και τομείς χαμηλής προτεραιότητας όπως αναφέρονται πιο κάτω. Αυτές οι προτεραιότητες συνδέονται με τους στόχους του στρατηγικού σχεδίου για το 2013 έως το 2015.

6.2 Τομείς δραστηριοτήτων Υψηλής προτεραιότητας

- (α) Λήψη στοχοθετημένων μέτρων και βασισμένων στην ανάλυση επικινδυνότητας συμπεριλαμβανομένων των επιθεωρήσεων για προστασία και ασφάλεια των τροφίμων, για αποτροπή μιας διατροφικής μόλυνσης (π.χ. έλεγχοι εισαγωγών από συγκεκριμένες τρίτες χώρες, έλεγχος της χρήσης ζωοτροφών με ανεπιθύμητες ουσίες και των προσθετικών από τους κτηνοτρόφους, έλεγχος της παρασκευής σύνθετων ζωοτροφών από εμπορικούς μύλους).
- (β) Ασφάλεια της διατροφικής αλυσίδας και προστασίας των ζώων.
- (γ) Συνεχής παρακολούθηση του συστήματος RASFF.
- (δ) Συνεχής παρακολούθηση της κοινοτικής νομοθεσίας και των αλλαγών αυτής.
- (ε) Συνεχής παρακολούθηση των αναλυτικών αποτελεσμάτων μετά από κάθε δειγματοληψία.
- (στ) Λήψη άμεσων μέτρων για αντιμετώπιση και παρεμπόδιση των επιχειρήσεων που δεν λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα, νοθεύουν, πωλούν μολυσμένα προϊόντα και περιγράφουν ψευδώς τα προϊόντα τους.
- (ζ) Παροχή κατάλληλων, στοχοθετημένων, συμβουλών προς τις επιχειρήσεις που, από επιθεωρήσεις, διαπιστώθηκε ότι έχουν προβλήματα.
- (η) Τεχνική υποστήριξη προς κάθε ενδιαφερόμενο για μεγιστοποίηση και συμμόρφωση προς όλους τους κανονισμούς και σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Κεκτημένο για ικανοποίηση του νόμου περί ζωοτροφών.
- (θ) Παροχή βοήθειας, συμβουλών και υποστήριξης στους κτηνοτρόφους, για προστασία της δημόσιας υγείας και προώθηση διαδικασιών που εξασφαλίζουν την υγιεινή των ζωοτροφών.

6.3 Τομείς Χαμηλής προτεραιότητας

Οι δραστηριότητες που δεν εντάσσονται στους τομείς υψηλής προτεραιότητας, περιλαμβάνουν:

- (α) Τυχαία επιθεώρηση που δεν είναι βασισμένη στον κίνδυνο αλλά ούτε και στοχευμένη.
- (β) Τυχαίοι έλεγχοι στη σήμανση ζωοτροφών.
- (γ) Τυχαίοι έλεγχοι για περιεκτικότητα των ζωοτροφών σε θρεπτικά συστατικά.
- (δ) Συμβουλές και πληροφορίες που δεν στοχεύουν, δεν έχουν σαν αρχικό στόχο τη συμμόρφωση, ή δεν συνδέονται με μια συγκεκριμένη εκστρατεία.

Κεφάλαιο 7 – Σχέδια εκτάκτου ανάγκης

7.1 Λήψη εκτάκτων μέτρων στον τομέα των ζωοτροφών

Σε περίπτωση εκτάκτου ανάγκης σε θέματα που αφορούν τις ζωοτροφές ο συντονισμός και η συνεργασία ανάμεσα στα διάφορα Τμήματα είναι σημαντικά. Γι' αυτό το λόγο υπάρχουν τα μέτρα άμεσης δράσης για την αντιμετώπιση τέτοιων περιστατικών όπως φαίνεται παρακάτω.

Το γεγονός ότι η Κύπρος είναι ένα μικρό νησί όπου τηρούνται πλήρη στοιχεία για την προέλευση, μεταποίηση και διανομή και χρήση των ζωοτροφών, διευκολύνει την άμεση επέμβαση και τους κατάλληλους χειρισμούς σε περίπτωση εντοπισμού οποιουδήποτε προβλήματος που αφορά τις ζωοτροφές. Όλα τα μηνύματα τέτοιου περιεχομένου που μπορεί να έρχονται μέσω του RASFF, ή πληροφορίες μέσω κάποιου άλλου Τμήματος κτλ. λαμβάνονται από την Διευθύντρια του Τμήματος Γεωργίας, η οποία με την σειρά της δίνει οδηγίες στους επιθεωρητές για άμεση δράση. Συγκεκριμένα όλοι οι επιθεωρητές είναι εξουσιοδοτημένοι σε περίπτωση επειγόντων περιστατικών να προβούν στη λήψη άμεσων μέτρων για έλεγχο και καταστολή της κρίσης. Τέτοιες ενέργειες είναι η διακρίβωση της φύσης του προβλήματος, ο εντοπισμός, ανάκληση, δέσμευση και καταστροφή ή ενδεχόμενα άλλος χειρισμός του υλικού. Οι επιθεωρητές πρέπει επίσης σε συνεννόηση με την Διευθύντρια να αξιολογήσουν και να καθορίσουν το μέγεθος, την έκταση και τη σοβαρότητα του κινδύνου για τη δημόσια υγεία ή την ασφάλεια των ζωοτροφών και να περιλάβουν άλλες υπηρεσίες αν απαιτείται για αξιολόγηση και διαχείριση των διατροφικών κρίσεων. Σημαντικός στην περίπτωση αυτή είναι ο ρόλος των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών και του Υπουργείου Υγείας στην ανάκληση και δέσμευση/ καταστροφή ζωικών τροφίμων που παράχθηκαν από ζώα που διατράφηκαν με μολυσμένες ζωοτροφές, προμείγματα ή προσθετικά. Για το θέμα αυτό υπάρχει θεσμοθετημένη άμεση συνεργασία και οι Επιθεωρητές γνωρίζουν τα άτομα επαφής με τα οποία θα επικοινωνήσουν σε περίπτωση προβλήματος.

Όσον αφορά αυτό το θέμα έχει θεσμοθετηθεί συχνή τηλεφωνική επαφή όπως και συχνές επαφές και συναντήσεις με τα διάφορα άλλα αρμόδια τμήματα.

Το Τμήμα Γεωργίας αλλά και οι συναρμόδιες για την ασφάλεια των τροφίμων και των ζωοτροφών υπηρεσίες έχουν συντάξει και εφαρμόζουν Σχέδιο Διαχείρισης Κρίσεων το οποίο καλύπτει τις πιο πάνω δράσεις και έχει σαν νομική βάση την Κοινοτική Απόφαση 2004/478/ΕΚ.

7.2 Διοικητική συνδρομή και συνεργασία στον τομέα των Ζωοτροφών - Συνεργασία με άλλα κράτη μέλη

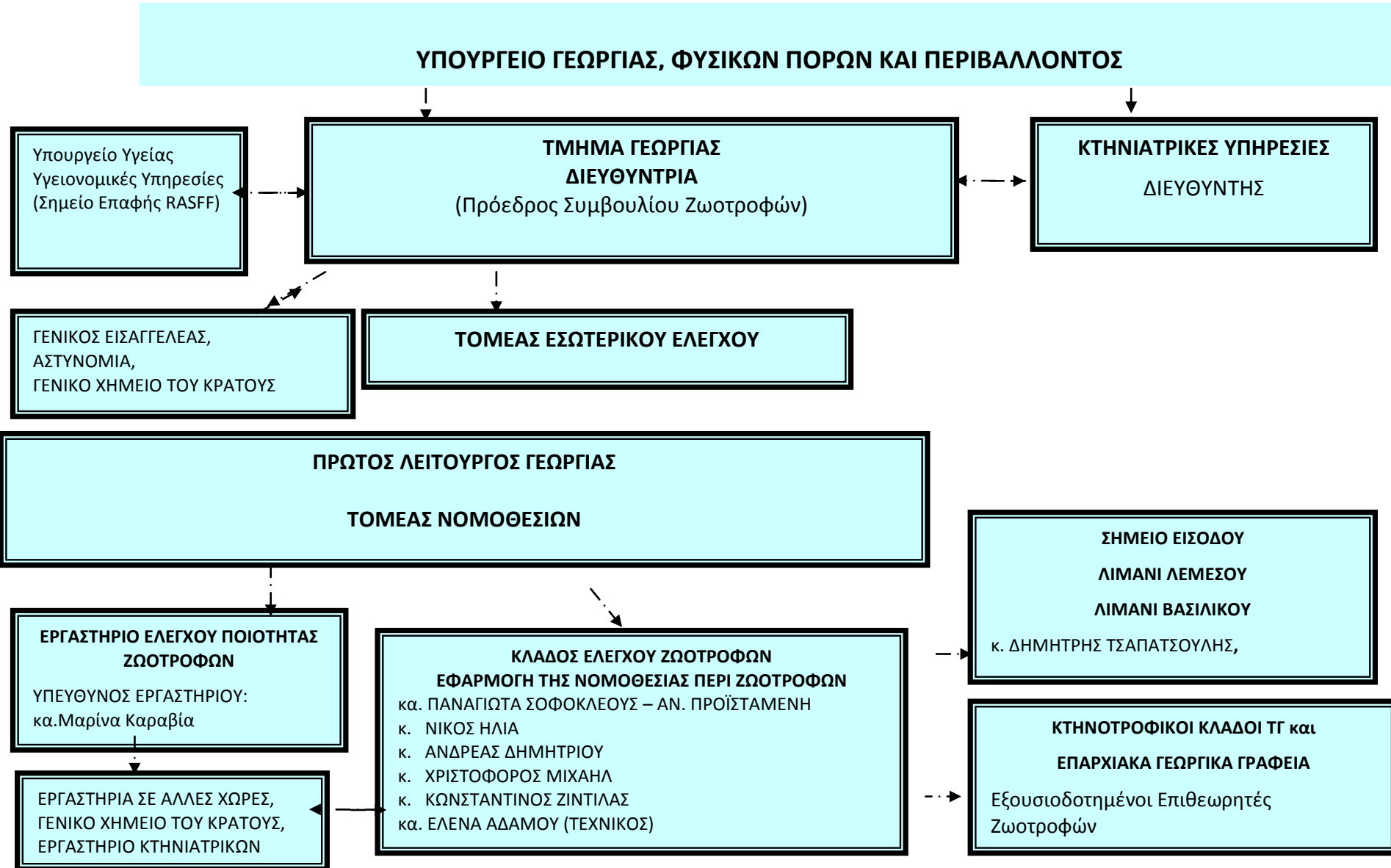
Όσον αφορά τις ζωοτροφές, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες βάσει των επίσημων ελέγχων ζωοτροφών, απαιτείται άμεση δράση για αμοιβαίες διοικητικές συνεργασίες/ δράσεις και αφορά συγκεκριμένα τα άρθρα 34 μέχρι 40 του Κανονισμού (ΕΚ) 882/2004, υπάρχουν διάφορες ρυθμίσεις. Αυτές οι ρυθμίσεις έχουν σαν σκοπό να εξασφαλίσουν αμοιβαία βοήθεια και συνεργασία μεταξύ άλλων κρατών μελών της Ε.Κ αλλά και της Επιτροπής.

Αυτό είναι εντελώς ξεχωριστό και δεν έχει καμία σχέση με το σύστημα RASFF system (Rapid Alert System for Feed and Food) αλλά συγκεκριμένα σκοπό έχει την εξέταση πιο στερεότυπων θεμάτων (θεμάτων ρουτίνας).

Για τη συνεργασία με τα άλλα κράτη μέλη που αφορά ειδικότερα τον Κλάδο Ελέγχου Ζωοτροφών, το Τμήμα Γεωργίας έχει προχωρήσει στο διορισμό ειδικού φορέα (συνδέσμου). Ο ρόλος του φορέα ασκείται από την Διευθύντρια του Τμήματος Γεωργίας που συντονίζει την επικοινωνία μεταξύ του Τμήματος του και των άλλων κρατών μελών.

ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ- ΠΙΝΑΚΕΣ

ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 2013, ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΤΩΝ ΖΩΤΡΟΦΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΘΕΤΙΚΩΝ ΤΩΝ ΖΩΤΡΟΦΩΝ

Πίνακας 1. Πρόγραμμα Ποιοτικού Ελέγχου των ζωοτροφών και των προσθετικών των ζωοτροφών στην Κύπρο για το 2013 (Δειγματοληψίες)

A/A	ΕΛΕΓΧΟΣ ΥΛΙΚΩΝ	ΑΝΑΛΥΤΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ	ΠΡΟΣΘΕΤΙΚΑ	ΑΝΕΠΙΘΥΜΗΤΕΣ ΟΥΣΙΕΣ	ΆΛΛΑ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ (ΔΕΙΓΜΑΤΑ/ΕΤΟΣ)
	A. ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ					
1.	ΚΡΙΘΑΡΙ	Υ ¹ , ΤΕΦ/ΗCl		B1, Ζεαρ., Εμετ., Ωχρατ., Υπολ.Φυτ., Πολ. Διφ., Διοξ.	Βοτ. Καθ/τα	10
2	ΣΑΝΟΙ			B1		4
3	ΑΧΥΡΑ			B1		4
4	ΕΝΣΙΡΩΜΑΤΑ			B1		4
5.	ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ	Υ, ΤΕΦ/ΗCl		B1, Ζεαρ., Εμετ., Ωχρατ., Υπολ.Φυτ., Πολ. Διφ., Διοξ.	Βοτ. Καθ/τα Γ.Τ.Ο	80
6.	ΣΙΤΑΡΙ ΜΑΛΑΚΟ	Υ, ΤΕΦ/ΗCl,		B1, Ζεαρ., Εμετ., Ωχρατ., Υπολ.Φυτ., Πολ. Διφ., Διοξ.	Βοτ. Καθ/τα	5
7.	ΠΙΤΥΡΑ ΣΙΤΑΡΙΟΥ	Υ, ΤΕΦ/ΗCl, Κυτ.		B1		2
8	ΓΛΟΥΤΕΝΗ ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΥ ΚΑΙ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΗ ΓΛΟΥΤΕΝΗ ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΥ	Υ, Π, Άμυλο, Λίπος		B1, Ζεαρ., Εμετ., Ωχρατ.	Γ.Τ.Ο	20
9	ΕΚΧΥΛΙΣΜΕΝΟ ΚΑΒΟΥΡΔΙΣΜΕΝΟ ΣΟΓΙΑΛΕΥΡΟ	Υ, Π, Κυτ.		B1, Διοξ., Πολ. Διφ	Ουρία, Γ.Τ.Ο	20
10	ΕΚΧΥΛΙΣΜΕΝΟ ΑΛΕΥΡΟ ΗΛΙΑΝΘΟΣΠΟΡΟΥ	Υ, Π, Κυτ.		Pb, B1	Cu	12
11	ΣΥΜΠΗΚΤΑ ΚΑΙ ΚΥΒΟΙ ΜΗΔΙΚΗΣ	Υ, Π, Κυτ.	Βιτ. Α, Καροτένια	Hg, Pb, As, Πολ. Διφ., Διοξ.	Ουρία	8
12	ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΓΑΛΑΚΤΟΣ (ΑΠΟΒΟΥΤΥΡΟΜΕΝΟ ΓΑΛΑ, ΟΡΡΟΣ ΓΑΛΑΚΤΟΣ, ΛΑΚΤΟΖΗ)	Υ, Π, Λίπος, Λακτόζη			Χλωραμφενικόλη	2
13	ΠΟΥΛΠΑ ΖΑΧΑΡΟΤΕΥΤΛΩΝ			Διοξ., Πολ. Διφ, B1		2
14	ΠΟΥΛΠΑ ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΩΝ			Διοξ., Πολ. Διφ, B1		2

Υ= Υγρασία, ΤΕΦ/ΗCl= Τέφρα αδιαλυτή στο ΗCl, Κυτ.=Κυτταρίνη, Π= πρωτεΐνη, B1= Αφλατοξίνη B1, Ζεαρ= Ζεαραλενόνη, Εμετ.= Εμετοτοξίνη, Υπολ. Φυτ.= Υπολείμματα Φυτοφαρμάκων, Βοτ. Καθ/τα= Βοτανική Καθαρότητα, Hg= υδράργυρος, Pb= μόλυβδος, As= Αρσενικό, Cd= Κάδμιο, Διοξ.=διοξίνες, ωχρατ.= ωχρατοξίνες, Πολ. Διφ= πολυχλωριωμένα διφαινύλια, F=Φθόριο, Γ.Τ.Ο.= Γενετικά Τροποποιημένοι οργανισμοί, χλωρ.= χλωραμφενικόλη, Μή Ε.Αντιβ=Μή επιτρεπόμενα αντιβιοτικά
Μεθ.=Μεθειονίνη, Λυσ.=Λυσίνη

A/A	ΕΛΕΓΧΟΣ ΥΛΙΚΩΝ	ΑΝΑΛΥΤΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ	ΠΡΟΣΘΕΤΙΚΑ	ΑΝΕΠΙΟΥΜΗΤΕΣ ΟΥΣΙΕΣ	ΆΛΛΑ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ (ΔΕΙΓΜΑΤΑ/ΕΤΟΣ)
15	ΙΧΘΥΑΛΕΥΡΟ	Υ, Π, Λίπος, ΤΕΦ/ΗCl		Νιτρώδη, Hg, As, Διοξ., Πολ. Διφ	Ουρία	10
16	ΑΛΑΤΑ ΦΩΣΦΟΡΟΥ	P,Ca		F, Cd, Pb		5
17	ΑΝΘΡΑΚΙΚΟ ΑΣΒΕΣΤΙΟ	Ca, ΤΕΦ/ΗCl, Mg		F, As, Pb		2
18	ΛΙΠΗ, ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΣΑΠΩΝΕΣ	Υ, Λίπος, Ca, Na ή Κ		Διοξ., Πολ. Διφ		2
	Ολικό Α					198
	Β. ΣΥΝΘΕΤΕΣ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ					
1.	ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ ΓΙΑ ΠΟΥΛΕΡΙΚΑ	Π, ΤΕΦ/ΗCl, Κυτ., Λίπος, Μεθ., Ca, P	Βιτ. Α, Δ, Cu,Se, Zn, Mn, Μεθειον. Κοκκιδιοστατικά	Pb, Cd, As, Διοξ., Πολ. Διφ.,	Ουρία, αντιβ Μεθειονίνη, Γ.Τ.Ο, απαγ. Κοκκιδ	4
2.	ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ ΓΙΑ ΧΟΙΡΟΥΣ	Π, ΤΕΦ/ΗCl, Κυτ., Λίπος, Λυσ., Ca, P	Βιτ. Α, Δ, Λυσίνη Cu,Se,Zn,Mn,	Pb, Cd, As.	Λυσίνη Γ.Τ.Ο, Μή Επιτρ.. Αντιβ	4
3.	ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ ΓΙΑ ΜΗΡΥΚΑΣΤΙΚΑ	Π, ΤΕΦ/ΗCl, Κυτ., Λίπος, Ca, P, Mg	Βιτ. Α, Δ, Cu,Se, Zn, Mn, Κοκκιδιοστατικά	B1, Pb, Cd, As, Διοξ., Πολ. Διφ	Γ.Τ.Ο, Μή Επιτρ.. Αντιβ, Κοκκιδιο	25
4.	ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ ΓΙΑ ΆΛΛΑ ΕΙΔΗ ΖΩΩΝ (ΑΛΟΓΑ, ΚΟΥΝΕΛΙΑ κλ)	Π, ΤΕΦ/ΗCl, Κυτ., Λίπος, Σάκχαρα	Cu	Pb, Cd, As, Διοξ., Πολ. Διφ	Ουρία	2
5.	ΠΛΗΡΕΙΣ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ ΓΙΑ ΠΟΥΛΕΡΙΚΑ	Π, ΤΕΦ/ΗCl, Κυτ., Λίπος, Μεθ., Ca, P	Βιτ. Α, Δ, Ε, Se, Mn, Αντιβιοτικά, Χρωστικές	B1, Εμετ., Μή Ε. Αντιβ. Διοξ., Πολ. Διφ	Μεθειονίνη Γ.Τ.Ο απαγορ.κοκκιδ.	5
6.	ΠΛΗΡΕΙΣ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ ΓΙΑ ΧΟΙΡΟΥΣ	Π, ΤΕΦ/ΗCl, Κυτ., Λίπος, Λυσ., Ca, P	Βιτ. Α, Δ, Fe,Se, Zn, Mn, Cu Λυσίνη,	B1, Νιτρώδη, Διοξ., Πολ. Διφ	Cu, Na, Γ.Τ.Ο. Αντιβιοτικά	10
7.	ΠΛΗΡΕΙΣ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ ΓΙΑ ΖΩΑ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑΣ	Π, ΤΕΦ/ΗCl, Κυτ., Λίπος, Ca, P		B1		2
8.	ΠΛΗΡΕΙΣ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ ΓΙΑ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	Π, ΤΕΦ/ΗCl, Κυτ., Λίπος, P	Βιτ. Α, Δ, Χρωστικές	Cd, Νιτρώδη, Διοξ., Πολ. Διφ. B1		5
	ΠΛΗΡΕΙΣ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ ΓΙΑ ΓΑΛΑΚΤΟΦΟΡΑ ΖΩΑ	Π, ΤΕΦ/ΗCl, Κυτ., Λίπος, P	Βιτ. Α, Δ, Χρωστικές	Cd, Νιτρώδη, Διοξ., Πολ. Διφ. B1		5

A/A	ΕΛΕΓΧΟΣ ΥΛΙΚΩΝ	ΑΝΑΛΥΤΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ	ΠΡΟΣΘΕΤΙΚΑ	ΑΝΕΠΙΘΥΜΗΤΕΣ ΟΥΣΙΕΣ	ΆΛΛΑ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ (ΔΕΙΓΜΑΤΑ/ΕΤΟΣ)
	Ολικό Β					62
	Γ. ΑΥΤΟΥΣΙΑ ΠΡΟΣΘΕΤΙΚΑ					
1.	ΒΙΤΑΜΙΝΕΣ	A, Δ, E, Νιασίνη				3
2.	ΙΧΝΟΣΤΟΙΧΕΙΑ	Fe, Zn, Mn, Cu, Co, Se.		Pb, Cd, Πολ. Διφ, Διοξ.		3
3	ΣΥΝΔΕΤΙΚΕΣ, ΑΝΤΙΣΥΣΣΩΜΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΗΚΤΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ			Διοξ., Πολ. Διφ		0
4	ΑΜΙΝΟΞΕΑ					2
	Ολικό Γ					8
	Δ. ΠΡΟΜΙΓΜΑΤΑ					
1.	ΠΡΟΜΙΓΜΑΤΑ ΠΟΥΛΕΡΙΚΩΝ		Βιτ A, Δ, Νιασίνη Zn, Mn, I, Co	Cd, Pb, As, Hg, Διοξ., Πολ. Διφ	Απαγορ. αντιβ., κοκιδ	5
2.	ΠΡΟΜΙΓΜΑΤΑ ΓΙΑ ΧΟΙΡΟΥΣ		Βιτ. A, Δ, E, Fe Zn, Mn, I, Co	Cd, Pb, As, Hg, Διοξ., Πολ. Διφ	Απαγορ. αντιβ., κοκιδ	5
3.	ΠΡΟΜΙΓΜΑΤΑ ΓΙΑ ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΑ		Βιτ. A, Δ, E, Cu, Zn, Mn, I, Co, Se	Cd, Pb, As, Hg Διοξ., Πολ. Διφ	Cu, Απαγορ. αντιβ., κοκιδ	5
4.	ΠΡΟΜΙΓΜΑΤΑ ΓΙΑ ΑΓΕΛΑΔΕΣ		Βιτ. A, E, Zn, Mn, I, Co, Se	Cd, Pb, As, Hg Διοξ., Πολ. Διφ	Cu, Απαγορ. αντιβ., κοκιδ	5
	Ολικό Δ					20
	Ολικό A+B+Γ+Δ					288

Πίνακας 2. Πρόγραμμα Ποιοτικού Ελέγχου των ζωοτροφών και των προσθετικών των ζωοτροφών στην Κύπρο για το 2014 (Δειγματοληψίες)

A/A	ΕΛΕΓΧΟΣ ΥΛΙΚΩΝ	ΑΝΑΛΥΤΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ	ΠΡΟΣΘΕΤΙΚΑ	ΑΝΕΠΙΟΥΜΗΤΕΣ ΟΥΣΙΕΣ	ΆΛΛΑ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ (ΔΕΙΓΜΑΤΑ/ΕΤΟΣ)
	Α. ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ					
1.	ΚΡΙΘΑΡΙ	Υ ² , ΤΕΦ/ΗCl		B1, Ζεαρ., Εμετ., Ωχρατ., Υπολ.Φυτ., Πολ. Διφ., Διοξ.	Βοτ. Καθ/τα	10
2	ΣΑΝΟΙ			B1		4
3	ΑΧΥΡΑ			B1		4
4	ΕΝΣΙΡΩΜΑΤΑ			B1		4
5.	ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ	Υ, ΤΕΦ/ΗCl		B1, Ζεαρ., Εμετ., Ωχρατ., Υπολ.Φυτ., Πολ. Διφ., Διοξ.	Βοτ. Καθ/τα Γ.Τ.Ο	80
6.	ΣΙΤΑΡΙ ΜΑΛΑΚΟ	Υ, ΤΕΦ/ΗCl,		B1, Ζεαρ., Εμετ., Ωχρατ., Υπολ.Φυτ., Πολ. Διφ., Διοξ.,	Βοτ. Καθ/τα	5
7.	ΠΙΤΥΡΑ ΣΙΤΑΡΙΟΥ	Υ, ΤΕΦ/ΗCl, Κυτ.		B1		2
8	ΓΛΟΥΤΕΝΗ ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΥ ΚΑΙ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΗ ΓΛΟΥΤΕΝΗ ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΥ	Υ, Π, Άμυλο, Λίπος		B1, Ζεαρ., Εμετ., Ωχρατ.	Γ.Τ.Ο	20
9	ΕΚΧΥΛΙΣΜΕΝΟ ΚΑΒΟΥΡΔΙΣΜΕΝΟ ΣΟΓΙΑΛΕΥΡΟ	Υ, Π, Κυτ.		B1, Διοξ., Πολ. Διφ	Ουρία, Γ.Τ.Ο	20
10	ΕΚΧΥΛΙΣΜΕΝΟ ΑΛΕΥΡΟ ΗΛΙΑΝΘΟΣΠΟΡΟΥ	Υ, Π, Κυτ.		Pb, B1	Cu	12
11	ΣΥΜΠΗΚΤΑ ΚΑΙ ΚΥΒΟΙ ΜΗΔΙΚΗΣ	Υ, Π, Κυτ.	Βιτ. Α, Καροτένια	Hg, Pb, As, Πολ. Διφ., Διοξ.	Ουρία	8
12	ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΓΑΛΑΚΤΟΣ (ΑΠΟΒΟΥΤΥΡΟΜΕΝΟ ΓΑΛΑ, ΟΡΡΟΣ ΓΑΛΑΚΤΟΣ, ΛΑΚΤΟΖΗ)	Υ, Π, Λίπος, Λακτόζη			Χλωραμφενικόλη	2
13	ΠΟΥΛΠΑ ΖΑΧΑΡΟΤΕΥΤΛΩΝ			Διοξ., Πολ. Διφ, B1		2
14	ΠΟΥΛΠΑ ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΩΝ			Διοξ., Πολ. Διφ, B1		2

Υ= Υγρασία, ΤΕΦ/ΗCl= Τέφρα αδιαλυτή στο ΗCl, Κυτ.=Κυτταρίνη, Π= πρωτεΐνη, B1= Αφλατοξίνη B1, Ζεαρ= Ζεαραλενόνη, Εμετ.= Εμετοτοξίνη, Υπολ. Φυτ.= Υπολείμματα Φυτοφαρμάκων, Βοτ. Καθ/τα= Βοτανική Καθαρότητα, Hg= υδράργυρος, Pb= μόλυβδος, As= Αρσενικό, Cd= Κάδμιο, Διοξ.=διοξίνες, ωχρατ.= ωχρατοξίνες, Πολ. Διφ= πολυχλωριωμένα διφαινύλια, F=Φθόριο, Γ.Τ.Ο.= Γενετικά Τροποποιημένοι οργανισμοί, χλωρ.= χλωραμφενικόλη, Μή Ε.Αντιβ=Μή επιτρεπόμενα αντιβιοτικά Μεθ.=Μεθειονίνη, Λυσ.=Λυσίνη

A/A	ΕΛΕΓΧΟΣ ΥΛΙΚΩΝ	ΑΝΑΛΥΤΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ	ΠΡΟΣΘΕΤΙΚΑ	ΑΝΕΠΙΟΥΜΗΤΕΣ ΟΥΣΙΕΣ	ΆΛΛΑ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ (ΔΕΙΓΜΑΤΑ/ΕΤΟΣ)
15	ΙΧΘΥΑΛΕΥΡΟ	Υ, Π, Λίπος, ΤΕΦ/ΗCl		Νιτρώδη, Hg, As, Διοξ., Πολ. Διφ	Ουρία	10
16	ΑΛΑΤΑ ΦΩΣΦΟΡΟΥ	P,Ca		F, Cd, Pb		5
17	ΑΝΘΡΑΚΙΚΟ ΑΣΒΕΣΤΙΟ	Ca, ΤΕΦ/ΗCl, Mg		F, As, Pb		2
18	ΛΙΠΗ, ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΣΑΠΩΝΕΣ	Υ, Λίπος, Ca, Na ή Κ		Διοξ., Πολ. Διφ		2
	Ολικό Α					198
	Β. ΣΥΝΘΕΤΕΣ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ					
1.	ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ ΓΙΑ ΠΟΥΛΕΡΙΚΑ	Π, ΤΕΦ/ΗCl, Κυτ., Λίπος, Μεθ., Ca, P	Βιτ. Α, Δ, Cu,Se, Zn, Mn, Μεθειον. Κοκκιδιοστατικά	Pb, Cd, As, Διοξ., Πολ. Διφ.,	Ουρία, αντιβ Μεθειονίνη, Γ.Τ.Ο, απαγ. Κοκκιδ	4
2.	ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ ΓΙΑ ΧΟΙΡΟΥΣ	Π, ΤΕΦ/ΗCl, Κυτ., Λίπος, Λυσ., Ca, P	Βιτ. Α, Δ, Λυσίνη Cu,Se,Zn,Mn,	Pb, Cd, As.	Λυσίνη Γ.Τ.Ο, Μή Επιτρ.. Αντιβ	4
3.	ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ ΓΙΑ ΜΗΡΥΚΑΣΤΙΚΑ	Π, ΤΕΦ/ΗCl, Κυτ., Λίπος, Ca, P, Mg	Βιτ. Α, Δ, Cu,Se, Zn, Mn, Κοκκιδιοστατικά	B1, Pb, Cd, As, Διοξ., Πολ. Διφ	Γ.Τ.Ο, Μή Επιτρ.. Αντιβ, Κοκκιδιο	25
4.	ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ ΓΙΑ ΆΛΛΑ ΕΙΔΗ ΖΩΩΝ (ΑΛΟΓΑ, ΚΟΥΝΕΛΙΑ κλ)	Π, ΤΕΦ/ΗCl, Κυτ., Λίπος, Σάκχαρα	Cu	Pb, Cd, As, Διοξ., Πολ. Διφ	Ουρία	2
5.	ΠΛΗΡΕΙΣ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ ΓΙΑ ΠΟΥΛΕΡΙΚΑ	Π, ΤΕΦ/ΗCl, Κυτ., Λίπος, Μεθ., Ca, P	Βιτ. Α, Δ, Ε, Se, Mn, Αντιβιοτικά, Χρωστικές	B1, Εμετ., Μή Ε. Αντιβ. Διοξ., Πολ. Διφ	Μεθειονίνη Γ.Τ.Ο απαγορ.κοκκιδ.	5
6.	ΠΛΗΡΕΙΣ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ ΓΙΑ ΧΟΙΡΟΥΣ	Π, ΤΕΦ/ΗCl, Κυτ., Λίπος, Λυσ., Ca, P	Βιτ. Α, Δ, Fe,Se, Zn, Mn, Cu Λυσίνη,	B1, Νιτρώδη, Διοξ., Πολ. Διφ	Cu, Na, Γ.Τ.Ο. Αντιβιοτικά	10
7.	ΠΛΗΡΕΙΣ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ ΓΙΑ ΖΩΑ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑΣ	Π, ΤΕΦ/ΗCl, Κυτ., Λίπος, Ca, P		B1		2
8.	ΠΛΗΡΕΙΣ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ ΓΙΑ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	Π, ΤΕΦ/ΗCl, Κυτ., Λίπος, P	Βιτ. Α, Δ, Χρωστικές	Cd, Νιτρώδη, Διοξ., Πολ. Διφ. B1		5
	ΠΛΗΡΕΙΣ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ ΓΙΑ ΓΑΛΑΚΤΟΦΟΡΑ ΖΩΑ	Π, ΤΕΦ/ΗCl, Κυτ., Λίπος, P	Βιτ. Α, Δ, Χρωστικές	Cd, Νιτρώδη, Διοξ., Πολ. Διφ. B1		5

A/A	ΕΛΕΓΧΟΣ ΥΛΙΚΩΝ	ΑΝΑΛΥΤΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ	ΠΡΟΣΘΕΤΙΚΑ	ΑΝΕΠΙΘΥΜΗΤΕΣ ΟΥΣΙΕΣ	ΆΛΛΑ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ (ΔΕΙΓΜΑΤΑ/ΕΤΟΣ)
	Ολικό Β					62
	Γ. ΑΥΤΟΥΣΙΑ ΠΡΟΣΘΕΤΙΚΑ					
1.	ΒΙΤΑΜΙΝΕΣ	A, Δ, E, Νιασίνη				3
2.	ΙΧΝΟΣΤΟΙΧΕΙΑ	Fe, Zn, Mn, Cu, Co, Se.		Pb, Cd, Πολ. Διφ, Διοξ.		3
3	ΣΥΝΔΕΤΙΚΕΣ, ΑΝΤΙΣΥΣΣΩΜΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΗΚΤΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ			Διοξ., Πολ. Διφ		0
4	ΑΜΙΝΟΞΕΑ					2
	Ολικό Γ					8
	Δ. ΠΡΟΜΙΓΜΑΤΑ					
1.	ΠΡΟΜΙΓΜΑΤΑ ΠΟΥΛΕΡΙΚΩΝ		Βιτ A, Δ, Νιασίνη Zn, Mn, I, Co	Cd, Pb, As, Hg, Διοξ., Πολ. Διφ	Απαγορ. αντιβ., κοκιδ	5
2.	ΠΡΟΜΙΓΜΑΤΑ ΓΙΑ ΧΟΙΡΟΥΣ		Βιτ. A, Δ, E, Fe Zn, Mn, I, Co	Cd, Pb, As, Hg, Διοξ., Πολ. Διφ	Απαγορ. αντιβ., κοκιδ	5
3.	ΠΡΟΜΙΓΜΑΤΑ ΓΙΑ ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΑ		Βιτ. A, Δ, E, Cu, Zn, Mn, I, Co, Se	Cd, Pb, As, Hg Διοξ., Πολ. Διφ	Cu, Απαγορ. αντιβ., κοκιδ	5
4.	ΠΡΟΜΙΓΜΑΤΑ ΓΙΑ ΑΓΕΛΑΔΕΣ		Βιτ. A, E, Zn, Mn, I, Co, Se	Cd, Pb, As, Hg Διοξ., Πολ. Διφ	Cu, Απαγορ. αντιβ., κοκιδ	5
	Ολικό Δ					20
	Ολικό A+B+Γ+Δ					288

Πίνακας 3. Πρόγραμμα φυσικού ελέγχου των πρώτων υλών, προσθετικών, προμιγμάτων και σύνθετων ζωοτροφών στην Κύπρο, για το 2013

A/A	Υλικά προς επιθεώρηση	Έλεγχοι σημάνσεων	Έλεγχος εγγράφων	Έλεγχος αντι-στοιχίας	Συσκευασία (έλεγχος των υλικών, βάρος κ.λ.π.)	Έλεγχος της χρήσης από τους παρασκευαστές σύνθετων ζωοτροφών και τους κτηνοτρόφους κυρίως των προσθετικών και έλεγχος της παρουσίας ανεπιθύμητων ουσιών.	Άλλοι έλεγχοι (αποθήκευση χειρισμός ζωοτροφών κ.λ.π.)
1.	Πρώτες ύλες ζωοτροφών	300	250	100	50	100	100
2.	Σύνθετες ζωοτροφές	600	550	200	200	100	200
3.	Προσθετικά	150	50	20	20	50	30
4.	Προμίγματα	150	50	20	20	50	30
	Σύνολο	1200	900	340	290	300	360

Οι φυσικοί έλεγχοι πραγματοποιούνται στα Σημεία Εισόδου υλικών, τις αποθήκες ζωοτροφών, στους μύλους ζωοτροφών (εμπορικούς ή σε κτηνοτροφικές μονάδες), τους ενδιάμεσους και σε οποιαδήποτε κτηνοτροφική μονάδα.

Οι περισσότερες από τις επιθεωρήσεις των σημάνσεων και των εγγράφων γίνονται στα υλικά που προέρχονται από τρίτες χώρες.

Πίνακας 4. Πρόγραμμα φυσικού ελέγχου των πρώτων υλών, προσθετικών, προμιγμάτων και σύνθετων ζωοτροφών στην Κύπρο, για το 2014

A/A	Υλικά προς επιθεώρηση	Έλεγχοι σημάνσεων	Έλεγχος εγγράφων	Έλεγχος αντιστοιχίας	Συσκευασία (έλεγχος των υλικών, βάρος κ.λ.π.)	Έλεγχος της χρήσης από τους παρασκευαστές σύνθετων ζωοτροφών και τους κτηνοτρόφους κυρίως των προσθετικών και έλεγχος της παρουσίας ανεπιθύμητων ουσιών.	Άλλοι έλεγχοι (αποθήκευση χειρισμός ζωοτροφών κ.λ.π.)
1.	Πρώτες ύλες ζωοτροφών	300	250	100	50	100	100
2.	Σύνθετες ζωοτροφές	600	550	200	200	100	200
3.	Προσθετικά	150	50	20	20	50	30
4.	Προμίγματα	150	50	20	20	50	30
	Σύνολο	1200	900	340	290	300	360

Οι φυσικοί έλεγχοι πραγματοποιούνται στα Σημεία Εισόδου υλικών, τις αποθήκες ζωοτροφών, στους μύλους ζωοτροφών (εμπορικούς ή σε κτηνοτροφικές μονάδες), τους ενδιάμεσους και σε οποιαδήποτε κτηνοτροφική μονάδα.

Οι περισσότερες από τις επιθεωρήσεις των σημάνσεων και των εγγράφων γίνονται στα υλικά που προέρχονται από τρίτες χώρες.

Πίνακας 5. Πρόγραμμα επιθεώρησης των εγκαταστάσεων και των ενδιάμεσων στην Κύπρο για το 2013

Α/Α	Εγκαταστάσεις και ενδιάμεσοι προς επιθεώρηση	Επιθεώρηση									
		Εγκαταστάσεις και εξοπλισμός	Κατάσταση αποθήκευσης	Προσωπικό	Διαδικασία παραγωγής	Σιτηρέσια και σημάνσεις	Ποιοτικός έλεγχος	Έγγραφα	Μητρώα	Βιβλίο παραπόνων και ανάκλησης υλικών	Άλλα
1.	Εμπορικοί μύλοι ζωοτροφών	41	41	41	41	41	41	41	41	41	
2.	Μύλοι σε χοιροστάσια	54	54	54	54	54	54	54	54	----	
3.	Μύλοι σε πτηνοτροφία	49	49	49	49	49	49	49	49	----	
4.	Μύλοι σε βουστάσια	97	97	97	97	97	97	97	97	----	
5.	Παρασκευαστές προμιγμάτων	3	3	3	3	3	3	3	3	3	
6.	Ενδιάμεσοι	44	44	44	44	44	44	44	44	44	
ΣΥΝΟΛΟ		288	288	288	288	288	288	288	288	88	

Πίνακας 6. Πρόγραμμα επιθεώρησης των εγκαταστάσεων και των ενδιάμεσων στην Κύπρο κατά τη διάρκεια του 2014

Α/Α	Εγκαταστάσεις και ενδιάμεσοι προς επιθεώρηση	Επιθεώρηση									
		Εγκαταστάσεις και εξοπλισμός	Κατάσταση αποθήκευσης	Προσωπικό	Διαδικασία παραγωγής	Σιτηρέσια και σημάσεις	Ποιοτικός έλεγχος	Έγγραφα	Μητρώα	Βιβλίο παραπόνων και ανάκλησης υλικών	Άλλα
1.	Εμπορικοί μύλοι ζωοτροφών	41	41	41	41	41	41	41	41	41	
2.	Μύλοι σε χοιροστάσια	54	54	54	54	54	54	54	54	----	
3.	Μύλοι σε πτηνοτροφία	49	49	49	49	49	49	49	49	----	
4.	Μύλοι σε βουστάσια	97	97	97	97	97	97	97	97	----	
5.	Παρασκευαστές προμιγμάτων	3	3	3	3	3	3	3	3	3	
6.	Ενδιάμεσοι	44	44	44	44	44	44	44	44	44	
ΣΥΝΟΛΟ		288	288	288	288	288	288	288	288	88	

Κεφάλαιο 8 – Εθνική Στρατηγική στον Τομέα της Φυτοϋγείας

8.1 Γενική στρατηγική σχεδίου φυτογειονομικού ελέγχου φυτών και φυτικών προϊόντων

-Η εφαρμογή της Κοινοτικής νομοθεσίας στοχεύει στην παρεμπόδιση της εισαγωγής και εξάπλωσης στην Κοινότητα οργανισμών επιβλαβών στα φυτά, φυτικά προϊόντα και άλλα αντικείμενα (Κοινοτική Οδηγία 2000/29/ΕΚ), με στόχο την προστασία της Κοινοτικής και Εθνικής γεωργίας από τους επιβλαβείς οργανισμούς και τη διασφάλιση από φυτοϋγειονομικής πλευράς της ελεύθερης εμπορίας των γεωργικών προϊόντων εντός και εκτός της Κοινότητας.

-Η εφαρμογή φυτοϋγειονομικών μέτρων για την προώθηση εξαγωγών φυτών και φυτικών προϊόντων σε Τρίτες χώρες.

8.1.1 Στόχοι σχεδίου φυτοϋγειονομικού ελέγχου

- (α) Φυτοϋγειονομικοί έλεγχοι φυτών, φυτικών προϊόντων και άλλων αντικειμένων που εισάγονται στην Κυπριακή Δημοκρατία, με βάση το Παράρτημα V της Κοινοτικής Οδηγίας 2000/29/ΕΚ.
- (β) Φυτοϋγειονομικοί έλεγχοι φυτών, φυτικών προϊόντων και άλλων αντικειμένων που διακινούνται από και προς άλλα Κράτη Μέλη στην και από την Κυπριακή Δημοκρατία, με βάση το Παράρτημα V της Κοινοτικής Οδηγίας 2000/29/ΕΚ.
- (γ) Φυτοϋγειονομικοί έλεγχοι φυτών, φυτικών προϊόντων και άλλων αντικειμένων που παράγονται στην Κυπριακή Δημοκρατία, με βάση το Παράρτημα V της Κοινοτικής Οδηγίας 2000/29/ΕΚ.
- (δ) Φυτοϋγειονομικοί έλεγχοι φυτών, φυτικών προϊόντων και άλλων αντικειμένων που προορίζονται για εξαγωγή σε Τρίτες Χώρες με βάση εθνική νομοθεσία.
- (ε) Φυτοϋγειονομικοί έλεγχοι για την καταπολέμηση του κοκκοειδούς του Αγίου Ιωσήφ (Κοινοτική Οδηγία 69/466/ΕΟΚ).
- (στ) Φυτοϋγειονομικοί έλεγχοι για την καταπολέμηση του καρκίνου της πατάτας, *Synchytrium endobioticum* (Κοινοτική Οδηγία 69/464/ΕΟΚ).
- (ζ) Φυτοϋγειονομικοί έλεγχοι για την καταπολέμηση του φυλλοδέτη του γαρυφάλλου, *Cacoeconomorpha pronubana* (Κοινοτική Οδηγία 76/647/ΕΟΚ).
- (η) Φυτοϋγειονομικοί έλεγχοι για την καταπολέμηση του χρυσονηματώδους σκώληκα, *Globodera rostochiensis* και *Globodera pallida* (Κοινοτική Οδηγία 69/465).
- (θ) Φυτοϋγειονομικοί έλεγχοι για την καταπολέμηση της κορυνοβακτηρίωσης της πατάτας, *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* (Κοινοτική Οδηγία 93/85/ΕΚ, 2006/56/ΕΚ).

- (ι) Φυτοϋγειονομικοί έλεγχοι για την καταπολέμηση της καστανής σήψης της πατάτας και της βακτηριακής μάρανσης της τομάτας, *Ralstonia solanacearum* (Κοινοτική Οδηγία 98/57/ΕΚ, 2006/63/ΕΚ).
- (ια) Φυτοϋγειονομικοί έλεγχοι εγκαταστάσεων (εμπόρων, εισαγωγέων, εξαγωγέων και παραγωγών) που έχουν εγγραφεί στο Φυτοϋγειονομικό Μητρώο για έλεγχο έκδοσης φυτοϋγειονομικών διαβατηρίων.
- (ιβ) Φυτοϋγειονομικοί έλεγχοι φυτών και φυτικών προϊόντων με βάση το καθεστώς των προστατευόμενων ζωνών για τα έντομα *Leptinotarsa decemlineata*, *Ips sexdentatus*, *Dactulosphaira vitifoliae*, *Seiridium cardinale*.
- (ιγ) Φυτοϋγειονομικοί έλεγχοι φυτών και φυτικών προϊόντων με βάση Κοινοτικές Αποφάσεις για το *Phytophthora ramorum*, *Periplocha masonii*, *Bursaphelenchus xylophilus*, *Diabrotica virgifera virgifera*, *Dryocosmus kuriphilus*, *PSTVd*, *Anoplophora chinensis*, *Rhynchophorus ferrugineus*.
- (ιδ) Φυτοϋγειονομικοί έλεγχοι για ετοιμασία ετήσιων εκθέσεων φυτών, φυτικών προϊόντων και άλλων αντικειμένων με βάση Κοινοτικές Αποφάσεις.
- (ιε) Φυτοϋγειονομικοί έλεγχοι φυτικών προϊόντων που διέρχονται την «Πράσινη Γραμμή» από τις μη ελεγχόμενες περιοχές στις ελεγχόμενες περιοχές της Δημοκρατίας (Κανονισμοί (ΕΚ) Αριθ. 866/2004, 1480/2004).
- (ιστ) Φυτοϋγειονομικοί έλεγχοι ξύλινων μέσων συσκευασίας με βάση το διεθνές πρότυπο ISPM 15.

8.2 Νομοθετική ρύθμιση για την διοργάνωση των επίσημων ελέγχων

8.2.1 Ειδικά για το φυτοϋγειονομικό έλεγχο

Οι περί Μέτρων Προστασίας κατά της Εισαγωγής και Εξάπλωσης Οργανισμών Επιβλαβών για τα Φυτά και Φυτικά Προϊόντα Νόμοι 2003 μέχρι 2012, διαλαμβάνουν διατάξεις που προνοούν τον καταρτισμό Ετήσιου Προγράμματος Ελέγχων και το διορισμό Επιθεωρητών για την άσκηση των πιο κάτω ελέγχων και επιβολή αυστηρών αποτρεπτικών ποινών και διοικητικών προστίμων για την πλήρη και αποτελεσματική εφαρμογή της Κοινοτικής νομοθεσίας για τη φυτοϋγεία.

Επίσης ρυθμίζεται μεταξύ άλλων:

- (α) Η διενέργεια επίσημων ελέγχων των προϊόντων που καθορίζονται στο Παράρτημα V της Κοινοτικής Οδηγίας 2000/29/ΕΚ και λήψη κάθε επίσημου μέτρου ώστε να διασφαλίζονται οι έλεγχοι αυτοί τόσο στα εισαγόμενα προϊόντα όσο και στα προϊόντα που διακινούνται.
- (β) Η τήρηση επίσημου μητρώου παραγωγών, εισαγωγέων, εξαγωγέων, εμπόρων, συλλογικών αποθηκών προϊόντων που καθορίζονται στο Παράρτημα V της Κοινοτικής Οδηγίας 2000/29/ΕΚ καθώς και αμπελοκαλλιεργητών, εσπεριδοκαλλιεργητών, πατατοκαλλιεργητών.

- (γ) Η επιθεώρηση και έκδοση φυτοϋγειονομικών πιστοποιητικών, φυτοϋγειονομικών πιστοποιητικών επανεξαγωγής, φυτοϋγειονομικών διαβατηρίων, φυτοϋγειονομικών διαβατηρίων αντικατάστασης και η είσπραξη φυτοϋγειονομικών τελών.
- (δ) Η λήψη επίσημων μέτρων σε περίπτωση εμφάνισης επιβλαβών οργανισμών.
- (ε) Ο καθορισμός επίσημων Σημείων Εισόδου φυτών και φυτικών προϊόντων.
- (στ) Η υποχρέωση του παραλήπτη να γνωστοποιεί εκ των προτέρων στην αρμόδια Αρχή την άφιξη στην Κύπρο φυτών και φυτικών προϊόντων για σκοπούς ελέγχου.

8.3 Οργάνωση συνεργασίας και αμοιβαίας βοήθειας

Όσον αφορά τον τομέα της φυτοϋγείας υπάρχουν πρόνοιες για οργάνωση συνεργασίας και αμοιβαίας βοήθειας στη βασική Κοινοτική Οδηγία 2000/29/ΕΚ.

Υπάρχει τακτική συνεργασία με τα ειδικά εργαστήρια του Ινστιτούτου Γεωργικών Ερευνών, του Μπενάκειου Φυτοπαθολογικού Εργαστηρίου της Ελλάδας και του Central Science Laboratory του Ηνωμένου Βασιλείου για προσδιορισμό επιβλαβών οργανισμών. Συνεργασία και βοήθεια σε τεχνικά θέματα επεκτείνεται στις αρμόδιες Αρχές άλλων κρατών μελών και σε διεθνείς Οργανισμούς (ΙΡΡΟ, ΕΡΡΟ).

Κεφάλαιο 9 – Σώμα Ελέγχου

9.1 Καθορισμός σώματος ελέγχου

Η Αρμόδια Αρχή, ανάθεσε τα καθήκοντα φυτοϋγειονομικού ελέγχου, στον Κλάδο Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου και Ελέγχου Ποιότητας, ο οποίος βρίσκεται υπό την άμεση εποπτεία και έλεγχο της [Οργανόγραμμα 3].

Η αρμόδια αρχή δεν έχει παραχωρήσει το δικαίωμα της άσκησης των πιο πάνω ελέγχων σε οποιοδήποτε άλλο κυβερνητικό σώμα εκτός του Τμήματος Γεωργίας.

9.2 Οργανωτική δομή και στελέχωση

Ο Κλάδος Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου και Ελέγχου Ποιότητας αποτελείται από τον Προϊστάμενο του Κλάδου, ο οποίος κατέχει ανώτερη μισθολογική κλίμακα και διαθέτει 16 Λειτουργούς, 14 Τεχνικούς Επιθεωρητές και 2 Εργάτες που έχουν τοποθετηθεί από τη Διεύθυνση του Τμήματος Γεωργία για διεκπεραίωση εργασιών, σε συνεργασία με τον Προϊστάμενο του Κλάδου, [Οργανόγραμμα 4]:

- (α) Για θέματα Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου [7 Λειτουργοί, 6 Τεχνικοί και 1 Εργάτης].
- (β) Για θέματα Ποιοτικού Ελέγχου [5 Λειτουργοί, 6 Τεχνικοί και 1 Εργάτης].
- (δ) Για θέματα Ελέγχου Πολλαπλασιαστικού Υλικού [2 Λειτουργοί].

(ε) Για θέματα Ελέγχου Σπόρων [2 Λειτουργοί, 2 Τεχνικοί].

Σε κάθε Σημείο Εισόδου υπάρχει ένας συντονιστής, που είναι Λειτουργός με περισσότερη πείρα, και συνήθως σε υψηλότερη μισθολογική κλίμακα από τους άλλους Λειτουργούς. Ο συντονιστής αυτός βρίσκεται σε καθημερινή επικοινωνία με τον προϊστάμενο του Κλάδου για τον καλύτερο συντονισμό των εργασιών του Κλάδου

Τα κεντρικά γραφεία του Κλάδου βρίσκονται στη Λευκωσία όπου και η Διεύθυνση του Τμήματος Γεωργίας. Αναλυτικά, ο Κλάδος αυτός έχει υπό την ευθύνη του το γραφείο Πάφου καθώς και τη στελέχωση και λειτουργία των Σημείων Εισόδου στο Λιμάνι Λεμεσού, Λιμάνι και Αεροδρόμιο Λάρνακας, Αεροδρόμιο Πάφου και το Λιμάνι Βασιλικού. Υπάρχει άμεση και συχνή επικοινωνία των συντονιστών των Σημείων Εισόδου με τα κεντρικά γραφεία, μέσω τηλεφώνου, φαξ, ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και τακτικών (κάθε τετραμηνία) και έκτακτων συνεδριάσεων, συναντήσεων.

Οι Λειτουργοί του Κλάδου Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου και Ελέγχου Ποιότητας κατέχουν δίπλωμα πανεπιστημίου στην Γεωπονία, ενώ τρεις από αυτούς κατέχουν και μεταπτυχιακό δίπλωμα σε συναφή θέματα.

Για τη διενέργεια των επισκοπήσεων επιβλαβών οργανισμών στο φυτοϋγειονομικό έλεγχο που προσβάλλουν δασικά είδη, η Διεύθυνση έχει εξουσιοδοτήσει και Λειτουργούς του Τμήματος Δασών.

Οι εξουσιοδοτημένοι Επιθεωρητές είναι αμερόληπτοι, ανεξάρτητοι και απαλλαγμένοι από εξυπηρέτηση ιδίων συμφερόντων στην πραγματοποίηση των καθηκόντων τους. Επίσης, έχουν όλες τις εξουσίες για άσκηση αποτελεσματικού ελέγχου, δέσμευσης, κατάσχεσης ή καταστροφής υλικού και πρόσαψης κατηγορίας κατά των παρανομούντων.

9.3 Καθήκοντα Λειτουργών του Κλάδου Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου και Ελέγχου Ποιότητας

Τα καθήκοντα των Λειτουργών καθορίζονται από τη Διεύθυνση του Τμήματος Γεωργίας σε συνεργασία με τον Προϊστάμενο του Κλάδου και αφορούν την εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας με το σχετικό Κοινοτικό Κεκτημένο για αποτελεσματική και άνευ διάκρισης εφαρμογή της εθνικής νομοθεσίας, βάσει προγράμματος που εγκρίνεται από τον Προϊστάμενο του Κλάδου και τη Διευθύντρια του Τμήματος Γεωργίας.

Επιπρόσθετα, τα κεντρικά γραφεία φέρουν την ευθύνη σύνταξης μηνιαίων, τριμηνιαίων και ετήσιων εκθέσεων, την ετοιμασία ετήσιων προγραμμάτων ελέγχων, το συντονισμό των εργασιών με τα σημεία Εισόδου, γραφείο Πάφου και άλλων εμπλεκόμενων Κλάδων του Τμήματος, καθώς και Υπηρεσιών άλλων Υπουργείων με τα οποία συνεργάζεται ο Κλάδος Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου και Ελέγχου Ποιότητας (π.χ. Υγειονομικές Υπηρεσίες, Τμήμα Τελωνείων, Κτηνιατρικές Υπηρεσίες, Τμήμα Δασών, Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών κλπ.), την εκπροσώπηση του Τμήματος Γεωργίας στις Τεχνικές/Μόνιμες Επιτροπές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και ενημερώνουν την Επιτροπή για τα θέματα που την αφορούν, κατά περίπτωση (π.χ. εκθέσεις επισκοπήσεων, απορρίψεις εμπορευμάτων, κ.α.).

Επιπλέον, τα κεντρικά γραφεία, τηρούν τα επίσημα Μητρώα του Κλάδου, τηρούν αναλυτικά στοιχεία για τις εισαγωγές και εξαγωγές και το ενδοκοινοτικό εμπόριο φυτών και φυτικών προϊόντων, τις δεσμεύσεις,

κατασχέσεις, καταστροφές ακατάλληλων φυτών και άλλων αντικειμένων, τις εισπράξεις τελών κτλ. και ετοιμάζουν και προωθούν την επίσημη αλληλογραφία του Κλάδου.

Ο Κλάδος έχει την ευθύνη εναρμόνισης της εθνικής νομοθεσίας με το Κοινοτικό Κεκτημένο. Σημειώνεται ότι οι Κοινοτικές Οδηγίες ενσωματώνονται στο εθνικό δίκαιο με Νόμους, Κανονισμούς, Διατάγματα, ανάλογα με την περίπτωση, ενώ η εφαρμογή των Κοινοτικών Κανονισμών διευκολύνεται με την ετοιμασία ειδικών Νόμων που δίδουν το δικαίωμα στους Επιθεωρητές να εφαρμόζουν τους Κανονισμούς. Οι Κοινοτικές Αποφάσεις υιοθετούνται με τη μορφή εγκυκλίων, οι οποίες εγκρίνονται από τη Διεύθυνση του Τμήματος Γεωργίας.

Η εφαρμογή των νομοθεσιών που χειρίζεται ο Κλάδος γίνεται από όλους τους εξουσιοδοτημένους Λειτουργούς που βρίσκονται στο κέντρο αλλά και στα Σημεία Εισόδου και στο γραφείο Πάφου.

9.3.1 Τομέας Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου

- (α) Εγγραφή παραγωγών, εμπόρων, διακινητών, εξαγωγέων, εισαγωγέων, αποθηκών συλλογής προϊόντων που καθορίζονται στο Παράρτημα V, πατατοκαλλιεργητών, αμπελοκαλλιεργητών, εσπεριδοκαλλιεργητών σε επίσημα Μητρώα.
- (β) Φυτοϋγειονομικός έλεγχος φυτών και φυτικών προϊόντων στους τόπους παραγωγής, φυτώρια, συσκευαστήρια κλπ.
- (γ) Φυτοϋγειονομικός έλεγχος εισαγόμενων, εξαγόμενων και διακινούμενων εντός της Κοινότητας φυτών και φυτικών προϊόντων και πατατοσπόρου.
- (δ) Φυτοϋγειονομικός έλεγχος φυτικών προϊόντων που διέρχονται την «Πράσινη Γραμμή» (Κοινοτικός Κανονισμός (ΕΚ) 866/2004/ΕΚ).
- (ε) Έκδοση φυτοϋγειονομικών πιστοποιητικών, φυτοϋγειονομικών διαβατηρίων.
- (στ) Διενέργεια επισκοπήσεων για εντοπισμό επιβλαβών οργανισμών.

9.4 Διαθέσιμοι Πόροι (Ανθρώπινο Δυναμικό, Εξοπλισμός)

9.4.1 Ανθρώπινο Δυναμικό (Οργανόγραμμα 4)

Το διαθέσιμο προσωπικό για τη διενέργεια των φυτοϋγειονομικών ελέγχων, είναι το προσωπικό του Κλάδου Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου και Ελέγχου Ποιότητας και το προσωπικό του Τμήματος Δασών που έχει εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό, όσον αφορά τους φυτοϋγειονομικούς ελέγχους για δασικούς εχθρούς και ασθένειες. Συνολικά απασχολούνται στον Κλάδο 17 Λειτουργοί περιλαμβανομένου και του Προϊσταμένου του Κλάδου, 14 τεχνικοί (Επιθεωρητές Γεωργίας) και 2 εργάτες στα Σημεία Εισόδου. Σημειώνεται ότι λόγω της παραπλήσιας φύσης των επιθεωρήσεων, κάθε Επιθεωρητής εμπλέκεται στην εφαρμογή δύο ή περισσότερων Νόμων.

(α) Τομέας Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου

Σε Κεντρικό Επίπεδο πέραν του Προϊσταμένου, απασχολούνται σε πλήρη βάση 2 Λειτουργοί και 2 Τεχνικοί, ενώ άλλοι 4 Λειτουργοί σε μερική βάση. Στις επαρχίες Λάρνακας και Αμμοχώστου ασχολούνται έχοντας τον Φυτοϋγειονομικό έλεγχο σαν κύριο καθήκον 2 Λειτουργοί και 2 Τεχνικοί, στην επαρχία

Λεμεσού 2 Λειτουργοί και 1 Λειτουργός στην επαρχία Πάφου. Ο συνολικός αριθμός ισοδύναμων πλήρως απασχολούμενων Λειτουργών είναι 8.

9.4.2 Εκπαιδεύσεις προσωπικού Κλάδου Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου και Ελέγχου Ποιότητας σε θέματα φυτοϋγειονομικού ελέγχου

Το προσωπικό του σώματος ελέγχου, δηλαδή του Κλάδου Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου και Ελέγχου Ποιότητας, τυγχάνει ετήσιας εκπαίδευσης βάσει των αναγκών που απορρέουν τόσο από προβλήματα και αδυναμίες κατά την εφαρμογή της υφιστάμενης νομοθεσίας, όσο και από την εφαρμογή νέας Κοινοτικής νομοθεσίας. Οι εκπαιδεύσεις αυτές προτείνονται και ετοιμάζονται από το συντονιστή του τομέα φυτοϋγειονομικού ελέγχου, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες του τομέα. Οι εισηγήσεις εγκρίνονται κατ' αρχή από τον Προϊστάμενο του Κλάδου και στη συνέχεια από τη Διεύθυνση του Τμήματος σε συνεργασία με τον Κλάδο Γεωργικών Εφαρμογών που προσφέρει βοήθεια στις εκπαιδεύσεις [Πίνακας 10]. Μετά την εκπαίδευση ο Κλάδος Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου και Ελέγχου Ποιότητας έρχεται σε συνεργασία με τον Κλάδο Γεωργικών Εφαρμογών για αξιολόγηση της εκπαίδευσης, ώστε τα συμπεράσματα να ληφθούν υπόψη για επανάληψη των εκπαιδεύσεων και για διοργάνωση νέων εκπαιδεύσεων.

Επιπρόσθετα οι Επιθεωρητές Φυτοϋγείας λαμβάνουν μέρος στη σειρά εκπαιδεύσεων BTSF τα οποία διοργανώνει η σχετική Επιτροπή. Οι Επιθεωρητές που επιστρέφουν από τις εκπαιδεύσεις αυτές συντάσσουν σχετική έκθεση και σε εύλογο χρόνο δυνατό να παρουσιάσουν σε ειδική εκπαίδευση τα κύρια θέματα της εκπαίδευσής τους στους υπόλοιπους Επιθεωρητές.

9.4.3 Τεκμηριωμένες διαδικασίες και εξοπλισμός

9.4.3.1 Καταγραφή Διαδικασιών Ελέγχου

- (α) Θέματα Φυτοϋγείας Για τα θέματα φυτοϋγείας δημιουργήθηκε δημιούργησε το εγχειρίδιο φυτοϋγειονομικού ελέγχου, με βάση το οποίο οι Λειτουργοί προβαίνουν στους ενδεδειγμένους ελέγχους. Αυτό περιλαμβάνει:
  - (α) Εθνική και Κοινοτική νομοθεσία.
  - (β) Εγκυκλίους της Αρμόδιας Αρχής (Τμήμα Γεωργίας).
  - (γ) Κατάλογο με έντυπα που χρησιμοποιούνται για τους ελέγχους, δειγματοληψίες, κλπ.
  - (δ) Τις διαδικασίες φυτοϋγειονομικού ελέγχου εισαγόμενων, εξαγόμενων και διακινούμενων φυτών και φυτικών προϊόντων.
  - (ε) Τις διαδικασίες για τις επισκοπήσεις για την παρουσία επιβλαβών οργανισμών στο έδαφος της Δημοκρατίας.
  - (στ) Τις διαδικασίες φυτοϋγειονομικού ελέγχου φυτικών προϊόντων που διέρχονται την πράσινη γραμμή.
  - (ζ) Τις διαδικασίες εγγραφής στο Φυτοϋγειονομικό Μητρώο, καταβολής φυτοϋγειονομικών τελών και έκδοσης φυτοϋγειονομικών πιστοποιητικών και φυτοϋγειονομικών διαβατηρίων.

- (η) Τις διαδικασίες δειγματοληψίας, απόρριψης και λήψης επίσημων μέτρων.
- (θ) Τις διαδικασίες ανάλυσης επικινδυνότητας για τα προϊόντα που διακινούνται εντός της Κοινότητας.
- (ι) Άλλες χρήσιμες πληροφορίες (τηλέφωνα, κατάλογος με εξουσιοδοτημένους λειτουργούς, ενημερωτικό υλικό για επιβλαβείς οργανισμούς, εκπαιδεύσεις προσωπικού και άλλων ενδιαφερόμενων κ.ά.).

Αντίγραφο του εγχειριδίου τηρείται σε όλα τα γραφεία του Κλάδου, στα σημεία Εισόδου και στο Τμήμα Δασών.

9.4.3.2 Εξοπλισμός Γραφείων Κλάδου/Σημείων Εισόδου/Χώρων Επιθεώρησης

Τα Σημεία Εισόδου και οι άλλοι εγκεκριμένοι χώροι επιθεώρησης είναι εξοπλισμένοι σύμφωνα με τις απαιτήσεις της οδηγίας 98/22/ΕΚ.

Τα Σημεία Εισόδου διαθέτουν επίσης κατάλληλες εγκαταστάσεις για τις διοικητικές λειτουργίες του σταθμού, εξοπλισμένες με τηλέφωνα, φωτοτυπικές μηχανές, τηλεομοιότυπο, ηλεκτρονικούς υπολογιστές και εκτυπωτές.

Επίσης τα Σημεία Εισόδου διαθέτουν μηχανογραφικό εξοπλισμό με πρόσβαση στο διαδίκτυο για παρακολούθηση του συστήματος EUROPHYT, λογισμικό σύστημα για την καταχώρηση των εμπορευμάτων που εισέρχονται στην Κυπριακή Δημοκρατία από Τρίτες Χώρες ή Κράτη Μέλη και εμπορευμάτων που εξάγονται ή διακινούνται προς άλλα Κράτη Μέλη, καθώς και άλλων σχετικών ιστοσελίδων, συσκευή τηλεομοιότυπου και αντιγραφική μηχανή για ταχεία ενημέρωση της αρμόδιας αρχής, για τυχόν απορρίψεις ή άλλα προβλήματα που παρουσιάζουν τα εισαγόμενα ή διακινούμενα προϊόντα. Διαθέτουν ακόμα κατάλληλους χώρους επιθεώρησης με επαρκή φωτισμό και πάγκους επιθεώρησης, εξοπλισμό για την καταστροφή μικροποσοτήτων προϊόντων που επιβάλλεται να γίνει, ειδικές θερμοκυψέλες για μεταφορά δειγμάτων και εξοπλισμό σφράγισης προϊόντων σε περιπτώσεις επιβολής καραντίνας.

Σημειώνεται ότι η γραφική ύλη για τα κεντρικά γραφεία αλλά και για τα Σημεία Εισόδου και το γραφείο Πάφου, παρέχεται από τα κεντρικά γραφεία της Διεύθυνσης.

Σε όλα τα γραφεία και τα Σημεία Εισόδου υπάρχουν εγκατεστημένοι μηχανικοί δειγματολήπτες για αυτόματη δειγματοληψία από φορτία χύμα σε αυτοκίνητα. Υπάρχουν επίσης άλλοι δειγματολήπτες διαιρέτες δειγμάτων και άλλος αναγκαίος εξοπλισμός για την ορθή λειτουργία των σημείων και γραφείων.

Στον Κλάδο Προστασίας Φυτών και Μελισσοκομίας λειτουργεί πλήρως εξοπλισμένο εργαστήριο για διάγνωση μυκητολογικών, βακτηριολογικών, ιολογικών, νηματολογικών και εντομολογικών προσβολών. Το εργαστήριο αυτό είναι πλήρως εξοπλισμένο με το απαιτούμενο προσοντούχο προσωπικό και τον τεχνικό εξοπλισμό.

9.5 Συντονισμός και συνεργασία στον τομέα της φυτοϋγείας

Για πλήρη και αποτελεσματική εφαρμογή των νόμων που αφορούν ελέγχους φυτοϋγείας, ποιοτικούς ελέγχους γεωργικών προϊόντων, ελέγχους σπόρων, ελέγχους αγενούς πολλαπλασιαστικού υλικού , ο Κλάδος πέραν των συντονιστικών συσκέψεων που καλεί σε τακτά διαστήματα , συνεργάζεται στενά με τις εξής υπηρεσίες:

- (α) Τον Κλάδο Προστασίας Φυτών και Μελισσοκομίας του Τμήματος Γεωργίας, ο οποίος λόγω της αρμοδιότητας του για εκτέλεση φυτοπαθολογικών διαγνωστικών αναλύσεων όσο και εξέταση παραπόνων των αγροτών σε σχέση με φυτοϋγειονομικές προσβολές (παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών), ενημερώνει άμεσα για την παρουσία οποιουδήποτε επιβλαβούς οργανισμού, με αποτέλεσμα να λαμβάνονται άμεσα μέτρα από τον Κλάδο Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου και Ελέγχου Ποιότητας, σύμφωνα με την Κοινοτική Οδηγία 2000/29/ΕΚ.
- (β) Το Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών, το οποίο στα πλαίσια των ερευνών/μελετών που διεξάγει στον τομέα φυτοϋγείας, εντομολογίας, ιολογίας, βακτηριολογίας, κ.ά. και των φυτοπαθολογικών διαγνωστικών αναλύσεων φυτών και φυτικών προϊόντων, ειδοποιεί άμεσα τον Κλάδο Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου και Ελέγχου Ποιότητας σε περίπτωση εμφάνισης νέου επιβλαβούς οργανισμού.

Κεφάλαιο 10 – Διοργάνωση ελέγχων στον τομέα φυτοϋγειονομικού ελέγχου

10.1 Σχέδιο φυτοϋγειονομικού ελέγχου

10.1.1 Γενικά

Για τη διεκπεραίωση των στόχων ελέγχου που αναφέρονται πιο πάνω, τα οποία καλείται να εφαρμόσει ο Κλάδος Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου και Ελέγχου Ποιότητας, ετοιμάζεται μέχρι την 1^η Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους σχετικό πρόγραμμα. Στο πρόγραμμα αυτό γίνεται αναφορά:

- (α) στην χρονική περίοδο που θα πραγματοποιηθούν οι έλεγχοι,
- (β) στο συνολικό αριθμό και είδος ελέγχων που θα πραγματοποιηθούν,
- (γ) στα υπεύθυνα άτομα σε επαρχιακό επίπεδο που θα έχουν τον συντονισμό των ελέγχων σε επίπεδο επαρχίας,
- (δ) στην περίοδο ελέγχων και λεπτομέρειες για τα είδη στα οποία θα εστιαστούν οι έλεγχοι, ανάλογα με την περίπτωση, και
- (ε) στην καταγραφή των αποτελεσμάτων των ελέγχων.

Τα προγράμματα αυτά προωθούνται για έγκριση από τη Διεύθυνση της αρμόδιας αρχής και ακολούθως τίθενται σε εφαρμογή από την 1^η Ιανουαρίου του επομένου έτους.

Η εφαρμογή των προγραμμάτων επιτηρείται σε τακτά χρονικά διαστήματα από τους συντονιστές των επαρχιών αλλά και από τον Προϊστάμενο του Κλάδου. Ανά τετράμηνο ετοιμάζεται σχετική έκθεση, στην οποία δίνεται αναφορά για την πορεία εφαρμογής του σχεδίου ελέγχου, αντίγραφο της οποίας κοινοποιείται στην Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου.

Τυχόν τροποποιήσεις των ετήσιων προγραμμάτων προτού τεθούν σε εφαρμογή στο επόμενο έτος, υπόκεινται σε έγκριση από τον προϊστάμενο του Κλάδου Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου και Ελέγχου Ποιότητας και της αρμόδιας αρχής.

10.1.2 Τριετές Σχέδιο Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου

Προνοεί τακτικούς και έκτακτους φυτοϋγειονομικούς ελέγχους φυτών και φυτικών προϊόντων που καθορίζονται στο Παράρτημα V Μέρος Α των περί Μέτρων Προστασίας κατά της Εισαγωγής και Εξάπλωσης Οργανισμών Επιβλαβών για τα Φυτά και Φυτικά Προϊόντα Κανονισμών του 2003, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται [Πίνακας 11].

Η συχνότητα τακτικών ελέγχων καθορίζεται στα πιο κάτω υποκεφάλαια.

Για τη διενέργεια των τακτικών ελέγχων ετοιμάζονται μηνιαία προγράμματα κατά Επαρχία, λαμβάνοντας υπόψη τη βιολογία του επιβλαβούς οργανισμού αλλά κυρίως τη βλαστική περίοδο του ξενιστή του επιβλαβούς οργανισμού.

Δεν ετοιμάζονται μηνιαία προγράμματα για τον έλεγχο των εισαγόμενων φυτών και φυτικών προϊόντων ή των φυτικών προϊόντων που διακινούνται από άλλα Κράτη Μέλη.

Τα φυτά και φυτικά προϊόντα τα οποία εισάγονται από, ή εξάγονται προς τρίτες χώρες υποβάλλονται σε καθολικό φυτοϋγειονομικό έλεγχο.

Τα δε φυτά και φυτικά προϊόντα που διακινούνται από την Κοινότητα προς την Κυπριακή Δημοκρατία, μετά από ανάλυση επικινδυνότητας υποβάλλονται σε φυτοϋγειονομικό έλεγχο, σε ποσοστό μέχρι 20%.

10.1.2.1 Έλεγχος εγγεγραμμένων στο Φυτοϋγειονομικό Μητρώο εγκαταστάσεων εμπόρων, παραγωγών, αποθηκών συλλογής νωπών οπωροκηπευτικών, ξυλείας, καλλωπιστικών φυτών και σπόρων για έκδοση Φυτοϋγειονομικού Διαβατηρίου και χρήση ειδικής σήμανσης στα ξύλινα μέσα συσκευασίας

Όλες οι εγγεγραμμένες εγκαταστάσεις, αποθήκες συλλογής, έμποροι, εισαγωγείς, εξαγωγείς φυτών και φυτικών προϊόντων που καταγράφονται στο Παράρτημα V Μέρος Α των περί Μέτρων Προστασίας κατά της Εισαγωγής και Εξάπλωσης Οργανισμών Επιβλαβών για τα Φυτά και Φυτικά Προϊόντα Κανονισμών του 2003, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται, ελέγχονται μια φορά ετησίως.

Ο έλεγχος μεταξύ άλλων περιλαμβάνει:

- (α) Φυτοϋγειονομικό έλεγχο φυτών και φυτικών προϊόντων που βρίσκονται κατά την ημέρα της επίσκεψης του Επιθεωρητή.

- (β) Έλεγχο εγγράφων, ο οποίος περιλαμβάνει έλεγχο τήρησης στοιχείων (αντίτυπων διαβατηρίων και πιστοποιητικών, ποσοτήτων διακίνησης, πώλησης, μεταποίησης, αγοράς φυτών και φυτικών προϊόντων, προμηθευτών και αγοραστών φυτών και φυτικών προϊόντων για δύο περιόδους.
- (γ) Έλεγχο τήρησης στοιχείων που αφορούν δειγματοληψίες, καταπολέμηση εχθρών και ασθενειών, κατάλογο απολυμάνσεων, καταπολέμησης τρωκτικών, καταστροφές και άλλες ενέργειες.
- (δ) Έλεγχο αρχείου θερμοκρασιών και χρόνου έκθεσης ξύλινων μέσων συσκευασίας που υποβλήθηκαν σε κατεργασία, ανάλογα με την περίπτωση.

Μετά το πέρας του ελέγχου ανακοινώνονται προκαταρκτικά στη μονάδα τα ευρήματα και οι διορθωτικές ενέργειες που πρέπει να γίνουν και ορίζεται τακτική προθεσμία επανελέγχου. κλπ.

Σε περίπτωση μη τήρησης σχετικών στοιχείων ή εντοπισμού προβλημάτων στις εγκαταστάσεις ή οποιοδήποτε άλλο σχετικό πρόβλημα, τότε δίνεται χρονοδιάγραμμα συμμόρφωσης.

Η τελική έκθεση δίνεται στον ενδιαφερόμενο, αντίγραφο τηρείται στην επαρχία που εκδόθηκε και δεύτερο αντίγραφο τηρείται στα αντίστοιχα Σημεία Εισόδου.

10.1.2.2 Επισκοπήσεις φυτειών για εντοπισμό εχθρών καραντίνας βάσει Κοινοτικών Οδηγιών και Κοινοτικών Αποφάσεων

10.1.2.2.1 Επισκοπήσεις πατατών κατανάλωσης, πατατόσπορου και φυτειών πατάτας για καστανή σήψη, δακτυλιωτή σήψη και δορυφόρο της πατάτας

(α) Πατάτες κατανάλωσης:

Για τα βακτήρια της καστανής σήψης και της δακτυλιωτής σήψης διενεργούνται ετήσιες επισκοπήσεις φυτειών πατατών κατανάλωσης ανοιξιότικης και χειμερινής εσοδείας. Με βάση τη συνολική καλλιεργήσιμη έκταση καθορίζονται τα ελάχιστα ποσοστά δειγματοληψίας για κάθε Επαρχία. Η επιλογή των τεμαχίων σε κάθε Επαρχία γίνεται τυχαία. Γίνεται μία επιθεώρηση κατά τη βλαστική περίοδο και μια επιθεώρηση κατά την εκρίζωση στο χωράφι ή κατά την παράδοση στο συσκευαστήριο.

Σε περίπτωση παρουσίας συμπτωμάτων επιβλαβούς οργανισμού τότε λαμβάνεται δείγμα το οποίο αποστέλλεται στο εργαστήριο του Κλάδου Προστασίας Φυτών και Μελισσοκομίας για αναγνώριση. Δείγματα κονδύλων λαμβάνονται κατά τη δεύτερη επιθεώρηση. Η δειγματοληψία δύναται να διενεργηθεί και σε περίπτωση απουσίας συμπτωμάτων στους κονδύλους.

Για το δορυφόρο της πατάτας η επισκόπηση γίνεται μακροσκοπικά παράλληλα κατά την πρώτη επισκόπηση.

(β) Πατατόσπορος:

Διενεργούνται ετήσιες επισκοπήσεις σε όλη την έκταση που φυτεύεται για παραγωγή πατατόσπορου. Η επισκόπηση περιλαμβάνεται στη διαδικασία παραγωγής του «ντόπιου πατατόσπορου», στα πλαίσια της επιθεώρησης των φυτειών για σκοπούς πιστοποίησης του ντόπιου πατατόσπορου. Γίνονται δύο επιθεωρήσεις κατά τη βλαστική περίοδο σε όλες τις φυτείες. Κατά την παράδοση των σπορομερίδων στο συσκευαστήριο, λαμβάνονται δείγματα, τόσο για βακτηριακό όσο και για ιολογικό έλεγχο, σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία.

Ετησίως διενεργείται καθολικός έλεγχος για το χρυσονηματώδη της πατάτας των τεμαχίων που φυτεύονται για παραγωγή πατατοσπόρου. Σε όσα τεμάχια εντοπίζεται ο χρυσονηματώδης λαμβάνονται επίσημα μέτρα για παρεμπόδιση της εξάπλωσής σε άλλα μη μολυσμένα χωράφια.

10.1.2.2 Επισκοπήσεις αμπελιών για τη φυλλοξήρα των αμπελιών και εσπεριδοειδών

Διενεργούνται ετησίως επισκοπήσεις αμπελιών για τη φυλλοξήρα και εσπεριδοειδών για τους επιβλαβείς οργανισμούς *Guignardia citricarpa* και *Xanthomona campestris*. Οι επισκοπήσεις αυτές διενεργούνται σε ένα αριθμό αμπελιών, ο οποίος επιλέγεται τυχαία κατά τη βλαστική περίοδο των αμπελιών και σε ένα αριθμό εσπεριδοειδών που λαμβάνεται επίσης τυχαία.

10.1.2.3 Επισκοπήσεις για άλλους επιβλαβείς οργανισμούς

Διενεργούνται ετήσιες επισκοπήσεις για τους μύκητες *Phytophthora ramorum*, *Seiridium cardinale*, τον ιό *Pepino mosaic virus*, τα έντομα *Diabrotica virgifera virgifera*, *Dryocosmus kuriphilus*, *Ips sexdentatus*, *Rhynchophorus ferrugineus*, *Bactrocera zonata*, *Anoplophora chinensis*, PSTVd, *Giberella circinata*, τον νηματώδη των κωνοφόρων *Bursaphelenchus xylophilus*, σε δασικές περιοχές, φυτώρια, χώρους πρασίνου, αποθήκες εισαγωγέων, εξαγωγέων, διακινητών, αγροτεμάχια, ανάλογα με τον επιβλαβή οργανισμό. Οι χώροι όπου υπάρχουν οι ξενιστές επιλέγονται τυχαία.

10.1.2.4 Έλεγχος εισαγόμενων από τρίτες χώρες φυτών και φυτικών προϊόντων

Διενεργείται καθολικός έλεγχος όλων των εισαγόμενων φυτών και φυτικών προϊόντων από Τρίτες Χώρες στο σημείο εισόδου. Ο έλεγχος αυτός περιλαμβάνει έλεγχο εγγράφων, έλεγχο ταυτοποίησης και μακροσκοπικό φυτοϋγειονομικό έλεγχο. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις (ογκώδη φορτία, πχ. φοινικιές) ο έλεγχος ταυτοποίησης και φυτοϋγειονομικός έλεγχος διεξάγεται σε άλλους χώρους επιθεώρησης, οι οποίοι έχουν αναγνωρισθεί εκ των προτέρων από την αρμόδια Αρχή.

Ο εισαγωγέας με βάση εθνική νομοθεσία έχει υποχρέωση να ενημερώσει εκ των προτέρων την αρμόδια Αρχή για την πρόθεση εισαγωγής/άφιξης φυτών και φυτικών προϊόντων.

Κατά το φυτοϋγειονομικό έλεγχο αντιπροσωπευτικές παρτίδες εξετάζονται για εντομολογικές και άλλες προσβολές. Με τη λήψη του δείγματος γίνεται μια πρώτη διάγνωση με μέσα που διαθέτουν τα Σημεία Εισόδου (στερεοσκόπιο, μικροσκόπιο, μεγεθυντικοί φακοί). Εάν αυτά τα μέσα δεν είναι ικανοποιητικά για τη διάγνωση προβλήματος παρουσίας επιβλαβούς οργανισμού, τα εμπορεύματα δεσμεύονται και λαμβάνονται έκτακτα επίσημα μέτρα. Τα δείγματα μεταφέρονται στα εργαστήρια του Τμήματος Γεωργίας.

Τα εργαστήρια στα οποία αποστέλλονται δείγματα είναι το εργαστήριο εντομολογίας και φυτοπαθολογίας του Κλάδου Προστασίας Φυτών και Μελισσοκομίας του Τμήματος Γεωργίας, καθώς και το ιολογικό εργαστήριο του Κλάδου αυτού που εδρεύει στην Αθαλάσσα. Σε πιο πολύπλοκες περιπτώσεις, όπου η υποδομή των εργαστηρίων του Τμήματος δεν επαρκεί, τότε δείγματα αποστέλλονται στα φυτοπαθολογικά και ιολογικά εργαστήρια του Ινστιτούτου Γεωργικών Ερευνών και στο Μπενάκιο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο στην Αθήνα. Το Τμήμα συνεργάζεται και με άλλα πιο εξειδικευμένα εργαστήρια του εξωτερικού, όπως το CSL (Central Science Laboratory) και το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας του Ηνωμένου Βασιλείου και άλλα διαπιστευμένα εργαστήρια σε άλλες χώρες.

10.1.2.5 Έλεγχος διακινούμενων φυτών και φυτικών προϊόντων Κατηγοριοποίηση κινδύνων

Για τα φυτά που διακινούνται από την Κοινότητα προς την Κυπριακή Δημοκρατία διενεργείται ανάλυση επικινδυνότητας. Καταβάλλεται προσπάθεια για διενέργεια ελέγχων που να μην υπερβαίνουν το 20% της συνολικής ποσότητας διακινούμενων Κοινοτικών εμπορευμάτων.

Ο διακινητής, με βάση την εθνική νομοθεσία είναι υποχρεωμένος να ενημερώνει την αρμόδια αρχή στα σημεία Εισόδου για την αναμενόμενη άφιξη των προϊόντων του και αναφέρει σχετικές πληροφορίες που αφορούν τα είδη και τις ποικιλίες που πρόκειται να αφιχθούν, καθώς και πληροφορίες που αφορούν το διακινητή ή παραγωγό του προϊόντος.

Εν συνέχεια για κάθε εμπόρευμα διενεργείται:

- (i) Έλεγχος μέσω του συστήματος EUROPHYT για τυχόν απόρριψη φορτίων από την συγκεκριμένη εταιρία ή παραγωγό παρόμοιων φορτίων.
- (ii) Έλεγχος μέσω του ηλεκτρονικού προγράμματος PQR EPPO VERSION 4.5, από το οποίο ελέγχεται η επικινδυνότητα του φορτίου σε εχθρούς καραντίνας με βάση την προέλευση, το είδος και την ποικιλία του.
- (iii) Έλεγχος κατά πόσο η εταιρεία που εισάγει το προϊόν είναι εγγεγραμμένη στο Φυτοϋγειονομικό Μητρώο και αν έχει καταγγεληθεί στο παρελθόν για παράβαση της φυτοϋγειονομικής ή άλλης σχετικής νομοθεσίας.

Στην περίπτωση που αποφασιστεί η διενέργεια φυσικού ελέγχου σε κοινοτικά προϊόντα αυτός γίνεται στα σημεία τελικού προορισμού.

Επιπλέον, διενεργούνται έκτακτοι έλεγχοι σε εγκαταστάσεις, αποθήκες συλλογής, εισαγωγείς, εξαγωγείς, παραγωγούς, διακινητές φυτών και φυτικών προϊόντων, πάντοτε κατά την κρίση της αρμόδιας αρχής.

Σε περίπτωση υποψίας παρουσίας επιβλαβούς οργανισμού λαμβάνονται δείγματα για εργαστηριακό έλεγχο ή σε περιπτώσεις περαιτέρω διερεύνησης και ανάγκης επιστημονικής στήριξης, λαμβάνονται αντιπροσωπευτικά δείγματα και αποστέλλονται στο εργαστήριο για έλεγχο και επίσημη διάγνωση. Τα δείγματα αποστέλλονται στο εργαστήριο του Κλάδου Προστασίας Φυτών και Μελισσοκομίας, της αρμόδιας αρχής. Σε περίπτωση παρουσίας επιβλαβούς οργανισμού τα εμπορεύματα αυτά δεσμεύονται και λαμβάνονται έκτακτα επίσημα μέτρα.

10.1.2.6 Έλεγχος εξαγόμενων φυτών και φυτικών προϊόντων προς Τρίτες Χώρες

Διενεργείται καθολικός έλεγχος όλων των εξαγόμενων φυτών και φυτικών προϊόντων στις αποθήκες του εξαγωγέα. Ο έλεγχος αυτός περιλαμβάνει έλεγχο ταυτοποίησης και μακροσκοπικό φυτοϋγειονομικό έλεγχο.

Μετά το πέρας του φυτοϋγειονομικού ελέγχου και νοουμένου ότι το φορτίο ανταποκρίνεται στις φυτοϋγειονομικές απαιτήσεις της Τρίτης Χώρας ο Λειτουργός εκδίδει το φυτοϋγειονομικό πιστοποιητικό.

Ο εξαγωγέας έχει υποχρέωση να ενημερώσει γραπτώς εκ των προτέρων γραπτώς την αρμόδια αρχή για την πρόθεση εξαγωγής φυτών και φυτικών προϊόντων.

10.1.2.7 Έλεγχος φυτικών προϊόντων που μεταφέρονται από τα κατεχόμενα στις ελεγχόμενες από την Κυβέρνηση της Δημοκρατίας περιοχές

Διενεργείται καθολικός φυτοϋγειονομικός έλεγχος των φυτικών προϊόντων που διέρχονται την «πράσινη γραμμή» από τις κατεχόμενες στις ελεγχόμενες από την Κυβέρνηση της Δημοκρατίας περιοχές μέσω αναγνωρισμένων σημείων διακίνησης.

Η διαδικασία που ακολουθείται στην περίπτωση αυτή καθορίζεται στους Κοινοτικούς Κανονισμούς 866/2004/ΕΚ και 1480/2004/ΕΚ.

10.1.2.8 Έλεγχος εγκαταστάσεων για εγγραφή στο Φυτοϋγειονομικό Μητρώο

Μετά από υποβολή σχετικής αίτησης, διενεργείται έλεγχος εγκαταστάσεων, αποθηκών συλλογής, εμπόρων, εισαγωγέων, εξαγωγέων φυτών και φυτικών προϊόντων που καθορίζονται στο Παράρτημα V Μέρος Α των περί Μέτρων Προστασίας κατά της Εισαγωγής και Εξάπλωσης Οργανισμών Επιβλαβών για τα Φυτά και Φυτικά Προϊόντα Κανονισμών του 2003 όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται.

Επιπλέον διενεργούνται έλεγχοι εγκαταστάσεων μεταχείρισης ξύλινων μέσων συσκευασίας σύμφωνα με τους περί Μέτρων Προστασίας κατά της Εισαγωγής και Εξάπλωσης Οργανισμών Επιβλαβών για τα Φυτά και Φυτικά Προϊόντα (Άδεια Εγκατάστασης και Σήμανσης Ξύλινων Μέσων Συσκευασίας Σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο ISPM 15) Κανονισμούς του 2006.

Ο Λειτουργός ή ομάδα Λειτουργών, ανάλογα με την περίπτωση προβαίνουν στο σχετικό έλεγχο, ετοιμάζουν έκθεση η οποία υποβάλλεται στη Διεύθυνση του Τμήματος με εισήγηση για αποδοχή ή ή απόρριψη της αίτησης. Η απόρριψη ή έγκριση της σχετικής αίτησης παραδίδεται γραπτώς στον ενδιαφερόμενο.

10.1.2.9 Φυτοϋγειονομικό μητρώο πατατοκαλλιεργητών, εσπεριδοκαλλιεργητών και αμπελοκαλλιεργητών

Με βάση την Κοινοτική και εθνική νομοθεσία της φυτοϋγείας για τη διενέργεια των φυτοϋγειονομικών ελέγχων, είναι απαραίτητη η δημιουργία επίσημων φυτοϋγειονομικών μητρώων. Ως εκ τούτου, επιπρόσθετα από το φυτοϋγειονομικό μητρώο διακινητών, εξαγωγέων, αποθηκών συλλογής και εισαγωγέων, έχουν δημιουργηθεί σε κεντρικό επίπεδο φυτοϋγειονομικά μητρώα πατατοπαραγωγών, εσπεριδοκαλλιεργητών και αμπελοκαλλιεργητών.

Τα πιο πάνω Μητρώα τηρούνται σε ηλεκτρονική και σκληρή μορφή. Για αλλαγές αλλά και τροποποιήσεις των πιο πάνω μητρώων, υπάρχει 1 εκπαιδευμένος Επιθεωρητής Γεωργίας, σε κεντρικό επίπεδο, ο οποίος χειρίζεται τα μητρώα αυτά καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου.

10.1.2.9.1 Φυτοϋγειονομικό Μητρώο πατατοκαλλιεργητών

Το φυτοϋγειονομικό μητρώο πατατοπαραγωγών, συντάσσεται ανά βλαστική περίοδο και ενημερώνεται 3 φορές το έτος, λόγω της εντατικής καλλιέργειας των πατατών. Στοιχεία των παραγωγών, τεμαχίων, εκτάσεων και άλλων συναφών πληροφοριών συλλέγονται με τη συνεργασία των ομάδων παραγωγών και του Οργανισμού Γεωργικής Ασφάλισης, οι οποίοι ενημερώνονται άμεσα με την φύτευση των αγροτεμαχίων με πατάτες. Σε ότι αφορά τους παραγωγούς πατατοσπόρου αυτοί είναι πολύ λίγοι και πριν την φύτευση υποχρεωτικά υποβάλλουν αίτηση πρόθεσης παραγωγής πιστοποιημένου πατατοσπόρου στο Τμήμα Γεωργίας.

10.1.2.9.2 Φυτοϋγειονομικό Μητρώο εσπεριδοκαλλιεργητών

Το μητρώο αυτό ενημερώνεται ανά δύο χρόνια ύστερα από αλληλογραφία με τους εγγεγραμμένους. Επίσης τα περιφερικά και επαρχιακά γραφεία στα πλαίσια των επισκοπήσεων τους για ασθένειες καραντίνας, ενημερώνουν κατάλληλα το μητρώο. Σε έκτακτες περιπτώσεις διενέργειας ελέγχων, Λειτουργοί του Κλάδου μεταβαίνουν επιτόπου για αξιολόγηση των πληροφοριών του αγροτεμαχίου, το φυτικό υλικό και την κατάστασή του.

10.1.2.9.3 Φυτοϋγειονομικό Μητρώο αμπελοκαλλιεργητών

Τα στοιχεία του μητρώου αυτού αντλούνται τόσο με αλληλογραφία με τους ιδιοκτήτες των αγροτεμαχίων όσο και σε συνεργασία με τον Κλάδο Οινολογίας- Αμπελουργίας και του Συμβουλίου Αμπελοοικονομικών Προϊόντων, οποίοι διατηρούν ενημερωμένα μητρώα αμπελοκαλλιεργητών και τα αγροτεμάχιά τους. Γίνεται συνεχής ενημέρωση του Αρχείου και διενεργούνται επισκοπήσεις έναντι εχθρών καραντίνας. Οι λειτουργοί κατά τον έλεγχο της μονάδας, ελέγχουν την εγκυρότητα των στοιχείων όσον και τα αρχεία της μονάδας. Επίσης ελέγχονται τα εκδοθέντα φυτοϋγειονομικά διαβατήρια.

10.2 Σχέδιο Δράσης για την παρεμπόδιση της εξάπλωσης και καταπολέμησης του κόκκινου ρυγχωτού κάρθου

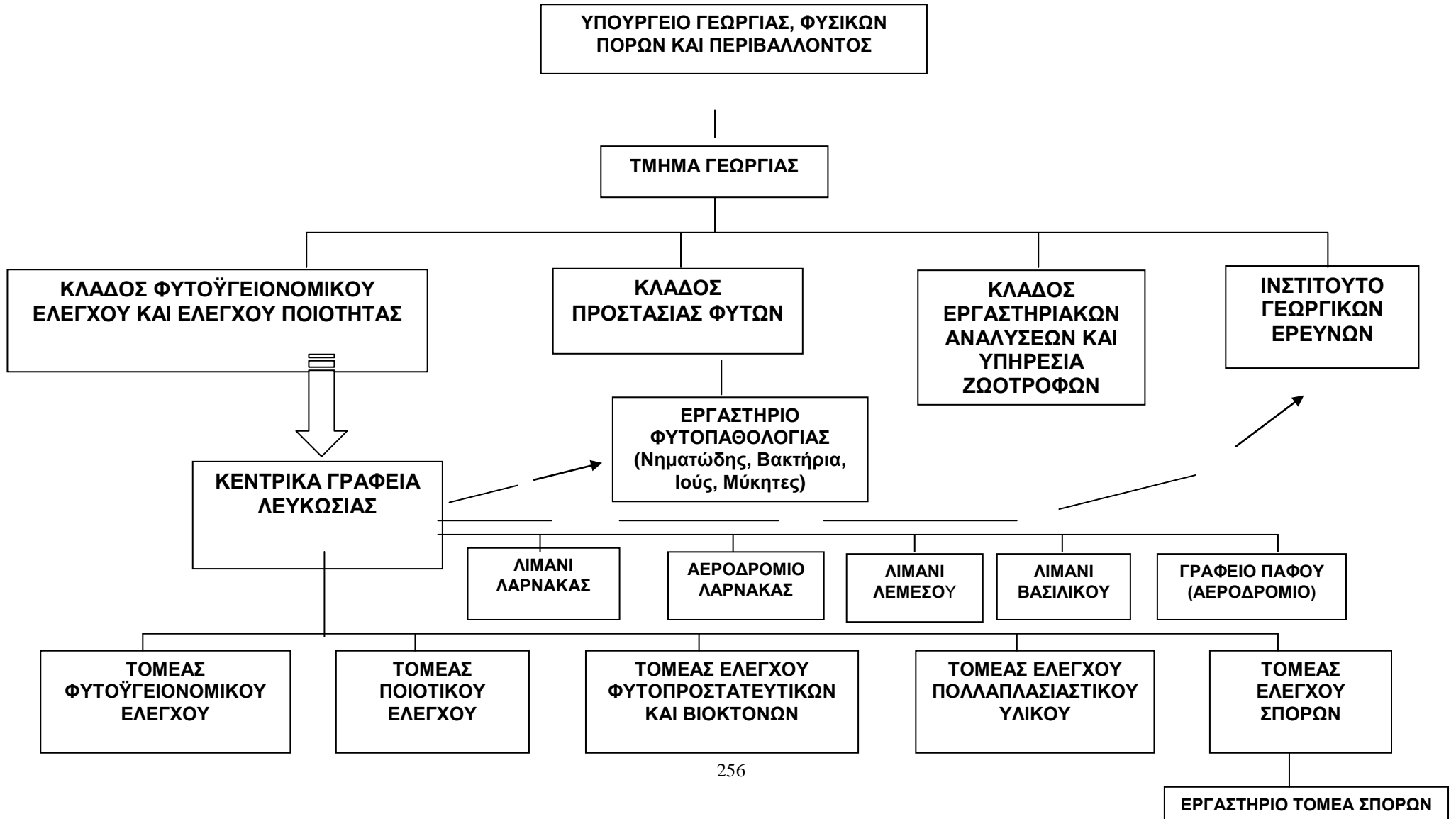
Περί τα τέλη του 2007 τέθηκε σε εφαρμογή σχέδιο δράσης για παρεμπόδιση της εξάπλωσης του κόκκινου ρυγχωτού κάρθου που προσβάλλει τις φοινικιές.

Για το έτος 2013 τα μέτρα αυτά αφορούν την προστασία φοινικιών οι οποίες βρίσκονται σε κυβερνητικά κτήρια. Από το 2013, λόγω της εξάπλωσης του κόκκινου ρυγχωτού κάρθου και έχοντας υπόψη τις διατάξεις της σχετικής Κοινοτικής Οδηγίας τροποποιήθηκε ο στόχος του Σχεδίου δράσης, έτσι αντί για καταπολέμησή τους στόχος πλέον είναι η παρεμπόδιση της περαιτέρω εξάπλωσής του. Το Σχέδιο δράσης το οποίο προτάθηκε, εισηγείται την κοπή των προσβεβλημένων φοινικιών. Η εφαρμογή του Σχεδίου θα γίνεται σε συνεργασία με τους Δήμους και τις Κοινότητες οι οποίοι θα επιδοτούνται ανα κοπή φοινικιάς.

Παράλληλα με τα λαμβανόμενα μέτρα καταπολέμησης έχει εντατικοποιηθεί η εκστρατεία ενημέρωσης του κοινού, με ραδιοφωνικές εκπομπές όσο με άρθρα σε περιοδικά και ημερήσιο τύπο μέσα από ετοιμασία φυλλαδίων, αφισών και άλλου υλικού στην ιστοσελίδα του Τμήματος Γεωργίας.

ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ- ΠΙΝΑΝΕΣ

Οργανόγραμμα 3 ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΦΥΤΟΪΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΡΓΙΑΣ (Διευθύντρια: Δρ Ανδρούλα Γεωργίου)
ΚΛΑΔΟΣ ΦΥΤΟΪΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ (Προϊστάμενος: Άνθιμος Μελιφρονίδου – Παντελίδου (BSc, PhD, MPSM, Αν. Λειτ. Επιθ. Πρ.)

ΘΕΜΑΤΑ ΦΥΤΟΪΓΕΙΑΣ

- Ευθύμιος Οδυσσέως (BSc, MBA) (Λειτ. Γεωργίας Α')
- Δέσποινα Κουκουλαρίδου (BSc) (Λειτουργός Γεωργίας)
- Άντρη Κωνσταντίνου (Επιθεωρητής Γεωργίας)
- Μόνικα Μαζέρη (Επιθεωρητής Γεωργίας)

ΤΟΜΕΑΣ ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

- Γιώργος Κύρρης (BSc) (Λειτ. Επιθεώρησης Πρ. Α')
- Πόλυς Ζαχαριάδης (BSc) (Λειτ. Επιθεώρησης Πρ. Α')

ΘΕΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΓΕΝΟΥΣ ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

- Στέλλα Λουκά (BSc) (Λειτ. Επιθεώρησης Προϊόντων Α')
- Ερατώ Κυπριανού (BSc) (Λειτουργός Γεωργίας)

ΤΟΜΕΑΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΣΠΟΡΩΝ

- Χρίστος Χρίστου (BSc) (Λειτουργός Γεωργίας)
- Κύπρος Χατζηαυξέντης (BSc) (Λειτουργός Γεωργίας)
- Βάσω Σατσιά (Επιθεωρητής Γεωργίας)
- Χαρίλαος Χαριλάου (Γεωργικός Επιθεωρητής)

1. ΛΙΜΑΝΙ ΛΕΜΕΣΟΥ (ΣΗΜΕΙΟ ΕΙΣΟΔΟΥ)

- Δημήτρης Κουδουνάς (BSc, MSc) (Λειτ. Γεωρ. Α)
- Χαράλαμπος Κόκκινος (BScPhD) (Λειτ. Γεωργίας)
- Αντώνης Χριστοδούλου (BSc) (Λειτ. Γεωργίας)
- Ανδρέας Ρούσου (BSc) (Λειτουργός Γεωργίας)
- Αρχοντία Κώττη (Επιθ. Γεωργίας)
- Φρίξος Φιλίππου (Επιθ. Γεωργίας)
- Ιωάννα Ιωάννου (Επιθ. Γεωργίας)
- Χριστιάνα Μωυσέως (Επιθ. Γεωργίας)
- Ανδρέας Ξενοφώντος (Επιθ. Γεωργίας)
- Νίκος Στυλιανού (Εργάτης)

2. ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ ΛΑΡΝΑΚΑΣ/ ΛΙΜ. ΛΑΡΝΑΚΑΣ (ΣΗΜ. ΕΙΣΟΔΟΥ)

- Γεωργία Ελευθερίου (BSc) (Λειτ. Γεωργίας)
- Γεωργία Κούμαλλου (BSc) (Λειτ. Γεωργίας)
- Ζαννέτος Ιωάννου (Γεωργ. Επιθ. – 1^{ης} Τάξης)
- Χρυστάλλα Σταύρου (Επιθεωρητής Γεωργίας)
- Αφροδίτη Αντωνίου (Επιθ. Γεωργίας)
- Ελένη Πιτζιόλη (Γραφέας)
- Χρίστος Στέλιου (Εργάτης)

4. ΓΡ. ΠΑΦΟΥ / ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ ΠΑΦΟΥ (ΣΗΜΕΙΟ ΕΙΣΟΔΟΥ)

- Ευάνθης Καζαντζής (BSc, MSc) (Λειτ. Γεωρ. Α')
- Μαρία Πετρίδου (BSc) (Λειτ. Γεωργίας)
- Ευανθία Αυγουστή (Επιθ. Γεωργίας)
- Ανδρέας Αριστείδου (Επιθ. Γεωργίας)

5. ΛΙΜΑΝΙ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ (ΣΗΜ. ΕΙΣΟΔΟΥ)

Εξυπηρετείται από το προσωπικό του αεροδρομίου/λιμάνι Λάρνακας

6. ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ ΔΕΜΑΤΩΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ (ΣΗΜΕΙΟ ΕΙΣΟΔΟΥ)

Εξυπηρετείται από το προσωπικό του γραφείου Λευκωσίας

Πίνακας 7: Εκπαίδευση προσωπικού Κλάδου Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου και Ελέγχου Ποιότητας σε θέματα Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου

Α/Α	Εκπαιδεύσεις προσωπικού	Συχνότητα εκπαιδεύσεων
(α)	Τομέας Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου:	
	Στην Κυπριακή Δημοκρατία:	
1.	Διαδικασίες φυτοϋγειονομικού ελέγχου φυτών και φυτικών προϊόντων	Δύο φορές κάθε έτος. Κεντρικά γραφεία Όλοι οι Λειτουργοί

Πίνακας 8: Διετές σχέδιο ελέγχου του Τομέα Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου

Α/Α	Φυτοϋγειονομικός έλεγχος	Συχνότητα φυτοϋγειονομικών ελέγχων.
1	Εισαγόμενων φυτών και φυτικών προϊόντων από Τρίτες χώρες	100%. Δειγματοληψίες εισαγόμενων φυτών και φυτικών προϊόντων και αποστολή για εργαστηριακή ανάλυση κατά την κρίση του Επιθεωρητή.
2.	Εξαγόμενων φυτών και φυτικών προϊόντων προς Τρίτες χώρες	100%. Δειγματοληψίες εξαγόμενων φυτών και φυτικών προϊόντων και αποστολή για εργαστηριακή ανάλυση κατά την κρίση του Επιθεωρητή.
3.	Διακινούμενων φυτών και φυτικών προϊόντων από την Κοινότητα προς την Κυπριακή Δημοκρατία	Μέχρι 20%, ανάλογα με ανάλυση επικινδυνότητας. Η ανάλυση επικινδυνότητας θα γίνεται με βάση τα ΦΥ3. Οι συντονιστές των σημείων εισόδου και γραφείων του Κλάδου καθημερινά θα μελετούν τα ΦΥ3 και θα αποφασίζουν την επιθεώρηση ή μη των κοινοτικών φορτίων. Δειγματοληψίες διακινούμενων φυτών και φυτικών προϊόντων και αποστολή για εργαστηριακή ανάλυση κατά την κρίση του Επιθεωρητή.
4.	Εγγεγραμμένων εμπόρων, εισαγωγέων, εξαγωγέων, αποθηκών συλλογής, κ.λ.π. εγγεγραμμένων στο Φυτοϋγειονομικό Μητρώο.	Μία φορά ετησίως σε όλους τους εγγεγραμμένους κατά επαρχία και έκτακτοι έλεγχοι κατά την κρίση της αρμόδιας αρχής. Μέχρι τα τέλη του έτους 20012 έχουν εγγραφεί: Επαρχία Λευκωσίας: 130 εγκαταστάσεις Επαρχία Λάρνακας /Αμμοχώστου: 108εγκαταστάσεις Επαρχία Λεμεσού: 76εγκαταστάσεις Επαρχία Πάφου: 58εγκαταστάσεις
5.	Έλεγχος αιτήσεων για εμπόρων, διακινητών, εισαγωγέων, εξαγωγέων, αποθηκών συλλογής κ.λ.π. που εκκρεμούν για εγγραφή στο Φυτοϋγειονομικό Μητρώο.	Θα γίνει έλεγχος όλων των αιτήσεων που εκκρεμούσαν κατά το έτος 2012 και θα καταβληθεί προσπάθεια έλεγχος οποιωνδήποτε νέων αιτήσεων που θα υποβληθούν κατά το έτος 2013. Κατά τα τέλη του έτους 2012 εκκρεμούσαν οι έλεγχοι: Επαρχία Λευκωσίας: 14ιτήσεις Επαρχία Λάρνακας / Αμμοχώστου 3αιτήσεις Επαρχία Λεμεσού: 8αιτήσεις

		Επαρχία Πάφου: 0 αιτήσεις
6.	Πατατών κατανάλωσης και ντόπιου πατατόσπορου (πατατοφυτείες) για καστανή και δακτυλιωτή σήψη, δορυφόρο της πατάτας, χρυσονηματώδη της πατάτας	Ανοιξιάτικη και Χειμερινή εσοδεία κάθε έτος. Δειγματοληπτικά σε όλα τα χωριά σε κάθε επαρχία που καλλιεργούνται πατάτες για κατανάλωση και πατατόσπορος. Ο αριθμός των δειγμάτων είναι ανάλογος με την έκταση της πατατοκαλλιέργειας σε κάθε επαρχία. Η έκταση διαιρούμενη με τον αριθμό των δειγμάτων που πρόκειται να συλλεγούν, δίνει μονοψήφιο αποτέλεσμα (μικρότερο του 10). Δηλ. Επαρχία Λάρνακας: 10%, Επαρχία Αμμοχώστου: 15%, Επαρχία Λευκωσίας: 15%, Επαρχία Πάφου: 15%, Επαρχία Λεμεσού: 10%.
7.	Αμπελιών για φυλλοξήρα των αμπελιών και εσπεριδοειδών	Κάθε έτος, δειγματοληπτικά.
8.	Δασικών περιοχών, περιοχών πρασίνου, πάρκα, δημόσιους κήπους για τους επιβλαβείς οργανισμούς Phytophthora ramorum, Bursaphelenchus xylophilus Dryocosmus kuriphilus, Ips sexdentatus, Seiridium cardinale, Bactrocera zonata, Diabrotica virgifera virgifera., Anoplophora chinensis,	Κάθε έτος, δειγματοληπτικά. Συνεργασία με Τμήμα Δασών για τους επιβλαβείς οργανισμούς δασικής σημασίας. Δειγματοληψία και αποστολή δειγμάτων για εργαστηριακή ανάλυση κατά την κρίση του Επιθεωρητή.
9.	Φυτών και φυτικών προϊόντων για τους επιβλαβείς οργανισμούς Peripino mosaic virus, Rhynchochorus ferrugineus, Diabrotica virgifera virgifera, Bactrocera zonata, PSTVd, Anoplophora chinensis,	Κάθε έτος δειγματοληπτικά. Δειγματοληψία και αποστολή δειγμάτων για εργαστηριακή ανάλυση κατά την κρίση του Επιθεωρητή.
10..	Φυτικών προϊόντων που διακινούνται από τις κατεχόμενες περιοχές προς τις ελεύθερες περιοχές της Δημοκρατίας	100%.
11.	Έλεγχος αιτήσεων για έγκριση εγκαταστάσεων για μεταχείριση ξύλινων μέσων συσκευασίας και σήμανσης με βάση το διεθνές πρότυπο ISPM 15	Όταν ληφθούν αιτήσεις Επιτροπή θα προβεί σε εξέτασή τους μέσα σε τρεις μήνες από τη λήψη της αίτησης.
12.	Εγγεγραμμένων εγκαταστάσεων μεταχείρισης ξύλινων μέσων συσκευασίας	Μια φορά ετησίως σε όλες τις εγγεγραμμένες εγκαταστάσεις και έκτακτοι έλεγχοι κατά την κρίση της αρμόδιας αρχής.

Κεφάλαιο 11 – Εθνική Στρατηγική και Διοργάνωση ελέγχων στον τομέα Βιολογικής Παραγωγής

11.1 Γενική Στρατηγική στον τομέα της βιολογικής γεωργίας

Η αιχμή της ανάπτυξης της βιολογικής παραγωγής με παράλληλη εξασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς, διασφάλιση του θεμιτού ανταγωνισμού, εξασφάλιση της εμπιστοσύνης των καταναλωτών και προστασία των συμφερόντων τους.

Η βάση για την επίτευξη του στρατηγικού στόχου είναι η εφαρμογή από την αρμόδια Αρχή της Κοινοτικής νομοθεσίας για τη βιολογική παραγωγή και την επισήμανση των βιολογικών προϊόντων καθώς και η θέσπιση και εφαρμογή του παρόντος Πολυετούς Εθνικού Σχεδίου Ελέγχων. Μέσω των πιο πάνω και με τις αρμοδιότητες που παρέχονται στην Αρμόδια Αρχή, σύμφωνα με το Άρθρο 27, Καν. (ΕΚ) 834/2007, αναγνωρίζει τους Οργανισμούς Ελέγχου και Πιστοποίησης αναθέτοντας τους καθήκοντα ελέγχου και εποπτεύει το όλο σύστημα ελέγχων και πιστοποίησης.

11.1.2 Στόχοι του σχεδίου ελέγχου βιολογικής γεωργίας

Στόχοι της Αρμόδιας Αρχής είναι:

- Η αποτελεσματική εφαρμογή της κοινοτικής και εθνικής νομοθεσίας για τη βιολογική παραγωγή και επισήμανση των βιολογικών προϊόντων.
- Η εφαρμογή του συστήματος ελέγχων.
- Η εποπτεία του συστήματος ελέγχων μέσω της οποίας γίνεται επιβεβαίωση ότι οι έλεγχοι είναι αντικειμενικοί, ανεξάρτητοι και αποτελεσματικοί και επαληθεύεται ότι τα βασικά κριτήρια για την έγκριση των ΟΕΠ εξακολουθούν να τηρούνται (Άρθρο 27(5,6,7) του Καν 834/2007).

Για την επίτευξη των πιο πάνω στόχων, η αρμόδια Αρχή διενεργεί ελέγχους σε πέντε επίπεδα, ως ακολούθως (πέραν των ελέγχων που διενεργούν οι εξουσιοδοτημένοι Οργανισμοί Ελέγχου και Πιστοποίησης):

1. Έλεγχος πρωτογενή τομέα, δηλ. των βιοκαλλιεργητών ή των βιοκτηνοτρόφων. Ελέγχεται τουλάχιστον το 5% των εκμεταλλεύσεων ετήσια.
2. Έλεγχος δευτερογενή τομέα, δηλ. των μονάδων μεταποίησης (κυρίως ελαιολιπών, οινοποιείων, συσκευαστηρίων κ.α.). Ελέγχεται τουλάχιστον το 5% των εκμεταλλεύσεων ετήσια.
3. Έλεγχος τριτογενή τομέα, δηλ. των μονάδων εμπορίας και εισαγωγής προϊόντων βιολογικής παραγωγής από τρίτες χώρες. Ελέγχεται τουλάχιστον το 5% των εκμεταλλεύσεων ετήσια.
4. Εποπτεία των αναγνωρισμένων Οργανισμών Ελέγχου και Πιστοποίησης προϊόντων βιολογικής παραγωγής. Επιπρόσθετα των επιτόπιων ελέγχων στα γραφεία των αναγνωρισμένων ΟΕΠ, Λειτουργοί του Τμήματος Γεωργίας παρευρίσκονται και παρακολουθούν επιτόπιους ελέγχους που διενεργούν οι ΟΕΠ και που αντιστοιχούν τουλάχιστον στο 1% των ελέγχων που διενεργεί σε επιχειρηματίες βιολογικής παραγωγής κάθε ένας από τους δύο αναγνωρισμένους Οργανισμούς Ελέγχου και Πιστοποίησης.
5. Έλεγχος καταστημάτων λιανικής πώλησης προϊόντων βιολογικής παραγωγής (εξειδικευμένα καταστήματα και μεγάλες υπεραγορές) τουλάχιστο μια φορά το χρόνο.

11.2 Καθορισμός σώματος ελέγχου

Το Τμήμα Γεωργίας του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος ορίζεται ως η Εντεταλμένη Υπηρεσία για τους σκοπούς του Κανονισμού (ΕΚ) 834/2007 (Άρθρο 5 παρ.(1) 227(Ι)/2004). Η Μονάδα Ελέγχων του Κλάδου Προϊόντων Ποιότητας φέρει, μεταξύ άλλων, την ευθύνη για την εποπτεία του συστήματος ελέγχου που διέπει τη βιολογική παραγωγή και επισήμανση των βιολογικών προϊόντων, όπως περιγράφεται στη συνέχεια.

11.3 Δομή και στελέχωση

Η δομή και στελέχωση του Κλάδου Προϊόντων Ποιότητας παρουσιάζεται στο Οργανόγραμμα 5.

Για την εφαρμογή της κοινοτικής και εθνικής νομοθεσίας που διέπει τη βιολογική παραγωγή και επισήμανση των βιολογικών προϊόντων, απασχολούνται 5 Επιθεωρητές που είναι τοποθετημένοι στον Κλάδο.

11.4 Καθήκοντα Λειτουργιών Τομέα Βιολογικής Καλλιέργειας

1. Εναρμόνιση Εθνικής με την αντίστοιχη Κοινοτική νομοθεσία.
2. Εφαρμογή της κοινοτικής και εθνικής νομοθεσίας που διέπει τη βιολογική παραγωγή και επισήμανση των βιολογικών προϊόντων
3. Θέσπιση και εφαρμογή του παρόντος Πολυετούς Εθνικού Σχεδίου Ελέγχων. (Έλεγχος Επιχειρηματιών όλων των κατηγοριών περιλαμβανομένων και καταστημάτων λιανικής πώλησης βιολογικών προϊόντων).
4. Εξέταση καταγγελιών για παραβάσεις των διατάξεων του Κανονισμού και λήψη κατάλληλων μέτρων.
5. Επιβολή διοικητικών κυρώσεων σύμφωνα με το άρθρο 14 του Νόμου 227(Ι)/2004, σε περίπτωση διαπίστωσης παρατυπιών.
6. Εκπροσώπηση σε διεθνείς και Ευρωπαϊκούς Οργανισμούς, και Θεσμικά Όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης αρμόδια για τη βιολογικής παραγωγής
7. Δειγματοληψίες βιολογικών προϊόντων για ανίχνευση μη επιτρεπόμενων ουσιών στη βιολογική γεωργία.
8. Σύνταξη της ετήσιας έκθεσης του Πολυετούς Εθνικού Σχεδίου Ελέγχων.
9. Εξέταση αιτήσεων για χορήγηση Αδειών Λειτουργίας Οργανισμών Ελέγχου και Πιστοποίησης σύμφωνα με το Άρθρο 11 του Νόμου 227(Ι)/2004.
10. Χορήγηση και ανανέωση Αδειών Λειτουργίας Οργανισμών Ελέγχου και Πιστοποίησης σύμφωνα με το Άρθρο 4ε του Νόμου 227(Ι)/2004.
11. Εποπτεία Οργανισμών Ελέγχου και Πιστοποίησης προϊόντων βιολογική παραγωγής.
12. Χορήγηση εξαιρέσεων σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 22, του Καν. (ΕΚ) 834/2007.

13. Χορήγηση αδειών εισαγωγής από τρίτες χώρες σύμφωνα με τη διαδικασία του Άρθρου 19 του Καν. (ΕΚ) 1235/2008
14. Τήρηση και ενημέρωση του μητρώου ελεγχόμενων επιχειρηματιών βιολογικής παραγωγής.
15. Έκδοση αδειών χρήσης πολλαπλασιαστικού υλικού, σπόρων και κονδύλων πατάτας συμβατικής προέλευσης σε βιολογικές καλλιέργειες.
16. Ετοιμασία στατιστικών στοιχείων βιολογικής γεωργίας

Οι εξουσιοδοτημένοι Λειτουργοί έχουν από το Νόμο όλες τις εξουσίες για πλήρη και αντικειμενική εφαρμογή της νομοθεσίας και είναι ανεξάρτητοι και αμερόληπτοι στην εκτέλεση των καθηκόντων τους.

11.5 Σχέδιο Ελέγχου Βιολογικής Γεωργίας

11.5.1 Γενικά

Περιγραφή του συστήματος ελέγχου για τη βιολογική παραγωγή:

Η ευθύνη για την διενέργεια των ελέγχων στους Επιχειρηματίες βιολογικής παραγωγής εναποτίθεται, σε αναγνωρισμένους από το Τμήμα Γεωργίας, Οργανισμούς Ελέγχου και Πιστοποίησης (ΟΕΠ). Τέτοιοι Οργανισμοί μπορεί να είναι είτε Οργανισμοί Δημοσίου Δικαίου (Ημικρατικοί Οργανισμοί) είτε Ιδιωτικοί Οργανισμοί (Εταιρείες) και στα καθήκοντα τους περιλαμβάνονται:

- ο έλεγχος των Επιχειρηματιών
- η χορήγηση πιστοποιητικών
- η γνωστοποίηση προς την Αρμόδια Αρχή του καταλόγου με τα στοιχεία των Επιχειρηματιών που ελέγχει και πιστοποιεί και οποιωνδήποτε άλλων στοιχείων απαιτούνται σύμφωνα με τις πρόνοιες της νομοθεσίας.

Οι αναγνωρισμένοι Οργανισμοί Ελέγχου και Πιστοποίησης είναι:

- LACON LTD
CY-BIO-001
- BIOCERT (CYPRUS) LTD
CY-BIO-002

Καταχωρημένες επιχειρήσεις στο μητρώο ελεγχόμενων επιχειρηματιών που υπόκεινται στο σύστημα ελέγχου (Στοιχεία 2012):

Ο αριθμός των βιοκαλλιεργητών ανέρχεται στους 760, η βιοκαλλιεργούμενη έκταση ανέρχεται στα 40070 δεκάρια και σε ποσοστό το 3,12% του συνόλου της καλλιεργήσιμης έκτασης.

Όσον αφορά την βιολογική κτηνοτροφία δραστηριοποιούνται 10 μονάδες με αιγοπρόβατα, 5 με όρνιθες αυγοπαραγωγής και μία κρεατοπαραγωγής.

Πέραν από τον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής, στην Κύπρο αυτή τη στιγμή δραστηριοποιούνται 124 εταιρίες που ασχολούνται με μεταποίηση ή/και εμπορία βιολογικών προϊόντων (διακίνηση και εισαγωγές από τρίτες χώρες, συσκευαστήρια, ελαιολιβερά, εμφιαλωτήρια, οινοποιεία, τυροκομεία, αρτοποιεία). Πιο συγκεκριμένα 70 εταιρίες δραστηριοποιούνται στον τομέα της μεταποίησης και 54 ασχολούνται με την εμπορία βιολογικών προϊόντων.

Η αρμόδια Αρχή διενεργεί δειγματοληπτικά, επιτόπιους ελέγχους στους Επιχειρηματίες όλων των κατηγοριών (πρωτογενής παραγωγή, μεταποίηση, διακίνηση βιολογικών προϊόντων από την Κοινότητα και εισαγωγές από τρίτες χώρες), πέραν των καθολικών ελέγχων που διενεργούνται από τους αναγνωρισμένους Οργανισμούς Ελέγχου και Πιστοποίησης (ΟΕΠ) προϊόντων βιολογικής παραγωγής. Στόχος είναι η διαπίστωση της εφαρμογής των προνοιών της νομοθεσίας.

Επιπλέον, η αρμόδια Αρχή διενεργεί εποπτεία στους αναγνωρισμένους Οργανισμούς Ελέγχου και Πιστοποίησης (ΟΕΠ) προϊόντων βιολογικής παραγωγής. Το πεδίο εφαρμογής της εν λόγω εποπτείας περιλαμβάνει:

- επαλήθευση της σωστής επιτέλεσης των καθηκόντων των ΟΕΠ
  - επιβεβαίωση ότι οι έλεγχοι είναι αντικειμενικοί, ανεξάρτητοι και αποτελεσματικοί
- επαλήθευση ότι τα βασικά κριτήρια για την έγκριση εξακολουθούν να τηρούνται (Άρθρο 27(5,6,7) του Καν 834/2007).

Η διενέργεια ελέγχων στα καταστήματα διάθεσης προϊόντων βιολογικής παραγωγής από την αρμόδια Αρχή αποσκοπεί στη διαπίστωση της αυθεντικότητας των προϊόντων, δηλαδή ότι πρόκειται πράγματι για προϊόντα βιολογικής παραγωγής, τα οποία έχουν παραχθεί στην Κύπρο ή στην Κοινότητα ή σε τρίτες χώρες σύμφωνα με τις πρόνοιες τόσο της Κοινοτικής νομοθεσίας (Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 834/2007), όσο και της εθνικής νομοθεσίας (Ο περί Βιολογικής Παραγωγής Νόμος 227(Ι)/2004). Επιπρόσθετα ελέγχεται η ορθότητα της σήμανσης και της διαφήμισης των προϊόντων βιολογικής παραγωγής όπως διαλαμβάνεται στην πιο πάνω νομοθεσία.

Πριν από το τέλος κάθε μήνα η Μονάδα Ελέγχων του Κλάδου Προϊόντων Ποιότητας, καταρτίζει το πρόγραμμα ελέγχων του επόμενου μήνα και σύμφωνα πάντα με το πολυετές εθνικό σχέδιο ελέγχων. Το πρόγραμμα αυτό κοινοποιείται στην Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου του Τμήματος Γεωργίας. Για σκοπούς παρακολούθησης της υλοποίησης των μηνιαίων προγραμμάτων ελέγχου συντάσσεται τριμηνιαία συγκεντρωτική έκθεση η οποία επίσης αποστέλλεται στην Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου.

Δεδομένα σχετικά με τη βιολογική παραγωγή στις ετήσιες εκθέσεις του Πολυετούς Εθνικού Σχεδίου Ελέγχων:

Πρέπει να σημειωθεί ότι οι πληροφορίες σχετικά με τους ελέγχους των επιχειρήσεων που διενεργούν οι ΟΕΠ, οι πληροφορίες για την εποπτεία και τους ελέγχους που διενεργεί η Αρμόδια Αρχή καθώς και τα συμπεράσματα για το σύστημα ελέγχου της βιολογικής παραγωγής καταγράφονται και υποβάλλονται κάθε έτος (από το 2015 και μετά) στην ετήσια έκθεση του πολυετούς εθνικού σχεδίου ελέγχων. Τα πιο πάνω δεδομένα, στο εξής καλούμενα «δεδομένα βιολογικής παραγωγής» υποβάλλονται σύμφωνα με το υπόδειγμα που προβλέπεται στο Παράρτημα XIIIγ του Καν. (ΕΚ) 889/2008.

11.5.2 Τριετές σχέδιο ελέγχου βιολογικής γεωργίας

11.5.2.1 Έλεγχος επιχειρηματιών βιολογικής γεωργίας

Ο έλεγχος που διενεργεί η Αρμόδια Αρχή στα πλαίσια της εποπτείας του συστήματος ελέγχου, είναι δειγματοληπτικός και η επιλογή των Επιχειρηματιών στους οποίους θα διενεργείται, βασίζεται σε εφαρμογή ανάλυσης επικινδυνότητας, για κάθε κατηγορία Επιχειρηματιών ξεχωριστά (βιοκαλλιεργητές, μεταποιητές και έμποροι/εισαγωγείς). Ετησίως ελέγχεται τουλάχιστον το 5% όλων των Επιχειρηματιών που συμμετέχουν στις δραστηριότητες οποιουδήποτε σταδίου παραγωγής, παρασκευής και διανομής προϊόντων βιολογικής παραγωγής. Επιπρόσθετα διενεργούνται έλεγχοι όταν υπάρχουν συγκεκριμένες καταγγελίες ή πληροφορίες ή αυτεπάγγελτα σε περίπτωση ευλόγων υποψιών για παράβαση των προνοιών της νομοθεσίας. Οι χρονικές περίοδοι κατά τις οποίες διενεργούνται οι έλεγχοι καθορίζονται με βάση τον βαθμό επικινδυνότητας κάθε καλλιέργειας.

11.5.2.2 Έλεγχος οργανισμών ελέγχου και πιστοποίησης προϊόντων βιολογικής παραγωγής

Οι δραστηριότητες εποπτείας των Οργανισμών Ελέγχου και Πιστοποίησης διενεργούνται σύμφωνα με το Άρθρο 92γ του Καν. (ΕΚ) 889/2008 σε δύο διαφορετικά επίπεδα, στα γραφεία των ΟΕΠ και στις εκμεταλλεύσεις των Επιχειρηματιών βιολογικής παραγωγής, ως ακολούθως:

(α) Διενεργείται ένας προγραμματισμένος επιτόπιος έλεγχος κατ' έτος στα γραφεία κάθε αναγνωρισμένου ΟΕΠ σύμφωνα με το Άρθρο 92 ε του Καν. 889/2008. Σε περιπτώσεις που κριθεί αναγκαίο (κατόπιν πληροφοριών ή καταγγελιών), οι έλεγχοι αυξάνονται. Δυνατόν ο έλεγχος να γίνεται σε δύο ή τρεις διαφορετικές χρονικές περιόδους και σε κάθε περίοδο να καλύπτεται μέρος των προς έλεγχο διαδικασιών.

(β) Επιπρόσθετα, στα πλαίσια της εποπτείας των ΟΕΠ, εξουσιοδοτημένοι λειτουργοί του Κλάδου Προϊόντων Ποιότητας παρευρίσκονται σε προγραμματισμένους ή/και ξαφνικούς ελέγχους που διενεργούν οι ΟΕΠ σε Επιχειρηματίες βιολογικής παραγωγής που αντιστοιχούν σε ποσοστό τουλάχιστον 1% των ελέγχων που διενεργούν οι ΟΕΠ. Σκοπός του ελέγχου αυτού είναι η εξακρίβωση της αποτελεσματικότητας και αντικειμενικότητας των ελέγχων και η εξακρίβωση της εφαρμογής του Άρθρου 92γ παρ.3, του Καν. (ΕΚ) 889/2008.

11.5.2.3 Έλεγχος καταστημάτων διάθεσης προϊόντων βιολογικής παραγωγής

Λόγω του μικρού αριθμού καταστημάτων και υπεραγορών που διαθέτουν προϊόντα βιολογικής παραγωγής, ο έλεγχος θα είναι καθολικός και θα γίνεται με συχνότητα ενός τουλάχιστο ελέγχου ανά έτος. Επιπρόσθετα θα διενεργούνται έλεγχοι όταν υπάρχουν συγκεκριμένες καταγγελίες ή πληροφορίες ή αυτεπάγγελτα σε περίπτωση ευλόγων υποψιών για παράβαση των προνοιών της νομοθεσίας.

11.6 Συντονισμός και συνεργασία με άλλους τομείς ή υπηρεσίες

11.6.1 Συνεργασία με άλλους Κλάδους του Τμήματος Γεωργίας

Για την πλήρη και αποτελεσματική εφαρμογή του Νόμου, ο αρμόδιος Κλάδος συνεργάζεται με τους Τεχνικούς Κλάδους, με τα Επαρχιακά Γεωργικά Γραφεία και με τα Σημεία Εισόδου και όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο συγκαλεί συσκέψεις όλων των εμπλεκόμενων για συζήτηση και επίλυση των προβλημάτων.

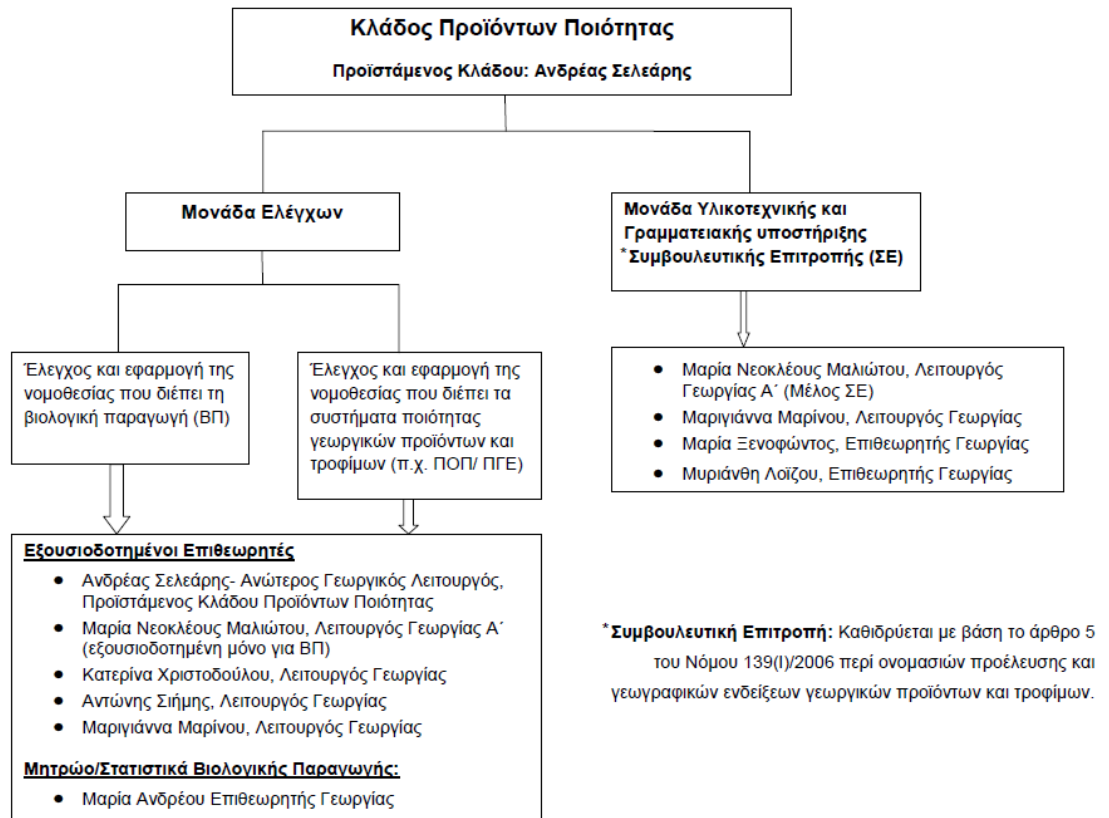
11.6.2 Συνεργασία στη διενέργεια ελέγχων με άλλες Κυβερνητικές Υπηρεσίες ή Τμήματα

Ο Κλάδος συνεργάζεται με τις εξής υπηρεσίες

- Τμήμα Κτηνιατρικών Υπηρεσιών που είναι γενικά κατά νόμο υπεύθυνο με τον έλεγχο των ζωικών προϊόντων
- Υγειονομικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας που είναι αρμόδιες για την εφαρμογή του περί Τροφίμων Νόμου.

ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ-ΠΙΝΑΚΕΣ

Οργανόγραμμα 5: Οργανόγραμμα Προσωπικού του Κλάδου Οπωροκηπευτικών

Πίνακας 9: Ετήσιο πρόγραμμα ελέγχων στη βιολογική γεωργία

ΜΗΝΑΣ ΤΟΜΕΑΣ ΕΛΕΓΧΟΥ	ΙΑΝ.	ΦΕΡΒ.	ΜΑΡΤΙΟΣ	ΑΠΡΙΛ.	ΜΑΪΟΣ	ΙΟΥΝΙΟΣ	ΙΟΥΛΙΟΣ	ΑΥΓΟΥΣΤ.	ΣΕΠΤ.	ΟΚΤΩΒ.	ΝΟΕΜΒ.	ΔΕΚ.	ΣΥΝΟΛΟ
ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ		4	4	2	2	5	5		5	5	5	3	40
ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ	1			2		1			1			1	4
ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ	1		1		1								3
ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΕΡΑΓΟΡΕΣ	4	4	3	3	4	4	4		4	4	4	2	40
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ			2**		2**	2**	2**		2**			2*	2* 10**

*Αφορά ελέγχους στα γραφεία των αναγνωρισμένων Οργανισμών Ελέγχου και Πιστοποίησης.

** Αφορά παρακολούθηση των επιτόπιων ελέγχων που διενεργούν οι Οργανισμοί Ελέγχου και Πιστοποίησης σε επιχειρηματίες βιολογικής γεωργίας για, εξακρίβωση της ορθής εφαρμογής των προβλεπομένων διαδικασιών ελέγχου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 12 – Εθνική Στρατηγική και διοργάνωση ελέγχων στον τομέα των προϊόντων Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης (ΠΟΠ) από προϊόντα Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης (ΠΓΕ)

12.1 Γενική στρατηγική του σχεδίου ελέγχου ΠΟΠ και ΠΓΕ

Η εφαρμογή της Κοινοτικής νομοθεσίας για τα συστήματα ποιότητας των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων.

12.2 Στόχοι σχεδίου ελέγχου ΠΟΠ και ΠΓΕ

Έλεγχος της εφαρμογής της προδιαγραφής κατοχυρωμένων ονομασιών που προκύπτουν από την εφαρμογή της νομοθεσίας για τα συστήματα ποιότητας των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων. (2)
Έλεγχος σημείων πώλησης κατοχυρωμένων ονομασιών που προκύπτουν από την εφαρμογή της νομοθεσίας για τα συστήματα ποιότητας των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων.

12.3 Καθορισμός σώματος ελέγχου

Σύμφωνα με το άρθρο 2 (1) του Νόμου 139(Ι)/2006 ως φορέας ελέγχου για την διενέργεια επίσημων ελέγχων των κατοχυρωμένων ονομασιών που προκύπτουν από την εφαρμογή της νομοθεσίας για τα συστήματα ποιότητας των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων ορίζεται το Τμήμα Γεωργίας με αρμόδιο Κλάδο τον Κλάδο Προϊόντων Ποιότητας,

Οι Επιθεωρητές, που είναι επιφορτισμένοι με την διενέργεια των επίσημων ελέγχων διορίζονται από την αρμόδια αρχή (Νόμος 139(Ι)/2006, άρθρο 26)

12.4 Δομή και στελέχωση

Βλέπε Οργανόγραμμα 5 (Οργανόγραμμα του Κλάδου Προϊόντων Ποιότητας)..

Για τον έλεγχο των ονομασιών που προκύπτουν από την εφαρμογή της νομοθεσίας για τα συστήματα ποιότητας των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων έχουν εξουσιοδοτηθεί από την Αρμόδια Αρχή τρεις Λειτουργοί του Κλάδου Προϊόντων Ποιότητας οι οποίοι ασχολούνται με τα θέματα αυτά σε μερική βάση.

12.5 Καθήκοντα Λειτουργών που έχουν εξουσιοδοτηθεί για τους ελέγχους ΠΟΠ και ΠΓΕ

α) Επιθεωρήσεις στα σημεία παραγωγής, μεταποίησης, συσκευασίας και σήμανσης κατοχυρωμένων γεωργικών προϊόντων και τροφίμων για έλεγχο της προδιαγραφής, με βάση την οποία έχει κατοχυρωθεί κάθε συγκεκριμένη ονομασία.

(β) Επιθεωρήσεις στους χώρους αποθήκευσης και πώλησης γεωργικών προϊόντων και τροφίμων, με κατοχυρωμένη ονομασία για έλεγχο της σήμανσης και ποιότητας.

(γ) Δειγματοληψίες γεωργικών προϊόντων και τροφίμων κατοχυρωμένων ονομασιών για έλεγχο τήρησης των προδιαγραφών.

(δ) Έγκριση και έκδοση σχετικών εντύπων για χρήση της συγκεκριμένης κατοχυρωμένης ονομασίας. (ε) Έλεγχο κατοχυρωμένων ονομασιών γεωργικών προϊόντων και τροφίμων που κυκλοφορούν στην Κύπρο και είναι καταχωρημένα στο Κοινοτικό Μητρώο.

12.6 Διετές Σχέδιο Ελέγχου γεωργικών προϊόντων και τροφίμων ΠΟΠ και ΠΓΕ

Μέχρι σήμερα στην Κύπρο έχουν κατοχυρωθεί δύο Ονομασίες ως ΠΓΕ, το «Λουκούμι Γεροσκήπου» και η «Κουφέτα Αμυγδάλου Γεροσκήπου», με τρεις χρήστες της ονομασίας για το πρώτο προϊόν και ένα για το δεύτερο. Βρίσκονται όμως σε εξέλιξη διαδικασίες για κατοχύρωση ακόμη οκτώ ονομασιών γεωργικών προϊόντων και τροφίμων ως ΠΟΠ ή ΠΓΕ. Οι έλεγχοι των χρηστών των δύο κατοχυρωμένων ονομασιών διενεργούνται στις εγκαταστάσεις τους τουλάχιστον δύο φορές κατ'έτος. Επιπρόσθετα διενεργούνται είκοσι έλεγχοι στα σημεία πώλησης. (Πίνακας 10).

12.7 Συνεργασία με άλλους Κλάδους και Υπηρεσίες

Για την αποτελεσματική και πλήρη εφαρμογή της σχετικής Κοινοτικής νομοθεσίας ο Κλάδος Προϊόντων Ποιότητας συνεργάζεται με:

(α) το Γενικό Χημείο του Κράτους για τη διενέργεια εργαστηριακών αναλύσεων για τη διαπίστωση της τήρησης των προδιαγραφών,

(β) τις Υγειονομικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας που είναι αρμόδιες για την εφαρμογή του περί Τροφίμων Νόμου,

(γ) τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, ως οι αρμόδιες για την ασφάλεια των τροφίμων ζωικής προέλευσης,

(δ) τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, που ως αρμόδιες για την ασφάλεια των τροφίμων ζωικής προέλευσης μπορούν να δίδουν πληροφορίες για προϊόντα και τρόφιμα ζωικής προέλευσης που κυκλοφορούν στην Κύπρο για έλεγχο τους ή άλλες ενέργειες.

Πίνακας 10: Ετήσιο πρόγραμμα ελέγχου παραγωγών και σημείων λιανικής πώλησης προϊόντων Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης (ΠΟΠ) και Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης (ΠΓΕ) για το έτος 2013*

Ετήσιο πρόγραμμα ελέγχου παραγωγών και σημείων λιανικής πώλησης προϊόντων Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης (ΠΟΠ) και Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης (ΠΓΕ) για το έτος 2013*												
	ΙΑΝ.	ΦΕΒΡ.	ΜΑΡ.	ΑΠΡ.	ΜΑΪΟΣ	ΙΟΥΝ.	ΙΟΥΛ.	ΑΥΓ.	ΣΕΠΤ.	ΟΚΤ.	ΝΟΕΜ.	ΔΕΚ.
Παραγωγοί "Κουφέτας Αμυγδάλου Γεροσκήπου"					1							1
Παραγωγοί "Λουκουμιού Γεροσκήπου"					3							3
ΣΗΜΕΙΑ ΛΙΑΝΙΚΗΣ ΠΩΛΗΣΗΣ		4		4		4			4		4	

* Έκτακτες επισκέψεις δύνανται να πραγματοποιούνται κατά την κρίση του Προϊστάμενου του Κλάδου Προϊόντων Ποιότητας.

Κεφάλαιο 13 – Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου**13.1 Καθορισμός του σώματος ελέγχου στο Τμήμα Γεωργίας**

Το Τμήμα Γεωργίας καθόρισε Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου που περιλαμβάνει προσωπικό από τα ανώτερα κλιμάκια της ιεραρχίας του Τμήματος Γεωργίας και το σχετικό βοηθητικό προσωπικό που θα ελέγχουν την πιστή εφαρμογή των προαναφερθεισών νομοθεσιών.

Η ομάδα εσωτερικού ελέγχου αποτελείται από ένα ανώτερο Λειτουργό Γεωργίας Α΄.

Στα κεφάλαια που ακολουθούν δίνονται πληροφορίες για τους στόχους των εσωτερικών ελέγχων και τρόπους υλοποίησής τους.

13.2 Στόχοι εσωτερικών ελέγχων

Η ομάδα εσωτερικού ελέγχου του Τμήματος Γεωργίας θα πραγματοποιεί έλεγχο στις ποσοτικές και ποιοτικές πτυχές της εργασίας των επιθεωρητών στον τομέα των ζωοτροφών, της φυτοϋγείας (φυτοϋγειονομικός έλεγχος), βιολογικών προϊόντων, προϊόντων και τροφίμων ΠΟΠ και ΠΓΕ για να γνωμοδοτεί σε ποιο βαθμό εξασφαλίζεται η αποτελεσματική εφαρμογή των νομοθεσιών.

Δεδομένου ότι, το Τμήμα Γεωργίας έχει τη γενική ευθύνη για τη συμμόρφωση με τους νόμους, θα εφαρμόσει τα σχέδια ελέγχου για τις κεντρικές υπηρεσίες αλλά και για τα σημεία εισόδου (λιμάνι Λεμεσού, αεροδρόμιο και λιμάνι Λάρνακας, λιμάνι Βασιλικού και Ταχυδρομείο Δεμάτων Λευκωσίας) για την ενδεδειγμένη εφαρμογή των νομοθεσιών αυτών.

Τα σχέδια ελέγχου θα αξιολογήσουν την απόδοση συγκεκριμένων προτύπων και επίσης θα στοχεύουν στην εφαρμογή της ορθής πρακτικής στους τομείς που θα εφαρμόζονται. Τα σχέδια ελέγχου έχουν ως σκοπό να αξιολογήσουν κατά πόσο οι τομείς αυτοί ικανοποιούν τα κριτήρια που καθορίζονται στον Κοινοτικό Κανονισμό 882/2004. Για την ανάπτυξη τους, θα δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στις αποφάσεις και κατευθυντήριες οδηγίες της Επιτροπής.

Οι τομείς αυτοί θα υπόκεινται σε έλεγχο χρησιμοποιώντας μια συστηματική διαδικασία (που υπόκειται στην ανεξάρτητη διερεύνηση) και σε σχέση με συμφωνηθέντα πρότυπα, και σε μια συχνότητα βασισμένης τον κίνδυνο. Η υποβολή έκθεσης που θα γίνεται στο τέλος κάθε χρόνου προς την Αρμόδια Αρχή θα είναι αντικειμενική και ισορροπημένη, έτσι ώστε να περιλαμβάνει τα θετικά συμπεράσματα καθώς επίσης και τις συστάσεις βελτίωσης. Θα περιληφθούν διάφορα μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι η διαδικασία εσωτερικού ελέγχου σε κάθε περίπτωση είναι αποτελεσματική και διαφανής.

Το Τμήμα Γεωργίας στοχεύει να βελτιωθεί και να αυξήσει τα πρότυπα με βάση τις γνώσεις, τις εμπειρίες και τα αποτελέσματα εφαρμογής των νομοθεσιών.

Το σχέδιο θα στοχεύει στην προστασία της δημόσιας υγείας με την προαγωγή της αποτελεσματικής εφαρμογής των νόμων περί ζωοτροφών, τροφίμων, φυτοϋγείας, και βιολογικής γεωργίας και να βοηθήσει να διατηρηθεί και να βελτιωθεί η εμπιστοσύνη του καταναλωτή. Θα περιέχει τα μέσα για τον έλεγχο και τη συνεχή βελτίωση.

13.3 Διαδικασία ελέγχου

13.3.1 Ανακοίνωση των ελέγχων

Θα προηγείται ανακοίνωση των ελέγχων. Αυτή θα βοηθήσει στη διαφάνεια και θα διευκολύνει επίσης την αποτελεσματικότητα της διαδικασίας παρέχοντας ταυτόχρονα στους Κλάδους μια λογική χρονική περίοδο ελέγχου των εγγράφων και ετοιμασίας των προς έλεγχο εγκαταστάσεων. Κατά γενικό κανόνα οι Κλάδοι θα ειδοποιηθούν με επιστολή τουλάχιστον 1 μήνα πριν από τον έλεγχο. Η ανακοίνωση των ελέγχων θα απευθύνεται στους προϊσταμένους Κλάδων του Τμήματος Γεωργίας και αντίγραφο θα αποστέλλεται στο Διευθυντή του Τμήματος Γεωργίας. Η επιστολή θα περιέχει τις βασικές πληροφορίες για τις ρυθμίσεις και τη φύση του ελέγχου.

13.3.2 Αρχική συνάντηση

Θα πραγματοποιείται μια αρχική συνάντηση των Λειτουργών της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου και του συντονιστή του υπό έλεγχο Τομέα, ο οποίος παρουσία του Επιθεωρητή θα αναπτύσσει τις βασικότερες πρόνοιες της Νομοθεσίας. Κατά τη διάρκεια της παρουσίας οι Λειτουργοί της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου θα υποβάλλουν διάφορα ερωτήματα με σκοπό τον εντοπισμό διάφορων ευρημάτων που δυνατόν να έχουν επιπτώσεις στην αποτελεσματική εφαρμογή της Νομοθεσίας.

Η διάρκεια του ελέγχου θα ποικίλει ανάλογα με το μέγεθος του αρμόδιου Κλάδου αλλά και του σκοπού και του στόχου του κάθε ελέγχου. Στις περισσότερες φορές ανάλογα με την περίπτωση προτείνεται ότι η επίσκεψη ελέγχου θα είναι διάρκειας 2-3 ημερών. Σε μερικές περιστάσεις, μπορεί να αυξηθεί για πληρέστερο έλεγχο.

13.3.3 Σχέδιο ελέγχου

Θα ετοιμαστεί Κώδικας Πρακτικής για τις Επιθεωρήσεις για να δείξει τη διαδικασία ελέγχου από την προειδοποιητική επιστολή για τον επικείμενο έλεγχο που θα γίνει μέχρι και την έκδοση της τελικής έκθεσης και του συμφωνηθέντος προγράμματος δράσης, χωρίς αυτό να σημαίνει οποιαδήποτε αναβολή της έναρξης ελέγχου.

13.3.4 Έγγραφα ελέγχου

Ένα τυποποιημένο σύνολο τεκμηριωμένων εγγράφων χρησιμοποιείται για τους επίσημους ελέγχους σε σχέση με κάθε Νομοθεσία. Η τεκμηρίωση θα προσαρμοστεί, ανάλογα με την περίπτωση, για κάθε ένα από τους στοχευόμενους ελέγχους ξεχωριστά, χωρίς αυτό να σημαίνει οποιαδήποτε καθυστέρηση στην έναρξη των ελέγχων.

13.3.5 Συνεχής παρακολούθηση

Η συνεχής παρακολούθηση και η επιτήρηση των ελεγχόμενων εξαρτάται από το επίπεδο και τη μορφή μη προσαρμογής που προσδιορίζονται και το πρόγραμμα δράσης που παρουσιάζεται.

Η συνεχής παρακολούθηση, σε μερικές περιπτώσεις, θα περιλαμβάνει επαναεπισκέψεις και επιβεβαίωση για συμμόρφωση

13.3.6 Κοινοποίηση των εκθέσεων ελέγχου

Μετά από κάθε έλεγχο, θα συντάσσονται εκθέσεις και θα στέλλονται στην ελεγχόμενη μονάδα και τον άμεσα Προϊστάμενο Κλάδου. Αυτές οι εκθέσεις θα προσδιορίζουν τις περιοχές που χρειάζονται βελτίωση και θα καθορίζονται οι διορθωτικές ενέργειες που πρέπει να γίνουν. Επιπλέον, αυτές οι εκθέσεις θα δώσουν έμφαση σε οποιαδήποτε ορθή πρακτική ακολουθείται και διαδίδεται ανάλογα με την περίπτωση.